هەولێر لە بەڵگەنامە عێراقی و بریتانییەکاندا

۱۹۲۲ - ۱۹۵۷

بەرگی یەکەم

ئامادە و پێشکەشکردنی: د. نەوزاد یەحیا باجگر
وەرگێڕانی: د. بورهان حاتەم گۆمەتاڵی - د. هۆشەنگ ساڵح نەجاڕ

بڵاوکراوەی زانکۆی جیهان
خانەی ئەرشیف و بەڵگەنامەکان
۲۰۲٤

- ناوی کتێب: **هەولێر لە بەڵگەنامە عێراقی و بریتانییەکاندا** (١٩٢٢-١٩٥٧)
- ئامادە و پێشکەشکردنی: د. نەوزاد یەحیا سەعید باجگر
- وەرگێڕان (زمان): د. بورهان حاتەم گۆمەتاڵی - د. هۆشەنگ ساڵح نەجار
- دیزاینی بەرگ و ناوەوە: سومەییە مورادی
- بڵاوکراوەی: زانکۆی جیهان | خانەی ئەرشیف و بەڵگەنامەکان
- تیراژ: ١٠٠٠ دانە
- چاپ: یەکەم ٢٠٢٤ هەولێر

ISBN 978-9922-8601-2-1

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان
ژمارەی سپاردن (٢٠٢٤)ی ساڵی ٢٠٢٣ی وەزارەتی ڕۆشنبیری

تەواوی مافی
ئەم کتێبە پارێزراوە
بۆ زانکۆی جیهان

بۆ داونلۆدکردنی کتێبەکان: Download Books
www.NawzadBajger.net
www.NawzadBajger.org
chairman@cihanuniversity.edu.iq

پێرست

پێشەکی 4

پێشەکی وەرگێڕەکان 5

بەشی یەکەم (هەولێر لە بەڵگەنامە عێراقییەکاندا 1922-1957)

کاروباری دارایی لە لیوای هەولێر/ 1922-1924 8

پشکنینی بەندیخانەی هەولێر/ 1923-1941 21

گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر/ 1924-1925 38

بودجەی شارەوانی هەولێر/ 1924-1925 48

خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ 1923-1927 66

یانەی فەرمانبەرانی هەولێر 1930-1953 103

یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ 1947 120

یانەی پارێزەران لە هەولێر/ 1951-1955 136

دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر/ 1955-1957 156

بەشی دووەم (هەولێر لە بەڵگەنامە بریتانییەکاندا 1925-1932)

هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا / 1925-1932 168

جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر/ 1926-1927 209

جووڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە سنووری لیوای هەولێر / 1925-1928 226

هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان)ی بریتانیدا / 1928 246

پێشەکی

لە سۆنگەی گرنگی بەڵگەنامەکان، کە یەکێکە لە سەرچاوە هەرە بایەخدارەکانی لێکۆڵینەوەی مێژوویی، کە تەنانەت دەگوترێت «مێژوو بەبێ بەڵگەنامە نانووسرێتەوە»، زانکۆی جیهان وەك یەکێك لە دەزگا زانستییەکان، لە درێژەی بایەخدانەکانی بە بابەتی وەرگێڕان و بڵاوکردنەوەی بەڵگەنامەکانی تایبەت بە ناوچەکانی کوردستان، کتێبی (هەولێر لە بەڵگەنامە عێڕاقی و بریتانییەکاندا ١٩٢٢-١٩٥٧) دەخاتە بەردەستی خوێنەران و توێژەران.

ئەم کتێبە، وەرگێڕانی کۆمەڵێك بەڵگەنامەی بڵاونەکراوەی گرنگی عێراقی و بریتانین، لەبارەی هەولێر لە ماوەی پاشایەتییدا، کە دەقی بەڵگەنامەکە و وەرگێڕانەکەی بەرامبەر یەک دانراون. کتێبەکە لە دوو بەش پێکهاتووە، لە بەشی یەکەمدا بارودۆخی کارگێڕی و دارایی و ڕۆشنبیری و شارەوانی هەولێر لەمیانەی بەڵگەنامەکانی حکوومەتی عێڕاقییدا خراوەتەڕوو. بەڵگەنامەکان زانیاری وردیان دەربارەی سەرەتاکانی دروستبوونی یەکە کارگێڕییەکانی لیوای هەولێر و بودجەی لیواکە و داهات و خەرجییەکان و شارەوانی و دروستکردنی بنکەکانی پۆلیس تێدایە. هەروەها چەندین بەڵگەنامەی تایبەت بە دامەزراندن و چالاکییەکانی یانەکانی وەك (یانەی فەرمانبەران و یانەی پارێزەران و یانەی عەنکاوە)ی نێو شاری هەولێر تێدا بڵاوکراوەتەوە، ئەمەش دەرخەری لایەنێکی پڕشنگداری ڕۆشنبیریی شارەکەیە لەو ماوەیەدا.

بەشی دووەمی کتێبەکە تایبەتە بە هەولێر لە بەڵگەنامە بریتانییەکاندا. لەم بەشەدا بەشێوەیەکی گشتی بارودۆخی سیاسی و سەربازی و هۆزایەتی هەولێر لەماوەی بیستەکانی سەدەی ڕابـردوودا، بەگوێرەی ڕاپۆرت و نووسراوە نهێنییەکانی بریتانیا دەردەکەوێت. بەڵگەنامەکانی ئەم بەشەش، زانیاریی هەستیاریان لەبارەی هۆز و کەسایەتییە کوردییەکان و چالاکییە سەربازییەکانی هێزە ئاسمانییەکانی بریتانیا لە بەرامبەر ناوچەکانی لیوای هەولێر و جووڵانەوەکانی شێخ ئەحمەدی بارزان و سمکۆی شکاك لەخۆگرتووە. لە کۆتاییدا هیوادارین ئەم بەرهەمە کەلێنێك لە کتێبخانەی کوردییدا پڕ بکاتەوە و ببێتە مایەی سوود گەیاندن بە خوێنەران و توێژەران.

د. نـەوزاد یـەحـیا باجـگر
سـەرۆکی دەسـتەی ئـەمیـنداریـەتی زانـکۆکانی جیهان

پێشەکی وەرگێڕەکان

بەڵگەنامە بە سەرچاوەیەکی گرنگی لێکۆڵینەوەی مێژوویی دادەندرێت، بەتایبەت ئەو بەڵگەنامانەی لە شێوەی نووسراو یان نامەی تایبەت، بە نهێنی لە نێوان دامودەزگا فەرمییەکان، یان لە نێوان کەسانێکی پەیوەست بە ڕووداوێک، ئاڵوگۆڕییان پێکراوە، گرنگییەکەی زیاتر لەوەدایە، کە هەوڵدراوە بۆ کەڵکوەرگرتن لە زانیارییەکانی ناوی، بە شێوەیەکی ڕاست و دروست، بخرێنە ڕوو، بەتایبەت ئەو نووسراوانەی کە دەزگا هەواڵگرییەکان، بە مەبەستی ئامانجی سیاسی، یان هەر جۆرە ئامانجێکی دیکە، کاریان لەسەر کردووە، ئەگەرچی ئەوە بەو مانایە نایەت، کە توێژەر بەبێ لێکۆڵینەوە، پشتیان پێ ببەستێت و زانیارییەکان بەبێ هیچ گومانبردنێك بخاتەڕوو، بەڵام هەوڵدان بۆ دەستخستنیان و کارلەسەرکردنیان ئەرکێکی زانستییانەی پڕ لە بایەخی توێژەرانی بواری مێژووە.

ئەم بەڵگەنامانەی لێرەدا خراونەتە ڕوو، زۆربەیان لە خانەی کتێب و بەڵگەنامەی نیشتمانیی (دار الكتب والوثائق الوطنية) لە بەغداد پارێزراون، دۆسیەی جۆراجۆریان لە بووارە جیاوازەکانی کاروباری وڵاتی عێراق بە کوردستانیشەوە لە خۆگرتووە، وەک دۆسیەی تایبەت بە بوواری سیاسی، کارگێڕی، ئابووری، پەروەردەیی و بووارەکانی دیکە. هەریەك لەم دۆسیانە، دەیان بەڵگەنامەی لە شێوەی نووسراوی فەرمی، کۆنووس، ڕاپۆرت، فەرمانی دەوڵەتی لەخۆ گرتووە و زانیاری گرنگیان بەدەستەوە داوە، کە ڕەنگە ئەو زانیارییانە لە توێی بڵاوکراوە فەرمی و گۆڤار و ڕۆژنامەکانی حکوومەت بەو وردەکارییەوە نەخرابنە ڕوو.

ئەوەی لە توێی ئەم پەرتووکەدا خراوەتە ڕوو، مەڵۆیەکە لە خەرمانی ئەو بەڵگەنامانە، کە تایبەتە بە لیوای هەولێری سەردەمی پاشایەتی، کە زیاتر لە ساڵی ١٩٢٢ەوە دەست پێ دەکەن، ئەمەش لە کاتێکدایە، کە هەولێر لەمێژنەبوو لە قەزایەکی فەرامۆشکراوی دەوڵەتی عوسمانییەوە، ببووە ناوەندی لیوایەکی کارگێڕیی گرنگی دەوڵەتی تازەدروستبووی عێراق. کە وردە وردە دامودەزگاکانی کارگێڕییێتی لیوای تێدا دروست دەکرا و کاروبارەکانی بەهۆی بودجەیەکی تایبەتەوە، ڕایی دەکرا.

ئەوسا ناوەندی قەزای هەولێر و سنووری لیواکەی ئەوها فراوان نەبوو، هەولێری ساڵانی بیستەکان لە قەڵات و چەند گەڕەکێکی بچووکی دەوروبەری پێکدەهات. کە زۆربەی خانووەکانی لە قوڕ کەرپووچ دروستکرابوون، بازاڕێکی بچکۆڵانە، کە ئەویش هەر کەوتبووە دامێنی قەڵات، دەیتوانی پێداویستی سەرجەم دانیشتووانی شارەکە دابین بکات، ژمارەیەکی کەمی چێشتخانە و قاوەخانە و گەرماو و مزگەوت و حوجرە و قوتابخانە، بۆ خەڵکی شارەکە بەس بوون، ئەمە وێڕای بوونی هەندێك کارخانەی بچووك، کە نەك پێداویستی خەڵکی ناوشار، بەڵکو گوندەکانی دەوروبەریشیان دابین دەکرد.

دوای ئەوەی شارەکە کرایە ناوەندی لیوای هەولێر، سەرەتا کاروبارەکانی هەر لەو بینایانە بەڕێوە دەبران، کە لە سەردەمی عوسمانی دروستکرابوون، کە ژمارەیان لە پەنجەکانی دەست کەمتر بوون، ئەوانیش وەك سەرای هەولێر، قشلە، بەندیخانە و قوتابخانە. هەریەك لەوانەش چەند کارمەندێکی دیاریکراو یان ئەنجوومەنێکی جێبەجێکار بەڕێوەیان دەبرد، وەك ئەنجوومەنی شارەوانی هەولێر، کە هەر لە کۆتایی سەدەی نۆزدەمەوە دروست ببوو، ئەمانەش وەك لە ناوەڕۆکی ئەو بەڵگەنامانە دەردەکەوێت، لە کێشە و کەموکوڕی بەدەرنەبوون، بۆیە دواتر حکوومەتی عێراقی بە پاڵپشتی ماندادتی بریتانی، هەوڵیاندا هەندێك گۆڕانکاری لەو شارە بێننەکایەوە.

بەڵگەنامەکانی بەشی یەکەمی نێو ئەم کتێبە، وێنایەکی گشتی هەولێری سەردەمی پاشایەتیمان، بەتایبەت لە بوواری کارگێڕی و دارایی، بۆ دەکات، لەتەك ئەمەدا، هەندێك زانیاری تایبەت بە دامەزراندنی چەند یانەیەکی هەولێری ئەو قۆناغەمان بۆ دەخەنە ڕوو، وەك (یانەی فەرمانبەران و یانەی پارێزەران و یانەی عەنکاوە)، کە هەوڵەکان لەبارەیەوە چۆن بوونە و ئەنجامەکەی چی بووە؟

بەشی دووەمی بەڵگەنامەکان، کە ئەوانیش هەر لە خانەی کتێب و بەڵگەنامەی نیشتمانیی بەغداد پارێزراون، نووسراو و ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیای تایبەت بە سنووری لیوای هەولێرن, کە کاتی خۆی لەلایەن خانەی ناوبراو بۆ سەر زمانی عەرەبی وەرگێڕدراون. ئەم بەڵگەنامانە زیاتر زانیارییان لەبارەی پێشهاتە سیاسییەکانی سنووری لیوای هەولێری ساڵانی بیستەکان لە خۆگرتووە، بەتایبەتی زانیاری لەبارەی عەشیرەت و کەسایەتییە کوردییەکان و کردە سەربازی و جووڵەی هێزە ئاسمانییەکانی بریتانیا لەو ناوچەیەدا. هەروەها چەندین بەڵگەنامەی تایبەت بە هەردوو جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان و سمکۆی شکاك لە سنووری لیوای هەولێر خراونەتەڕوو، بەپێی ئەم بەڵگەنامانە دەردەکەوێت، کە ئەم جووڵانەوانە چەندە جێی بایەخی دەوڵەتی کۆڵۆنیالی بەریتانیا بووە لە عێراقدا.

ئەوەی وەك ڕێباز لەم پەرتووکەدا پەیڕەو کراوە، دانانی بەڵگەنامەکانە لە شێوەی دۆسیەی تایبەت بەو بووارە جیاوازانەی، کە ئەم بەڵگەنامانە بایەخیان پێداوە، وەك دۆسیەی تایبەت بە داهات و خەرجی و بودجە و شارەوانی هەولێر، یانەکانی هەولێر، بەندیخانەی هەولێر، پاشان هاتووەتە سەر بەڵگەنامە بریتانییەکان، لەوێشدا چەند دۆسیەیەکی وەك هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیا و سمکۆی شکاك و شێخ ئەحمەدی بارزان و ئەوانیدیکەی دروست کردووە، هەر بەڵگەنامەیەکیش کە ناوەرۆکەکەی وەرگێڕدراوەتە سەر زمانی کوردی، لەگەڵییدا وێنەی ئۆرگیناڵی بەڵگەنامەکەش خراوەتە ڕوو. ئەمەش بۆ ئەوەیە تاوەکوو توێژەران و خوێنەران جگە لە وەرگێڕانەکە، وێنەی ڕەسەنی بەڵگەنامەکەش ببینن. پاشان هەر بەڵگەنامەیەك ژمارەیەکی تایبەتی بەپێی دۆسییەکە بۆ داندراوە، ئەمەش جارێکی دیکە بۆ کارئاسانی توێژەران داندراوە، تا بە ئاسانی دەستیان پێ بگات.

وەرگێڕانی بەڵگەنامە، کارێکی هەروا ئاسان نییە، ماندووبوون و لێوردبوونەوە و شەونخوونی زۆری پێویستە، بەشبەحاڵی ئەو بەڵگەنامانە، لەم ماندووبوونە بەدەر نەبوونە، سەرەتا لە نێو سەدان بەڵگەنامە، گرنگترینیان هەڵبژێردراون، پاشان بەپێی بابەتەکان پۆلێنکراون، ئەوانەی کە بە گرنگ نەزاندراون، وەلا نراون، پاشان کاری وەرگێڕانیان بۆ کراوە، بەپێی ساڵ و ڕێککەوتی دەرچوونی بەڵگەنامەکە پۆلێنکراون. خودی وەرگێڕانەکە بێ گرفت نەبووە، بەڵگەنامەکان زۆربەیان بە ئامێری ڕۆنیۆ چاپ کراون، دەیان دانەی تێدایە، کە ڕستەکانی ناوی لێڵ و ناڕوونن، خوێندنەوەی تەنها وشەیەك کاتێکی زۆری ویستووە تا ساخ کراوەتەوە، مەبەستی چیە.

ئەمە لەکاتێکدایە کە وەرگێڕانەکان، وەرگێڕانی وشە بە وشە نین، بەڵکو هەوڵدراوە واتا گشتی و مەبەستی بەڵگەنامەکە وەربگێڕدرێت، کە دواجار ئەمە دەبێتە کەرەستەی سوودبینینی توێژەران و خوێنەرانی کورد.

لە کۆتاییدا جێگەی خۆیەتی سوپاسێکی بێپایانی بەڕێز (د. نەوزاد یەحیا باجگر) سەرۆکی دەستەی ئەمینداریەتی زانکۆکانی جیهان بکەین بۆ بەدەمەوەچوونی ئەم پڕۆژەیە، وەك چۆن لە ڕابردوودا هەنگاوی گرنگی لەمبارەیەوە ناوە. ماوەتەوە بڵێین، کە ئێمە لەم پەرتووکەدا بانگەشەی کارێکی تەواو باش و بێ کەموکوڕی ناکەین، بۆیە هەر سەرنج و تێبینیێکی خوێنەران، ئەو کەلێن و درزانە ڕۆشن دەکەنەوە، کە ئێمە پەیمان پێ نەبردوون و لە چاپەکانی داهاتوودا سوودیان لێ دەبینین.

د.بورهان حاتەم گۆمەتاڵی- د.هۆشەنگ ساڵح نەجاڕ

هەولێر

٢٠٢٣/٩/١

بەشی یەکەم

هەولێر لە بەڵگەنامە عێراقییەکاندا ١٩٢٢-١٩٥٧

کـــاروبـاری دارایـــی لــە لیــوای هــەولــێــر

١٩٢٢-١٩٢٤

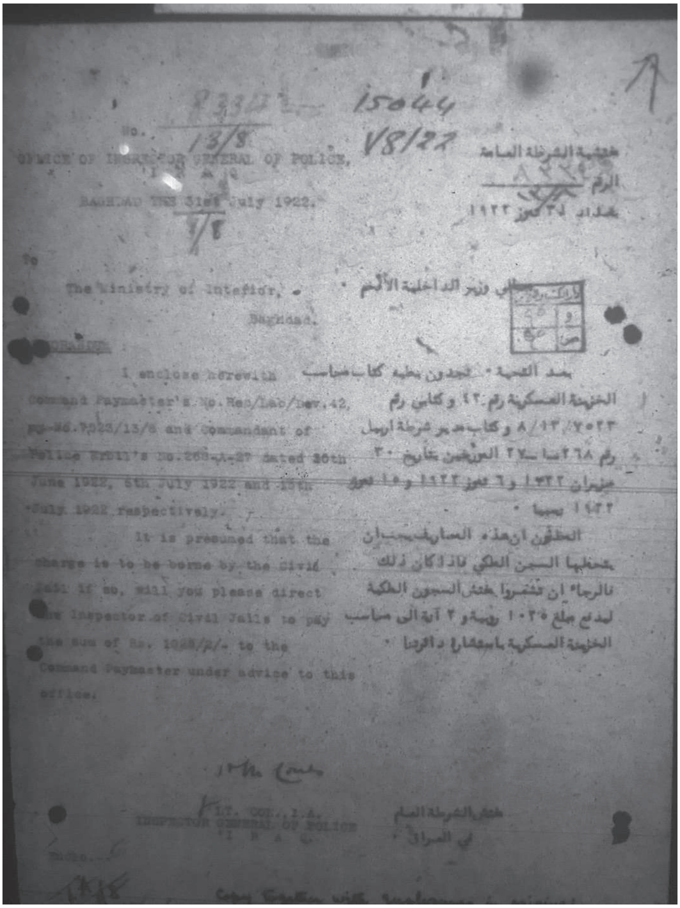

No. 8334 / 13/8

OFFICE OF INSPECTOR GENERAL OF POLICE,
I R A Q.

BAGHDAD THE 31st July 1922.

مفتشية الشرطة العامة
الرقم ٨٣٣٤
بغداد ٣١ تموز ١٩٢٢

To

The Ministry of Interior,
Baghdad.

الى وزير الداخلية الأفخم

Memorandum:

I enclose herewith Command Paymaster's No. Rec/Lab/Dev.42, my No.7523/13/8 and Commandant of Police Erbil's No.268-1-27 dated 30th June 1922, 6th July 1922 and 15th July 1922 respectively.

It is presumed that the charge is to be borne by the Civil Jail if so, will you please direct the Inspector of Civil Jails to pay the sum of Rs. 1035/2/- to the Command Paymaster under advice to this office.

بعد التحية . تجدون بطيه كتاب محاسب الخزينة العسكرية رقم ٤٢ وكتابي رقم ٧٥٢٣/١٣/٨ وكتاب مدير شرطة اربيل رقم ٢٦٨-١-٢٧ المؤرخين بتاريخ ٣٠ حزيران ١٩٢٢ و ٦ تموز ١٩٢٢ و ١٥ تموز ١٩٢٢ تبعا .

الظاهر ان هذه المصاريف يجب ان تتحملها السجون الملكية فاذا كان ذلك فالرجاء ان تشعروا مفتش السجون الملكية لدفع مبلغ ١٠٣٥ روبية و ٢ آنة الى محاسب الخزينة العسكرية باستشارة دائرتنا .

LT. COL., I.A.
INSPECTOR GENERAL OF POLICE
I R A Q.

مفتش الشرطة العام
في العراق .

Enclo.

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ۱۹۲۲-۱۹۲٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (۱)

وەزیری ناوخۆی بەڕێز
پشکنەری گشتی پۆلیس
ژمارە: ۸۳۳٤
ڕێککەوت: ۳۱ی تەمموزی ۱۹۲۲
وەزیری ناوخۆی بەڕێز
پاش سڵاو.

نووسراوی ژمێریاری گەنجینەی گشتی بە ژمارە ٤۳ و ۸/۷۵۲۳ و نووسراوی بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر ژمارە ۲۷-۱-۲٦۸ لە ڕێککەوتی ۳۰ی حوزەیران و ٦ی تەمموزی ۱۹۲٦ مان پێگەیشت. سەبارەت بەو خەرجییانەی، کە پێویستە بەندیخانەی پاشایەتی بیدات، تکایە پشکنەری بەندیخانەی شاهانە ئاگادار بکەنەوە، بە پێدانی ۱۰۳۵ ڕوپیە و ۲ عانە بە ژمێریاری گەنجینەی گشتی، بە ڕاوێژ لەگەڵ فەرمانگەکەمان.

پشکنەری گشتی پۆلیس لە عێراق

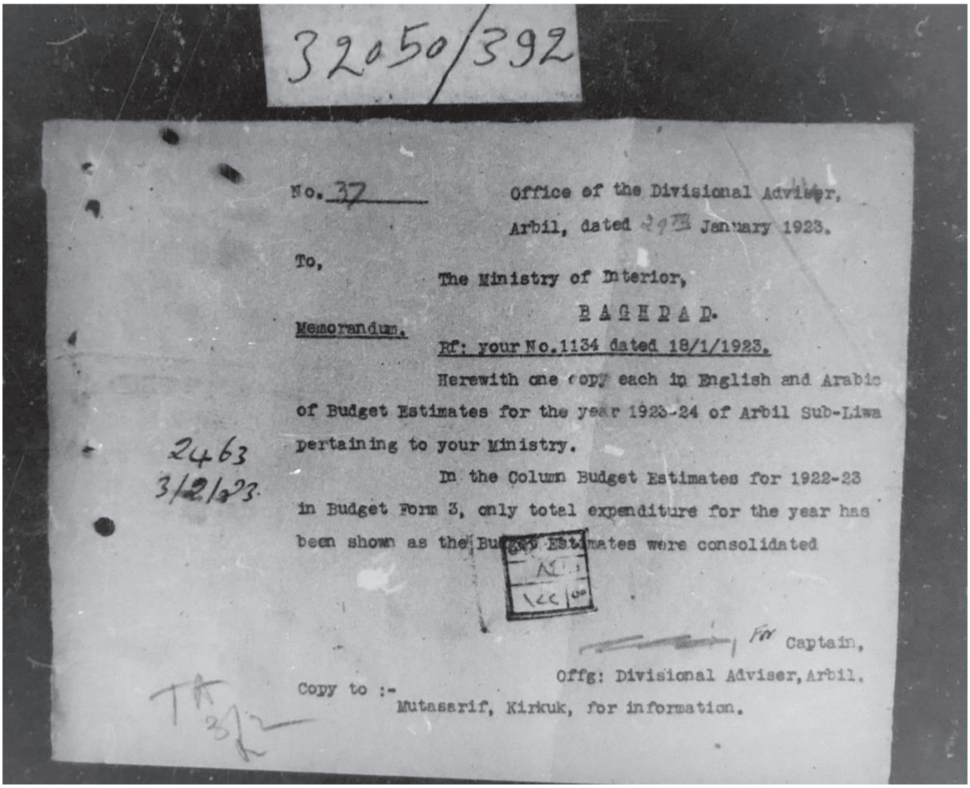
32050/392

No. 37 Office of the Divisional Adviser,
Arbil, dated 24th January 1923.

To,
The Ministry of Interior,
B A G H D A D.

Memorandum.
Rf: your No.1134 dated 18/1/1923.

Herewith one copy each in English and Arabic of Budget Estimates for the year 1923-24 of Arbil Sub-Liwa pertaining to your Ministry.

In the Column Budget Estimates for 1922-23 in Budget Form 3, only total expenditure for the year has been shown as the Budget Estimates were consolidated

2463
3/2/23.

For Captain,
Offg: Divisional Adviser, Arbil.

Copy to :-
Mutasarif, Kirkuk, for information.

TA
3/2

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
نووسینگەی ڕاوێژکاریی لیوای هەولێر ڕێککەوتی ٢٤ی کانوونی دووەمی ساڵی ١٩٢٣. بۆ وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد یاداشت: ژمارە ١١٣٤ لە ڕێکەوتی ١٩٢٣/١/١٨. بۆ ئێرە دانەیەک کۆپی بە زمانی ئینگلیزی و عەرەبی، لە خەمڵاندنی بودجە بۆ ساڵی ١٩٢٣-١٩٢٤ی لیوای هەولێر. تایبەت بە وەزارەتەکەتان. خەمڵاندنی بودجەی ستوونی بۆ ساڵی ١٩٢٢-١٩٢٣ لە فۆرمی بودجەی ٣، تەنها کۆی خەرجییەکانی ساڵەکە نیشان دراوە وەک ئەوەی خەمڵاندنی بودجە یەک خرابێت. Fn کاپتن ڕاوێژکاری هۆبەی هەولێر دانەیەک بۆ موتەسەریفی کەرکووک بۆ زانیاری

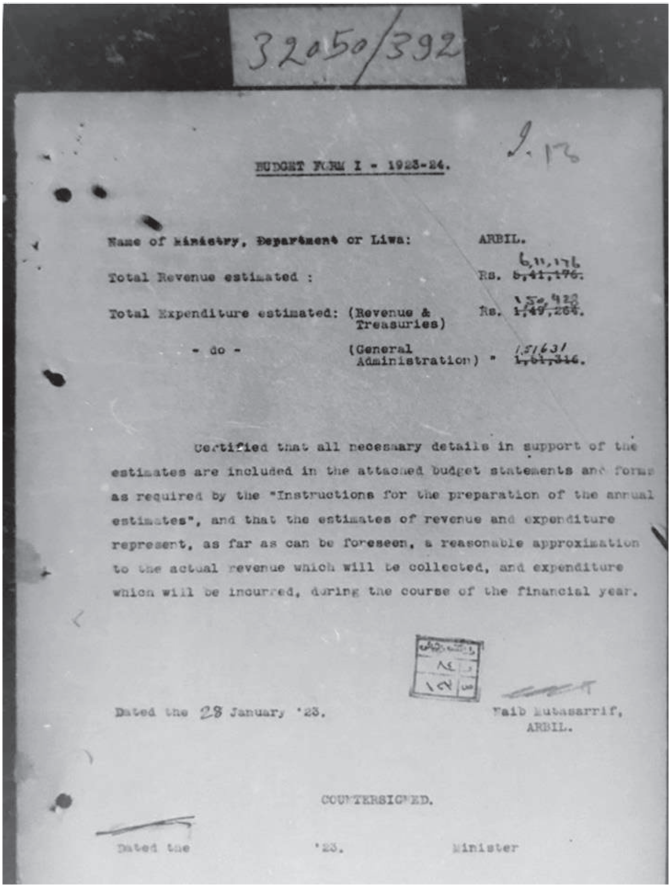
32050/392

BUDGET FORM I - 1923-24.

Name of Ministry, Department or Liwa: ARBIL.

Total Revenue estimated : Rs. ~~5,41,176.~~ 6,11,176

Total Expenditure estimated: (Revenue & Treasuries) Rs. ~~1,49,264.~~ 1,50,928

- do - (General Administration) " ~~1,61,316.~~ 1,51,631

Certified that all necessary details in support of the estimates are included in the attached budget statements and forms as required by the "Instructions for the preparation of the annual estimates", and that the estimates of revenue and expenditure represent, as far as can be foreseen, a reasonable approximation to the actual revenue which will be collected, and expenditure which will be incurred, during the course of the financial year.

Dated the 28 January '23.

Naib Mutasarrif,
ARBIL.

COUNTERSIGNED.

Dated the '23. Minister

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

نووسینگەی ڕاوێژکاریی لیوای هەولێر
لیستی بودجەی ١٩٢٣-١٩٢٤
لیوای هەولێر
خەمڵاندنی کۆی گشتی داهات

پشتڕاستی دەکەینەوە، کە هەموو وردەکارییەکی پێویست، بۆ خەمڵاندنی داهات، لە بەیاننامە و فۆرمەکانی بودجەی هاوپێچدا هاتووە. وەک لە ڕێنماییەکانی ئامادەکردنی خەمڵاندنی ساڵانەدا هاتووە «خەمڵاندنی داهات و خەرجییەکان، کاریان لەسەر دەکرێت، تا ئەو جێگایەی دەتوانرێت پێشبینی نزیکبوونەوە لە کۆکردنەوەی داهاتی ڕاستەقینە و خەرجییەکان، لە ماوەی ساڵێکی داراییدا، بکرێت.

موتەسەریفی هەولێر

٢٨ی کانوونی دووەمی ١٩٢٣

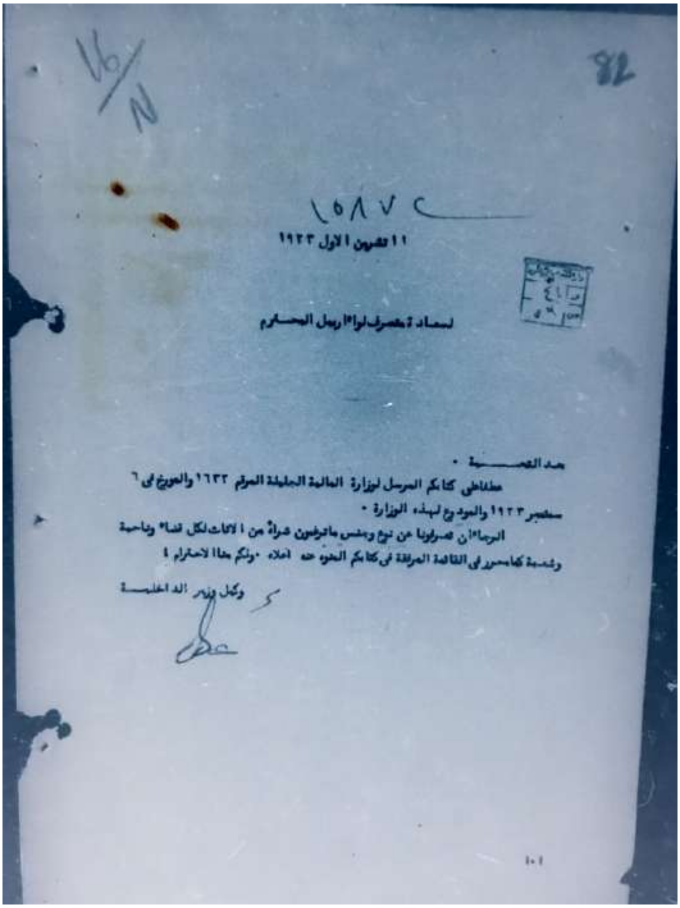

١٥٨٧

١١ تشرين الاول ١٩٢٣

لسعادة متصرف لواء اربيل المحترم

بعد التحية .

عطفاً على كتابكم المرسل لوزارة المالية الجليلة المرقم ١٦٣٢ والمؤرخ في ٦ سبتمبر ١٩٢٣ والمودع لهذه الوزارة .

الرجاء ان تعرفونا عن نوع وجنس ماترغبون شراءه من الاثاث لكل قضاء وناحية وشعبة كما محرر في القائمة المرفقة في كتابكم المحكي عنه اعلاه . ولكم منا الاحترام .

وكيل وزير الداخلية

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

١١ی تشرینی یەکەمی ساڵی ١٩٢٣
بۆ جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز

دوای سڵاو،

ئاماژە بە نووسراوتان کە بە ژمارە ١٦٣٣ لە ڕێککەوتی ٦ی ئەیلوولی ١٩٢٣ بۆ وەزارەتی داراییتان ناردووە. تکایە ئاگاداری جۆر و ڕەگەزی ئەو کەلوپەلانەمان بۆ بکەنەوە، کە بۆ هەر قەزا و ناحیە و هۆبەیەک دەکڕدرێت، وەک لە لیستی هاوپێچدا لە نووسراوەکەتاندا ئاماژەی پێکراوە.

لەگەڵ ڕێزدا

بریکاری وەزیری ناوخۆ

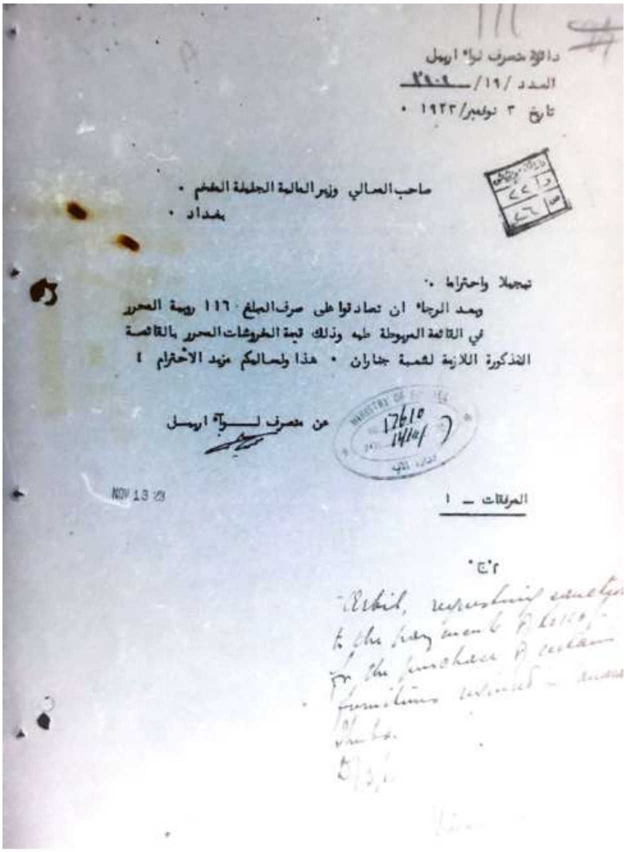
دائرة متصرف لواء اربيل
العدد /١٩/ ٣١٠١
تاريخ ٣ نوفمبر/١٩٢٣ .

صاحب المعالي وزير المالية الجليلة الافخم .
بغداد .

تبجيلا واحتراما .
وبعد الرجاء ان تصادقوا على صرف المبلغ ١١٦ روبية المحرر
في القائمة المربوطة طيه وذلك ثمنا المفروشات المحرر بالقائمة
المذكورة اللازمة لشعبة جناران . هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام !

عن متصرف لـواء اربيل

NOV 13 23

المرفقات – ١

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/بەڵگەنامەی ژمارە (٥)
فەرمانگەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ١٩/ ٣١٠١ ڕێککەوت/ ٣/ نۆڤێمبەر/ ١٩٢٣ بۆ/ بەڕێز وەزیری دارایی/ بەغداد ڕێز و سڵاو.. تکایە ڕەزامەندی بفەرموون لەسەر خەرجکردنی بڕی ١١٦ ڕوپیە، کە هاوپێچ لە لیستی پەیوەستکراودا نووسراوە. ئەمەش نرخی ئەو ڕایەخانەی هۆبەی چنارانە، کە لە لیستی ناوبراودا باسکراوە. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر هاوپێچەکان-١

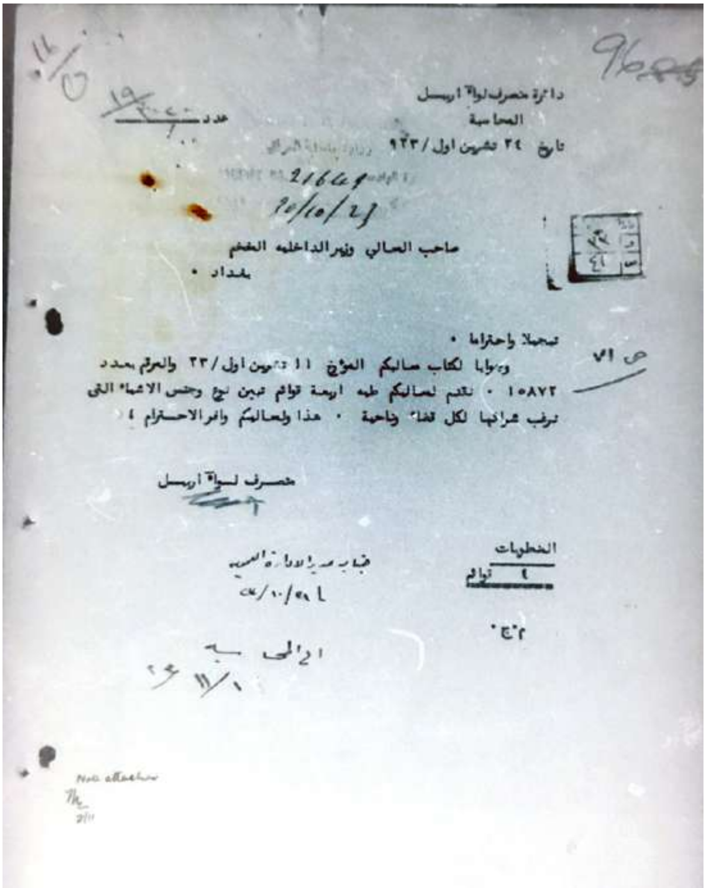

دائرة متصرف لواء اربيل
المحاسبة
عدد
تاريخ ٢٤ تشرين اول / ٩٢٣

صاحب المعالي وزير الداخلية المفخم
بغداد .

تبجيلا واحتراما .
وجوابا لكتاب معاليكم المؤرخ ١١ تشرين اول / ٢٣ والمرقم بعدد ١٥٨٧٢ . نقدم لمعاليكم طيه اربعة قوائم تبين نوع وجنس الاشياء التي نرغب شرائها لكل قضاء وناحية . هذا ولمعاليكم وافر الاحترام .

متصرف لواء اربيل

المخطوطات
٤ قوائم

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)
فەرمانگەی لیوای هەولێر ژمێریاری ڕێککەوت: ٢٤ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٣ جەنابی وەزیری ناوخۆ/ بەغداد سڵاو و ڕێز بـۆ وەڵامدانـەوەی نـوسراوی بەڕێزتـان لـە ڕێککەوتـی ١١ی تشرینـی یەکەمـی ١٩٢٣ بـە ژمـارە ١٥٨٧٢. ئێمـە چـوار لیسـت دەخەینـە بـەردەم بەڕێزتـان, کـە جـۆر و ڕەگـەزی ئـەو کەلوپەلانـەی تێـدا دیارکـراوە، کـە ئـارەزووی کڕینیـان دەکەیـن بـۆ هـەر قـەزا و ناحیەیـەک. لەگـەڵ ڕێـزدا. موتەسەریفی لیوای هەولێر

32050/392

97

دائرة متصرف لواء اربيل
عدد ٩٩/٢٠٧٢
تاريخ ١٧ تشرين اول/ ٩٢٣

الى معالي وزارة المالية الجليلة ببغداد

تبجيلا وتوقيرا .
بعد الرجاء ان تصدقوا على صرف المبلغ ٥/ ٩١٩ روبية المذكورة
بكتابنا عدد ١٦٣٢/ ١٩ بتاريخ ٦ سبتمبر/ ٩٢٣ . وذلك اثمان المفروشات
للواء اربيل . هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام .

متصرف لواء اربيل

From Mutasarrif Arbil asking for sanction for the payment of Rs 919/5 mentioned in his letter No. 1632 of 6th Sept. 1923.

OCT 24 23

17.10.

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)
فەرمانگەی موتەسەرِیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٢٠٧٢/ ٩٩ ڕێککەوت/ ١٧/ تشرینی یەکەم/ ١٩٢٣ بۆ/ بەڕێز وەزیری دارایی/ بەغداد ڕێز و سڵاو.. تکایە ڕەزامەندی بفەرموون لەسەر خەرجکردنی بڕی ٥/ ٩١٩ ڕوپییە، کە لە نووسراومان ژمارە ١٦٣٢/ ١٩ لە ڕێککەوتی ٦ی سێپتێمبەری ١٩٢٣ دا باسکراوە. ئەمەش نرخی ڕایەخەکانی لیوای هەولێرە. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەرِیفی لیوای هەولێر

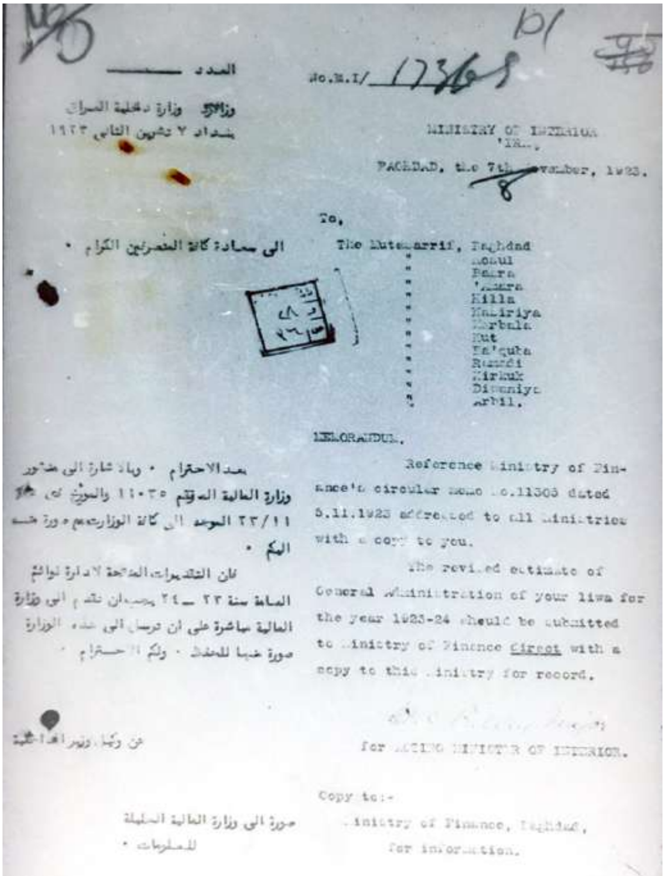

العدد

وزارة داخلية العراق

بغداد ٧ تشرين الثاني ١٩٢٣

No.M.I/ 17368

MINISTRY OF INTERIOR
IRAQ,

BAGHDAD, the 7th November, 1923.

الى سعادة كافة المتصرفين الكرام .

To,

The Mutasarrif, Baghdad
" Mosul
" Basra
" 'Amara
" Hilla
" Nasiriya
" Karbala
" Kut
" Ba'quba
" Ramadi
" Kirkuk
" Diwaniya
" Arbil.

MEMORANDUM.

بعد الاحترام . وبالاشارة الى منشور وزارة المالية المرقم ١١٠٣٥ والمؤرخ في ٢٣/١١ الموجه الى كافة الوزارات مع صورة منه اليكم .

فان التقديرات المنقحة لادارة لوائكم العامة سنة ٢٣ — ٢٤ يجب ان تقدم الى وزارة المالية مباشرة على ان ترسل الى هذه الوزارة صورة منها للحفظ . ولكم الاحترام .

عن وكيل وزير الداخلية

Reference Ministry of Finance's circular memo No.11303 dated 5.11.1923 addressed to all Ministries with a copy to you.

The revised estimate of General Administration of your liwa for the year 1923-24 should be submitted to Ministry of Finance direct with a copy to this Ministry for record.

for ACTING MINISTER OF INTERIOR.

صورة الى وزارة المالية الجليلة للمعلومات .

Copy to:-

Ministry of Finance, Baghdad,
for information.

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)
وەزارەتی ناوخۆی عێراق بەغداد-٧ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣ بەڕێز/ سەرجەم موتەسەریفانی بەڕێز دوای سڵاو. بە ئاماژەدان بە بڵاوکراوەی وەزارەتی دارایی، ژمارە ١١٠٣٥، لە ڕێککەوتی ٢٣/١١، کە ئاراستەی سەرجەم وەزارەتەکان و ئێوە کراوە. خەمڵاندنەکان، بۆ بەڕێوەبردنی کاروباری لیواکان بۆ ساڵی ١٩٢٣-١٩٢٤ بەردەستە، کە دەبێت ڕاستەوخۆ پێشکەشی وەزارەتی دارایی بکرێت بەمەرجێک کۆپییەک بپارێزرێت. لەگەڵ ڕێزدا. لەجیاتی/ وەزیری ناوخۆ وێنەیەک بۆ وەزارەتی دارایی شکۆدار بۆ زانیاری

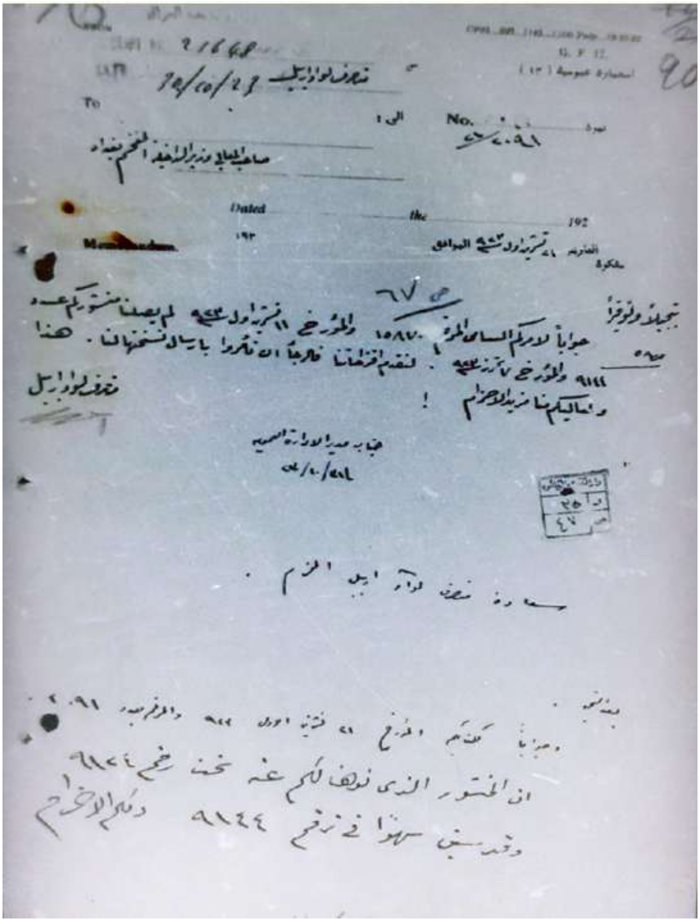

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
ژمارە: ٦٨٤/٢
ڕێککەوت: ١٩٢٣/١٠/٣٠

بەڕێز جەنابی وەزیری ناوخۆی بەڕێز/ بەغداد

لە وەڵامی فەرمانی شاهانەییتان، ژمارە ١٥٨٧٠ لە ڕێککەوتی ١١ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٣. فەرمانی ژمارە ٩٤١ لە ڕێککەوتی ٧ ی تەمموزی ١٩٢٣مان پێنەگەیشت، بۆ پێشکەشکردنی پێشنیارەکانمان، بۆیە تکایە فەرمان بکەن کە کۆپییەکی بۆمان بنێرن، ڕێز و سڵاو.

موتەسەریفی لیوای هەولێر

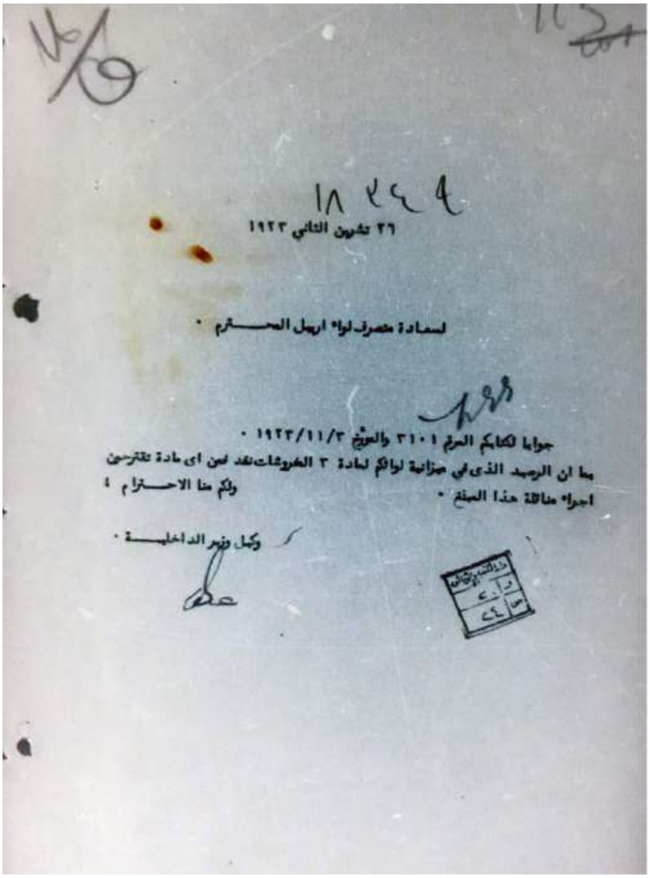

١٨٣٤٩

٢٦ تشرين الثاني ١٩٢٣

لسعادة متصرف لواء اربيل المحترم .

جوابا لكتابكم المرقم ٣١٠١ والمؤرخ ٣/١١/١٩٢٣ .

بما ان الرصيد الذي في ميزانية لوائكم لمادة ٣ المفروشات نفد فمن اي مادة تقترحون اجراء مناقلة هذا المبلغ .

ولكم منا الاحترام .

وكيل وزير الداخلية .

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

ژمارە/ ١٨٣٤٩
ڕێککەوت/ ٢٦/ تشرینی دووەم/ ١٩٢٣
بۆ/ بەڕێز موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
ڕێز و سڵاو..
وەڵامی نووسراوتان ژمارە ٣١٠١ لە ڕێککەوتی ٢٠٢٣/١١/٣.
هەرچەندە ئەو بڕە تەرخانکراوەی، کە لە بودجەی لیواکەتان لە ماددەی ٣ی ڕایەخ تەواو بووە، پێشنیار دەکەن لە چ ماددەیەك ئەو بڕە پارەیە بگوازرێتەوە؟ لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا.

ئیمزا
بریکاری وەزیری ناوخۆ

هاوپێچەکان-١

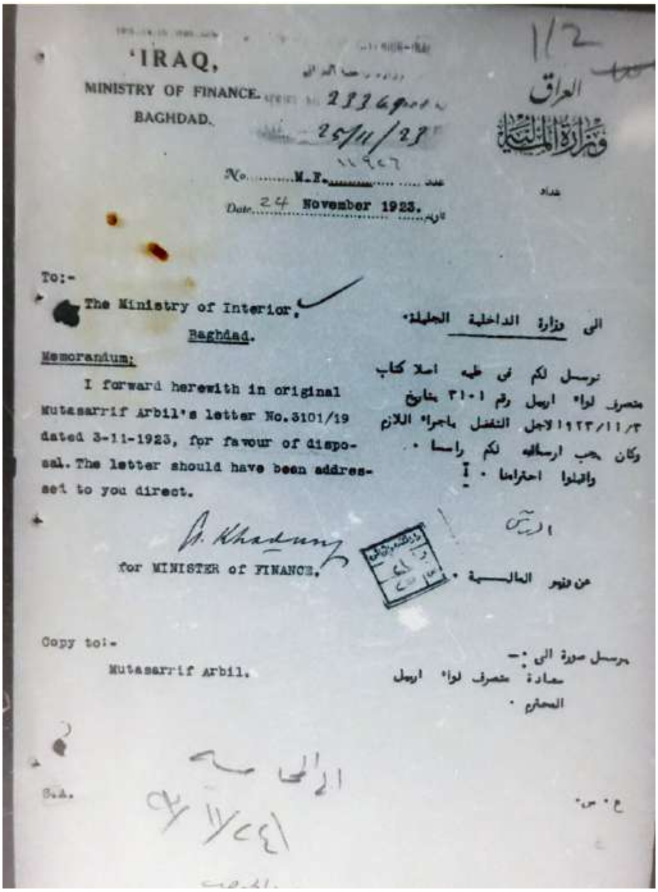

'IRAQ,
MINISTRY OF FINANCE.
BAGHDAD.

العراق
وزارة المالية

No. ......M.F.......
Date 24 November 1923.

To:-
The Ministry of Interior,
Baghdad.

الى وزارة الداخلية الجليلة

Memorandum:

I forward herewith in original Mutasarrif Arbil's letter No.3101/19 dated 3-11-1923, for favour of disposal. The letter should have been addressed to you direct.

نرسل لكم في طيه اصلا كتاب متصرف لواء اربيل رقم ٣١٠١ بتاريخ ١٩٢٣/١١/٣ لاجل التفضل باجراء اللازم وكان يجب ارساله لكم راسا .
واقبلوا احترامنا .

for MINISTER of FINANCE.

عن وزير المالية

Copy to:-
Mutasarrif Arbil.

يرسل صورة الى :-
سعادة متصرف لواء اربيل المحترم .

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

عێراق
وەزارەتی دارایی
ژمارە: ١١٩٢٦
ڕێککەوت: ٢٤ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣

بۆ وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار

نووسراوی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێرتان بە ژمارە ٣١٠١ لە مێژووی ١٩٢٣/١١/٣ بۆ ڕەوانە دەکەین، بفەرموون بۆ ئەنجامدانی ڕێوشوێنی پێویست و بە زووترین کات ڕەوانەی بکەن.

لەجیاتی/ وەزیری دارایی

وێنەیەک بۆ:
بەڕێز جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێر

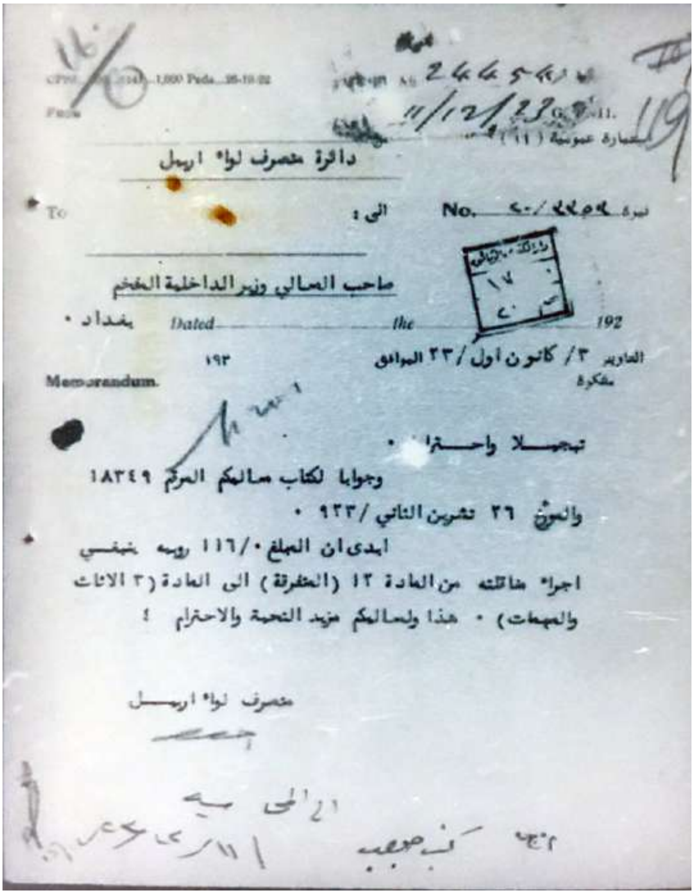

دائرة متصرف لواء اربيل

To الى : No. ٢٠/٣٣٥٤ نمرة

صاحب المعالي وزير الداخلية الفخم

بغداد . Dated the 192

التاريخ ٣/ كانون اول/٢٣ الموافق ١٩٣

Memorandum. مذكرة

تبجيلا واحتراما .

وجوابا لكتاب معاليكم المرقم ١٨٣٤٩ والمؤرخ ٢٦ تشرين الثاني/٩٢٣ .

ابدى ان المبلغ ٠/١١٦ روبيه ينبغي اجراء مناقلته من المادة ١٢ (المتفرقة) الى المادة (٣ الاثاث والمهمات) . هذا ولمعاليكم مزيد التحية والاحترام !

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٢-١٩٢٤/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)
فەرمانگەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٣٣٥٤/ ٢٠ ڕێککەوت/ ٣/ کانوونی یەکەم/ ١٩٢٣ بۆ/ خاوەن پایە بەڕێز وەزیری دارایی/ بەغداد ڕێز و سڵاو.. وەڵامدانەوەی نووسراوی بەڕێزتان ژمارە ١٨٣٤٩ لە ڕێککەوتی ٢٦ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣. پێویستە بڕی ١١٦ ڕوپیە لە ماددەی ١٣ (موتەفەریقە) بگوازرێتەوە بۆ ماددەی ٣ (کەلوپەل و شتە بایەخدارەکان). لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

پشکنینی بەندیخانەی هەولێر
١٩٢٣-١٩٤١

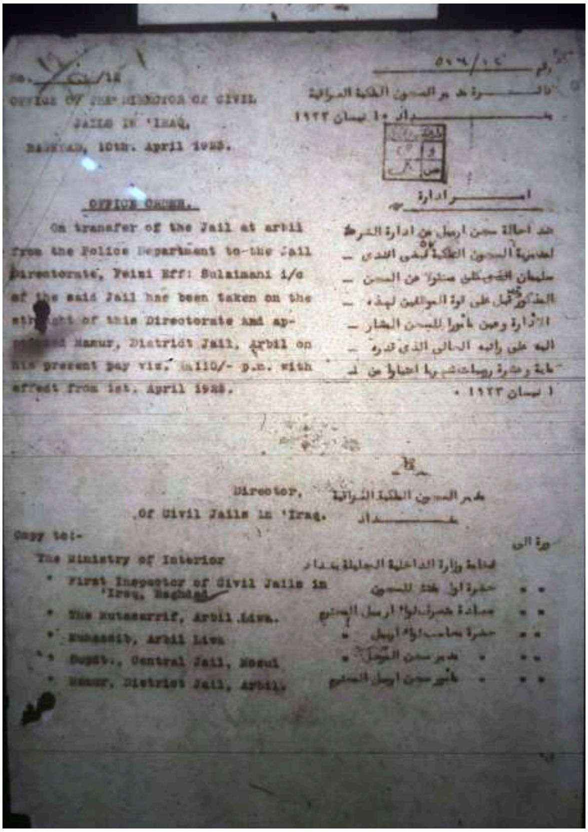

No. 516/14
OFFICE OF THE DIRECTOR OF CIVIL
JAILS IN 'IRAQ,
BAGHDAD, 10th. April 1923.

OFFICE ORDER.

On transfer of the Jail at Arbil from the Police Department to the Jail Directorate, Feizi Eff: Sulaimani i/c of the said Jail has been taken on the strength of this Directorate and appointed Mamur, District Jail, Arbil on his present pay viz. Rs110/- p.m. with effect from 1st. April 1923.

Director,
Of Civil Jails in 'Iraq.

Copy to:-
The Ministry of Interior
" First Inspector of Civil Jails in 'Iraq, Baghdad
" The Mutasarrif, Arbil Liwa.
" Muhassib, Arbil Liwa
" Supdt., Central Jail, Mosul
" Mamur, District Jail, Arbil.

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١/ بەڵگەنامەی ژمارە (١)
ژمارە: ٥١٦/١٤ فەرمانگەی بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراق بەغداد-١٥ی نیسانی ١٩٢٣ کاتێک بەندیخانەی هەولێر، لە بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسەوە بۆ بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەکانی پاشایەتی گواسترایەوە، فەیزی ئەفەندی سلێمانی بەرپرسی ئەو زیندانە بوو، کە پێشتر ئاماژەمان پێدا و هێزی دەستەی ئەم کارگێڕیەتییەی قبوڵ کرد و لەسەر مووچەی ئێستای, کە سەد و دە ڕوپیە لە مانگێکدایە، دامەزرا. لە ڕێکەوتی ١ی نیسانی ١٩٢٣ەوە بۆی هەژمار دەکرێت. بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پادشایەتی لە عێراق وێنەیەک بۆ: - بەڕێز وەزارەتی ناوخۆ. - جەنابی پشکنەری یەکەمی بەندیخانە. - بەڕێز موتەسەریفی لیوای هەولێر. - ژمێریاری لیوای هەولێر. - بەڕێوەبەری بەندیخانەی موسڵ. - بەڕێز سەرپەرشتیاری هەولێر.

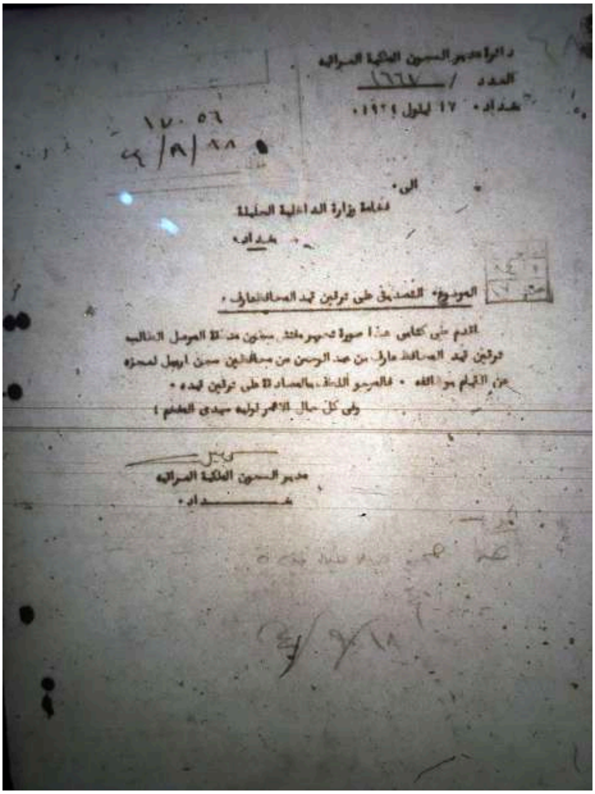
دائرة مدير السجون الملكية العراقية
العدد / ١٦٦٧
بغداد ١٧ ايلول ١٩٢٤
الى
فخامة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد
الموضوع: التصديق على ترقين قيد السجان عارف
اقدم طي كتابي هذا صورة تقرير مفتش سجون منطقة الموصل الطالب ترقين قيد السجان عارف بن عبد الرحمن من سجاني سجن اربيل لعجزه عن القيام بوظائفه. فالمرجو التلطف بالمصادقة على ترقين قيده.
وفي كل حال الامر لوليه سيدي المفخم.
مدير السجون الملكية العراقية
بغداد

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

فەرمانگەی بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەی پاشایەتی عێڕاقی
ژمارە: ١٦٦٧
بەغداد. ١٧ی ئەیلوولی ١٩٢٤

بۆ بەڕێز/ وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار
بابەت/ ڕەزامەندیدان بۆ لەسەرکارلادانی پاسەوان عارف

ئـەم نووسراوەتـان بـۆ ڕەوانـە دەکەیـن، سـەبارەت بـە ڕاپۆرتـی پشـکنەری بەندیخانەکانـی ناوچـەی موسـڵ، دەربـارەی لەسـەرکارلادانی پاسـەوان عـارف عەبدولڕەحـمان، کـە یەکێکـە لـە پاسـەوانەکانی بەندیخانـەی هەولێـر، بەهـۆی بێتوانایـی لـە جێبەجێکردنـی ئەرکەکانـی، تکایـە ڕەزامەنـدی بفەرمـوون بـۆ لەسـەرکارلادانی.

بەڕێوەبەری بەندیخانەی پاشایەتی عێڕاقی
بەغداد

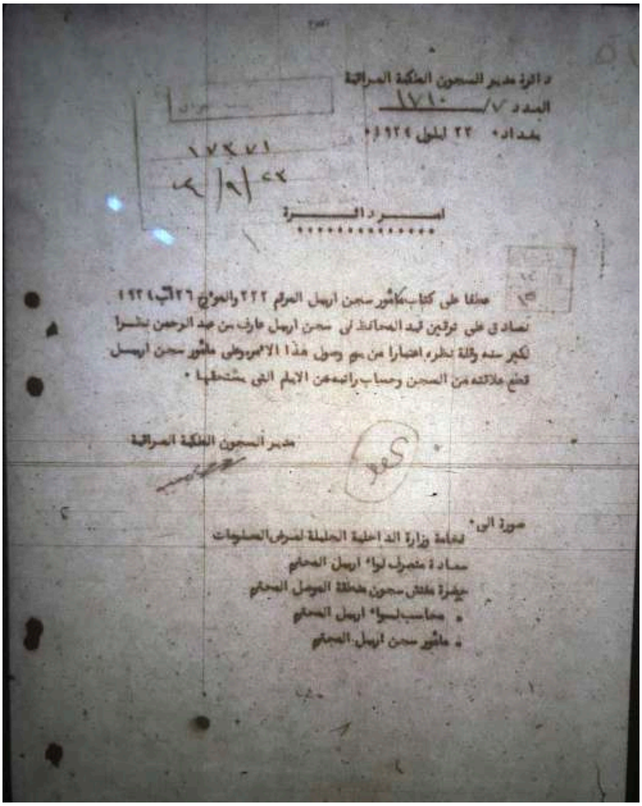

دائرة مدير السجون المملكة العراقية
العدد ٧/١٧١٠
بغداد ٢٢ ايلول ١٩٢٤

امر دائرة

عطفا على كتاب مأمور سجن اربيل المرقم ٢٢٢ والمؤرخ ٢٦ آب ١٩٢٤ نصادق على ترقين قيد المحافظ في سجن اربيل عارف بن عبد الرحمن نظرا لكبر سنه وقلة نظره اعتبارا من يوم وصول هذا الامر وعلى مأمور سجن اربيل قطع علاقته من السجن وحساب راتبه عن الايام التي يستحقها .

مدير السجون المملكة العراقية

صورة الى :
فخامة وزارة الداخلية الجليلة لغرض المعلومات
سعادة متصرف لواء اربيل المحترم
حضرة مفتش سجون منطقة الموصل المحترم
- محاسب لواء اربيل المحترم
- مأمور سجن اربيل المحترم

دۆسیەی کاروباری دارایی لیوای هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

فەرمانگەی بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەی پاشایەیی عێراقی
ژمارە: ١٧١٠/٧
بەغداد: ٢٣ی ئەیلوولی ١٩٢٤

فەرمانی کارگێڕی

پاڵپشت بە نووسراوی بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێر، بە ژمارە ٢٢٢ لە ڕێکەوتی ٢٦ی ئابی ١٩٢٤، ڕەزامەندی دەدەین بۆ لەسەرکارلادانی پاسەوانی بەندیخانەی هەولێر، عارف عەبدولڕەحمان، بەهۆی گەورەیی تەمەنی و کزبوونی ئاستی بینینی، لە ساتی گەیشتنی ئەم فەرمانە، پێویستە بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێر، پەیوەندی(ناوبراو)بە بەندیخانەوە بپچڕێنێت و مووچەکەشی بەپێی ئەوڕۆژانەی, کە مافی خۆیەتی بۆ هەژمار بکات.

بەڕێوەبەری بەندیخانەی پاشایەتی عێراقی

وێنەیەک بۆ:
- بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار بۆ زانیاری.
- جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر.
- بەڕێز پشکنەری بەندیخانەکانی ناوچەی موسڵ.
- بەڕێز ژمێریاری لیوای هەولێر.
- بەڕێز بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێر.

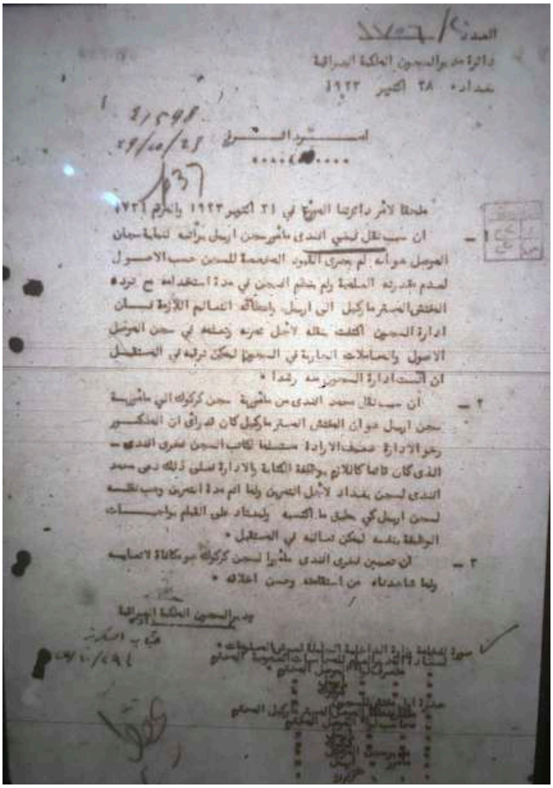
دائرة مدير السجون المملكة العراقية
بغداد ٢٨ اكتوبر ١٩٢٣

مدير السجون المملكة العراقية

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١ / بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

ژمارە: ١٧٥٦/٢٠
فەرمانگەی بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراق
بەغداد-٢٨ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٣
هاوپێچ لەگەڵ بڕیاری فەرمانگەکەمان لە ڕێککەوتی ١٩٢٣/٢١/١٠ی زایینی و ژمارە ١٧٣١:

١. هۆکاری گواستنەوەی فەیزی ئەفەندی، سەرپەرشتیاری بەندیخانەی هەولێر، بە مووچەکەیەوە بۆ نووسینگەی بەندیخانەی مووسڵ، بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە کە ئەو ڕێنماییانەی کە بۆ بەندیخانەکە داندرابوو، پەیڕەوی لێ نەکردووە و زیندانەکەی بەچاکی ڕێکنەخستووە، لەگەڵ گەڕانەوەی پشکنەر بەڕێز مارکێل بۆ هەولێر، ڕێنمایی گرنگی پێدا، بۆیە بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەکە ڕازی بوو بە گواستنەوەی، بۆ ئەوەی ڕاهێنانی پێ بکرێت و لە بەندیخانەی موسڵ فێری ئەو بنەما و ڕێککارانە بکرێت، کە لە بەندیخانەکاندا پێویستن، بۆ ئەوەی لە داهاتوودا پلەی پێ بەرز بکرێتەوە.

٢. هۆکاری گواستنەوەی محەممەد ئەفەندی لە فەرمانگەی بەندیخانەی کەرکوکەوە بۆ فەرمانگەی بەندیخانەی هەولێر، ئەوەیە، کە پشکنەر بەڕێز مارکێل وای تێبینی کردووە، کە ناوبراو لە کاری بەڕێوەبردندا سستە و باوەڕی بەخۆی نییە، کاروبارەکانی ڕادەستی فەرمانبەری بەندیخانە، فەخری ئەفەندی کردووە، کە نووسەری بەندیخانەیە، بۆیە محەممەد ئەفەندی، بە مەبەستی مەشق و ڕاهێنان، بانگهێشتی فەرمانگەی بەندیخانەی بەغداد کرا و کاتێک مەشق و ڕاهێنانەکەی تەواو کرد، بۆ بەندیخانەی هەولێر دەگوازرێتەوە، تا ئەو شتانەی فێریان بووە، جێبەجێیان بکات و بە ئەرکی خۆی هەڵبستێت.

٣. پاداشتکردنی فەخری ئەفەندی بەهۆی هەوڵ و ماندووبوونەکانی، هەروەها خۆڕاگری و ڕەوشتبەرزیمان لێ بینی.

بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراق

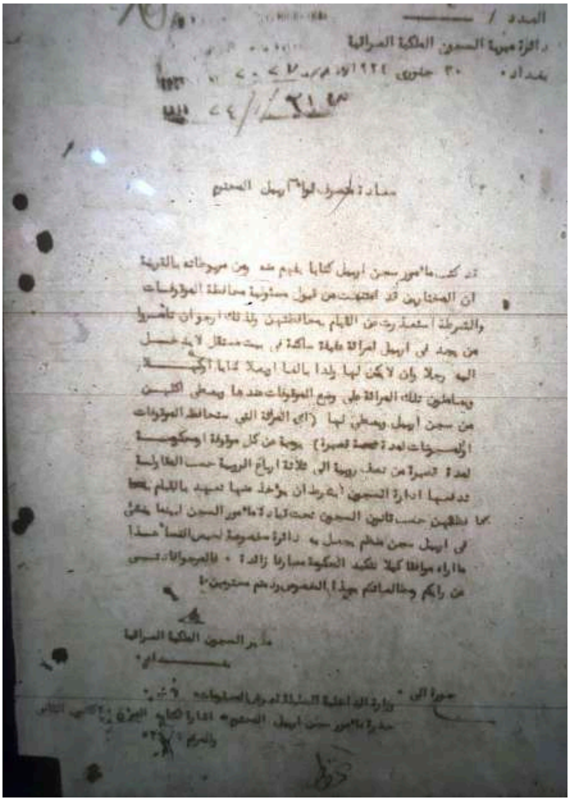
العدد /
دائرة مديرية السجون المملكة العراقية
سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ۱۹۲۳-۱۹٤۱ / بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی بەندیخانەکانی پاشایەتیی عێراق
ژمارە: ١٥٤
بەغداد ٣٠ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٤

بەڕێز جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێر

سەرپەرشتیاری بەندیخانەی هەولێر، بە تێگەیشتنی خۆی و پەیوەندییەکانی بەو بابەتە، نامەیەکی نووسیوە، کە ئەو کەسانەی هەڵبژێردراون ڕەتیانکردووەتەوە بەرپرسیارێتی هێشتنەوەی ئافرەتە دەستگیرکراوەکان قبوڵ بکەن، پۆلیسیش بیانووی جێبەجێکردنی بەرپرسیارێتییەکانی هێناوەتەوە. بۆیە هیوادارین هەرکەسێک ژنێکی پاک و خاوێن لە هەولێر بدۆزێتەوە، کە لەماڵێکی سەربەخۆدا بژی و مێردی نەبێت و هیچ پیاوێک یان کوڕێکی پێگەیشتوو هاموشۆی ماڵەکەی نەکات. ئەو کەسە، ئافرەتە زیندانی و دەستگیرکراوەکان بۆ ماوەیەکی کەم لای خۆی بهێڵێتەوە و سەرپەرشتییان بکات، کە خواردنیان لە بەندیخانەی هەولێرەوە بۆ دێت. ڕۆژانە بۆ هەریەکێک لە بەندییەکان، نیو تاکوو سێ چارەگ ڕوپیەی پێدەدرێت (بەپێی ئەو بەڵێندەرەی کاروباری بەندیخانە دەگرێتە ئەستۆ)، بەو مەرجەی، بەپێی یاسای بەندیخانە، بەڵێنی پارێزگارییان بدات و لەژێر چاودێری سەرپەرشتیاری بەندیخانە دابێت. تا ئەو کاتەی لەلایەن فەرمانگەی زیندانییکردنی ئافرەتانەوە بەندیخانەیەکی ڕێک و پێکیان بۆ دروست دەکرێت، ئەمە ئەوەیە کە من بە چاکی دەزانم، بۆ ئەوەی حکوومەت خەرجی زیاتر نەکات، تکایە ڕای خۆتان و خوێندنەوەکانتان لەو بارەیەوە. لەگەڵ ڕێزدا.

بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتیی عێراق

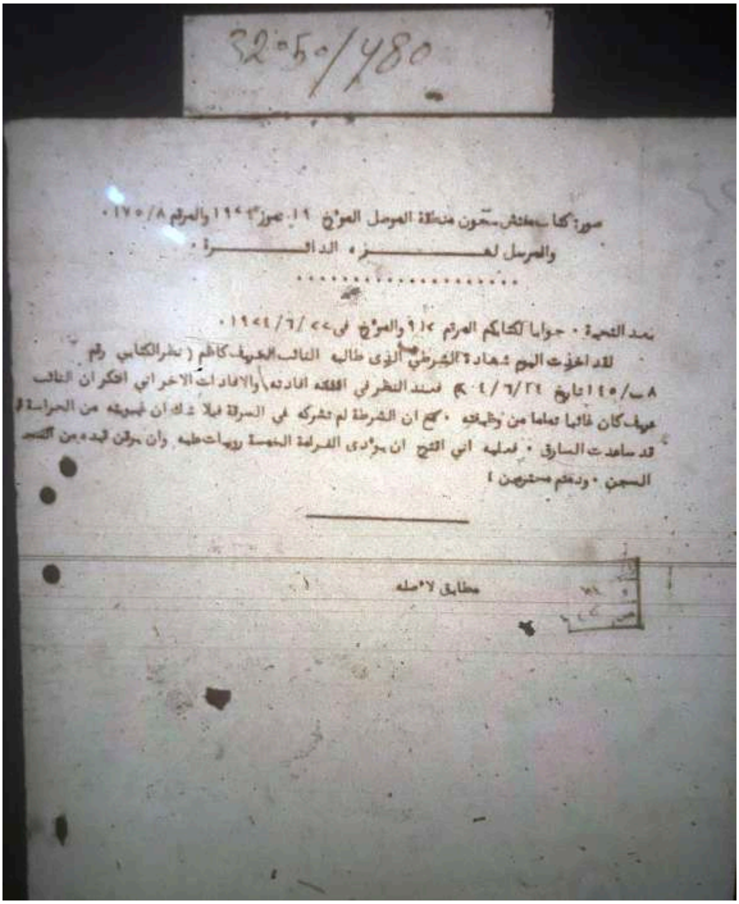
32050/480

صورة كتاب مفتش سجون منطقة الموصل المؤرخ ١٩ تموز ١٩٢٤ والمرقم ١٧٥/٨ .
والمرسل لمعـــــــــزز الدائــــــــرة .
....

بعد التحية . جوابا لكتابكم المرقم ٢٧١٩ والمؤرخ في ٢٢/٦/١٩٢٤ .
لقد اخذت اليوم شهادة الشرطي الذي طالبه النائب العريف كاظم (نظرا لكتابي رقم
٨ ب/١٤٥ بتاريخ ٢٤/٦/٩٢٤) فعند النظر في افادته والافادات الاخرى اني افكر ان النائب
عريف كان غائبا تماما من وظيفته . كما ان الشرطة لم تشركه في السرقة فبلا شك ان غيبته من الحراسة
قد ساعدت السارق . فعليه اني اقترح ان يؤدي الغرامة الخمسة روبيات عليه وان يرفع قيده من
السجن . ودمتم محترمين .

مطابق لاصله

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١ / بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

دانەیـەک لـە نـووسراوی پشـکنەری بەندیخانەکانـی ناوچـەی موسـڵ لـە ڕێککەوتـی ١٩ی تەممـووزی ١٩٢٤ بـە ژمـارە ١٧٥/٨, کـە بـۆ فەرمانگـە نێـردراوە.

ئەمـڕۆ شـایەتحاڵی ئـەو پۆلیسـەم وەرگـرت، کـە کـە نائیـب عەریـف کازم داوای لێکردبـوو (بڕوانـە نـووسراوی ژمـارە ١٤٥/٨ لـە ڕێککەوتـی ٢٤-٦-١٩٢٤)، لـە کاتـی سـەیرکردنی شـایەتحاڵییەکانییدا، دەرکـەوت کە نائیـب عەریف بە تـەواوی لـە کارەکـەیدا ئامـادە نەبـووە، هەرچەنـدە پۆلیـس هیـچ تێوەگلانێکیـان لـە دزییەکەدا نەبـووە. بـەڵام گومانی تێـدا نییـە, کـە نەبوونـی پاسـەوان یارمەتـی دزەکـەی داوە، بۆیـە پێشـنیار دەکـەم کـە پێژماردنـی، بـە بـڕی پێنـج ڕوپیە لەسـەر هەژمـار بکرێـت و لـە پیشـەکەی لـە زینـدان دووربخرێتـەوە.

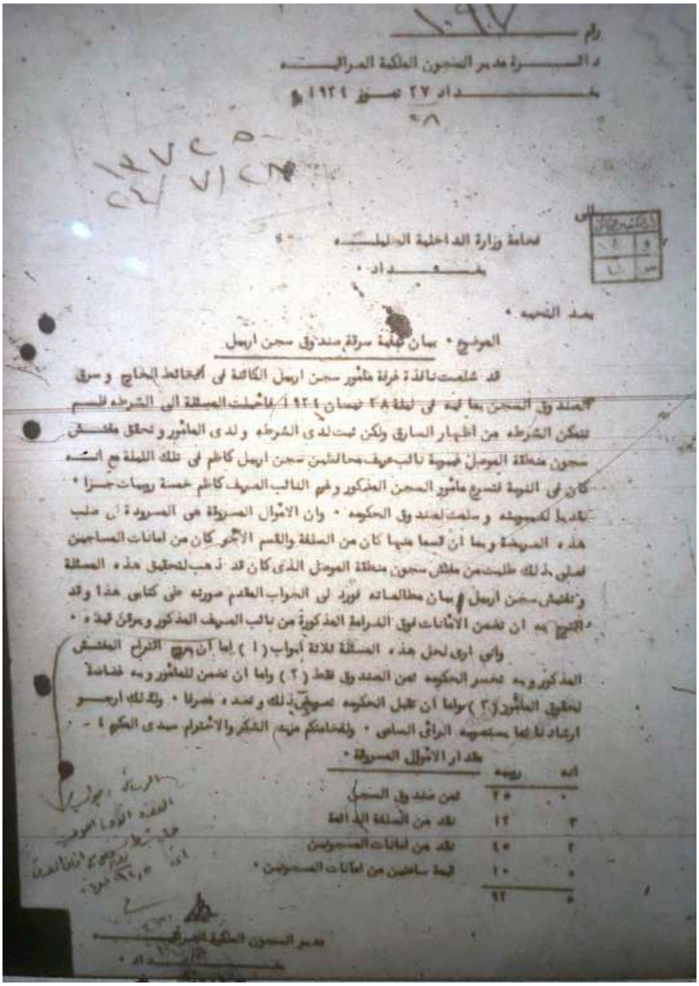

رقم

دائـــرة مدير السجون الملكية العراقيـــة

بغـــداد ٢٧ تموز ١٩٢٤

الى

فخامة وزارة الداخلية الجليلـــة

بغـــداد .

بعد التحية .

الموضوع . بيان كيفية سرقة صندوق سجن اربيل

قد علمت بالذات غرفة مأمور سجن اربيل الكائنة في الحائط الخارج وسرق الصندوق السجن بما فيه في ليلة ٢٨ نيسان ١٩٢٤ فأحيلت المسألة الى الشرطه فلم تتمكن الشرطه من اظهار السارق ولكن ثبت لدى الشرطه ولدى المأمور وتحقق مفتش سجون منطقة الموصل خصوصية نائب عريف محافظ سجن اربيل كاظم في تلك الليلة مع انه كان في النوبة فتسرع مأمور السجن المذكور وغرم النائب العريف كاظم خمسة روبيات جزاء تأديبا لخصوصيته وسلمت لصندوق الحكومه . وان الاموال المسروقة هي المرصودة في ذيل هذه المذكرة وبما ان قسما منها كان من السلفة والقسم الآخر كان من امانات المساجين فعلى ذلك طلبت من مفتش سجون منطقة الموصل الذي كان قد ذهب لتحقيق هذه المسألة وتفتيش سجن اربيل بيان مطالعاته فورد لي الجواب المقدم صورته طي كتابي هذا وقد اقترح به ان تضمن الامانات فوق الدراهم المذكورة من نائب العريف المذكور و[illegible] .

وأني أرى لحل هذه المسألة ثلاثة أبواب (١) اما ان يرجح اقتراح المفتش المذكور وبه تخسر الحكومه ثمن الصندوق فقط (٢) واما ان تضمن للمأمور وبه خشاشة لتحقيق المأمور (٣) واما ان تقبل الحكومه تصويت ذلك وتعده مصرفا . ولذلك ارجو ارشادي لما يستصوبه الرأي العالي . ولفخامتكم مني الشكر والاحترام سيدي الحكم . -

مقدار الاموال المسروقة .

آنه	روبيه	
٠	٣٠	ثمن صندوق السجن
٣	١٢	نقد من السلفة الدائمة
٢	٤٠	نقد من امانات المسجونين
٥	١٠	قيمة ساعتين من امانات المسجونين .
٥	٩٢	

مدير السجون الملكية العراقيـــة

بغـــداد .

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ۱۹۲۳-۱۹٤۱ / بەڵگەنامەی ژمارە (۷)

فەرمانگەی بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراق
ژمارە: ۱۰۹۷
ڕێکەوت: ۲۷ی تەممووزی ۱۹۲٤

لە شەوی ۲۸ی نیسانی ۱۹۲٤، پەنجەرەی ژووری سەرپەرشتیاری بەندیخانەی هەولێر لە دیوی دەرەوەدا شکێندراوە و سندوقی بەندیخانەکەش دزراوە، دۆسیەکە ڕەوانەی پۆلیس کراوە، هەرچەندە پۆلیس نەیتوانی دزەکە ئاشکرا بکات، بەڵام دوای بەدواداچوون، بۆ پۆلیس و سەرپەرشتیار و پشکنەری بەندیخانەکانی ناوچەی موسڵ ئاشکرابوو، کە نائب عەریف کازم ئەو شەوە، نۆرەی بووە و کەچی نەهاتووەتە دەوام، هەربۆیە سەرپەرشتیاری بەندیخانە، بەپەلە نائب عەریف کازمی بە پێنج ڕوپیە سزا دا بەهۆی ئامادەنەبوونی، پارەکەش ڕادەستی سندوقی حکوومەت کرا. بڕی پارە دزراوەکە، لە لیستی هاوپێچدا هاتووە، کە بەشێکی پێشینە بووە و بەشەکەی دیکەش لە ئەمانەتەکانی زیندانییان بووە. بۆیە داوا لە پشکنەری بەندیخانەکانی ناوچەی موسڵ کراوە، کە بەدواداچوون بۆ ئەم بابەتە بکات و پشکنین بۆ بەندیخانەی هەولێر بکات و پاشان ئەنجامی لێکۆڵینەوەکە پێشکەش بکات، پێشنیار دەکەم کە نائیب عەریفی ناوبراو لە کارەکەی دوور بخرێتەوە.

ئێمە سێ چارەسەر بۆ ئەو بابەتە دەبینین:
(۱) پشکنەری ناوبراو. پێشنیار بکات کە حکوومەت تەنها نرخی سندوقەکە لەدەست دەدات.
(۲) یان گەرەنتییکردنی سەرپەرشتیار بە زیانگەیاندن بە مافەکانی.
(۳) یان حکوومەت قبووڵی بێت، قەرەبوو بکاتەوە، خەرجییەکە بداتەوە، بۆ ئەم مەبەستە تکایە بفەرموون بۆ ڕێنمایی کردنمان.

لەگەڵ ڕێزدا

عانە	ڕوپیە	بڕی سامانی دزراو
۰	۲۵	بەهای سندووقی بەندیخانە
۳	۱۲	پارەی پێشینەی بەردەوام
۲	٤۵	پارەی ئەمانەتی زیندانیکراوان
۰	۱۰	بەهای دوو کاتژمێری زیندانییان
۵	۹۲	

بەڕێوەبەری گشتی بەندیخانەکانی عێراق-بەغداد

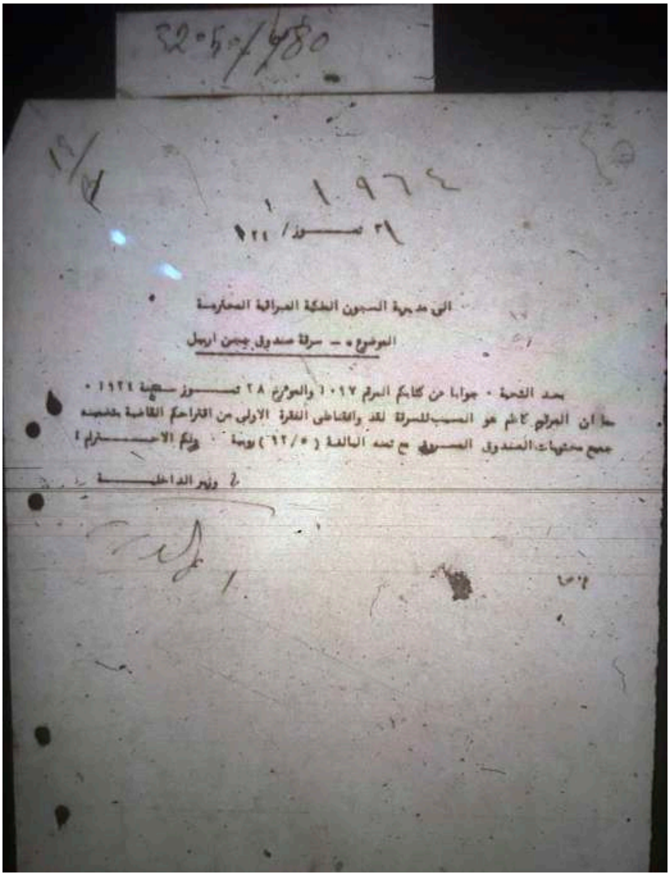

٣١ تموز/ ٩٢٤

الى مديرية السجون الملكية العراقية المحترمة

الموضوع :- سرقة صندوق سجن اربيل

بعد التحية . جوابا عن كتابكم المرقم ١٠٩٧ والمؤرخ ٢٨ تموز سنة ١٩٢٤ .
بما ان المجرم كاظم هو المسبب للسرقة لقد وافقنا على الفقرة الاولى من اقتراحكم القاضية بضبط
جميع محتويات الصندوق المسروق مع ثمنه البالغة (٩٢/٥) روبية ولكم الاحترام !

وزير الداخلية

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١ / بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

٣١ی تەممووزی ١٩٢٤

بۆ بەڕێز/ بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەکانی پاشایەتی لە عێراق
بابەت/ دزینی سندووقی بەندیخانەی هەولێر

پاش سڵاو
بۆ وەڵامی نووسراوەکەتان ژمارە ١٠٩٧ لە ڕێکەوتی ٢٨ی تەممووزی ١٩٢٤
دوای سڵاو، بەو پێیەی کازم هۆکارێکە بۆ دزییەکە، لەسەر بڕگەی یەکەمی پێشنیازەکەتان ڕێککەوتین، کە هەموو ناوەڕۆکی سندوقە دزراوەکە لەگەڵ بەهای (٩٢/٥) ڕوپیە بگرێتەوە.
لەگەڵ ڕێزدا

وەزیری ناوخۆ

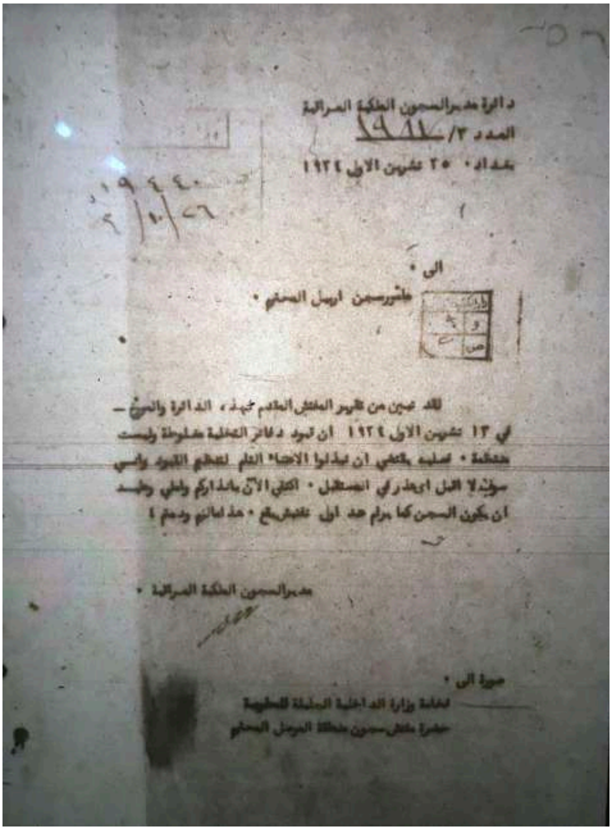
دائرة مدير السجون الملكية العراقية
العدد ٣/ ١٩٨٧
بغداد ٢٥ تشرين الاول ١٩٢٤

الى
مأمور سجن اربيل المحترم

لقد تبين من تقرير المفتش المقدم لهذه الدائرة والمؤرخ في ١٣ تشرين الاول ١٩٢٤ ان قيود دفاتر المحلية مغلوطة وليست منتظمة . عليه يقتضي ان تبذلوا الاعتناء التام لتنظيم القيود واني سوف لا اقبل اي عذر في المستقبل . اكتفي الآن بانذاركم وآملي وطيد ان يكون السجن كما يرام عند اول تفتيش يقع . هذا ما لزم وختم .

مدير السجون الملكية العراقية

صورة الى
فخامة وزارة الداخلية الجليلة للمطالعة
حضرة مفتش سجون منطقة الموصل المحترم

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١/ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)
فەرمانگەی بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراقی ژمارە: ١٩٨٧/٣ بەغداد. ٢٥ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤ بۆ/ بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێری بەڕێز لە ڕاپۆرتی پشکنەری پێشەنگ سەبارەت بەو فەرمانگەیە، لە ڕێککەوتی ١٣ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤ هاتووە، کە پەڕاوی تۆمارکردنتان هەڵەی زۆری تێدایە و ڕێک و پێک نییە. بۆیە داوا دەکەین کە ئاگاداری قەڵەمەکە بن بۆ ڕێکخستنی تۆمارەکان. ئێمە هیچ نارێکییەک لە داهاتوودا قبوڵ ناکەین. لە ئێستادا تەنها ئاگادارتان دەکەینەوە، هیواداریـن کە دۆخی زیندانەکە بەرەو باشی بچێت، کاتێک یەکەم پشکنین ئەنجام دەدرێت. ئەوە گرنگە و شادبن. بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراقی وێنەیەک بۆ: جەنابی وەزیری ناوخۆی شکۆدار بۆ زانیاریتان بەڕێز پشکنەری بەندیخانەکانی ناوچەی موسڵ

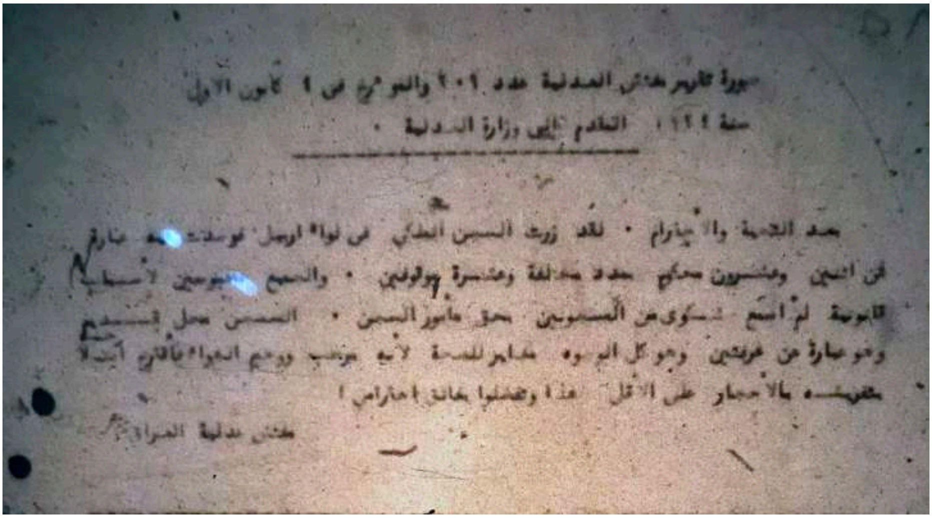
صورة تقرير مفتش العدلية عدد ٢٠٩ والمؤرخ في ٤ كانون الأول
سنة ١٩٢٤ المقدم إلى وزارة العدلية .

بعد التحية والاحترام . لقد زرت السجن الملكي في لواء اربيل فوجدت فيه ما ينوف [illegible]
اثنين وعشرين محكوم [illegible] وعشرة موقوفين . والسجن [illegible] لأسباب
قانونية لم استمع شكوى من المسجونين بحق مأمور السجن . السجن محل قديم
وهو عبارة عن غرفتين [illegible] للصحة لانه [illegible] الهواء فأقترح [illegible]
[illegible] بالايجار على الأقل . هذا وتفضلوا بقبول احترامي .

مفتش عدلية العراق

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

وێنەی ڕاپۆرتی پشکنەری دادی ژمارە ٢٠٩ لە ڕێککەوتی ٤ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٤
کە بۆ وەزارەتی دادی ناردووە.

پاش سڵاو....

سـەردانی بەندیخانـەی پاشـایەتییم کـرد لـە لیـوای هەولێـر، کـە بیسـت و دوو سـزادراو و دە بەندکـراوی لەخـۆ گرتـووە. هـەر هەموویان بە هۆکاری یاسـایی دەسـتگیرکراون، هیچ سـکاڵایەکی زیندانیکـراوان لەلایەن سەرپەرشـتیاری بەندیخانـە وەرناگیرێـت. بەندیخانەکـەش شـوێنەکەی کۆنـە و لـە دوو ژوور پێکهاتـووە، شـوێنێکی ترسـناکە و مەرجـی تەندروسـتی تێـدا نییـە و هەواگۆڕکێـی تێـدا خراپـە. پێشـنیار دەکـەم بەلایەنـی کەم شـوێنەکە بـەرد ڕێژ بکرێـت. ڕێزی زۆرم قبـوڵ بفەرمـوون.

پشکنەری دادیی عێڕاق

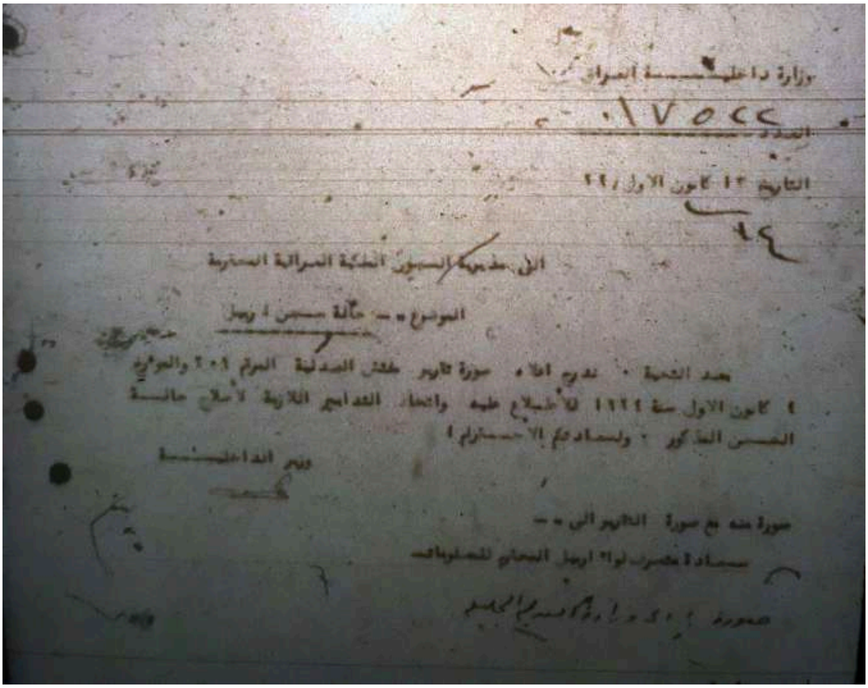

وزارة داخلية العراق

العدد ١٧٥٢٢

التاريخ ١٤ كانون الاول / ٩٢٤

الى مديرية السجون الملكية العراقية المحترمة

الموضوع = حالة سجن اربيل

بعد التحية . نقدم اعلاه صورة تقرير مفتش الصحية المرقم ٢٠٩ والمؤرخ ٤ كانون الاول سنة ١٩٢٤ للاطلاع عليه واتخاذ التدابير اللازمة لاصلاح حالة السجن المذكور . ولسعادتكم الاحترام

وزير الداخلية

صورة منه مع صورة التقرير الى =

سعادة متصرف لواء اربيل الجليل للمعلومات

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ۱۹۲۳-۱۹٤۱/ بەڵگەنامەی ژمارە (۱۱)
وەزارەتی ناوخۆ ژمارە: ١٧٥٢٢ ڕێککەوتی ١٤ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٤ بۆ بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراق بابەت/ بارودۆخی بەندیخانەی هەولێر دوای سڵاو... وەک لە سەرەوەدا هاتووە، وێنەیەک لە ڕاپۆرتی پشکنەری دادییتان بە ژمارە ٢٠٩ لە ڕێکەوتی ٤ی کانوونی دووەمی ساڵی ١٩٢٤تان بۆ ڕەوانە دەکەین، بۆ زانیاری و کاری پێویست بۆ چاککردنی دۆخی بەندیخانەکە. لەگەڵ ڕێزدا وەزیری ناوخۆ - وێنەیەک بۆ موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز بۆ زانیاری.

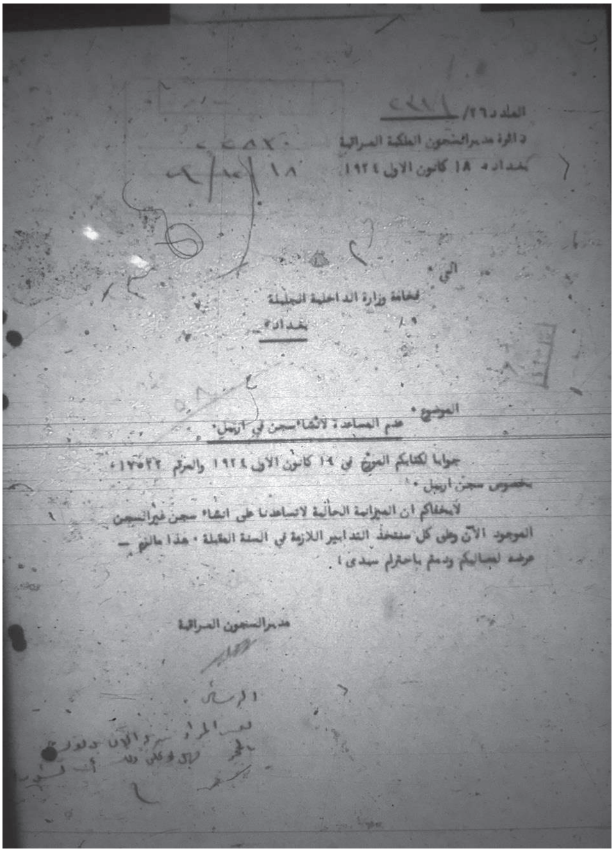

العدد ٢٦/
دائرة مدير السجون الملكية العراقية
بغداد في ١٨ كانون الاول ١٩٢٤

الى
فخامة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع.
عدم المساعدة لانشاء سجن في اربيل.

جوابا لكتابكم المورخ في ١٤ كانون الاول ١٩٢٤ والمرقم ١٧٥٢٢ بخصوص سجن اربيل.

لايخفاكم ان الميزانية الحالية لاتساعدنا على انشاء سجن غير السجن الموجود الآن وعلى كل سنتخذ التدابير اللازمة في السنة المقبلة. هذا مالزم عرضه لجنابكم ودمتم باحترام سيدي.

مدير السجون العراقية

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ۱۹۲۳-۱۹٤۱ / بەڵگەنامەی ژمارە (۱۲)
ژمارە: ۲۳۱٤/۲٦ فەرمانگەی بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی پاشایەتی عێڕاق بەغداد-۱۸ی کانوونی یەکەمی ۱۹۲٤ بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار- بەغداد بابەت/ نەبوونی هاوکاری بۆ دروستکردنی بەندیخانەی هەولێر بۆ وەڵامی نووسراوتان لە ڕێککەوتی ١٤ی کانوونی یەکەمی ساڵی ۱۹۲٤ بە ژمارە ۱۷٥۲۲ دەربارەی بەندیخانەی هەولێر. لاتان شاراوە نییە، کە بودجەی ئێستامان هاوکار نییە بۆ دروستکردنی بەندیخانەیەکی دیکەی جیا لەم بەندیخانەی ئێستای هەولێر، بەڵام بۆ ساڵی داهاتوو هەموو هەوڵێکمان دەدەین. لەگەڵ ڕێزدا. بەڕێوەبەری بەندیخانەکانی عێڕاق

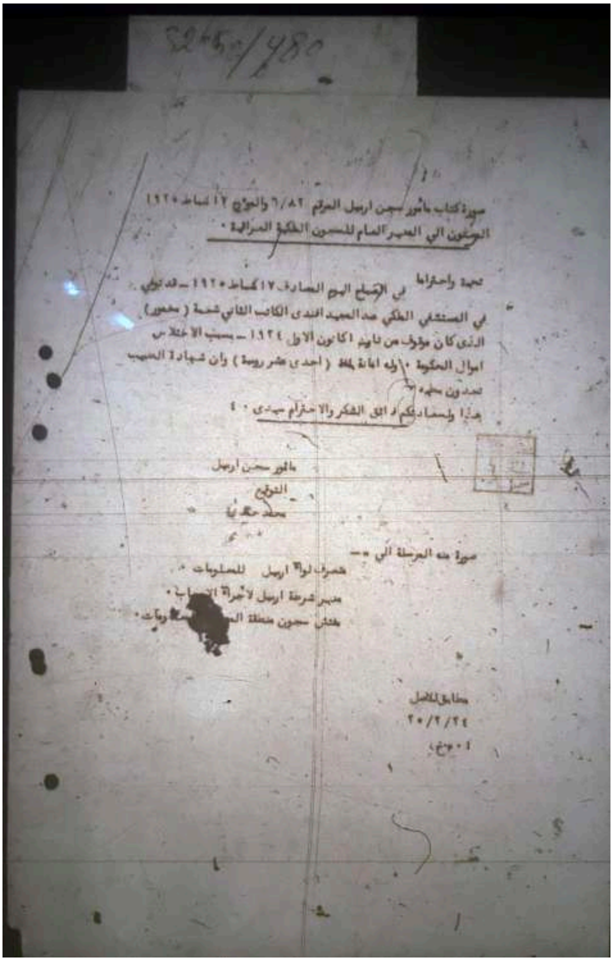
٥٤٥/٤٨٠

صورة كتاب مأمور سجن اربيل المرقم ٦/٨٢ والمؤرخ ١٧ شباط ١٩٢٥
الموجه الى المدير العام للسجون الملكية العراقية .

تحية واحتراما
في الصباح اليوم المصادف ١٧ شباط ١٩٢٥ ـ قد توفي
في المستشفى الملكي عبدالمجيد افندي الكاتب الثاني شعبة (محصور)
الذي كان موقوف من تاريخ ١ كانون الاول ١٩٢٤ ـ بسبب الاختلاس
اموال الحكومة . وله امانة فقط (احدى عشر روبية) وان شهادة الطبيب
تجدون طيه .
هذا ولسعادتكم فائق الشكر والاحترام سيدي .

مأمور سجن اربيل
التوقيع
محمد ...

صورة منه المرسلة الى :-
متصرف لواء اربيل للمعلومات .
مدير شرطة اربيل لاجراءات ...
مفتش سجون منطقة ... للمعلومات .

مطابق للاصل
٢٤/٢/٢٥

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ۱۹۲۳-۱۹٤۱/ بەڵگەنامەی ژمارە (۱۳)

وێنەیەک لە نووسراوی بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێر ژمارە ٦/٨٢ لە ڕێکەوتی ١٧ی شوباتی ١٩٢٥
بۆ بەڕێوەبەری گشتی بەندیخانەی پاشایەتی عێڕاق
ڕێز و سڵاو
بەیانی ئەمڕۆ، ڕێککەوتی ١٧ی شوباتی ١٩٢٥ عەبدولمەجیدە فەندی نووسەری دووەم لە هۆبەی مەخموور لە نەخۆشخانەی پاشایەتی کۆچی دواییکرد، کە ئەم کەسە لە ڕێککەوتی ١ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٤ەوە، بەهۆی خراپبەکارهێنانی سامانی حکوومەت، لە بەندیخانە ڕاگیراوە، بڕی یازدە ڕووپیەی لە ئەستۆ دایە. گەواهینامەی پزیشکی هاوپێچ دەکەین.

لەگەڵ ڕێزدا

بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێر
وێنەیەک بۆ:
- موتەسەریفی لیوای هەولێر.
- بەڕێوەبەری پۆلیس بۆ بەدواداچوون.
- پشکنەری بەندیخانەکانی ناوچەی موسڵ.

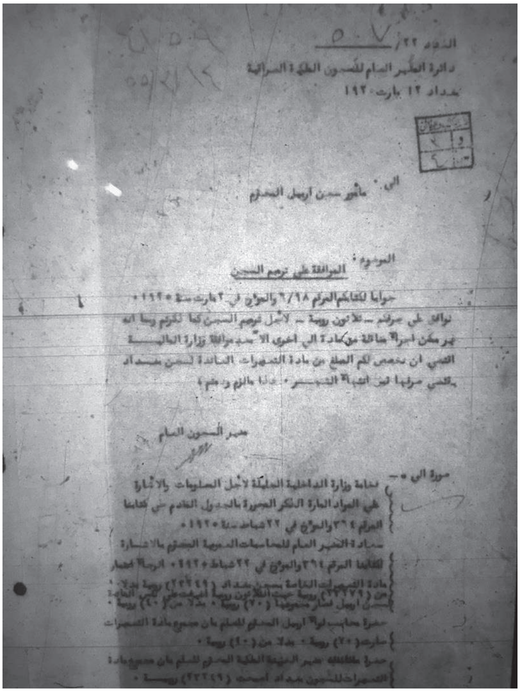

العدد ٢٢/ ٥٠٧
دائرة المدير العام للسجون الملكية العراقية
بغداد ١٢ مارت ١٩٢٥

الى: مأمور سجن اربيل المحترم

الموضوع: الموافقة على ترميم السجن

جوابا لكتابكم المرقم ٦/٩٨ والمؤرخ في ٢ مارت سنة ١٩٢٥.
نوافق على صرفكم ـ ثلاثون روبية ـ لاجل ترميم السجن كما تكرتم وبما انه غير ممكن اجراء مناقلة من مادة الى اخرى الا بعد موافقة وزارة المالية اقتضى ان تخصص لكم المبلغ من مادة التعميرات العائدة لسجن بغداد يقتضي صرفها لغاية انتهاء الشهر. هذا ما لزم ودمتم

مدير السجون العام

صورة الى: -
نظارة وزارة الداخلية الجليلة لاجل المعلومات والاشارة الى المواد المارة الذكر المحررة بالجدول المقدم من كتابنا المرقم ٣٦٤ والمؤرخ في ٢٢ شباط سنة ١٩٢٥.
سعادة المدير العام للمحاسبات العمومية المحترم بالاشارة لكتابنا المرقم ٣٦٤ والمؤرخ في ٢٢ شباط ١٩٢٥. الرجاء اعتبار مادة التعميرات الخاصة بسجن بغداد (٣٢٢٤٩) روبية بدلا من (٣٢٢٧٩) روبية حيث الثلاثون روبية المخصص [illegible] سجن اربيل فصار مجموعها (٧٠) روبية. بدلا من (٤٠) روبية.
حضرة محاسب لواء اربيل المحترم للعلم بان مجموع مادة التعميرات صار (٧٠) روبية. بدلا من (٤٠) روبية.
حضرة مدير الخزينة الملكية المحترم للعلم بان مجموع مادة التعميرات للسجون بغداد اصبحت (٣٢٢٤٩) روبية.

پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٤١ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

ژمارە: ٥٠٧/٢٢
فەرمانگەی بەڕێوەبەری گشتی بەندیخانەکانی پاشایەتی عێراقی
بەغداد ١٢ی ئاداری ١٩٢٥

بۆ بەڕێوەبەری بەندیخانەی هەولێری بەڕێز
بابەت/ ڕەزامەندی لەسەر نۆژەنکردنەوەی بەندیخانە
بۆ وەڵامی نووسراوەکەتان ژمارە ٦/٩٨ لە ڕێکەوتی ٢ی ئاداری ١٩٢٥
ڕەزامەندیـن لەسـەر خەرجکردنـی سـی ڕوپیـە، بـۆ نۆژەنکردنـەوەی بەندیخانـە، بـۆ بیرهێنانـەوە، بەبـێ ڕەزامەنـدی وەزارەتـی دارایـی، ناتواندرێـت گواسـتنەوەی ماددەکـە، بـۆ ماددەیەکـی دیکـە بکرێـت، ئـەم بـڕە پارەیـە لـە ماددەی (نۆژەنکردنـەوە) لـە بەندیخانـەی بەغـداد خـەرج دەکرێـت، لـە مـاوەی ئـەم مانگـەدا.
بەڕێوەبەری گشتی بەندیخانەکان

وێنەیەک بۆ:
- جەنابـی وەزیـری ناوخـۆ، بـۆ زانیـاری، ئامـاژەدان بـەو ماددانـەی کـە لـە خشـتەی هاوپێچـی نووسراوماندا هاتـووە، بـە ژمـارە ٣٦٤ لـە ڕێکەوتـی ٢٢ی شـوباتی ١٩٢٥.
- جەنابـی بەڕێوەبـەری گشـتی ژمێریـاری، بـە ئامـاژەدان بـە نووسراومـان ژمـارە ٣٦٤ لـە ڕێککەوتـی ٢٢ی شـوباتی ١٩٢٥، تکایـە ڕەچـاوی مـاددەی نۆژەنکردنـەوەی تایبەتـی بەندیخانـەی بەغـداد بکـەن (٣٢٢٤٩) ڕوپیـە لـە شـوێنی (٣٢٢٧٩) ڕوپیـە. لـە کاتێـک سـی ڕوپیـە لەسـەر هەمـان مـاددەی بەندیخانـەی هەولێـر خـەرج بکرێـت، دەبێتـە (٧٠) ڕوپیـە، لـە شـوێنی (٤٠) ڕوپیـە.
- بەڕێـز ژمێریـاری لیـوای هەولێـر بـۆ زانینتـان کـە کـۆی گشـتی مـاددەی (نۆژەنکردنـەوە)، دەبێتـە (٧٠) ڕوپیـە لـە جیاتـی (٤٠) ڕوپیـە.
- بەڕێـز بەڕێوەبـەری گەنجینـەی پاشـایەتی بـۆ زانینتـان، کـە کـۆی گشـتی مـاددەی نۆژەنکردنـەوەی بەندیخانـەی بەغـداد دەبێتـە (٣٢٢٤٩) ڕوپیـە.

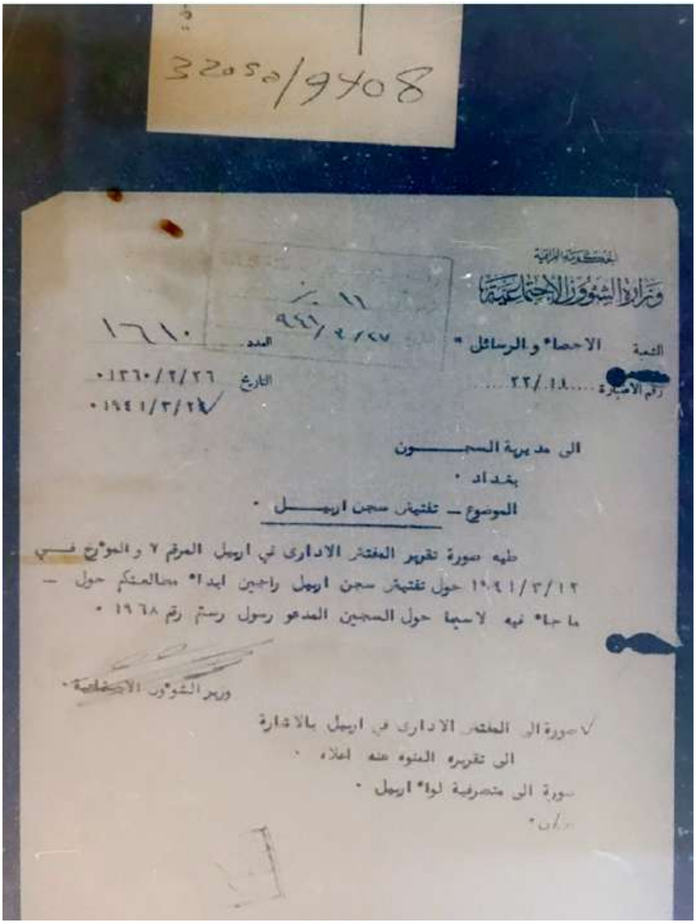

32050/9408

الحكومة العراقية
وزارة الشؤون الاجتماعية
الشعبة الاحصاء والرسائل
رقم الاضبارة ٢٢/١١
العدد ١٦١٠
التاريخ ١٣٦٠/٢/٢٦
١٩٤١/٣/١٤

الى مديرية السجون
بغداد .
الموضوع – تفتيش سجن اربيل .

طيه صورة تقرير المفتش الاداري في اربيل المرقم ٧ والمؤرخ في ١٩٤١/٣/١٢ حول تفتيش سجن اربيل راجين ابداء مطالعتكم حول ما جاء فيه لاسيما حول السجين المدعو رسول رستم رقم ١٩٦٨ .

وزير الشؤون الاجتماعية

صورة الى المفتش الاداري في اربيل بالاشارة الى تقريره المنوه عنه اعلاه .
صورة الى متصرفية لواء اربيل .

دۆسیەی پشکنینی بەندیخانەی هەولێر ١٩٢٣-١٩٢٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

حکوومەتی عێراق
وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی
هۆبەی ئامار و نامەکان

ژمارە: ١٦١٠
ڕێککەوت: ١٩٤١/٣/١٤

بۆ بەڕێوەبەرایەتی بەندیخانەکانی بەغداد
بابەت/ پشکنینی بەندیخانەی هەولێر

لەگەڵ نووسراومان وێنەیەک لە ڕاپۆرتی پشکنەری کارگێڕی هەولێرتان بە ژمارە ٧ لە ڕێککەوتی ١٩٤١/٣/١٢ دەربارەی پشکنینی بەندیخانە بۆ دەنێرین، هیواداریـن خوێندنەوەتان دەست پێبکەن دەربارەی ئەوەی کە تێیدا هاتووە، بە تایبەت سەبارەت بەو زیندانییەی کە ناوی ڕەسووڵ ڕوستەمە، ژمارە ١٩٦٨.

وەزیری کاروباری کۆمەڵایەتی

وێنەیەک بۆ:
- پشکنەری کارگێڕی لە هەولێر بە ئاماژەدان بە ڕاپۆرتی سەرەوە.
- وێنەیەک بۆ موتەسەریفییەتی هەولێر.

گـــەیانـــدنی ئـاو بـۆ شـاری هـەولـێـر
١٩٢٤-١٩٢٥

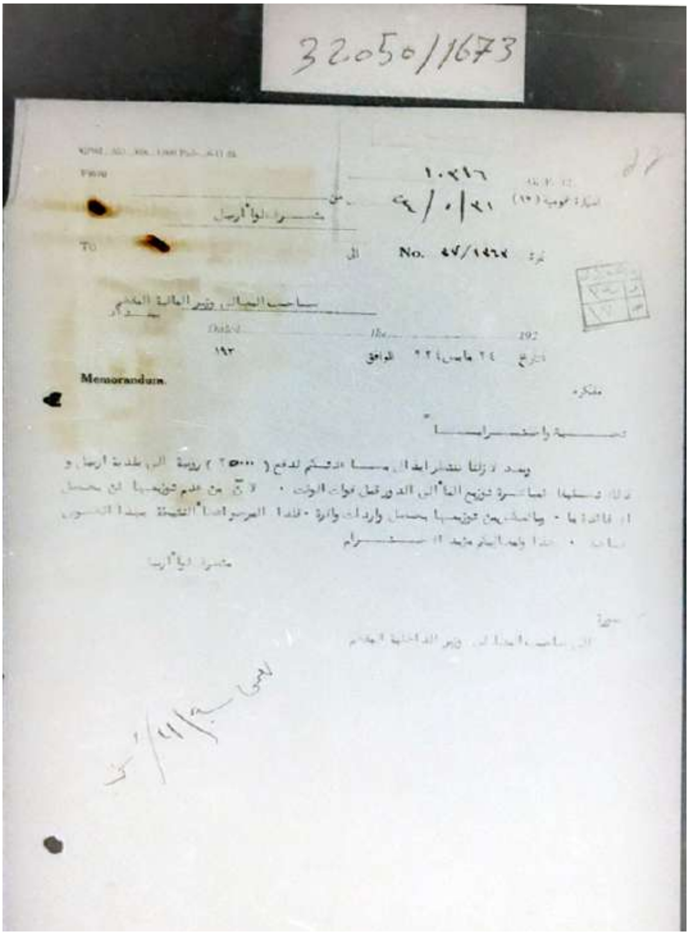
32050/1673

No. ٤٧/١٩٢٤

Memorandum.

مذكرة

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

ژمارە/ ١٣٦٣/ ٣٧
ڕێککەوت/ ٢٤/٥/ ١٩٢٤
لە موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
بۆ/ خاوەن پایە بەڕێز وەزیری دارایی/ بەغداد
ڕێز و سڵاو..
تـا ئێسـتا چاوەڕێـی هەوڵـی یارمەتـی و هاوکاریتانیـن بـۆ پێدانـی (٢٥٠٠٠) ڕوپیـە بـە شـارەوانی هەولێـر وەك پێشـینە بـۆ دەسـتپێکردن بـە دابەشـکردنی ئـاو بـۆ ماڵـەکان، بـەر لـەوەی کار لـەکار بـترازێ، لەبەرئـەوەی لـە دابەشـنەکردنیدا هیـچ سـوودێك نابینرێـت، بەپێچەوانـەوە لـە دابەشـکردنیدا داهاتێکـی بەرفـراوان بەدەسـتدێت. بۆیـە تکایـە بەزوویـی ئەنجامێـك لـەم بارەیـەوە بەدەسـتەوە بـدەن. لەگـەڵ ئەوپـەڕی ڕێـزم بـۆ ئێـوە.
ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
وێنەیەك بۆ/ خاوەن پایە بەڕێز وەزیری ناوخۆ

32050/1673

دائرة متصرف لواء اربيل
التحريرات
عدد ٢١٠٣/٣٧
التاريخ ٥/آب/١٩٢٤

١٢٦٦٩
١٢/٨/٢٤

الى
صاحب المعالي وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع – اعطاء المأذونية لصرف (١٢٥٠٠) روبية المعينة في اعتماد ميزانية البلدية لسنة ٢٤/٢٥ لاسالة الماء

تحية وتعظيما
نرفع بطيه صورة القرار المرفوع من قبل المجلس البلدي فيما يتعلق باعطائنا الامر لصرف (١٢٥٠٠) روبية الموضوعة في ميزانية البلدية للسنة الحالية لقاء تسليفات التي كانت [illegible] من قبل وزارة المالية الجليلة وقدره (٢٥٠٠٠) روبية لاسالة الماء الى الدور [illegible] على المراجعات المتوالية حتى الآن لم تدفع التسليفات المذكورة لم تبق حاجة لاعطائها الى البلدية [illegible] الشروع بهذا المشروع نرجو تصديق (١٢٥٠٠) روبية المنوه عنها اعلاه مع ارسال مهندس [illegible] الترتيبات [illegible] باسرع ما يمكن.
[illegible] مزيد الاحترام.

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
فەرمانگەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر نووسراوەکان ژمارە/ ٢١٠٣/ ٣٧ ڕێککەوت/ ٥/ ئاب/ ١٩٢٤ بۆ/ خاوەن پایە وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد بابەت/ مۆڵەتدان بە خەرجکردنی (١٢٥٠٠) ڕوپیە بۆ ڕاکێشانی ئاو، کە لە پەسندکردنی بودجەی شارەوانی ساڵی ٢٥/٢٤ ڕوونکراوەتەوە. ڕێز و شکۆمەندی هاوپێچ وێنەی ئەو فەرمانە بەرزدەکەینەوە، کە لەلایەن ئەنجوومەنی شارەوانی پەیوەست بە مۆڵەتدان بە خەرجکردنی (١٢٥٠٠) ڕوپیە بەرزکراوەتەوە، کە لە بودجەی ئەمساڵی شارەوانی دانراوە، ئەمەش لەبەرامبەر ئەو پێشینانەی، کە لەلایەن وەزارەتی دارایی شکۆدارەوە دەبەخشرا، کە بڕەکەی (٢٥٠٠٠) ڕوپیەیە، ئەمەش بۆ ڕاکێشانی ئاو بۆ ماڵان، وێڕای چەندین جار سەردانیکردن، بەڵام تاوەکو ئێستا ئەو پێشینانەی، کە باسکران نەدراون، تازە پێویست بەوە ناکات بە شارەوانی بدرێت، بەڵام بەمەبەستی دەستپێکردن بەم پرۆژەیە تکا دەکەین ڕەزامەندی دەربڕن لەسەر (١٢٥٠٠) ڕوپیە، کە لە سەرەوەدا ئاماژەی پێکراوە، لەگەڵ ناردنی ئەندازیارێک تا ڕێککاری پێویست بکات، ئەمەش بەزووترین کات بێت. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

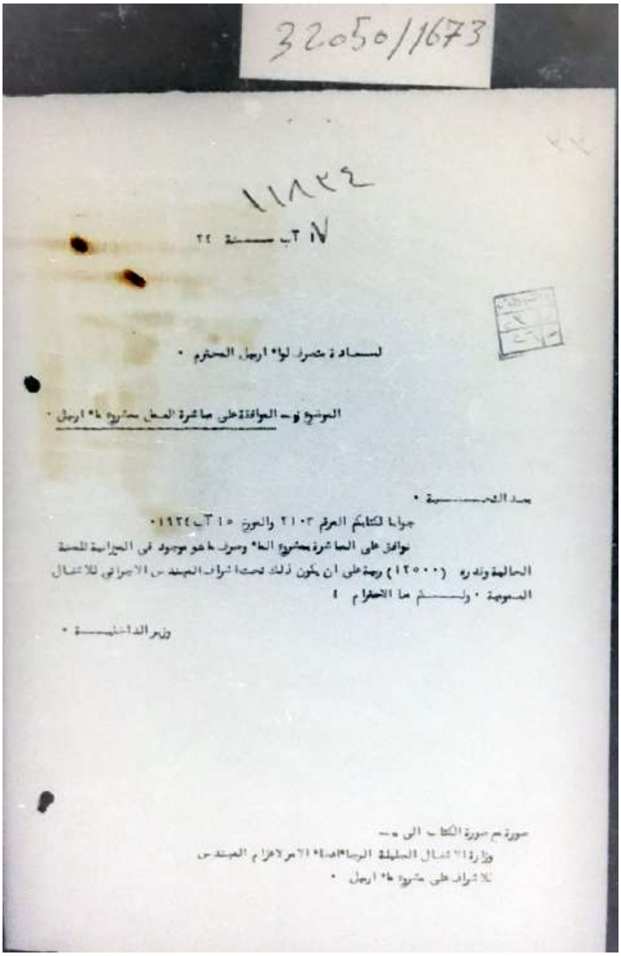
32050/1673

١١٨٣٤

٧ آب سنة ٢٤

لسعادة متصرف لواء اربل المحترم .

الموضوع :- الموافقة على مباشرة العمل بمشروع ماء اربل .

بعد التحية .

جوابا لكتابكم المرقم ٢١٠٣ والمؤرخ ١٥ آب ١٩٢٤ .

نوافق على المباشرة بمشروع الماء وصرف ما هو موجود في الميزانية للسنة الحالية وقدره (١٢٥٠٠) روبية على ان يكون ذلك تحت اشراف المهندس الاجرائي للاشغال العمومية . ولكم مزيد الاحترام ؛

وزير الداخلية .

صورة مع صورة الكتاب الى :-

وزارة الاشغال المحلية الرجاء اصدار الامر لاعزام المهندس للاشراف على مشروع ماء اربل .

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)
ژمارە/ ١١٨٣٤ ڕێککەوت/ ٧/ ئاب/ ١٩٢٤ بۆ/ بەڕێز جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر دەستپێکردنی کاری پڕۆژەی ئاوی هەولێر دوای سڵاو.. وەك وەڵامدانەوە بۆ نووسراوتان ژمارە ٢١٠٣ لە ڕێککەوتی ١٥ی ئابی ١٩٢٤. ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر دەستپێکردنی پڕۆژەی ئاوی هەولێر و خەرجکردنی ئەوەی لە بودجەی ئەمساڵدا هەیە، کە بڕەکەی (١٢٥٠٠) ڕوپیەیە، پێویستە ئەمە لەژێر سەرپەرشتی ئەندازیاری ڕێککاری بۆ ئیشپێکردنی گشتی بێت. لەگەڵ ڕێزماندا. وەزیری ناوخۆ وێنەیەك لەگەڵ وێنەی نووسراوەکە بۆ/ وەزارەتی ئەشغالی شکۆدار تکایە فەرمان بکەن بە ئەندازیارەکە بۆ سەرپەرشتیکردنی پڕۆژەی ئاوی هەولێر.

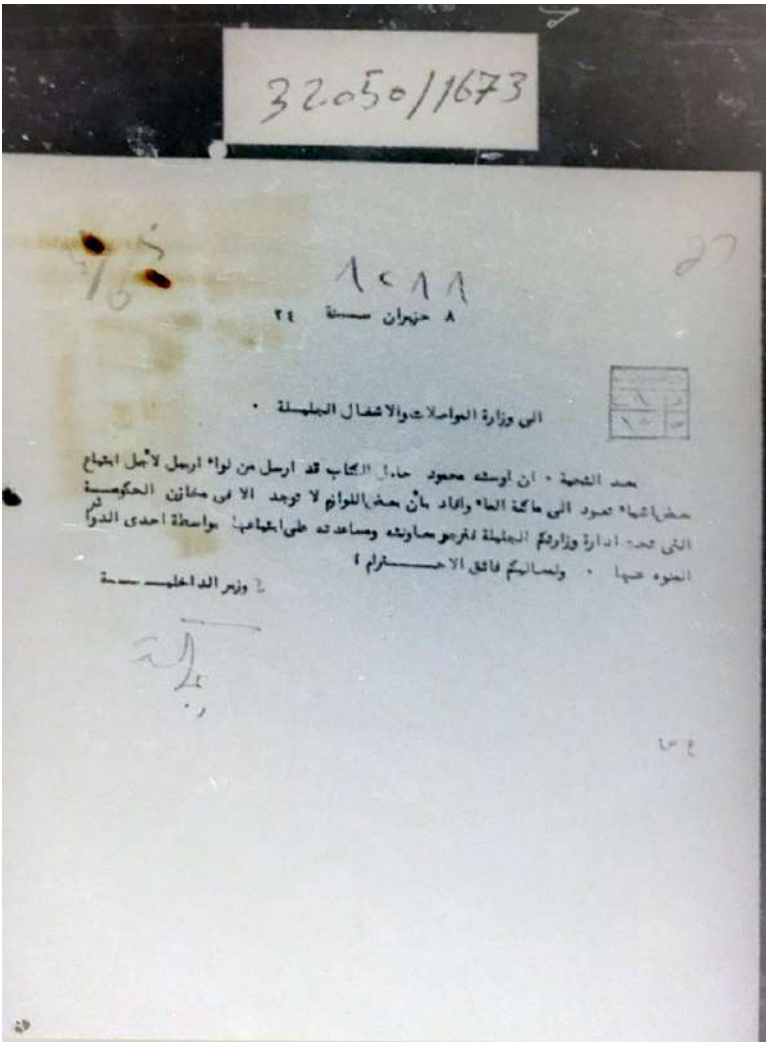

32050/1673

٨ حزيران سنة ٢٤

الى وزارة المواصلات والاشغال الجليلة .

بعد التحية . ان اوسته محمود حامل الكتاب قد ارسل من لواء اربيل لاجل ابتياع بعض اشياء تعود الى ماكنة الماء وافاد بان بعض اللوازم لا توجد الا في مخازن الحكومة التي تحت ادارة وزارتكم الجليلة فنرجو معاونته ومساعدته على ابتياعها بواسطة احدى الدوائر المنوه عنها . ولمعاليكم فائق الاحترام .

وزير الداخلية

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)
ژمارە/ ٨٢٨٨ ڕێککەوت/ ٨/ ئاب/ ١٩٢٤ بۆ/ وەزارەتی گواستنەوە و ئەشغالی شکۆدار دوای ڕێز و سڵاو.. هەڵگری نووسراو وەستا مەحمود لە لیوای هەولێرەوە ڕەوانەکراوە بۆ کڕینی هەندێک کەلوپەلی مەکینەی ئاو، ڕایگەیاندووە هەندێك کەلوپەل و پێداویستی هەیە تەنیا لە کۆگاکانی حکوومەت چنگ دەکەون، کە لەژێر سەرپەرشتی وەزارەتە بەڕێزەکەتان دایە، تکا دەکەین بۆ کڕینی کەلوپەلەکان لەڕێگەی یەکێك لە فەرمانگە ناوبراوەکان هاوکاری بکەن. ئیمزا وەزیری ناوخۆ

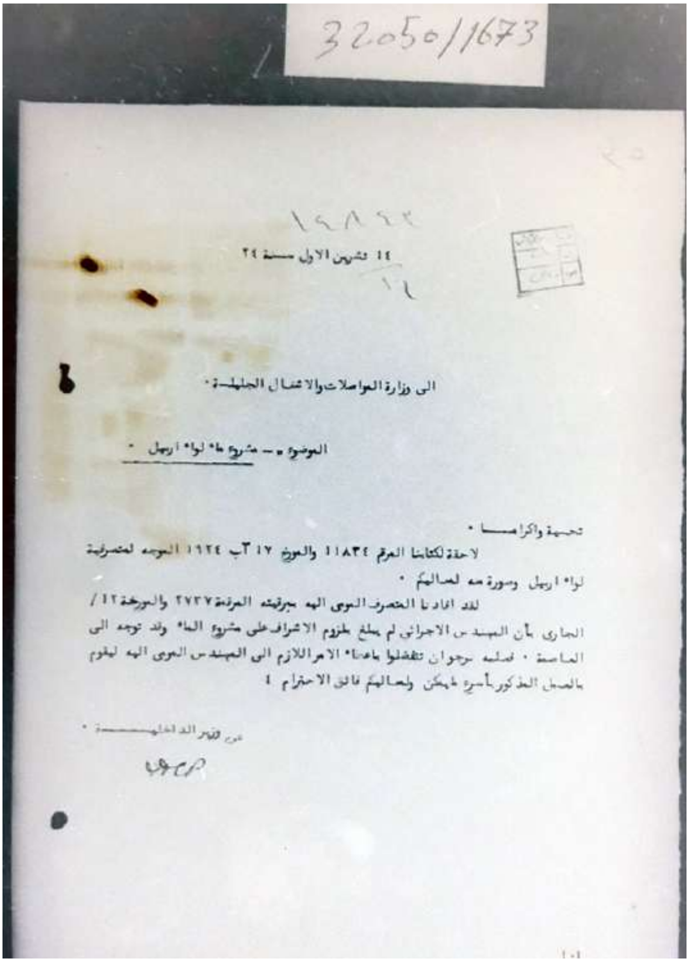
32050/1673

١٤٨٤٣

١٤ تشرين الاول سنة ٢٤

الى وزارة المواصلات والاشغال الجليلة .

الموضوع .- مشروع ماء لواء اربيل .

تحية واكراما .

لاحقة لكتابنا المرقم ١١٨٣٤ والمؤرخ ١٧ آب ١٩٢٤ الموجه لمتصرفية لواء اربيل وصورة منه لمعاليكم .

لقد افادنا المتصرف المومى اليه ببرقيته المرقمة ٢٧٣٧ والمؤرخة ١٢/ الجاري بأن المهندس الاجرائي لم يبلغ بلزوم الاشراف على مشروع الماء وقد توجه الى العاصمة . فعليه نرجوان تتفضلوا باعطاء الامر اللازم الى المهندس المومى اليه ليقوم بالعمل المذكور بأسرع ما يمكن ولمعاليكم فائق الاحترام .

عن وزير الداخليـــة .

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)
ژمارە/ ١٤٨٤٣ ڕێککەوت/ ١٤/ تشرینی یەکەم/ ١٩٢٤ بۆ/ وەزارەتی گواستنەوە و ئەشغالی شکۆدار بابەت/ پرۆژەی ئاوی لیوای هەولێر ڕێز و سڵاو.. وەك پاشکۆیەك بۆ نووسراومان ژمارە ١١٨٣٤لە ڕێککەوتی ١٧ی ئابی ١٩٢٤، کە ئاراستەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر کراوە و وێنەیەکی بۆ ئێوە ناردراوە. موتەسەڕیفی ناوبراو لە بروسکەی ژمارە ٢٧٣٧ لە ڕێککەوتی ١٢ی ئەم مانگە پێی ڕاگەیاندین، کە ئەندازیاری ڕێککاری سەرپەرشتیکردنی پرۆژەی ئاوی پێرانەگەیاندراوە و ڕوویکردووەتە پایتەخت، بۆیە تکایە بفەرموون بە دەرکردنی فەرمانی پێویست بۆ ئەندازیاری ناوبراو تا بە زووترین کات کاری ناوبراو ئەنجام بدات. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا لەجیاتی وەزیری ناوخۆ

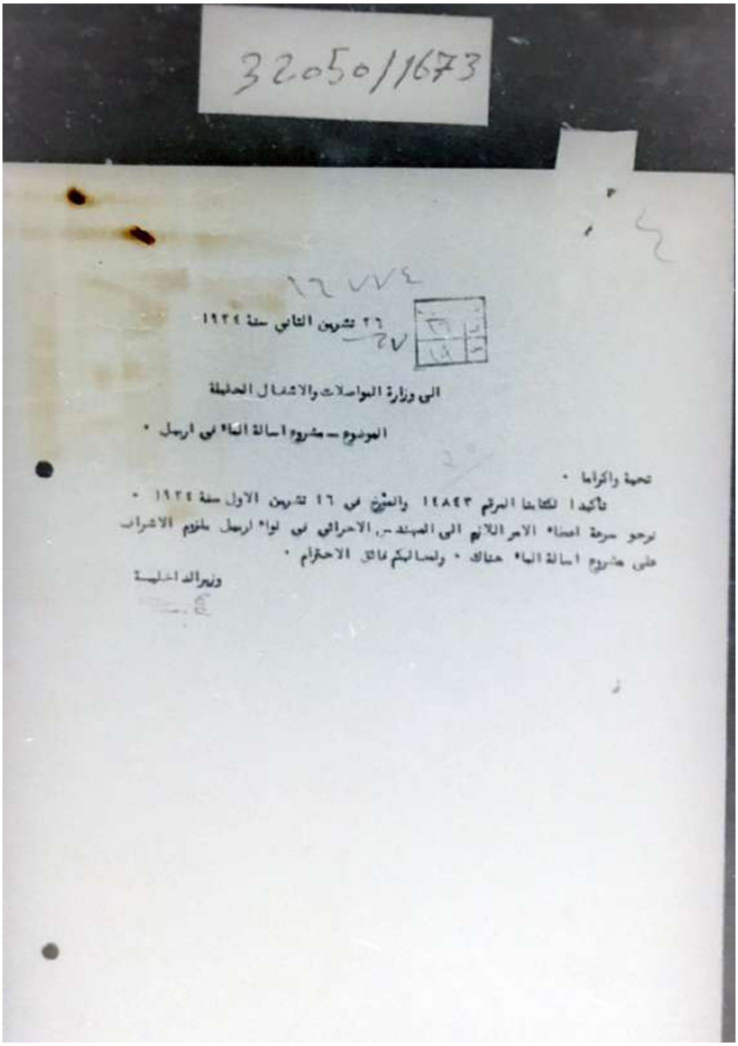
32050/1673

١٦٧٧٤

٢٦ تشرين الثاني سنة ١٩٢٤

الى وزارة المواصلات والاشغال الحافلة

الموضوع ــ مشروع اسالة الماء في اربيل .

تحية واكراما .

تأكيدا لكتابنا المرقم ١٤٨٤٣ والمؤرخ في ١٦ تشرين الاول سنة ١٩٢٤ . نرجو سرعة اعطاء الامر اللازم الى المهندس الاحرائي في لواء اربيل بلزوم الاشراف على مشروع اسالة الماء هناك . ولمعاليكم فائق الاحترام .

وزير الداخلية

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)
ژمارە/ ١٦٧٧٤ ڕێککەوت/ ٢٦/ تشرینی دووەم/ ١٩٢٤ بۆ/ وەزارەتی گواستنەوە و ئەشغالی شکۆدار بابەت/ پڕۆژەی دابەشکردنی ئاو بۆ هەولێر ڕێز و سڵاو.. وەك پشتڕاستکردنەوەیەك بۆ نووسراومان ژمارە ١٤٨٤٣ لە ڕێککەوتی ١٦ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤. تکایە بەخێرایی فەرمانی پێویست بۆ ئەندازیاری ڕێککاری لە لیوای هەولێر دەربکەن بۆ سەرپەرشتیکردنی پڕۆژەی دابەشکردنی ئاو بۆ ئەوێ. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا وەزیری ناوخۆ

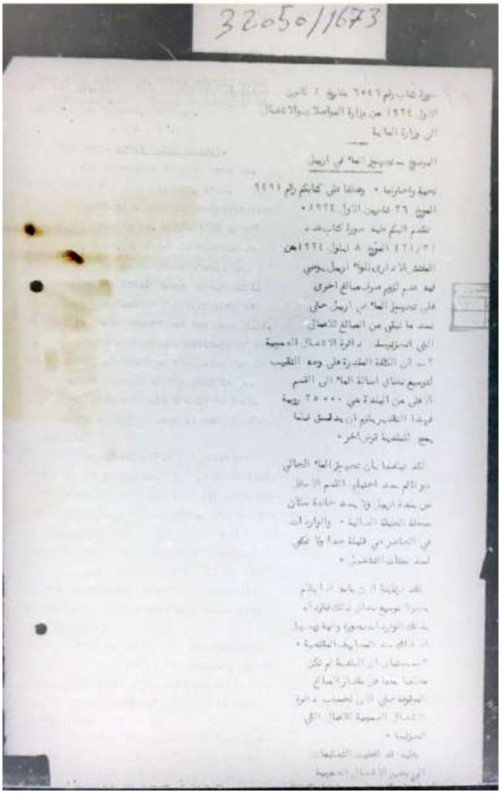
32050/1673

صورة كتاب رقم ٦٥٤٦ بتاريخ ١ كانون
الاول ١٩٢٤ من وزارة المواصلات والاشغال
الى وزارة المالية

الموضوع – تجهيز الماء في اربيل

تحية واحتراما . وعطفا على كتابكم رقم ٩٤٩١
المؤرخ ٢٦ تشرين الاول ١٩٢٤ .
نقدم اليكم طيه صورة كتاب عدد
٤٢١/٣١ المؤرخ ٨ ايلول ١٩٢٤ من
المفتش الاداري للواء اربيل يوصي
فيه بعدم لزوم صرف مبالغ اخرى
على تجهيز الماء في اربيل حتى
تسد ما تبقى من المبالغ للاعمال
التي انجزتها دائرة الاشغال العمومية
٢ – ان الكلفة المقدرة على وجه التقريب
لتوسيع مساق اسالة الماء الى القسم
الاعلى من البلدة هي ٢٥٠٠٠ روبية
فهذا التقدير يلزم ان يدقق تماما

لقد تبينا بان تجهيز الماء الحالي
... القسم الاسفل
من بلدة اربيل ولا يسد حاجة سكان
... والواردات
في الحاضر هي قليلة جدا ولا تكفي
... نفقات التشغيل .

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

وێنـەی نـووسراوی ژمـارە ٦٥٤٦ لـە ڕێککەوتـی ١ی کانوونـی یەکەمـی ١٩٢٤ لـە وەزارەتـی گواسـتنەوە و ئەشـغال بـۆ وەزارەتـی دارایـی

بابەت/ دابینکردنی ئاو بۆ هەولێر

ڕێز و سڵاو..

ئامـاژە بـە نووسراوتـان ژمـارە ٩٤٩١ لـە ڕێککەوتـی ٢٦ی تشرینـی یەکەمـی ١٩٢٤ هاوپێـچ وێنـەی نـووسراوی ژمـارە ٣١/ ٤٢١ لـە ڕێککەوتـی ٨ی ئەیلوولـی ١٩٢٤ی پشـکنەری کارگێـڕی لیـوای هەولێرتـان بـۆ دەنێـرم، کە ڕاسـپاردەی ئەوە دەکات هیـچ بـڕە پارەیەکـی دیکـە بـۆ دابینکردنـی ئـاوی هەولێـر خـەرج نەکرێـت، تا ئـەو کاتـەی شـارەوانی باقی ئەو بـڕە پارانـەی کارەکانـی فەرمانگـەی گشـتی ئەشـغال دەداتـەوە، کـە لـەوێ ئەنجامـی داوە.

٢- تێچـووی خەمڵێـنراو بـۆ فراوانکردنـی دابەشـکردنی ئـاو بـۆ بەشـی سـەرەوەی شـارەکە نزیکـەی ٢٥٠٠٠ ڕوپیـە دەبێـت، پێویسـتە ئـەم خەمڵاندنـە وردبینـی بـۆ بکرێـت، بـەر لـەوەی هیـچ قەرزێکـی دیکـە بـە شـارەوانی بدرێـت.

پێـمان گەیشـتووە کـە دابینکردنی ئێسـتای ئاو تەنیا پێداویسـتی بەشـی خـوارەوەی شـارەکە پڕدەکاتەوە و پێداویسـتی ناوچـەی چینـی سـەرەوە پڕناکاتـەوە، لـە ئێستاشـدا داهات زۆر کەمـە و بەشـی خەرجییەکانی کارپێکردنـی ناکات.

لـە ئێسـتادا پێـمان وایـە ئەگـەر چوارچێـوەی پڕۆژەکـە فراوانـتر بکرێـت، بەمـە داهـات بەشـێوەیەکی بەرفـراوان زیـاد دەکات و پڕکردنـەوەی خەرجییـە پێویسـتییەکان ئاسـانتر دەکات.

٣- شـارەوانی بەتـەواوی ئـاگاداری ئـەو بـڕە پارەیـە نەبـووە، کـە تـا ئێسـتا بـۆ حیسـابی فەرمانگـەی گشـتی ئەشـغال وەقفکـراوە، ئەمـەش لـە بەرامبـەر ئـەو کارانـەی کـە ئەنجامـی داوە. بۆیـە فەرمـان دەرکـراوە بـۆ بەڕێوەبـەری گشـتی ئەشـغال، کـە شـارەوانی لەمـە ئـاگادار بکاتـەوە.

ئیمزا
وەزیری ناوخۆ

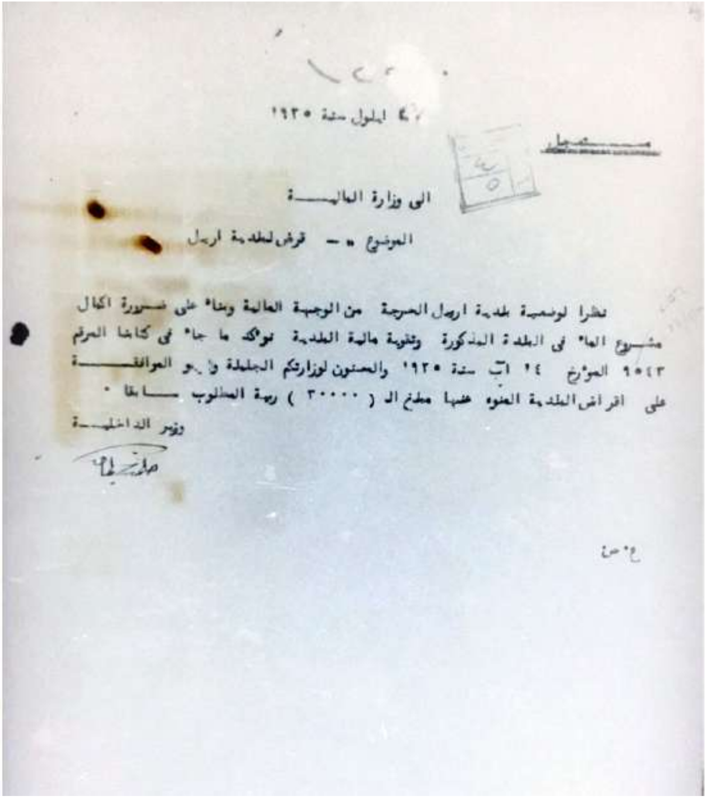

مستعجل

٢٠ ايلول سنة ١٩٢٥

الى وزارة المالية

الموضوع :- قرض لبلدية اربيل

نظرا لوضعية بلدية اربيل الحرجة من الوجهة المالية وبناء على ضرورة اكمال مشروع الماء في البلدة المذكورة وتقوية مالية البلدية نؤكد ما جاء في كتابنا المرقم ٩٥٤٣ المؤرخ ١٤ اب سنة ١٩٢٥ والممنون لوزارتكم الجليلة لو تجود بالموافقة على اقراض البلدية المنوه عنها مبلغ الـ (٣٠٠٠٠) روبية المطلوب سابقا .

وزير الداخلية

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)
بەپەلە ژمارە/١٢٠ ڕێککەوت/ ٢٠/ ئەیلوول/ ١٩٢٥ بۆ/ وەزارەتی دارایی بابەت/ قەرز بۆ شارەوانی هەولێر بەهۆی خراپی بارودۆخی دارایی شارەوانی هەولێر و لەسەر بنەمای پێویستی تەواوکردنی پڕۆژەی ئاوی شاری ناوبراو و بەهێزکردنی دارایی شارەوانی، جەخت دەکەینەوە لەوەی، کە لە نووسراومان ژمارە ٩٥٤٣ لە ڕێککەوتی ١٤ی ئابی ١٩٢٥ دا هاتووە، کە بۆ وەزارەتە شکۆدارەکەتان نێردراوە، کە ئەویش ڕەزامەندی دەربڕینە لەسەر قەرزپێدانی شارەوانی ناوبراو بە بڕی (٣٠٠٠٠) ڕوپیە، کە پێشتر داواکرابوو. ئیمزا وەزیری ناوخۆ

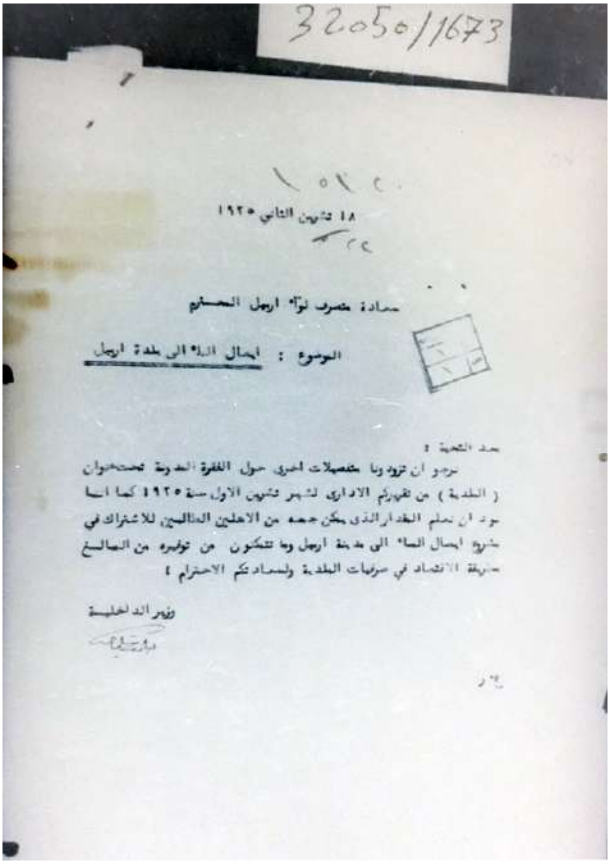

32050/1673

١٨ تشرين الثاني ١٩٢٥

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع : ايصال الماء الى بلدة اربيل

بعد التحية :

نرجو ان تزودونا بتفصيلات اخرى حول الفقرة المدونة تحت عنوان (البلدية) من تقريركم الاداري لشهر تشرين الاول سنة ١٩٢٥ كما اننا نود ان نعلم المقدار الذي يمكن جمعه من الاهلين الراغبين للاشتراك في مشروع ايصال الماء الى مدينة اربيل وما تتمكنون من توفيره من المبالغ بطريقة الاقتصاد في صرفيات البلدية ولسعادتكم الاحترام :

وزير الداخلية

دۆسیەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

ژمارە/١٥٣٢
ڕێککەوت/١٨/ تشرینی دووەمی/ ١٩٢٥
بەڕێز/ جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
بابەت/ گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر
دوای سڵاو و ڕێز..

تکایە وردەکاری زیاترمان پێبدە لەبارەی برگەی نووسراو لەژێر ناوی (شارەوانی) لە ڕاپۆرتی کارگێڕیتان بۆ مانگی تشرینی یەکەمی ساڵی ١٩٢٥، هەروەك ئێمە دەمانەوێ ئەو بڕە پارەیە بزانین، کە دەکرێ لە خەڵکی بەشداربووی پڕۆژەی گەیاندنی ئاو بۆ شاری هەولێر کۆبکرێتەوە، ئەو بڕە پارەیەی کە بەدەستدێت لەڕووی ئابوورییەوە دەچێتە چوارچێوەی خەرجییەکانی شارەوانییەوە. لەگەڵ ڕێزم بۆ جەنابتان.

ئیمزا
وەزیری ناوخۆ

بودجەی شارەوانی هەولێر

١٩٢٤-١٩٢٥

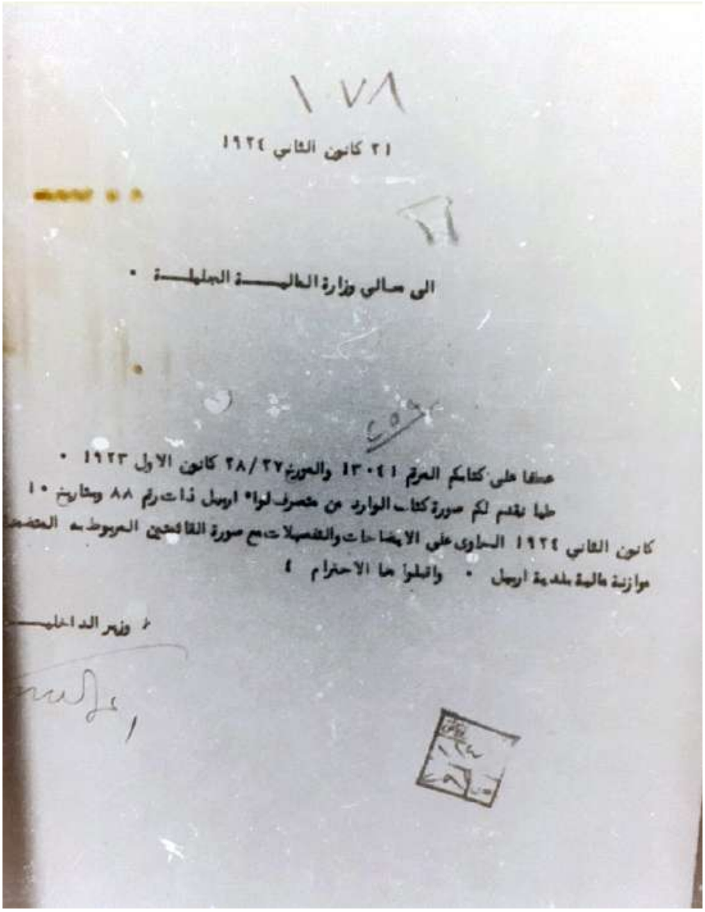

١٧٨

٢١ كانون الثاني ١٩٢٤

الى معالي وزارة المالية الجليلة .

عطفا على كتابكم المرقم ١٣٠٤١ والمؤرخ ٢٧/٢٨ كانون الاول ١٩٢٣ .
طيا نقدم لكم صورة كتاب الوارد من متصرف لواء اربيل ذات رقم ٨٨ وبتاريخ ١٠
كانون الثاني ١٩٢٤ الحاوي على الايضاحات والتفصيلات مع صورة القائمتين المربوطة به المتضمـ
موازنة مالية بلدية اربيل . واقبلوا فائق الاحترام .

م وزير الداخليـ

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

٢١ی کانوونی دووەمی ١٩٢٤
بۆ وەزارەتی دارایی پایەدار

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ١٣٠٤١ لە ڕێکەوتی ٢٨/٢٧ی کانوونی یەکەمی ساڵی ١٩٢٣، دانەیەک لە نووسراوی موتەسەڕیفی لیوای هەولێرتان بە ژمارە ٨٨ لە ڕێکەوتی ١٠ی کانوونی دووەمی ١٩٢٤ بۆ دەنێرین، کە وردەکاری و تەواوی بودجەی شارەوانی هەولێری لەخۆگرتووە.

لەگەڵ ڕێزدا

وەزیری ناوخۆ

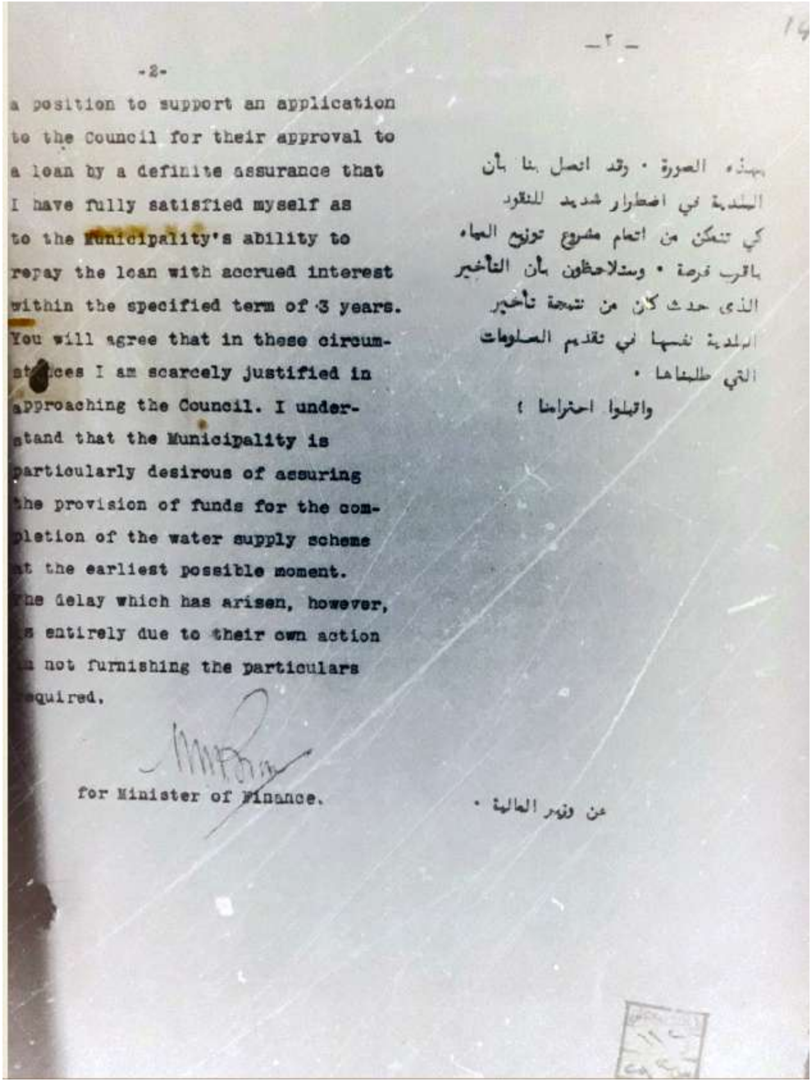

-2-

a position to support an application to the Council for their approval to a loan by a definite assurance that I have fully satisfied myself as to the Municipality's ability to repay the loan with accrued interest within the specified term of 3 years. You will agree that in these circumstances I am scarcely justified in approaching the Council. I understand that the Municipality is particularly desirous of assuring the provision of funds for the completion of the water supply scheme at the earliest possible moment. The delay which has arisen, however, is entirely due to their own action in not furnishing the particulars required.

for Minister of Finance.

-٢-

بهذه الصورة . وقد اتصل بنا بأن البلدية في اضطرار شديد للنقود كي تتمكن من اتمام مشروع توزيع المياه باقرب فرصة . وستلاحظون بأن التأخير الذى حدث كان من نتيجة تأخير البلدية نفسها في تقديم المعلومات التي طلبناها .

واقبلوا احترامنا ؛

عن وزير المالية .

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
-٢- بەم شێوەیە، پەیوەندی پێوەکردین کە شارەوانی پێویستییەکی زۆری بە پارە هەیە، بۆ ئەوەی بتوانێت لە زووترین کاتدا پڕۆژەی دابەشکردنی ئاو تەواو بکات، تێبینی ئەوە دەکەن ئەو دواکەوتنەی کە ڕوویدا لە ئەنجامی دواکەوتنی شارەوانی خۆی بووە لە پێشکەشکردنی ئەو زانیاریانەی, کە داوایمان کرد.

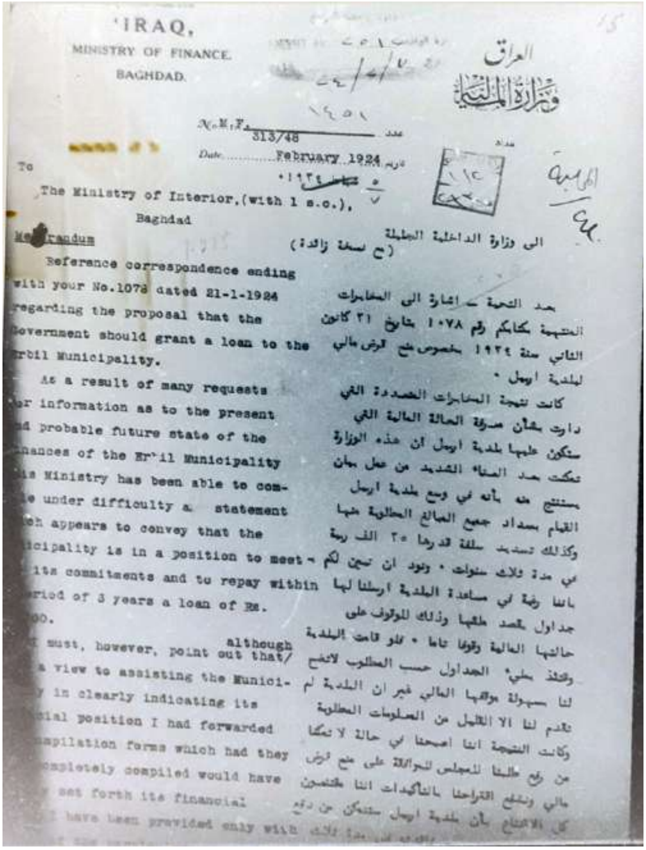
'IRAQ,
MINISTRY OF FINANCE.
BAGHDAD.

العراق
وزارة المالية

No. M.F. 313/48 عدد
Date February 1924 تاريخ

To

The Ministry of Interior, (with 1 s.c.),
Baghdad

الى وزارة الداخلية الجليلة
(مع نسخة زائدة)

Memorandum

Reference correspondence ending with your No.1078 dated 21-1-1924 regarding the proposal that the Government should grant a loan to the Erbil Municipality.

As a result of many requests for information as to the present and probable future state of the finances of the Erbil Municipality this Ministry has been able to compile under difficulty a statement which appears to convey that the Municipality is in a position to meet its commitments and to repay within a period of 3 years a loan of Rs. ...00.

I must, however, point out that/ although with a view to assisting the Municipality in clearly indicating its financial position I had forwarded compilation forms which had they been completely compiled would have set forth its financial ... I have been provided only with ...

بعد التحية — اشارة الى المخابرات المنتهية بكتابكم رقم ١٠٧٨ بتاريخ ٢١ كانون الثاني سنة ١٩٢٤ بخصوص منح قرض مالي لبلدية اربيل .

كانت نتيجة المخابرات الصدد: التي دارت بشأن معرفة الحالة المالية التي ستكون عليها بلدية اربيل ان هذه الوزارة تمكنت بعد العناء الشديد من عمل بيان يستنتج منه بأنه في وسع بلدية اربيل القيام بسداد جميع المبالغ المطلوبة منها وكذلك تسديد سلفة قدرها ٣٥ الف روبية في مدة ثلاث سنوات . ونود ان نبين لكم باننا رغبة في مساعدة البلدية ارسلنا لها جداول بقصد ملئها وذلك للوقوف على حالتها المالية وقوفا تاما . فلو قامت البلدية وقتئذ بملئ الجداول حسب المطلوب لاتضح لنا بسهولة موقفها المالي غير ان البلدية لم تقدم لنا الا القليل من المعلومات المطلوبة وكانت النتيجة اننا اصبحنا في حالة لا تمكنا من رفع طلبنا للمجلس للموافقة على منح قرض مالي ونشفع اقتراحنا بالتأكيدات اننا مقتنعين كل الاقتناع بأن بلدية اربيل ستتمكن من دفع ...

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

عێراق
وەزارەتی دارایی
ژمارە: ١٤٥١
ڕێککەوت: ٧/٥-شوباتی ١٩٢٤
بۆ وەزارەتی ناوخۆی پایەدار (لەگەڵ دانەیەکی زیادە)
دوای ڕێز و سڵاو
بـە ئامـاژەدان بـە کۆتـا هەواڵنێریـی نووسراوەکەتـان، بـە ژمـارە ١٠٧٨ لـە ڕێکەوتـی ٢١ی کانوونـی دووەمـی سـاڵی ١٩٢٤، تایبـەت بـە پێدانـی قـەرزی داراییـی شـارەوانی هەولێـر.
لـە ئەنجامـی ژمارەیـەک کاری هەواڵنێریـی، کـە تایبەت بـە زانینـی کاروباری داراییـی شـارەوانی هەولێر ئەنجـام دراوە، ئـەم وەزارەتـە، کـە بەدواداچوونـی بـۆ زانیارییـەکان کـردووە، گەیشـتووەتە ئـەو ئەنجامـەی کـە شـارەوانی هەولێـر توانـای ئـەوەی هەیـە هەمـوو ئـەو بـڕە پارانـەی کـە کەوتووەتە سـەری، هەروەهـا سـولفەیەکی ٣٥ هـەزار ڕوپیەیی لە مـاوەی سـێ سـاڵدا بداتـەوە. پێتـان ڕادەگەیەنین کـە ئێمـە ئامادەین هـاوکاری شـارەوانی هەولێر بکەین، خشـتەکانمان بـۆ نـاردوون تـا پـڕی بکەنـەوە، بـە مەبەسـتی زانینـی دۆخـی داراییـان بـە تـەواوی. ئەگـەر شـارەوانی هەولێـر، بەپێـی پێویسـت خشـتەکانی پڕکردبایـەوە، ئـەوا دۆخـی دارایـی خـۆی بە ئاسانی بۆ ئێمـە ڕووندەکـردەوە. ئـەوان زانیارییەکی کەمیـان بـە ئێمـە داوە. بـەم شـێوە ئێمـە ناتوانیـن داواکارییەکەمان پێشکەشـی ئەنجوومـەن بکەین، بۆ پەسـەندکردنی پێدانـی قـەرزی دارایـی، بـەڵام ئێمـە پێشـنیارەکانمان پشتراسـت دەکەینـەوە، بـەوەی شـارەوانی هەولێـر دەتوانێـت لـە مـاوەی سـێ سـاڵدا قەرزەکانـی خـۆی بداتـەوە. (کۆتایـی ئـەم لاپەڕەیـە دەرنەچـووە و ڕوون نیـە).

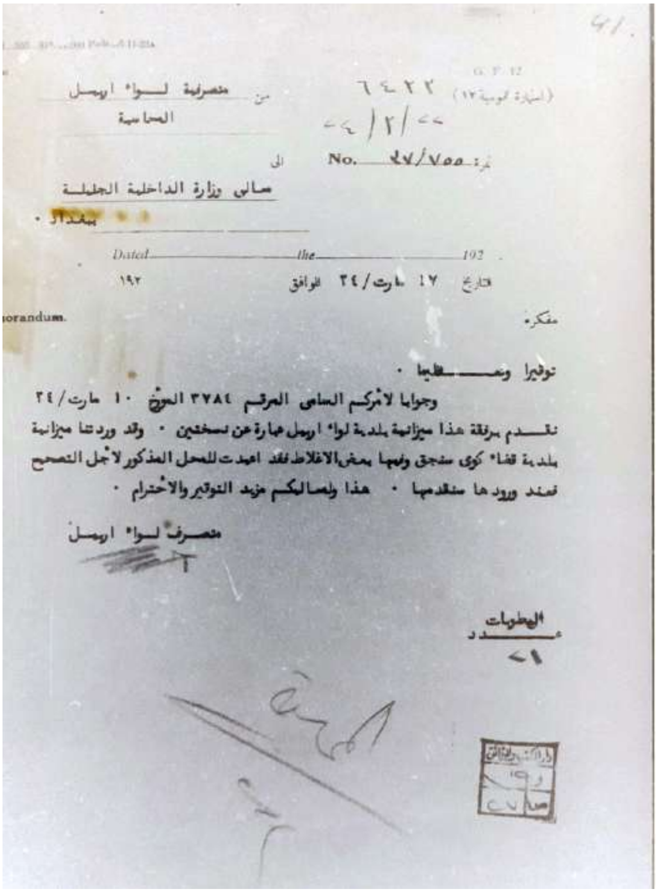

من متصرفية لــواء اربيــل
المحاسبة

الى
No. ٣٧/٧٥٥ نمرة
معالي وزارة الداخلية الجليلــة
بغداد .

Dated the 192
التاريخ ١٧ مارت/ ٢٤ الموافق ١٩٢

Memorandum.
مذكرة

توقيرا وتعــــظيما .
وجوابا لأمركم السامي المرقم ٣٧٨٤ المؤرخ ١٠ مارت/ ٢٤
نقــدم بمرفقة هذا ميزانية بلدية لواء اربيل عبارة عن نسختين . وقد وردتنا ميزانية
بلدية قضاء كوى سنجق وفيها بعض الاغلاط فقد اعيدت للمحل المذكور لأجل التصحيح
فعند ورودها سنقدمها . هذا ولمعاليكم مزيد التوقير والاحترام .

متصــرف لــواء اربيــل

المطويات
عــدد

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمێریاری ژمارە: ٣٧/٧٥٥ ڕێککەوت: ١٧ی مارتی ١٩٢٤ بۆ/ وەزارەتی ناوخۆی پایەدار لە وەڵامی فەرمانی شاهانەییتان، ژمارە ٣٧٨٤ لە ڕێکەوتی ١٠ی ئاداری ١٩٢٤، بودجەی شارەوانی قەزای هەولێر کە دوو دانەیە بۆتان ڕەوانە دەکەین، بودجەی شارەوانی قەزای کۆیەمان پێگەیشتووە و هەندێک هەڵەی تێدایە. بۆمان ڕەوانە کردوونەتەوە بە مەبەستی چاککردنەوەی. ئیمزا موتەسەریفی لیوای هەولێر

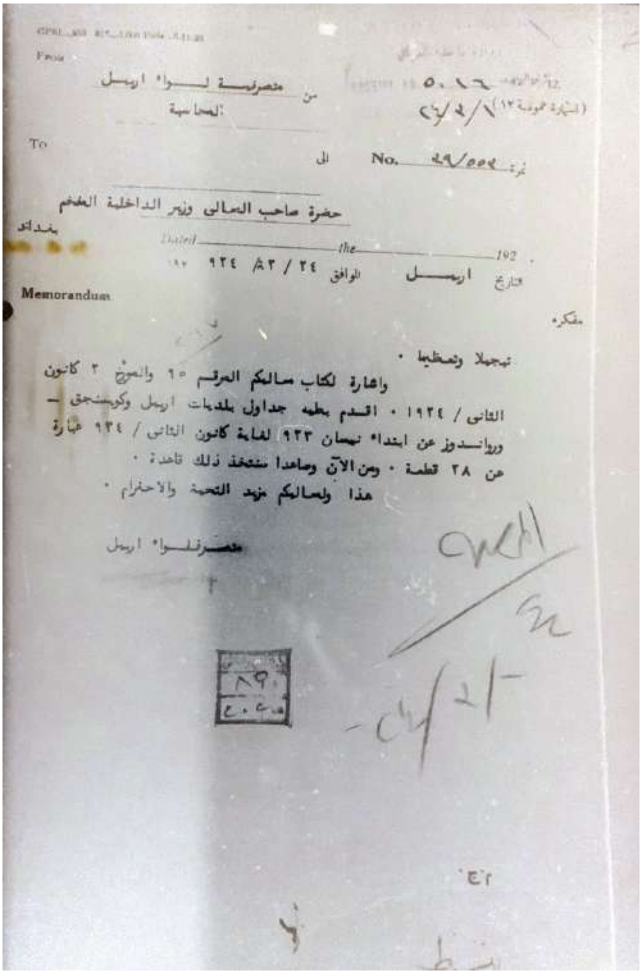

From
من متصرفية لــواء اربيــل
المحاسبة
To
الى
No. ٥٥٣/٢٤ نمرة
حضرة صاحب المعالي وزير الداخلية المفخم
بغداد
Dated the 192
تاريخ اربيــــل الموافق ٢٤ / ٣ / ٩٢٤ ١٩٢
Memorandum
مذكرة

تبجيلا وتعظيما .
واشارة لكتاب معاليكم المرقم ٩٥ والمؤرخ ٢ كانون الثانى / ١٩٢٤ . اقدم بطيه جداول بلديات اربيل وكويسنجق — ورواندوز عن ابتداء نيسان ٩٢٣ لغاية كانون الثانى / ٩٢٤ عبارة عن ٢٨ قطعة . ومن الآن وصاعدا سنتخذ ذلك قاعدة .
هذا ولمعاليكم مزيد التحية والاحترام .

متصرف لــواء اربيل

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ۱۹۲٤-۱۹۲٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
ژمێریاری
ژمارە: ٢٤/٥٥٣
ڕێککەوت: ١٩٢٤/٣/٢٤
بەڕێز/ جەنابی وەزیری ناوخۆی پایەدار- بەغداد

بـە ئامـاژەدان بـە نـووسراوی بەڕێزتـان ژمـارە ٩٥ لـە ڕێکەوتـی ٢ی کانوونـی دووەمـی سـاڵی ١٩٢٤. خشـتەی شارەوانییەکانی هەولێر و کۆیە و ڕەواندوزتـان لـە سـەرەتای مانگـی نیسـانی ١٩٢٣ تـا مانگـی یەکـی سـاڵی ١٩٢٤، کە لـە ٢٨ پارچـە پێکهاتـووە، بۆتـان ڕەوانـە دەکەیـن، لەمـەودوا ئەمـە وەک ڕێسـایەک وەردەگریـن.

ڕێز و سڵاوی زیاتر بۆ بەڕێزتان

موتەسەریفی لیوای هەولێر

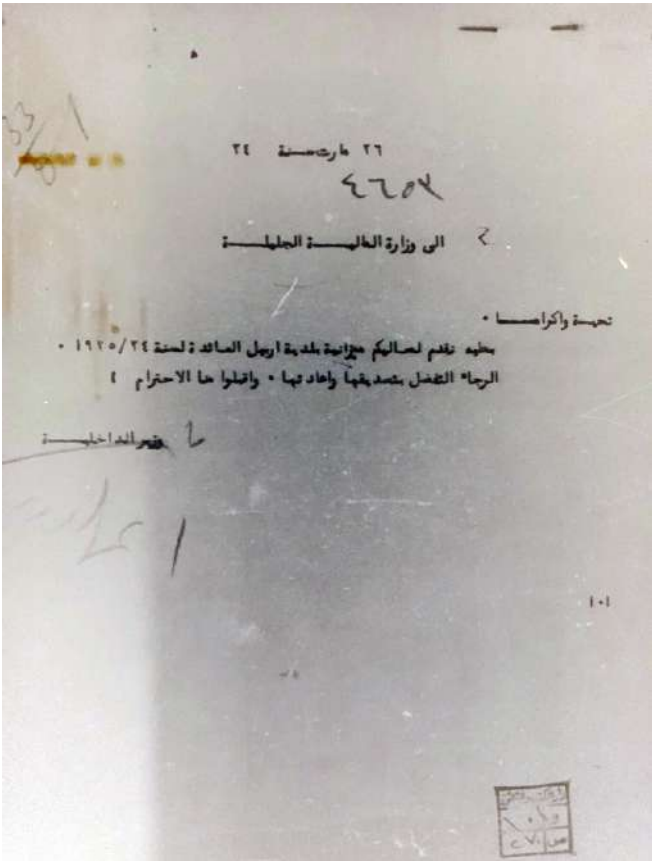

٢٦ مارت سنة ٢٤
٤٦٥٧

الى وزارة المالية الجليلة

تحية واكراما .
بطيه نقدم لمعاليكم ميزانية بلدية اربيل العائدة لسنة ١٩٢٥/٢٤ .
الرجاء التفضل بتصديقها واعادتها . واقبلوا منا الاحترام .

وزير الداخلية

١٠١

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)
٢٦ی مارتی ١٩٢٤ بۆ وەزارەتی دارایی شکۆدار ڕێز و سڵاو بودجەی شارەوانی هەولێرتان بۆ ساڵی ١٩٢٤-١٩٢٥ بۆ ڕەوانە دەکەین، تکایە بفەرموون بۆ پەسندکردن و گەڕاندنەوەی بۆمان. ڕێز و سڵاو وەزیری ناوخۆ

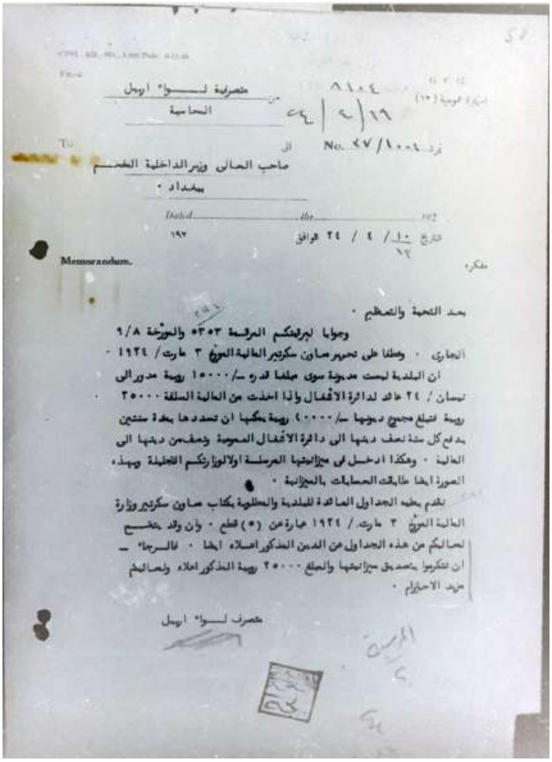

متصرفية لــواء اربيل
المحاسبة

عدد No. ٣٧/١٠٠١

الى
صاحب المعالي وزير الداخلية الفخم
بغداد .

التاريخ ١٠/ ٤/ ٢٤ الموافق
Memorandum. مذكرة

بعد التحية والتعظيم .
وجوابا لبرقيتكم المرقمة ٥٣٠٣ والمؤرخة ٩/٨ الجاري . وعطفا على تحرير معاون سكرتير المالية المؤرخ ٣ مارت/ ١٩٢٤ . ان البلدية ليست مديونة سوى مبلغا قدره ١٥٠٠٠ روبية مدور الى نيسان / ٢٤ عائد لدائرة الاشغال واذا اخذت من المالية السلفة ٢٥٠٠٠ روبية فتبلغ مجموع ديونها ٤٠٠٠٠ روبية يمكنها ان تسددها بمدة سنتين بدفع كل سنة نصف دينها الى دائرة الاشغال العمومية ونصف دينها الى المالية . وهكذا ادخل في ميزانيتها المرسلة اولا لوزارتكم الجليلة وبهذه الصورة ايضا طابقت الحسابات بالميزانية .
نقدم بطيه الجداول العائدة للبلدية والمطلوبة بكتاب معاون سكرتير وزارة المالية المؤرخ ٣ مارت/ ١٩٢٤ عبارة عن (٥) قطع . وان وقد يتضح لمعاليكم من هذه الجداول عن الدين المذكور اعلاه ايضا . فالرجاء ان تتكرموا بتصديق ميزانيتها والمبلغ ٢٥٠٠٠ روبية المذكور اعلاه ولمعاليكم مزيد الاحترام .

متصرف لــواء اربيل

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
ژمێریاری
ژمارە: ٣٧/١٠٠١
ڕێککەوت: ١٩٢٤/٤/١٠

بۆ بەڕێز، جەنابی وەزیری ناوخۆی پایەدار/ بەغداد
دوای سڵاو و شکۆمەندی، لە وەڵامی بروسکەکەتان بە ژمارە ٥٣٥٣ لە بەرواری ١٩٢٤/٨/٩، بە ئاماژەدان بە نووسراوی یاریدەدەری وەزیری دارایی، لە ڕێکەوتی ٣ی ئازاری ١٩٢٤. پێتان ڕادەگەیەنین کە شارەوانی (هەولێر) جگە لە بڕی ١٥ هەزار ڕوپیە، هیچی دیکە قەرزار نییە، کە دەگەڕێتەوە بۆ فەرمانگەی ئەشغال لە نیسانی ١٩٢٤، ئەگەر بڕی ٢٥٠٠٠ ڕوپیە لە دارایی وەربگرێت، کۆی گشتی قەرزەکە دەبێتە ٤٠٠٠٠ ڕوپیە, کە دەتوانێت بۆ ماوەی دوو ساڵ درێژبکرێتەوە. هەر ساڵێک نیوەی قەرزەکەی بە فەرمانگەی ئەشغالی گشتی بداتەوە و نیوەی قەرزەکەی دیکەشی بۆ بەشی دارایی. ئەمەش لە بودجەکەیدا جێگیرکرابوو, کە سەرەتا بۆ وەزارەتەکەی بەڕێزتان نێردراوە، بەم شێوەیە هەژمارەکان لەگەڵ بودجەدا دەگونجێن.
هاوکات خشتەی تایبەت بە شارەوانیتان بۆ ڕەوان دەکەین، کە بەپێی نووسراوی یاریدەدەری وەزیری دارایی، لە ڕێکەوتی ٣ی ئاداری ١٩٢٤ داواکراوە. لە پێنج بەش پێکهاتووە. ڕەنگە لەم خشتانەی سەرەوە، ئەو قەرزەی کە لە سەرەوە باسمان کرد، بۆ جەنابتان ڕوون بێتەوە. بۆیە تکا لە بەڕێزتان دەکەین، بۆ ڕەزامەندیتان لەسەر بودجەکە و بڕی ٢٥ هەزار ڕوپیە، کە لە سەرەوە ئاماژەی پێدراوە
.
لەگەڵ ڕێز و سڵاوی بێپایانمان
موتەسەریفی لیوای هەولێر

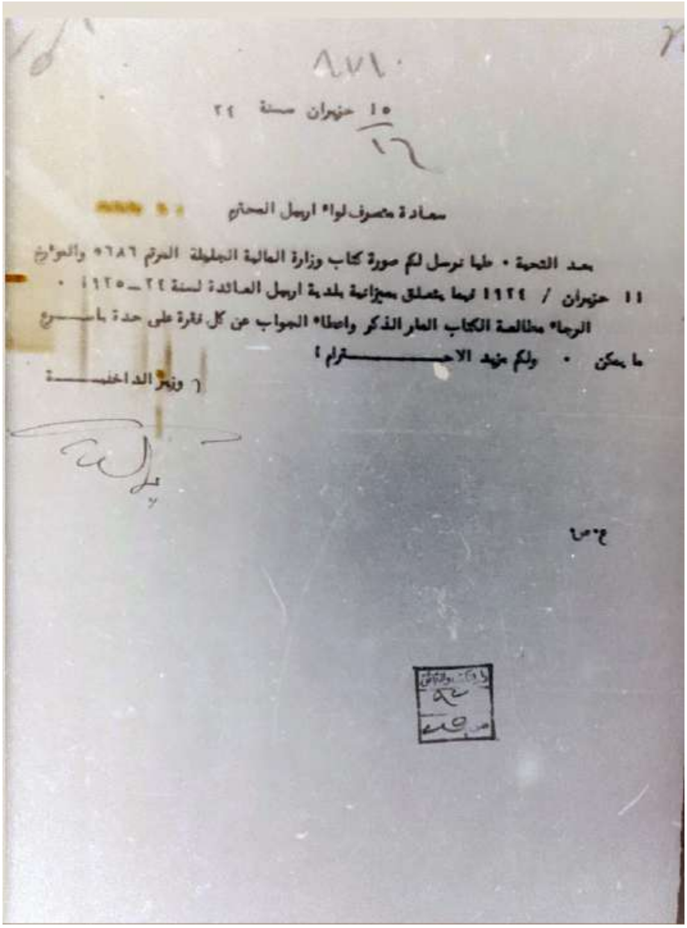
٨٧١٠

١٥ حزيران سنة ٢٤

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

بعد التحية . طيا نرسل لكم صورة كتاب وزارة المالية الجليلة المرقم ٥٦٨٦ والمؤرخ ١١ حزيران / ١٩٢٤ فيما يتعلق بميزانية بلدية اربيل العائدة لسنة ٢٤ـ١٩٢٥ . الرجاء مطالعة الكتاب المار الذكر واعطاء الجواب عن كل فقرة على حدة باسرع ما يمكن . ولكم مزيد الاحترام !

وزير الداخلية

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)
١٥ی حوزەیرانی ١٩٢٤ جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز پاش سڵاو. دانەیەک لە نووسراوی وەزارەتی ناوخۆی شکۆدارتان بە ژمارە ٥٦٨٦ لە ڕێکەوتی ١١ی حوزەیرانی ساڵی ١٩٢٤ بۆ ڕەوانە دەکەین، کە تایبەتە بە بودجەی شارەوانی هەولێر، بۆ ساڵی ١٩٢٤-١٩٢٥. تکایە نووسراوی ئاماژە بۆکراو، سەرجەم برگەکان، بخوێننەوە و بۆ بەخێرایی وەڵامان بدەنەوە. لەگەڵ زێدە ڕێز و سوپاس وەزیری ناوخۆ

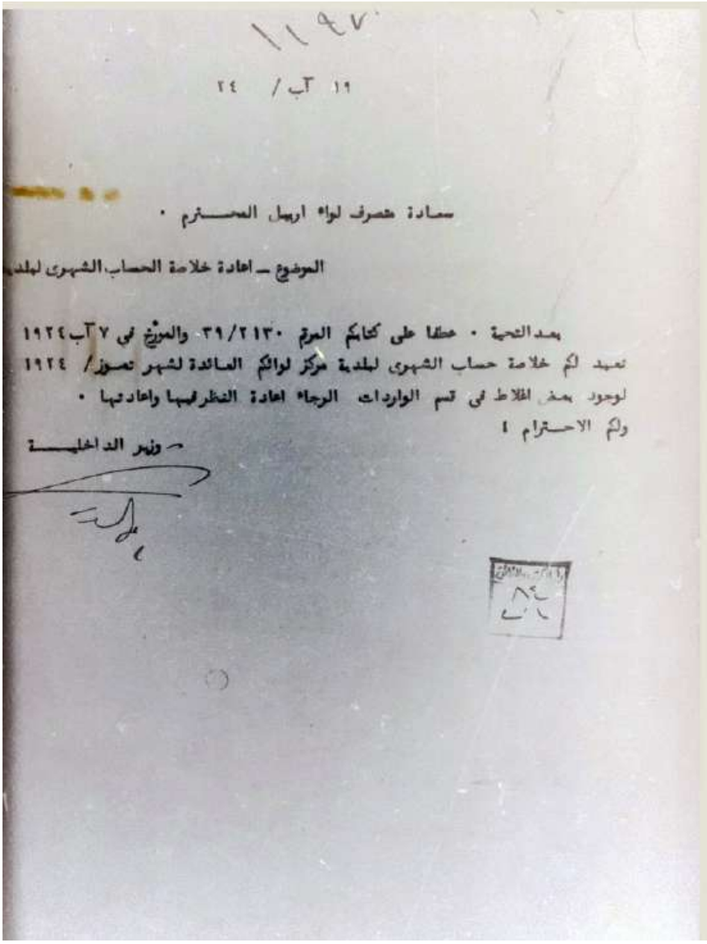

١١٩٤٧

١٩ آب / ٢٤

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم .

الموضوع ـ اعادة خلاصة الحساب الشهري لبلدية

بعد التحية . عطفا على كتابكم المرقم ٣٩/٢١٣٠ والمؤرخ في ٧ آب ١٩٢٤
نعيد لكم خلاصة حساب الشهري لبلدية مركز لوائكم العائدة لشهر تموز/ ١٩٢٤
لوجود بعض اغلاط في قسم الواردات الرجاء اعادة النظر فيها واعادتها .
ولكم الاحترام !

ـ وزير الداخلية

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

١٩ی ئابی ١٩٢٤
جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز
بابەت/ گەڕاندنەوەی پوختەی هەژماری مانگانەی شارەوانی هەولێر

دوای سڵاوکردن . بە ئاماژەدان بە نووسراوی ژمارە ٣٩/٣١٣٠ لە ڕێکەوتی ٧ی ئابی ١٩٢٤، پوختەی هەژماری مانگانەی ناوەندی شارەوانی لیواکەتان، بۆ مانگی تەمموز / ١٩٢٤ کە دەبێ بدرێت، بۆتان دەگەڕێنینەوە. چونکە لە بەشی هاوردەکردندا هەندێک هەڵە هەیە. تکایە پێیدابڕۆنەوە و بیگەڕێننەوە.

لەگەڵ ڕێزدا

وەزیری ناوخۆ

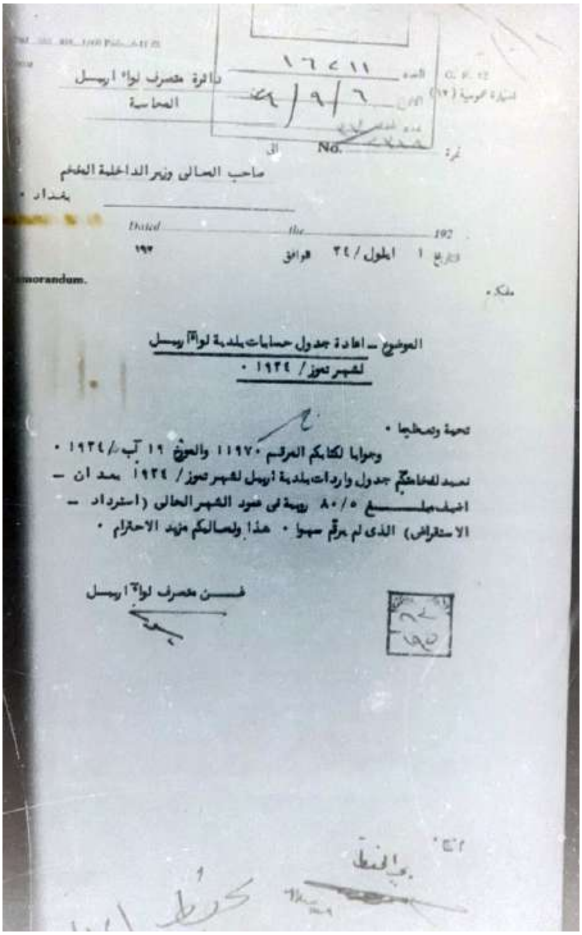
دائرة متصرف لواء اربيل
المحاسبة

الى No.

صاحب المعالي وزير الداخلية المفخم
بغداد .

Dated the 192
تاريخ ١ ايلول/ ٢٤ الموافق ١٩٢

Memorandum.

الموضوع - اعادة جدول حسابات بلدية لواء اربيل
لشهر تموز/ ١٩٢٤ .

تحية وتعظيما .
وجوابا لكتابكم المرقم ١١٩٧٠ والمؤرخ ١٩ آب/ ١٩٢٤ .
نعيد لفخامتكم جدول واردات بلدية اربيل لشهر تموز/ ١٩٢٤ بعد ان -
اضيف مبلــــــغ ٨٠/٥ روبية الى عمود الشهر الحالي (استرداد -
الاستقراض) الذى لم يرقم سهوا . هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام .

عـــن متصرف لواء اربيل

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

فەرمانگەی موتەسەریفی لیوای هەولێر
ژمێریاری

بۆ خاوەن پایە وەزیری ناوخۆی بەڕێز/ بەغداد

١ی ئەیلوولی ١٩٢٤

بابەت/ گەڕاندنەوەی خشتەی هەژماری شارەوانی هەولێر بۆ مانگی تەمموزی ١٩٢٤
سڵاووڕێز
بۆ وەڵامدانەوەی نووسراوەکەتان لە بە ژمارە ١١٩٧٠ لە ڕێککەوتی ١٩ی ئابی ١٩٢٤ خشتەی داهاتی شارەوانی هەولێرتان بۆ مانگی تەمموزی ١٩٢٤ بۆ دەگەڕێنینەوە، پاش ئەوەی بڕی ٨٠/٥ ڕووپیە سەربار کرا. لە ستوونی مانگی ڕابردوو (وەرگرتنەوە و قەرزکردن) کە هەرلەخۆوە ژمارەکە دانەندراوە. لەگەڵ ڕێز و سڵاوی زیاتر.

لەجیاتی/ موتەسەریفی لیوای هەولێر

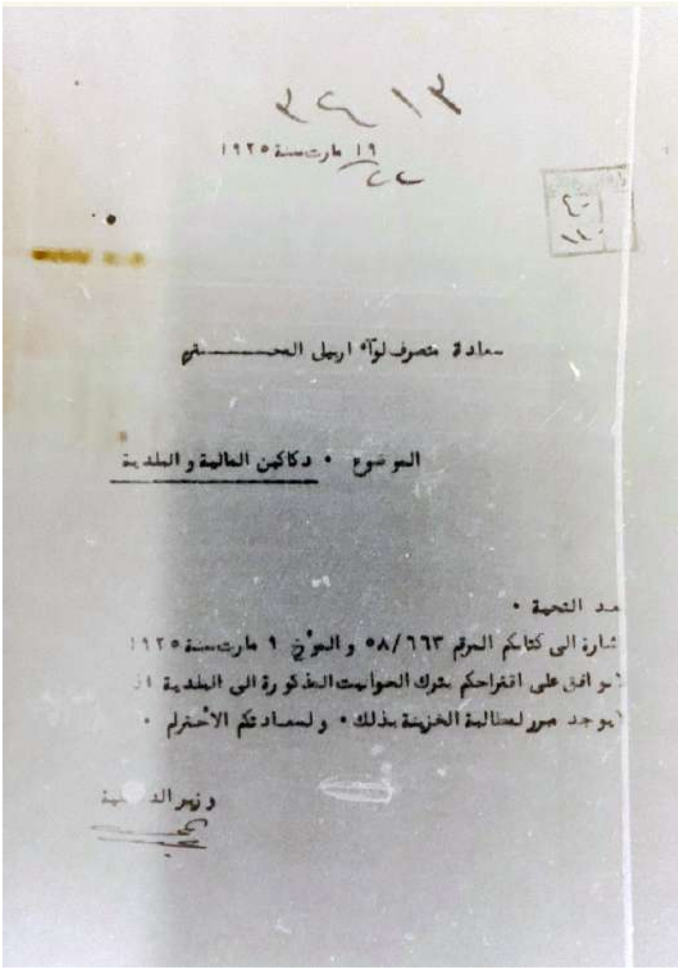

١٩ مارت سنة ١٩٢٥

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع : دكاكين المالية والبلدية

بعد التحية :

اشارة الى كتابكم المرقم ٥٨/٦٦٣ والمؤرخ ٩ مارت سنة ١٩٢٥
لا اوافق على اقتراحكم بترك الحوانيت المذكورة الى البلدية اذ
لا يوجد مبرر لمطالبة الخزينة بذلك . ولسعادتكم الاحترام .

وزير المالية

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

١٩ی مارتی ١٩٢٥

جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز
بابەت/ فرۆشگاکانی دارایی و شارەوانی

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٥٨/٦٦٣ لە ڕێکەوتی ١ی ئاداری ساڵی ١٩٢٥، لەگەڵ پێشنیارەکەتاندا هاوڕاین، بۆ لادانی ئەو فرۆشگایانەی پێشتر باسکراون بۆ شارەوانی هەولێر. هیچ پاساوێک بۆ گەنجینە سەبارەت بە داواکاری ئەو فرۆشگایانە نییە.

وەزیری دارایی

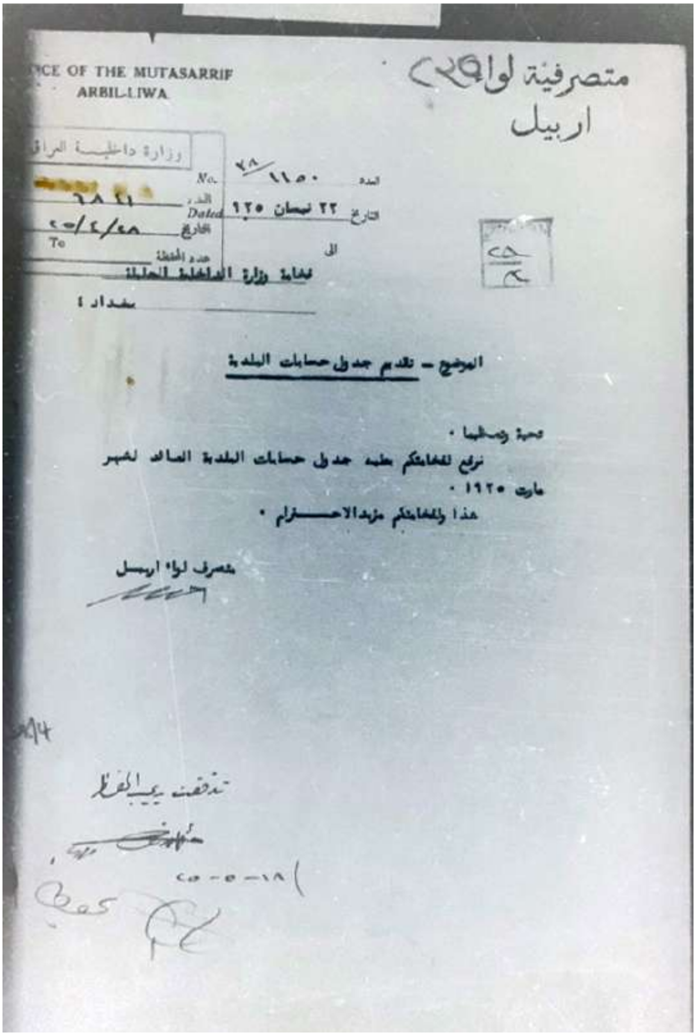
متصرفية لواء اربيل
OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL-LIWA

وزارة داخلية العراق

No. العدد ١١٥٠/٢٨
Dated التاريخ ٢٢ نيسان ١٩٢٥
To الى
نظارة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع – تقديم جدول حسابات البلدية

تحية وبعدها .
نرفع لفخامتكم طيه جدول حسابات البلدية العائد لشهر مارت ١٩٢٥ .
هذا ولفخامتكم مزيد الاحترام .

متصرف لواء اربيل

تدقيقت يرجى الحفظ

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)
موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە: ١١٥٠/٣٨ ڕێککەوت: ٢٢ی نیسانی ١٩٢٥ بۆ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار بابەت/ پێشکەشکردنی خشتەی ژمێریاریی شارەوانی خشتەی ژمێریاریی شارەوانی مانگی ئاداری ساڵی ١٩٢٥تان بۆ بەرز دەکەینەوە. لەگەڵ ڕێزدا موتەسەریفی لیوای هەولێر

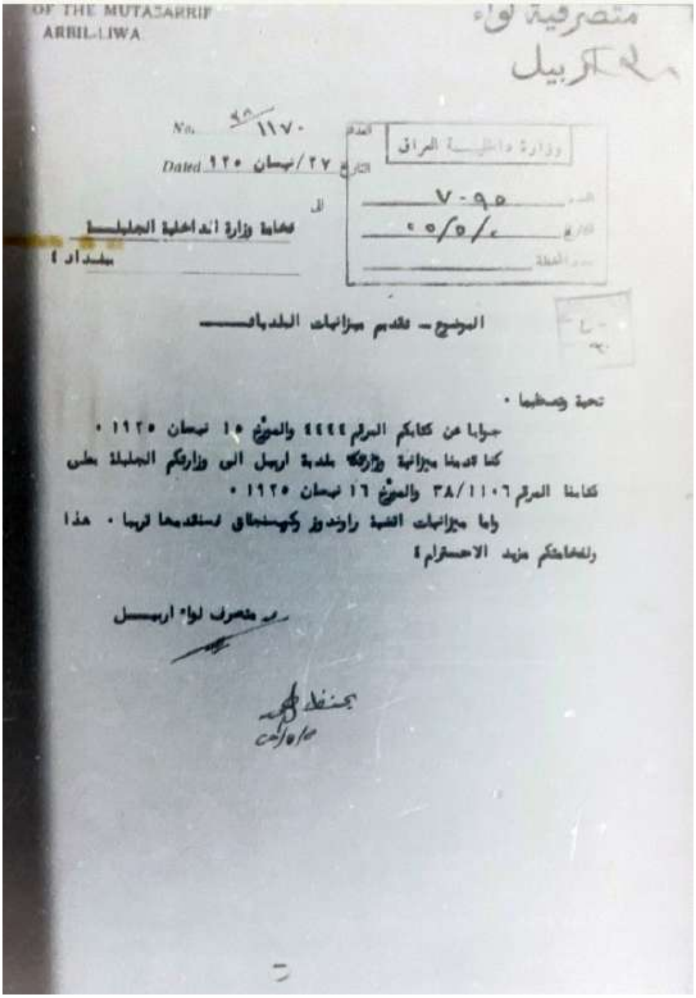
OF THE MUTASARRIF
ARBIL-LIWA

متصرفية لواء
اربيل

No. ٣٨/١١٧٠
Dated ٢٧/نيسان ٩٢٥

وزارة داخلية العراق
٧٠٩٥
٥/٥/٢٥

الى
فخامة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع – تقديم ميزانيات البلديات

تحية وتعظيما .
جوابا عن كتابكم المرقم ٤٤٤٤ والمؤرخ ١٥ نيسان ١٩٢٥ .
كنا قدمنا ميزانية واردات بلدية اربيل الى وزارتكم الجليلة بطي كتابنا المرقم ٣٨/١١٠٦ والمؤرخ ١٦ نيسان ١٩٢٥ .
واما ميزانيات الشبة راوندوز وكويسنجاق فسنقدمها قريبا . هذا ولفخامتكم مزيد الاحترام !

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)
موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە: ٣٨/١١٧٠ ڕێککەوت: ٢٧ی نیسانی ١٩٢٥ بۆ/ جەنابی وەزیری ناوخۆی شکۆدار سڵاو و ڕێز بۆ وەڵامدانەوەی نووسراوەکەتان بە ژمارە ٤٤٤٤ لە ڕێکەوتی ١٥ی نیسانی ١٩٢٥ ئێمە بودجەی شارەوانی هەولێرمان بۆ وەزارەتەکەتان بە نووسراوی ژمارە ٣٨/١١٠٦ لە ڕێکەوتی ١٦ی نیسانی ١٩٢٥ ناردووە. سەبارەت بە بودجەی هەردوو قەزای کۆیە و ڕەواندز لە ماوەیەکی نزیکدا بۆتان ڕەوانە دەکەین. لەگەڵ ڕێزدا. موتەسەریفی لیوای هەولێر

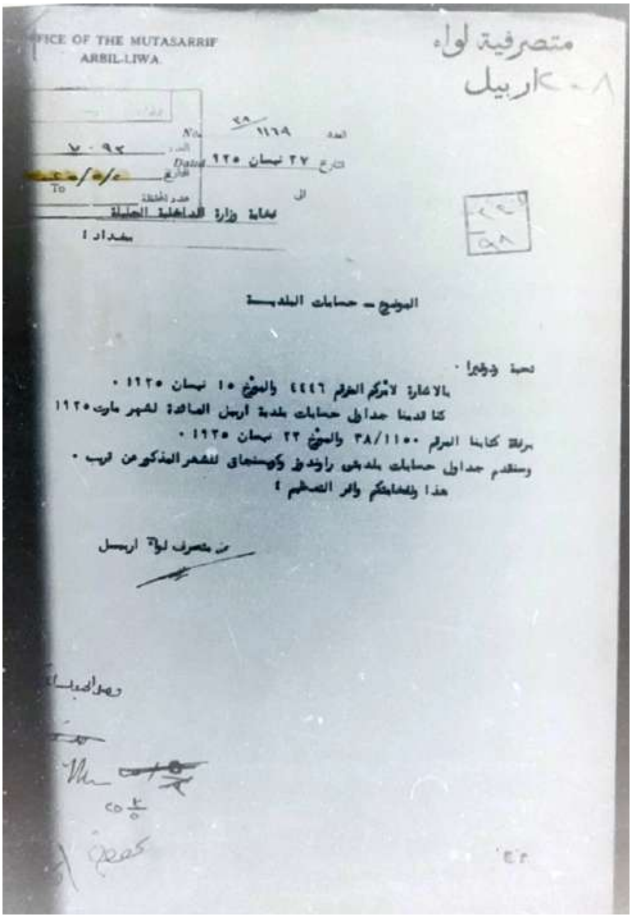
OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL-LIWA

متصرفية لواء
اربيل

No. العدد ١١٦٩/٣٨
Date التاريخ ٢٧ نيسان ١٩٢٥

الى
نيابة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد /

الموضوع - حسابات البلدية

تحية وبعد ·
بالاشارة لامركم المرقم ٤٤٤٦ والمؤرخ ١٠ نيسان ١٩٢٥ ·
كنا قدمنا جداول حسابات بلدية اربيل العائدة لشهر مارت ١٩٢٥
بطى كتابنا المرقم ٣٨/١١٠٠ والمؤرخ ٢٢ نيسان ١٩٢٥ ·
وسنقدم جداول حسابات بلديتي راوندوز وكويسنجاق للشهر المذكور من قريب ·
هذا ولفخامتكم وافر التعظيم !

م. متصرف لواء اربيل

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

موتەسەریفییەتیهەولێر
ژمارە: ٣٨/١١٦٩
ڕێککەوت: ٢٧ی نیسانی ١٩٢٥

بۆ جەنابی وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار
بابەت/ هەژماری شارەوانی

ڕێزو سڵاو.
بە ئاماژەدان بە نووسراوتان ژمارە ٤٤٤٦ و لە ڕێکەوتی ١٠ی نیسانی ١٩٢٥. خشتەی هەژماری شارەوانی هەولێر بۆ مانگی ئاداری ١٩٢٥مان بۆتان ڕەوانە کردووە، بە هاوپێچی نووسراوی ژمارە ٣٨/١١٠٠ لە ڕێکەوتی ٢٢ی نیسانی ١٩٢٥. خشتەی هەژماری شارەوانییەکانی ڕەواندوز و کۆیەش بەم زووانە ڕەوانە دەکەین.

لەگەڵ ڕێزدا

موتەسەریفی لیوای هەولێر

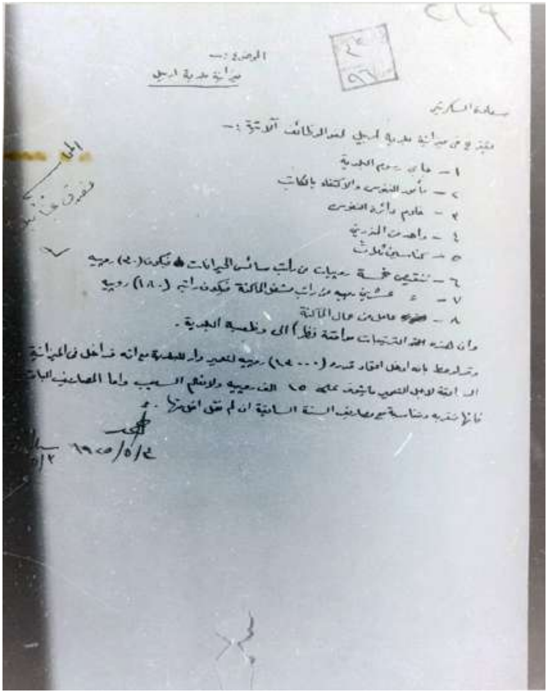

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

بابەت/ بودجەی شارەوانی هەولێر

جەنابی سکرتێر
لە بودجەی شارەوانی هەولێر پێشنیاری هەڵوەشاندنەوەی ئەم پیشانەی خوارەوە کراوە:
١. کۆکەرەوە (جابی)ی کرێی شارەوانی.
٢. کارمەندی نفوس (تەنها مانەوەی نووسەر).
٣. خزمەتگوزاری فەرمانگەی نفوس.
٤. ڕوون نییە.
٥. سێ لە پاککەرەوەکان.
٦. کەمکردنەوەی پێنج ڕوپیە لە مووچەی چاودێری ئاژەڵان بکرێتە ٣٠ ڕوپیە.
٧. کەمکردنەوەی بیست ڕوپیە لە مووچەی کارپێکەری ئامێر، بکرێتە (١٨٠) ڕوپیە.
٨. یەکێک لە کرێکاری ئامێرەکان.
ئەم ڕێککارییە خۆگونجاندنە لەگەڵ دۆخی شارەوانی هەولێر.

ئاماژە بەوە بکرێت کە ١٣ هەزار ڕوپیە بۆ نوژەنکردنەوەی باڵەخانەی شارەوانی تەرخان بکرێت. هەرچەندە ئەمە دەستکاریکردنی بودجەی پێشووە بۆ نووژەنکردنەوە کە ١٥ هەزار ڕوپیە بوو. ئەمەش بۆ ئەوەیە تاکوو خەرجی ماوە لەگەڵ بودجەی ساڵی پێشوو بگونجێت و کەم نەکات.

ئەحمەد
١٩٢٥/٥/٣

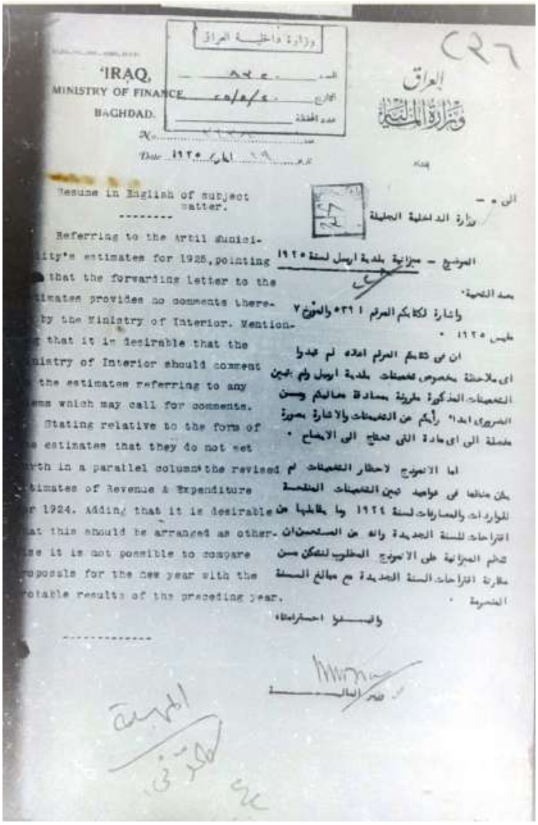

'IRAQ,
MINISTRY OF FINANCE
BAGHDAD.

وزارة داخلية العراق
العدد ٣٤٣٨
التاريخ ٢٥/٥/٢٠

No.
Date ١٩ ايار ١٩٢٥

العراق
وزارة المالية

Resume in English of subject matter.

Referring to the Arbil Munici-
pality's estimates for 1925, pointing
that the forwarding letter to the
estimates provides no comments there-
by the Ministry of Interior. Mention-
g that it is desirable that the
Ministry of Interior should comment
the estimates referring to any
items which may call for comments.
Stating relative to the form of
the estimates that they do not set
forth in a parallel column the revised
estimates of Revenue & Expenditure
for 1924. Adding that it is desirable
that this should be arranged as other-
wise it is not possible to compare
proposals for the new year with the
rotable results of the preceding year.

الى :- وزارة الداخلية الجليلة

الموضوع - ميزانية بلدية اربيل لسنة ١٩٢٥

بعد التحية:

واشارة لكتابكم المرقم ٥٣٩١ والمؤرخ ٧ مايس ١٩٢٥ .

ان في كتابكم المرقم اعلاه لم تبدوا اي ملاحظة بخصوص تخمينات بلدية اربيل ولم تبين التخمينات المذكورة مقرونة بمصادقة معاليكم ومن الضروري ابداء رأيكم عن التخمينات والاشارة بصورة مفصلة الى اي مادة التي تحتاج الى الايضاح .

اما الانموذج لاحضار التخمينات لم يكن منظما في عواميد تبين التخمينات المنقحة للواردات والمصاريف لسنة ١٩٢٤ وما يقابلها من اقتراحات للسنة الجديدة وانه من المستحسن ان تنظم الميزانية على الانموذج المطلوب لتمكن من مقارنة اقتراحات السنة الجديدة مع مبالغ السنة المنصرمة .

وتفضلوا احتراماتنا

وزير المالية

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

عێراق
وەزارەتی دارایی
ژمارە: ٣٤٣٨
ڕێککەوت: ١٩ی ئایاری ١٩٢٥

بۆ وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار

بابەت/ بودجەی شارەوانی هەولێر بۆ ساڵی ١٩٢٥

پاش سڵاو:

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٥٣٩١ لە ڕێکەوتی ٧ی مایسی ١٩٢٥

لە نووسراوەکەتاندا کە ژمارەکەی لەسەرەوە هاتووە، هیچ تێبینییەک سەبارەت بە خەمڵاندنەکانی شارەوانی هەولێر نەکراوە، هەروەها ئەو خەمڵاندنانەی پێشتر ئاماژەی پێکراوە، لەلایەن بەڕێزتان پشتراست نەکراونەتەوە، لە کاتێکدا بۆچوونی ئێوە لەسەر خەمڵاندنەکان و ئاماژەدان لەسەر ماددەکان بە جیا، کە ئاتاجیان بە ڕوونکردنەوە هەیە، زۆر پێویستە.

سەبارەت بە نموونەی وردبینی خەمڵاندنەکان، زۆر ڕێکخراو نییە، بەتایبەت لە ستوونەکانی خەمڵاندنی پێداچوونەوەی هاوردە و خەرجییەکان بۆ ساڵی ١٩٢٤، هاوتای پێشنیارەکان بۆ ساڵی نوێ نییە، وا باشترە، ڕێکخستنی بودجە لەسەر ئەو نموونانە ڕێکبخرێت کە داواکراون. بۆ ئەوەی بتوانین پێشنیارەکانی ساڵی نوێ لەگەڵ بڕە پارەکانی ساڵی پێشوو بەراورد بکەین.

وەزیری دارایی

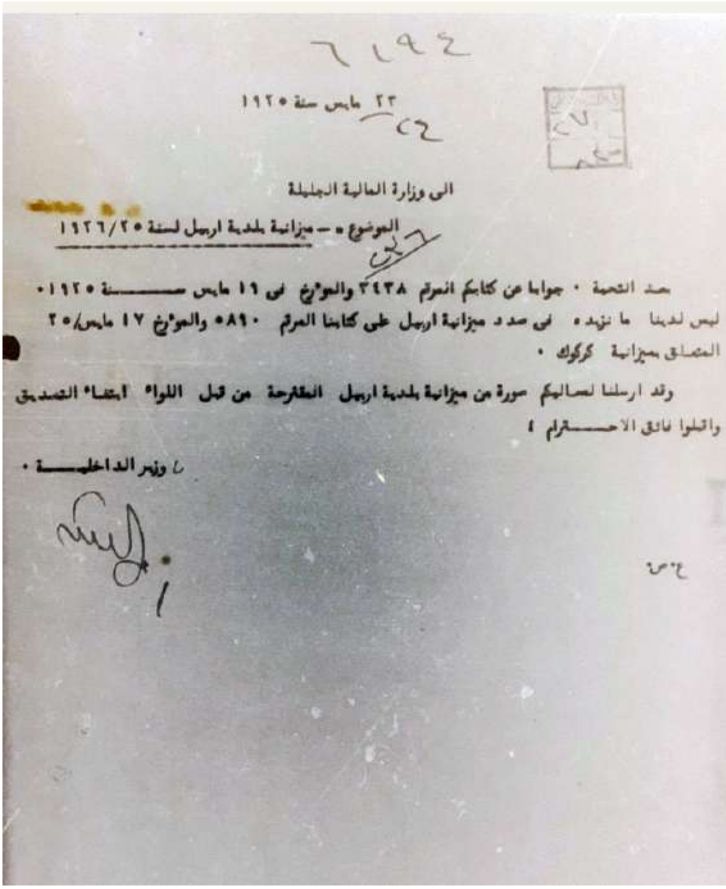
٢٣ مايس سنة ١٩٢٥

الى وزارة المالية الجليلة

الموضوع — ميزانية بلدية اربيل لسنة ١٩٢٦/٢٥

بعد التحية · جوابا عن كتابكم المرقم ٣٤٣٨ والمؤرخ في ١٩ مايس سنة ١٩٢٥ · ليس لدينا ما نزيده في صدد ميزانية اربيل على كتابنا المرقم ٥٨٩٠ والمؤرخ ١٧ مايس/٢٥ المتعلق بميزانية كركوك ·

وقد ارسلنا لمعاليكم صورة من ميزانية بلدية اربيل المقترحة من قبل اللواء ابتغاء التصديق واقبلوا فائق الاحترام ·

ل وزير الداخلية ·

دۆسیەی بودجەی شارەوانی هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٧)
٢٣ی مایسی ساڵی ١٩٢٥ بۆ وەزارەتی دارایی شکۆدار بابەت/ بودجەی شارەوانی هەولێر بۆ ساڵی ١٩٢٥-١٩٢٦ دوای سڵاو بۆ وەڵامدانەوەی نووسراوەکەتان بە ژمارە ٣٤٣٨ لە ڕێکەوتی ١٩ی مایسی ساڵی ١٩٢٥ هیچ شتێکمان لەوە زیاتر نییە, کە لە بودجەی هەولێر بە ژمارە ٥٨٩٠ لە ڕێکەوتی ١٧ی مایسی ساڵی ١٩٢٥ دا هاتووە، تایبەت بە بودجەی کەرکووک. وێنەیەکی بودجەی شارەوانی هەولێرتان بۆ ڕەوانە دەکەین، کە لەلایەن ئەو لیوایەوە پێشنیار کراوە، بۆ پەسندکردنی. لەگەڵ ڕێزدا وەزیری ناوخۆ

خەرجییەکانی لیوای هەولێر
١٩٢٣-١٩٢٧

32050/392

استمارة عمومية (١٢)

من متصرفية لواء كركوك ... الى المحاسبة

الى: حضرة صاحب المعالي وزير الداخلية الافخم

الرقم/٣٧/ No. ٣٥٧

Dated the ١٢/شباط/١٩٢٣ كركوك 192

Memorandum. مذكرة التاريخ الموافق ١٩٢

بعد التحية والاحترام.

اشارة لميزانية الادارة العمومية لشعبة لواء اربيل المقدمة راساً لمعاليكم بطي كتاب نائب متصرف اربيل المرقم ٣٧ والمؤرخ ٢٩/كانون الثاني/١٩٢٣.

١ ـــ اعرض انا كنا قد ادخلنا لفظ سائقاً واحداً في ميزانية لواءنا بناء ان يدخل الاخرى في ميزانية شعبة لواء اربيل لانه سيخدم هناك وما اعتقد تدقيقها ظهر لنا بان لم يدخل له مخصصات وعليه استرحم ان تدخلوا مخصصات لسائقا واحدا باعتبار مائة وخمسين روبية شهريا في ميزانية شعبة لواء المذكورة.

٢ ـــ وكذا بالنظر الى امركم المرقم (٩١٢) والمؤرخ ١٤/١٥/١/١٩٢٣ كان يقتضي ادخال مخصصات لرواتب مساعد المعاون في اربيل ومخصصاته السائرة ولكن لم يعمل ذلك فالرجاء ان تدعوا طيها هذه المخصصات لينما اذا لم تدخلوها ضمن ميزانية الوزارة الجليلة. هذا ولكم الامر.

متصرف لواء كركوك

صورة لحضرة نائب متصرف اربيل للاطلاع.

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

موتەسەریفییەتی لیوای کەرکووک
ژمێریاری
ژمارە: ٣٥٧/٣٧
ڕێککاری: ١٣ی شوباتی ١٩٢٣

بۆ جەنابی وەزیری ناوخۆی بەڕێز

دوای سڵاووڕێز

ئاماژە بە بودجەی کارگێڕیی گشتی، بۆ نیمچە لیوای هەولێر، هاوپێچ نووسراوی جێگری موتەسەریفی هەولێر، بە ژمارە ٣٧ لە ڕێکەوتی ٢٩ی کانوونی دووەمی ساڵی ١٩٢٣تان بۆ ڕەوانە دەکەین.

١. دەیخەینە ڕوو، کە ئێمە تەنها شۆفێرێکمان لە بودجەی لیواکەمان دانابوو، لەکاتێکدا یەکێکی دیکەش لەسەر بودجەی نیمچە لیوای هەولێر دامەزرابوو، بەڵام کاتێک پشکنینمان بۆ کرد، دەرکەوت کە دەرماڵەی بۆ دانەنراوە، هەر بۆیەش تکا دەکەین، کە دەرماڵەی مانگانە بۆ یەک شۆفێر داخڵ بکەن، کە ١٥٠ ڕووپیە بێت لە بودجەی نیمچە لیوای ناوبراو.

٢. بەهەمان شێوە، بە لەبەرچاوگرتنی فەرمانی ژمارە ٩١٢ی ئێوە لە ڕێکەوتی ١٥/١٤-١-١٩٢٣ پێویستمان بە تەرخانکردنی مووچە و دەرماڵەی بەردەوامی یاریدەدەری ڕاوێژکار لە هەولێر هەبوو، بەڵام ئەو کارە نەکرا. تکایە، ئەم بفەرموون بۆ تەرخانکردنی ئەو دەرماڵەیە، ئەگەر نەخرابێتە سەر بودجەی وەزارەت.

موتەسەریفی لیوای کەرکووک

- وێنەیەک بۆ جێگری موتەسەریفی هەولێر بۆ بینین.

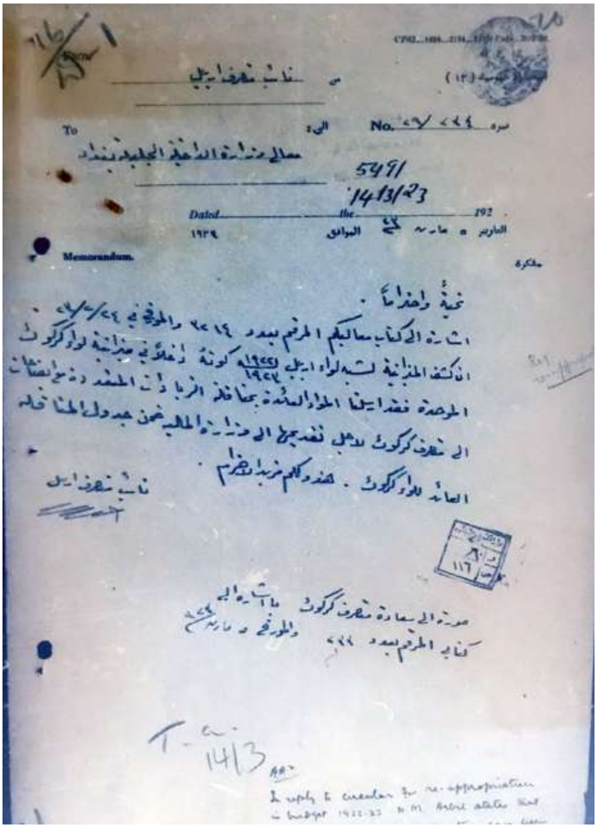
من نائب متصرف اربيل
To الى: معالي وزارة الداخلية الجليلة ببغداد
No. ٢٩/٢٣٤ عدد
5491
14/3/23
Dated the 192
التاريخ ٥ مارت ٩٢٣ الموافق ١٣٤١
Memorandum. مذكرة
تحية واحتراماً .
اشارة الى كتاب معاليكم المرقم بعدد ٣٢١٤ والمؤرخ في ٢٤/٢/٩٢٣ .
ان كشف الميزانية لشبه لواء اربيل لسنة ١٩٢٢-١٩٢٣ كونه داخلاً في ميزانية لواء كركوك
الموحدة ... الزيادات المقتضاة مع ...
الى متصرف كركوك لاجل تقديمه الى وزارة المالية ضمن جدول المناقلة
العائدة للواء كركوك . هذا وتقبلوا فائق الاحترام .
نائب متصرف اربيل
صورة الى سعادة متصرف كركوك ... الى كتابه المرقم بعدد ... والمؤرخ ٥ مارت ٩٢٣
T-... 1413
In reply to circular for re-appropriation in budget 1922-23 A.P.M. Arbil states that

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

جێگری موتەسەریفی لیوای هەولێر
ژمارە: ٢٩/٢٣٤
ڕێکەوت: ٥ی ئاداری ١٩٢٣

بۆ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار لە بەغداد

سڵاو و ڕێز
بە ئاماژەدان بە نووسراوی بەڕێزتان ژمارە ٣٢١٤ لە ڕێکەوتی ١٩٢٣/٢/٢٤. پشکنینی بودجەی نیمچە لیوای هەولێر، لە بودجەی یەکگرتووی قەزای کەرکووکدا هاتووە. کەرەستەی گەڕاوەمان ناردووە، لەگەڵ گواستنەوەی چەند زیادکردنێک، لەگەڵ ڕوونکردنەوەیەک بۆ موتەسەریفی کەرکووک، بەمەبەستی پێشکەشکردنیان بە وەزارەتی دارایی، لە چوارچێوەی خشتەی گواستنەوەی گەڕاوەی سەر بە لیوای کەرکووک.

جێگری موتەسەریفی لیوای هەولێر

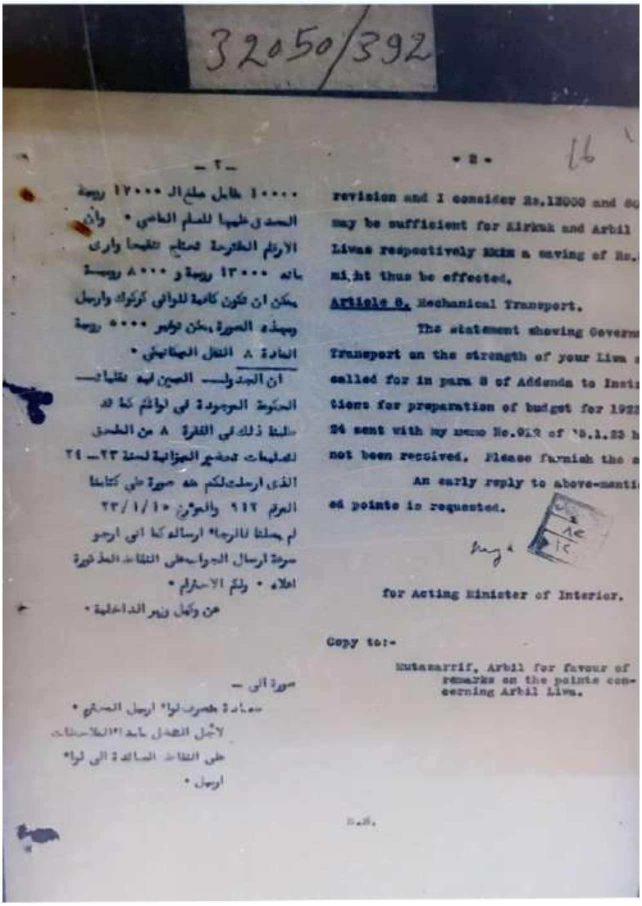
32050/392

- ٢ -

١٠٠٠٠ مقابل مبلغ الـ ١٢٠٠٠ روبية
المصدق عليها للسلم الماضي . وان
الارقام المقترحة تحتاج تنقيحا واري
بانه ١٣٠٠٠ روبية و ٨٠٠٠ روبية
يمكن ان تكون كافية للوائي كركوك واربيل
وبهذه الصورة يمكن توفير ٥٠٠٠ روبية
المادة ٨ النقل الميكانيكي .
ان الجدول المبين لعدد نقليات
الحكومة الموجودة في لوائكم كما قد
طلبنا ذلك في الفقرة ٨ من الملحق
لتعليمات تحضير الميزانية لسنة ٢٣ – ٢٤
الذي ارسلت لكم منه صورة طي كتابنا
المرقم ٩١٢ والمؤرخ ١٠/١/٢٣
لم يصلنا فالرجاء ارساله كما اني ارجو
سرعة ارسال الجواب على النقاط المذكورة
اعلاه . ولكم الاحترام .

عن وكيل وزير الداخلية .

صورة الى –
سعادة متصرف لواء اربيل المحترم .
لاجل التفضل بابداء الملاحظات
على النقاط العائدة الى لواء
اربيل .

- 2 -

revision and I consider Rs.13000 and 8...
may be sufficient for Kirkuk and Arbil
Liwas respectively Rkim a saving of Rs...
might thus be effected.

Article 8. Mechanical Transport.

The statement showing Govern...
Transport on the strength of your Liwa ...
called for in para 8 of Addenda to Instr...
tions for preparation of budget for 192...
24 sent with my memo No.912 of 10.1.23 h...
not been received. Please furnish the s...

An early reply to above-menti...
ed points is requested.

for Acting Minister of Interior.

Copy to:-

Mutasarrif, Arbil for favour of
remarks on the points concerning Arbil Liwa.

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)
١٠ هەزار ڕوپیە لە بەرامبەر ئەو ١٧٠٠ ڕوپیەی کە بۆ ساڵی پێشوو پەسەندکرابوو. ئامارە پێشنیازکراوەکان پێویستیان بە پێداچوونەوە هەیە، ئێمەش دەبینین کە ١٣ هەزار بۆ ٨ هەزار ڕوپیە بۆ قەزای کەرکوک و هەولێر بەس بێت و بەم شێوەیەش ٥ هەزار ڕوپیە بۆ گواستنەوەی میکانیکی مادەی ٨ دابین بکرێت. لە خشتەی گواستنەوەی حکوومی لە لیواکەدا هاتووە، وەک لە برگەی هەشتەمی پاشکۆی ڕێنماییەکانی ئامادەکردنی بودجەی ساڵی ١٩٢٣- ١٩٢٤ دا داوامان کردووە، دانەیەک لە نووسراوەکەمان ژمارە ٩١٢ لە ڕێکەوتی ١٩٢٣/١٠/١ بۆتان ناردووە. تکایە بە خێرایی وەڵامەکەمان بۆ بنێرن لەگەڵ ڕێزدا وەزیری ناوخۆ - دانەیەک بۆ جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێر

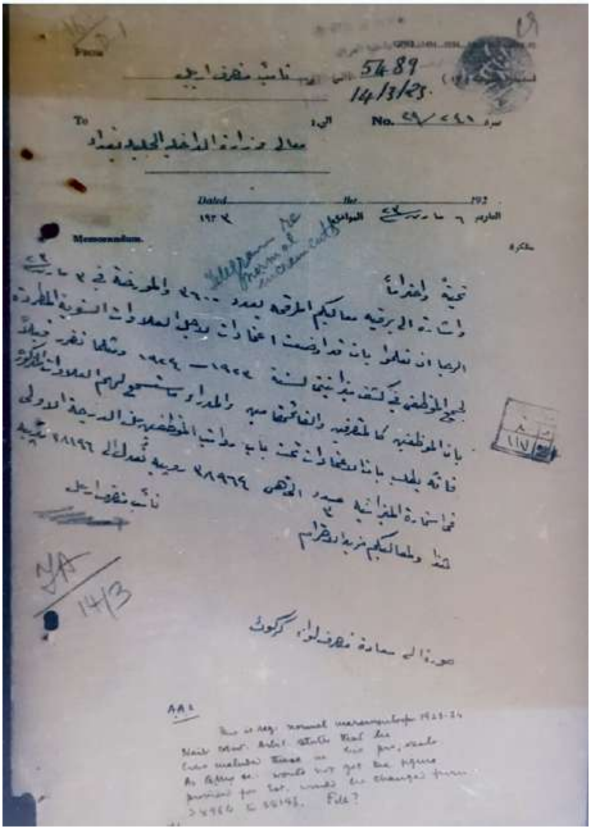

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

جێگری موتەسەریفی لیوای هەولێر
ژمارە: ٢٩/٢٤١
ڕێککەوت: ٦ی ئاداری ١٩٢٣

بۆ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار لە بەغداد

بە ئاماژەدان بە بروسکەی بەڕێزتان ژمارە ٣٦٠٠ لە ڕێکەوتی ٣ی ئاداری ١٩٢٣، تکایە ئاگاداربن، کە برگەیەک بۆ دەرماڵەی ساڵانەی ئاسایی بۆ هەموو فەرمانبەران لە بودجەی ساڵی ١٩٢٣-١٩٢٤ دانراوە. هەروەک چۆن پێشتر ڕامانگەیاند، کە فەرمانبەرانی وەک موتەسەریفییەت و قایمقام و بەڕێوەبەرەکان، سوود لە دەرماڵەی ئاماژەپێکراو نابینن، لەبەر ئەوە داوادەکرێت، کە ئەو پەسندکردنانەی لە خانەی مووچەی فەرمانبەرانی پلە یەکدا لە بودجەدا هەن لە ٣٨٩٦٤ ڕوپیەوە هەموار بکەینەوە بۆ ٣٨١٩٦ ڕوپیە

ڕێز و سڵاو بۆ جەنابتان

جێگری موتەسەریفی هەولێر

وێنەیەک بۆ موتەسەریفی لیوای کەرکووک

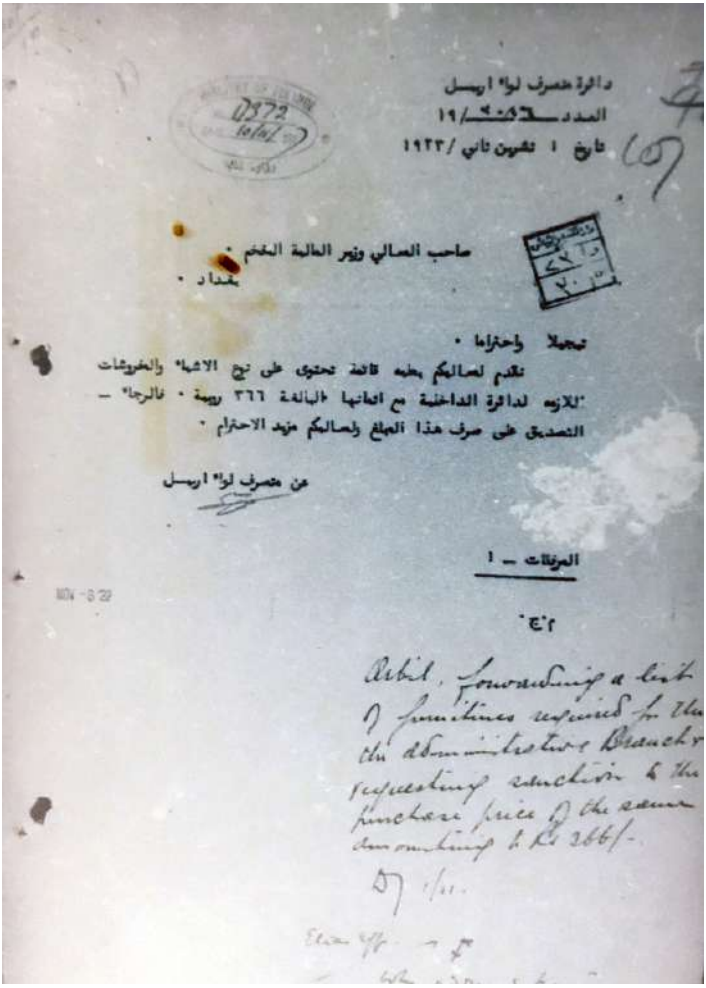

دائرة متصرف لواء اربيل
العدد ٣٠٨٦/١٩
تاريخ ١ تشرين ثاني/١٩٢٣

صاحب المعالي وزير المالية المفخم .
بغداد .

تبجيلا واحتراما .
نقدم لمعاليكم بطيه قائمة تحتوي على نوع الاشياء والمفروشات اللازمة لدائرة الداخلية مع اثمانها البالغة ٣٦٦ روبية . فالرجاء — التصديق على صرف هذا المبلغ ولمعاليكم مزيد الاحترام .

عن متصرف لواء اربيل

المرفقات — ١

Arbil, forwarding a list of furnitures required for the the Administrative Branch & requesting sanction to the purchase price of the same amounting to Rs 366/-

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی موتەسەریفی لیوای هەولێر
ژمارە: ١٩/٣٠٨٦
ڕێککەوت: ١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣

جەنابی وەزیری ناوخۆی بەڕێز

ئێمە لێرەوە لیستێک پێشکەش بە بەڕێزتان دەکەین، کە جۆری کەلوپەلی پێویست بۆ فەرمانگەی ناوخۆ لەخۆدەگرێت، کە نرخەکانیان کە دەگاتە ٣٦٦ ڕوپیە، تکایە ڕەزامەندی خەرجکردنی ئەم بڕە پارەیە بدەن.

لەجیاتی/ موتەسەریفی لیوای هەولێر

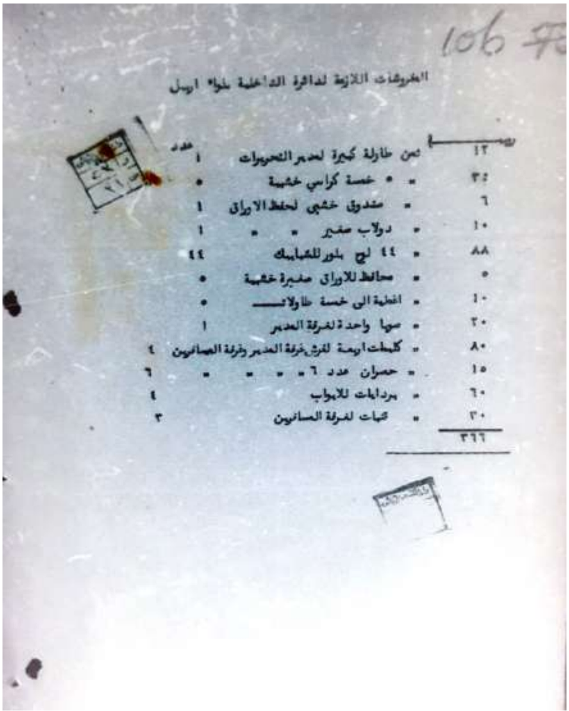

106 ٣٢

المفروشات اللازمة لدائرة الداخلية بلواء اربيل

روبية		عدد
١٢	ثمن طاولة كبيرة لمدير التحريرات	١
٣٠	" خمسة كراسي خشبية	٥
٦	" صندوق خشبي لحفظ الاوراق	١
١٠	" دولاب صغير " "	١
٨٨	" ٤٤ لوح بلور للشبابيك	٤٤
٥	" محافظ للاوراق صغيرة خشبية	٥
١٠	" اغطية الى خمسة طاولات	٥
٢٠	" سوبا واحدة لغرفة المدير	١
٨٠	" كليمات اربعة للفرش غرفة المدير وغرفة الصائفين	٤
١٥	" حصران عدد ٦ " " "	٦
٦٠	" بردايات للابواب	٤
٣٠	" ثنيات لغرفة الصائفين	٣
٣٦٦		

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

کەلوپەلی پێویست بۆ فەرمانگەی
ناوخۆی لیوای هەولێر

ڕوپیە	کەلوپەل	ژمارە
١٢	مێزی گەورە بۆ بەڕێوەبەری نووسراوەکان	١
٣١	کورسی دار	٥
٦	دۆلابی دار بۆ پاراستنی نووسراوەکان	١
١٠	دۆلابی بچووک	١
٨٨	تابلۆی شووشە بۆ پەنجەرەکان	٤٤
٥	سندووقی بچووک بۆ هەڵگرتنی کاغەز	٥
١٠	داپۆشەر بۆ پێنج مێز	٥
٢٠	زۆپایەك بۆ ژووری بەڕێوەبەر	١
٨٠	چوار ڕایەخ بۆ ژووری بەڕێوەبەر و ژووری میوانان	٤
١٥	حەسیر (ڕایەخ)	٦
٦٠	پەردە بۆ دەرگا	٤
٣٠	(ڕوون نیە) بۆ ژووری میوانان	٣
٣٦٦		

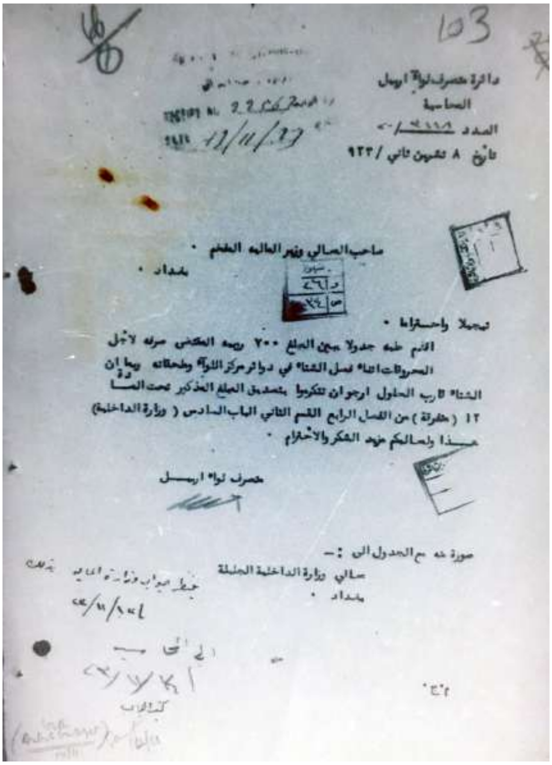
دائرة متصرف لواء اربيل
المحاسبة
العدد ٣١١٨/٢٠
تاريخ ٨ تشرين ثاني /٩٢٣

صاحب المعالي وزير المالية المعظم .
بغداد .

تبجيلا واحتراما .
اقدم طيه جدولا يبين المبلغ ٧٠٠ روبية المقتضى صرفه لاجل المحروقات اثناء فصل الشتاء في دوائر مركز اللواء وملحقاته وبما ان الشتاء قارب الحلول ارجوان تتكرموا بتصديق المبلغ المذكور تحت المادة ١٢ (متفرقة) من الفصل الرابع القسم الثاني الباب السادس (وزارة الداخلية)
هذا ولمعاليكم مزيد الشكر والاحترام .

متصرف لواء اربيل

صورة منه مع الجدول الى :-
معالي وزارة الداخلية الجليلة
بغداد .

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

فەرمانگەی موتەسەریفی لیوای هەولێر
ژمێریاری
ژمارە: ٢٠/٣١١٨
ڕێککەوت: ٨ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣

خاوەن پایە وەزیری دارایی بەڕێز/ بەغداد

سڵاو و ڕێز
هاوپێچ خشتەیەکتان بۆ دەنێرین، بە بڕی ٧٠٠ ڕوپیە، بە مەبەستی کڕینی سووتەمەنی، لە وەرزی زستان، لە فەرمانگەکانی ناوەندی لیوا و پاشکۆکانی، لەبەر ئەوەی زستان نزیک بووە، تکایە بفەرموون بە ڕەزامەندی لەسەر بڕی ناوبراو، لەژێر ماددەی ١٢ (موتەفەریقە) لە بەندی چوارەم، بەشی دووەم، بابی شەشەم (وەزارەتی ناوخۆ).

لەگەڵ ڕێز و پێزانین

موتەسەریفی لیوای هەولێر

وێنەیەک لەگەڵ خشتەکە بۆ:
جەنابی وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد

32050/392

102

(بيان اثمان المحروقات المقتضى صرفها في لواء اربيل)

١٥٠	الى دوائر مأمورين الصحة مع دائرة المفتش الاداري في مركز اللواء
١٠٠	" دائرة المحاسبة " " "
٣٠	" " شعبة المركز " " "
٣٠	" " " شقلاوة " " "
٣٠	" " " الكوير
٣٠	" " " قوشتبه
٣٠	" " " مخمور
٦٠	" " الصحية في قضاء كويسنجق
٦٠	" " المالية " " "
٤٥	" " شعبة جناران
٣٠	" " مركز ناحية طق طق
٦٠	" " الصحية في قضاء راوندوز
٤٥	" " المالية " " "
٧٠٠	

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

(ڕوونکردنەوەی نرخی ئەو سووتەمەنییانەی،کە پێویستن بۆ لیوای هەولێر خەرج بکرێن)

ڕوپیە

ڕوپیە	
١٥٠	بۆ فەرمانگەی جێبەجێکاری گشتی لەگەڵ فەرمانگەی پشکنینی کارگێڕی لە ناوەندی لیوای هەولێر.
١٠٠	فەرمانگەی ژمێریاری لە ناوەندی لیوای هەولێر
٣٠	فەرمانگەی هۆبەی ناوەندی لە ناوەندی لیوای هەولێر
٣٠	فەرمانگەی هۆبەی شقڵاوە
٣٠	فەرمانگەی هۆبەی گوێڕ
٣٠	فەرمانگەی هۆبەی قوشتەپە
٣٠	فەرمانگەی هۆبەی مەخموور
٦٠	فەرمانگەی هۆبەی گشتی قەزای کۆیە
٦٠	فەرمانگەی دارایی کۆیە
٤٥	فەرمانگەی هۆبەی چناران
٣٠	فەرمانگەی ناوەندی تەق تەق
٦٠	فەرمانگەی هۆبەی گشتی قەزای ڕەواندز
٤٥	فەرمانگەی دارایی رەواندز

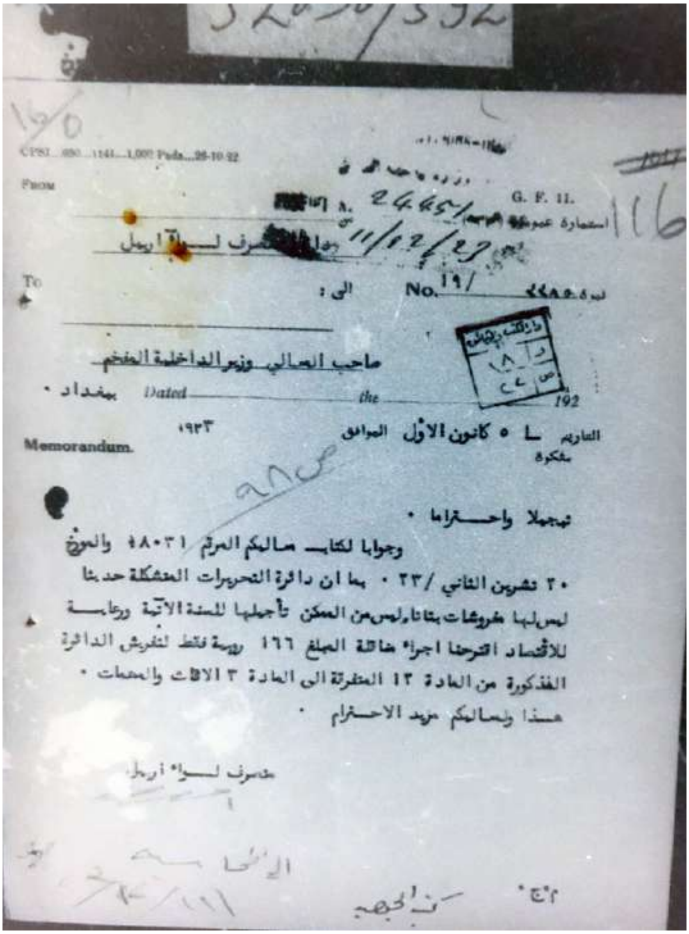

CPSI ... 1,000 Pads ... 26-10-22

FROM وزارة ... G. F. 11.

استمارة عمومية

متصرف لـواء اربيل

To الى : No. 19/

صاحب المعالي وزير الداخلية المفخم

بغداد . Dated the 192

التاريخ ٥ كانون الاول الموافق ١٩٢٣

Memorandum. مذكرة

نجملا واحتراما .

وجوابا لكتاب معاليكم المرقم ١٨٠٣١ والمؤرخ

٢٠ تشرين الثاني /٢٣ . بما ان دائرة التحريرات المتشكلة حديثا

ليس لديها مفروشات بتاتا وليس من الممكن تأجيلها للسنة الآتية ورعاية

للاقتصاد اقترحنا اجراء مناقلة المبلغ ١٦٦ روبية فقط لتفريش الدائرة

المذكورة من المادة ١٢ المتفرقة الى المادة ٣ الالات والمعدات .

هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام .

متصرف لـواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
ژمارە: ١٩/٣٣٨٥
ڕێککەوت: ٥ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٣
بۆ جەنابی وەزیری ناوخۆی بەڕێز

سڵاو و ڕێز
لە وەڵامی نووسراوی بەڕێزتان ژمارە ١٨٠٣١ لە ڕێکەوتی ٢٠ی تشرینی دووەمی ١٩٢٣، بەو پێیەی بەشی نووسین تازە پێکهێنراوە، هیچ کەلوپەلێکی تێدا نییە و ناتوانرێت بۆ ساڵی داهاتوو دوابخرێت و بە ئاگاداربوون لە ڕەوشی ئابووری ، پێشنیاردەکەین کە تەنها بڕی ١٦٦ ڕووپیە بۆ دابینکردنی کەلوپەل بۆ بەشی ئاماژەپێکراو لە ماددەی ١٣ (موتەفەریقە) بگوازرێتەوە بۆ مادەی ٣ (کەلوپەل و پێداویستییەکان).

موتەسەریفی لیوای هەولێر

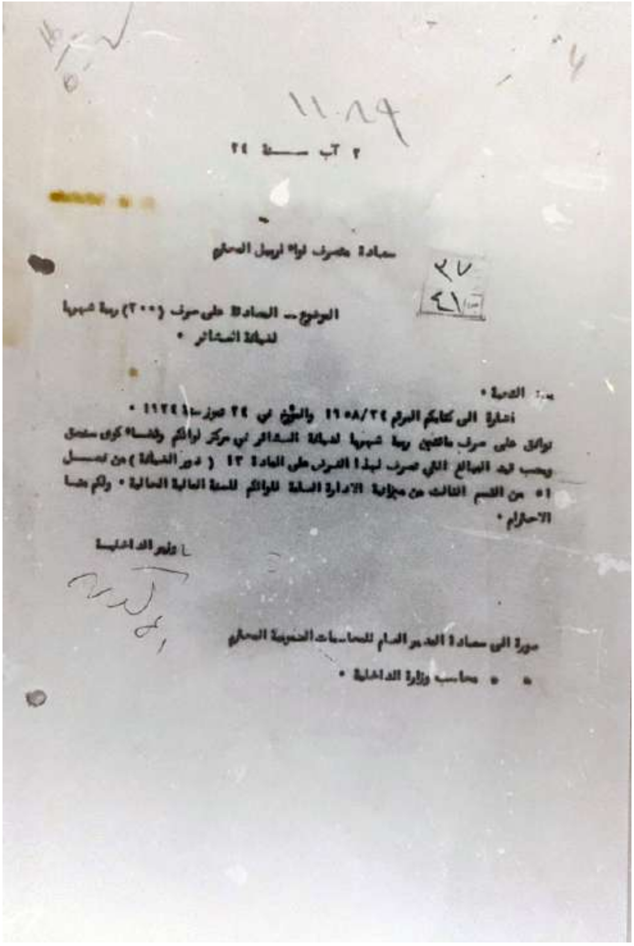
٢ آب سنة ٢٤

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع — الموافقة على صرف (٢٠٠) روبية شهرياً لضيافة العشائر .

بعد التحية .

اشارة الى كتابكم المرقم ١٩٥٨/٢٤ والمؤرخ في ٢٤ تموز سنة ١٩٢٤ .
نوافق على صرف مائتين روبية شهرياً لضيافة العشائر في مركز لوائكم وقضاء كوى سنجق ويجب قيد المبالغ التي تصرف لهذا الغرض على المادة ١٣ (دور الضيافة) من فصل ٥١ من القسم الثالث من ميزانية الادارة المحلية للوائكم للسنة المالية الحالية . ولكم منا الاحترام .

وزير الداخلية

صورة الى سعادة المدير العام للحسابات العمومية المحترم
« « محاسب وزارة الداخلية .

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

٢ی ئابی ١٩٢٤
بەڕێز موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر خەرجکردنی (٢٠٠) ڕوپیە بەشێوەیەکی مانگانە بۆ میوانداریکردنی عەشیرەتەکان
دوای ڕێز و سڵاو..
ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ١٩٥٨/٢٤ لە ڕێککەوتی ٢٤ی تەمموزی ساڵی ١٩٢٤.
ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر خەرجکردنی دوو سەد ڕوپیە بەشێوەی مانگانە بۆ میوانداریکردنی عەشیرەتەکان لە ناوەندی لیواکەتان و قەزای کۆیە. پێویستە ئەو بڕانەی، کە بۆ ئەم مەبەستە خەرج دەکرێن لە ماددەی (١٣) لە بەندی ٥١ لە بەشی سێیەمی بودجەی کارگێڕی گشتی ئەمساڵی دارایی لیواکەتان تۆمار بکرێن. لەگەڵ ڕێزماندا.

وەزیری ناوخۆ
وێنەیەك بۆ بەڕێز/ -بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی
- ژمێریاری وەزارەتی ناوخۆ

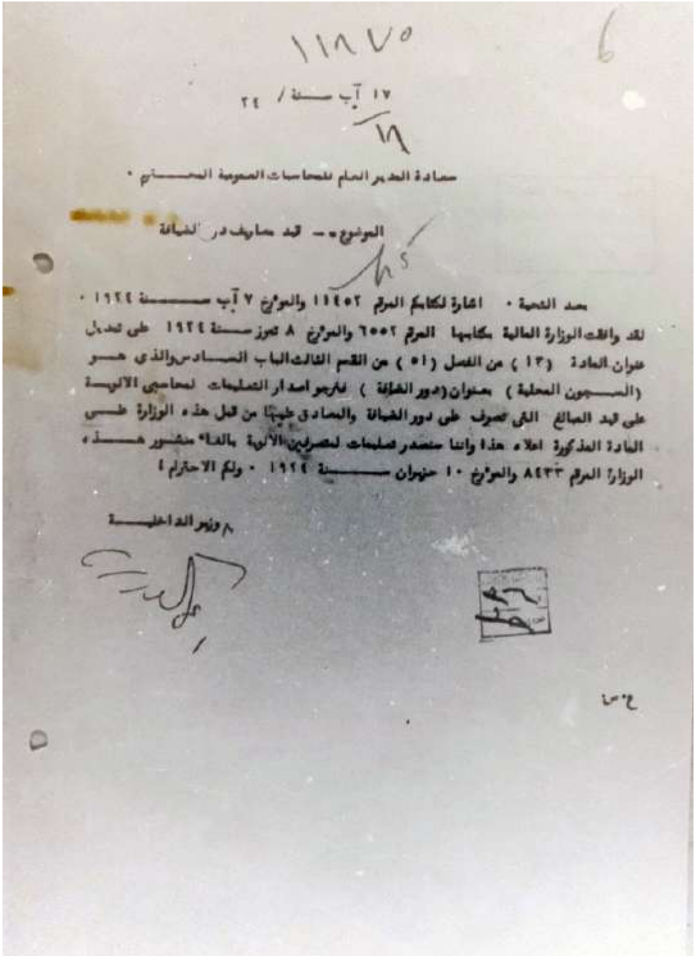

١١٨٧٥

١٧ آب سنة / ٢٤

١٩

سعادة المدير العام للمحاسبات العمومية المحترم .

الموضوع :- قيد مصاريف دور الضيافة

بعد التحية . اشارة لكتابكم المرقم ١١٤٥٢ والمؤرخ ٧ آب سنة ١٩٢٤ .
لقد وافقت الوزارة المالية بكتابها المرقم ٦٥٥٢ والمؤرخ ٨ تموز سنة ١٩٢٤ على تبديل عنوان المادة (١٣) من الفصل (٥١) من القسم الثالث الباب السادس والذي هو (السجون المحلية) بعنوان (دور الضيافة) فارجو اصدار التعليمات لمحاسبي الالوية على قيد المبالغ التي تصرف على دور الضيافة والمصادق عليها من قبل هذه الوزارة على المادة المذكورة اعلاه هذا واننا سنصدر تعليمات لمتصرفين الالوية بالغاء منشور هذه الوزارة المرقم ٨٤٣٣ والمؤرخ ١٠ حزيران سنة ١٩٢٤ . ولكم الاحترام .

م وزير الداخلية

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)
٧ی ئابی ساڵی ١٩٢٤ ژمارە/ ١١٥٤٢ جەنابی بەڕێز/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی بابەت/ تۆمارکردنی خەرجییەکانی خانەکانی میوانداری دوای ڕێز و سڵاو.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ١١٤٥٢ لە ڕێککەوتی ٧ی ئابی ١٩٢٤. وەزارەتی دارایی بە نووسراوی ژمارە ٦٥٥٢ لە ڕێککەوتی ٨ی تەمموزی ساڵی ١٩٢٤ ڕەزامەندی دەربڕی لەسەر گۆڕینی ناونیشانی ماددەی (١٣) لە بەندی (٥١) لە بەشی سێیەم بابی شەشەم، کە بریتییە لە (گرتووخانە ناوخۆییەکان) بۆ ناونیشانی (خانەکانی میوانداری)، تکایە ڕێنمایی دەربکەن بۆ ژمێریاری لیواکان تا ئەو بڕانەی، کە بۆ خانەکانی میوانداری خەرج دەکرێن و لەلایەن وەزارەتەوە ڕەزامەندییان لەسەر دەدرێت لەژێر ئەو ماددەیە تۆماربکرێن، کە لە سەرەوەدا باسی لێوەکرا. ئەمە و ئێمە ڕێنمایی بۆ موتەسەڕیفی لیواکان دەردەکەین، کە بڵاوکراوەی وەزارەت ژمارە ٨٤٣٣ لە ڕێککەوتی ١٠ی حوزەیرانی ١٩٢٤ هەڵبوەشێننەوە. لەگەڵ ڕێزدا. وەزیری ناوخۆ

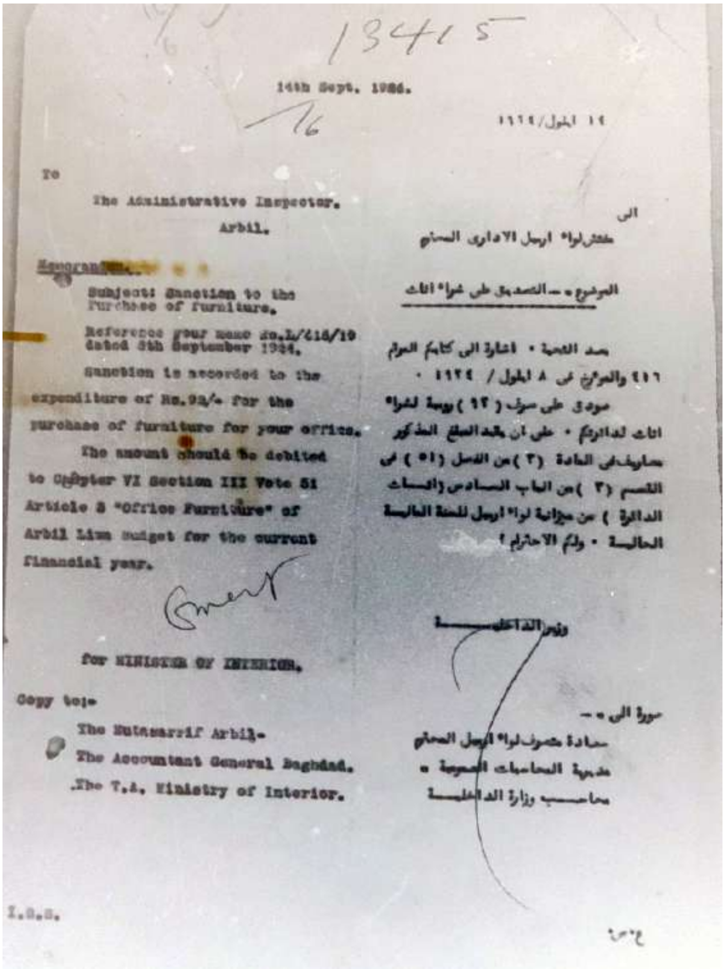

13415

14th Sept. 1924.

To

The Administrative Inspector.
Arbil.

Memorandum

Subject: Sanction to the Purchase of furniture.

Reference your memo No.L/416/19 dated 8th September 1924.

Sanction is accorded to the expenditure of Rs.92/- for the purchase of furniture for your office.

The amount should be debited to Chapter VI Section III Vote 51 Article 3 "Office Furniture" of Arbil Liwa Budget for the current financial year.

for MINISTER OF INTERIOR.

Copy to:-

The Mutasarrif Arbil.
The Accountant General Baghdad.
The T.A. Ministry of Interior.

I.S.S.

١٤ ايلول/١٩٢٤

الى

مفتش لواء اربيل الاداري المحترم

الموضوع :- التصديق على شراء اثاث

بعد التحية . اشارة الى كتابكم المرقم ٤١٦ والمؤرخ في ٨ ايلول / ١٩٢٤ .

صودق على صرف (٩٢) روبية لشراء اثاث لدائرتكم . على ان يقيد المبلغ المذكور حسابياً في المادة (٣) من الفصل (٥١) في القسم (٣) من الباب السادس (اثاث الدائرة) من ميزانية لواء اربيل للسنة المالية الحالية . ولكم الاحترام .

وزير الداخلية

صورة الى :-

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم
مديرية المحاسبات العمومية .
محاسب وزارة الداخلية

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)
١٤ی ئەیلوولی ١٩٢٤ بۆ/ بەڕێز پشکنەری کارگێڕی لیوای هەولێر بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر کڕینی کەلوپەل دوای سڵاو و ڕێز.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٤١٦ لە ڕێککەوتی ٨ی ئەیلوولی ١٩٢٤. ڕەزامەندی درا لەسەر خەرجکردنی (١٣) ڕووپیە بۆ کڕینی کەلوپەلی فەرمانگەکەتان. پێویستە بڕی ناوبراو لە ماددەی (٣) لە بەندی (٥١) لە بەشی (٣) لە بابی شەش (کەلوپەلی فەرمانگە) لە بودجەی دارایی ئەمساڵی لیوای هەولێر تۆمار بکرێت. لەگەڵ ڕێزدا. وەزیری ناوخۆ وێنەیەك بۆ/ بەڕێز موتەسەڕیفی لیوای هەولێر بەڕێوەبەرایەتی گشتی ژمێریاری گشتی ژمێریاری وەزارەتی ناوخۆ

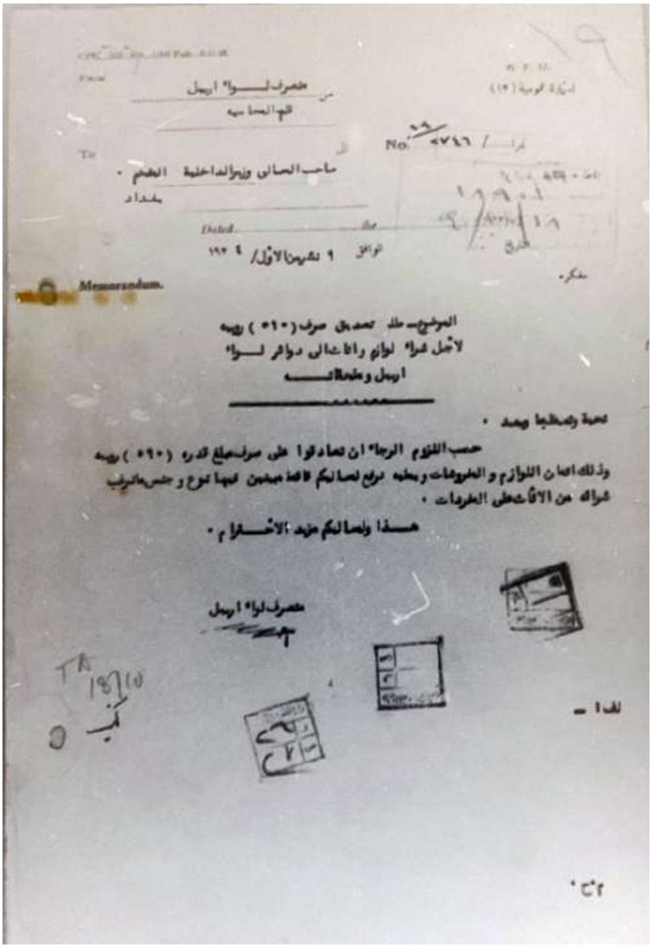
من متصرف لواء اربيل
قلم المحاسبه
No. ٢٧٤٦/٤٩
الى صاحب المعالي وزير الداخلية المعظم .
بغداد
Dated بتاريخ ٩ تشرين الاول/ ١٩٢٤
Memorandum. مذكرة
الموضوع – طلب تصديق صرف (٥٩٠) روبيه لاجل شراء لوازم واثاث لدوائر لواء اربيل وملحقاته
تحية وتعظيما وبعد .
حسب اللزوم الرجاء ان تصادقوا على صرف مبلغ قدره (٥٩٠) روبيه وذلك اثمان اللوازم والمفروشات وبطيه نرفع لمعاليكم قائمة مبينين فيها نوع وجنس ما يرغب شراؤه من الاثاث على المفردات .
هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام .
متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر — ژمارە/ ٢٧٤٦/ ٤٩ خامەی ژمێریاری — ڕێککەوت/ ٩ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤ پایەبەرز بەڕێز وەزیری ناوخۆ/ بەغداد بابەت/ داوای خەرجکردنی (٥٩٠) ڕوپیە بۆ کڕینی کەلوپەل و پێداویستی فەرمانگەکانی لیوای هەولێر و پاشکۆکانی دوای ڕێز و سڵاو.. تکایە بەپێی پێویست ڕەزامەندی دەربڕن لەسەر خەرجکردنی بڕی (٥٩٠) ڕوپیە بۆ دابینکردنی پێداویستی کەلوپەل و فەرش و ڕایەخ، هاوپێچ لیستێکمان بۆ بەڕێزتان ناردووە، کە جۆری ئەو کەلوپەلانەمان تێدا دیاریکردووە، کە دەمانەوێت بیکڕین. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزماندا.. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

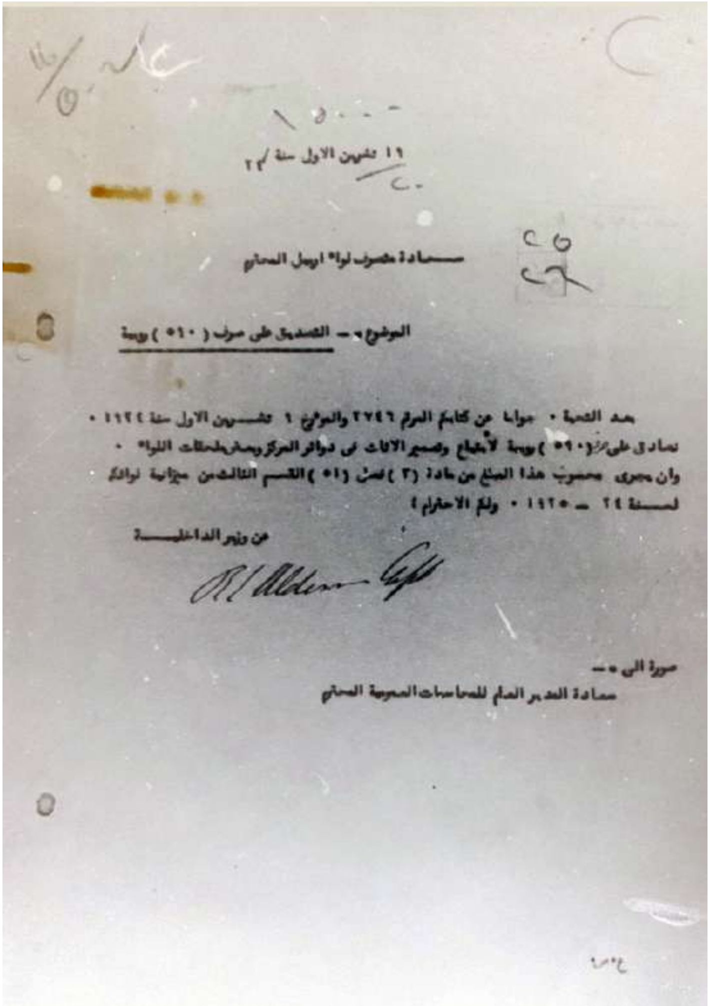

١١ تشرين الاول سنة ٢٤

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع :- التصديق على صرف (٥٦٠) روبية

بعد التحية . جوابا عن كتابكم المرقم ٢٧٤٦ والمؤرخ ٩ تشرين الاول سنة ١٩٢٤ . نصادق على صرف (٥٩٠) روبية لابتياع وتعمير الاثاث في دوائر المركز وبعض ملحقات اللواء . وان يجرى محسوب هذا المبلغ من مادة (٣) فصل (٥١) القسم الثالث من ميزانية لوائكم لسنة ٢٤ – ١٩٢٥ . ولكم الاحترام

عن وزير الداخلية

صورة الى :-
سعادة المدير العام للمحاسبات العمومية المحترم

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

١١ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤

بەڕێز موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر خەرجکردنی (٥٦٠) ڕوپیە

دوای سڵاو و ڕێز. وەك وەڵامدانەوەی نووسراوتان ژمارە ٢٧٤٦ لە ڕێککەوتی ٩ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٤. ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر خەرجکردنی (٥٩٠) ڕوپیە بۆ کڕین و نۆژەنکردنەوەی کەلوپەلی فەرمانگەکانی ناوەند و بەشێك لە پاشکۆکەکانی لیوا. ئەم بڕە پارەیە لە ماددەی (٣) بەندی (٥١) بەشی سێیەمی بودجەی ساڵی ٢٤-١٩٢٥ی لیواکەتان ئەژمار دەکرێت. لەگەڵ ڕێزدا.

ئیمزا

لەجیاتی/ وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ/ بەڕێز بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

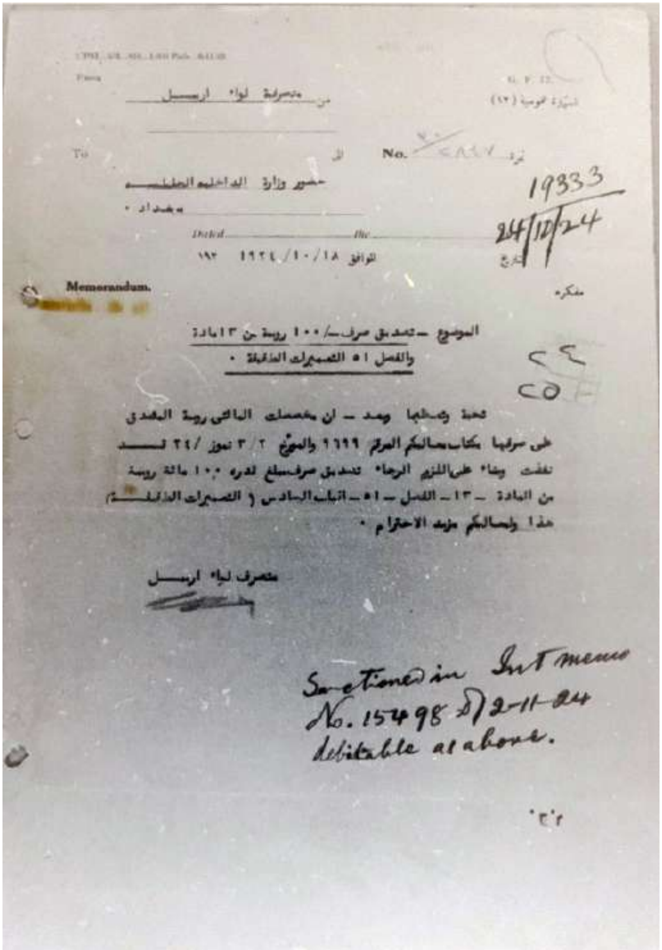
G. F. 22.
الجهة الحكومية (١٢)
من متصرفية لواء اربيل
To الى حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد .
No. ٢٨٣٧/٣٠ نمرة
19333
24/10/24
Dated the
التاريخ ١٩٢٤/١٠/١٨ الموافق ١٩٢
Memorandum. مذكرة

الموضوع - تصديق صرف ١٠٠ روبية من ١٣ المادة والفصل ٥١ التعميرات الداخلية .

تحية وسلاما وبعد - ان مخصصات المائتي روبية المصدق على صرفها بكتاب معاليكم المرقم ٩٦٩٩ والمؤرخ ٣/٢ تموز /٢٤ قد نفذت وبناء على اللزوم الرجاء تصديق صرف مبلغ قدره ١٠٠ مائة روبية من المادة - ١٣ - الفصل - ٥١ - الباب السادس (التعميرات الداخلية) هذا ولمعاليكم مزيد الاحترام .

متصرف لواء اربيل

Sanctioned in Int memo No. 15498 d/ 2-11-24 debitable as above.

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

لە موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر	ژمار/ ٢٨٣٧/ ٣٠
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار	ڕێککەوت/ ١٨/ ١٠/ ١٩٢٤

بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر خەرجکردنی (١٠٠) ڕوپیە لە ماددەی ١٣ لە بەندی ٥١ (نۆژەنکردنەوەی بچووك)

دوای سڵاو و ڕێز. دەرماڵەی دوو سەد ڕوپیە، کە بە نووسراوی بەڕێزتان ژمارە ٩٦٩٩ لە ڕێککەوتی ٣/٢ی تەمموزی ١٩٢٤ ڕەزامەندی لەسەر خەرجکردنی درا، سەرفکرا. بەهۆی پێویستییەوە تکایە ڕەزامەندی دەربڕن لەسەر خەرجکردنی بڕی ١٠٠ ڕوپیە لە ماددەی ١٣ بەندی ٥١- بابی شەشەم (نۆژەنکردنەوەی بچووك). لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

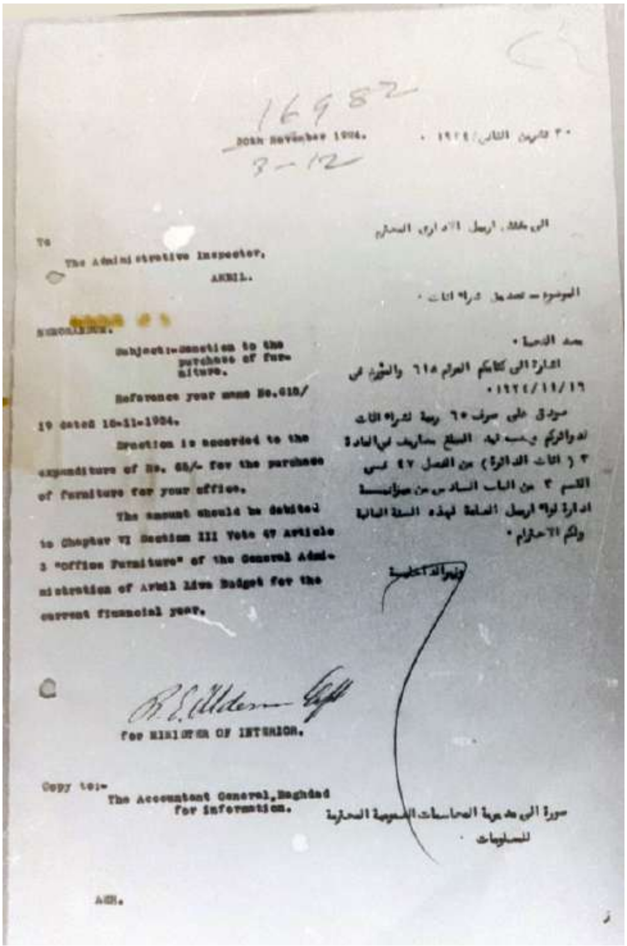

16982
30th November 1924. ٣٠ تشرين الثاني ١٩٢٤ .
3-12

To
The Administrative Inspector,
ARBIL.

الى مفتش اربيل الاداري المحترم

MEMORANDUM.

Subject:- Sanction to the purchase of furniture.

الموضوع - تصديق شراء اثاث .

Reference your memo No.618/19 dated 16-11-1924.

Sanction is accorded to the expenditure of Rs. 65/- for the purchase of furniture for your office.

The amount should be debited to Chapter VI Section III Vote 47 Article 3 "Office Furniture" of the General Administration of Arbil Liwa Budget for the current financial year.

بعد التحية .
اشارة الى كتابكم المرقم ٦١٨ والمؤرخ في ١٩٢٤/١١/١٦ .
صودق على صرف ٦٥ روبية لشراء اثاث لدوائركم ويجب قيد المبلغ مصاريف في المادة ٣ (اثاث الدائرة) من الفصل ٤٧ في القسم ٣ من الباب السادس من ميزانية ادارة لواء اربيل العامة لهذه السنة المالية
ولكم الاحترام .

وزير الداخلية

R. E. Alderson
for MINISTER OF INTERIOR.

Copy to:-
The Accountant General, Baghdad
for information.

صورة الى مديرية المحاسبات العمومية المحترمة للمعلومات .

AGH.

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)
٣٠ی تشرینی دووەمی ١٩٢٤ بۆ/ بەڕێز پشکنەری کارگێڕی هەولێر بابەت/ کڕینی مۆبیلیات دوای ڕێز و سڵاو.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٦١٨ لە ڕێککەوتی ١٦/١١/ ١٩٢٤. ڕەزامەندی درا لەسەر خەرجکردنی ٦٥ ڕوپیە بۆ کڕینی کەل و پەلی فەرمانگەکانتان، ئەم بڕە پارەیە وەك خەرجی لە ماددەی ٣ (کەل و پەلی فەرمانگە) لە بەندی ٤٧ لە بەشی سێیەم لە بابی شەشەمی بودجەی ئەمساڵی کارگێڕی گشتی لیوای هەولێر ئەژمار دەکرێت. ئیمزا وەزیری ناوخۆ وێنەیەك بۆ بەڕێز/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری- بۆ زانین.

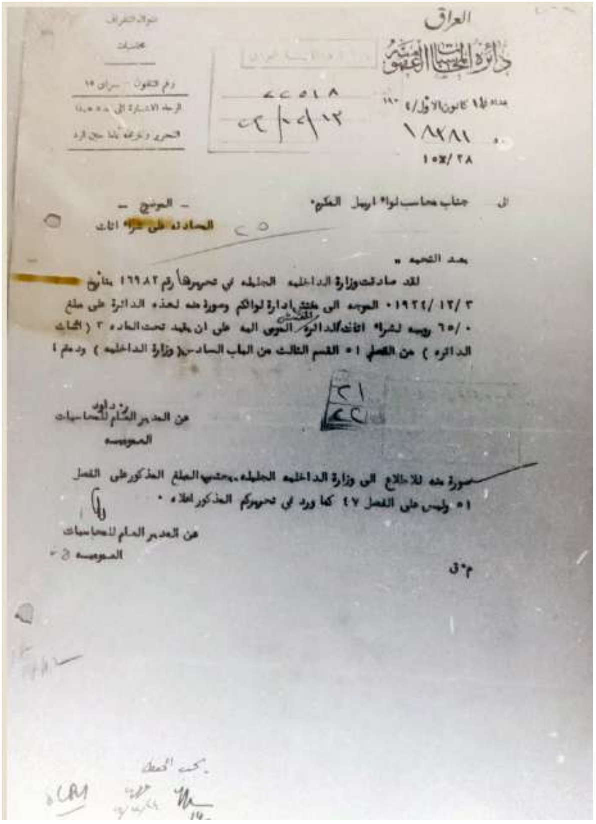
العراق
دائرة المحاسبات العمومية
عدد ۱۵۷/۲۸
۱۱ كانون الاول ۱۹۲٤

الى جناب محاسب لواء اربيل المكرم
– الموضوع –
المصادقة على شراء اثاث

بعد التحية ،
لقد صادقت وزارة الداخلية الجليلة في تحريرها رقم ۱٦۹۸۲ بتاريخ ۳/۱۲/۱۹۲٤ الموجه الى متصرفية لوائكم وصورة منه لهذه الدائرة على صرف ۶۵ روبية لشراء اثاث الدائرة المتصرفية المومى اليه على ان يقيد تحت المادة ۳ (اثاث الدائرة) من الفصل ۵۱ القسم الثالث من الباب السادس (وزارة الداخلية) ودمتم .

ر. داود
عن المدير العام للمحاسبات
العمومية

صورة منه للاطلاع الى وزارة الداخلية الجليلة بحسب المبلغ المذكور على الفصل ۵۱ وليس على الفصل ٤٧ كما ورد في تحريركم المذكور اعلاه .

عن المدير العام للمحاسبات
العمومية

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ۱۹۲۳-۱۹۲۷/ بەڵگەنامەی ژمارە (۱۷)

عێراق
فەرمانگەی گشتی ژمێریاری   ژمارە/ ۲۸/ ۱۵۷
بەغداد   ڕێککەوت/ ۱۱ی کانوونی یەکەمی ۱۹۲٤

بۆ/ ڕێزدار جەنابی ژمێریاری لیوای هەولێر
بابەت/ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر کڕینی کەلوپەل
دوای سڵاو و ڕێز..

بەڕێز وەزارەتی ناوخۆ بە نووسراوی ژمارە ۱٦۹۸۲ لە ڕێککەوتی ۱۲/۳/ ۱۹۲٤، کە ئاراستەی پشکنەری کارگێڕی لیواکەتان کراوە و وێنەیەکیشی بۆ ئەم فەرمانگەیە نێردراوە، ڕەزامەندی دا لەسەر خەرجکردنی بڕی ٦٥ ڕوپیە بۆ کڕینی کەلوپەلی فەرمانگەی ناوبراو، کە پێویستە لەژێر ماددەی ۳ (کەلوپەلی فەرمانگە) لە بەندی ٥١ لە بابی شەشەم (وەزارەتی ناوخۆ) تۆمار بکرێت. بژین.

ر. داود
لەجیاتی/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

وێنەیەك بۆ ئاگاداری بۆ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆ بڕی ناوبراو لە بەندی ٥١ ئەژمار دەکرێت، نەك بەندی ٤٧ وەك لە نووسراوی ناوبراوی سەرەوەتاندا هاتووە.

لەجیاتی/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

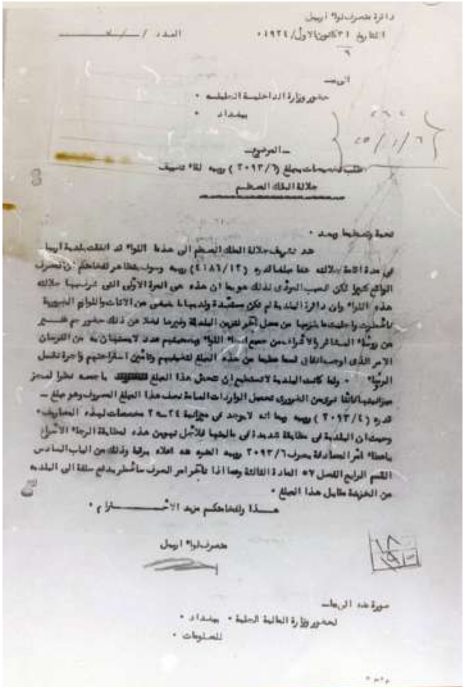
دائرة متصرف لواء اربيل
التاريخ ٣١ كانون الاول/ ١٩٢٤
العدد / ٣
الى
حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد
الموضوع
طلب مخصصات بمبلغ (٢٠٩٣/٦) روبية لقاء تضييف
جلالة الملك المعظم
تحية واحتراما وبعد
هذا ولفخامتكم مزيد الاحترام
متصرف لواء اربيل
صورة منه الى
حضور وزارة المالية الجليلة بغداد
للمعلومات

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٨)

فەرمانگەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر   ژمارە/ ٣
ڕێککەوت/ ٣١ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٤
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد
بابەت/ داواکاری بۆ دابینکردنی بڕی (٢٠٩٣/٦) ڕوپیە لە بەرامبەر میوانداریکردنی خاوەنشکۆ مەلیکی مەزن
دوای ڕێز و سڵاو..
لەکاتی تەشریفهێنانی خاوەنشکۆ مەلیکی مەزن بۆ ئەم لیوایە، شارەوانی هەولێر لەماوەی مانەوەی خاوەنشکۆ لێرە بڕی (١٢/ ٤١٨٦) ڕوپیەی خەرجکرد. وەك بۆتان دەردەکەوێت، کە لە ڕاستیدا خەرجییەکە زۆرە، بەڵام هۆکارەکەی ئەوەیە، کە جاری یەکەمە خاوەنشکۆ تەشریف بۆ ئەم لیوایە دەهێنێت، فەرمانگەی شارەوانیش ئامادەیی تێدا نەبوو و کەلوپەلی پێویستی نەبوو، بۆیە ناچار بوو ئەوەی پێویستییەتی لە شوێنێکی دیکە بیهێنێت بۆ ڕازاندنەوەی شارەوانی. وێڕای ئەوە ئامادەبوونێکی زۆری سەرۆك عەشیرەت و خانەدانەکان لە هەموو لایەکی لیواکەوە، کە ژمارەیەکی زۆر لە سوارەیان لەگەڵدا بوو. ئەمەش وایکرد بەشێکی زۆر لەو بڕە پارەیە بۆ میوانداریکردن و حەوانەوە و کرێی گواستنەوەی سەرۆکەکان خەرج بکرێت. لەبەرئەوەی شارەوانی بەهۆی کورتهێنانی بودجەکەی ناتوانێت هەموو ئەو بڕە پارەیە لە ئەستۆ بگرێت، بۆیە پێمان وایە کارێکی پێویستە، کە داهاتە گشتییەکان نیوەی ئەو بڕە خەرجکراوە لە ئەستۆ بگرێت، کە دەکاتە (٢٠٩٣/٤) ڕوپیە. لەبەرئەوەی لە بودجەی ٢٤-٢٥ بڕی تەرخانکراو بۆ ئەو خەرجییانە نییە، هەروەها شارەوانیش لە کورتهێنانێکی توندی دارایی دایە، بۆیە بۆ کەمکردنەوەی ئەو کورتهێنانە، تکایە خێرا بکەن لە فەرمانکردن بە خەرجکردنی (٢٠٩٣/٦) ڕوپیە، کەلە سەرەوەدا ئاماژەی پێکراوە. ئەمەش لە بابی شەشەم، بەشی چوارەم، بەندی ٥٧، ماددەی سێیەم. ئەگەر فەرمانی خەرجکردنەکە دواکەوت، ناچار دەبم لە بەرامبەر ئەو بڕە پارەیە پێشینەیەك لە گەنجینە بە شارەوانی بدەم.
لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا..
ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
وێنەیەك بۆ/ بەڕێز وەزارەتی دارایی شکۆدار . بەغداد. بۆ زانیاری.

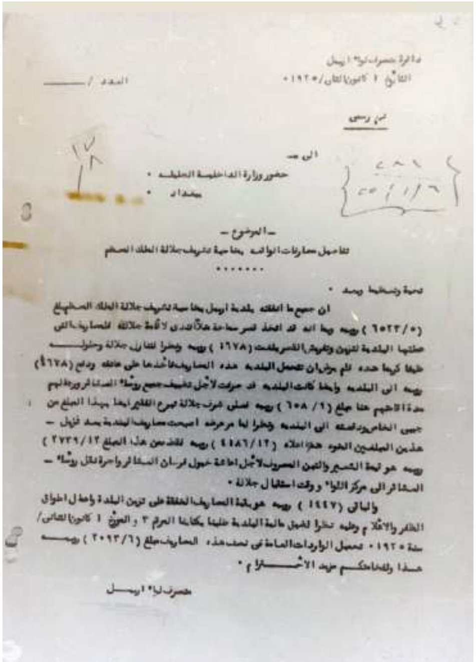
دائرة متصرف لواء اربيل
التاريخ ١ كانون الثاني/١٩٢٥
العدد /
الى:-
حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد
-الموضوع-
تفاصيل مصاريف البلدية بمناسبة تشريف جلالة الملك المعظم
تحية وتعظيما وبعد
متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٩)

ڕێککەوت/ ١ی کانوونی دووەمی ١٩٢٥
ژمارە/ ٢٨١
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد
بابەت/ وردەکاری خەرجییەکانی تەشریفهێنانی خاوەنشکۆ مەلیکی مەزن
دوای ڕێز و سڵاو..

سەرجەمی ئەو پارەیەی، کە شارەوانی هەولێر بەبۆنەی تەشریفهێنانی خاوەن شکۆ مەلیکی مەزن خەرجیکردووە گەیشتووەتە (٥/ ٦٥٢٣) ڕوپیە، لەبەرئەوەی کۆشکی بەڕێز مەلا ئەفەندی کردە شوێنی مانەوەی خۆی، ئەو پارەیەی، کە شارەوانی بۆ ڕازاندنەوە و ڕایەخەکانی کۆشکەکە خەرجیکردووە گەیشتووەتە (١٦٧٨) ڕوپیە، لەبەرئەوەی خاوەنشکۆ وەك میوانێکی بەڕێز لای ئەو مایەوە، بۆیە ڕازی نەبوو شارەوانی ئەو خەرجیيانە لە ئەستۆ بگرێت و خستییە سەر شانی خۆی و (١٦٧٨) ڕوپیەی دایە شارەوانی، هەروەها شارەوانیش بۆ میوانداریکردنی هەموو سەرۆك هۆزەکان و پیاوەکانیان بەدرێژایی مانەوەیان لێرەدا بڕی (٩/ ٦٥٨) ڕوپیەی خەرجکردووە. لەسەر شەرەفی خاوەنشکۆ ئەو هەژارە (مەبەست لێی مەلا ئەفەندی یە-وەرگێڕ-) لە گیرفانی خۆی ئەو بڕە پارەیەشی بەخشییە شارەوانی، بەم شێوەیەی خرایەڕوو دوای لابردنی ئەو دوو بڕە پارەیەی، کە لە سەرەوەدا ئاماژەی پێکرا، کە دەکاتە (١٣/ ٤١٨٦) ڕوپیە، تەنیا (١٢/ ٢٧٣٩) ڕوپیە لەو بڕە پارەیە نرخی ئەو جۆ و ئالیکەیە، کە بۆ بەخێوکردنی ئەسپی سوارەی عەشیرەتەکان و کرێی گواستنەوەی سەرۆك هۆزەکان بۆ ناوەندی لیوا لەکاتی پێشوازیکردنی خاوەنشکۆ خەرجکراوە.

ئەوەی دەمێنێتەوە (١٤٤٧) ڕوپیە، پاشماوەی ئەو خەرجییانەیە، کە بۆ ڕازاندنەوەی شار و دانانی کەوانەی سەرکەوتن و هەڵکردنی ئاڵا خەرجکراوە. بۆیە بەهۆی کێشەی دارایی شارەوانییەوە بە نووسراومان ژمارە ٣ لە ڕێککەوتی ١ی کانوونی دووەمی ١٩٢٥ داوامان کردووە داهاتە گشتییەکان نیوەی ئەو خەرجییانە، کە دەکاتە بڕی (٦/ ٢٠٩٣) ڕوپیە لە ئەستۆی خۆی بگرێت. لەگەڵ ڕێزی زۆرمان..

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هولێر

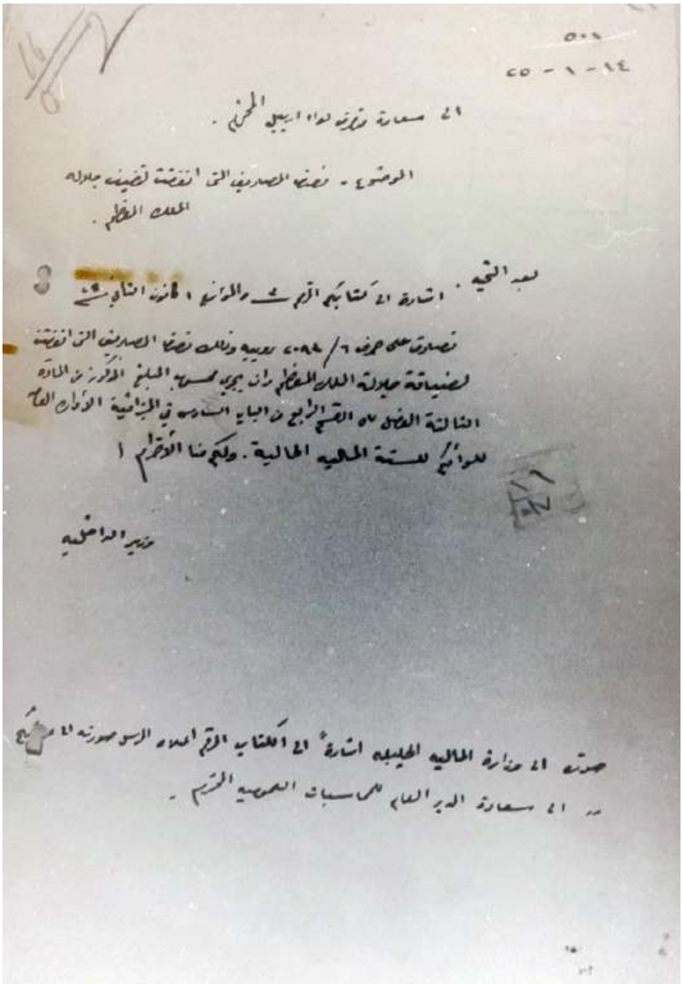

٥٠١
٢٥-١-١٤

الى سعادة متصرف لواء اربيل المحترم .

الموضوع - نصف المصاريف التي انفقت لضيافة جلالة الملك المعظم .

بعد التحية . اشارة الى كتابكم المرقم ٣ والمؤرخ ١ كانون الثاني ٢٥ نصادق على صرف ٦/٢٠٩٣ روبية وذلك نصف المصاريف التي انفقت لضيافة جلالة الملك المعظم وان يجري صرف المبلغ المذكور من المادة الثالثة الفصل ٥٧ القسم الرابع في الباب السادس في الميزانية الادارة العامة للوائكم للسنة المالية الحالية . ولكم منا الاحترام .

وزير الداخلية

صورته الى وزارة المالية الجليلة اشارة الى الكتاب المرقم اعلاه الاسفل صورته ...
الى سعادة المدير العام للحسابات العمومية المحترم .

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٠)

ڕێککەوت/ ١ی کانوونی دووەمی ١٩٢٥
ژمارە/ ٥٠١
بۆ/ بەڕێز موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
بابەت/ نیوەی ئەو خەرجییانەی، کە بۆ میوانداریکردنی خاوەنشکۆ مەلیکی مەزن خەرج کراوە
دوای ڕێز و سڵاو..
ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٣ لە ڕێککەوتی ١ی کانوونی دووەمی ٢٥.
ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر خەرجکردنی (٦/٢٠٩٣) ڕوپیە، ئەمەش نیوەی ئەو خەرجییانەیە، کە بۆ میوانداریکردنی خاوەنشکۆی مەلیکی مەزن خەرج کراوە. پێویستە بڕی ناوبراو لە لە ماددەی سێ بەندی ٥٧ بەشی چوارەمی بابی شەشەمی بودجەی دارایی ئەمساڵی کارگێڕی گشتی لیواکەتان ئەژمار بکرێت. لەگەڵ ڕێزماندا.

وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ/ بەڕێز وەزارەتی دارایی شکۆدار ئاماژە بە نووسراویان، کە ژمارەکەی لە سەرەوەدا هەیە.
بۆ/ بەڕێز بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی.

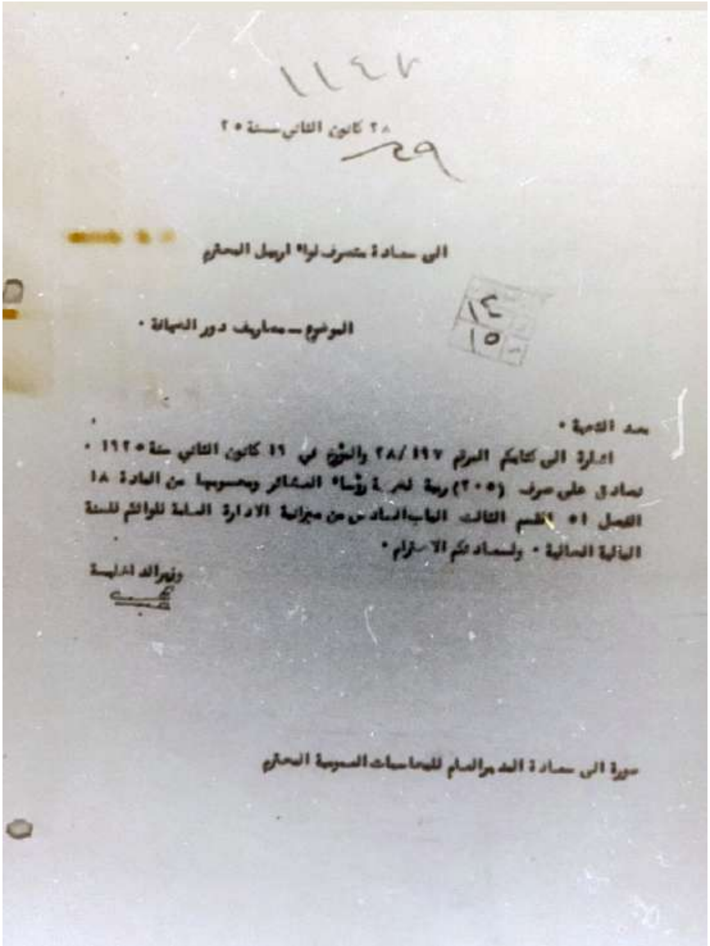
٢٨ كانون الثاني سنة ٢٥

الى سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع — مصاريف دور الضيافة .

بعد التحية .

اشارة الى كتابكم المرقم ٢٨/١٩٧ والمؤرخ في ١٩ كانون الثاني سنة ١٩٢٥ .
نصادق على صرف (٢٠٥) ربية لضيافة رؤساء العشائر وبحسوبها من المادة ١٨
الفصل ٥١ القسم الثالث الباب السادس من ميزانية الادارة العامة للوزارات للسنة
المالية الحالية . ولسعادتكم الاحترام .

وزير الداخلية

صورة الى سعادة المدير العام للمحاسبات العمومية المحترم

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢١)

٢٨ی کانوون دووەمی ١٩٢٥

بۆ/ بەڕێز جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

بابەت/ خەرجییەکانی خانەکانی میوانداری

دوای ڕێز و سڵاو..

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٣٨/١٩٧ لە ڕێککەوتی ١٩ی کانوونی دووەمی ١٩٢٥.

ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر خەرجکردنی (٢٠٥) ڕوپیە بۆ میوانداریکردنی سەرۆك عەشیرەتەکان، بڕەکە لەژێر ماددەی (١٨) لە بەندی ٥١ لە بەشی سێیەم، بابی شەشەمی بودجەی کارگێڕی گشتی ئەمساڵی دارایی لیواکەتان ئەژمار دەکرێت. لەگەڵ ڕێزماندا.

ئیمزا

وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ بەڕێز جەنابی/ -بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

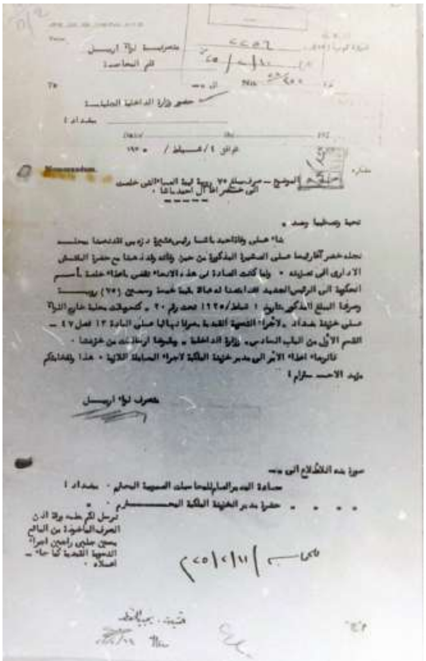
متصرفية لواء اربيل
قلم المحاسبة
حضرة وزارة الداخلية الجليلة
بغداد
متصرف لواء اربيل
صورة منه للاطلاع الى
حضرة مدير الخزينة الملكية المحترم

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٢)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی ژمێریاری
ژمارە/٣٥٢/ ٢٨
ڕێککەوت/ ٤/ شوبات/ ١٩٢٥
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار
بابەت/ خەرجکردنی بڕی ٧٥ ڕوپیە نرخی ئەو عەبایەی، کە وەك بەرگی ڕێزلێنان درایە خدر ئاغا ئەحمەد پاشا
دوای سڵاو و ڕێز..

بەهـۆی وەفاتکردنـی ئەحمـەد پاشـای سـەرۆکی عەشـیرەتی دزەیـی، لـە شـوێنی ئـەودا کوڕەکـەی (خـدر ئاغا)مـان وەك سـەرۆك عەشـیرەتی ناوبـراو دانـا. لەگـەڵ بەڕێـز پشـکنەری کارگێـڕی چووینـە پرسـەکەی، لـەو ناوچەیـەدا داب و نەریـت وایـە، کـە بەرگـی ڕێزلێنـان بەنـاوی حکوومەتـەوە بدرێتـە سـەرۆکی نـوێ، بۆیـە عەبایەکـمان بـە نرخـی ٧٥ ڕوپیـە بـۆ کـڕی، ئـەو بـڕە ناوبراوەشـمان لـە ڕێککەوتـی ١ی شـوباتی ١٩٢٥ لەژێـر ژمـارەی (٢٠) «وەك گواسـتنەوەی ناوخۆیـی بـۆ دەرەوەی لیـوا لەسـەر حیسـابی گەنجینـەی بەغـداد» خەرجکـرد «بـۆ ئەنجامدانـی ڕێـکاری تۆمارکردنـی وەك خەرجییەکـی کۆتایـی لـە مـاددەی ١٣ بەنـدی ٤٧ بەشـی یەکـەم لـە بابـی شەشـەم، وەزارەتـی ناوخـۆ، وەك پارەیەکـی وەرگیـراو، کـە لـە گەنجینەکەمانـەوە ڕەوانەکـراوە».

تکایـە فەرمـان بکـەن بـە بەڕێوەبـەری گەنجینـەی پاشـایەتی بـۆ جێبەجێکردنـی مامەڵەی پێویسـت. لەگـەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بەمەبەستی ئاگاداربوون بۆ/
بەڕێز جەنابی بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی. بەغداد
بەڕێز جەنابی بەڕێوەبەری گەنجینەی پاشایەتی

هاوپێـچ نـووسراوی ڕێگەپێدانـی خەرجکردنتـان بـۆ دەنێریـن، کـە لـە فرۆشـیار یاسـین چەلەبـی وەرگیـراوە. تکایـە ڕێـکاری تۆمارکـردن ڕایـی بکـەن، وەك لـە سـەرەوەدا هاتـووە.

OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL LIWA

متصرفية لواء
اربيل

عدد ١٥٠٤
تاريخ ٢١ مايس ١٩٢٥

حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع – اشتراء آلة طابعة عربية جديدة.

تحية وسلاما.

مما لا يخفى على فخامتكم بان انتظام سير امور التحريرية في احدى الدوائر من أهم الاسباب والوسائل لتمشية امور ومعاملات تلك الدائرة على الصورة المطلوبة. واني لا ارى لزوما هنا للبحث بالحد عما للآلات من الخدمات العظيمة والمساعدة لسير امور التحرير التي تعد من اهم الاعمال الرئيسية للدوائر.

ان الآلة الطابعة العربية الموجودة الآن بدائرتنا هي معطلة منذ سنة ١٩٢٣ وقد ارسلناها الى بغداد وقتئذ بواسطة وزارتكم الجليلة لكي جرى تصليحها ولكن بعدما عادت كالاول وجد موظفو دائرتنا كثيرا من انواع المشاكل في الامور التحريرية والمخابرات. هذا وقد جرى تصليحها مرة اخرى في الموصل ولكن مع الاسف لم نحصل على الفائدة المطلوبة ايضا فضلا من ان اكثر حروفها محرومة من النقاط.

فبما انه يوجد اعتماد في ميزانية لوائنا للسنة المالية ٢٥–١٩٢٦ مبلغ (٨٠٠) روبية لاجل شراء آلة طابعة الى دائرة المحاسبة وبما ان الدائرة المذكورة لديها الآن آلة جديدة فنرجو من فخامتكم ان تأمروا من يختص الامر لاشتراء آلة طابعة جديدة عربية نمرة ٣ ذات اطار طويل (اي من ذات ١٦٠ درجة بالتقسيمات) وارسالها الى دائرتنا باسرع ما يمكن.

هذا ولفخامتكم مزيد الاحترام والتبجيل.

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٣)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
ژمارە/ ١٥٠٤
ڕێککەوت/ ٢١/ ئایار/ ١٩٢٥
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد
بابەت/ کڕینی ئامێرێکی نوێی تایپی عەرەبی
سڵاو و ڕێز..

شاراوە نییە لە بەڕێزتان، کە ڕێکوپێکی کاروباری نووسین لە هەر فەرمانگەیەك، لە گرنگترین هۆکارەکانی بەڕێوەچوونی کاروبار و مامەڵەی ئەو فەرمانگەیە بەشێوەی داواکراو. پێویست ناکات من لێرەدا ئەوە ڕوونبکەمەوە، کە ئەو ئامێرانە چ خزمەتێکی گەورە و یارمەتیدەرێکن بۆ کاروباری نووسین، کە بە گرنگترین کارە سەرەکییەکانی فەرمانگەکان ئەژمار دەکرێت.

ئەو ئامێرە تایپە عەرەبییەی، کە ئێستا لە فەرمانگەکەماندا هەیە لە ساڵی ١٩٢٣ەوە لەکارکەوتووە، لەکاتی خۆیدا لەڕێگەی وەزارەتە بەڕێزەکەی ئێوەوە ناردمانە بەغداد و چاککرایەوە، بەڵام دوای ماوەیەك وەك خۆی لێهاتەوە، بۆ کاروباری نووسین و هەواڵنێری، فەرمانبەرانی فەرمانگەکەمان ڕووبەڕووی چەندین گرفت بوونەوە. ئەمە و جارێکی دیکە لە موسڵ چاککرایەوە، بەڵام بەداخەوە دیسان سوودی پێویستمان لێوەرنەگرت، وێڕای ئەوەی کە زۆربەی پیتەکانی خاڵی تێدا نییە.

لە بودجەی لیواکەمان بۆ ساڵی ٢٥-١٩٢٦ بڕی (٨٠٠) ڕوپیە هەیە بۆ کڕینی ئامێرێکی تایپ بۆ فەرمانگەی ژمێریاری، لەبەرئەوەی فەرمانگەی نێوبراو لە ئێستادا ئامێرێکی نوێی هەیە، بۆیە تکا دەکەین لە بەڕێزتان فەرمان بکەن بە لایەنی پەیوەندیدار بۆ کڕینی ئامێرێکی نوێی تایپی عەرەبی ژمرە ٣ی چوارچێوە درێژ (واتە ٦٠ پلە بێت) و بەزووترین کات بۆ فەرمانگەکەمان بنێردرێت.

لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا
ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

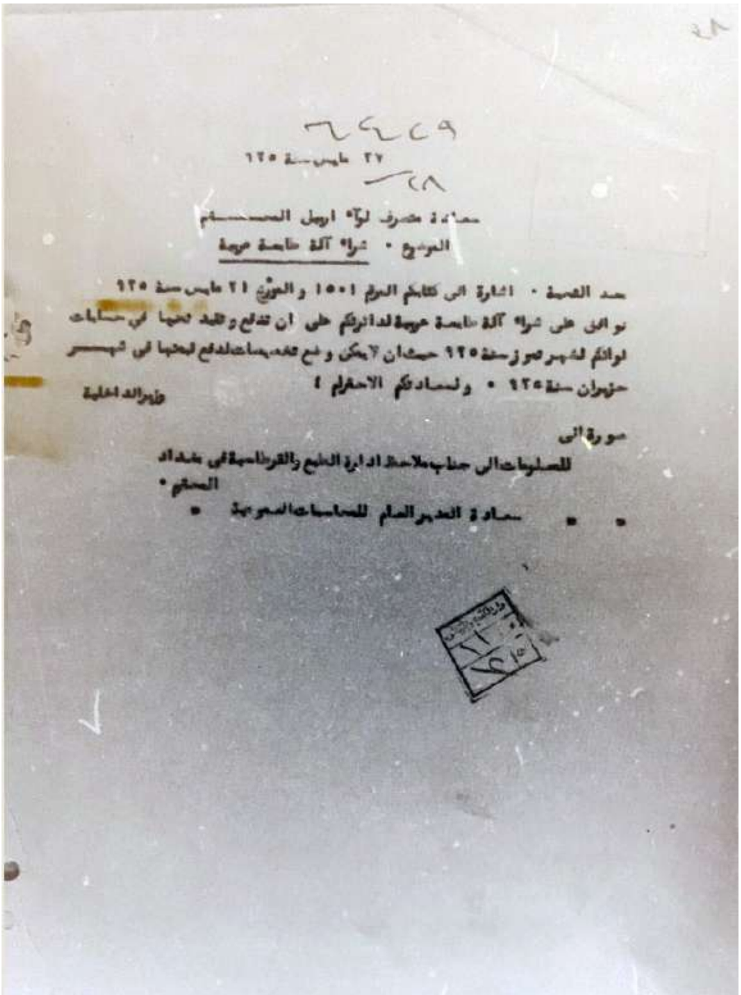

٢٧ مايس سنة ٩٢٥

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع · شراء آلة طابعة عربية

بعد التحية · اشارة الى كتابكم المرقم ١٥٠١ والمؤرخ ٢١ مايس سنة ٩٢٥ نوافق على شراء آلة طابعة عربية لدائرتكم على ان تدفع وتقيد ثمنها في حسابات لوائكم لشهر تموز سنة ٩٢٥ حيث ان لا يمكن وضع تخصيصات لدفع ثمنها في شهر حزيران سنة ٩٢٥ · ولسعادتكم الاحترام ·

وزير الداخلية

صورة الى

للمعلومات الى جناب ملاحظ ادارة الطبع والقرطاسية في بغداد المحترم ·

" " سعادة المدير العام للحسابات العمومية ·

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٤)

٢٧ی مایسی ساڵی ١٩٢٥

ژمارە/ ٦٤٢٩

بەڕێز جەنابی/ موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

بابەت/ کڕینی ئامێرێکی تایپی عەرەبی

دوای ڕێز و سڵاو.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ١٥٠١ لە ڕێککەوتی ٢١ی مایسی ١٩٢٥.

ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر کڕینی ئامێرێکی تایپی عەرەبی بۆ فەرمانگەکەتان، پێویستە پارەکەی لە هەژماری مانگی تەمموزی ساڵی ١٩٢٥ی لیواکەتان تۆمار بکرێت، ناکرێت بۆ نرخەکەی لە مانگی حوزەیرانی ١٩٢٥ پارەی بۆ تەرخان بکرێت. لەگەڵ ڕێزدا.

وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ زانیاری/ بەڕێز جەنابی تێبینەری کارگێڕی چاپ و کەرەستەی نووسین لە بەغداد.

بەڕێز جەنابی/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی.

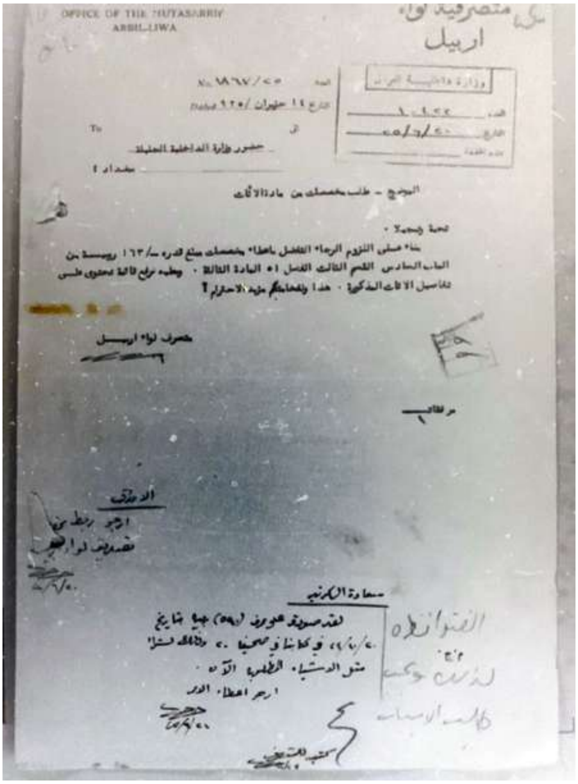

OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL LIWA

متصرفية لواء
اربيل

No. ١٨٦٧/٢٥
تاريخ ١٤ حزيران /٩٢٥

الى حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع - طلب تخصيصات من مادة الاثاث

تحية وبعد

بناء على اللزوم الرجاء التفضل باعطاء تخصيصات مبلغ قدره ١٦٣ روبية من الباب السادس القسم الثالث الفصل ٥١ المادة الثالثة . وطيه نرفع قائمة تحتوي على تفاصيل الاثاث المذكورة . هذا ولفخامتكم مزيد الاحترام

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٥)
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٢٥/ ١٨٦٧ ڕێککەوت/ ١٤/ حوزەیران/ ٩٢٥ بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد بابەت/ داواکردنی دەرماڵە لە ماددەی کەلوپەل دوای سڵاو و ڕێز.. بەهۆی پێویستی تکایە بفەرموون بە بەخشینی دەرماڵەیەك بە بڕی ١٦٣ ڕوپیە لە بابی شەشەم، بەشی سێیەم، بەندی ٥١، ماددەی سێیەم. هاوپێچ لیستێکتان بۆ بەرزدەکەینەوە، کە وردەکاری کەلوپەلی نێوبراو لەخۆدەگرێت. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر جەنابی سکرتێر: لە ڕێککەوتی ٢٠/١٠/٢٤ لە نووسراومان ژمارە ٢٠ ڕەزامەندی درا لەسەر خەرجکردنی (٥٩٠) ڕوپیە بۆ کڕینی ئەو کەلوپەلانەی، کە ئێستا داواکراون. تکایە فەرمان بکەن. ئیمزا ٢٤/٤/ ٢٥

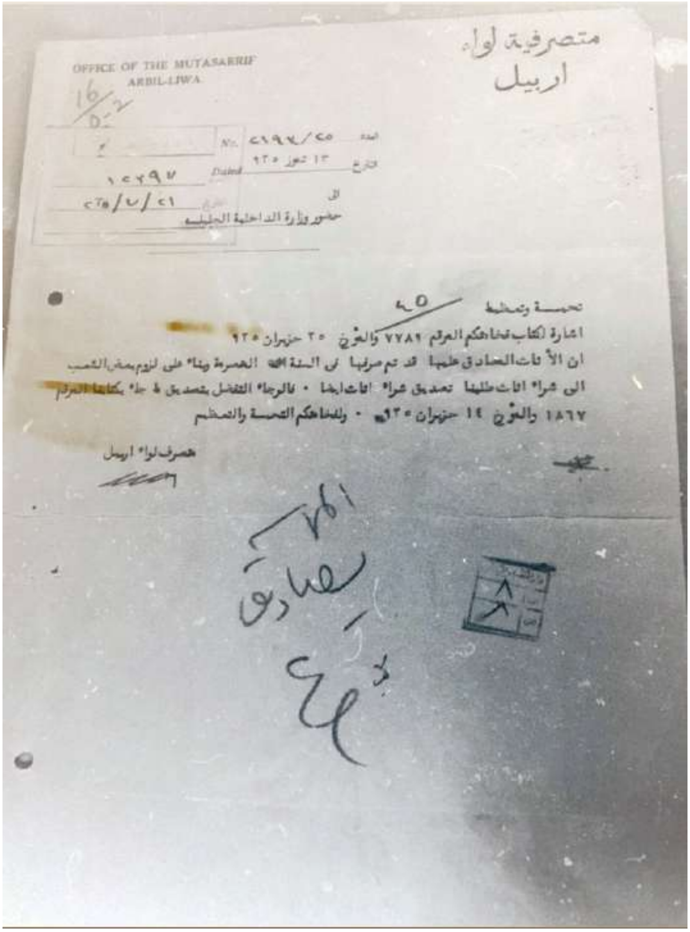

متصرفية لواء
اربيل

OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL-LIWA

No. العدد ٢١٩٣/٢٥
Dated التاريخ ١٣ تموز ٩٢٥

الى
حضور وزارة الداخلية الجليلة

تحية وتعظيم
اشارة لكتاب فخامتكم المرقم ٧٧٨٩ والمؤرخ ٢٥ حزيران ٩٢٥
ان الأثاث الصادق عليها قد تم صرفها في السنة ... المحصورة بناء على لزوم بعض الشعب
الى شراء اثاث طلبها تصديق شراء اثاث ايضا . فالرجاء التفضل بتصديق ما جاء بكتابنا المرقم
١٨٦٧ والمؤرخ ١٤ حزيران ٩٢٥ . ولفخامتكم التحية والتعظيم

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٦)
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٢٥/ ٢١٩٣ ڕێککەوت/ ١٣/ تەمموز/ ٩٢٥ بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار بابەت/ داواکردنی دەرماڵە لە ماددەی کەلوپەل سڵاو و ڕێز.. ئاماژە بە نووسراوی بەڕێزتان ژمارە ٧٧٨٩ لە ڕێککەوتی ٢٥/ حوزەیران/ ٩٢٥. ئەو کەلوپەلەی، کە ڕەزامەندی لەسەر دراوە لە ساڵی ڕابردوو خەرجکراوە، بەهۆی پێویستی بەشێك لە هۆبەکان داوای ڕەزامەندیمان کردووە بۆ کڕینی کەلوپەل. تکایە بفەرموون بۆ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر ئەوەی، کە لە نووسراومان ژمارە ١٨٦٧ لە ڕێککەوتی ١٤ی نیسانی ٩٢٥ دا هاتووە. لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا. ئیمزا موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

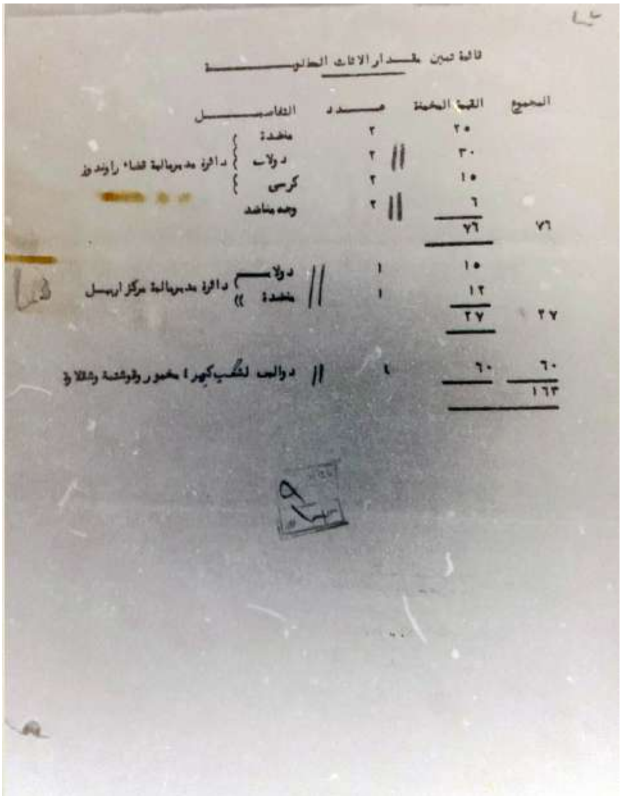

قائمة تبين مقدار الاثاث المطلوب

المجموع	القيمة المخمنة	عدد	التفاصيل	
	٢٠	٢	منضدة	دائرة مديرية المالية قضاء راوندوز
	٣٠	٢	دولاب	
	١٠	٢	كرسي	
	٦	٢	وجه منضدة	
٧٦	٧٦			
	١٥	١	دولاب	دائرة مديرية المالية مركز اربيل
	١٢	١	منضدة	
٢٧	٢٧			
٦٠	٦٠	٤	دولاب لشعب كوير ومخمور وقوشتبة وشقلاوة	
١٦٣				

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٧)

لیستێك بڕی ئەو کەلوپەلانە دەردەخات، کە داواکراوە

	وردەکاری	ژمارە	نرخی مەزەندەکراو	کۆی گشتی
فەرمانگەی بەڕێوەبەری دارایی قەزای ڕەواندز	مێز	2	25	
	دۆلاب	2	30	
	کورسی	3	15	
	سەرچەفی مێز	2	6	
			76	76
فەرمانگەی بەڕێوەبەری دارایی ناوەندی هەولێر	دۆلاب	1	15	
	مێز	1	12	
			27	27
بۆ هۆبەکانی گوێڕ و مەخمور و قوشتەپە و شەقڵاوە	دۆلاب	4	60	60
				163

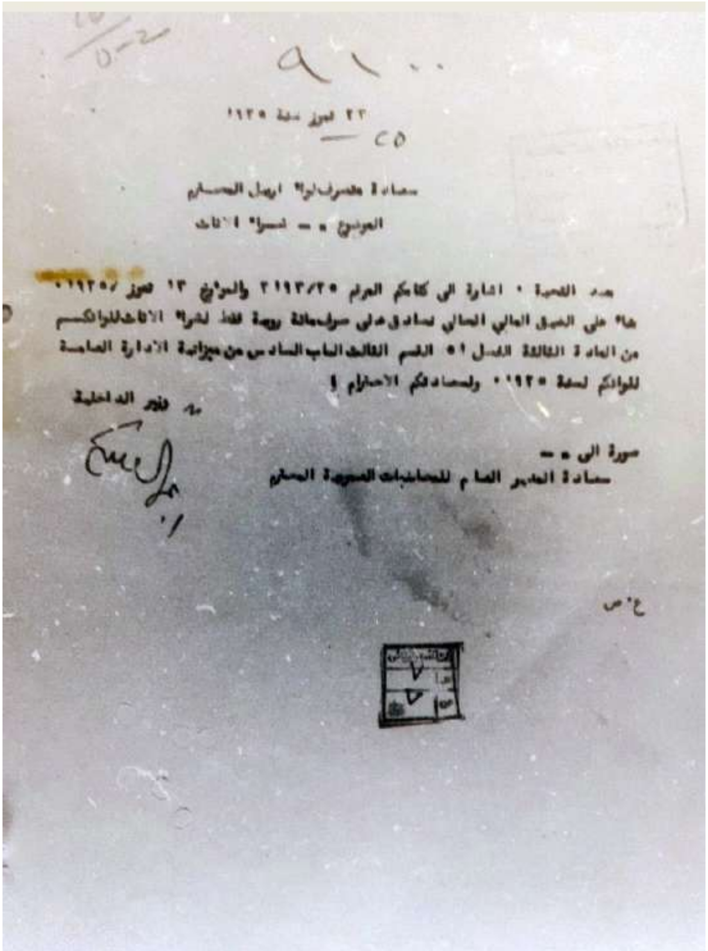
٩١٠٠

٢٣ تموز سنة ١٩٢٥

سعادة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع :- شراء الاثاث

بعد التحية . اشارة الى كتابكم المرقم ٣١٩٣/٢٥ والمؤرخ ١٣ تموز ١٩٢٥ . بناء على الضيق المالي الحالي نصادق على صرف مائة روبية فقط لشراء الاثاث للوائكم من المادة الثالثة الفصل ٥١ القسم الثالث الباب السادس من ميزانية الادارة العامة للوائكم لسنة ١٩٢٥ . ولسعادتكم الاحترام .

عن وزير الداخلية

صورة الى :-
سعادة المدير العام للمحاسبات العمومية المحترم

ع.ص

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٨)

ژمارە/ ٩١٠٠
ڕێککەوت/ ٢٣/ تەمموز/ ١٩٢٥
بەڕێز جەنابی/ موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
بابەت/ کڕینی مۆبیلیات
دوای ڕێز و سڵاو.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٢٥/ ٣١٩٣ لە ڕێککەوتی ١٣ی تەمموزی ١٩٢٥.
بەهۆی تەنگ و چەڵەمەی دارایی ئەمساڵ، ڕەزامەندی دەدەین لەسەر خەرجکردنی تەنیا سەد ڕوپیە بۆ کڕینی کەلوپەل بۆ لیواکەتان لە ماددەی سێیەم لە بەندی ٥١ لە بەشی سێیەمی بابی شەشەمی بودجەی کارگێڕی گشتی دارایی ساڵی ١٩٢٥ی لیواکەتان. لەگەڵ ڕێزماندا.

ئیمزا
وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ بەڕێز جەنابی/ -بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

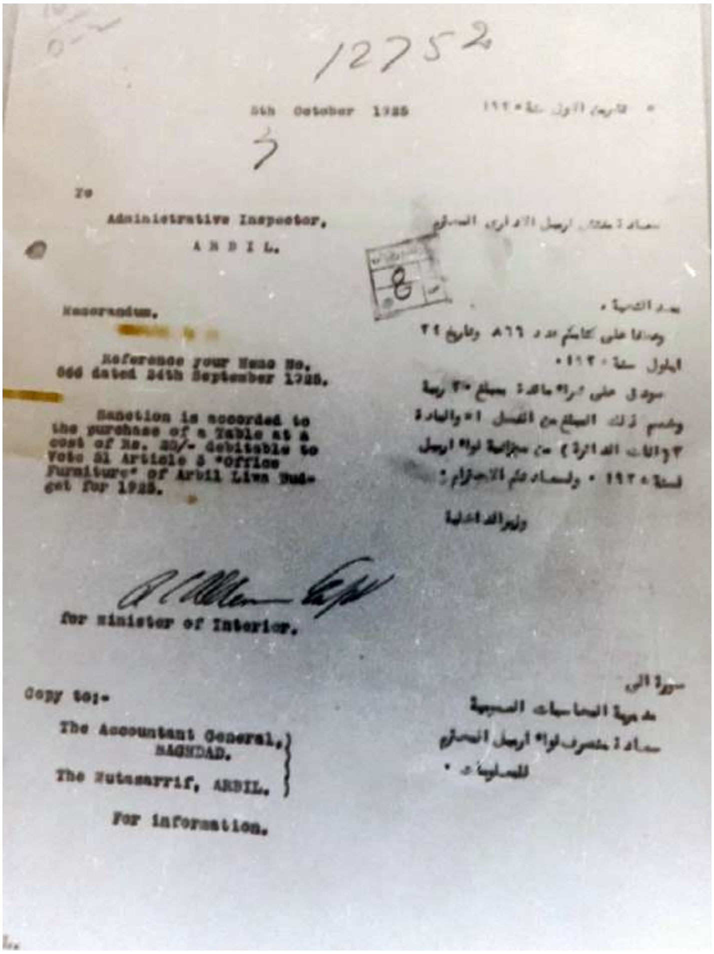

12752

5th October 1925

٥ تشرين الاول سنة ١٩٢٥

To

Administrative Inspector,
ARBIL.

سعادة مفتش اربيل الاداري المحترم

Memorandum.

Reference your Memo No. 866 dated 24th September 1925.

Sanction is accorded to the purchase of a Table at a cost of Rs. 20/- debitable to Vote 51 Article 3 "Office Furniture" of Arbil Liwa Budget for 1925.

بعد التحية ،
وجوابا على كتابكم عدد ٨٦٦ وتاريخ ٢٤ ايلول سنة ١٩٢٥ .
صودق على اشتراء مائدة بمبلغ ٢٠ ربية ويقيد ذلك المبلغ من الفصل ٥١ والمادة ٣ (اثاث الدائرة) من ميزانية لواء اربيل لسنة ١٩٢٥ . ولسعادتكم الاحترام .

وزير الداخلية

for Minister of Interior.

Copy to:-
The Accountant General, BAGHDAD.
The Mutasarrif, ARBIL.
For information.

صورة الى
مديرية المحاسبات العمومية
سعادة متصرف لواء اربيل المحترم
للمعلومات .

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٩)

ڕێککەوت/ ٥/ تشرینی یەکەم/ ١٩٢٥
بەڕێز جەنابی/ پشکنەری کارگێڕی لیوای هەولێر
دوای سڵاو و ڕێز..
ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٨٦٦ لە ڕێککەوتی ٢٤ی ئەیلوولی ١٩٢٥.
ڕەزامەندی درا لەسەر کڕینی مێزێك بە بڕی ٢٠ ڕووپیە، ئەم بڕە پارەیە لە بەندی ٥١ لە ماددەی ٣ (کەلوپەلی فەرمانگە) لە بودجەی ساڵی ١٩٢٥ لیوای هەولێر تۆمار بکرێت. لەگەڵ ڕێزدا.

ئیمزا
وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ/
بەڕێوەبەرایەتی ژمێریاری گشتی
بەڕێز جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر بۆ زانیاری.

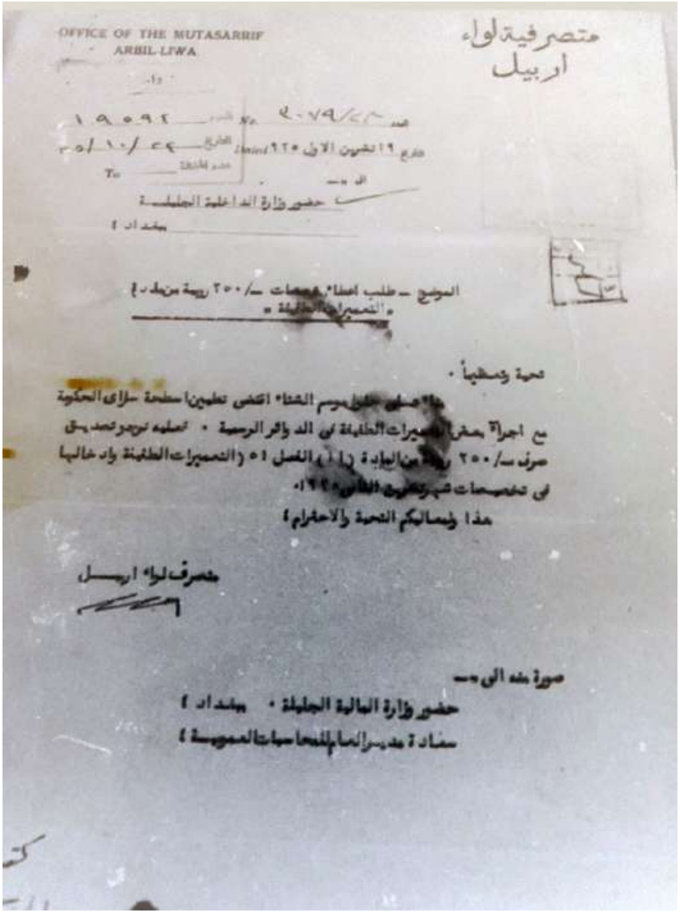
OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL LIWA

متصرفية لواء
اربيل

عدد ٣٠٧٩/٢٨
تاريخ ١٩ تشرين الاول ٩٢٥

حضور وزارة الداخلية الجليلة
بغداد

الموضوع – طلب اعطاء مخصصات ٢٥٠ روبية من فصل التعميرات الطفيفة

تحية وتعظيماً.
بما ان حلول موسم الشتاء اقتضى تطمين اصلاح سراى الحكومة مع اجراء بعض التعميرات الطفيفة في الدوائر الرسمية . فعليه نرجو تصديق صرف ٢٥٠ روبية من المادة (١١) الفصل ٥١ (التعميرات الطفيفة) وادخالها في مخصصات شهر تشرين الثاني ٩٢٥.
هذا ولمعاليكم التحية والاحترام.

متصرف لواء اربيل

صورة منه الى –
حضور وزارة المالية الجليلة . بغداد
سعادة مدير المحاسبات العمومية

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٠)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
ژمارە/ ٢٨/ ٣٠٧٩
ڕێککەوت/ ١٩/ تشرینی یەکەم/ ٩٢٥
بۆ/ بەڕێز وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد
بابەت/ داواکردنی دابینکردنی ٢٥٠ ڕوپیە لە ماددەی (نۆژەنکردنەوەی بچووک)
سڵاو و ڕێز..

بەهۆی هاتنی وەرزی زستان پێویستە سەربانی سەرای حکوومەت بەقوڕ سواغ بدرێت لەگەڵ هەندێك نۆژەنکردنەوەی بچووك لە فەرمانگە فەرمییەکان. بۆیە تکایە ڕەزامەندی بفەرموون بۆ خەرجکردنی ٢٥٠ ڕوپیە لە ماددەی (١١)ی بەندی (51) (نۆژەنکردنەوەی بچووك و بیخەنە نێو پارەدابینکردنی مانگی تشرینی دووەمی ١٩٢٥).

لەگەڵ ئەوپەڕی ڕێزدا
ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بۆ/
بەڕێز وەزارەتی دارایی. بەغداد.
بەڕێز بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی

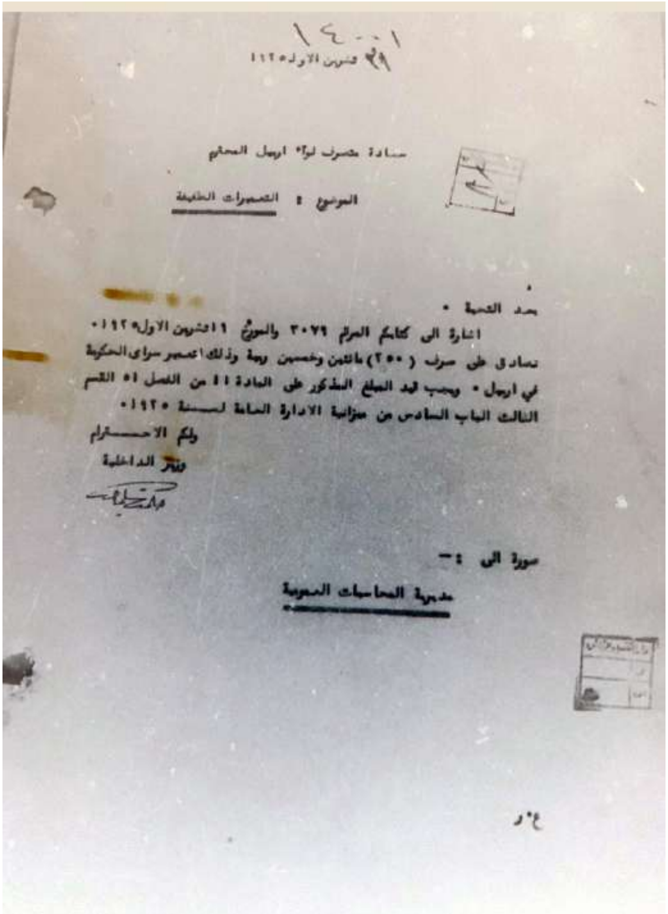

١٤٠٠١
٣١ تشرين الاول ١٩٢٥

حضرة متصرف لواء اربيل المحترم

الموضوع : التعميرات الطفيفة

بعد التحية .
اشارة الى كتابكم المرقم ٣٠٧٩ والمؤرخ ١٩ تشرين الاول ١٩٢٥ .
نصادق على صرف (٢٥٠) مائتين وخمسين روبية وذلك لتعمير سراي الحكومة في اربيل . ويجب قيد المبلغ المذكور على المادة ١١ من الفصل ٥١ القسم الثالث الباب السادس من ميزانية الادارة العامة لسنة ١٩٢٥ .
ولكم الاحترام
وزير الداخلية

صورة الى :-
مديرية المحاسبات العمومية

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣١)
ڕێککەوت/ ٣١ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٥ ژمارە/ ١٤٠٠١ بەڕێز جەنابی موتەسەڕیفی لیوای هەولێر بابەت/ نۆژەنکردنەوەی بچووك دوای سڵاو و ڕێز.. ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٣٠٧٩ لە ڕێککەوتی ١٩ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٥. ڕەزامەندی دەردەبڕین لەسەر خەرجکردنی (٢٥٠) ڕوپیە بۆ نۆژەنکردنەوەی سەرای حکوومەت لە هەولێر، پێویستە بڕی ناوبراو لە ماددەی (١١) لە بەندی (٥١) لە بەشی (٣) لە بابی شەشی بودجەی بودجەی گشتی کارگێڕی ساڵی ١٩٢٥ تۆمار بکرێت. لەگەڵ ڕێزدا وەزیری ناوخۆ وێنەیەك بۆ/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی ژمێریاری گشتی

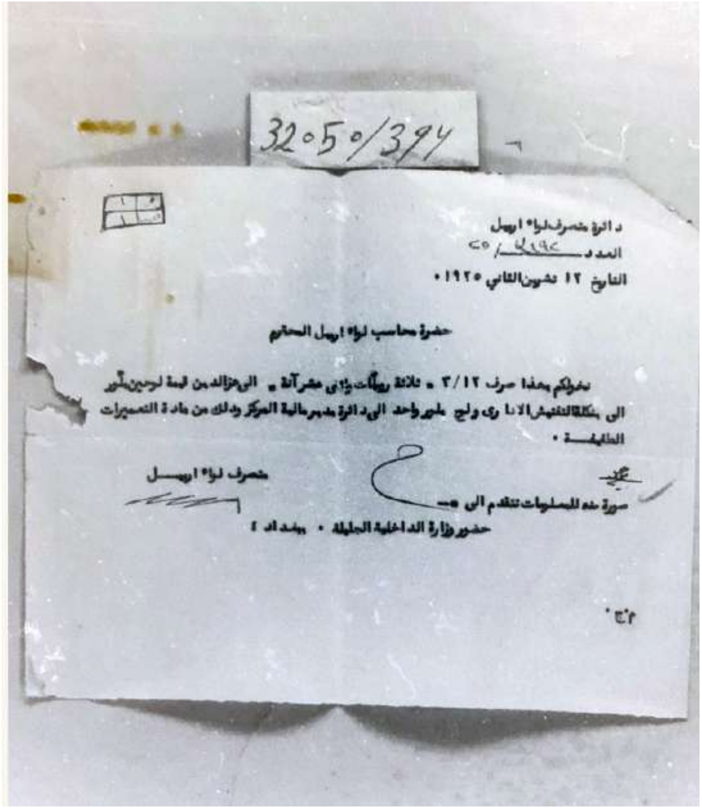
32050/394

دائرة متصرف لواء اربيل
العدد ٣١٩٢/ ٢٥
التاريخ ١٢ تشرين الثاني ١٩٢٥ .

حضرة محاسب لواء اربيل المحترم

نخولكم بهذا صرف ٣/١٢ - ثلاثة روبيات واثنى عشر آنة - الى عزالدين قيمة لوحين بلور الى مكتب التفتيش الادارى ولوح بلور واحد الى دائرة مدير مالية المركز وذلك من مادة التعميرات الطفيفة .

متصرف لواء اربيل

صورة منه للمعلومات تقدم الى :-
حضور وزارة الداخلية الجليلة . بغداد .

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر/ ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٢)
فەرمانگەی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە: ٢٥/٣١٩٢ ڕێکەوت: ١٢ی تشرینی دووەمی ١٩٢٥ جەنابی ژمێریاری لیوای هەولێری بەڕێز ڕێگەتان پێدەدەین بە خەرجکردنی سێ ڕوپیە و دوازدە عانە (٣/١٢) کە بدرێت بە عیزەددین، بەرامبەر نرخی ئەو دوو تابلۆ کریستاڵە، دانەیەکیان بۆ شوێنی پشکنەری کارگێڕی. دانەیەکیش بۆ فەرمانگەی بەڕێوەبەرایەتی دارایی ناوەندی، بەپێی ماددەی (نۆژەنکردنەوەی بچووک). موتەسەریفی لیوای هەولێر وێنەیەک بۆ زانیاری بدرێت بە: وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار لە بەغداد

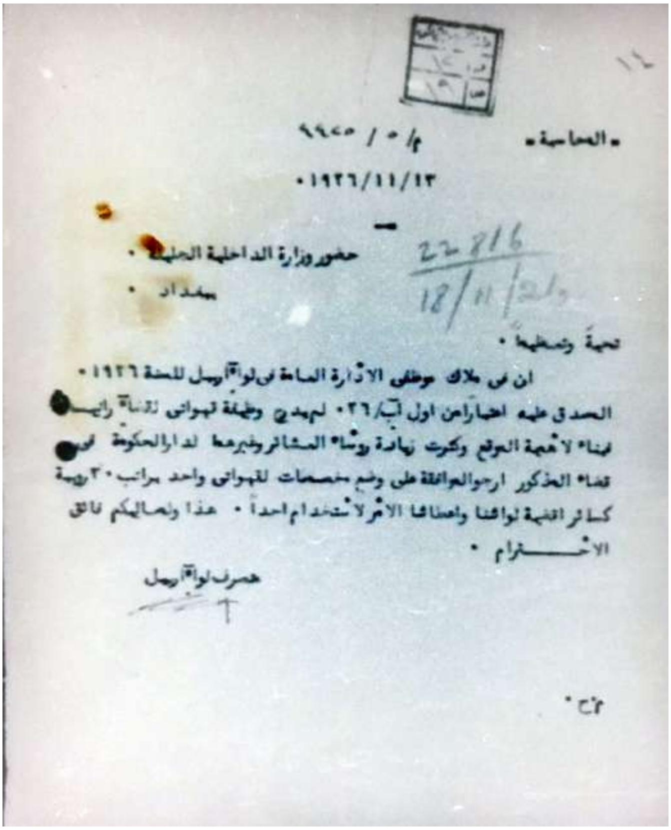

المحاسبة

م/٥/ ٤٤٢٥

١٩٢٦/١١/١٣

22816
18/11/26

حضور وزارة الداخلية الجليلة .

بغداد .

تحية وتعظيماً .

ان في ملاك موظفي الادارة العامة في لواء اربيل للسنة ١٩٢٦ المصدق عليه اعتباراً من اول آب/٩٢٦ لم يدرج وظيفة قهواتي لقضاء رانية بناء لاهمية الموقع وكثرة زيارة روساء العشائر وغيرهم لدار الحكومة في قضاء المذكور ارجو الموافقة على وضع مخصصات للقهواتي واحد براتب ٣٠ روبية كسائر اقضية لوائنا واعطائنا الامر لاستخدام احداً . هذا ولكم فائق الاحترام .

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر ١٩٢٣-١٩٢٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٣)

ژمێریاری
ژمارە/ م/٥/ ٤٤٢٥
ڕێککەوت/ ١٣/ ١١/ ١٩٢٦
بەڕێز/ وەزارەتی ناوخۆی شکۆدار/ بەغداد
سڵاو و شکۆمەندی..

لـە میلاکـی فەرمانبەرانـی کارگێڕی گشـتی لیـوای هەولێر بـۆ سـاڵی ١٩٢٦، ئەوانەی کە لـە یەکی ئابی ٢٦ پەسـندکراون، پیشـەی قاوەچـی بـۆ قـەزای ڕانیـە دانەنـراوە، بەهـۆی بایەخـی شـوێنەکە و زۆری سـەردانی سـەرۆك عەشـیرەتەکان و خەڵکـی دیکـە بـۆ خانـەی حکوومـەت لـە قـەزای ناوبـراو، تکایـە ڕەزامەنـدی دەرببـڕن لەسـەر برینـەوەی دەرماڵـە بۆ یـەك قاوەچـی بـە مووچـەی ٣٠ ڕوپیـە وەك قەزاکانـی دیکـەی لیواکەمـان، فەرمامنان پێبـدەن بۆ بەکارهێنانی کەسـێك، لەگـەڵ ئەوپـەڕی ڕێـز بـۆ جەنابتان.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

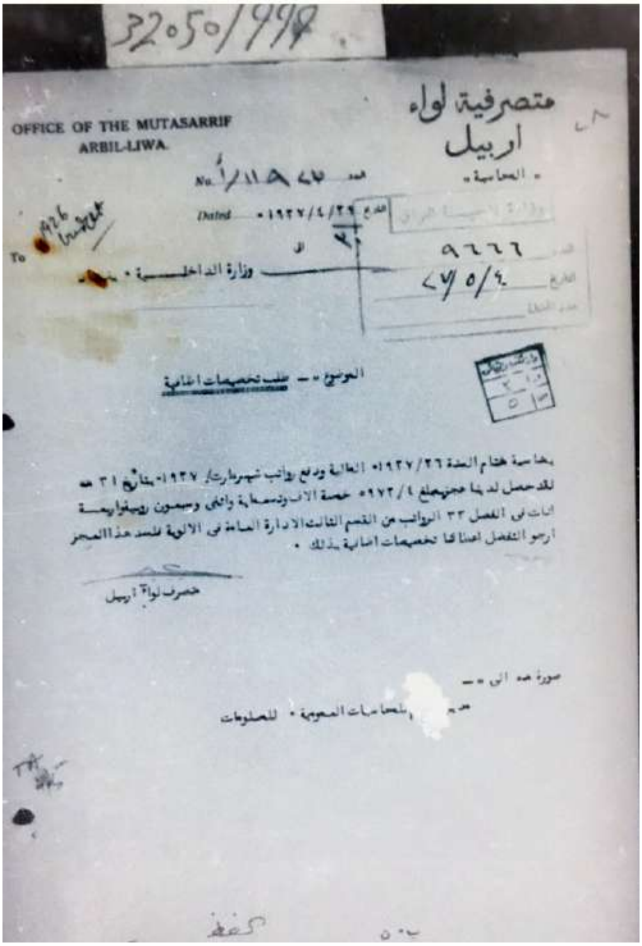
٣٢٠٥٠/٩٩٩

متصرفية لواء اربيل

OFFICE OF THE MUTASARRIF
ARBIL-LIWA.

المحاسبة

No. ١/١١٩٢٧ عدد

Dated ١٩٢٧/٤/٢٩ التاريخ

To وزارة الداخلية

٩٦٦٦
٢٧/٥/٤

الموضوع - طلب تخصيصات اضافية

بمناسبة ختام السنة ٢٦/١٩٢٧ المالية ودفع رواتب شهر مارت/ ١٩٢٧ بتاريخ ٣١ منه
للد حصل لدينا عجز بمبلغ ٤/ ٥٩٧٢ خمسة الاف وتسعمائة واثنى وسبعون روبية واربعة
انات في الفصل ٣٣ الرواتب من القسم الثالث الادارة العامة في الالوية فلسد هذا العجز
أرجو التفضل اعطائنا تخصيصات اضافية بذلك .

متصرف لواء اربيل

صورة منه الى -
مدير المحاسبات العمومية . للمعلومات

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٤)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
ژمێریاری
ژمارە/١١٩٢٧
ڕێککەوت/ ١٩٢٧/٤/٢٩
بۆ/ وەزارەتی دارایی/ بەغداد
بابەت/ داواکاری بۆ پارە تەرخانکردنی زیاتر

بەبۆنـەی کۆتایـی هاتنـی مـاوەی ٢٦-١٩٢٧ی دارایـی و پێدانـی مووچـەی مانگـی ئـادار/ ١٩٢٧ لـە ڕێککەوتـی ٣/١ کورتهێنانێکـمان بـە بـڕی ٤ /٥٩٧٢ ڕوپیـە هەیـە لـە بەنـدی ٣٣ی مووچـە لە بەشـی سـێیەمی کارگێڕی گشـتی لیـواکان. بـۆ پڕکردنـەوەی ئـەو کورتهێنانـە تکایـە بفەرمـوون پـارەی زیاتـر بـۆ ئەمـە تەرخـان بکـەن.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر
وێنەیەك بۆ/ بەڕێوەبەری گشتی ژمێریاری گشتی بۆ زانیاری.

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٥)

میلاکی دەستەی فەرمانبەرانی کارگێڕی گشتی لیوای هەولێر
ساڵی ١٩٢٦-١٩٢٧

ناوونیشانی فەرمانبەری	ژمارە	پلە	مووچەی بنەڕەتی	مووچەی ڕاستەقینە	مووچەی ڕاستەقینە لە ئاداری 1926	خەرجی ساڵانە لە ئاداری ساڵی 1926ەوە
1- گەورە فەرمانبەرەکان						
موتەسەڕیف	1	1	1300	1087	1000	
قایمقامی ڕەواندز	1	1	700	1066 /11	1066 /11	
قایمقامی کۆیە	1	2	525	457	450	
قایمقامی ڕانیە	1	2	500	457	430	
بەڕێوەبەری ناحیەی ئەقتەق	1	1	250	227	310	
بەڕێوەبەری ناحیەی کوێر	1	1	320	300	285	57440 /4
بەڕێوەبەری ناحیەی باڵەک	1	1	300	282	270	
بەڕێوەبەری ناحیەی دێرە حەریر	1	1	300	282	270	
بەڕێوەبەری ناحیەی چنێران	1	1	300	282	270	
بەڕێوەبەری ناحیەی شەقڵاوە	1	2	250	237	225	
بەڕێوەبەری ناحیەی مەخمور	1	2	230	219	210	
					4786 /11	
2- دەستەی فەرمانبەران						
1.ناوەندی کارگێڕی						
بەڕێوەبەری نووسراوەکان	1	1	275	260	245	
وەرگێڕ	1	2	230	219	210	
مەئموری پەڕاوەکان	1	2	200	192	180	
نووسەری نووسراوەکان	1	3	150	145	140	
جێگری مەئموری پەڕاوەکان	1	4	120	116	110	
تۆمارکار	1	4	100	97	90	
پۆستەچی	4	-	65	260	260	17220
کارگوزار	3	-	35	105	105	
قاوەچی	1	-	35	35	35	
ئاوگێڕ	1	-	35	35	35	
پاککەرەوە	1	-	25	25	25	
					1335	
2. قەزای ڕەواندز						
بەڕێوەبەری نووسراوەکان	1	2	160	154	145	
کارگوزار	1	-	25	25	25	2000
قاوەچی	1	-	25	25	25	
ئاوگێڕ	1	-	25	25	25	
					250	

دۆسیەی خەرجییەکانی لیوای هەولێر ١٩٢٤-١٩٢٥/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٦)
میلاکی دەستەی فەرمانبەرانی کارگێری گشتی لیوای هەولێر ساڵی ١٩٢٦-١٩٢٧

ناونیشانی فەرمانبەری	ژمارە	پلە	مووچەی بنەڕەتی	مووچەی ڕاستەقینە	مووچەی ڕاستەقینە لە ئاداری 1926	خەرجی ساڵانە لە ئاداری ساڵی 1926ەوە
3- قەزای کۆیە						
نووسەری نووسراوەکان	1	2	150	145	140	
جێگری نووسەری نووسراوەکان	1	4	120	116	110	
پۆستەچی	2	-	70	140	140	
قاوەچی	1	-	35	35	35	6360
ئاوگێڕ	1	-	35	35	35	
					530	
4- قەزای ڕانیە						
نووسەری نووسراوەکان	1	3	150	145	140	
کارگوزار	1	-	35	35	35	2100
					175	
5- ناحیەی تەقتەق						
کارگوزار	1	-	35	35	35	420
6- ناحیەی گوێڕ						
کارگوزار	1	-	35	35	35	420
7- ناحیەی باڵەك						
کارگوزار	1	-	35	35	35	420
8- ناحیەی دێرە حەریر						
کارگوزار	1	-	35	35	35	420
9- ناحیەی چنێران						
کارگوزار	1	-	35	35	35	420
مووچەی دەستەی فەرمانبەران					2565 4786 /11	30780 57440 /4
کۆی گشتی					7351/11	88220 /4

یانەی فەرمانبەرانی هەولێر
١٩٣٠-١٩٥٣

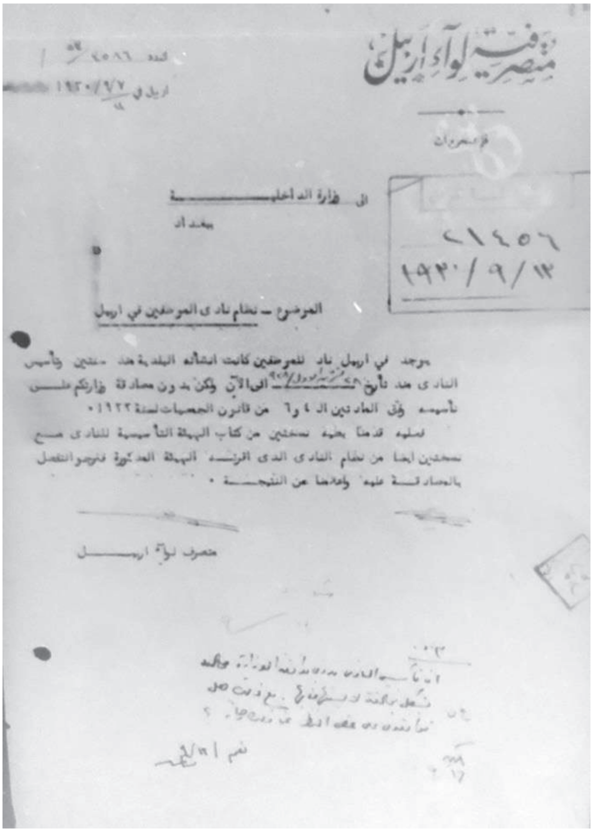

متصرفية لواء اربيل

العدد ٣٥٨٦/٥٣
اربيل في ١٩٣٠/٩/٧

قلم التحريرات

٢١٤٥٦
١٩٣٠/٩/١٣

الى وزارة الداخلية
بغداد

الموضوع ـ نظام نادي الموظفين في اربيل

يوجد في اربيل ناد للموظفين كانت انشأته البلدية منذ سنتين وتأسيس النادي منذ تاريخ ٢٨/تشرين الثاني/١٩٢٨ الى الآن ولكن بدون مصادقة وزارتكم على تأسيسه وفق المادتين الـ ٤ و٦ من قانون الجمعيات لسنة ١٩٢٢.

لذلك قدمنا بطيه نسختين من كتاب الهيئة التأسيسية للنادي مع نسختين ايضا من نظام النادي الذي ارتضته الهيئة المذكورة فنرجو التفضل بالمصادقة عليه واعلامنا عن النتيجة.

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ۱۹۳۰-۱۹۵۳/ بەڵگەنامەی ژمارە (۱)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسین

ژمارە/ ٥٣/٣٥٨٦
ڕێککەوت/ ١٩٣٠/٩/٧

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ لە بەغداد

بابەت/ پەیڕەوی یانەی فەرمانبەران لە هەولێر

لە هەولێر یانەیەکی فەرمانبەران هەیە، کە دووساڵ بەر لە ئێستا شارەوانی دایمەزراند، یانەکە لە ڕێککەوتی دامەزراندنی لە تشرینی دووەمی ١٩٢٨ تاوەکو ئێستا لەلایەن وەزارەتەکەی ئێوەوە ڕەزامەندی لەسەر دامەزراندنی بەگوێرەی هەردوو ماددەی ٤ و ٦ لە یاسای کۆمەڵەکانی ساڵی ١٩٢٢ نەدراوە. بۆیە هاوپێچ دوو دانەمان لە نووسراوی دەستەی دامەزرێنەری یانەکە لەگەڵ دوو دانە لە پەیڕەوی یانەکە، کە دەستەی ناوبراو پەسەندی کردووە، پێشکەشکرد. تکایە بفەرموون بۆ ڕەزامەندی دەربڕین لەسەری و لە ئەنجامەکەی ئاگادارمان بکەنەوە.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

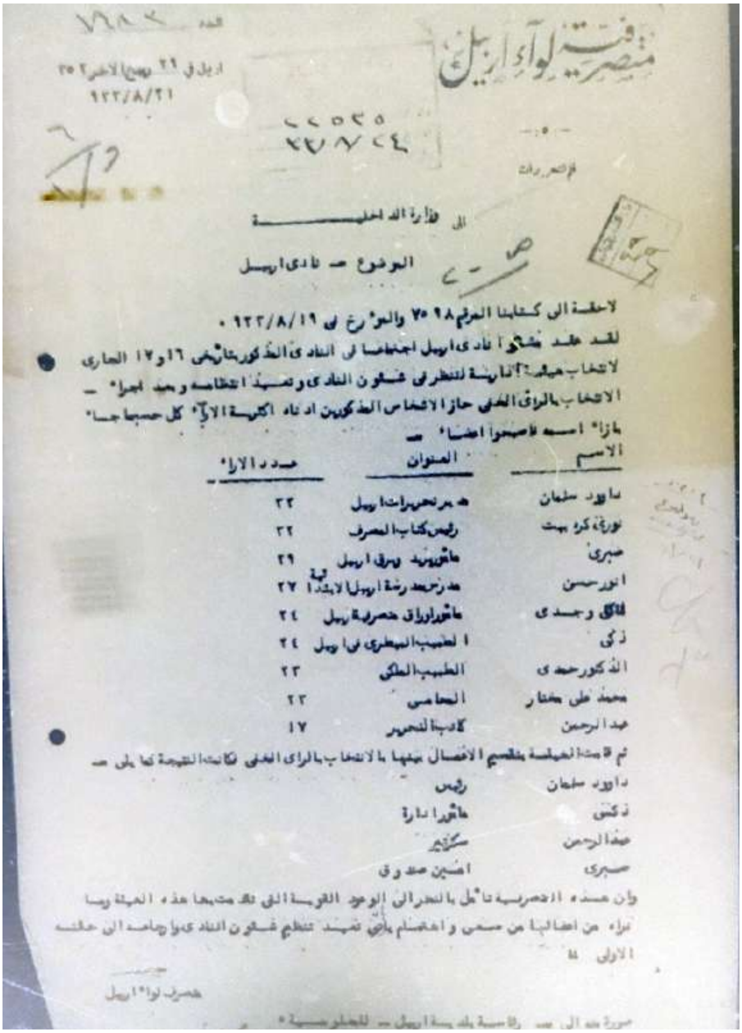

متصرفية لواء اربيل

العدد ٦٦٨٢

اربيل في ٢٩ جمادي الاخرة ٣٥٢
٩٣٣/٨/٢١

الى وزارة الداخليــــــــــــة

الموضوع — نادي اربيل

لاحقة الى كتابنا المرقم ٩٨ ٧٥ والمؤرخ في ١٩ /٨/ ٩٣٣ .

لقد عقد مشتركوا نادي اربيل اجتماعا في النادي المذكور بتاريخي ١٦ و ١٧ الجاري لانتخاب هيئة ادارية للنظر في شؤون النادي وتمهيد انتظامه وبعد اجراء الانتخاب بالرأي الخفي حاز الاشخاص المذكورين ادناه اكثرية الآراء كل حسبما جاء بازاء اسمه فاصبحوا اعضاء —

الاسم	العنوان	عدد الآراء
داوود سلمان	مدير تحريرات اربيل	٣٢
نوري كره بهت	رئيس كتاب المصرف	٣٢
صبري	مأمور نفوس اربيل	٢٩
انور حسن	مدير معلم مدرسة اربيل الابتدائية	٢٧
فائق وجدي	مأمور اوراق متصرفية اربيل	٢٤
زكي	الطبيب البيطري في اربيل	٢٤
الدكتور حمدي	الطبيب الملكي	٢٣
محمد علي مختار	المحامي	٢٢
عبد الرحمن	كاتب التحرير	١٧

ثم قامت الهيئة بتقسيم الاعمال بينها بالانتخاب بالرأي الخفي فكانت النتيجة كما يلي —

داوود سلمان	رئيس
زكي	مأمور ادارة
عبد الرحمن	سكرتير
صبري	امين صندوق

وان هذه المتصرفية تأمل بالنظر الى الوجود القومية التي تتمتع بها هذه الهيئة وما نراه من اعضائها من مسعى واهتمام بان تمهد تنظيم شؤون النادي وارجاعه الى حالته الاولى . ا هـ

متصرف لواء اربيل

صورة منه الى — رئاسة بلدية اربيل — للعلم رجاء .

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٧٦٨٣
خامەی نووسین ڕێککەوت/ ١٩٣٣/٨/٣١

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ یانەی هەولێر

وەك پاشکۆیەك بۆ نووسراومان ژمارە ٧٥٩٨ لە ڕێککەوتی ٩٣٣/٨/١٩.
بەشداربووانی یانەی هەولێر لە یانەی ناوبراو لە ڕێککەوتی ١٦ و ١٧ کۆبوونەوەیەکیان گرێدا بۆ هەڵبژاردنی دەستەیەکی کارگێڕی بۆ پێداچوونەوە بە کاروبارەکانی یانەکە و پەیڕەوەکەی، دواى هەڵبژاردن بە دەنگدانی نهێنی ئەم کەسانەی خوارەوە زۆرینەی دەنگەکانیان بەدەستهێنا، کە هەریەکێك لە بەرامبەر ناوەکانیان نووسراوە، بەمەش بوونە ئەندام:

ناو	ناونیشان	ژمارەی دەنگەکان
داود سلێمان	بەڕێوەبەری نووسراوەکانی هەولێر	33
نوری	سەرۆکی نووسەرانی موتەسەریف	32
سەبری	دەسەڵاتدراو (مەئمور)ی پۆستە و بروسکەی هەولێر	29
ئەنوەر حەسەن	مامۆستای قوتابخانەی سەرەتایی هەولێر	27
فائیق وجدی	مەئموری پەڕاوەکانی موتەسەڕیفییەتی هەولێر	24
زەکی	پزیشکی ڤێتێرنەری هەولێر	24
دکتۆر حەمدی	پزیشکی پاشایەتی	23
محەمەد عەلی موختار	پارێزەر	23
عەبدولڕەحمان	نووسەری نووسراو	17

پاشان دەستەکە لەڕێگەی هەڵبژاردن بە دەنگدانی نهێنی کارەکانی لەنێوان خۆیدا دابەشکرد، ئەنجامەکەی بەم شێوەیە بوو:

داود سەلمان سەرۆك
زەکی مەئموری کارگێڕی
عەبدولڕەحمان سکرتێر
سەبری ئەمینداری سندوق

موتەسەڕیفییەت هیوادارە چاو بەو بەڵێنە بەهێزانەدا بخشێنرێتەوە، کە ئەو دەستەیە پێشکەشی کردووە، هەروەها چاوەڕێین لە ئەندامانی لەڕێگەی هەوڵ و بایەخدانەکانیان کاروبارەکانی یانەکە ڕێکبخەن و بیگەڕێننەوە بۆ دۆخی سەرەتا.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بۆ/ سەرۆکایەتی شارەوانی هەولێر- بۆ زانیاری.

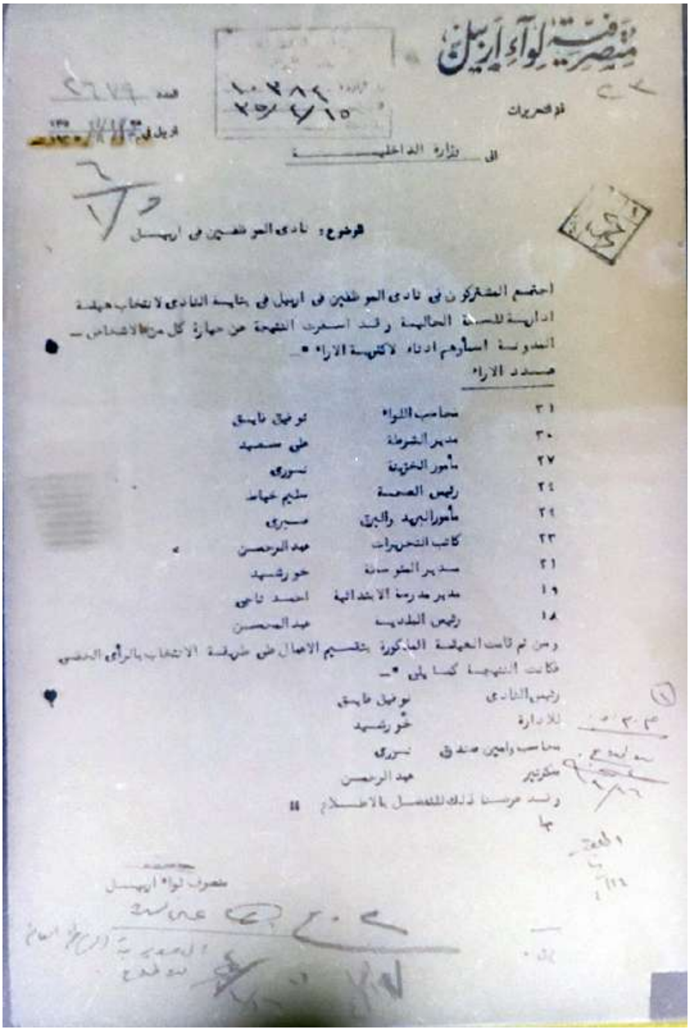

متصرفية لواء اربيل

العدد ٢٦٧٩

اربيل في ٢٣/١٢/١٩٣٥

قلم التحريرات

الى وزارة الداخلية

الموضوع: نادي الموظفين في اربيل

اجتمع المشتركون في نادي الموظفين في اربيل في بناية النادي لانتخاب هيئة ادارية للسنة الحالية وقد اسفرت النتيجة عن حيازة كل من الاشخاص المدونة اسماؤهم ادناه لاكثرية الآراء .–

عدد الآراء		
٣١	معاون اللواء	توفيق ناجي
٣٠	مدير الشرطة	علي سعيد
٢٧	مأمور الخزينة	نوري
٢٤	رئيس الصحة	سليم جهاد
٢٩	مأمور البريد والبرق	صبري
٢٣	كاتب التحريرات	عبد الرحمن
٢١	مدير المتوسطة	خورشيد
١٩	مدير مدرسة الابتدائية	احمد ناجي
١٨	رئيس البلدية	عبد المحسن

ومن ثم قامت الهيئة المذكورة بتقسيم الاعمال على طريقة الانتخاب بالرأي الخفي فكانت النتيجة كما يلي .–

رئيس النادي توفيق ناجي

للادارة خورشيد

محاسب وامين صندوق نوري

سكرتير عبد الرحمن

وقد عرضنا ذلك للتفضل بالاطلاع .

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان
ژمارە/ ٢٦٧٩
ڕێککەوت/ ١٩٣٥/٨/٢٢

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ

بابەت/ یانەی فەرمانبەران لە هەولێر

بەشداربووانی یانەی فەرمانبەران لە هەولێر لە باڵەخانەی یانەکە کۆبوونەوە بۆ هەڵبژاردنی دەستەیەکی کارگێڕی بۆ ئەمساڵ، ئەنجامەکەی بەدەستهێنانی زۆرینەی دەنگەکان بوو لەلایەن ئەو کەسانەی، کە لە خوارەوەدا ناوەکانیان تۆمارکراوە:

ژمارەی دەنگەکان

٣١	ژمێریاری لیوا	تۆفیق فایەق
٣٠	بەڕێوەبەری پۆلیس	عەلی سەعید
٢٧	مەئموری گەنجینە	نوری
٢٤	سەرۆکی تەندروستی	سەلیم خەیات
٢٤	مەئموری پۆستە و بروسکە	سەبری
٢٣	نووسەری نووسینەکان	عەبدولڕەحمان
٢١	بەڕێوەبەری ناوەندی	خورشید
١٩	بەڕێوەبەری قوتابخانەی سەرەتایی	ئەحمەد ناجی
١٨	سەرۆکی شارەوانی	عەبدولموحسین

پاشان دەستەی ناوبراو کارەکانی لەڕێگەی هەڵبژاردن بە دەنگدانی نهێنی دابەشکرد، ئەنجامەکەی بەم شێوەیە بوو:

سەرۆکی یانە	تۆفیق فایەق
بۆ کارگێڕی	خورشید
ژمێریار و ئەمینداری سندوق	نوری
سکرتێر	عەبدولڕەحمان

«ئەمەمان خستەڕوو بفەرموون بۆ ئاگاداری»

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

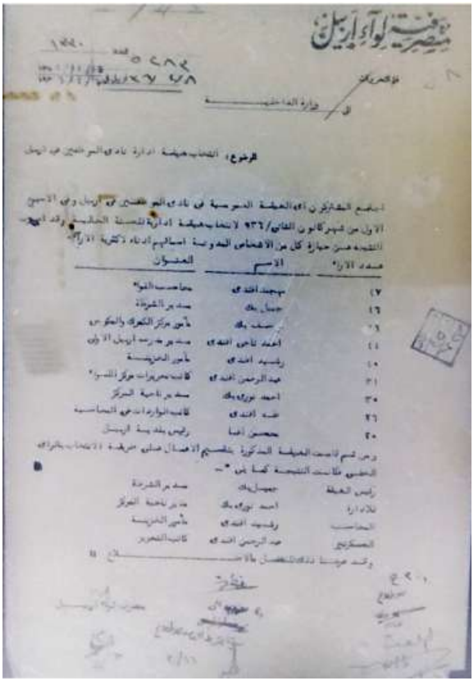
متصرفية لواء اربيل
الى/ وزارة الداخلية
الموضوع: انتخاب هيئة ادارة نادي الموظفين في اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر ژمارە/ ٨١٢٦
خامەی نووسراوەکان ڕێککەوت/ ١٩٣٦ /٢/١٦

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ

بابەت/ هەڵبژاردنی دەستەی کارگێڕی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر

بەشداربووانی دەستەی گشتی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر لە هەفتەی یەکەمی مانگی کانوونی دووەم/ ٩٣٦ بۆ هەڵبژاردنی دەستەی کارگێڕی ئەمساڵ کۆبوونەوە، ئەنجامەکەی بریتی بوو لەوەی، کە هەر یەکێك لەم ناوانەی خوارەوە زۆرینەی دەنگەکانیان بەدەستهێنا:

ژمارەی دەنگەکان	ناو	ناونیشان
47	بەهجەت ئەفەندی	ژمێریاری لیوا
46	جەمیل بەگ	بەڕێوەبەری پۆلیس
46	یوسف بەگ	مەئموری بنکەی گومرگ
41	ئەحمەد ناجی ئەفەندی	بەڕێوەبەری قوتابخانەی ئەربیل ئولا
40	ڕەشید ئەفەندی	مەئموری گەنجینە
31	عەبدولڕەحمان ئەفەندی	نووسەری نووسراوەکانی ناوەندی لیوا
30	ئەحمەد نوری بەگ	بەڕێوەبەری ناحیەی ناوەند
26	تەها ئەفەندی	نووسەری داهاتەکان لە ژمێریاری
20	موحسین ئاغا	سەرۆکی شارەوانی هەولێر

پاشان دەستەی ناوبراو کارەکانی لەڕێگەی هەڵبژاردنی نهێنییەوە دابەشکرد، ئەنجامەکەی بەم شێوەیە بوو:

سەرۆکی دەستە جەمیل بەگ بەڕێوەبەری پۆلیس
بۆ کارگێڕی ئەحمەد نوری بەگ بەڕێوەبەری ناحیەی ناوەند
ژمێریار ڕەشید ئەفەندی مەئموری گەنجینە
سکرتێر عەبدولڕەحمان ئەفەندی نووسەری نووسراو

ئەمەمان خستەڕوو بفەرموون بۆ ئاگاداری.

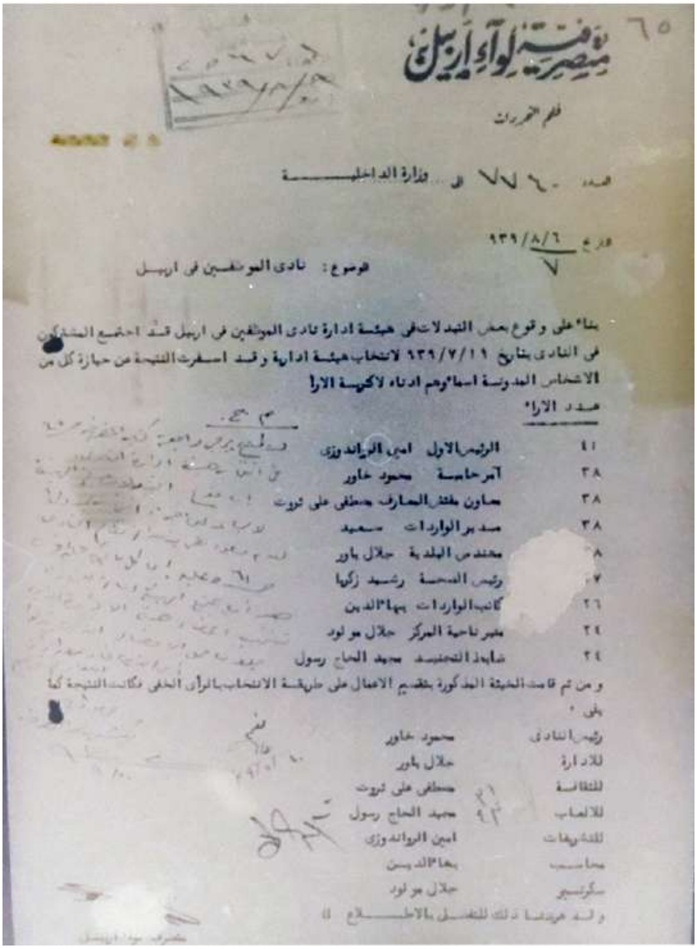

٦٥

متصرفية لواء اربيل

قلم التحريرات

العدد ٦٠٧٧ الى وزارة الداخلية

التاريخ ١٩٣٩/٨/٦

الموضوع: نادي الموظفين في اربيل

بناء على وقوع بعض التبدلات في هيئة ادارة نادي الموظفين في اربيل قد اجتمع المشتركون في النادي بتاريخ ١٩٣٩/٧/١٩ لانتخاب هيئة ادارية وقد اسفرت النتيجة عن حيازة كل من الاشخاص المدونة اسماؤهم ادناه لاكثرية الآرا

عدد الآراء	
٤١	الرئيس الاول امين الرواندوزي
٣٨	آمر حامية محمود خاور
٣٨	معاون مفتش المعارف مصطفى علي ثروت
٣٨	مدير الواردات سعيد
[illegible]٨	مهندس البلدية جلال باور
[illegible]٧	رئيس الصحة رشيد زكيا
٢٦	كاتب الواردات بهاء الدين
٢٤	مدير ناحية المركز جلال مولود
٢٤	ضابط التجنيد محمد الحاج رسول

ومن ثم قامت الهيئة المذكورة بتقسيم الاعمال على طريقة الانتخاب بالرأي الخفي فكانت النتيجة كما يلي:

رئيس النادي	محمود خاور
للادارة	جلال باور
للثقافة	مصطفى علي ثروت
للالعاب	محمد الحاج رسول
للتشريفات	امين الرواندوزي
محاسب	بهاء الدين
سكرتير	جلال مولود

وقد عرضنا ذلك للتفضل بالاطلاع

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان
ژمارە/ ٧٧٤٠
ڕێککەوت/ ٦/٧-٨- ١٩٣٩

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ یانەی فەرمانبەران لە هەولێر

بەهـۆی هەندێـك گۆڕانـكاری لـە دەسـتەی کارگێـڕی یانـەی فەرمانبـەران لـە هەولێـر، لـە ڕێککەوتـی ١٩/ ٧/ ١٩٣٩ بەشـداربووانی یانـە کۆبوونـەوە بـۆ هەڵبژاردنـی دەسـتەیەکی کارگێـڕی، ئەنجامەکـەی ئەوەبـوو کـە ئـەم کەسـانەی لە خـوارەوەدا ناوەکانیـان تۆمارکـراوە، زۆرینـەی دەنگەکانیـان بەدەسـتهێنا.
ژمارەی دەنگەکان

٤١	سەرۆکی یەکەم	ئەمین ڕەواندزی
٣٨	فەرماندەی حامیە	مەحمود خاوەر
٣٨	جێگری پشکنەری مەعارف	مستەفا عەلی سەروەت
٣٨	بەڕێوەبەری داهاتەکان	سەعید
٣٧	سەرۆکی تەندروستی	ڕەشید زەکەریا
٣٦	نووسەری داهاتەکان	بەهائەدین
٢٤	بەڕێوبەری ناحیەی ناوەند	جەلال مەولود
٢٤	ئەفسەری تەجنید	مەجید حاجی ڕەسوڵ

پاشـان دەسـتەی ناوبـراو کارەکانـی بەشـێوەی هەڵبـژاردن بـە دەنگدانـی نهێنـی دابەشـکرد، ئەنجامەکـە بـەم شـێوەیە بوو:

سەرۆکی یانە	مەحمود خاوەر
بۆ کارگێڕی	جەلال یاوەر
بۆ یارییەکان	مەجید حاجی ڕەسوڵ
بۆ تەشریفات	ئەمین ڕەواندزی
ژمێریار	بەهائەدین
سکرتێر	جەلال مەولود

ئەمەمان خستەڕوو بفەرموون بۆ ئاگاداری

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

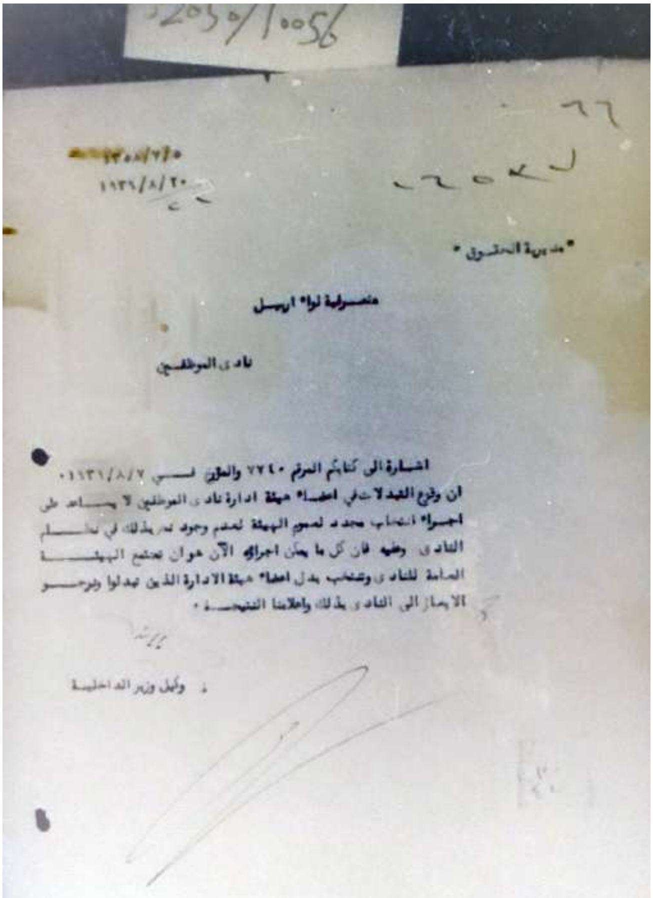

١٩٣٩/٨/٢٠

"مديرية الحقوق"

متصرفية لواء اربيل

نادي الموظفين

اشارة الى كتابكم المرقم ٧٧٤٠ والمؤرخ في ١٩٣٩/٨/٧ . ان وقوع التبدلات في اعضاء هيئة ادارة نادي الموظفين لا يساعد على اجراء انتخاب مجدد لعموم الهيئة لعدم وجود نص بذلك في نظام النادي وعليه فان كل ما يمكن اجراؤه الآن هو ان تجتمع الهيئة العامة للنادي وتنتخب بدل اعضاء هيئة الادارة الذين تبدلوا ونرجو الايعاز الى النادي بذلك واعلامنا النتيجة .

وكيل وزير الداخلية

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

بەڕێوەبەرایەتی ماف

ژمارە/ ١٦٥٣٧
ڕێککەوت/ ٢٠/٨/ ١٩٣٩

بۆ/ موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
بابەت/ یانەی فەرمانبەران

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٧٧٤٠ لە ڕێککەوتی ٨/٧/ ١٩٣٩ جێگۆڕکێ لە ئەندامانی دەستەی کارگێڕی یانەی فەرمانبەران یارمەتیدەر نییە بۆ بەڕێوەچوونی هەڵبژاردنێکی نوێی هەموو دەستەکە، ئەمەش بەهۆی نەبوونی دەقێك لە پەیڕەوی یانەکە، بۆیە هەموو ئەوەی کە لە ئێستادا دەتوانرێت بکرێت ئەوەیە، کە دەستەی گشتی یانەکە کۆببنەوە و ئەو ئەندامانەی دەستەی کارگێڕی کە گۆڕاون، ئەندامی دیکەیان بە هەڵبژاردن لە شوێن دابنێن، تکایە یانەکە لەمە ئاگادار بکەنەوە و ئەنجامەکەمان پێ ڕابگەیەنن.

ئیمزا
بریکاری وەزیری ناوخۆ

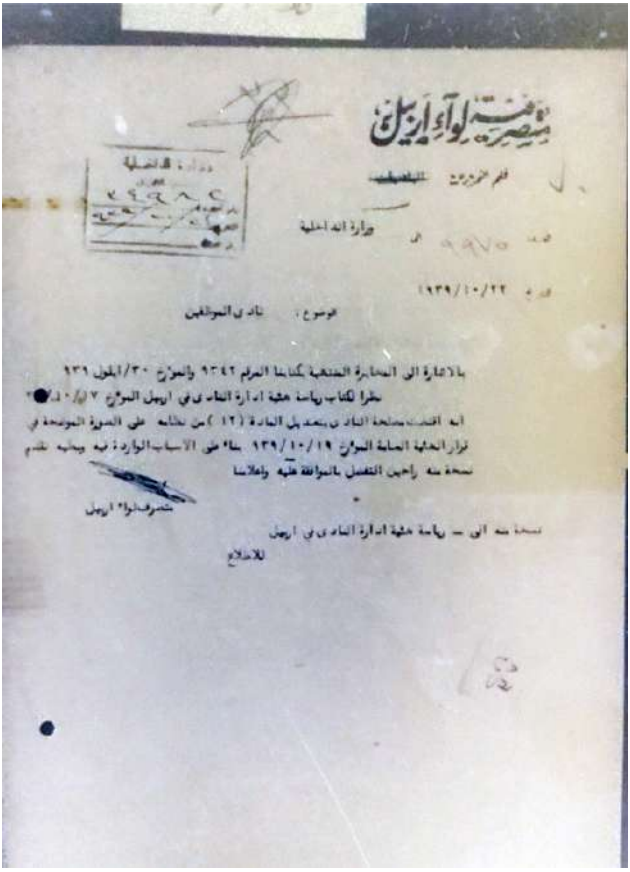
متصرفية لواء اربيل
قلم التحريرات
وزارة الداخلية
عدد ٩٩٧٥
تاريخ ١٩٣٩/١٠/٢٢
الموضوع: نادي الموظفين
بالاشارة الى المخابرة المنتهية بكتابنا المرقم ٩٣٤٢ والمؤرخ ٣٠/ايلول ٩٣٩
نظرا لكتاب رئاسة هيئة ادارة النادي في اربيل المؤرخ ١٧/١٠/٩٣٩
انه اقتضت مصلحة النادي بتعديل المادة (١٢) من نظامه على الصورة الموضحة في قرار الهيئة العامة المؤرخ ١٩/١٠/٩٣٩ بناء على الاسباب الواردة فيه وبطيه نقدم نسخة منه راجين التفضل بالموافقة عليه واعلامنا
متصرف لواء اربيل
نسخة منه الى / رئاسة هيئة ادارة النادي في اربيل
للاطلاع

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان
ژمارە/ ٩٩٧٥
ڕێککەوت/ ١٩٣٩/١٠/٢٢

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ یانەی فەرمانبەران لە هەولێر

بەئاماژەدان بە هەواڵنێری کۆتایی نووسراومان ژمارە ٩٣٤٢ لە ڕێککەوتی ٣٠ ئەیلوولی ٩٣٩، بەلەبەرچاوگرتنی نووسراوی سەرۆکایەتی دەستەی یانە لە هەولێر لە ڕێککەوتی ٩٣٩/١٠/١٧ بەرژەوەندی یانەکە پێویستی بە هەموارکردنی ماددەی (١٢) لە پەیڕەوەکەی بوو، بەو شێوەیەی کە لە بڕیاری دەستەی گشتی لە ڕێککەوتی ٩٣٩/١٠/١٩ ڕوونکراوەتەوە، ئەمەش بەگوێرەی ئەو هۆکارانەی، کە تێیدا هاتووە. هاوپێچ وێنەیەکی پێشکەش دەکەین، تکایە بفەرموون بۆ ڕەزامەندی دەربرین لەسەری و ئاگادارمان بکەنەوە.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بۆ/
سەرۆکایەتی دەستەی کارگێڕی یانە لە هەولێر.. بۆ ئاگاداری.

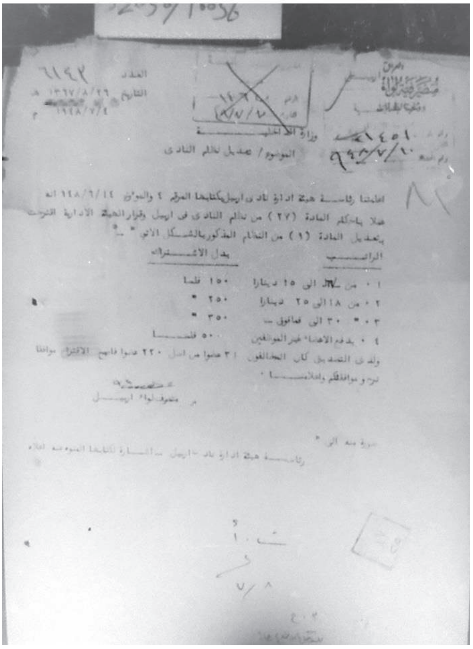
متصرفية لواء اربيل
العدد ٦١٤٢
التاريخ ١٣٦٧/٨/٢٦ هـ
١٩٤٨/٧/٤ م
وزارة الداخلية
الموضوع/ تعديل نظام النادي
اعلمتنا رئاسة هيئة ادارة نادي اربيل بكتابها المرقم ٤ والمؤرخ ١٩٤٨/٦/١٤ انه عملا باحكام المادة (٣٧) من نظام النادي في اربيل وقرار الهيئة الادارية اقترحت بتعديل المادة (١) من النظام المذكور بالشكل الاتي "
الراتب — بدل الاشتراك
١. من ٨ الى ١٥ دينارا — ١٥٠ فلسا
٢. من ١٨ الى ٢٥ دينارا — ٢٥٠ "
٣. " ٣٠ الى فمافوق — ٣٥٠ "
٤. بدل الاعضاء غير الموظفين — ٥٠٠ فلسا
ولدى التصديق كان المخالفون ٣١ عضوا من اصل ٢٢٠ عضوا فاصبح الاقتراح موافقا
نرجو موافقتكم واعلامنا.
متصرف لواء اربيل
صورة منه الى
رئاسة هيئة ادارة نادي اربيل اشارة لكتابها المنوه عنه اعلاه

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر — ژمارە/ ٦١٤٣
خامەی نووسراوەکان — ڕێککەوت/ ١٩٤٨/٧/٤

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ هەموارکردنەوەی پەیڕەوی یانە

سەرۆکایەتی دەستەی کارگێڕی یانەی هەولێر بە نووسراویان ژمارە ٤ لە ڕێککەوتی ٩٤٨/٦/١٤ ئاگاداریان کردینەوە، کە بە کارکردن بە حوکمەکانی ماددەی (٣٧) لە پەیڕەوی یانەی هەولێر و بڕیاری دەستەی کارگێڕی پێشنیاری هەموارکردنی ماددەی (١)ی لە پەیڕەوی ناوبراو بەم شێوەیەی خوارەوە کردووە:

موچە	لەجیاتی بەشداریکردن
١. لە ٨ تا ١٥ دینار	١٥٠ فلس
٢. لە ١٨ تا ٢٥ دینار	٢٥٠ فلس
٣. لە ٣٠ دینار بەسەرەوە	٣٥٠ فلس
٤. بڕی پارەی ئەندامانی نافەرمانبەر	٥٠ فلس

لەکاتی پەسندکردنیدا لەکۆی ٢٢٠ ئەندام ٣١ ئەندام دژی وەستانەوە، بەمەش پێشنیارەکە پەسندکرا. تکایە ڕەزامەندی دەرببڕن و ئاگادارمان بکەنەوە.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بۆ/
سەرۆکایەتی دەستەی کارگێڕی یانەی هەولێر.. ئاماژە بە نووسراویان، کە لە سەرەوەدا هاتووە.

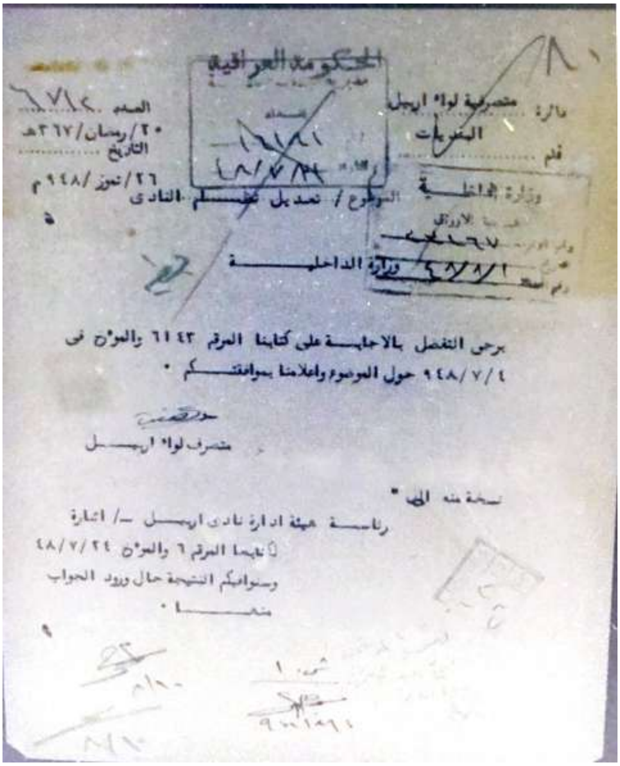

الحكومة العراقية

دائرة متصرفية لواء اربيل
التحريرات
قلم

العدد ٧٦١٢
٢٠/رمضان/٣٦٧هـ
التاريخ
٢٦/تموز/٩٤٨م

الموضوع / تعديل نظام النادي

وزارة الداخلية

وزارة الداخلية

يرجى التفضل بالاجابة على كتابنا المرقم ٦١٤٣ والمؤرخ في ٤/٧/٩٤٨ حول الموضوع واعلامنا بموافقتكم .

متصرف لواء اربيل

نسخة منه الى :
رئاسة هيئة ادارة نادي اربيل ـ/ اشارة لكتابها المرقم ٦ والمؤرخ ٢٤/٧/٤٨
وسنوافيكم النتيجة حال ورود الجواب
مع ... .

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ۱۹۳۰-۱۹۵۳/ بەڵگەنامەی ژمارە (۹)

حکوومەتی عێراق
فەرمانگەی موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان

ژمارە/ ٧٦١٢
ڕێککەوت/ ٢٠/ ڕەمەزان/ ٣٧٦ك
٢٦/ تەمموز/ ٩٤٨ز

بابەت/ هەموارکردنی پەیڕەوی یانە
بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
تکایە بفەرموون بۆ وەڵامدانەوەی نووسراومان ژمارە ٦١٤٣ لە ڕێککەوتی ٩٤٨/٧/٤ دەربارەی بابەتەکە، ئاگادارمان بکەنەوە لە ڕەزامەندیتان.

ئیمزا
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

وێنەیەك بۆ/
سەرۆکایەتی دەستەی کارگێڕی یانەی هەولێر/ ئاماژە بە نووسراومان ژمارە ٦ لە ڕێککەوتی ٤٨/٧/٢٤ هەر کاتێ وەڵامەکەمان بەدەستگەیشت، ئەنجامەکەتان پێڕادەگەیەنین.

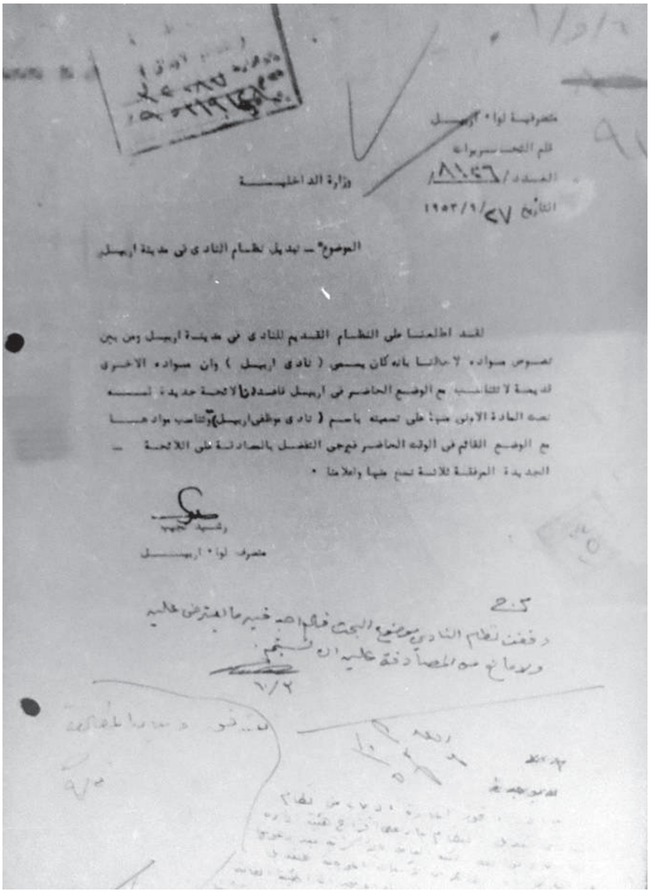

متصرفية لواء اربيل
قلم التحريرات
العدد/ ٨١٢٦
التاريخ ٢٧/٩/١٩٥٣

وزارة الداخلية

الموضوع: تبديل نظام النادي في مدينة اربيل

لقد اطلعنا على النظام القديم للنادي في مدينة اربيل ومن بين نصوص مواده لاحظنا بانه كان يسمى (نادي اربيل) وان مواده الاخرى قديمة لا تتناسب مع الوضع الحاضر في اربيل فاصدرنا لائحة جديدة لسنة نصت المادة الاولى منها على تسميته باسم (نادي موظفي اربيل) وتناسب موادها مع الوضع القائم في الوقت الحاضر فيرجى التفضل بالمصادقة على اللائحة الجديدة المرفقة ثلاثة نسخ منها واعلامنا .

رشيد نجيب
متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان
ژمارە/ ٨١٢٦
ڕێککەوت/ ١٩٥٣/٩/٢٧

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ

بابەت/ گۆڕینی پەیڕەوی یانە لە شاری هەولێر

سەیری پەیڕەوی کۆنی یانەی شاری هەولێرمان کرد تێبینیمانکرد لە دەقی ماددەکانیدا ناونراوە بە (یانەی هەولێر)، هەندێك لە ماددەکانیشی دیکەی کۆنن و لەگەڵ بارودۆخی ئێستای هەولێردا ناگونجێن، بۆیە ڕێسایەکی نوێمان بۆ دانا، لە ماددەی یەکەمیدا یانەکە ناونراوە بە (یانەی فەرمانبەرانی هەولێر)، ماددەکانی نێویشی لەگەڵ بارودۆخ و کاتی ئێستادا گونجاون. تکایە بفەرموون بۆ پەسەندکردنی ڕێسایە نوێیەکە، کە سێ دانەی لەگەڵ هاوپێچکراوە، ئاگادارمان بکەنەوە.

ئیمزا
ڕەشید نەجیب
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

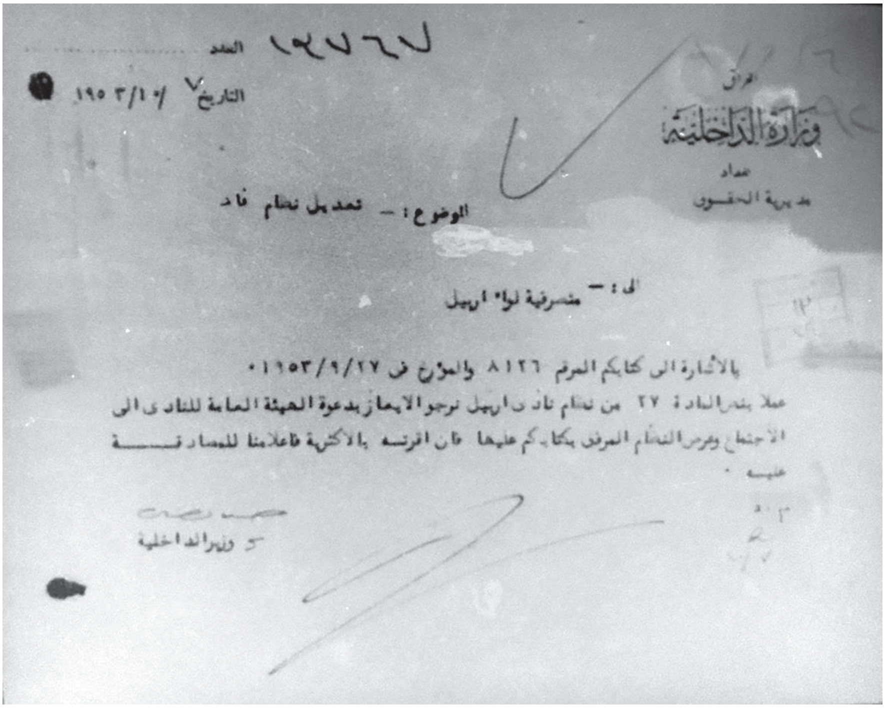

العدد ١٣٧٦٧
التاريخ ٧/١٠/١٩٥٣

العراق
وزارة الداخلية
بغداد
مديرية الحقوق

الموضوع :- تعديل نظام نادي

الى :- متصرفية لواء اربيل

بالاشارة الى كتابكم المرقم ٨١٢٦ والمؤرخ في ٢٧/٩/١٩٥٣.
عملا بنص المادة ٢٧ من نظام نادي اربيل نرجو الايعاز بدعوة الهيئة العامة للنادي الى الاجتماع وعرض النظام المرفق بكتابكم عليها فان اقرته بالاكثرية فاعلامنا للمصادقة عليه.

وزير الداخلية

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

عێراق
وەزارەتی ناوخۆ — ژمارە/ ١٣٧٦٧
بەغداد — ڕێککەوت/ ١٠/٧/ ١٩٥٣
بەڕێوەبەرایەتی ماف

بابەت/ هەموارکردنی پەیڕەوی یانە
بۆ/ موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٨١٢٦ لە ڕێککەوتی ٢٧/٩/ ١٩٥٣.
وەك کارکردنێك بە دەقی ماددەی ٢٧ی پەیڕەوی یانەی هەولێر تکایە داوا لە دەستەی گشتی یانە بکەن بەمەبەستی کۆبوونەوە و خستنەڕووی ئەو پەیڕەوەی، کە هاوپێچی نووسراوتان کراوە، ئەگەر بە زۆرینە پەسەندکرا ئاگادارمان بکەنەوە تا پەسەندی بکەین.

ئیمزا
وەزیری ناوخۆ

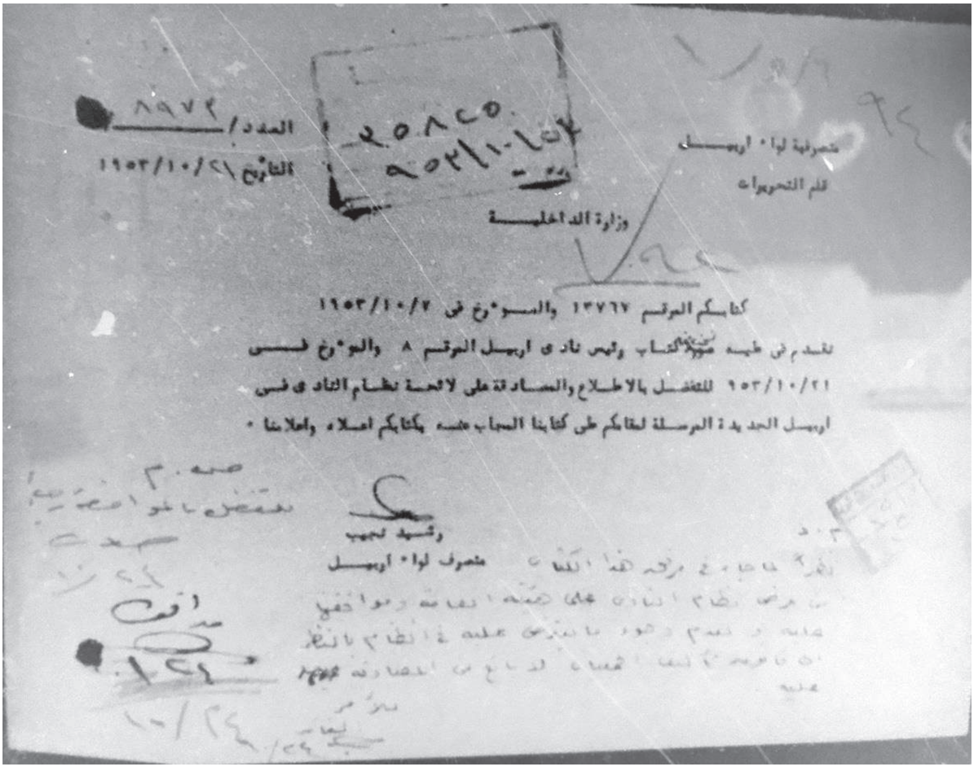

متصرفية لواء اربيل
قلم التحريرات

العدد/ ٨٩٧٣
التاريخ ٢١/١٠/١٩٥٣

وزارة الداخلية

كتابكم المرقم ١٣٧٦٧ والمؤرخ في ٣/١٠/١٩٥٣

نقدم في طيه صورة كتاب رئيس نادي اربيل المرقم ٨ والمؤرخ في ٢١/١٠/٩٥٣ للتفضل بالاطلاع والمصادقة على لائحة نظام النادي في اربيل الجديدة المرسلة لمقامكم طي كتابنا المجاب عنه بكتابكم اعلاه واعلامنا .

رشيد نجيب
متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان

ژمارە/ ٨٩٧٣
ڕێککەوت/ ١٩٥٣/١٠/٢١

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ

نووسراوتان ژمارە ١٣٧٦٧ لە ڕێککەوتی ١٩٥٣/١٠/٣

هاوپێچ دانەیەك لە نووسراوی سەرۆکی یانەی هەولێر ژمارە ٨ لە ڕێککەوتی ٩٥٣/١٠/٢١ تان پێشکەش دەکەین، بفەرموون بۆ ئاگاداری و ڕەزامەندی دەربڕین لەسەر ڕێسای پەیڕەوی نوێی یانەی هەولێر، کە هاوپێچی نووسراوی وەڵامدراوەمان بە نووسراوی سەرەوەتان کراوە و بۆ جەنابتان نێردراوە.

ئیمزا
ڕەشید نەجیب
موتەسەڕیفی لیوای هەولێر

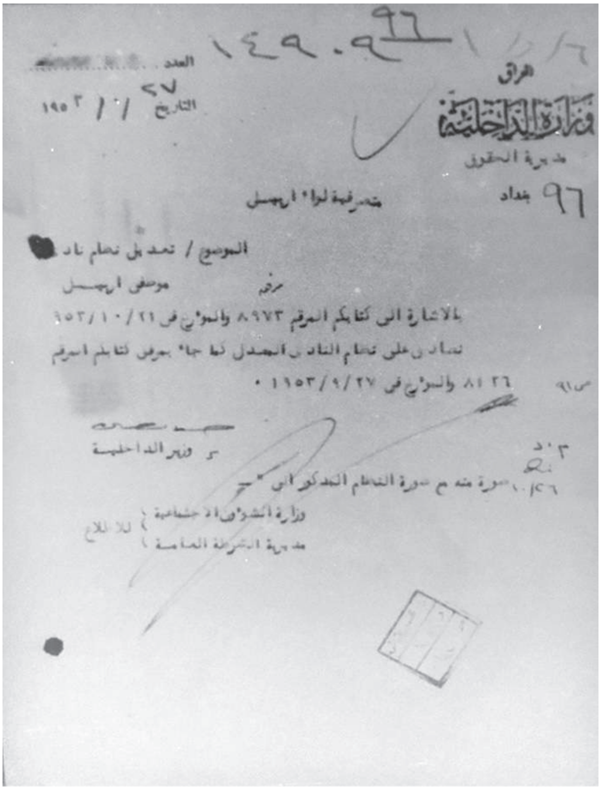
العراق
وزارة الداخلية
مديرية الحقوق
بغداد ٩٦

العدد ١٤٩٠٩/٩٦
التاريخ ٢٧/ ١٠/ ١٩٥٣

متصرفية لواء اربيل

الموضوع / تعديل نظام نادي موظفي اربيل

بالاشارة الى كتابكم المرقم ٨٩٧٣ والمؤرخ في ٢١/ ١٠/ ١٩٥٣ نصادق على نظام النادي المعدل كما جاء بطي كتابكم المرقم ٨١٢٦ والمؤرخ في ٢٧/ ٩/ ١٩٥٣ .

وزير الداخلية

صورة منه مع صورة النظام المذكور الى /
وزارة الشؤون الاجتماعية
مديرية الشرطة العامة
للاطلاع

دۆسیەی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ١٩٣٠-١٩٥٣/ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)
عێراق وەزارەتی ناوخۆ ژمارە/٩٦/ ١٤٩٠٩ بەڕێوەبەرایەتی ماف ڕێککەوت/ ٢٧/ ١٠/ ١٩٥٣ بەغداد موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر بابەت/ هەموارکردنەوەی پەیڕەوی یانەی فەرمانبەرانی هەولێر ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٨٩٧٣ لە ڕێککەوتی ٢١/ ١٠/ ١٩٥٣ ڕەزامەندی دەردەبرین لەسەر پەیڕەوی هەموارکراوی یانە هەروەك هاوپێچکراوە لە نووسراوتان ژمارە ٨١٢٦ لە ڕێککەوتی ٢٧/ ٩/ ١٩٥٣. ئیمزا وەزیری ناوخۆ وێنەیەك لە نووسراوەکە لەگەڵ وێنەیەك لە پەیڕەوی ناوبراو بۆ/ وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس بۆ ئاگاداری

یانەی عەنکاوە لە هەولێر
١٩٤٧

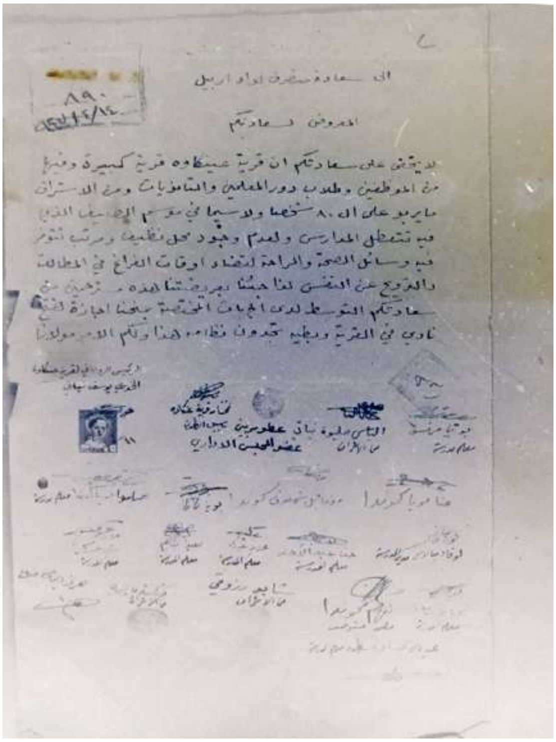
٨٩٠

الى سعادة متصرف لواء اربيل

المعروض لسعادتكم

لا يخفى على سعادتكم ان قرية عينكاوه قرية كبيرة وفيها
من الموظفين وطلاب دور المعلمين والمعلمات ومن [illegible]
ما يربو على الـ ٨٠ شخصا ولاسيما في موسم الصيف الذي
فيه تتعطل المدارس ولعدم وجود محل نظيف ومرتب تتوفر
فيه وسائل الصحة والراحة لقضاء اوقات الفراغ في المطالعة
والترويح عن النفس لذا جئنا بعريضتنا هذه مسترحمين من
سعادتكم التوسط لدى الجهات المختصة بمنحنا اجازة لفتح
نادي في القرية وبطيه تجدون نظامه هذا ولكم الامر مولانا

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (١)

بەڕێز جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێر
شاراوە نییە لای بەڕێزتان کە گوندی عەنکاوی گوندێکی گەورەیە، کە فەرمانبەر و قوتابی و مامۆستای سەرەتایی و ناوەندی و سەرپەرشتییاری زۆری لێیە، کە ژمارەیان نزیکەی ٨٠ کەس دەبێت، لە وەرزی هاویندا کە قوتابخانەکان دادەخرێن، هیچ شوێنێکی پاک و ڕێک و پێک نییە کە خزمەتگوزارییەکانی تێدا بەردەست بێت بۆ بەسەربردنی کاتەکانی پشوو و هەروەها خوێندنەوە. بۆیە داوا لە بەڕێزتان دەکەین، لە ڕێگەی لایەنی پەیوەندیدارەوە هەوڵ بدەن بۆ کردنەوەی یانەیەک لە گوندەکە، کە پەیڕەوەکەی لەگەڵ داندراوە.
لەگەڵ ڕێزدا

ئەلخوری یوسف نەباتی
سەرۆکی ڕۆحانی دێی عەنکاوە
١٩٤٧/٤/١١

١.مرقس بۆیا- مامۆستای قوتابخانە ٢. الیاس صلیوا نباتی- سەرپەرشتیار
٣. عطو مربین-ئەندامی ئەنجوومەنی کارگێڕی ٤. حنا بۆیا کوندا
٥. روفائیل شمعون کوندا ٦. صلیوا بۆیا کوندا- مامۆستای قوتابخانە
٧. لۆقا دمیانوس- مامۆستای قوتابخانە ٨. حنا عبدالاحد- مامۆستای قوتابخانە
٩.عزیز عبدوکە- مامۆستای قوتابخانە ١٠. صلیوا ابراهیم- مامۆستای قوتابخانە
١١. متی عسکر- مامۆستای قوتابخانە ١٢. شرف الیاس-ڕووپێو
١٣. بویا عونی- مامۆستای قوتابخانە ١٤. نهام کوندا- برینپێچ
١٥. شابۆ رزوقی- سەرپەرشتیار ١٦. گۆرگیس تۆما-سەرپەرشتیار
١٧. عبدالاحد اوغستین- مامۆستای قوتابخانە

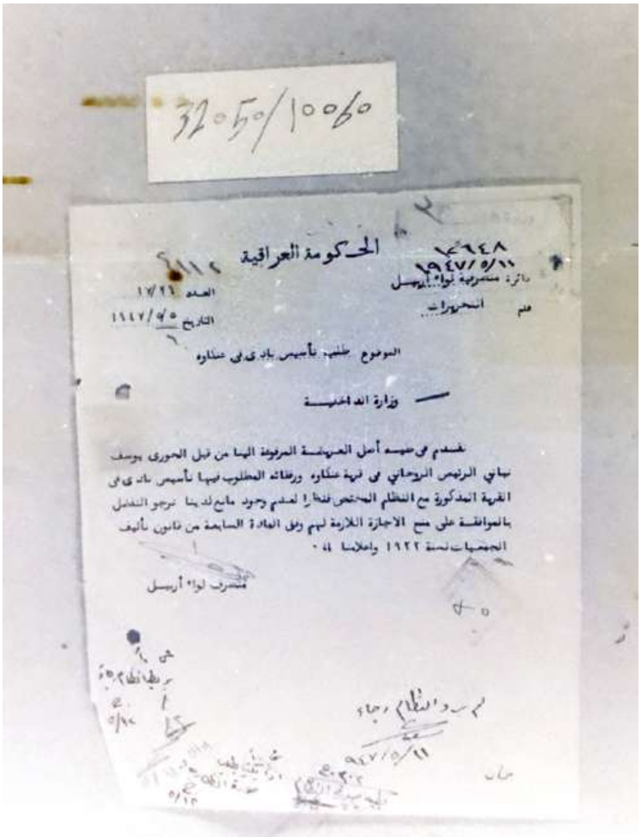

32050/10060

الحكومة العراقية

٤٦٤٨
١٩٤٧/٥/١١

دائرة متصرفية لواء أربيل
قلم التحريرات

العدد ١٧/٢٩
التاريخ ٥/٥/١٩٤٧

الموضوع طلب تأسيس نادي في عنكاوه

وزارة الداخلية

نقدم في طيه أصل العريضة المرفوعة الينا من قبل الخوري يوسف نباتي الرئيس الروحاني في قرية عنكاوه ورفقائه المطلوب فيها تأسيس نادي في القرية المذكورة مع النظام المختص فنظراً لعدم وجود مانع لدينا نرجو التفضل بالموافقة على منح الاجازة اللازمة لهم وفق المادة السابعة من قانون تأليف الجمعيات لسنة ١٩٢٢ واعلامنا به.

متصرف لواء أربيل

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
حکوومەتی عێراق فەرمانگەی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە: ١٧/٢٩ خامەی نووسراوەکان ڕێککەوت: ١٩٤٧/٥/٥ بابەت/ داواکاری دامەزراندنی یانەیەک لە عەنکاوە وەزارەتی ناوخۆ دانەی ڕەسەنی ئەو یاداشتە بەرزدەکەینەوە، کە لەلایەن خوری یوسف نەباتی سەرۆکی ڕۆحانی گوندی عەنکاوە و هاوڕێکانی تیایدا داوای کردنەوەی یانەیەک لە گوندی ناوبراو دەکەن. بە پێڕەوێکی تایبەت، ئێمە لاریمان نیە لەسەر ئەوە نیە و داواکارین ڕەزامەندی بفەرموون لەسەر مۆڵەتپێدانیان، بەپێی ماددەی حەوتەم لە یاسای دروستکردنی کۆمەڵەکان لەساڵی ١٩٢٢ . موتەسەریفی لیوای هەولێر

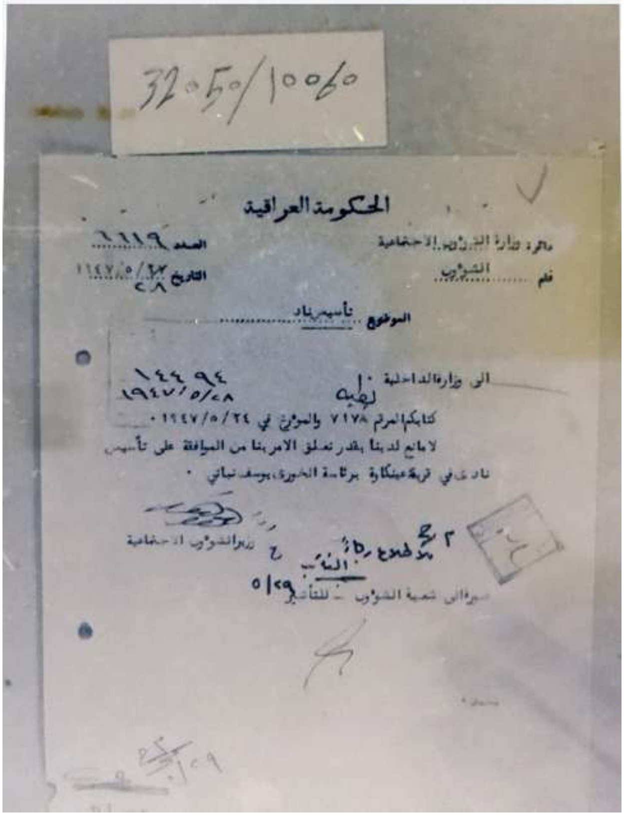
32050/10060

الحكومة العراقية

محرر: وزارة الشؤون الاجتماعية — العدد ٦٦١٩

قلم الشؤون — التاريخ ١٩٤٧/٥/٢٨

الموضوع: تأسيس نادي

الى وزارة الداخلية

كتابكم المرقم ٧١٧٨ والمؤرخ في ١٩٤٧/٥/٢٤ .

لا مانع لدينا بقدر تعلق الامر بنا من الموافقة على تأسيس نادي في قرية عينكاوة برئاسة الخوري يوسف نباتي .

وزير الشؤون الاجتماعية

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

حکوومەتی عێراق
فەرمانگەی وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی ژمارە: ٦٦١٩
خامەی کاروبارەکان ڕێککەوت: ١٩٤٧/٥/٢٨

بابەت/کردنەوەی یانە

بۆ وەزارەتی ناوخۆ
نووسراوتان ژمارە ٧١٧٨ لە ڕێککەوتی ١٩٤٧/٥/٢٤
تا ئەو شوێنەی پەیوەندی بە ئێمەوە هەیە لاریمان نییە لەسەر کردنەوەی یانەیەک لە عەنکاوە بە سەرۆکایەتی ئەلخوری یوسف نەباتی.

وەزیری کاروباری کۆمەڵایەتی

وێنەیەک بۆ هۆبەی کاروبارەکان-بۆ دەستنیشانکردن.

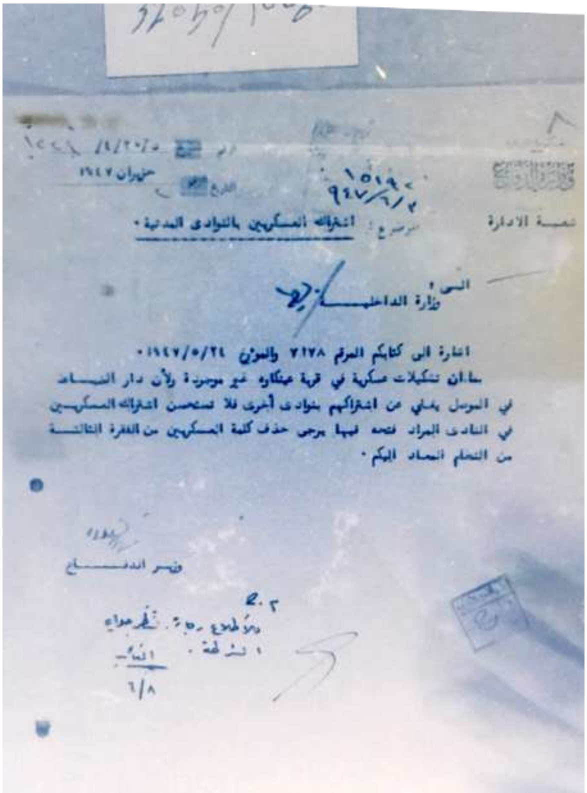
الرقم د/٢٠/٤/١٢٢٤
التاريخ ٢ حزيران ١٩٤٧
شعبة الادارة
الموضوع: اشتراك العسكريين بالنوادي المدنية.

الى / وزارة الداخلية

اشارة الى كتابكم المرقم ٧٢٢٨ والمؤرخ ١٩٤٧/٥/٢٤.
بما ان تشكيلات عسكرية في قرية عينكاوه غير موجودة ولأن دار الضباط في الموصل يمانع من اشتراكهم بنوادي أخرى فلا نستحسن اشتراك العسكريين في النادي المراد فتحه فيها يرجى حذف كلمة العسكريين من الفقرة الثالثة من النظام المعاد اليكم.

وزير الدفاع

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

وەزارەتی بەرگری — ژمارە: د/٢٠/٤/١٢٢٤
هۆبەی کارگێڕی — ڕێککەوت: ٢ی حوزەیرانی ١٩٤٧

بابەت/ بەشداری سەربازییەکان لە یانەی مەدەنی
بۆ وەزارەتی ناوخۆ

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٧١٧٨ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/٥/٢٤
بەهۆی ئەوەی هیچ پێکهاتەیەکی سەربازی لە گوندی عەنکاوە نییە، لە کاتێکدا یانەی ئەفسەران لە موسڵ هەیە و ڕێگرە لەبەردەم بەشداریکردنیان لە یانەکانی دیکەدا. بۆیە بەشداری سەربازییەکان لەم یانەیە بە باش نازاندرێت و تکایە وشەی سەربازی لە بڕگەی سێیەمی پەیڕەوەکە بسڕنەوە.

وەزیری بەرگری

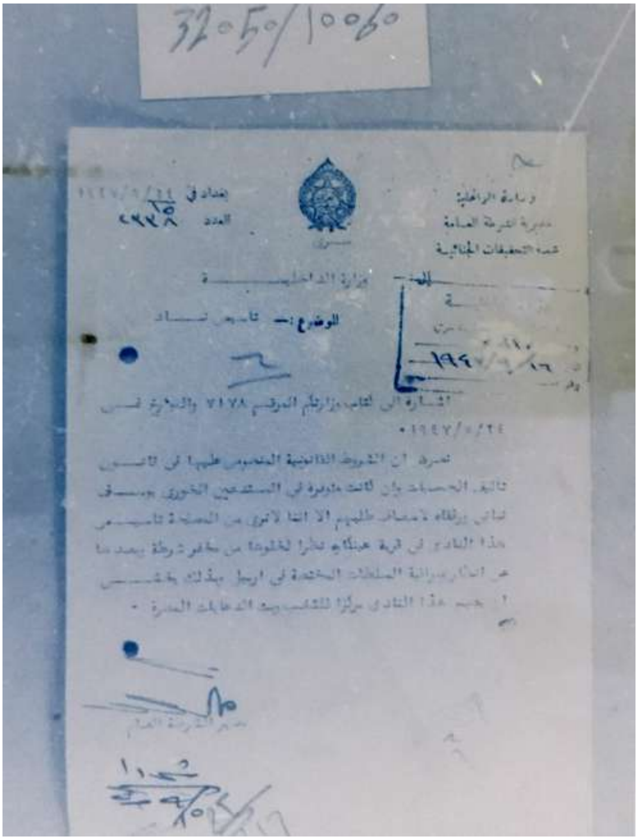
32050/10060

وزارة الداخلية
مديرية الشرطة العامة
شعبة التحقيقات الجنائية

بغداد في ١٤/٩/١٩٤٧
العدد ٢٣٣٨

وزارة الداخلية

الموضوع :- تأسيس نادي

اشارة الى كتاب وزارتكم المرقم ٧١٧٨ والمؤرخ في ٢٤/٥/١٩٤٧ .

نعرض ان الشروط القانونية المنصوص عليها في قانون الجمعيات وان كانت متوفرة في المستدعين الخوري يوسف ثاني ورفقاه لامكان طلبهم الا اننا لا نرى من المصلحة تأسيس هذا النادي في قرية عينكاوه نظرا لخلوها من مخفر شرطة وبعدها عن انظار ومراقبة السلطات المختصة في اربيل وبذلك يخشى ان يصبح هذا النادي مركزا للتشويش والدعايات المضرة .

مدير الشرطة العام

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس — ڕێککەوت: ١٩٤٧/٩/١٤
هۆبەی لێکۆڵینەوەی تاوانکاری — ژمارە: ٢٣٣٨

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ کردنەوەی یانە
ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٧١٧٨ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/٥/٢٤.
ئەو مەرجە یاساییانەی کە لە یاسای دامەزراندنی کۆمەڵەکاندا هاتووە، ئەگەر لەبەردەستی داواکاران ئەلخوری یوسف نەباتی و هاوەڵەکانییدا بن، بۆ دەنگەوەهاتنی داواکاریەکەیان، ئێمە دامەزراندنی ئەم یانەیە لە گوندی عەینکاوە بە باش نابینین، بەهۆی ئەوەی کە شوێنەکە بنکەی پۆلیسی تێدانییە و دوورە لە چاودێری و کۆنترۆڵی دەسەڵاتی پەیوەندیدار لە هەولێر، بەم شێوەیە ترسی ئەوە هەیە ئەم یانەیە ببێتە ناوەندێک بۆ ئاژاوەگێڕی و بڵاوکردنەوەی پڕوپاگەندەی زیانبەخش.

بەڕێوەبەری گشتی پۆلیس

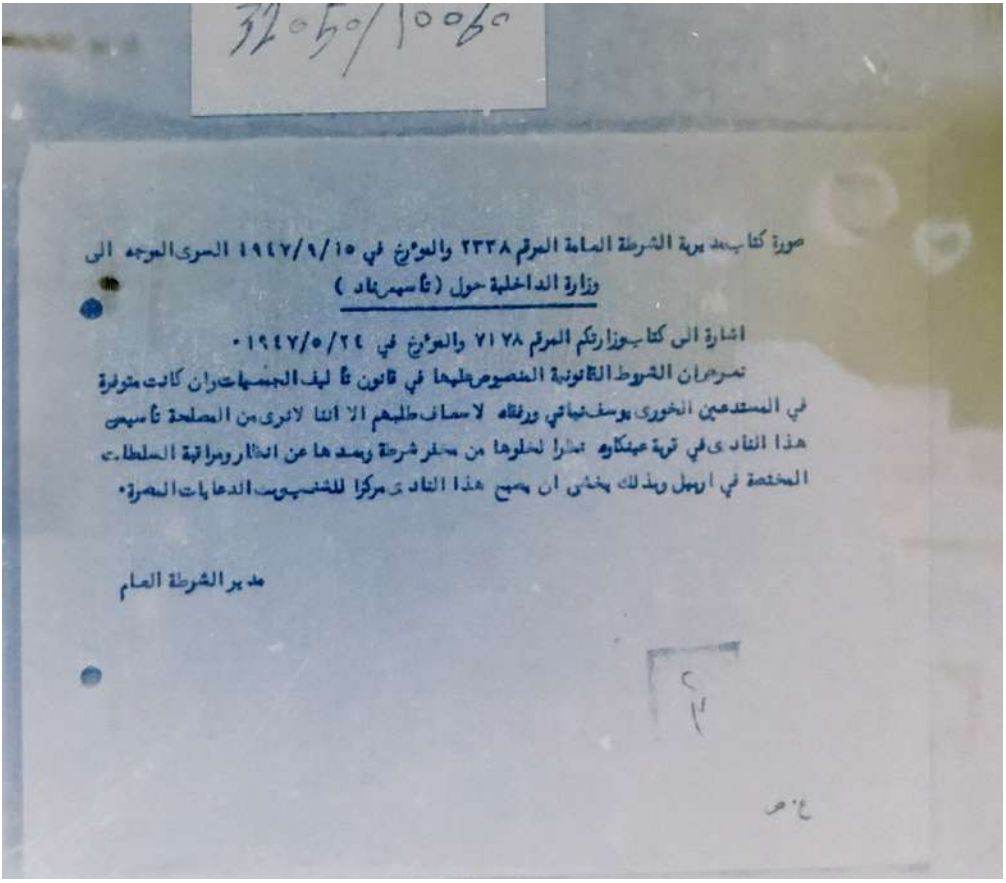

صورة كتاب مديرية الشرطة العامة المرقم ٢٣٣٨ والمؤرخ في ١٩٤٧/٩/١٥ السري الموجه الى
وزارة الداخلية حول (تأسيس نادي)

اشارة الى كتاب وزارتكم المرقم ٧١٧٨ والمؤرخ في ١٩٤٧/٥/٢٤.
نعرض ان الشروط القانونية المنصوص عليها في قانون تأليف الجمعيات وان كانت متوفرة في المستدعين الخوري يوسف نباتي ورفقاه لاسعاف طلبهم الا اننا لانرى من المصلحة تأسيس هذا النادي في قرية عينكاوه نظرا لخلوها من مخفر شرطة وبعدها عن انظار ومراقبة السلطات المختصة في اربيل وبذلك يخشى ان يصبح هذا النادي مركزا للتشبث بالدعايات المضرة.

مدير الشرطة العام

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

وێنەیەک لە نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس ژمارە ٢٣٣٨ لە ڕێککەوتی ١٩٤٧/٩/١٥ نهێنی بۆ وەزارەتی ناوخۆ دەربارەی (دامەزراندنی یانە)

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٧١٧٨ لە ڕێککەوتی ١٩٤٧/٥/٢٤.

ئەو مەرجە یاساییانەی کە لە یاسای دامەزراندنی کۆمەڵەکاندا هاتووە، ئەگەر لەبەردەستی داواکاران ئەلخوری یوسف نەباتی و هاوەڵەکانییدا بن، بۆ دەنگەوەهاتنی داواکاریەکەیان، ئێمە دامەزراندنی ئەم یانەیە لە گوندی عەینکاوە بە باش نابینین، بەهۆی ئەوەی کە شوێنەکە بنکەی پۆلیسی تێدانیە و دوورە لە چاودێری و کۆنترۆڵی دەسەڵاتی پەیوەندیدار لە هەولێر، بەم شێوەیە ترسی ئەوە هەیە ئەم یانەیە ببێتە ناوەندێک بۆ ئاژاوەگێڕی و بڵاوکردنەوەی پڕوپاگەندەی زیانبەخش.

بەڕێوەبەری گشتی پۆلیس

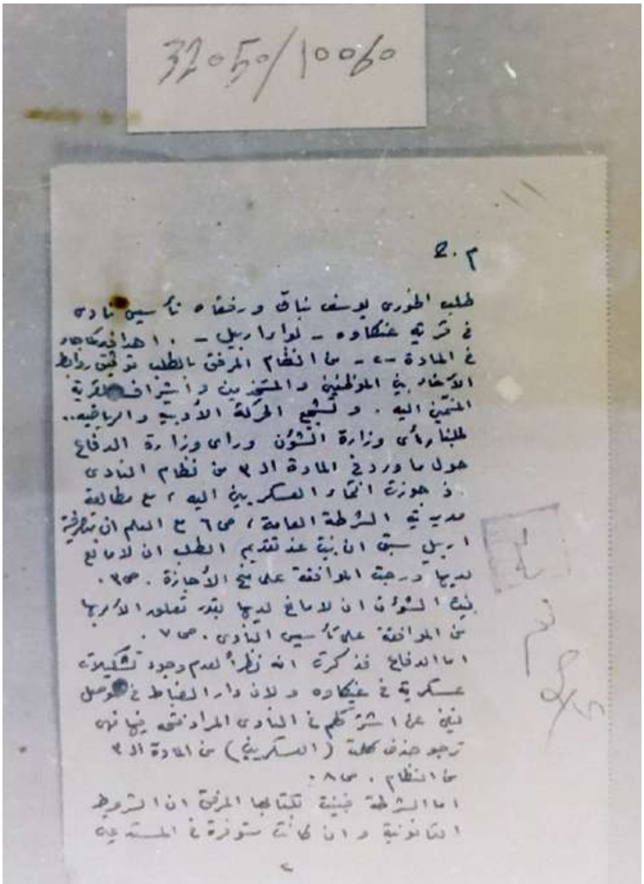

32050/10060

٢٠٤

طلب الخوري يوسف نباتي ورفقاؤه تأسيس نادي
في قرية عنكاوه - لواء اربيل - . ١٠ هذا في كما جاء
في المادة -٢- من النظام المرفق بالطلب توثيق روابط
الاتحاد بين الموظفين والمتنورين واشراف القرية
المنتمين اليه . وتشجيع الحركة الادبية والرياضية..
فطلبنا رأي وزارة الشؤون ورأي وزارة الدفاع
حول ما ورد في المادة الـ٣ من نظام النادي
في جواز انتماء العسكريين اليه ، مع مطالعة
مديرية الشرطة العامة ، ص ٦ مع العلم ان متصرفية
اربيل سبق ان بينت عند تقديم الطلب ان لا مانع
لديها ودرجة الموافقة على منح الاجازة . ص٥ .
فبينت الشؤون ان لا مانع لديها بقدر تعلقه الامر بها
من الموافقة على تأسيس النادي . ص٧ .
اما الدفاع فذكرت انه نظراً لعدم وجود تشكيلات
عسكرية في عنكاوه ولان دار الضباط في الموصل
تنفي على اشتراكهم في النادي المراد تأسيسه فهي ترى
وجوب حذف كلمة (العسكريين) من المادة الـ٣
من النظام . ص٨ .
اما الشرطة فبينت بكتابها المرفق ان الشروط
القانونية وان كانت متوفرة في المستدعين

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

ئەلخوری یوسف نەباتی و هاوەڵەکانی، داوای دامەزراندنی یانەیەکیان لە گوندی عەنکاوەی قەزای هەولێردا کردووە، ئامانجەکانی ئەم یانەیە، وەک لە ماددەی دووی پەیڕەوی هاوپێچکراودا هاتووە، پتەوکردنی پەیوەندی برایەتییە لە نێوان فەرمانبەران و کارگوزاران و سەرپەرشتییارانی گوندەکە، کە ئەندامی یانەکەن، هەروەها یانەکە هانی بزووتنەوەی ئەدەبی و وەرزشی دەدات. ئێمە داوای ڕاوبۆچوونی وەزارەتی کار و وەزارەتی بەرگریمان کرد. لەسەر ئەوەی کە لە ماددەی سێی پەیرەوەکەدا هاتووە، ڕێگە دراوە کە سەربازییەکانیش ببنە ئەندامی یانەکە لەگەڵ بەدواداچوونی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس.

بۆ زانیاری، موتەسەریفییەتی هەولێر لاری نەبووە لە پێدانی مۆڵەت بە یانەکە. وەزارەتی کاریش لەوەی کە پەیوەندی بەو هەیە، لاری نییە لە مۆڵەتپێدانی یانەکە. وەزارەتی بەرگری، بەهۆی نەبوونی پێکهاتەی سەربازی لە عەنکاوە، بوونی خانەی ئەفسەرەکان لە موسڵ، بەشداری سەربازان لەو یانەیەدا ڕەتدەکاتەوە. سەبارەت بە پۆلیسیش نووسیویەتی: ئەو مەرجە یاساییانەی کە لە یاسای دامەزراندنی کۆمەڵەکاندا هاتووە، ئەگەر لەبەردەستی داواکاران ئەلخوری یوسف نەباتی و هاوەڵەکانییدا بن، بۆ دەنگەوەهاتنی داواکاریەکەیان، ئێمە دامەزراندنی ئەم یانەیە لە گوندی عەینکاوە...

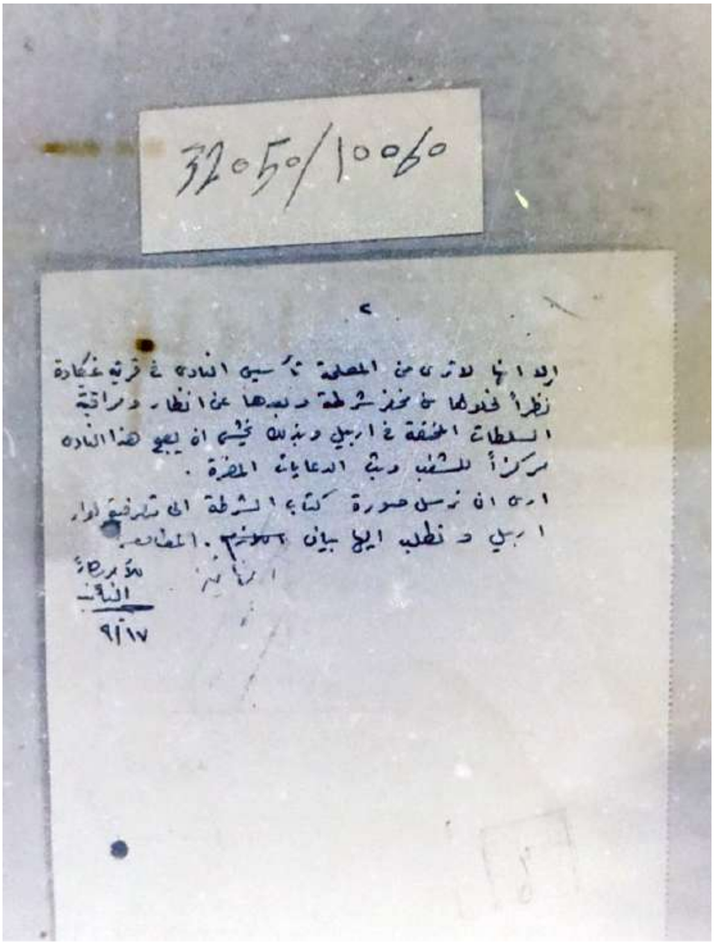
32050/10060

٢

ارى انه لا نرى من المصلحة تأسيس النادي في قرية عنكاوة
نظراً لخلوها من مخفر شرطة وبعدها عن انظار ومراقبة
السلطات المختصة في اربيل وبذلك نخشى ان يصبح هذا النادي
مركزاً للشغب وبث الدعايات المضرة .
ارجو ان نرسل صورة كتابنا الشرطة الى متصرفية لواء
اربيل ونطلب اليها بيان [illegible] . المطالعة

مدير [illegible]
النيابة
٩/١٧

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٨)
بە باش نابینین، بەهۆی ئەوەی کە شوێنەکە بنکەی پۆلیسی تێدانییە و دوورە لە چاودێری و کۆنترۆڵی دەسەڵاتی پەیوەندیدار لە هەولێر، بەم شێوەیە ترسی ئەوە هەیە ئەم یانەیە ببێتە ناوەندێک بۆ ئاژاوەگێڕی و بڵاوکردنەوەی پڕوپاگەندەی زیانبەخش.

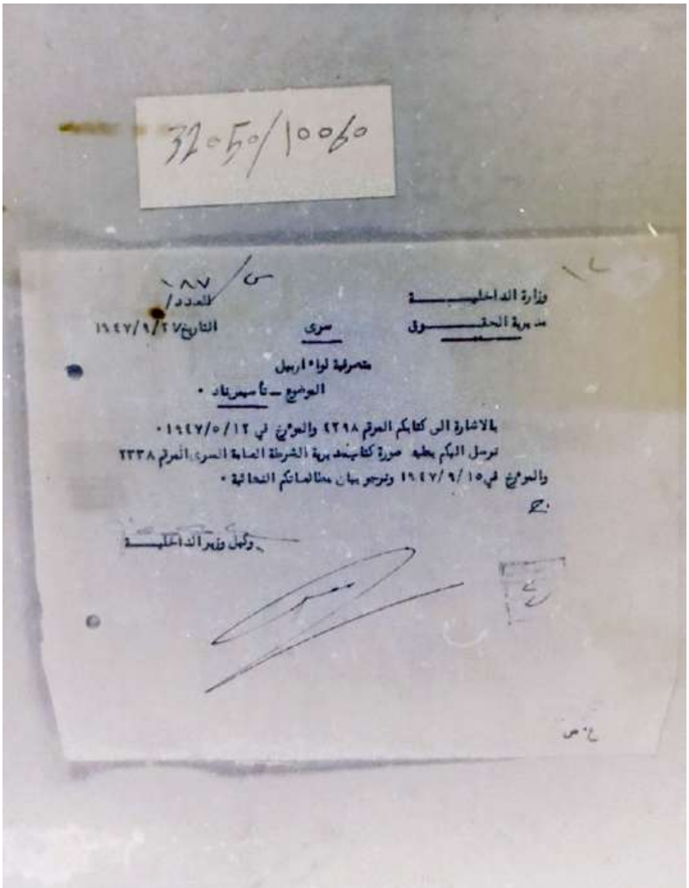

32050/10060

وزارة الداخلية
مديرية الحقوق

العدد/ س/١٨٧
التاريخ ٢٧/٩/١٩٤٧

سري

متصرفية لواء اربيل

الموضوع – تاسيس ناد .

بالاشارة الى كتابكم المرقم ٤٢٩٨ والمؤرخ في ١٢/٥/١٩٤٧ .
نرسل اليكم بطيه صورة كتاب مديرية الشرطة العامة السري المرقم ٢٣٣٨
والمؤرخ في ١٥/٩/١٩٤٧ ونرجو بيان مطالعاتكم النهائية .

وكيل وزير الداخلية

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (٩)
وەزارەتی ناوخۆ ژمارە: س/١٨٧ بەڕێوەبەرایەتی ماف ڕێککەوت: ١٩٤٧/٩/٢٧ نهێنی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر بابەت- کردنەوەی یانە ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٤٢٩٨ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/٥/١٢ دانەیەک لە نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیستان بە شێوەی نهێنی بە ژمارە ٢٣٣٨ لە ڕێککەوتی ١٩٤٧/٩/١٥ بۆ ڕەوانە دەکەین، تکایە خوێندنەوەی کۆتایی بۆ بکەن. بریکاری وەزیری ناوخۆ

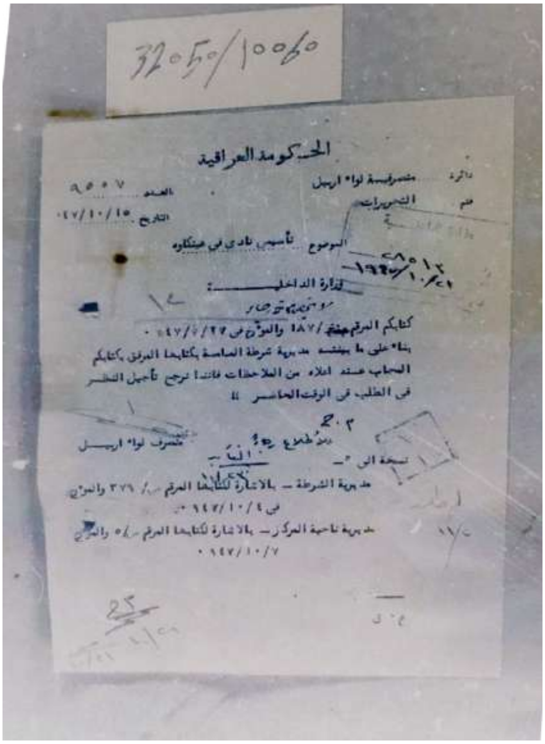
32050/10060

الحكومة العراقية

دائرة متصرفية لواء اربيل — العدد ٩٥٥٧
قلم التحريرات — التاريخ ١٥/١٠/٩٤٧

الموضوع تأسيس نادي في عينكاوه

وزارة الداخلية

كتابكم المرقم /١٨٧ والمؤرخ في ٢٧/٩/٩٤٧ .
بناءً على ما بينته مديرية شرطة العامة بكتابها المرفق بكتابكم الجواب عنه اعلاه من الملاحظات فاننا نرجح تأجيل النظر في الطلب في الوقت الحاضر .

متصرف لواء اربيل

نسخة الى :-
مديرية الشرطة – بالاشارة لكتابها المرقم س/ ٣٧٦ والمؤرخ في ٤/١٠/٩٤٧ .
مديرية ناحية المركز – بالاشارة لكتابها المرقم س/٥ والمؤرخ ٧/١٠/٩٤٧ .

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

حکوومەتی عێراق
فەرمانگەی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە: ٩٥٥٧
خامەی نووسراوەکان ڕێککەوت: ١٩٤٧/١٠/١٥

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ

نووسراوتان ژمارە ١٨٧ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/٩/٢٧
لەسەر بنەمای نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس، کە هاوپێچی نووسراوەکەتان کراوە، لە وەڵامی تێبینییەکانی کە لەسەرەوە هاتووە، ئێمە لە ئێستادا ئەم داواکارییە (کردنەوەی یانەی عەنکاوە-وەرگێڕ-) دوادەخەین.

موتەسەریفی لیوای هەولێر

وێنەیەک بۆ:
- بەڕێوەبەرایەتی پۆلیس- ئاماژە بە نووسراویان ژمارە س/٣٧٩ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/١٠/٤
- بەڕێوەبەرایەتی ناحیەی ناوەند- ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە س/٥ لە ڕێکەوتی ١٩٤٧/١٠/٧.

نظام نادي هيكـــــــــارة

١ـ يسمى هذا النادي (نادي هيكارة) ويكون له ختم خاص بهذا الاسم .

٢ـ اهدافه :ـ

أـ توثيق روابط الاخاء بين الموظفين والمستخدمين واشراف القرية المنتمين اليه والتعاون على الروح الاجتماعية فيما بينهم وما بين اسرهم في ساعات الفراغ .

بـ تشجيع الحركة الادبية وترويج المطالعة بينهم وذلك بواسطة الاشتراك بالمجلات والجرائد واقتناء الكتب العلمية والادبية .

جـ تشجيع الحركة الرياضية بانشاء فرق رياضية لمختلف انواع الالعاب واقامة مباريات فيما بينها .

د ـ لا يجوز الخوض في الابحاث السياسية والشؤون الرسمية داخل النادي مطلقا .

شـــــــــروط الانتماء

٣ـ يحق لكل موظف في الحكومة العراقية مدنيا كان ام عسكريا ان ينتمي الى النادي ويكون عضوا فيه .

٤ـ يحق للمتقاعدين من المستخدمين في الدوائر الحكومية او الشركات (عدا الفراشين والخــــــدم) الانتماء الى النادي .

٥ ـ يحق لخريجي المدارس المتوسطة فما فوق وطلاب دور المعلمين ومدارس الزراعة والمساحة الانتماء الى النادي .

٦ـ يحق لاشراف ووجهاء القرية ان ينتسبوا الى النادي .

٧ـ لا يقبل عضوا في النادي من كان ساقطا من الحقوق المدنية او كان مشهورا بسمعة غير حسنة .

٨ـ ان الانتساب لعضـــــوية النادي يتم بتقديم طلب خطي لرئاسة النادي .

٩ـ يقبل الطالبون لعضوية النادي بموافقة اكثرية هيئة الادارة واذا رفض الطلب يحال الامر الى رئيس الشرف للمحاكمة وقراره نهائي .

١٠ـ يدفع كل عضو في النادي رسما مقطوعا باسم الدخولية لمرة واحدة ومقداره ـ ربع دينار ـــــ للموظفين و ٢٠٠ فلس للطلاب .

١١ـ يدفع كل عضو من اعضاء النادي رسما باسم الاشتراك الشهري بنسبة ١ ٪ من الراتب الاسمي للموظفين و ٥٠ فلسا للطلاب .

١٢ـ ان رسم الدخولية للاشراف والوجهاء ـ ربع دينار ـ ومعدل اشتراكهم الشهري ١٠٠ فلس .

١٣ـ يفصل العضو من هيأة النادي العامة عندما يرتكب ما يخل بنظام النادي او آداب العــــــامة بقرار من الهيأة العامة وباكثرية الآراء ومصادقة رئيس الشرف على ذلك .

١٤ـ كل عضو ينفصل من النادي بأية صورة كانت يسقط حقه من ممتلكات النادي .

١٥ـ كل موظف من اعضاء النادي ينفصل من وظيفته بصورة لا تمس شرفه يستمر على عضويته وذلك بعد موافقة الهيأة الادارية باكثرية الآراء .

ادارة النادي

١٦ـ للنادي هيأة عامة مؤلفة من جميع الاعضاء وهذه الهيأة تعقد في الاسبوع الاول من شهر شباط من كل سنة اجتماعا عاما لانتخاب الهيأة الادارية بالتصويت السري وتكون مؤلفة من ٦ ـ ٩ اعضاء بحسب اللزوم ولسنة واحدة واذا انفك من العضوية الادارية احد الاعضـــــاء لسبب من الاسباب يحل محله العضو الذي يليه في كثرة الاصوات في الانتخابات العامة او ينتخب عضو آخر او اعضاء آخرون بنسبة الشواغر في الهيأة الادارية للعضوية الشاغرة وذلك بقرار

— ٢ —

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

پەیڕەوی یانەی عەنکاوە

١. یانەکە ناوی یانەی عەنکاوەیە، مۆرێکی تایبەتی بەو ناوە دەبێت.
٢. ئامانجەکانی:
آ. پتەوکردنی برایەتی لە نێوان فەرمانبەران و کارگوزار و سەرپەرشتیارانی گوند و پەرەپێدانی گیانی کۆمەڵایەتیبوون و دابینکردنی ئارامی دەروونی لەکاتی بەتاڵ.
ب. هاندانی جووڵانەوەی ئەدەبی، بەهۆی خوێندنەوە و بەشدارییکردن لە گۆڤار و ڕۆژنامە و کتێبی ئەدەبی و زانستی.
ج. هاندانی جووڵانەوەی وەرزشی، بە دروستکردنی تیپی وەرزشی بۆ یارییە جیاوازەکان.
د. یانە بە هیچ شێوەیەک پەیوەندی بە کاری سیاسی و کاروباری فەرمییەوە نابێت.
مەرجی ئەندامێتی:
٣. فەرمانبەری حکوومەتی عێراقی پاشایەتی بێت، هەروەها پیاوانی سەربازیش دەتوانن ببنە ئەندامی یانەکە.
٤. فەرمانبەران و کارگوزاران لە دامودەزگاکانی حکوومەت یان کۆمپانیاکان دەتوانن ببنە ئەندام.
٥. دەرچووانی قۆناغی ناوەندی و مامۆستایانی کشتوکاڵ و پیشەسازی دەگرێتەوە.
٦. سەرپەرشتیاران و کەسایەتییە ناسراوەکانی گوند دەتوانن ببنە ئەندام.
٧. یانە کەسانی لە یاسا دەرچوو و سزادراو وەرناگرێت.
٨. کارکردن بۆ ئەندامێتی یانە بە پێشکەشکردنی داواکاری بۆ سەرۆکایەتی یانە دەبێت.
٩. ئەندام بوون لە یانە بە ڕەزامەندی زۆرینەی دەستەی کارگێڕی یانە دەبێت، ئەگەر داواکەی ڕەتکرایەوە، ئەوا بڕیاری کۆتایی لای سەرۆکی یانە دەبێت.
١٠. دەبێت ئەندامانی یانە، بڕە پارەی هاتنەناوەوەی یانە بۆ یەک جار بدەن، ئەم بڕەش چارەگە دینارێکە بۆ فەرمانبەران و بڕی ١٠٠ فلسە بۆ قوتابییان.
١١. هەر ئەندامێکی یانە ئابوونەی مانگانە بە ڕێژەی سەدا یەک لە مووچەکەی بدات، ئەگەر فەرمانبەر بوو، بۆ قوتابییانیش بڕی پەنجا فلس دەدەن.
١٢. بڕی پارەی هاتنەناوەوەی یانە، بۆ کەسایەتییە دیارەکان، چارەگە دینارێکە، مانگانە ١٠٠ فلسە.
١٣. ئەندام لە دەستەی گشتی فەسڵ دەکرێت، کاتێک کە پابەندی پەیڕەوی یانە و ئادابی گشتی نابێ، ئەمەش بە بڕیاری زۆرینەی بۆچوونی دەستەی گشتی و ڕەزامەندی سەرۆکی یانە.
١٤. هەر ئەندامێک بە هەر هۆکارێک لە یانە بێتە دەرەوە، مافی بەسەر مومتەلەکاتی یانە نامێنێت.
١٥. هەر فەرمانبەرێکی ئەندام لە یانە، کە لە پیشەکەی فەسڵ دەکرێت، بەشێوەیەك کە فەسڵکردنەکە پەیوەندی بە لایەنی شەرەفەوە نەبێت، ئەوا لەسەر ئەندامێتی یانە بەردەوام دەبێت، ئەمەش دوای ڕەزامەندی دەستەی کارگێڕی بە زۆرینەی دەنگ.
کارگێڕی یانە
١٦. یانە دەستەیەکی گشتی هەیە، کە لە سەرجەم ئەندامان پێکهاتووە، ئەم دەستەیە لە هەفتەی یەکەمی مانگی تەمموزی هەموو ساڵێك کۆبوونەوەیەکی گشتی دەکات بۆ هەڵبژاردنی دەستەی کارگێڕی بە دەنگدانی نهێنی، دەبێ لە ٦-٧ ئەندام بەگوێرەی پێویست بۆ ماوەی ساڵێك پێکبێت. ئەگەر یەکێك لە ئەندامان بە هەر هۆکارێك لە ئەندامێتی کارگێڕی دەستی لەکارکێشایەوە، ئەوا ئەو ئەندامە شوێنی دەگرێتەوە، کە لەدوای ئەو زۆرینەی دەنگەکانی لە هەڵبژاردنی گشتی هێناوە، یاخود کەسێك یا چەند کەسێکی دیکە هەڵدەبژێردرێن، ئەمەش بەگوێرەی ئەو ئەندامانەی، کە شوێنیان لە دەستەی گشتی بەتاڵە، پێویستیشە ئەمە بە بڕیاری دەستەی کارگێڕی بێت.

ـ ٢ ـ

الهيأة العامة ويحضر من رئيس [illegible] النادي [illegible] [illegible]
اعضاء [illegible] النصاب عند حضور اكثر من نصف اعضاء الهيأة العامة وعند عدم حصول
النصاب يؤجل الاجتماع والانتخاب الى الاسبوع التالي [illegible] وعند ذلك [illegible]
عدم حصول النصاب [illegible] من الهيأة العامة [illegible] رئيس [illegible]
الذي يترأس الاجتماع العام .

١٧ـ تنتخب هيئة الادارة رئيسا وسكرتيرا ومحاسبا وأمينا للصندوق ومديرا للشؤون الرياضية ـ ومديرا للشؤون الادبية .

١٨ـ بعد مصادقة وزارة الداخلية على هذا النظام تجتمع الهيأة العامة وتنتخب على الوجه المبين اعلاه الهيأة الادارية .

١٩ـ تقوم هيئة الادارة بادارة جميع شؤون النادي الادارية والمالية وهي المسؤولة عن تدبير ـ امور النادي كافة خلال سنة انتخابها ولها الحق ان تشكل [illegible] من اعضاء النادي من [illegible] وان تصدر التعليمات اللازمة لادارة النادي وان تستخدم من يلزم للقيام بالخدمات الضرورية اللازمة .

٢٠ـ تقدم هيأة الادارة حسابات النادي السنوية وتقريرا باعمالها الى الهيأة العامة عند الاجتماع العام .

٢١ـ تعقد الهيأة الادارية اجتماعا خاصا للنظر في شؤون النادي مرة في الشهر ويجوز عقد الاجتماع بناء على اقتراح عضوين من اعضاء الهيئة وموافقة رئيس النادي ولرئيس النادي الحق لجمع الهيأة الادارية عند اللزوم .

٢٢ـ ان نصاب الاجتماع للهيأة الادارية يحصل بحضور اكثر من نصف اعضائها .

٢٣ـ يقوم الرئيس بادارة جلسات هيأة الادارة والاشراف على ادارة النادي وجمع الهيأة الادارية عند الاقتضاء وهو يمثل النادي في الدوائر الحكومية وفي العقود [illegible] والمراسلات . ويقوم السكرتير بمراقبة كافة الامور التحريرية المختصة بالنادي من مخابرات ودعوة الاعضاء للاجتماع وينوب عن الرئيس في حالة غيابه لسبب من الاسباب [illegible] ذلك وهو المسؤول عن تنظيم ومحافظة السجلات والدفاتر الخاصة بالنادي عدا ما يتعلق منها بالحسابات . ويقوم المحاسب بتنظيم الامور الحسابية [illegible] النادي من واردات ومصروفات وهو المسؤول عنها وعن محافظة كافة [illegible] الواردات [illegible] . ويقوم مدير الشؤون الرياضية [illegible] بين المنتمين للنادي وتنظيم فرق للالعاب واجراء مسابقات [illegible] ويقوم مدير الشؤون الادبية [illegible] والقاء [illegible] الكتب [illegible] والمسابقات . ويقوم امين الصندوق بحفظ الدراهم لديه .

٢٤ـ يجب ان توجد في النادي الدفاتر التالية [illegible]
(أ) دفتر للمصروفات والواردات .
(ب) دفتر الواردة والصادرة .
(ج) سجل للاعضاء .
(د) دفتر يحتوي على [illegible] اجتماعات الهيئة العامة واجتماعات الهيئة الادارية .
(هـ) دفتر [illegible]

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ١٩٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

دەستەی گشتی بێت.
١٧. دەستەی بەڕێوەبردن، سەرۆک و سکرتێر و ژمێریار و ئەمین سندووق و بەڕێوەبەری کاروباری ئەدەبی و وەرزشی هەڵدەبژێرن.
١٨. پاش پەسندکردنی ئەم پەیڕەوە لە وەزارەتی ناوخۆ، دەستەی گشتی کۆ دەبنەوە و دەستەی کارگێڕی هەڵدەبژێرن.
١٩. دەستەی کارگێڕی، بەرپرسیارێتی کاروبارەکانی یانەیان لە ئەستۆ دایە و هەڵدەستن بە جێبەجێکردنی سەرجەم کاروبارەکانی یانە، وەک کڕینی کەلوپەل و پێداویستییەکانی یانە.
٢٠. دەستەی بەڕێوەبردن، هەژماری ساڵانە و ڕاپۆرتی کارەکان ئامادە دەکات لە کۆبوونەوەی گشتی، دەیداتە دەستەی گشتی.
٢١. دەستەی گشتی، کۆبوونەوەی خۆی بەشێوەی مانگانە، بەمەبەستی کاروبارەکانی یانە گرێ دەدات، لەسەر بنەمای پێشنیاری ئەندامانی دەستەی بەڕێوەبردنی یانە.
٢٢. کۆبوونەوەی دەستەی کارگێڕی بە ئامادەبوونی زیاتر لە نیوەی ئەندامانی گرێ دەدرێت.
٢٣. سەرۆك دانیشتنەکانی دەستەی کارگێڕی بەڕێوەدەبات و سەرپەرشتی کارگێڕی یانە و سەرجەم دەستەی کارگێڕی لەکاتی پێویستدا دەکات. نوێنەرایەتی یانە لە فەرمانگە حکوومییەکان و گرێبەست لەگەڵیان یا لەگەڵ کۆمپانیا و کەسەکان دەکات. سکرتێر سەرجەم کاروباری نووسراوەکانی تایبەت بە یانە وەك هەواڵنێری و بانگهێشتی ئەندامان بۆ کۆبوونەوە دەبینێت. نوێنەرایەتی سەرۆك دەکات لە کاتی ئامادەنەبوونی سەرۆك بەهەر هۆکارێك، یا لەسەر بنەمای ڕێگەپێدانی ئەو. بەرپرسە لە ڕێکخستن و پاراستنی تۆمار و دەفتەرەکانی یانە، جگە لەوانەی، کە پەیوەندییان بە ژمێرارییەوە هەیە. ژمێریار کاروباری ژمێریاری یانە ڕێکدەخات خەرجی و داهاتەکان دەبینێت و بەرپرسە لێی، سەرجەم تۆمارەکان دەپارێزێت. هەروەك ئەو داهاتەکان بە وەسڵ وەردەگرێت، کە لەلایەن ئەو و سەرۆکی دەستەی کارگێڕی واژوو دەکرێت. بەڕێوەبەری کاروباری وەرزشی گیانی وەرزشی لەنێو ئەندامانی یانە بڵاودەکاتەوە، تیپ بۆ یارییەکان ڕێکدەخات و پێشبڕکێ لەنێوانیاندا ئەنجام دەدات. بەڕێوەبەری کاروباری ئەدەبی بەشداری لە گۆڤار و ڕۆژنامەکاندا دەکات و کتێب دەکڕێت و دەیانپارێزێت و هانی حەزی خوێندنەوە دەدات. لەسەر ئەمینداری سندوق پێویستە پارە لای خۆی بپارێزێت.
٢٤. پێویستە یانە ئەم پەڕاوانەی هەبێت، بەهۆی نەبوونی دەزگای دارایی حکوومی لە گوندەکە:
آ. پەڕاوی خەرجییەکان و داهات.
ب. پەڕاوی ناردەنی و هاوردەنی.
ج. تۆماری کەلوپەل.
د. دەفتەرێك کە مەحزەری کۆبوونەوە گشتی و کۆبوونەوەکانی دەستەی کارگێڕی لەخۆبگرێت.
هـ. دەفتەری ناردراوەکان و بەڵگەنامەکان.

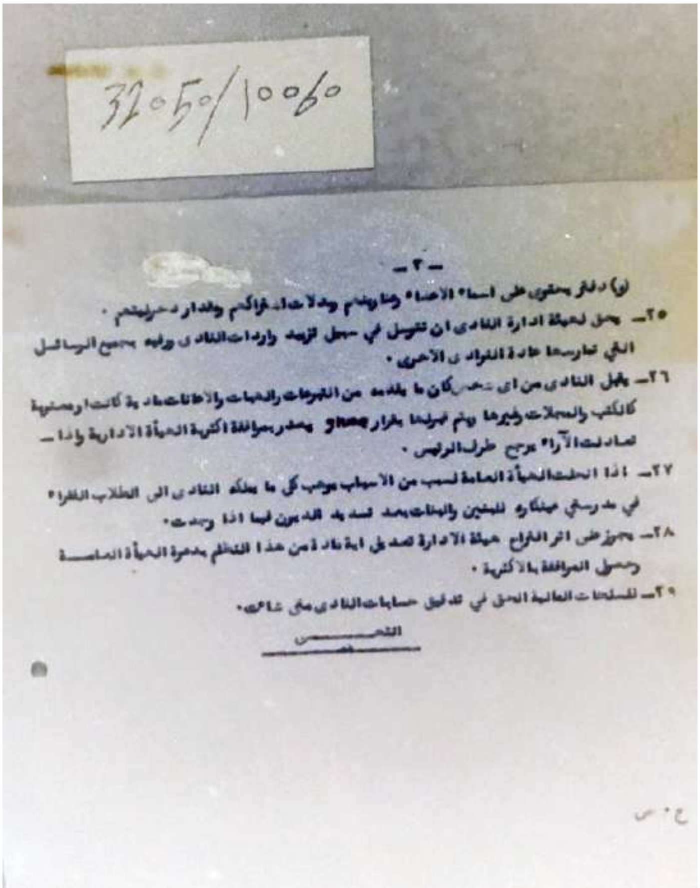

32050/10060

- ٢ -

(و) دفتر يحتوي على اسماء الاعضاء وعناوينهم ومدة اشتراكهم ومقدار مدفوعاتهم .

٢٥- يحق لهيئة ادارة النادي ان تتوسل في سبيل تزييد واردات النادي ورقيه بجميع الوسائل التي تمارسها عادة النوادي الاخرى .

٢٦- يقبل النادي من اي شخص كان ما يقدمه من التبرعات والهبات والاعانات مادية كانت او معنوية كالكتب والمجلات وغيرها ويتم قبولها بقرار يصدر بموافقة اكثرية الهيأة الادارية واذا تساوت الآراء يرجح طرف الرئيس .

٢٧- اذا انحلت الهيأة العامة لسبب من الاسباب يوهب كل ما يملكه النادي الى الطلاب الفقراء في مدرستي عينكاوه للبنين والبنات بعد تسديد الديون فيما اذا وجدت .

٢٨- يجوز على اثر اقتراح هيئة الادارة تعديل اية مادة من هذا النظام بحضور الهيأة العامة وحصول الموافقة بالاكثرية .

٢٩- للسلطات المالية الحق في تدقيق حسابات النادي متى شائت .

دۆسیەی یانەی عەنکاوە لە هەولێر/ ۱۹٤٧ / بەڵگەنامەی ژمارە (۱۳)
و. دەفتەرێك بۆ تۆماری ناوی ئەندامان و ناوونیشانیان و ئابوونەیان. ٢٥. مافی دەستەی کارگێڕی یانەیە، کە هەوڵبدات بۆ زیادکردنی داهاتەکانی یانە، سەرجەم ئەو ئامرازانە بگرێتە بەر، کە بەشێوەیەکی ئاسایی یانەکانی دیکە دەیگرنەبەر. ٢٦. یانە پێشوازی لە هەموو ئەو کۆمەك و بەخشینانە دەکات کە لەلایەن خەڵکانەوە بۆ یانە دەکرێن، جا ماددی یا مەعنەوی بن، وەک کتێب و گۆڤار و جگە لەمانە. قبوڵکردنی ئەمانەش بە ڕەزامەندی زۆرینەی دەستەی کارگێڕی دەبێت، ئەگەر دەنگەکان وەك یەك بوون، ئەوا دەنگی لای سەرۆك پێشدەخرێت. ٢٧. هەرکاتێک یانە، بەهەر هۆکارێک خۆی هەڵوەشاندەوە، هەموو کەلوپەلەکانی پێشکەش قوتابییە هەژارەکان لە هەردوو قوتابخانەی کچان و کوڕانی عەنکاوە دەکات، ئەمە دوای ئەوەی قەرزەکانی خۆی دایەوە، ئەگەر قەرزار بوو. ٢٨. لەسەر پێشنیاری دەستەی کارگێڕی دەکرێت هەر یەکێك لەم ماددانەی ئەم پەیڕەوە پەسند بکرێت، ئەمەش لەسەر بانگهێشتی دەستەی کارگێڕی و بەدەستهێنانی ڕەزامەندی زۆرینە. ٢٩. لایەنی دارایی بۆی هەیە وردبینی لە ژمێریاری یانە بکات هەر کاتێک بیەوێت. کۆتایی هات

یانەی پارێزەران لە هەولێر

١٩٥١-١٩٥٥

معالي وزير الداخلية المحترم

بواسطة سعادة متصرف لواء أربيل المحترم

نحن الموقعين أدناه المحامين في أربيل نود أن نفتح
نادياً باسم « نادي محامي أربيل » لقضاء أوقات فراغنا
فيه ، فنرجو التفضل بالأمر لمنحنا إجازة بفتح
هذا النادي .
ونرفق بطيه نسخة من النظام الداخلي للنادي للاطلاع
عليه . وتقبلوا فائق احترامنا –

المحامي ابراهيم عزيز دزه يي
المحامي محمد عبدالفتاح الدباغ
المحامي قاسم داود اليعقوبي

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١)

جەنابی وەزیری ناوخۆی بەڕێز

لەڕێگەی جەنابی موتەسەریفی لیوای هەولێری بەڕێز

ئێمە چەند پارێزەرێکین، کە لە خوارەوە واژوومان کردووە، دەمانەوێ یانەیەک بەناوی (یانەی پارێزەرانی هەولێر) بکەینەوە، بۆ بەسەربردنی کاتی دەستبەتاڵی، تکایە ڕەزامەندی بفەرموون بۆ پێدانی مۆڵەت و ڕێگەمان بدەن بۆ کردنەوەی یانەکە. دانەیەک لە پەیڕەوی ناوخۆی یانەکە هاوپێچ دەکەین . لەگەڵ ڕێزدا.

پارێزەر ئیبراهیم عەزیز دزەیی
١٩٥١/٧/١١

١.پارێزەر قاسم داود الیعقوبی
٢. پارێزەر محمد عبدالفتاح الدباغ
٣. پارێزەر تحسین یاسین
٤. پارێزەر جرجیس دۆغرامەچی
٥. پارێزەر یعقوب داود ئاغا
٦. پارێزەر محمد صادق المختار
٧. پارێزەر رحمان دزەیی
٨. پارێزەر عبدالقادر نورالدین

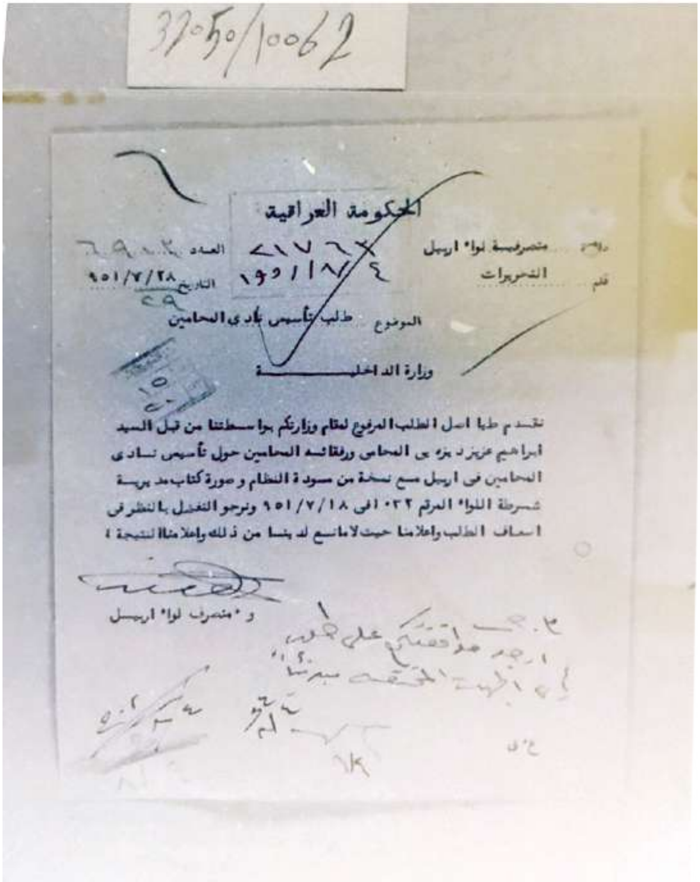
الحكومة العراقية
متصرفية لواء اربيل
التحريرات
العدد
التاريخ ٩٥١/٧/٢٨
الموضوع طلب تأسيس نادي المحامين
وزارة الداخلية
نقدم طيا اصل الطلب المرفوع لمقام وزارتكم بواسطتنا من قبل السيد ابراهيم عزيز دزه يي المحامي ورفقائه المحامين حول تأسيس نادي المحامين في اربيل مع نسخة من مسودة النظام و صورة كتاب مديرية شرطة اللواء المرقم ١٠٣٢ في ١٩٥١/٧/١٨ ونرجو التفضل بالنظر في اسعاف الطلب واعلامنا حيث لا مانع لدينا من ذلك واعلامنا النتيجة .
م . متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
حکوومەتی عێراق موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر   ژمارە: ٦٩٠٣ خامەی نووسراوەکان   ڕێکەوت:١٩٥١/٧/٢٨ بابەت/ داواکاری کردنەوەی یانەی پارێزەران بۆ وەزارەتی ناوخۆ دانەی ڕەسەنی داواکاری بەڕێز ئیبراهیم عەزیز دزەیی و هاوڕێ پارێزەرەکانیتان بۆ بەرز دەکەینەوە، دەربارەی کردنەوەی یانەی پارێزەران لە هەولێر، لەگەڵ دانەیەک لە ڕەشنووسی پەیڕەوەکەیان و وێنەیەک لە نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی لیوا، بە ژمارە ١٠٣٢ لە ڕێکەوتی ١٩٥١/٧/١٨ تکایە بفەرموون بۆ بەتەنگەوەهاتنی داواکارییەکەیان و ئێمە لاریمان نییە لەسەر ئەو بابەتە. موتەسەریفی لیوای هەولێر

وزارة الداخلية
مديرية الشرطة العامة
شعبة التحقيقات الجنائية

العدد: ٦٦٦٩

الى: وزارة الداخلية

الموضوع: تأسيس نادي

اشارة الى كتابكم المرقم ١١١٩٧ والمؤرخ في ١٩٥١/٨/٧.
ظهر بنتيجة التحقيق ان طالبي تأسيس نادي المحامين في اربيل المذكورة اسماؤهم ادناه هم من ذوي الاخلاق الحسنة وليست لديهم ميول او نزعات مضرة ولم تظهر لهم محكوميات سابقة كما لم يسجل لدينا شيء عنهم.

مدير الشرطة العام

١- ابراهيم عزيز آغا
٢- جرجيس محمد صادق
٣- محمد عبد الفتاح
٤- محمد صادق [illegible]
٥- عبد الرحمن حسين
٦- عبد القادر نور الدين
٧- قاسم داود اليعقوبي
٨- يعقوب داود
٩- تحسين ياسين

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس
هۆبەی لێکۆڵینەوەی تاوانکاری

ڕێکەوت: ١٩٥١/١٢/١٦
ژمارە: ٦٦٦٩

بۆ/ وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ کردنەوەی یانە

ئاماژە بە نووسراوتان، ژمارە ١١١٩٧ لە ڕێکەوتی ١٩٥١/٨/٧
لە ئەنجامی لێکۆڵینەوە لە داواکاری کردنەوەی یانەی پارێزەران لە هەولێر، کە ناوەکانیان لە خوارەوە هاتووە، دەرکەوت کە ئەو کەسانە خاوەن ڕەوشتێکی باشن، هیچ لایەنگیری و کێشەیەکی زیانبەخشیان نییە. لە ڕابردوودا بەر هیچ سزایەک نەکەوتوون. هیچ تۆمارێکی لەم شێوەیان لای ئێمە نییە.

بەڕێوەبەری گشتی پۆلیس

١. ئیبراهیم عەزیز ئاغا
٢. پارێزەر قاسم داود اليعقوبی
٣. پارێزەر محمد عبدالفتاح الدباغ
٤. پارێزەر تحسین یاسین
٥. پارێزەر جرجیس دۆغرامەچی
٦. پارێزەر یعقوب داود ئاغا
٧. پارێزەر محمد صادق المختار
٨. پارێزەر رحمان دزەیی
٩. پارێزەر عبدالقادر نورالدین

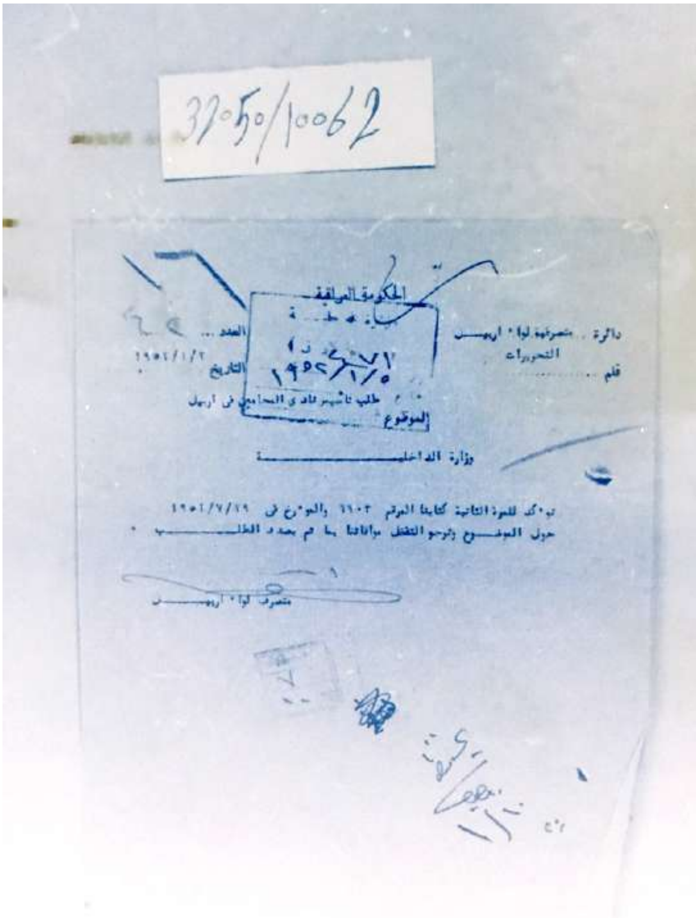
32050/10062

الحكومة العراقية

دائرة متصرفية لواء اربيل — العدد ...
التحريرات — التاريخ ١٩٥٢/١/٢
قلم ....

الموضوع: طلب تأسيس نادي المحامين في اربيل

وزارة الداخلية

نؤكد للمرة الثانية كتابنا المرقم ٦٩٠٣ والمؤرخ في ١٩٥١/٧/٢٩ حول الموضوع ونرجو التفضل بموافاتنا بما تم بصدد الطلب .

متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٤)
حکوومەتی عێراق فەرمانگەی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر — ڕێکەوت: ١٩٥٢/١/٢ خامەی نووسراوەکان — ژمارە: ٤٢ بابەت/ داواکاری کردنەوەی یانەی پارێزەرانی هەولێر وەزارەتی ناوخۆ بۆ جاری دووەم بە نووسراوی ژمارە ٦٩٠٣ لە ڕێکەوتی ١٩٥١/٧/٢٩، جەخت لەسەر ئەو بابەتە دەکەینەوە، داواتان لێدەکەین ئەو شتانەمان بۆ دابین بکەن، کە لە داواکارییەکەدا هاتووە. موتەسەریفی لیوای هەولێر

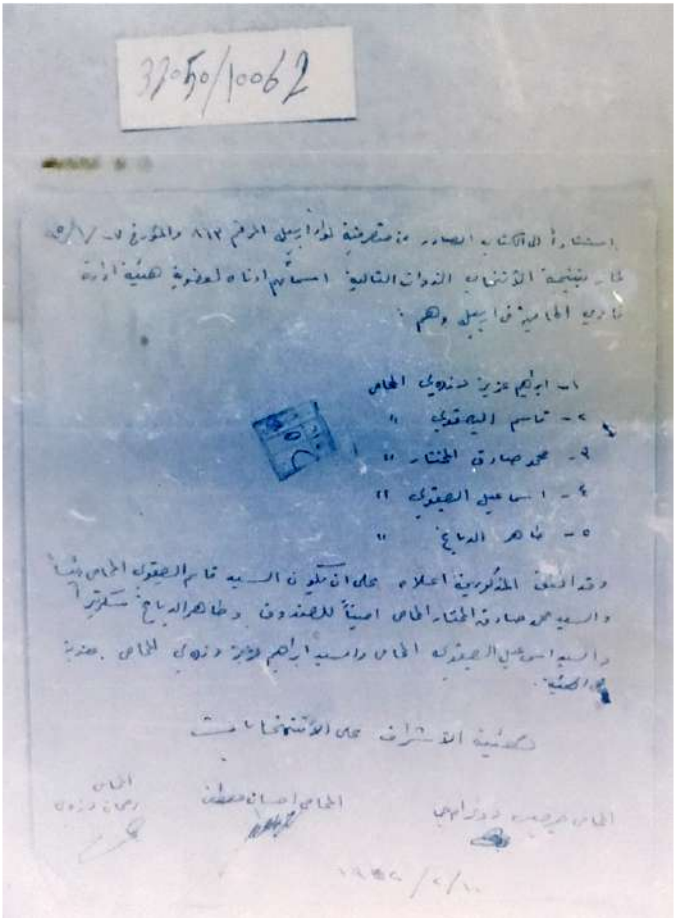

32050/10062

استناداً الى الكتاب الصادر من متصرفية لواء اربيل المرقم ٨٦٣ والمؤرخ في ٢٧/١/١٩٥٢ فاز بنتيجة الانتخابات الذوات التالية اسماؤهم ادناه لعضوية هيئة ادارة نادي المحامين في اربيل وهم:

١- ابراهيم عزيز دزه يي المحامي
٢- قاسم اليعقوبي "
٣- محمد صادق المختار "
٤- اسماعيل اليعقوبي "
٥- طاهر الدباغ "

وقد اتفق المذكورين اعلاه على ان يكون السيد قاسم اليعقوبي المحامي رئيساً والسيد محمد صادق المختار المحامي اميناً للصندوق وطاهر الدباغ سكرتيراً والسيد اسماعيل اليعقوبي المحامي والسيد ابراهيم عزيز دزه يي المحامي اعضاء في الهيئة.

هيئة الاشراف على الانتخابات

المحامي جرجيس دوغرمچي — المحامي احسان مصطفى — المحامي رحمن دزه يي

١٠/٢/١٩٥٢

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

بـە پشتبەسـتن بـە نووسراوی موتەسـەریفییەتی لیـوای هەولێر ژمـارە ٨٦٣ لە ڕێکەوتـی ١٩٥٢/١/٢٧ ئەمانـەی کە ناویان لـە خـوارەوە هاتـووە، بـۆ دەسـتەی بەڕێوەبردنی یانەی پارێـزەران لە هەولێـر لـە کۆبوونـەوەی دووەم، دەرچوون:

١. ئیبراهیم عەزیز دزەیی پارێزەر
٢. قاسم یەعقوبی پارێزەر
٣. محەمەد صادق موختار پارێزەر
٤. ئیسماعیل یەعقوبی پارێزەر
٥. طاهر دەباغ پارێزەر

ئەمانـەی ناویـان لەسـەرەوە هاتـووە، ڕازی بـوون بـەوەی بەڕێـز قاسـم یەعقوبـی ببێتـە سـەرۆکی یانـە و بەڕێـز محەمـەد صـادق موختـار ئەمینـداری سـندووق و طاهـر دەبـاغ سـکرتێر و بەڕێز پارێزەر ئیسـماعیل یەعقوبـی و بەڕێز پارێـزەر ئیبراهیـم دزەیـی ببنـە ئەندامی دەسـتەکە.

دەستەی سەرپەرشتیاری هەڵبژاردن

پارێزەر جەرجیس دۆغرەمەچی پارێزەر ئیحسان مستەفا پارێزەر ڕەحمان دزەیی

١٩٥٢/٢/١٠

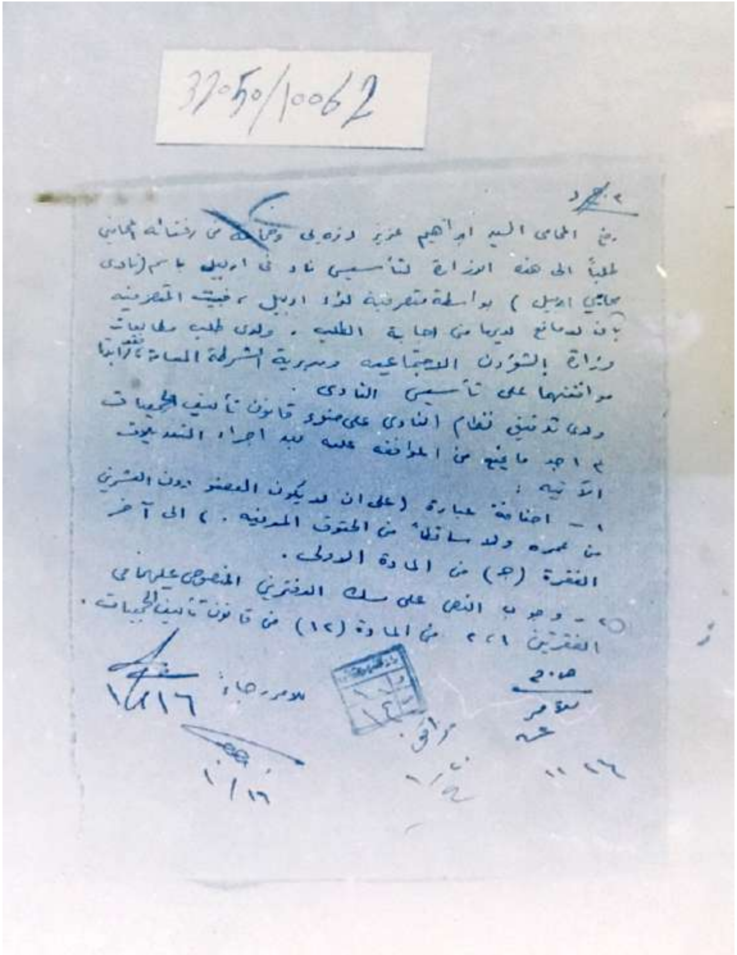
32050/10062

قدم المحامي السيد ابراهيم عزيز دزه يي وجماعة من رفقائه المحامين
طلباً الى هذه الوزارة لتأسيس نادٍ في اربيل باسم (نادي
محامي اربيل) بواسطة متصرفية لواء اربيل وحيث المتصرفية
بأن لا مانع لديها من اجابة الطلب . ولدى طلب مطالعات
وزارة الشؤون الاجتماعية ومديرية الشرطة العامة ذكرتا
موافقتهما على تأسيس النادي .
ولدى تدقيق نظام النادي على ضوء قانون تأسيس الجمعيات
لم اجد ما يمنع من الموافقة عليه بعد اجراء التعديلات
الآتية :
١ – اضافة عبارة (على ان لا يكون العضو دون العشرين
من عمره ولا ساقطاً من الحقوق المدنية .) الى آخر
الفقرة (ج) من المادة الاولى .
٢ – وجوب النص على مسك الدفترين المنصوص عليهما في
الفقرتين ١، ٢ من المادة (١٢) من قانون تأسيس الجمعيات .

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

بەڕێز پارێزەر ئیبراهیم عەزیز دزەیی و چەند هاوڕێیەکی پارێزەری، داوا لەو وەزارەتە دەکەن، بۆ دروستکردنی یانەیەک لە هەولێر بەناوی (یانەی پارێزەرانی هەولێر)، بەهۆی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر، موتەسەریفییەت لاری لەسەر داواکارییەکەیان نییە، داواکارییەکە لەلایەن وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی و بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی هەولێر خوێندنەوەی بۆ کراوە، تەنها ماوە ڕەزامەندی دروستکردنی پێ بدرێت.

یانەکە پەیڕەوێکی لەژێر ڕۆشنایی یاسای دروستکردنی کۆمەڵەکاندا هەیە، دوای ئەم ڕاستکردنەوانەی خوارەوە، هیچ ڕێگرییەک بۆ ڕێپێدانیان نامێنێت:

١. زیادکردنی دەستەواژەی (ئەندامەکانی تەمەنیان لە بیست ساڵ کەمتر نەبێت و لە مافە مەدەنییەکان نەکەوتبن) تاکۆتایی بڕگەی (ج) لە ماددەی یەکەم.

٢. پابەندبوونی دەقەکە بە هێشتنەوەی ئەو دوو پەڕاوەی, کە لە هەردوو بڕگەی ١،٢ لە ماددەی (١٢)ی یاسای دروستکردنی کۆمەڵەکاندا هاتووە.

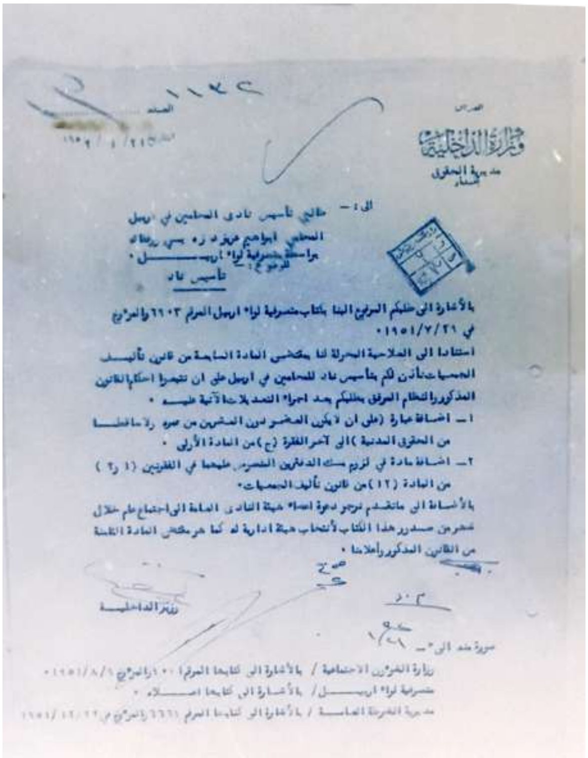
وزارة الداخلية
مديرية الحقوق
العدد ١١٣٢
التاريخ ٢١/ ١ /١٩٥٢

الى :- طالبي تأسيس نادي المحامين في اربيل
المحامي ابراهيم عزيز دزه يي ورفاقه
بواسطة متصرفية لواء اربيل .
الموضوع :- تأسيس نادي

بالأشارة الى طلبكم المرفوع الينا بكتاب متصرفية لواء اربيل المرقم ٦٦٠٣ والمؤرخ في ٢٩/ ٧/ ١٩٥١ .
استنادا الى الصلاحية المخولة لنا بمقتضى المادة السابعة من قانون تأليف الجمعيات نأذن لكم بتأسيس نادي للمحامين في اربيل على ان تتبعوا احكام القانون المذكور والنظام المرفق بطلبكم بعد اجراء التعديلات الآتية عليه .
١- اضافة عبارة (على ان لا يكون العضو دون العشرين من عمره ولا ساقطا من الحقوق المدنية) الى آخر الفقرة (ج) من المادة الأولى .
٢- اضافة مادة في لزوم مسك الدفترين المنصوص عليهما في الفقرتين (١ و ٢) من المادة (١٢) من قانون تأليف الجمعيات .
بالأضافة الى ماتقدم نرجو دعوة اعضاء هيئة النادي العامة الى اجتماع عام خلال شهرين من صدور هذا الكتاب لأنتخاب هيئة ادارية له كما هو مقتضى المادة الثامنة من القانون المذكور أعلاه .

وزير الداخلية

صورة منه الى :-
وزارة الشؤون الاجتماعية / بالأشارة الى كتابها المرقم ...٠ والمؤرخ ٩/ ٨/ ١٩٥١ .
متصرفية لواء اربيل / بالأشارة الى كتابها اعلاه .
مديرية الشرطة العامة / بالأشارة الى كتابها المرقم ٦٦٦١ والمؤرخ في ٢٢/ ١٢/ ١٩٥١ .

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

عێراق
وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی ماف/ بەغداد

ژمارە: ١١٣٢
ڕێکەوت: ١٩٥٢/١/٢١

بۆ/ داواکارانی کردنەوەی یانەی پاریزەرانی هەولێر
پارێزەر ئیبراهیم عەزیز دزەیی و هاوڕێکانی
لەڕێگەی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
بابەت/ کردنەوەی یانە

ئاماژە بە داواکارییەکەتان کە بە نووسراوی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر ژمارە ٦٩٠٣ لە ڕێکەوتی ١٩٥١/٧/٢٩ بەرزتان کردبووەوە بۆمان.
بە پشتبەستن بەو دەسەڵاتەی هەمانە، بەپێی ماددەی حەوتەم لە یاسای دروستکردنی کۆمەڵەکان، ڕێگاتان پێدەدەین بە کردنەوەی یانەی پارێزەران لە هەولێر، بەمەرجێک بەدواداچوون بۆ برگەکانی ئەو یاسایەی پێشتر ئاماژەی پێکراوە و ئەو پەیڕەوەی هاوپێچ کراوە بە داواکارییەکەوە، بکرێت. دوای ئەنجامدانی ئەم ڕاستکردنەوانەی لە خوارەوە هاتووە:
١. زیادکردنی دەستەواژەی (ئەندامەکانی تەمەنیان لە بیست ساڵ کەمتر نەبێت و لە مافە مەدەنییەکان نەکەوتبن) تاکۆتایی برگەی (ج) لە ماددەی یەکەم.
٢. پابەندبوونی دەقەکە بە هێشتنەوەی ئەو دوو پەڕاوەی کە لە هەردوو برگەی ١،٢ لە ماددەی (١٢)ی یاسای دروستکردنی کۆمەڵەکاندا هاتووە.
سەرەڕای ئەوەی پێشکەش کراوە، داواتان لێدەکەین، کە ئەندامانی دەستەی گشتی یانە لە ماوەی مانگێک دوای دەرچوونی ئەم بڕیارە، بەپێی ماددەی هەشتەمی یاسای ناوبراو، کۆببنەوە و دەستەی بەڕێوەبردن هەڵبژێرن.
وەزیری ناوخۆ

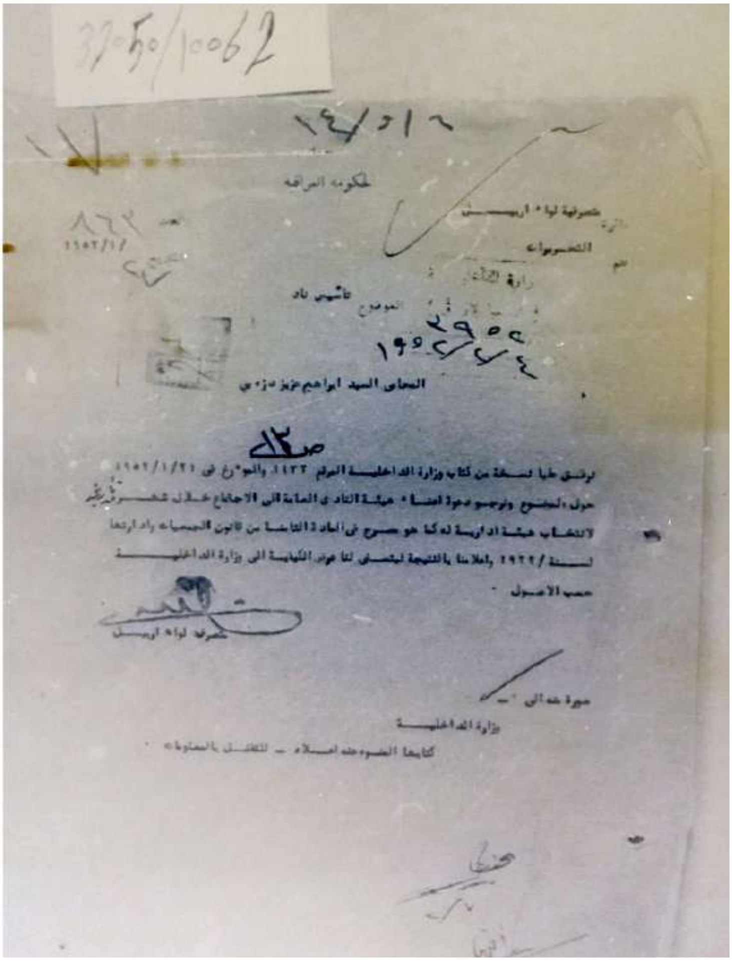
الحكومة العراقية
متصرفية لواء اربيل
التحريرات
العدد ٨٦٣
١٩٥٢/١/
الموضوع تأسيس نادي
المحامي السيد ابراهيم عزيز دزه يي
نرسل طيا نسخة من كتاب وزارة الداخلية المرقم ١١٣٢ والمؤرخ في ١٩٥٢/١/٢١
حول الموضوع ونرجو دعوة اعضاء هيئة النادي العامة الى الاجتماع خلال شهر من تاريخه
لانتخاب هيئة ادارية له كما هو مصرح في المادة التاسعة من قانون الجمعيات وادارتها
لسنة ١٩٢٢ واعلامنا بالنتيجة ليتسنى لنا عرض القضية الى وزارة الداخلية
حسب الاصول.
متصرف لواء اربيل
صورة منه الى
وزارة الداخلية
كتابها الموما اليه اعلاه – للتفضل بالمعلومات.

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

حکوومەتی عێراق — ژمارە: ٨٦٣
موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر — ڕێکەوت: ١٩٥٢/١/٢٧
خامەی نووسراوەکان

بابەت/ کردنەوەی یانە
بەڕێز پارێزەر ئیبراهیم عەزیز دزەیی

هاوپێچ دانەیەک لە نووسراوی وەزارەتی ناوخۆ بە ژمارە ١١٣٢ لە ڕێکەوتی ١٩٥٢/١/٢١ تان بۆ ڕەوانە دەکەین، داواکارین کە بانگهێشتی دەستەی گشتی یانە بکەن، بە مەبەستی کۆبوونەوە بۆ هەڵبژاردنی دەستەی بەڕێوەبردنی یانە، لە ماوەی مانگێک دوای دەرچوونی (ئەم فەرمانە)، کە لە ماددەی نۆیەمی یاسای کۆمەڵەکان لە ساڵی ١٩٢٢ هاتووە، تاکو بتوانین وەزارەتی ناوخۆ لە چۆنیەتی هەڵبژاردنەکە ئاگادار بکەینەوە.

موتەسەریفی لیوای هەولێر

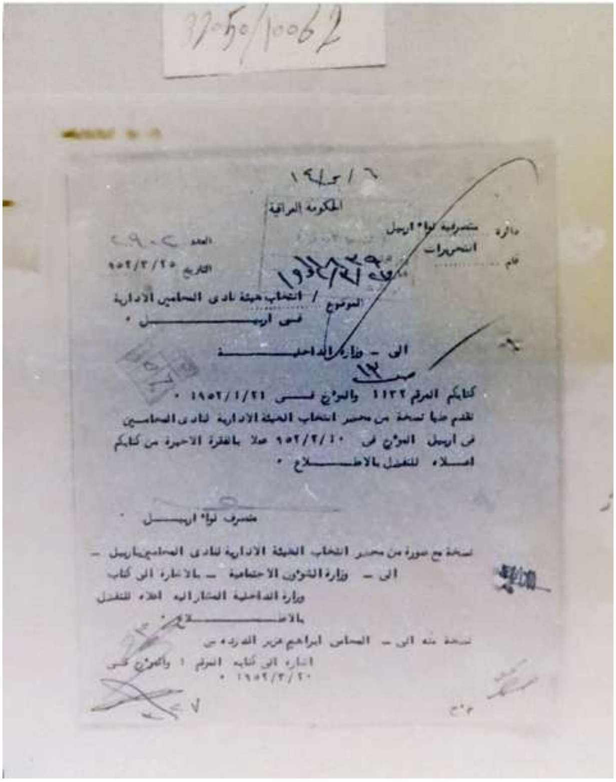
الحكومة العراقية

دائرة متصرفية لواء اربيل

التحريرات

العدد ٢٩٠٢

التاريخ ١٩٥٢/٣/٢٥

الموضوع / انتخاب هيئة نادي المحامين الادارية في اربيل .

الى – وزارة الداخلية

كتابكم المرقم ١١٣٢ والمؤرخ في ١٩٥٢/١/٢١ .

نقدم طيا نسخة من محضر انتخاب الهيئة الادارية لنادي المحامين في اربيل المؤرخ في ١٩٥٢/٣/١٠ عملا بالفقرة الاخيرة من كتابكم اعلاه للتفضل بالاطلاع .

متصرف لواء اربيل

نسخة مع صورة من محضر انتخاب الهيئة الادارية لنادي المحامين باربيل –

الى – وزارة الشؤون الاجتماعية – بالاشارة الى كتاب وزارة الداخلية المشار اليه اعلاه للتفضل بالاطلاع .

نسخة منه الى – المحامي ابراهيم عزيز الدزه يي

اشارة الى كتابه المرقم ١ والمؤرخ في ١٩٥٢/٣/٢٠ .

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (٩)
حکوومەتی عێراق فەرمانگەی لیوای هەولێر ژمارە: ٢٩٠٢ خامەی نووسراوەکان ڕێککەوت: ١٩٥٢/٣/٢٥ بابەت/ هەڵبژاردنی دەستەی بەڕێوەبردنی یانەی پارێزەرانی هەولێر بۆ/ وەزارەتی پەروەردە نووسراوتان ژمارە ١١٣٢ لە ڕێککەوتی ١٩٥٢/١/٢١ دانەیەک لە کۆنووسی هەڵبژاردنی دەستەی کارگێڕیی یانەی پارێزەرانی هەولێرتان بۆ ڕەوانە دەکەین، لە ڕێککەوتی ١٩٥٢/٣/١٠ وەک کارکردن بە برگەی کۆتایی نووسراوەکەی سەرەوەتان بفەرموون بۆ کاری پێویست. موتەسەریفی لیوای هەولێر دانەیەک لە کۆنووسی هەڵبژاردنی یانەی پارێزەرانی هەولێر بۆ: - وەزارەتی کاروباری کۆمەڵایەتی- بە ئاماژەدان بە نووسراوی وەزارەتی ناوخۆ، کە لەسەرەوە ئاماژەی پێدراوە. بۆ کاری پێویست. - دانەیەک بۆ پارێزەر ئیبراهیم عەزیز دزەیی. ئاماژە بە نووسراوەکەی ژمارە ١ لە ڕێکەوتی ١٩٥٢/٣/٢٠.

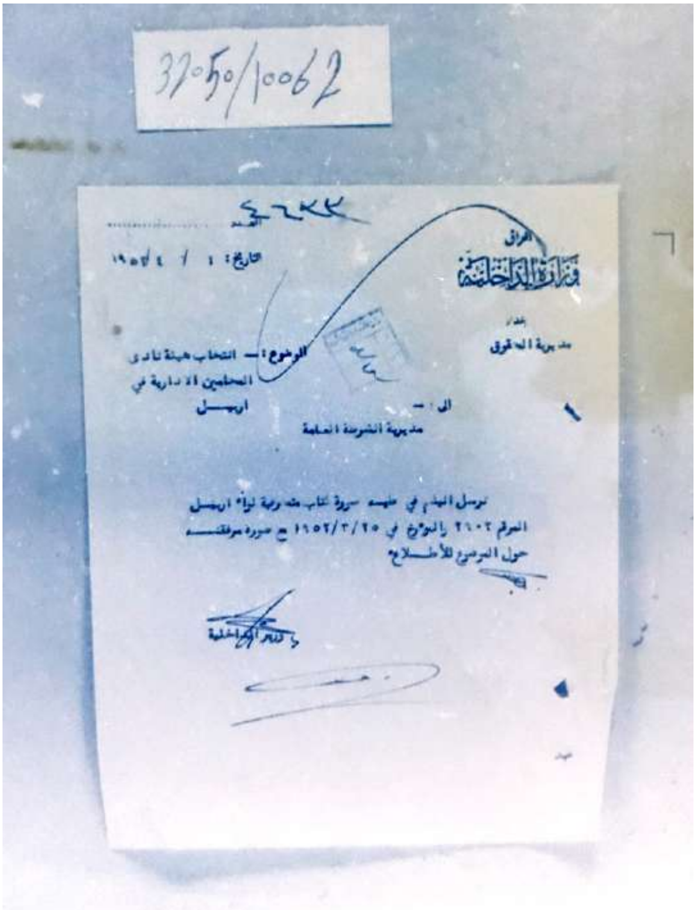
32050/10062

العراق
وزارة الداخلية
بغداد
مديرية الحقوق

العدد: ٤٦٣٣
التاريخ: ١ / ٤ / ١٩٥٢

الموضوع:- انتخاب هيئة نادي المحامين الادارية في اربيل

الى:- مديرية الشرطة العامة

نرسل اليكم في طيه سورة كتاب متصرفية لواء اربيل المرقم ٢٦٠٢ والمؤرخ في ١٩٥٢/٣/٢٥ مع صورة مرفقتـه حول الموضوع للأطلاع

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

عێراق — ژمارە: ٤٦٣٣
وەزارەتی ناوخۆ — ڕێکەوت: ١٩٥٢/٤/١
بەڕێوەبەرایەتی ماف

بابەت/ هەڵبژاردنی دەستەی یانەی پارێزەرانی کارگێڕی لە هەولێر
بۆ/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس

دانەیەک لە نووسراوی موتەسەریفییەتی لیوای هەولێرتان بۆ ڕەوانە دەکەین بە ژمارە ٢٩٠٢ لە ڕێکەوتی ١٩٥٢/٣/٢٥ لەگەڵ وێنەیەکی هاوپێچ دەربارەی ئەم بابەتە بۆ ئاگاداریتان.

وەزیری ناوخۆ

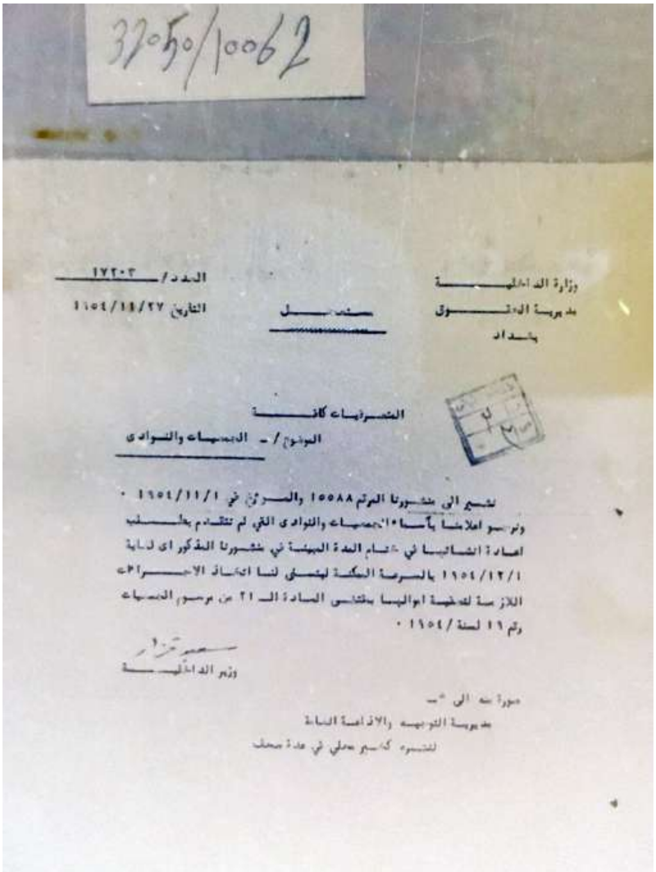

32050/10062

وزارة الداخلية
مديرية الحقوق
بغداد

العدد/ ١٧٢٠٣
التاريخ ٢٧/١١/١٩٥٤

سري

المتصرفيات كافة

الموضوع/ - الجمعيات والنوادي

نشير الى منشورنا المرقم ١٥٥٨٨ والمؤرخ في ١/١١/١٩٥٤ . ونرجو اعلامنا بأسماء الجمعيات والنوادي التي لم تتقدم بطلب اعادة انشائها في ختام المدة المعينة في منشورنا المذكور اي لغاية ١/١٢/١٩٥٤ بالسرعة الممكنة ليتسنى لنا اتخاذ الاجراءات اللازمة لتصفية اموالها بمقتضى المادة الـ ٢١ من مرسوم الجمعيات رقم ١٩ لسنة /١٩٥٤ .

وزير الداخلية

صورة منه الى :-
مديرية التوجيه والاذاعة العامة
للنشر كخبر محلي في عدة صحف

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی ماف
بەغداد

ژمارە: ١٧٢٠٣
ڕێککەوت: ١٩٥٤/١١/٢٧

سەرجەم‌موتەسەریفییەکان
بابەت/ کۆمەڵە و یانەکان

ئاماژە بە نووسراومان ژمارە ١٥٥٨٨ لە ڕێکەوتی ١٩٥٤/١١/١ . تکایە تا دەکرێت بە خێرایی لە ناوی ئەو کۆمەڵە و یانانەی, کە داواکارییان بۆ نوێکردنەوەیان لە ماوەی دیاریکراودا پێشکەش نەکردووە، ئاگادارمان بکەنەوە، کە وادەکەی تا (١٩٥٤/١٢/١)ە، تاوەکو ڕێوشوێنی پیویست بەرامبەریان بگیرێتەبەر و بەپێی ماددەی ٢١ لە ڕاگەیاندراوی کۆمەڵەکان بە ژمارە ١٩ی ساڵی ١٩٥٤ تەسفییەی کەلوپەلەکانیان بکرێت.

وەزیری ناوخۆ

وێنەیەک بۆ:
بەڕێوەبەرایەتی ئاراستە و ئێستگەی گشتی.
بۆ بڵاوکردنەوەی وەک هەواڵێکی ناوخۆیی لە ژمارەیەک ڕۆژنامە.

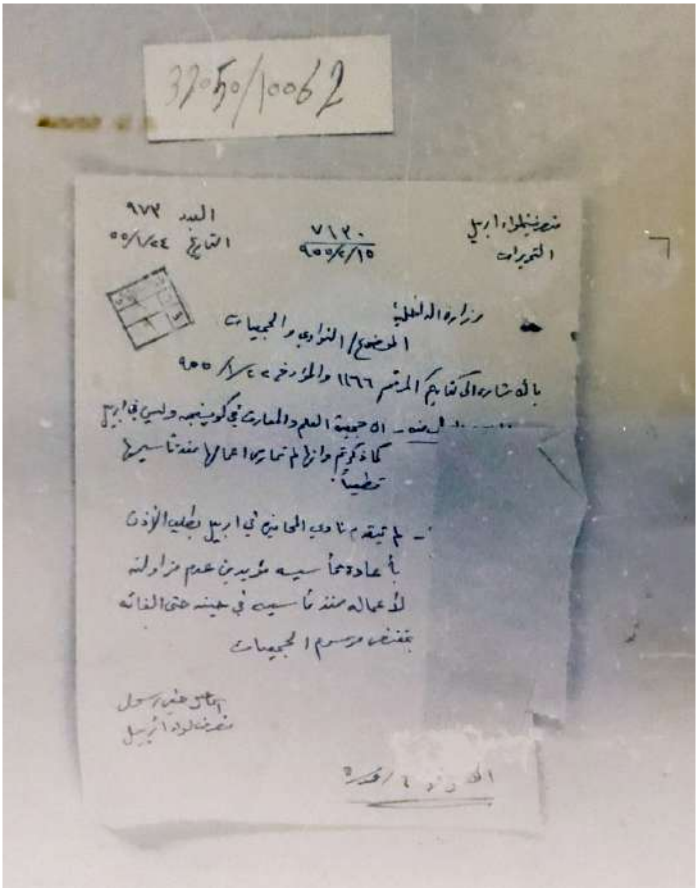

32050/10062

متصرفية لواء اربيل
التحريرات

٧١٢٠
٩٥٥/٢/١٥

العدد ٩٧٣
التاريخ ٥٥/١/٢٤

وزارة الداخلية
الموضوع/ النوادي والجمعيات
بالاشارة الى كتابكم المرقم ١١٦٦ والمؤرخ ٢٢/١/٩٥٥
... ١- جمعية العلم والمعارف في كويسنجق وليس في اربيل كما ذكرتم وانها لم تباشر اعمالها منذ تأسيسها تقريباً.
٢- لم تتقدم نادي المحامين في اربيل بطلب الاذن بإعادة تأسيسه مؤيدين عدم مزاولته لأعماله منذ تأسيسه في حينه حتى الغائه بمقتضى مرسوم الجمعيات

اسماعيل حقي رسول
متصرف لواء اربيل

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر
خامەی نووسراوەکان

ژمارە: ٩٧٣
ڕێکەوت: ١٩٥٥/١/٢٤

وەزارەتی ناوخۆ
بابەت/ یانە و کۆمەڵەکان

بە ئاماژەدان بە نووسراوتان ژمارە ١١٦٦ لە ڕێکەوتی ١٩٥٥/١/٢٢
ئاگادارکردنەوە:
- کۆمەڵەی زانست و زانیاری، لە کۆیەیە نەک لە هەولێر، ئەوان هەر لە دامەزراندنیانەوە هیچ چالاکییەکیان ئەنجام نەداوە.
- یانەی پارێزەران لە هەولێر، هیچ داواکارییەکی بۆ نوێکردنەوەی یانە پێشکەش نەکردووە، هەر لە دامەزراندنیانەوە تا هەڵوەشانەوەیان هیچ چالاکییەکیان ئەنجام نەداوە، بەپێی ڕاگەیاندراوی کۆمەڵەکان.

ئیسماعیل حەقی ڕەسوول
موتەسەریفی لیوای هەولێر

العراق
وزارة الداخلية
مديرية الحقوق
العدد
التاريخ
متصرفية لواء اربيل
الموضوع / النوادي والجمعيات التي لم تتقدم بطلب اعادة انشائها
بالاشارة الى كتابكم المرقم ١٣٣١١ والمؤرخ ٢٢/١٢/١٩٥٤ .
١- جاء في كتابكم ان جمعية العلم والمعارف في اربيل لم تكن قائمة فعلا فما هو معرفتنا هو هل ان الجمعية المذكورة لم تمارس اعمالها منذ الاذن بتأسيسها حتى الغائها بمقتضى مرسوم الجمعيات رقم ١٩ لسنة ١٩٥٤ .
٢- ان نادي المحامين في اربيل الذي بمقتضى مرسوم الجمعيات ولم يتقدم بطلب الاذن باعادة انشائه نرجو بيان سبب عدم ذكره في كتابكم .
ممتاز العمري
وزير الداخلية

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)

عێراق — ژمارە: ١١٦٦
وەزارەتی ناوخۆ — ڕێکەوت: ١٩٥٥/١/٢٠
بەڕێوەبەرایەتی ماف

بۆ/ موتەسەریفییەتی لیوای هەولێر

بابەت/ یانە و کۆمەڵەکان کە داواکارییان
بۆ نوێکردنەوە پێشکەش نەکردووە

بە ئاماژەدان بە نووسراوتان ژمارە ١٣٣١١ لە ڕێکەوتی ١٩٥٤/١٢/٢٢ .
- نووسراوەکەتان سەبارەت بە کۆمەڵەی زانست و زانیاری لە هەولێر گەیشت، بە دڵنیاییەوە هیچ لیستێک دەربارەی کارەکانیان لەبەردەست دانییە. ئەم کۆمەڵەیە لە دامەزراندنیەوە تا هەڵوەشاندنەوەی، هیچ چالاکییەکی ئەنجام نەداوە، بەپێی ڕاگەیاندراوی ژمارە ١٩ لە ساڵی ١٩٥٤.
- یانەی پارێزەران لە هەولێر، بەپێی ڕاگەیاندراوی کۆمەڵەکان هەڵوەشاوەتەوە، هیچ داواکارییەکیان سەبارەت بە دووبارە دروستکردنەوەی یانەکە پێشکەش نەکردووە، تکایە هۆکارەکەمان بۆ ڕوون بکەنەوە.
مومتاز ئەلعومەری
وەزیری ناوخۆ

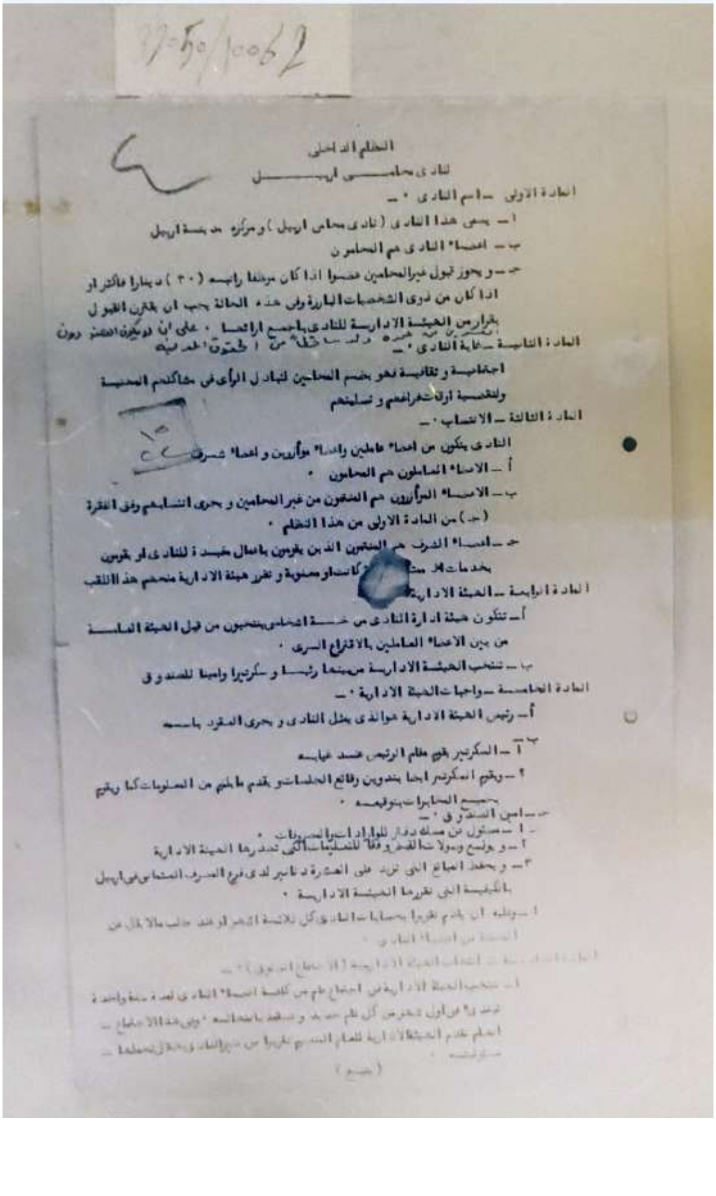

النظام الداخلي
لنادي محامي اربيل

المادة الاولى – اسم النادي :–
أ – يسمى هذا النادي (نادي محامي اربيل) ومركزه مدينة اربيل
ب – اعضاء النادي هم المحامون
جـ – و يجوز قبول غير المحامين عضوا اذا كان موظفا راتبه (٣٠) دينارا فاكثر او اذا كان من ذوي الشخصيات البارزة وفي هذه الحالة يجب ان يقترن القبول بقرار من الهيئة الادارية للنادي باجماع ارائها . على ان لا يكون العضو دون [illegible] ولا يستحق شيئا من الحقوق المدنية

المادة الثانية – غاية النادي :–
اجتماعية و ثقافية نحو بحث المحامين لتبادل الرأي في مشاكلهم المهنية ولتمضية اوقات فراغهم و تسليتهم

المادة الثالثة – الانتساب :–
النادي يتكون من اعضاء عاملين واعضاء موأزرين و اعضاء شرف
أ – الاعضاء العاملون هم المحامون .
ب – الاعضاء الموأزرون هم المنتمون من غير المحامين و يجري انتسابهم وفق الفقرة (جـ) من المادة الاولى من هذا النظام .
جـ – اعضاء الشرف هم المنتمون الذين يقومون باعمال مفيدة للنادي او يقومون بخدمات [illegible] كانت او معنوية و تقرر هيئة الادارية منحهم هذا اللقب

المادة الرابعة – الهيئة الادارية
أ – تتكون هيئة ادارة النادي من خمسة اشخاص ينتخبون من قبل الهيئة العامة من بين الاعضاء العاملين بالاقتراع السري .
ب – تنتخب الهيئة الادارية من بينها رئيسا و سكرتيرا وامينا للصندوق

المادة الخامسة – واجبات الهيئة الادارية :–
أ – رئيس الهيئة الادارية هو الذي يمثل النادي و يجري العقود باسمه
ب – ١ – السكرتير يقوم مقام الرئيس عند غيابه
٢ – ويقوم السكرتير ايضا بتدوين وقائع الجلسات و يقدم ما يلزم من المعلومات كما يقوم بجميع المخابرات بتوقيعه .
جـ – امين الصندوق :–
١ – مسئول عن مسك دفاتر للواردات والمصروفات .
٢ – و يوضع وصولات القبض وفقا للتعليمات التي تصدرها الهيئة الادارية
٣ – و يحفظ المبالغ التي تزيد على العشرة دنانير لدى فرع المصرف العثماني في اربيل بالكيفية التي تقررها الهيئة الادارية .
٤ – وعليه ان يقدم تقريرا بحسابات النادي كل ثلاثة اشهر او عند طلب [illegible] من اعضاء النادي .

المادة السادسة – انتخاب الهيئة الادارية (الاجتماع الدوري) :–
أ – تنتخب الهيئة الادارية في اجتماع عام من كافة اعضاء النادي لمدة سنة واحدة تبتدئ في اول [illegible] كل عام [illegible] وفي هذا الاجتماع [illegible] الهيئة الادارية للعام [illegible] تقريرا عن [illegible] النادي [illegible]

(يتبع)

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

پەیڕەوی ناوخۆ
یانەی پارێزەرانی هەولێر
ماددەی یەکەم. ناوی یانە:
آ. ناوی یانەی پارێزەرانی هەولێرە و ناوەندەکەی شاری هەولێرە.
ب. ئەندامەکانی لە پارێزەران پێکدێن.
ج. خەڵکانی دیکەش دەتوانن ببنە ئەندامی یانە، کە فەرمانبەر بن و مووچەیان (٣٠) دینار و زیاتر بێت، کەسایەتییەکی ناسراو بێت، لەو کاتە بە کۆی دەنگی دەستە دەبێتە ئەندام، بەڵام نابێت تەمەنی لە بیست ساڵ کەمتر بێت و لە مافە مەدەنییەکان نەکەوتبێت.
ماددەی دووەم. ئامانجەکانی یانە:
یانەیەکی کۆمەڵایەتی و ڕۆشنبیرییە، پارێزەران لەخۆ دەگرێت، بۆ ئاڵوگۆڕی بیروڕا، لە گرفتی پیشەییدا، هەروەها بۆ بەسەربردنی کاتە بەتاڵەکانیان.
ماددەی سێیەم. کارکردن:
یانە لە ئەندامانی کارگوزار و ئەندامانی لایەنگر و ئەندامانی شەڕەف پێکدێت.
آ. کارگوزارن، پارێزەران دەگرێتەوە.
ب. لایەنگران، خەڵکانێک دەگرێتەوە کە پارێزەر نین، بەپێی بڕگەی (ج) لە ماددەی یەکەمی ئەم پەیڕەوە، پەیوەندییان دەبێت.
ج. ئەندامانی شەڕەف، ئەو کەسانەن کە کاری باش بۆ یانە جێبەجێ دەکەن و لە ڕووی خزمەتگوزاری ماددی و مەعنەوی، دەستەی کارگێڕی بڕیار دەدات لەسەر پێدانی ئەم ناسناوە.
ماددەی چوارەم. دەستەی بەڕێوەبردن
آ. دەستەی بەڕێوەبردن لە پێنج کەس لە ئەندامانی کارگوزار پێک دێت، لەلایەن دەستەی گشتییەوە، هەڵدەبژێردرێن. بە دەنگدانی نهێنی.
ب. دەستەی گشتی، سەرۆک و سکرتێر و ئەمین سندووق هەڵدەبژێرن.
ماددەی پێنجەم. ئەرکی دەستەی بەڕێوەبردن:
آ. سەرۆکی دەستەی بەڕێوەبردن، سەرۆکایەتی یانە دەکات و گرێبەستەکان بە ناوی ئەو دەبێت.
ب. سکرتێر
١. سکرتێر نوێنەرایەتی سەرۆک دەکات لە کاتی ئامادەنەبوونی.
ب. سکرتێر هەڵدەستێت بە نووسینەوەی بابەتی دانیشتنەکان و زانیارییەکان دەخاتە ڕوو، هەروەها نووسراوەکان بە واژووی ئەو دەبێت.
ج. ئەمین سندووق
١. بەرپرسە لە پەڕاوی داهات و خەرجییەکان.
٢. واژوو لەسەر پسوولەکان دەکات، بەپێی ئەو ڕێنماییەنەی کە دەستەی گشتی دەریدەکات.
٣. پارێزگاری لە بڕە پارەیەک دەکات کە لە دە دینار زیاتر بێت، لە لقی هەولێری بانکی العثمانی لە عێراق. دەستەی گشتی بڕیاری لەسەر دەدات.
٤. لەسەریەتی هەر سێ مانگ جارێک ڕاپۆرتێک دەربارەی ژمێریاریی یانە پێشکەش بکات، یان کەمتر لەسەر داواکاری دەستەی بەڕێوەبردن.
ماددەی شەشەم. هەڵبژاردنی دەستەی بەڕێوەبردن (کۆبوونەوەی ساڵانە)
آ. دەستەی بەڕێوەبردن لە کۆبوونەوەیەکی گشتییدا هەڵدەبژێردرێن، کە سەرجەم ئەندامانی یانە تێیدا ئامادە دەبن، کە لە یەکەم مانگی هەموو ساڵێکی تازە ئەم کۆبوونەوانە دەکرێت.

— ٢ —

ب — اذا لم يحصل النصاب في الاجتماع الاول فيعقد اجتماع آخر يكون فيه النصاب كاملا — بحضور اغلبية الاعضاء .

جـ — لانتخاب الهيئة الادارية الجديدة ينتخب ثلاثة اشخاص يكونون كهيئة انتخابية موقتة للاشراف على سلامة الانتخاب وتنتهي مسؤوليتهم بمجرد انتخاب الهيئة الجديدة .

د — تنتخب ثلاثة اشخاص في هذا الاجتماع لتكوين لجنة مالية لتدقيق حسابات العام — المنصرم وتقدم تقريرها للهيئة العامة .

حقــوق وواجبــات

المادة السابعة :—

الهيئة الادارية الحق ان تقرر اقامة الحفلات والسهرات كلما رأت ذلك مناسبا .

المادة الثامنة :—

للهيئة الادارية الحق في قبول هبات مالية واستملاك اموال غير المنقولة لتحقيق اغراض النادي كما و للهيئة الادارية تخويل شخص للقيام بامور النادي العملية .

المادة التاسعة : — رسم الدخول

على كل منتسب دفع رسم دخول قدره خمسة دنانير

المادة العاشرة : — الاشتراكات

على الاعضاء دفع المبلغ قدره (٢٥٠) فلسا شهريا بدل مشاركة

المادة الحادية عشر — الضيوف

أ — للعضو استصحاب الضيوف المقيمين في لواء اربيل على ان لا يتجاوز عددهم الثلاثة وان يكونوا من ذوي الاخلاق الحسنة وذلك في يومي الاثنين والخميس من كل اسبوع .

ب — وله استصحابهم في اي يوم اذا كانوا من خارج اللواء .

العضو وفصلــه

المادة الثانية عشرة — و يعتبر العضو منفصلا اذا :—

ا — قدم استقالته من النادي

ب — ترتب بذمته بدل اشتراك ثلاثة اشهر

جـ — قررت الهيئة الادارية فصله لمخالفته مبادئ وغايات النادي وتعاسه العضو السابق وامكان عودته عضوا كاملا

المادة الثالثة عشر :—

ا — يجوز للعضو المستقيل الانتماء الى النادي ثانية بعد تقديم طلب كتابي بذلك

ب — للعضو المفصول الانتماء الى النادي ثانية اذا زالت اسباب الفصل على ان لا تقل المدة التي سيستغرقها الفصل عن الثلاثة اشهر .

المادة الرابعة عشر — المحاضرات :—

ا — يجوز لكل عضو اعداد والقاء المحاضرات العلمية والاجتماعية في اجتماعات الهيئة العامة داخل النادي ويجوز لغير الاعضاء القاء المحاضرات بعد موافقة الهيئة الادارية

ب — الهيئة الادارية مسؤولة اذا تناولت المحاضرات امورا خارجة عن نطاق غايات النادي — الوارد في المادة (٢) من هذا النظام .

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

ب. ئەگەر ژمارەی ئامادەبووان لە کۆبوونەوەی یەکەم تەواو نەبوو، ئەوکاتە کۆبوونەوەیەکی دیکە بە ئامادەبوونی سەرجەم ئامادەبووان ئەنجام دەدرێت.
ج. بۆ هەڵبژاردنی دەستەی بەڕێوەبردن، سێ کەس وەک سەرپەرشتیاری هەڵبژاردنەکە دەستنیشان دەکرێن، بۆ دروستی کارەکان و دوای هەڵبژاردن کارەکەیان کۆتایی دێت.
د. لەم کۆبوونەوەیەدا سێ کەس وەک لێژنەی دارایی هەڵدەبژێردرێن، بۆ کاری وردبینیی ساڵی پێشوو، ڕاپۆرتێک دەدەنە لێژنەی گشتی.
ئەرک و ماف
ماددەی حەوتەم: مافی دەستەی بەڕێوەبردنە، بڕیار لەسەر ئاهەنگەکان بدات، بەپێی بۆنەکان.
ماددەی هەشتەم.
مافی دەستەی کارگێڕییە، داواکارییە داراییەکان قبوڵ بکات، خاوەندارێتی کاڵای نەگواستراوە بکات، بۆ بەدیهێنانی ئامانجەکانی یانە، دەستە کەسێک ڕادەسپێرێت، بۆ کاروبارە گرنگەکانی یانە.
ماددەی نۆیەم. میرانەی داهات
لەسەر هەموو کارمەندان پێویستە، میرانەی داهات بە بڕی پێنج دینار بدات.
ماددەی دەیەم. هاوبەشییکردن
لەسەر ئەندامان پێویستە مانگانە بڕی (٧٥٠) فلس بدەن وەک هاوبەشییکردن.
ماددەی یازدەهەم. میوان
آ. ئەندامان دەتوانن میوانەکانیان کە دانیشتووی لیوای هەولێر بێت، بهێننە یانە، ژمارەیان لە سێ کەس زیاتر نەبێت، خاوەن ڕەوشتێکی بەرز بن، بەتایبەت لە ڕۆژانی سێشەممە و پێنجشەممەی هەموو هەفتەیەک.
ب. بەڵام ئەگەر لە دەرەوەی لیوای هەولێر بوو، لە هەر ڕۆژێکی هەفتە بێت ئاساییە.
ئەندامێتی و دوورخستنەوەی
ماددەی دوازدەهەم. ئەندام لە ئەندامێتی لادەبرێت ئەگەر:
آ. خۆی داوای دەستلەکارکێشانەوەی کرد.
ب. تا سێ مانگ هاوبەشییکردنی لەسەر دەمێنێت.
ج. دەستەی بەڕێوەبردن بڕیار لەسەر دوورخستنەوەی دەدەن، ئەگەر سەرپێچی لە بنەماکانی یانە بکات.
ئەندامی پێشوو و توانای گەڕانەوەی بۆ ئەندامێتی
ماددەی سێزدەهەم.
آ. ئەندام دەتوانێت لە دواڕۆژدا بگەڕێتەوە، ئەمەش دوای پێشکەشکردنی داواکارییەک دێت بۆ ئەم مەبەستە.
ب. ئەندامی دوورخراوە، بۆی هەیە بۆ جاری دووەم بێتەوە ناو یانەکە، بەو مەرجەی هۆکارەکانی دوورخستنەوە لابرێن و ئەو ماوەی بەسەر دوورخستنەوەیدا تێپەڕیوە، لە سێ مانگ زیاتر نەبێت.
ماددەی چواردەیەم. سمینار
آ. هەر ئەندامێکی یانە، دەتوانێت سمیناری زانستی و کۆمەڵایەتی لە نێو یانەدا پێشکەش بکات، دوای ڕەزامەندی دەستەی بەڕێوەبردن.
ب. (ئەوەی کە ڕوونە) یانە بەرپرس دەبێت لە بابەتی ئەو سمینارانەی, کە لە دەرەوەی ئامانجی یانە دایە. بەپێی ماددەی دووی پەیڕەوەکە.

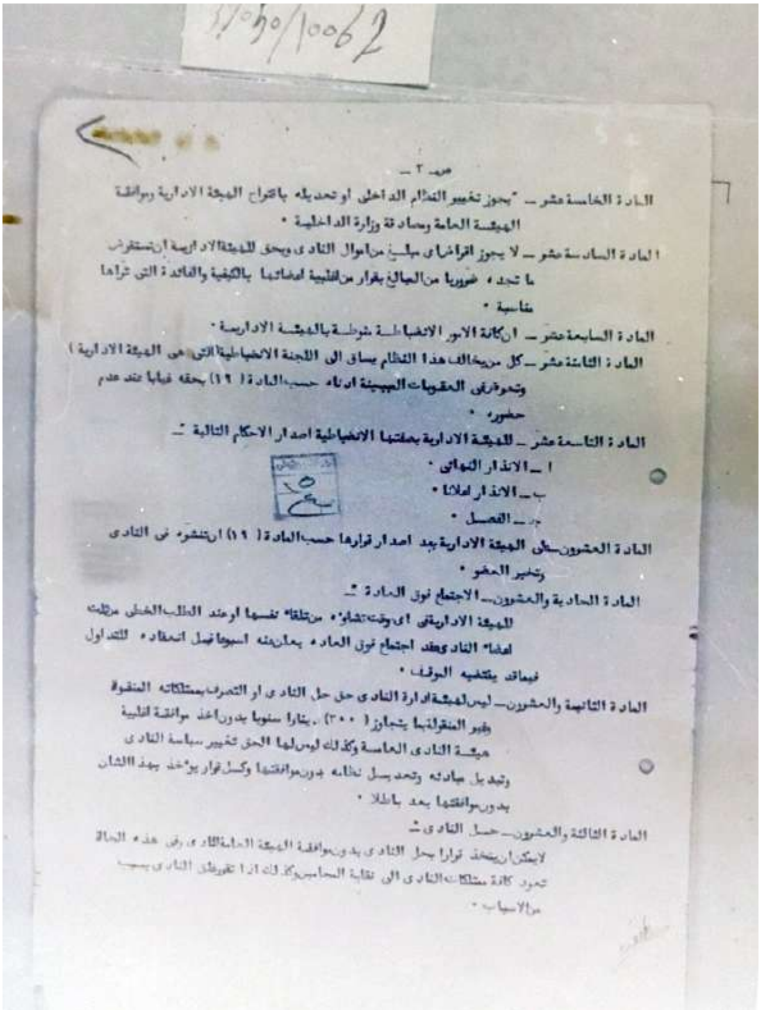
3/0/50/10062

ـ ٣ ـ

المادة الخامسة عشر ــ يجوز تغيير النظام الداخلي او تعديله باقتراح الهيئة الادارية وموافقة الهيئة العامة ومصادقة وزارة الداخلية ·

المادة السادسة عشر ــ لا يجوز اقراض اي مبلغ من اموال النادي ويحق للهيئة الادارية ان تستقرض ما تجده ضروريا من المبالغ بقرار من اغلبية اعضائها بالكيفية والفائدة التي تراها مناسبة ·

المادة السابعة عشر ــ ان كافة الامور الانضباطية منوطة بالهيئة الادارية ·

المادة الثامنة عشر ــ كل من يخالف هذا النظام يساق الى اللجنة الانضباطية التي هي الهيئة الادارية) وتحوز احدى العقوبات المبينة ادناه حسب المادة (١٩) بحقه غيابا عند عدم حضوره ·

المادة التاسعة عشر ــ للهيئة الادارية بصفتها الانضباطية اصدار الاحكام التالية :ــ

ا ــ الانذار النهائي ·

ب ــ الانذار اولا ·

جـ ــ الفصل ·

المادة العشرون ــ على الهيئة الادارية بعد اصدار قرارها حسب المادة (١٩) ان تنشره في النادي وتخبر العضو ·

المادة الحادية والعشرون ــ الاجتماع فوق العادة :ــ للهيئة الادارية في اي وقت تشاؤه من تلقاء نفسها او عند الطلب الخطي من ثلث اعضاء النادي عقد اجتماع فوق العادة يعلن عنه اسبوعا قبل انعقاده للتداول فيما قد يقتضيه الموقف ·

المادة الثانية والعشرون ــ ليس لهيئة ادارة النادي حق حل النادي او التصرف بممتلكاته المنقولة وغير المنقولة بما يتجاوز (٣٠٠) دينارا سنويا بدون اخذ موافقة اغلبية هيئة النادي العامة وكذلك ليس لها الحق تغيير سياسة النادي وتبديل مبادئه وتعديل نظامه بدون موافقتها وكل قرار يؤخذ بهذا الشأن بدون موافقتها يعد باطلا ·

المادة الثالثة والعشرون ــ حل النادي :ــ لا يمكن ان يتخذ قرارا بحل النادي بدون موافقة الهيئة العامة للنادي وفي هذه الحالة تعود كافة ممتلكات النادي الى نقابة المحامين وكذلك اذا تعوطل النادي بسبب من الاسباب ·

دۆسیەی یانەی پارێزەرانی هەولێر / ١٩٥١-١٩٥٥ / بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

ماددەی پازدەهەم. دەتواندرێت پەیڕەوی یانە دەستکاری بکرێت و هەموار بکرێتەوە، بەپێی پێشنیاری دەستەی بەڕێوەبردن و ڕەزامەندی دەستەی گشتی و پشتڕاستکردنەوەی وەزارەتی ناوخۆ.
ماددەی شازدەهەم. ڕێگەپێدراو نییە هیچ بڕە پارەیەک لە پارەی یانەکە قەرز بکرێت و دەزگای کارگێڕییش مافی ئەوەی هەیە هەر بڕە پارەیەک کە بتوانێت بە پێویستی بزانێت، بە بڕیاری زۆرینەی ئەندامەکانی، بەو شێوەیە کە بەسوود و گونجاوی دەزانێت، قەرز بکات.
ماددەی حەڤدەهەم. هەموو بابەتێکی ڕێککاری پەیوەندی بە دەستەی کارگێڕییەوە دەبێت.
ماددەی هەژدەهەم. هەرکەسێک سەرپێچی لەم پەیڕەوە بکات، دەبرێتە لێژنەی ڕێککاری کە لێژنەیەکی کارگێڕییە و لە سزاکان و هۆکارەکەی دەپێچێتەوە، بەپێی مادەی ١٩، لە کاتی ئامادەنەبوونی ئەندام بە بێ ئەو بڕیاری لێ دەدرێت.
ماددەی نۆزدەهەم. دەستەی بەڕێوەبردن، بەهۆی خەسڵەتی ڕێککاری بۆی هەیە ئەم بڕیارانە بدات:
آ. ئاگادارکردنەوەی کۆتایی.
ب. ئاگادارکردنەوەی ئاشکرا.
ج. دوورخستنەوە.
ماددەی بیستەم. دەستەی بەڕێوەبردن، داوی دەرکردنی بڕیار، بۆی هەیە ئاگاداری ئەندامەکە بکاتەوە، بەپێی ماددەی ١٩.
ماددەی بیستەم. کۆبوونەوەی نائاسایی
دەستەی کارگێڕی لە هەر کاتێکدا، بە دەستپێشخەری خۆی، یان لەسەر داوای یەک لەسەر سێی ئەندامانی یانەکە، دەتوانێت کۆبوونەوەیەکی نائاسایی خۆی بکات، کە پێویستە هەفتەیەک زووتر کۆبوونەوەکە ڕابگەیەنرێت، بۆ گفتوگۆکردن لەسەر ئەوەی, کە دۆخەکە چی دەخوازێت.
ماددەی بیست و یەک.
دەستەی بەڕێوەبردن، ناتوانێت یانە هەڵبوەشێنێتەوە، یان مامەڵە لەگەڵ کاڵا گواستراوە و نەگواستراوەکانی بکات، کە لە سەرووی (٣٠٠) دیناری ساڵانەوە بێت، بەبێ ڕەزامەندی زۆرینەی دەستەی گشتی، هەروەها ناتوانێت، دەستکاری بنەماکان بکات و سیاسەتی یانە بگۆڕێت و پەیڕەو دەستکاری بکات.
ماددەی بیست و سێ. هەڵوەشانەوەی یانە.
ناتواندرێت، بەبێ ڕەزامەندی دەستەی گشتی یانە، بڕیاری هەڵوەشاندنەوەی یانە، بدرێت، ئەگەر بە هەر هۆکارێک، بڕیاری داخستنی یانەکە بدرێت، ئەوا لەم بارەدا هەموو کاڵای یانەکە بۆ سەندیکای پارێزەران دەگەڕێتەوە.

دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر
١٩٥٥-١٩٥٧

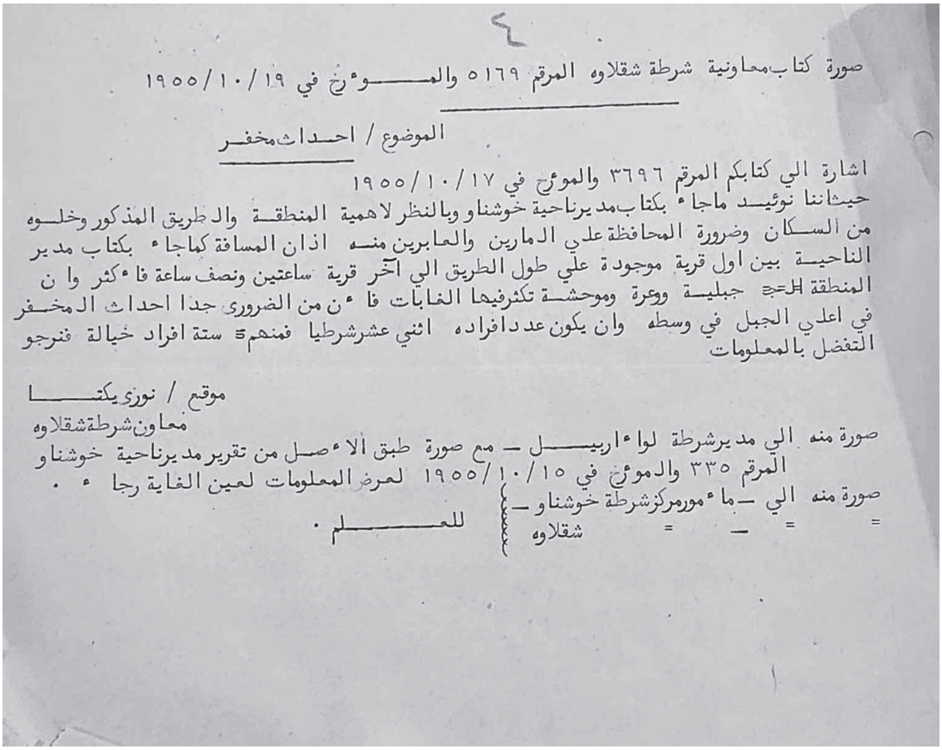

٤

صورة كتاب معاونية شرطة شقلاوه المرقم ٥١٦٩ والمؤرخ في ١٩/١٠/١٩٥٥

الموضوع / احداث مخفر

اشارة الي كتابكم المرقم ٣٦٩٦ والمؤرخ في ١٧/١٠/١٩٥٥
حيث اننا نؤيد ما جاء بكتاب مدير ناحية خوشناو وبالنظر لاهمية المنطقة والطريق المذكور وخلوه من السكان وضرورة المحافظة علي المارين والعابرين منه اذ ان المسافة كما جاء بكتاب مدير الناحية بين اول قرية موجودة علي طول الطريق الي آخر قرية ساعتين ونصف ساعة فاكثر وان المنطقة ... جبلية ووعرة وموحشة تكثر فيها الغابات فان من الضروري جدا احداث المخفر في اعلي الجبل في وسطه وان يكون عدد افراده اثني عشر شرطيا فمنهم ستة افراد خيالة فنرجو التفضل بالمعلومات

موقع / نوري يكتا
معاون شرطة شقلاوه

صورة منه الي مدير شرطة لواء اربيل – مع صورة طبق الاصل من تقرير مدير ناحية خوشناو المرقم ٣٣٥ والمؤرخ في ١٥/١٠/١٩٥٥ لعرض المعلومات لعين الغاية رجاء .
صورة منه الي – مأمور مركز شرطة خوشناو – } للعلم .
= = – = شقلاوه

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (١)
وێنەی نووسراوی جێگری پۆلیسی شەقڵاوە ژمارە ٥١٦٩ لە ڕێککەوتی ١٩/ ١٠/ ١٩٥٥. بابەت/ دروستکردنی بنکەی پۆلیس ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە ٣٦٩٦ لە ڕێککەوتی ١٠/١٧/ ١٩٥٥ ئێمە پشتگیری لەوە دەکەین، کە لە نووسراوی بەڕێوەبەری ناحیەی خۆشناودا هاتووە، بەهۆی بایەخی ناوچەکە و ڕێگەی ناوبراو، کە دانیشتوانی تێدا نییە، پێویستە پارێزگاری لەو کەسانە بکرێت، کە بەوێدا تێدەپەڕن، وەك لە نووسراوی بەڕێوەبەری ناحیەدا هاتووە دووری نێوان یەکەمین گوند، کە بەدرێژایی ڕێگاکە هەیە تا کۆتا گوند پترە لە دوو کاتژمێر و نیو. ناوچەکە شاخاوییەکی سەختە و دارستانی زۆری تێدایە، بۆیە زۆر پێویستە لە ناوەڕاستی لوتکەی شاخەکە بنکەیەکی پۆلیس دروست بکرێت، ژمارەی پۆلیسەکانیشی دوازدە پۆلیس بێت، کە شەش لەوانە سوارە بن. تکایە بفەرموون بۆ زانیاری. ئیمزا/ نوری یکتا جێگری پۆلیسی شەقڵاوە وێنەیەك بۆ/ بەڕێوەبەری پۆلیسی لیوای هەولێر- لەگەڵ وێنەیەکی وەك خۆی ڕاپۆرتی بەڕێوەبەری ناحیەی خۆشناو ژمارە ٣٣٥ لە ڕێککەوتی ١٠/١٥/ ١٩٥٥ بۆ خستنەڕووی زانیارییەکان تکایە بۆ هەمان مەبەست. وێنەیەك بۆ/ - مەئموری بنکەی پۆلیسی خۆشناو - مەئموری بنکەی پۆلیسی شەقڵاوە بۆ زانین.

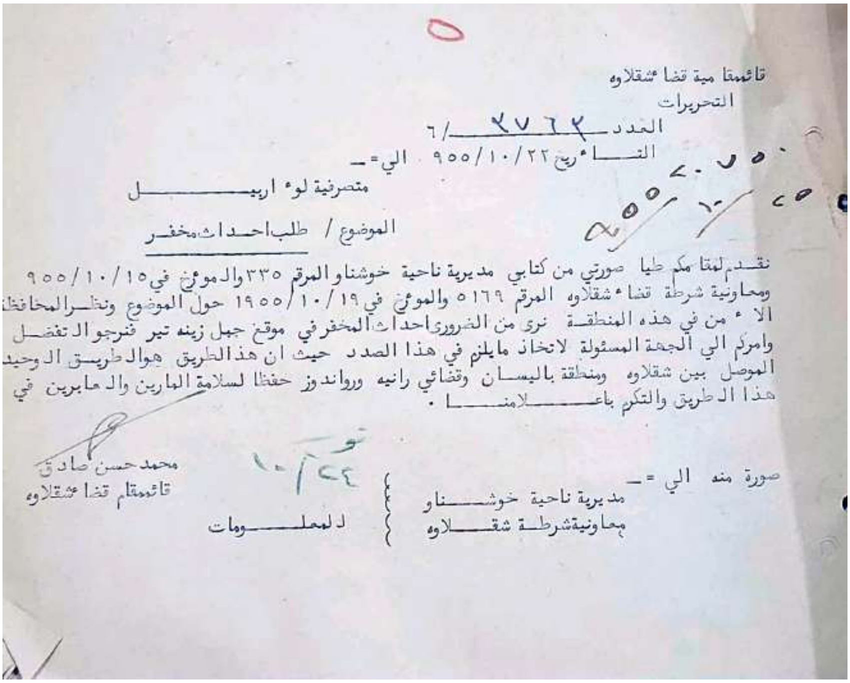

قائممقامية قضاء شقلاوه
التحريرات
العدد ٢٧٦٢/ ٦
التاريخ ٢٢/ ١٠/ ٩٥٥
الي =

متصرفية لواء اربيل

الموضوع / طلب احداث مخفر

نقدم لمقامكم طيا صورتي من كتابي مديرية ناحية خوشناو المرقم ٣٣٥ والمؤرخ في ١٥/ ١٠/ ٩٥٥ ومعاونية شرطة قضاء شقلاوه المرقم ٥١٦٩ والمؤرخ في ١٩/ ١٠/ ١٩٥٥ حول الموضوع ونظرا للمحافظة الامن في هذه المنطقة نرى من الضروري احداث المخفر في موقع جبل زينه تير فنرجو التفضل وامركم الي الجهة المسئولة لاتخاذ مايلزم في هذا الصدد حيث ان هذا الطريق هو الطريق الوحيد الموصل بين شقلاوه ومنطقة باليسان وقضائي رانيه وراوندوز حفظا لسلامة المارين والعابرين في هذا الطريق والتكرم باعلامنا .

محمد حسن صادق
قائممقام قضاء شقلاوه

صورة منه الي =
مديرية ناحية خوشناو
معاونية شرطة شقلاوه
} للمعلومات

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
قایمقامییەتی قەزای شەقڵاوە نووسراوەکان ژمارە/ ٣٦٦٣/ ٦ ڕێکەوت/ ١٩٥٥/١٠/٢٢ بۆ/ موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر بابەت/ داواکاری بۆ دروستکردنی بنکەی پۆلیس هاوپێچ وێنەی هەردوو نووسراوی بەڕێوەبەری ناحیەی خۆشناو ژمارە ٣٣٥ لە ڕێککەوتی ١٩٥٥/١٠/١٥ و معاونییەی پۆلیسی قەزای شەقڵاوە ژمارە ٥١٦٩ لە ڕێککەوتی ١٩٥٥/١٠/١٩ تان پێشکەش دەکەین لەبارەی بابەتەکە، بەلەبەرچاوگرتنی پاراستنی ئاسایشی ناوچەکە بەپێویستی دەزانین بنکەیەك لە شوێنی چیای زینەتیر دروست بکرێت، تکایە بفەرموون فەرمان بکەن بە لایەنی بەرپرس بۆ کاری پێویست لەمبارەیەوە. ئەم ڕێگایە تاکە ڕێگایە، کە شەقڵاوە و ناوچەی بالیسان و هەردوو قەزای ڕانیە و ڕەواندز بەیەکەوە دەبەستێتەوە، ئەمەش بۆ پاراستنی سەلامەتی ئەوانەی بەم ڕێگایەدا تێدەپەڕن. تکایە لوتف بکەن ئاگادارمان بکەنەوە. محەمەد حوسێن سادق قایمقامی قەزای شەقڵاوە وێنەیەك بۆ/ - بەڕێوەبەری ناحیەی خۆشناو - معاونییەی پۆلیسی شەقڵاوە. بۆ زانیاری.

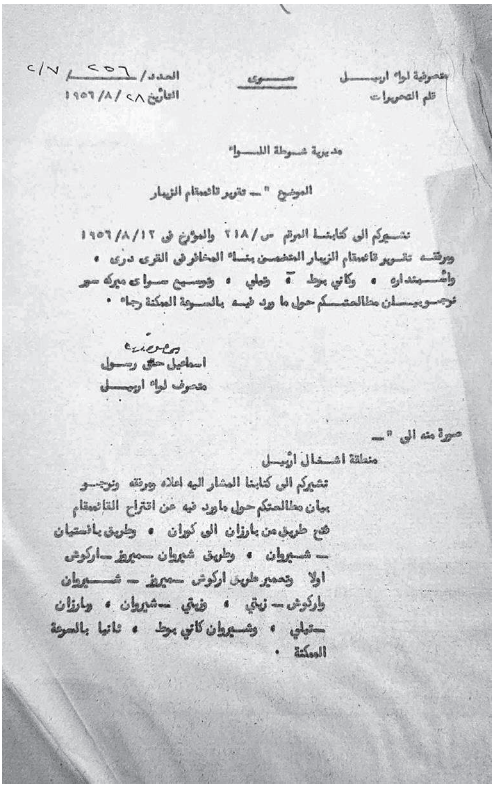

متصرفية لواء اربيل   سري   العدد/ ٢٥٦/ ٢/٧
قلم التحريرات   التاريخ ٢٨/ ٨/ ١٩٥٦

مديرية شرطة اللواء

الموضوع "- تقرير قائمقام الزيبار

نشيركم الى كتابنا المرقم س/ ٢١٨ والمؤرخ في ١٢/ ٨/ ١٩٥٦
وبرفقه تقرير قائمقام الزيبار المتضمن بناء المخافر في القرى درى
واشسبنداره وكاني بوط تيلي وتوسيع سراي ميركه سور
نرجو بيان مطالعتكم حول ما ورد فيه بالسرعة الممكنة رجاء .

اسماعيل حقي رسول
متصرف لواء اربيل

صورة منه الى "-
منطقة اشغال اربيل
نشيركم الى كتابنا المشار اليه اعلاه وبرفقه ونرجو
بيان مطالعتكم حول ما ورد فيه عن اقتراح القائمقام
فتح طريق من بارزان الى كوران . وطريق باقستيان
- شيروان . وطريق شيروان - ميروز - اركوش
اولا وتعمير طريق اركوش - ميروز - شيروان
واركوش - زيتي . وزيتي - شيروان . وبارزان
- تيلي . وشيروان كاني بوط . ثانيا بالسرعة
الممكنة .

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر   نهێنی   ژمارە/ ٢٥٦/ ٢/٧ خامەی نووسراوەکان   ڕێککەوت/ ٢٨/ ٨/ ١٩٥٦ بۆ/ بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی لیوا بابەت/ ڕاپۆرتی قایمقامی زێبار ئاماژە بە نووسراومان ژمارە س/ ٢١٨ لە ڕێککەوتی ١٢/ ٨/ ١٩٥٦. هاوپێچ ڕاپۆرتی قایمقامی زێبار، کە دروستکردنی چەند بنکەیەکی پۆلیس لە هەریەك لە گوندەکانی دری، ئەسپینداره، کانی بۆت، تیلی و فراوانکردنی سەرای مێرگەسۆری لەخۆگرتووە. تکایە بەزووترین کات پێداچوونەوەتان لەبارەی ئەوەی تێیداهاتووە ڕوونبکەنەوە. ئیمزا ئیسماعیل حەقی ڕەسوڵ موتەسەڕیفی لیوای هەولێر وێنەیەك بۆ:- ناوچەی ئەشغالی هەولێر ئاماژە بە نووسراو و هاوپێچی ئاماژەپێکراوی سەرەوە تکایە بەزووترین کات پێداچوونەوەتان لەبارەی ئەوەی تێیداهاتووە ڕوونبکەنەوە. لەبارەی یەکەم/کردنەوەی ڕێگەیەك لە بارزانەوە بۆ کوران و ڕێگەی باڤستیان- شێروان، ڕێگەی شێروان- میروز- ئەرگوش. دووەم/ نۆژەنکردنەوەی ڕێگەی ئەرگوش- میروز- شێروان و ئەرگوش- زیتی، زیتی- شێروان، بارزان- تیلی، شێروان و کانی بۆت.

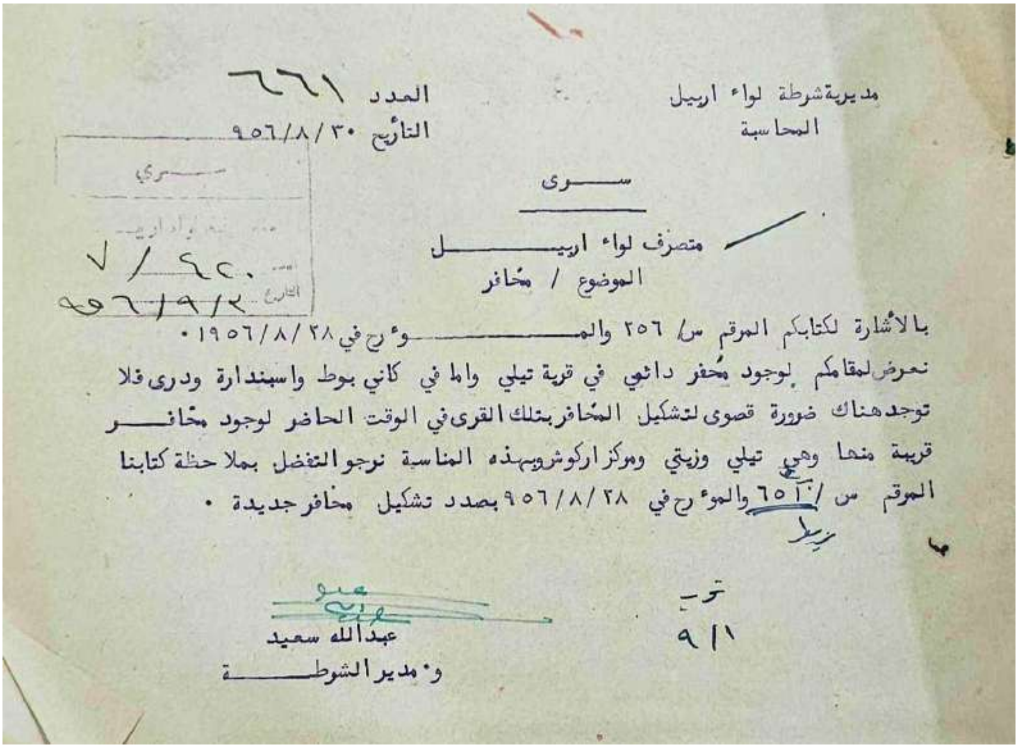

مديرية شرطة لواء اربيل
المحاسبة

العدد ٦٦١
التاريخ ٣٠/٨/٩٥٦

سري

متصرف لواء اربيل

الموضوع / مخافر

بالاشارة لكتابكم المرقم س/ ٢٥٦ والمؤرخ في ٢٨/٨/١٩٥٦.

نعرض لمقامكم بوجود مخفر دائمي في قرية تيلي واما في كاني بوط واسبندارة ودري فلا توجد هناك ضرورة قصوى لتشكيل المخافر بتلك القرى في الوقت الحاضر لوجود مخافر قريبة منها وهي تيلي وزيتي ومركز اركوش وبهذه المناسبة نرجو التفضل بملاحظة كتابنا المرقم س/ ٦٥١ والمؤرخ في ٢٨/٨/٩٥٦ بصدد تشكيل مخافر جديدة.

عبدالله سعيد
و. مدير الشرطة

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

بەڕێوەبەرایەتی پۆلیسی لیوای هەولێر
ژمێریاری
نهێنی

ژمارە/ ٦٦١
ڕێککەوت/ ٣٠/٨/ ٩٥٦

بۆ/ موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
بابەت/ بنکەی پۆلیس

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە س/ ٢٥٦ لە ڕێککەوتی ٢٨/٨/ ٩٥٦.

بۆ بەڕێزتان دەخەینەڕوو، کە بنکەیەکی پۆلیسی بەردەوام لە گوندی تیلی هەیە، بەڵام لە کانی بۆت و ئەسپینداره و دری، ئەوا لە ئێستادا پێویست ناکات بنکە لەو گوندانە دروست بکرێن، لەبەرئەوەی چەند بنکەیەکی نزیکی لێیە، کە ئەوانیش تیلی و زیتی و بنکەی ئەرگوشن، بەم بۆنەیەوە تکایە بفەرموون تێبینی نووسراومان ژمارە س/ ٦٥١ لە ڕێککەوتی ٢٨/٨/ ٩٥٦ بکەن سەبارەت بە دروستکردنی چەند بنکەیەکی نوێ.

ئیمزا
عەبدوڵڵا سەعید
جێگری/ بەڕێوبەری پۆلیس

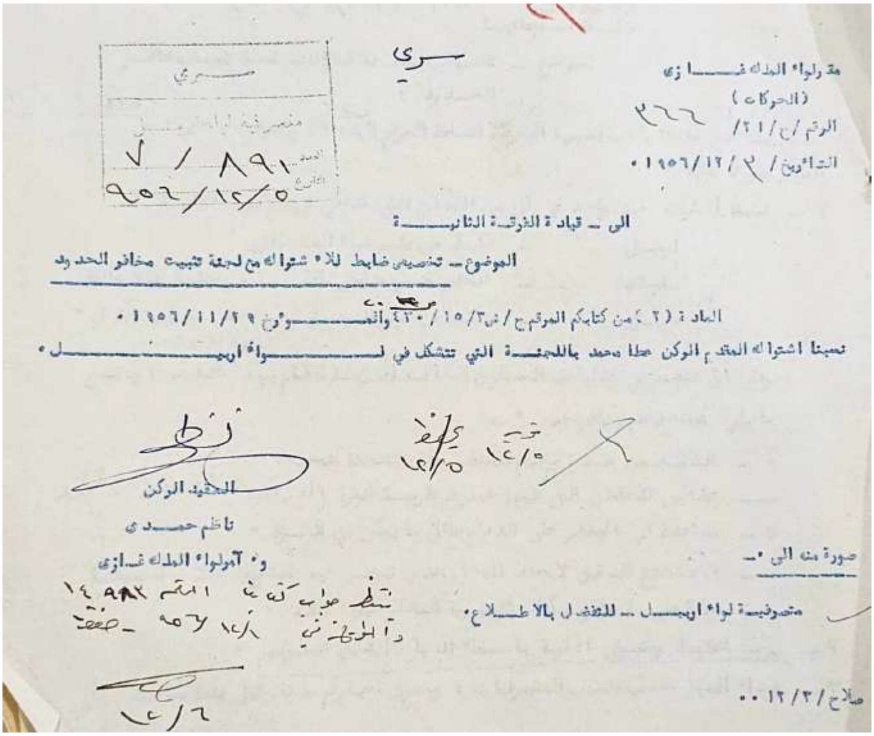
سري

مقر لواء الملك غــــازي
(الحركات)
الرقم / ح/٢١/ ٣٦٦
التاريخ / ٣/ ١٢/ ١٩٥٦.

الى ـ قيادة الفرقة الثانيــــة

الموضوع ـ تخصيص ضابط لاشتراكه مع لجنة تثبيت مخافر الحدود

المادة (٢) من كتابكم المرقم ح / ش٣/ ١٥/ ٤٣٠ والمـــؤرخ ٢٩/ ١١/ ١٩٥٦.
نسبنا اشتراك المقدم الركن عطا محمد باللجنـة التي تتشكل في لـــواء اربيـــل.

العقيد الركن
ناظم حمدي
و. آمر لواء الملك غـازي

صورة منه الى .-
متصرفية لواء اربيــل ـ للتفضل بالاطــلاع.

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

بارەگای لیوای مەلیك غازی   نهێنی
(حەرەکات)
ژمارە/ ح/ ٢١/ ٣٦٦
ڕێککەوت/ ٣/ ١٢/ ١٩٥٦

بۆ/ فەرماندەیی فیرقەی دوو
بابەت/ دیاریکردنی ئەفسەرێك بۆ بەشداریکردن لەگەڵ لێژنەی جێگیرکردنی بنکەکانی سنوور
ماددەی (٢) لەنووسراوتان ژمارە ح/ش٣/ ١٥/ ٤٣٠ لە ڕێککەوتی ١٩٥٦/١١/٢٩.
موقەدەم ڕوکن (عەتا محەمەد) مان دانا بۆ بەشداریکردن لەو لێژنەیەی، کە لە لیوای هەولێر پێکدێت.

ئیمزا
عەقید ڕوکن
نازم حەمدی
جێگری ئامر لیوای مەلیك غازی

وێنەیەك بۆ:-
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر- بفەرموون بۆ ئاگاداری.

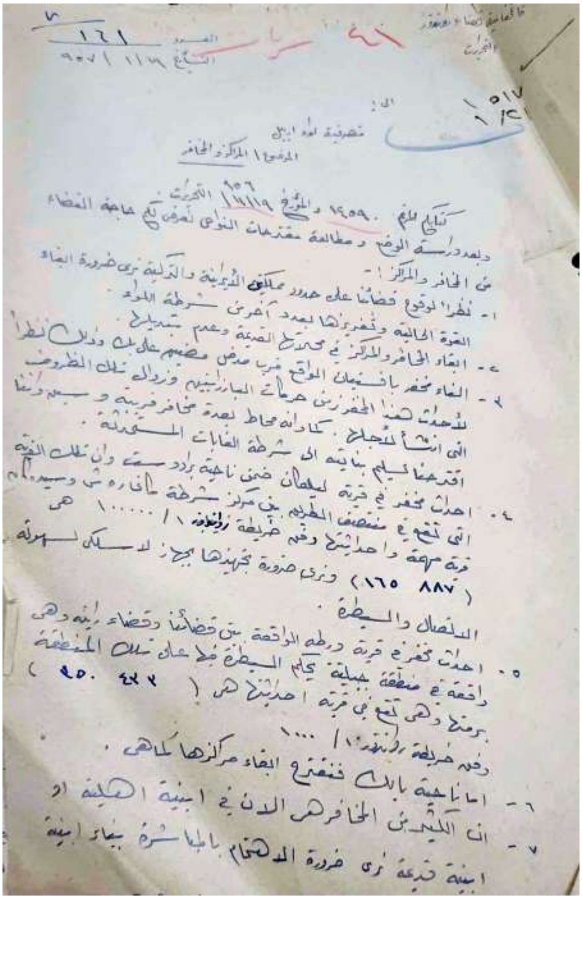

العدد ١٦١
التاريخ ١٩ / ١١ / ٩٥٧

الى :
متصرفية لواء اربيل
الموضوع / المراكز والمخافر

كتابكم المرقم ١٤٥٩ والمؤرخ ١٩/١١/٩٥٦ التحريرات
وبعد دراسة الوضع ومطالعة مقترحات النواحي نعرض لكم حاجة القضاء
من المخافر والمراكز :-
١- نظراً لوقوع قضائنا على حدود مملكتي الايرانية والتركية نرى ضرورة ابقاء
القوة الحالية وتعزيزها بعدد آخر من شرطة اللواء وعدم تشكيلها.
٢- ابقاء المخافر والمراكز في محلاتها الحالية وذلك نظراً
٣- الغاء مخفر باشيمان الواقع قرب حدود منطقة على بك وذلك نظراً
لاحداث هذا المخفر من حركات البارزانيين وزوال تلك الظروف
التي انشأ للأجلها. كما انه محاط بعدة مخافر قريبة و ... و
اقترحنا تسليم بنايته الى شرطة الغابات المستحدثة.
٤- احداث مخفر في قرية ليلكان ضمن ناحية برادوست وان تلك القرية
التي تقع في منتصف الطريق بين مركز شرطة خليفان وسيدكان
قرية مهمة واحداثه وفيه خريطة راوندوز ١/١٠٠٠٠٠ هي
(٨٨٧ ١٦٥) ونرى ضرورة تجهيزها بجهاز لاسلكي لسهولة
الاتصال والسيطرة.
٥- احداث مخفر في قرية درطه الواقعة بين قضائنا وقضاء رانية وهي
واقعة في منطقة جبلية تحكم السيطرة على تلك المنطقة
برمنح وهي تقع بين قرية احداثها هي (٤٤٢ ٩٥٠)
وفيه خريطة رانيه ١/١٠٠٠٠٠
٦- اما ناحية بالك فنقترح ابقاء مراكزها كما هي.
٧- ان الكثير من المخافر هي الان في ابنية اهلية او
ابنية قديمة نرى ضرورة الاهتمام بالمباشرة ببناء ابنية

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

قایمقامییەتی قەزای ڕەواندز ژمارە/ ١٦١
نووسراوەکان ڕێککەوت/ ١٩٥٧/١/١٩

بۆ/ موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
بابەت/ بنکە و مەخفەرەکان

نووسراوتان ژمارە ١٤٥٩٠ لە ڕێککەوتی ١٩٥٦/١١/١٩/ نووسراوەکان.

دوای لێکۆڵینـەوەی بارودۆخەکـە و پێداچوونـەوەی پێشـنیاری ناحیـەکان، پێویسـتی قەزاکـە بـۆ بنکە و مەخفـەر بۆتان دەخەینەڕوو:

١- لەبەرئـەوەی قەزاکەمـان دەکەوێتـە سـەر سـنووری شانشـینی ئێـران و تورکیـا، بەپێویسـتی دەزانیـن ئـەو هێـزەی ئێسـتا بمێنێتـەوە و بـە ژمارەیەکـی دیکـە لـە پۆلیـس بەهێزتـر بکرێـت.

٢- مەخفەر و بنکەکان لە شوێنی کۆنی خۆیاندا بمێننەوە و نەگۆڕێن.

٣- هەڵوەشـانەوەی مەخفـەری باڤیسـتیان، کـە دەکەوێتـە نزیـك تەنگەبـەری عەلی بـەگ، لەبەرئەوەی ئـەو مەخفەرە لـە سـەردەمی جووڵانـەوەی بارزانییـەکان دروسـتکراوە و ئـەو بارودۆخـەش نەمـاوە، کـە بـۆی دروسـتکراوە. هـەروەك چواردەوری دراوە بـە چەنـد مەخفەرێکـی نزیـك، پێشـتریش ئێمـە پێشـنیارمان کـرد، کـە بیناکـەی ڕادەسـتی پۆلیسـی دارسـتان بکرێـت، کە تـازە دروسـتکراوە.

٤- مەخفەرێـك لـە گونـدی لێلـکان لـە چوارچێـوەی ناحیـەی برادۆسـت دروسـت بکرێـت، ئـەم گونـدە دەکەوێتـە ناوەڕاسـتی ڕێگـەی نێـوان بنکـەی پۆلیسـی کانـی ڕەش و سـیدەکان، گوندێکـی گرنگـە و کۆردینیاتەکـەی بەگوێـرەی نەخشـەی ڕەوانـدز ١/ ١٠٠٠٠٠ بریتییـە لـە (٨٨٧ ١٦٥) بەپێویسـتی دەزانیـن ئامێرێکـی لاسـلکی لـێ بێـت بـۆ ئاسـانکاری پەیوەندیکـردن و کۆنترۆڵکـردن.

٥- دروسـتکردنی مەخفەرێـك لـە گونـدی وەرتـێ، کـە دەکەوێتـە نێـوان قەزاکەمـان و قـەزای ڕانیـە، دەکەوێتـە ناوچەیەکـی شـاخاوی، کـە کۆنترۆڵـی تـەواوی ئـەو ناوچەیـە دەکات، دەکەوێتـە گوندێـك، کـە کۆردینیاتەکـەی بریتییە لـە (٤٣٣ ٣٥٠) ئەمـەش بەگوێـرەی نەخشـەی ڕەوانـدز ١/ ١٠٠٠.

٦- سەبارەت بەنا حیەی باڵەك پێشنیار دەکەین، کە بنکەکەی وەك خۆی بمێنێتەوە.

٧- زۆرێـك لـە مەخفـەرەکان لـە ئێسـتادا لـە بینایـەی ئەهلـی یـا بینایـەی کۆنـدان، بۆیـە بەپێویسـتی دەزانیـن، کـە بایـەخ بـە دروسـتکردنی بینایـەی...

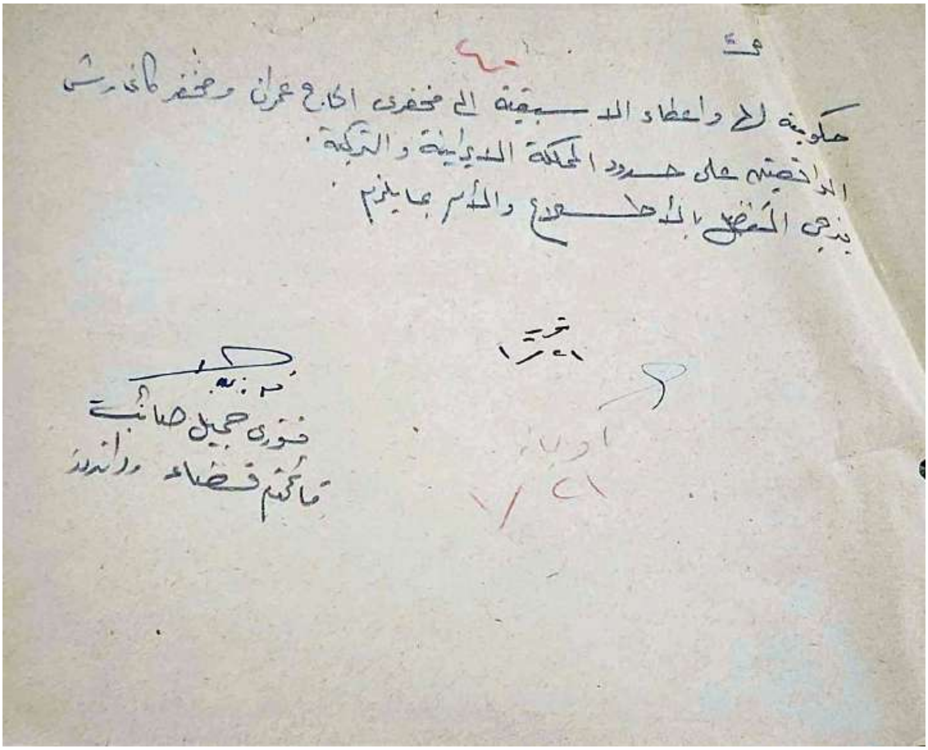

حكومة .. واعطاء الاسبقية الى مخفري الحاج عمران ومخفر كاني رش
الواقعتين على حدود المملكة الايرانية والتركية.
يرجى التفضل بالاطلاع والأمر بما يلزم.

فوزي جميل صائب
قائمقام قضاء راوندز

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ۱۹۵۵-۱۹۵۷/ بەڵگەنامەی ژمارە (۷)
ل٢ حکوومـی بدرێـت، پێشـینەش بـە هـەردوو مەخفـەری حاجـی ئۆمـەران و کانـی ڕەش بدرێـت، کـە دەکەونـە سـەر سـنووری شانشـینی ئێـران و تورکیـا. تکایە بفەرموون بۆ ئاگاداری و کاری پێویست. ئیمزا فەوزی جەمیل سائیب قایمقامی قەزای ڕەواندز

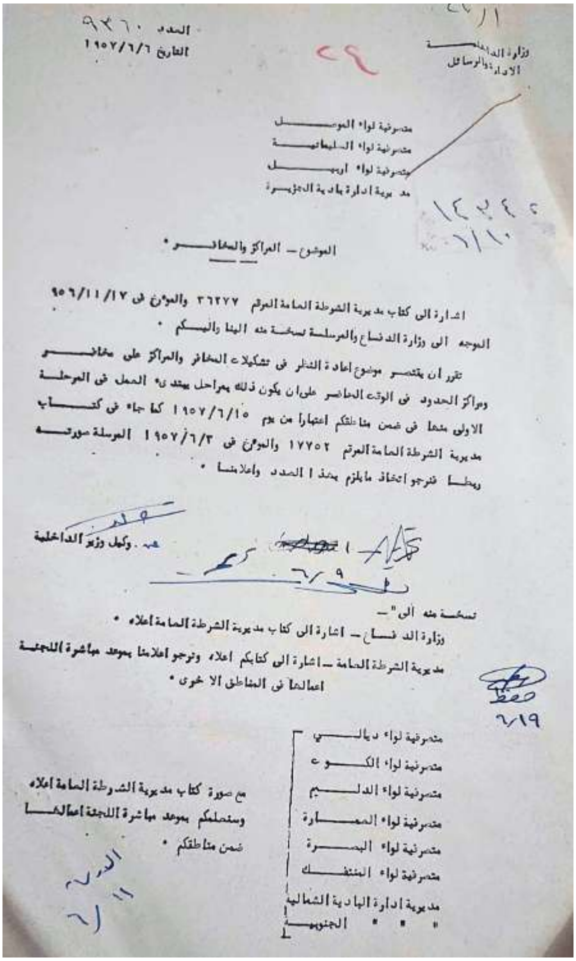

وزارة الداخلية
الادارة والوسائل

العدد ٩٢٦٠
التاريخ ١٩٥٧/٦/٦

متصرفية لواء الموصل
متصرفية لواء السليمانية
متصرفية لواء اربيل
مديرية ادارة بادية الجزيرة

الموضوع – المراكز والمخافر .

اشارة الى كتاب مديرية الشرطة العامة المرقم ٣٦٢٧٧ والمؤرخ فى ١٩٥٦/١١/١٧ الموجه الى وزارة الدفاع والمرسلة نسخة منه الينا واليكم .

تقرر ان يقتصر موضوع اعادة النظر فى تشكيلات المخافر والمراكز على مخافر ومراكز الحدود فى الوقت الحاضر على ان يكون ذلك بمراحل يبتدىء العمل فى المرحلة الاولى منها فى ضمن مناطقكم اعتبارا من يوم ١٩٥٧/٦/١٥ كما جاء فى كتاب مديرية الشرطة العامة المرقم ١٧٧٥٢ والمؤرخ فى ١٩٥٧/٦/٣ المرسلة صورته ربطا فنرجو اتخاذ مايلزم بهذا الصدد واعلامنا .

عـ . وكيل وزير الداخلية

نسخة منه الى :–
وزارة الدفاع – اشارة الى كتاب مديرية الشرطة العامة اعلاه .
مديرية الشرطة العامة – اشارة الى كتابكم اعلاه ونرجو اعلامنا بموعد مباشرة اللجنة اعمالها فى المناطق الاخرى .

متصرفية لواء ديالى
متصرفية لواء الكوت
متصرفية لواء الدليم
متصرفية لواء العمارة
متصرفية لواء البصرة
متصرفية لواء المنتفك
مديرية ادارة البادية الشمالية
" " " الجنوبية

مع صورة كتاب مديرية الشرطة العامة اعلاه وسنعلمكم بموعد مباشرة اللجنة اعمالها ضمن مناطقكم .

دۆسیەی دروستکردنی بنکەی پۆلیس لە سنووری لیوای هەولێر ١٩٥٥-١٩٥٧/ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

وەزارەتی ناوخۆ ژمارە/ ٩٣٦٠
کارگێڕی و پەیامەکان ڕێککەوت/ ٦/٦/ ١٩٥٧
موتەسەڕیفییەتی لیوای موسڵ
موتەسەڕیفییەتی لیوای سلێمانی
موتەسەڕیفییەتی لیوای هەولێر
بەڕێوەبەرایەتی کارگێڕی بادیەی جەزیرە

بابەت/ بنکە و مەخفەرەکان

ئاماژە بە نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس ژمارە ٣٦٢٧٧ لە ڕێککەوتی ١١/١٧/ ١٩٥٦، کە ئاراستەی وەزارەتی بەرگری کراوە و کۆپییەکی بۆ ئێمە و ئێوە ناردراوە.
بڕیار دراوە بابەتی چاوپێداخشاندنەوە بە دروستکردنی مەخفەر وبنکەکان، لە ئێستادا تەنیا مەخفەر و بنکەکانی سەر سنوور بگرێتەوە. ئەمەش بە چەند قۆناغێك دەبێت، لە قۆناغی یەکەمدا لە ڕۆژی ٦/١٥/ ١٩٥٧ دەست دەکرێت بە کارکردن لە چوارچێوەی ناوچەکانی ئێوە. وەك لە نووسراوی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس ژمارە ١٧٧٥٢ لە ڕێککەوتی ١٩٥٧/٦/٣دا هاتووە، کە هاوپێچ وێنەیەکی ناردراوە. تکایە بۆ کاری پێویست لەم بارەیەوە و ئاگادارمان بکەنەوە.

ئیمزا
بریکاری وەزیری ناوخۆ

وێنەیەك بۆ:-
بۆ/ وەزارەتی بەرگری- ئاماژە بە نووسراوی سەرەوەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس.
بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس- ئاماژە بە نووسراوی سەرەوەتان- تکایە ئاگادارمان بکەنەوە لەکاتی دەستپێکردنی کارەکانی لێژنە لە ناوچەکانی دیکە.
موتەسەڕیفییەتی لیوای دیالە
موتەسەڕیفییەتی لیوای کووت
موتەسەڕیفییەتی لیوای دلێم
موتەسەڕیفییەتی لیوای عەممارە
موتەسەڕیفییەتی لیوای بەسرە
موتەسەڕیفییەتی لیوای مونتەفیك
بەڕێوەبەرایەتی کارگێڕی بادیەی باکوور
بەڕێوەبەرایەتی کارگێڕی بادیەی باشوور
لەگەڵ وێنەی نووسراوی سەرەوەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پۆلیس، دواتر ئاگادارتان دەکەینەوە لەکاتی دەستپێکردنی کارەکانی لێژنەکە لە چوارچێوەی ناوچەکانتاندا.

بــــەشـــــی دووەم

هەولێر لە بەڵگەنامە بریتانییەکاندا ١٩٢٥-١٩٣٢

هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا

١٩٢٥-١٩٣٢

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣ / ١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٧

مقتطفات من تقرير رقم ٢٨ في ١٣ نيسان ١٩٢٥ صادر من ضابط الخدمة الخاصة في اربيل .

(٣) قضايا القبائل

آ. توفي في الآونة الاخيرة الاشخاص التالية أسماءهم والذين يقطنون هذه المنطقة :-

أحمد بك زراري أغتيل في ديوانه يوم ٢٠ آذار ولا يعرف حتى الآن هوية الاشخاص الذين أغتالوه ولكن يشك في المدعو (جردي) . لم يسبب حادث الاغتيال مشكلة في المنطقة .

رسول أغا الموصى اليه من كويسنجق . مات ميتة طبيعية في بداية شهر نيسان . ورغم أنه لم يكن فعالا " خلال السنوات الاخيرة ولكن الموت كان أفضل له .

حاج نوروز أفندي . مات ميتة طبيعية في داره (راوندوز) يوم ٨/ ٤/ ٢٥ . كان أذكى وأغنى شخص في راوندوز وحليف قوى لأحمد بك بيكوك ومحمد أمين دركله ومعروف عنه بأنه كان متعاطفا "مع الاتراك وكان يدين بسياسة معادية للحكومة . هذا ويحتمل أن تنتعش الحالة المالية للقضاء بعد وفاته ومع ذلك فقد ترك أثرا " طيبا " بعد وفاته .

ب. أشارة الى التقارير السابقة التي أرسلت بشكل برقيات - علمنا الآن ومن عدة مصادر بأنه في ١٠/ ٣/ ٦٥ ، غادر الاشخاص المدرجة أسماءهم أدناه (عند بنان) وكانت وجهتهم دار عباس محمود ، وكان سفرهم عن طريق رايات ونود اشت .

أحمد طاقي
أحمد مدحت

ولدان من أولاد ملا موسى .

لم يؤكد صحة وجود ملا موسى مع جماعته .

لايزال هؤلاء الاشخاص الاربعة مع عباس محمود

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣
١٧

چەند بەشێك لە ڕاپۆرتی ژمارە ٢٨ لە ١٣ی نیسانی ١٩٢٥، کە لەلایەن ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە هەولێر دەرچووە.

(٣) کێشەی هۆزەکان

أ. بەمدواییانە ئەم کەسانەی خوارەوە، کە ناوەکانیان هاتووە و لەم ناوچەیە نیشتەجێن کۆچی دواییان کردووە.

ئەحمەد بەگی زراری
-------------------- لە ڕۆژی ٢٠ی ئادار لە دیوەخانی خۆی تیرۆرکراوە، تا ئێستا ناسنامەی ئەو کەسانە دیار نییە، کە غافڵکوژیان کردووە، بەڵام گومان لە کەسێك هەیە بەناوی (جردی). ڕووداوی تیرۆرکردنەکە هیچ کێشەیەکی لە ناوچەکە نەناوەتەوە.

ڕەسوڵ ئاغا
----------- ناوبراو لە کۆیەیە، بەشێوەیەکی ئاسایی لە مانگی نیسان مردووە. هەرچەندە لەم ساڵانەی دوواییادا چالاك نەبووە، بەڵام مردن بۆ ئەو باشتر بوو.

حاجی نەورۆز ئەفەندی
----------------------- لە ڕۆژی ٤/٨/ ٢٥ لە ماڵەکەی لە ڕەواندز بەشێوەیەکی ئاسایی مردووە. زیرەکترین و دەوڵەمەندترین کەس بوو لە ڕەواندز. هاوپەیمانێکی بەهێزی ئەحمەد بەگ بیکۆك و محەمەدئەمین دەرگەڵە بوو. بەوە ناسرابوو کە هاوسۆز بوو لەگەڵ تورکەکان و سیاسەتێکی دوژمنکارانەی لە هەمبەر حکوومەتدا هەبوو. ئەمە و لەوانەیە دوای مردنی بارودۆخی دارایی قەزاکە ببووژێتەوە، لەگەڵ ئەوەشدا شوێنەوارێکی باشی دوای مردنی خۆی بەجێهێشت.

ب- بەئاماژەدان بەو ڕاپۆرتانەی پێشوو، کە بەشێوەی بروسکە نێردراون، لە چەندین سەرچاوەوە ئێستا زانیمان، کە لە ٢٥/٣/١٠، ئەو کەسانەی کە لە خوارەوەدا ناوەکانیان هاتووە (شەمدینان)یان جێهێشتووە و ڕوویانکردووەتە ماڵی عەباس مەحمود، گەشتەکەشیان لەڕێگەی ڕایات و ناودەشتەوە بووە.

ئەحمەد تاقی
ئەحمەد مەدحەت
دوو کوڕی مەلا موسا
بوونی مەلا موسا لەگەڵ کۆمەڵەکەی دڵنیانەکراوەتەوە
تا ئێستا ئەو چوار کەسە لەگەڵ عەباس مەحمودن.

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/ ١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٧ (آ)

وقيل بأنهم يحاولون تشكيل جماعة تؤيد الانتداب التركي وهؤلاء هم الذين يعملون ضد الحكومة.

غادر عبد الله أغا (المدير السابق لطقطق) محل أقامته في (دار الأمان – شرق رايات) لغرض الالتحاق بهذه الجماعة في مقاطعة بشدر. وكان تنقله سرا ولم نتمكن من متابعة وجهته. يقول التقرير الأول بأنه لاصحة لما قيل من أن هؤلاء الأشخاص توجهوا لمقابلة شيخ محمود.

ليس لهؤلاء الأشخاص مكان معين يتواجدون فيه وهو بلا عمل ويقال بأن العريضة التي أعدوها سوف لن يكون لها أي تأثير على الموقف الحالي ولكن ستظهر أهميتهم اذا حاول الأتراك شن هجوم ضد راوندوز وعليه من الضروري مراقبة نشاطات هذه الجماعة.

ج. أن القضية التي تشغل بال قبائل سهل رانيه والمناطق المجاورة لها لازالت قيد الدرس. وأن الجماعات المعنيه هم قبيلتي (آكو) و (بيران) من جهة وعشيرة (شلانه) – من بشدر – من جهة أخرى. بما أن ريع / دخل كويسنجق قد قلّ الى النصف وأن سوق المدينه قد أصابه الكساد خلال السنة الماضية – عليه زاد هذا في العصيان والتمرد وعدم الأستقرار للمناطق المجاورة ولذا يتطلب منا أعادة السيطرة على هذه المنطقة.

ومنذ تولي السيطرة الفعالة على منطقة رانيه وذلك عام ١٩٢٣، فأن كلا من قبيلتي (آكو) و (بيران) – محمد أغا وسوار أغا – قد أجبرا من قبل الحكومة على أعادة الحيوانات المسروقة الى مالكيها الأصليين. أما عشائر بشدر التي يسيطر عليها بابكر أغا فأن قضية أعادة الممتلكات الى أصحابها لازالت معلقة.

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ١٧ (أ) دەگوترێ ئەوانە هەوڵ دەدەن کۆمەڵەیەکی پشتگیریکار لە ئینتیدابی تورکی پێکبهێنن، هەر ئەوانەشن دژی حکوومەت کار دەکەن. عەبدوڵڵا ئاغا (بەڕێوەبەری پێشووی تەقتەق) شوێنی نیشتەجێبوونی خۆی لە (دار الامان- ڕۆژهەڵاتی ڕایات) جێهێشتووە بۆ ئەوەی پەیوەندی بەو کۆمەڵەیە لە کەرتی پشدەر بکات، بەنهێنی دەسووڕێتەوە، نەمانتوانی ئاراستەی دیاری بکەین. ڕاپۆرتی یەکەم دەڵێ ئەو قسانە ڕاست نین، کە ئەو کەسانە چووبن بۆ دیدەنی شێخ مەحمود. ئەو کەسانە شوێنێکی دیاریکراویان نییە، کە تێیدا کۆببنەوە و بێکارن. دەگوترێت ئەو داواکارییەی، کە ئامادەیان کردووە هیچ کاریگەرییەکی لەسەر هەڵوێستی ئێستا نابێت، بەڵام ئەگەر تورکەکان بیانەوێت هێرش بکەنە سەر ڕەواندز، بایەخی ئەوان دەردەکەوێت، بۆیە پێویستە چاودێری چالاکییەکانی ئەو کۆمەڵەیە بکرێت. ج- ئەو مەسەلەیەی، کە جێگەی بایەخی هۆزەکانی دەشتی ڕانیە و ناوچەکانی دەوروبەریەتی تا ئێستا لەژێر لێکۆڵینەوە دایە. کۆمەڵەی پەیوەندیدار بریتین لە هەردوو هۆزی (ئاکۆ) و (بران) لەلایەك و عەشیرەتی (شیلانە) لە پشدەر لەلایەکی دیکە. قازانج/ داهاتی کۆیە بۆ نیوەی کەمبووەتەوە، بازاڕی شارەکە لەماوەی ساڵی ڕابردوودا هەرمێنی نەماوە. ئەمەش بووەتە مایەی زیادبوونی یاخیبوون و ناسەقامگیری ناوچەکانی دەوروبەری، بۆیە پێویستە لەسەرمان کۆنترۆڵی ئەو ناوچەیە بکەینەوە. لەو کاتەوەی کە لە ساڵی ١٩٢٣ بەتەواوی کۆنترۆڵی ناوچەی ڕانیە کرا، هەردوو هۆزی (ئاکۆ) و (پیران) – محەمەد ئاغا و سوار ئاغا- لەلایەن حکوومەتەوە ناچارکران، کە ئاژەڵە دزراوەکان بگەڕێننەوە بۆ خاوەنە ڕەسەنەکانیان. هەرچی لای عەشیرەتی پشدەرە، کە بابەکر ئاغا دەسەڵاتی بەسەرەوە هەیە، مەسەلەی گەڕانەوەی موڵکەکان بۆ خاوەنەکانیان تا ئێستا هەڵواسراوە.

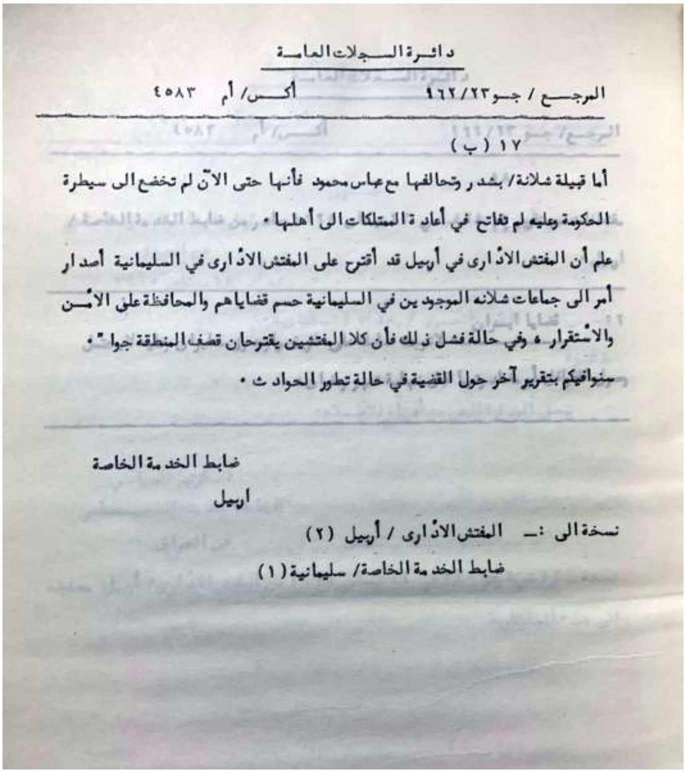

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/ ١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٧ (ب)

أما قبيلة شلانة/ بشدر وتحالفها مع عباس محمود فأنها حتى الآن لم تخضع الى سيطرة الحكومة وعليه لم نفاتح في أعادة الممتلكات الى أهلها .

علم أن المفتش الاداري في أربيل قد أقترح على المفتش الاداري في السليمانية أصدار أمر الى جماعات شلانه الموجودين في السليمانية حسم قضاياهم والمحافظة على الأمن والاستقرار . وفي حالة فشل ذلك فأن كلا المفتشين يقترحان قصف المنطقة جوا " .

سنوافيكم بتقرير آخر حول القضية في حالة تطور الحوادث .

ضابط الخدمة الخاصة

اربيل

نسخة الى :- المفتش الاداري / أربيل (٢)

ضابط الخدمة الخاصة/ سليمانية (١)

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ١٧ (ب) هەرچی هۆزی شیلانەیە، کە هاوپەیمانی لەگەڵ عەباس مەحمود دا هەیە، تا ئێستا نەچووەتە ژێر کۆنترۆڵی حکوومەت. بۆیە باسی گەڕاندنەوەی موڵکەکان بۆ خاوەکانی لەگەڵدا نەکراوە. زانراوە پشکنەری کارگێڕی هەولێر پێشنیاری بۆ پشکنەری کارگێڕی سلێمانی کردووە، فەرمانێك بۆ ئەو کۆمەڵانەی شیلانە دەربچێت، کە لە سلێمانین، تا کێشەکانیان چارەسەر بکەن و پارێزگاری لە هێمنی و سەقامگیری بکەن. لە ئەگەری شکستی ئەمەدا هەردوو پشکنەرەکە پێشنیار دەکەن ناوچەکە لە ئاسمانەوە بۆمباباران بکرێت. دواتر ڕاپۆرتێکی دیکەتان بۆ دەنێرین، ئەگەر ڕووداوەکان پەرەسەندنیان بەخۆیانەوە بینی. ئەفسەری خزمەتی تایبەت هەولێر وێنەیەك بۆ/ پشکنەری کارکێڕی هەولێر/ (٢) ئەفسەری خزمەتی تایبەت سلێمانی/ (١).

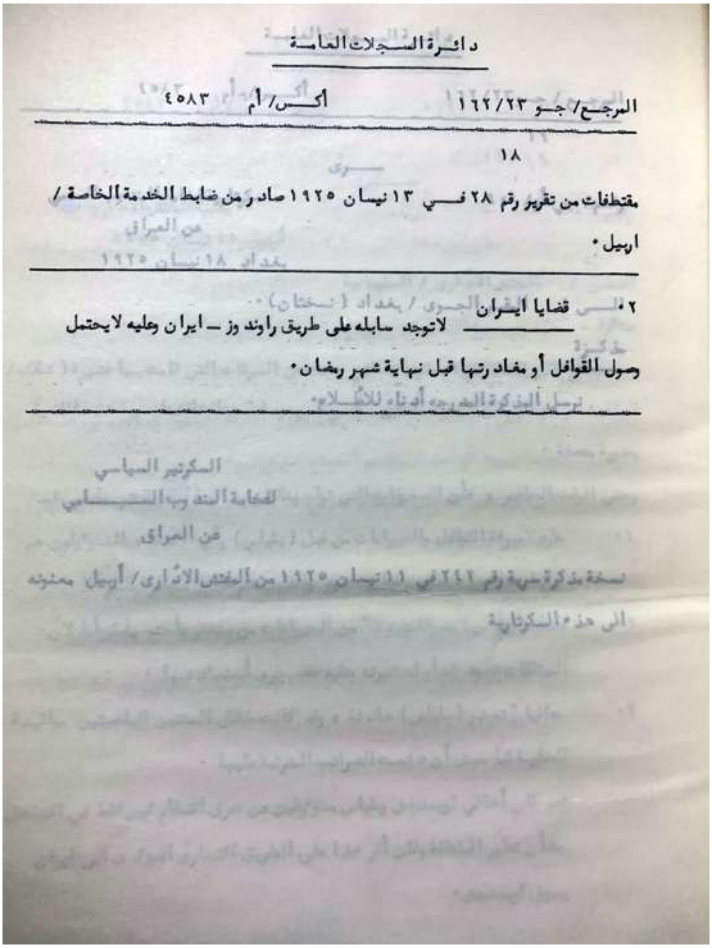

دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو ١٦٢/٢٣ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٨

مقتطفات من تقرير رقم ٢٨ في ١٣ نيسان ١٩٢٥ صادر من ضابط الخدمة الخاصة / اربيل .

٢. قضايا ايران

لاتوجد سابلة على طريق راوند وز — ايران وعليه لايحتمل وصول القوافل أو مغادرتها قبل نهاية شهر رمضان .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٨

چەند بەشێك لە ڕاپۆرتی ژمارە ٢٨ لە ١٣ی نیسانی ١٩٢٥، کە لەلایەن ئەفسەری خزمەتی تایبەتی هەولێر دەرچووە.

٢. مەسەلەی ئێران

هیچ پیادەیەك لەسەر ڕێگەی ڕەواندز- ئێراندا نییە، بۆیە پێناچێ کاروانەکان بەر لە کۆتایی مانگی ڕەمەزان بگەن، یا ئەوێ بەجێبهێڵن.

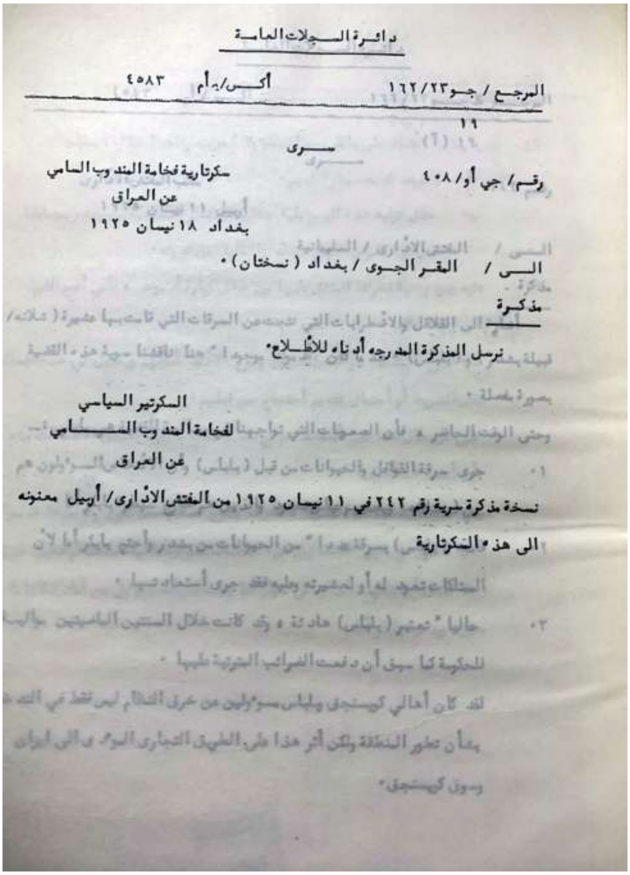

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢ أكس/ إم ٤٥٨٣

١٩

سرى

رقم/ جي أو/ ٤٠٨

سكرتارية فخامة المندوب السامي
عن العراق
بغداد ١٨ نيسان ١٩٢٥

الى / المقر الجوى / بغداد (نسختان) ٠

مذكرة

نرسل المذكرة المدرجه أدناه للأطلاع٠

السكرتير السياسي
لفخامة المندوب السامي
عن العراق

نسخة مذكرة سرية رقم ٢٤٢ في ١١ نيسان ١٩٢٥ من المفتش الاداری/ أربيل معنونه
الى هذه السكرتارية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٩

نهێنی

ژمارە/ جی ئۆ/ ٤٠٨ سکرتاریەتی فەخامەتی مەندوبی سامی لەعێراق

بەغداد/ ١٨/ نیسان/ ١٩٢٥

بۆ/ بارەگای ئاسمانی/ بەغداد (دوو دانە)

یاداشت:

ئەو یاداشتەی، کە لە خوارەوەدا هاتووە دەنێرین بۆ ئاگاداربوون.

سکرتێری سیاسی فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق

دانەیەك لە یاداشتی نهێنی ژمارە ٢٤٢ لە ١١ی نیسانی ١٩٢٥، کە لە پشکنەری کارگێڕی هەولێر بۆ ئەم سکرتاریەتە نێردراوە.

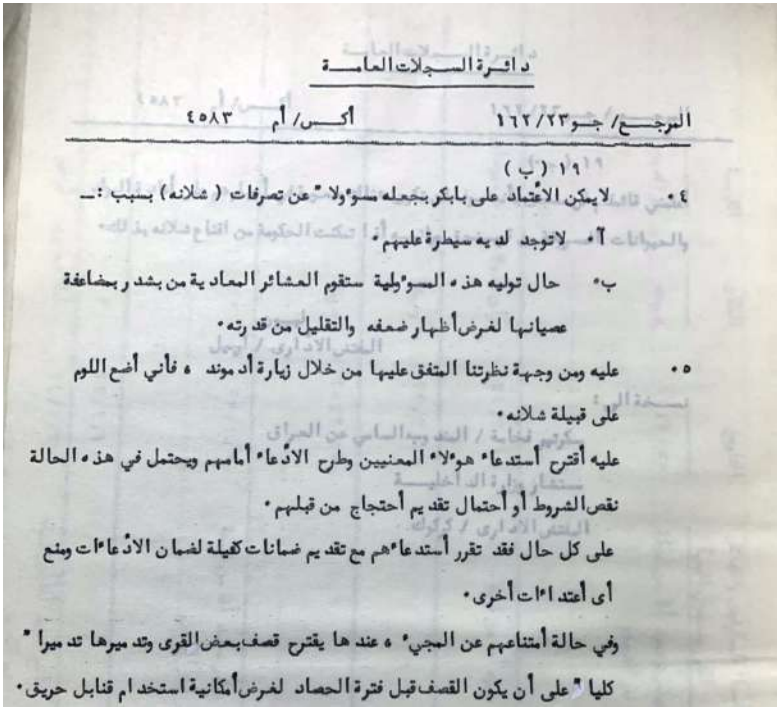
دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٩ (ب)

٤. لايمكن الأعتماد على بابكر بجعله مسؤولاً عن تصرفات (شلانه) بسبب :-

آ. لاتوجد لديه سيطرة عليهم.

ب. حال توليه هذه المسؤلية ستقوم العشائر المعادية من بشدر بمضاعفة عصيانها لغرض أظهار ضعفه والتقليل من قدرته.

٥. عليه ومن وجهة نظرتنا المتفق عليها من خلال زيارة أدموند ، فأني أضع اللوم على قبيلة شلانه.

عليه أقترح أستدعاء هؤلاء المعنيين وطرح الأدعاء أمامهم ويحتمل في هذه الحالة نقض الشروط أو أحتمال تقديم أحتجاج من قبلهم.

على كل حال فقد تقرر أستدعاءهم مع تقديم ضمانات كفيلة لضمان الأدعاءات ومنع أى أعتداءات أخرى.

وفي حالة أمتناعهم عن المجيء ، عندها يقترح قصف بعض القرى وتدميرها تدميراً كلياً على أن يكون القصف قبل فترة الحصاد لغرض أمكانية استخدام قنابل حريق.

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ١٩ (ب) ٤. ناکرێ پشت بە بابەکر ببەسترێت و بکرێتە بەرپرسی ڕەفتارەکانی شیلانە، ئەمەش لەبەر دوو هۆکار: أ. دەسەڵاتی بەسەر ئەوانە نییە. ب. کاتێ ئەم بەرپرسیارێتییەی پێدەدرێت عەشیرەتە نەیارەکان لە پشدەر یاخیبوونی خۆیان زۆر زیاد دەکەن، ئەمەش بەمەبەستی دەرخستنی لاوازی و کەمکردنەوە لە دەسەڵاتی. ٥. لەمیانەی سەردانی ئیدمۆند ئێمە گەیشتینە ئەو تێڕوانینەی، کە هۆزی شیلانە خەتابارە. بۆیە پێشنیار دەکەم ئەو کەسە پەیوەندیدارانە بانگ بکرێن و سکاڵاکان بخرێنە بەردەمیان، لەوانەیە لەو حاڵەتەدا مەرجەکانیان کەم بکەنەوە، یاخود نارەزایی دەرببڕن. بەهەر حاڵ بڕیار دراوە بانگ بکرێن لەگەڵ پێشکەشکردنی گرەنتییەك بۆ ئەو سکاڵایانەی دەیکەن، هەروەها ڕێگری بکەن لە هەر دەستدرێژییەکی دیکە. لە حاڵەتی نەهاتنیان، پێشنیار دەکرێت بەشێك لە گوندەکان بۆمباباران بکرێن و بەتەواوی وێران بکرێن. پێویستە بۆمبابارانەکە بەر لەماوەی دروێنە بێت، تا بتوانرێت بۆمبای سووتێنەر بەکاربهێنرێت.

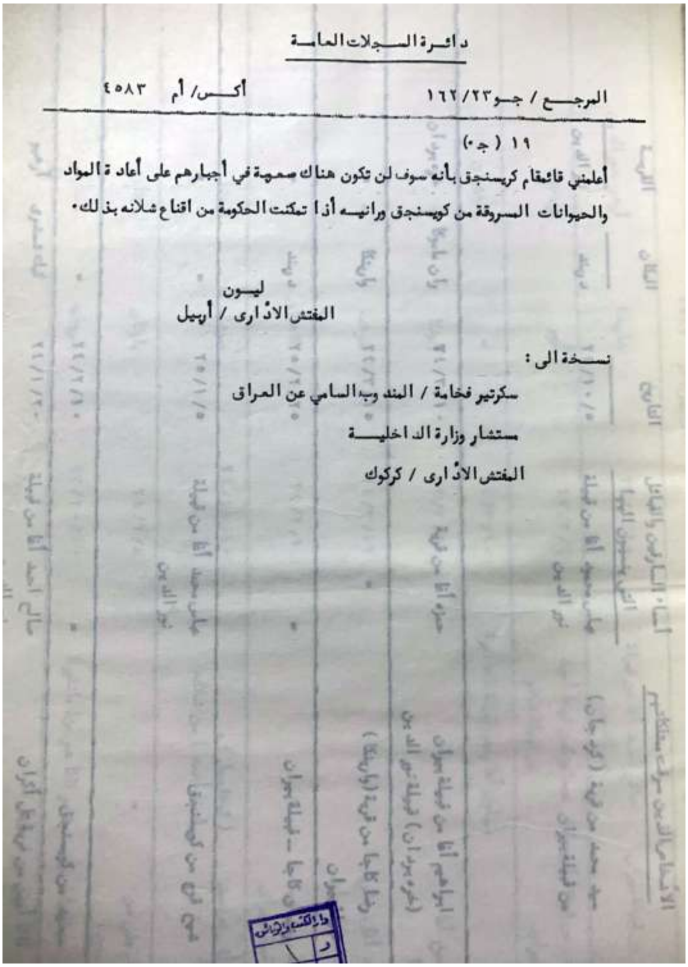

دائـرة السـجلات العامـة

المرجـــع / جـو٢٣/١٦٢ أكـــس/ أم ٤٥٨٣

١٩ (ج٠)

أعلمني قائمقام كويسنجق بأنه سوف لن تكون هناك صعوبة في أجبارهم على أعادة المواد والحيوانات المسروقة من كويسنجق ورانيـه أذا تمكنت الحكومة من اقناع شلانه بذلك٠

ليـون
المفتش الاداري / أربيل

نسـخة الى :
سكرتير فخامة / المندوب السامي عن العراق
مستشار وزارة الداخليـــة
المفتش الاداري / كركوك

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٩ (ج)

قایمقامی کۆیە پێیڕاگەیاندم هیچ ئاستەنگێك نابێ بۆ ناچارکردنیان لەسەر گەڕاندنەوەی کەلوپەل و ئاژەڵە دزراوەکانی کۆیە و ڕانیە، ئەگەر حکومەت بتوانێت شیلانە بەمە قەناعەت پێ بکات.

لیۆن
پشکنەری کارگێڕی/ هەولێر

وێنەیەك بۆ/ سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق
ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ
پشکنەری کارگێڕی/ کەرکوك

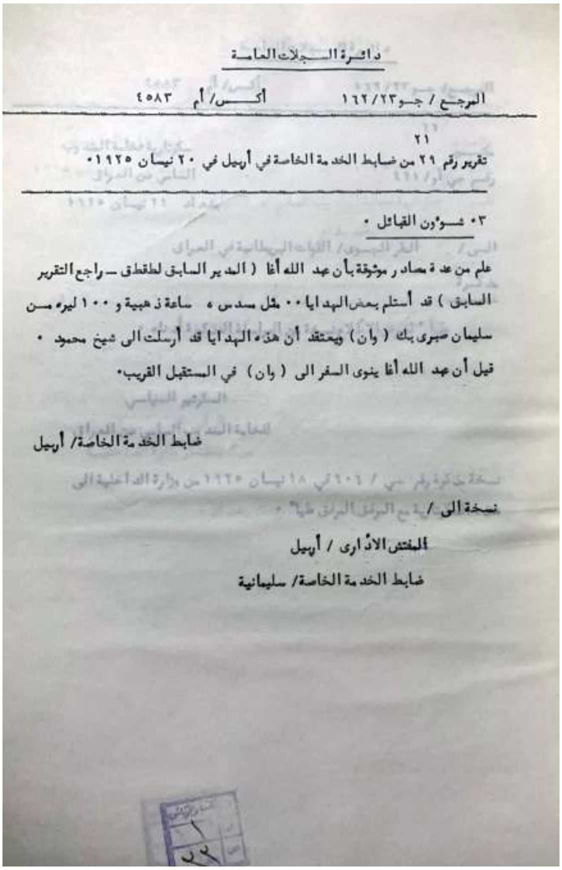

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٢١

تقرير رقم ٢٩ من ضابط الخدمة الخاصة في أربيل في ٢٠ نيسان ١٩٢٥.

٣. شؤون القبائل.

علم من عدة مصادر موثوقة بأن عبد الله أغا (المدير السابق لطقطق – راجع التقرير السابق) قد أستلم بعض الهدايا .. مثل مسدس ، ساعة ذهبية و ١٠٠ ليره من سليمان صبري بك (وان) ويعتقد أن هذه الهدايا قد أرسلت الى شيخ محمود. قيل أن عبد الله أغا ينوى السفر الى (وان) في المستقبل القريب.

ضابط الخدمة الخاصة/ أربيل

نسخة الى /

المفتش الاداري / أربيل

ضابط الخدمة الخاصة/ سليمانية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ٢١ ڕاپۆرتی ژمارە ٢٩ لەلایەن ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە هەولێر لە ٢٠ی نیسانی ١٩٢٥ ٣. کاروباری هۆزەکان. --------------------- لـە چەنـد سـەرچاوەیەکی متمانەپێکـراو زانـراوە، کـە عەبدوڵـڵا ئاغـا (بەڕێوەبـەری پێشـووی تەقتەق-بگەڕێـوە بـۆ ڕاپۆرتـی پێشـوو) هەندێـك دیـاری لـە سـلێمان سـەبری بـەگ (وان) وەرگرتـووە، وەك دەمانچـە و کاتژمێـکـی زێـڕ و ١٠٠ لیـرە، بـاوەڕ وایـە ئـەو دیارییانـە بـۆ شـێخ مەحمـود نێردرابـن. دەگوترێ عەبدوڵـڵا ئاغـا لـە داهاتوویەکـی نزیکدا نیـازی سـەفەری بـۆ (وان) هەیـە. ئەفسەری خزمەتی تایبەت/ هەولێر وێنەیەك بۆ/ پشکنەری کارگێڕی/ هەولێر ئەفسەری خزمەتی تایبەت/ سلێمانی

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ١٦٢/٢٣   أكس/ أم ٤٥٨٣

٢٦

سري

بي / سري.

الى / طيران بغداد.

التاريخ / ٤/٢٤

المرجع / واي/ ٠٣٤٧٥

في مقاطعة راوندوز توجد دعاية قوية مؤيدة للاتراك (٠) أستقبل علي أغا " رايات) — قريبا " من الحدود الايرانية — شخصين من الاتراك وقال بأنه يرفض دفع الضرائب الى الحكومة العراقية (٠) أخبرت سيد طه بعد بضرورة الحضور الى راوندوز بعد فترة ٣ أو أربعة أيام وسيعاقبه هذا الشخص أن لم يذعن للأمر وهو مجيئه الى راوندوز (٠) سيقوم سيد طه بالاتصال مع أربيل حيث سيعلمهم فيما اذا كان سيأتي أم لا (٠) أعتقد من الضروري قصف رايات حالا " أن لم يذعن للأمر (٠) في نفس الوقت أقترح أجراء مظاهرة ، جوية فوق رايات والقرى المجاورة لها (٠) أن النقيب الطيار (فووت) ذو كفاءة وأستطاعته قيادة التشكيل وأن الموصى اليه يعرف المنطقة بصورة جيدة (٠) النقيب الطيار موجود حاليا " في الموصل .

أن هذه البرقية معنونة الى المقر الجوي ومكررة الى فخامة المندوب السامي والداخلية.

أستلمت الساعة ١٢٠٠ (محلي) في ٤/٢٤

راوندوز

اللجنة

الاضبارة

التداول

الأستخبارات

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٢٦

نهێنی

بی/نهێنی

بۆ/ فڕۆکەوانی بەغداد

ڕێککەوت/ ٤/٢٤

سەرچاوە/ وای/ ٠٣٤٧٥

لە کەرتی ڕەواندز بانگەشەیەکی بەهێز بۆ پشتگیری تورکەکان هەیە (.) عەلی ئاغای ڕایات- کە نزیکە لە سنووری ئێران- پێشوازی لە دوو کەسی تورك كردووە، گوتویەتی ڕەتیدەکاتەوە باج بە حکوومەتی عێراق بدات (.) بە سەید تەها ڕاگەیەندراوە، کە پێویستە لەماوەی سێ یا چوار ڕۆژ لە ڕەواندزدا ئامادە بێت، ئەگەر ملکەچی فەرمانەکە نەبێت و نەیەتە ڕەواندز، ئەوا سزا دەدرێت (.) سەید تەها پەیوەندی بە هەولێرەوە دەکات و پێیانڕادەگەیەنێت، کە دەچێتە ئەوێ یاخود نا (.) پێم وایە پێویستە یەکسەر ڕایات بۆمباباران بکرێت، ئەگەر ملکەچی فەرمانەکە نەبێت (.) لە هەمان کاتدا پێشنیار دەکەم، کە مانۆڕێکی ئاسمانی بەسەر ڕایات و گوندەکانی دەوروبەریدا بکرێت (.) نەقیبی فڕۆکەوان (فووت) لێهاتووە و دەتوانێت فەرماندەیی پێکهاتەکە بکات، ناوبراو شارەزایی باشی لە ناوچەکە هەیە. نەقیبی فڕۆکەوان ئێستا لە موسڵە.
ئەم بروسکەیە ناردراوە بۆ بارەگای ئاسمانی و دووبارە نێردراوەتەوە بۆ فەخامەتی مەندوبی سامی و ناوخۆ.

لە کاتژمێر ١٣:٠٠ (کاتی ناوخۆ) لە ٤/٢٤ وەرگیراوە

ڕەواندز

لێژنە

دۆسیە

دەستاودەستکردن

هەواڵگری

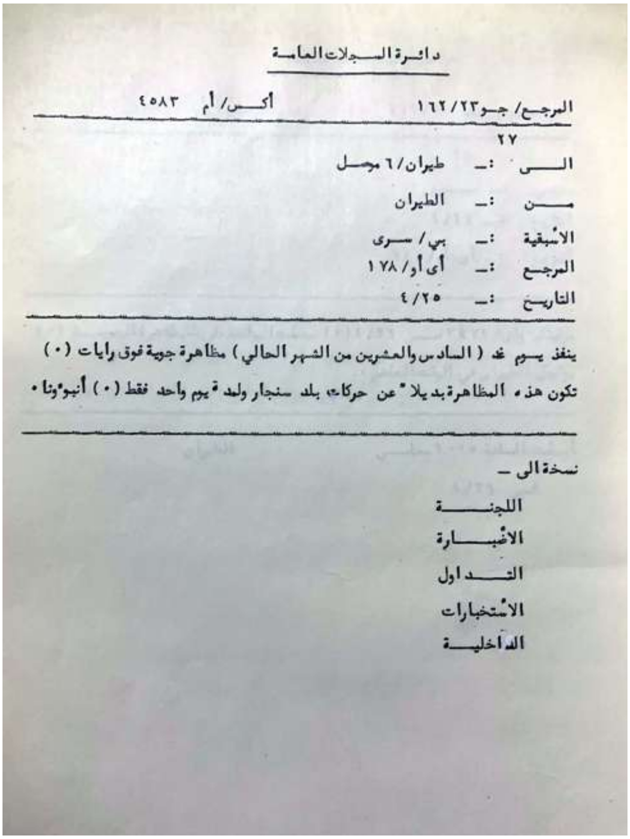

دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٢٧

الى :- طيران/٦ موصل

من :- الطيران

الاسبقية :- بي/ سري

المرجع :- أي أو/ ١٧٨

التاريخ :- ٤/٢٥

ينفذ يوم غد (السادس والعشرين من الشهر الحالي) مظاهرة جوية فوق رايات (٠)
تكون هذه المظاهرة بديلا عن حركات بلد سنجار ولمدة يوم واحد فقط (٠) أنبؤونا ٠

نسخة الى –

اللجنة

الاضبارة

التداول

الاستخبارات

الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٢٧

بۆ/ فڕۆکەوانی/٦ موسڵ

لە/ فڕۆکەوانی

پێشینە/بی/نهێنی

سەرچاوە/ ئەی. ئۆ/ ١٧٨

ڕێککەوت/ ٤/٢٥

سبەی (بیست و شەشی ئەو مانگە) مانۆڕێکی ئاسمانی لەسەر ڕایات ئەنجام دەدرێت (.) ئەم مانۆڕە وەك جێگرەوەیەك دەبێت بۆ جووڵانەوەکانی ناوچەی شەنگال و تەنیا بۆ یەك ڕۆژیش دەبێت، ئاگادارمان بکەنەوە.

وێنەیەك بۆ/

لێژنە

دۆسیە

دەستاودەستکردن

هەواڵگری

ناوخۆ

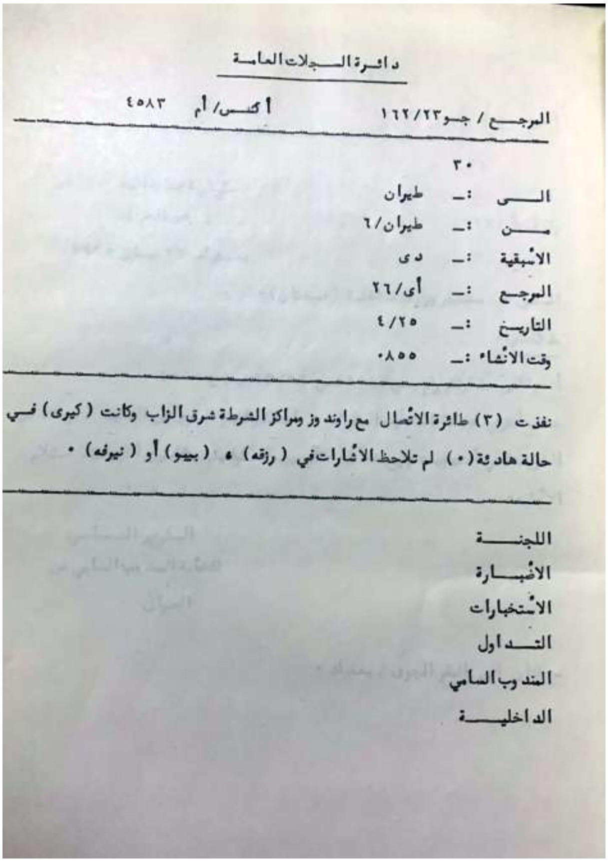
دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٣٠

الى :- طيران
من :- طيران/٦
الاسبقية :- دي
المرجع :- أي/٢٦
التاريخ :- ٤/٢٥
وقت الانشاء :- ٠٨٥٥

نفذت (٣) طائرة الاتصال مع راوندوز ومراكز الشرطة شرق الزاب وكانت (كيرى) في حالة هادئة (٠) لم تلاحظ الاشارات في (رزقه) ، (بيبو) أو (نيرفه) ٠

اللجنة
الاضبارة
الاستخبارات
التداول
المندوب السامي
الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ٣٠ بۆ/ فرۆکەوانی لە/ فرۆکەوانی٦ پێشینە/ دی سەرچاوە/ ئەی/ ٢٦ کاتی نووسین: ٠٨:٥٥ سێ فرۆکە پەیوەندییان لەگەڵ ڕەواندز و بنکەکانی پۆلیس لە ڕۆژهەڵاتی زابدا بەستووە، (کیری) لە بارودۆخێکی هێمندا بوو (.) هیچ ئاماژەیەك لە (رزقە) و (بییو) یا (نیرفە) دا نەبووە. لێژنە دۆسیە هەواڵگری دەستاودەستکردن مەندوبی سامی ناوخۆ

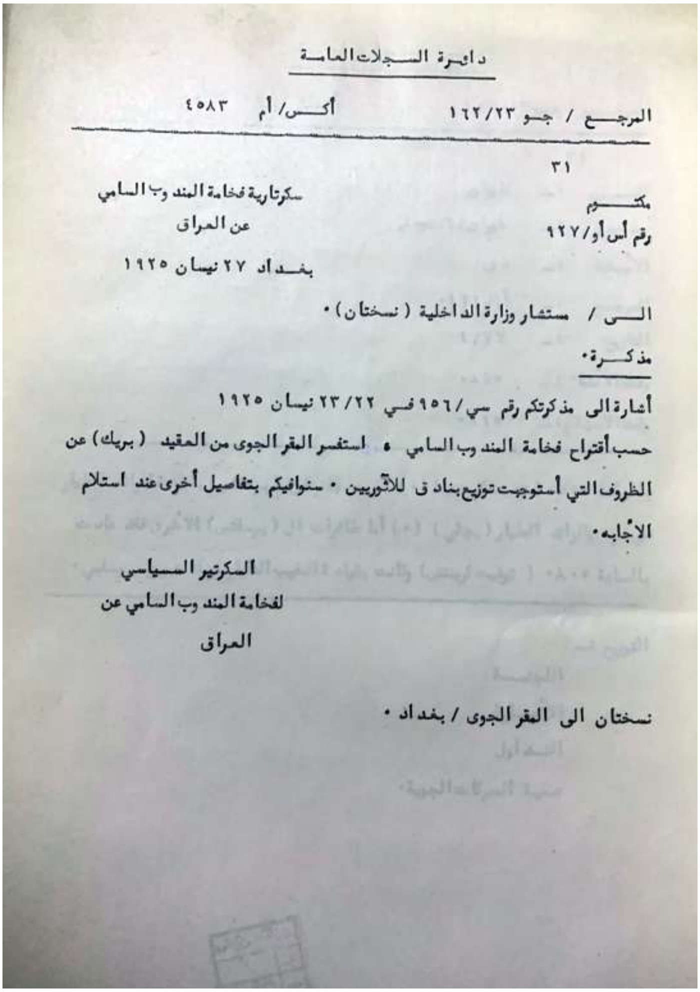

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٣١

مكتوم
رقم أس أو/٩٢٧

سكرتارية فخامة المندوب السامي
عن العراق
بغداد ٢٧ نيسان ١٩٢٥

الى / مستشار وزارة الداخلية (نسختان) .

مذكرة .

أشارة الى مذكرتكم رقم سي/٩٥٦ في ٢٢/٢٣ نيسان ١٩٢٥
حسب أقتراح فخامة المندوب السامي . استفسر المقر الجوى من العقيد (بريك) عن الظروف التي أستوجبت توزيع بنادق للاثوريين . سنوافيكم بتفاصيل أخرى عند استلام الاجابه .

السكرتير السياسي
لفخامة المندوب السامي عن
العراق

نسختان الى المقر الجوى / بغداد .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان --------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ٣١ نهێنی سکرتاریەتی فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق ژمارە/ ئێس. ئۆ/٩٢٧ بەغداد/ ٢٧/ نیسان/ ١٩٢٥ بۆ/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ (دوو دانە). یاداشت: ئاماژە بە یاداشتتان ژمارە سی/ ٩٥٦ لە ٢٣/٢٢/ نیسان/ ١٩٢٥. بەگوێرەی پێشنیاری فەخامەتی مەندوبی سامی، بارەگای ئاسمانی پرسیاری لە عەقید (بریک) کردووە، لەبارەی ئەو بارودۆخەی، کە وایکردووە تفەنگ بەسەر ئاشوورییەکاندا دابەش بکرێت. هەر کاتێ وەڵامـمان وەرگرتەوە، وردەکاری زیاترتان پێدەدەین. سکرتێری سیاسی فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق دوو دانە بۆ بارەگای ئاسمانی/ بەغداد.

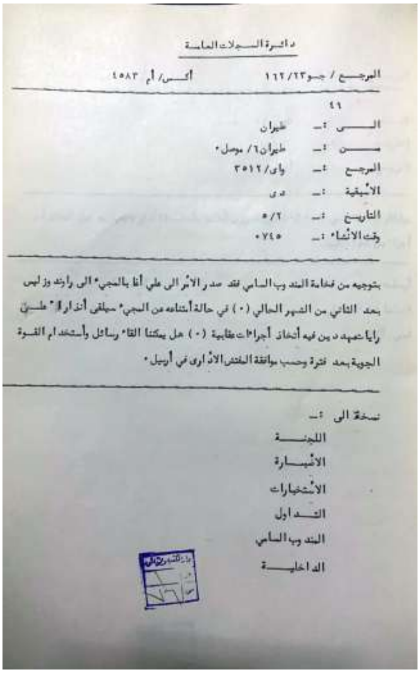

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢   أكس/ أم ٤٥٨٣

٤٩

الى :- طيران

من :- طيران٦/ موصل

المرجع :- واى/ ٣٥١٢

الأسبقية :- دى

التاريخ :- ٥/٢

وقت الانشاء :- ٠٧٤٥

بتوجيه من فخامة المندوب السامي فقد صدر الأمر الى علي آغا بالمجيء الى راوندوز ليس بعد الثاني من الشهر الحالي (٠) في حالة امتناعه من المجيء سيلقى انذاراً طبق رايا تعهد دين فيه اتخاذ اجراءات عقابية (٠) هل يمكننا القاء رسائل واستخدام القوة الجوية بعد فترة وحسب موافقة المفتش الاداري في أربيل٠

نسخة الى :-
اللجنة
الاضبارة
الاستخبارات
التداول
المندوب السامي
الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٣

٤٩

بۆ:- فڕۆکەوانی

لە:- فڕۆکەوانی٦ /موسڵ

سەرچاوە:- وای/ ٣٥١٢

پێشینە/ دی

ڕێککەوت:- ٥/٢

کاتی نووسین:- ٠٧:٤٥

بە ڕێنمایی فەخامەتی مەندوبی سامی فەرمان بۆ عەلی ئاغا دەرچوو، کە دوای دووی ئەو مانگە بێتە ڕەواندز (.) ئەگەر نەهات هۆشدارییەك بەسەر ڕایات بڵاودەکرێتەوە و هەڕەشەی ڕێکاری سزادان دەکرێت (.) ئایا دەتوانین دوای ماوەیەکی تر پەیام فڕێ بدەینە خوارەوە و هێزی ئاسمانی بەکاربهێنین لەسەر ڕەزامەندی پشکنەری کارگێڕی هەولێر.

وێنەیەك بۆ:

لێژنە

دۆسیە

هەواڵگری

دەستاودەستکردن

مەندوبی سامی

ناوخۆ

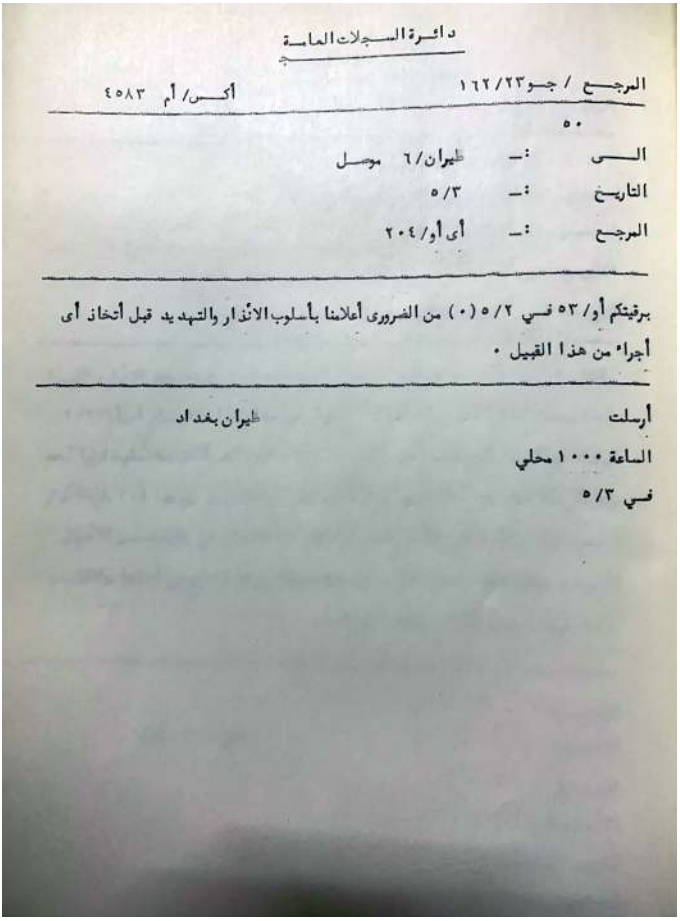

دائرة السجلات العامة
ج

المرجع / جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٥٠

الى :- طيران/٦ موصل
التاريخ :- ٥/٣
المرجع :- أي أو/٢٠٤

برقيتكم أو/ ٥٣ في ٥/٢ (٠) من الضروري أعلامنا بأسلوب الانذار والتهديد قبل أتخاذ أي أجراء من هذا القبيل ٠

أرسلت طيران بغداد
الساعة ١٠٠٠ محلي
في ٥/٣

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٥٠

بۆ:- فڕۆکەوانی/٦ موسڵ
ڕێککەوت:- ٥/٣
پێشینە:- ئەی، ئۆ/ ٢٠٤

بروسکەتان ئـۆ/ ٥٣ لـە ٥/٢ (.) پێویستە ئاگادارمـان بکەنـەوە لـە شـێوازی هۆشـدارییەکە و هەڕەشـەکردنەکە، بـەر لـەوەی هیـچ ڕێکارێکـی لـەو شـێوەیە بگرنەبـەر.

ناردراوە فڕۆکەوانی بەغداد
کاتژمێر ١٠٠٠ (ناوخۆ)
لە ٥/٣

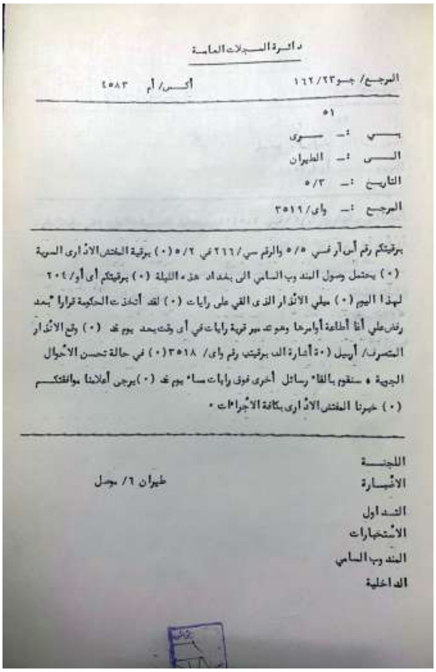
دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/ ١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٥١

بسي :- سري
الى :- الطيران
التاريخ :- ٥/٣
المرجع :- واى/ ٣٥١٩

برقيتكم رقم أس آر تسي ٥/٥ والرقم سي/ ٢٦٦ في ٥/٢ (٠) برقية المفتش الاداري السرية (٠) يحتمل وصول المندوب السامي الى بغداد هذه الليلة (٠) برقيتكم أي أو/ ٢٠٤ لهذا اليوم (٠) ملي الانذار الذي القي على رايات (٠) لقد أتخذت الحكومة قرارا بعد رفض علي أغا أطاعة أوامرها وهو تدمير قرية رايات في أي وقت بعد يوم غد (٠) وقع الانذار المتصرف/ أربيل (٠ أشارة الى برقيتب رقم واى/ ٣٥١٨ (٠) في حالة تحسن الاحوال الجوية ، سنقوم بالقاء رسائل أخرى فوق رايات مساء يوم غد (٠) يرجى أعلامنا موافقتكم (٠) خبرنا المفتش الاداري بكافة الاجراءات .

اللجنة
الاضبارة طيران ٦/ موصل
التداول
الاستخبارات
المندوب السامي
الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٥١

بی:- نهێنی
بۆ:- فڕۆکەوانی
سەرچاوە:- وای/ ٣٥١٢
پێشینە/ وای/ ٣٥١٩

بروسکەتان ژمارە ئێس ئاڕ لە ٥/٥ و ژمارە سی/ ٢٦٦ لە ٥/٢ (.) بروسکەی نهێنی پشکنەری کارگێڕی (.) لەوانەیە ئەمشەو مەندوبی سامی بگاتە بەغداد(.) بروسکەی ئەمڕۆتان ئەی.ئۆ/ ٢٠٤ (.) ئەو هۆشدارییەی، کە فڕێدراوەتە سەر ڕایات (.) دوای ئەوەی عەلی ئاغا ڕەتیکردەوە ملکەچی فەرمانەکانی حکوومەت بێت، حکوومەت بڕیارێکی لەدژی گرتەبەر، ئەویش وێرانکردنی گوندی ڕایاتە لە هەر کاتێك لەپاش سبەینێوە (.) موتەسەڕیفی هەولێر واژووی لەسەر هۆشدارییەکە کردووە (ئاماژە بە بروسکەی ژمارە وای/ ٣٥١٨) (.) لەکاتی باشبوونی کەشوهەوا، سبەی ئێوارە پەیامی دیکە فڕێ دەدەینە سەر ڕایات (.) تکایە لە ڕەزامەندیتان ئاگادارمان بکەنەوە (.) پشکنەری کارگێڕیمان لە هەموو ڕێکارەکان ئاگادارکردووەتەوە.

لێژنە فڕۆکەوانی٦/ موسڵ
دۆسیە
دەستاودەستکردن
هەواڵگری
مەندوبی سامی
ناوخۆ

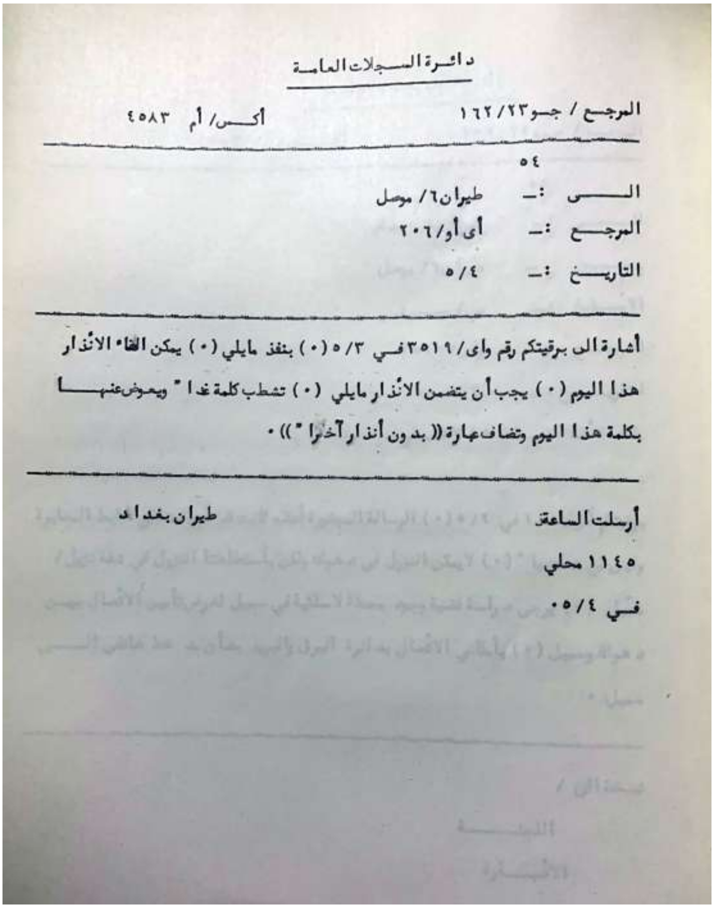

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/ ١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٥٤

الى :- طيران ٦/ موصل

المرجع :- أى أو/ ٢٠٦

التاريخ :- ٥/٤

أشارة الى برقيتكم رقم واى/ ٣٥١٩ في ٥/٣ (٠) ينفذ مايلي (٠) يمكن الغاء الانذار هذا اليوم (٠) يجب أن يتضمن الانذار مايلي (٠) تشطب كلمة غدا " ويعوض عنها بكلمة هذا اليوم وتضاف عبارة ((بدون أنذار آخرا ")) ٠

أرسلت الساعة طيران بغداد

١١٤٥ محلي

في ٥/٤

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٥٤

بۆ:- فڕۆکەوانی٦/ موسڵ

سەرچاوە:- ئەی،ئۆ/٢٠٦

ڕێککەوت:- ٥/٤

ئاماژە بە بروسکەتان ژمارە وای/ ٣٥١٩ لە ٥/٣ (.) ئەمەی خوارەوە جێبەجێ بکرێت (.) دەکرێ ئەمڕۆ هۆشدارییەکە فڕێ بدرێتە خوارەوە (.) پێویستە هۆشدارییەکە ئەمە لەخۆبگرێت (.) وشەی سبەی بسڕێتەوە لە شوێنیدا وشەی ئەمڕۆ دابنرێت و دەستەواژەی «بەبێ هۆشدارییەکی تر»ی بۆ زیاد بکرێت.

ناردراوە لە کاتژمێر فڕۆکەوانی بەغداد

١١:٤٥ (ناوخۆ)

لە ٥/٤

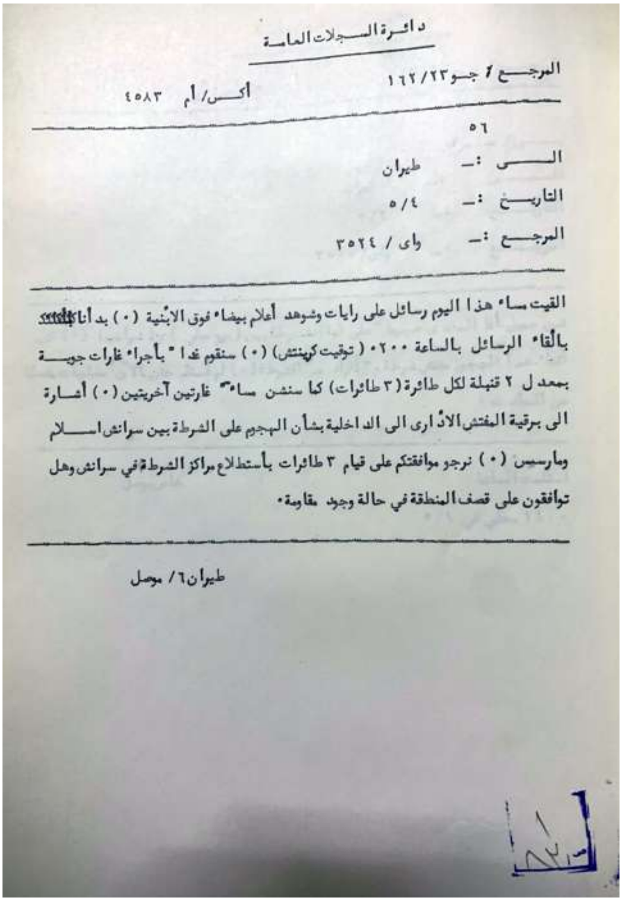

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢ اكس/ أم ٤٥٨٣

٥٦

الـى :- طيران

التاريخ :- ٥/٤

المرجع :- واى / ٣٥٢٤

القيت مساء هذا اليوم رسائل على رايات وشوهد أعلام بيضاء فوق الابنية (٠) بدأنا بالقاء الرسائل بالساعة ٠٢٠٠ (توقيت كرينتش) (٠) سنقوم غدا باجراء غارات جوية بمعدل ٢ قنبلة لكل طائرة (٣ طائرات) كما سنشن مساء غارتين آخريتين (٠) أشارة الى برقية المفتش الاداري الى الداخلية بشأن الهجوم على الشرطة بين سرانش اسلام ومارسيس (٠) نرجو موافقتكم على قيام ٣ طائرات بأستطلاع مراكز الشرطة في سرانش وهل توافقون على قصف المنطقة في حالة وجود مقاومة٠

طيران٦/ موصل

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٥٦

بۆ:- فڕۆکەوانی

ڕێککەوت:- ٥/٤

سەرچاوە:- وای/٣٥٢٤

ئێوارەی ئەمڕۆ پەیامەکان فڕێدرانە سەر ڕایات ئاڵای سپی لەسەر باڵەخانەکان بینرا (.) کاتژمێر ٠٢:٠٠ (بەکاتی گرێنیچ) پەیامەکانمان فڕێدایە خوارەوە (.) سبەی دەست بەهێرشی ئاسمانی دەکەین بە تێکڕای دوو بۆمب بۆ هەر فڕۆکەیەك (٣ فڕۆکە)، هەروەها ئێوارەش دوو هێرشی دیکە ئەنجام دەدەین (.) ئاماژە بە بروسکەی پشکنەری کارگێڕی بۆ ناوخۆ دەربارەی پەلاماردانی پۆلیس لەنێوان سرانش ئیسلام و مارسس (.) تکایە ڕەزامەندی بفەرموون لەسەر ڕووپێوی سێ فڕۆکە بۆ بنکەکانی پۆلیس لە سرانش، ئایا ڕەزامەندی دەردەبڕن لەسەر بۆمبارانکردنی ناوچەکە لە ئەگەری بوونی بەرگریدا.

فڕۆکەوانی٦/ موسڵ

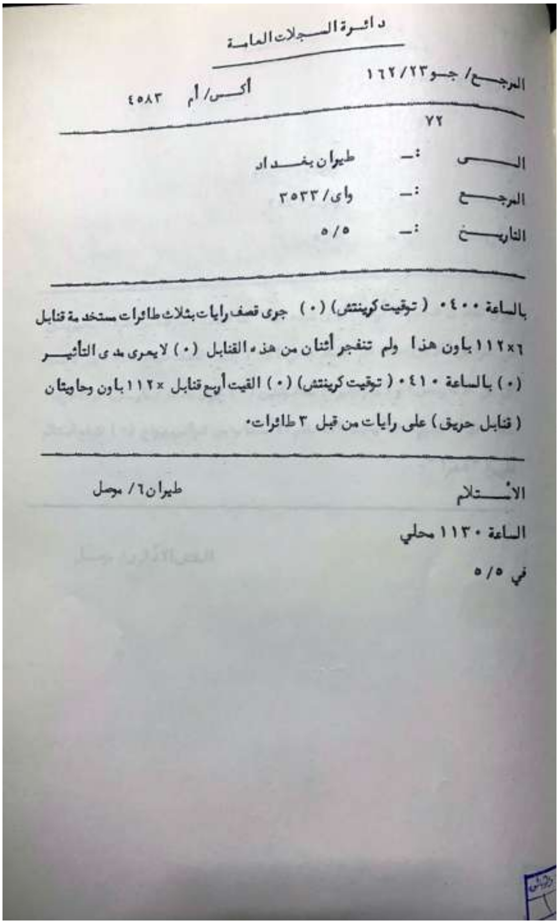
دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو۲۳/ ۱٦۲ أكس/ أم ٤٥٨٣

۷۲

الى :- طيران بغداد

المرجع :- وای/ ۳٥۳۳

التاريخ :- ٥/٥

بالساعة ٠٤٠٠ (توقيت كرينتش) (٠) جرى قصف رايات بثلاث طائرات مستخدمة قنابل ٦×۱۱۲ باون هذا ولم تنفجر أثنان من هذه القنابل (٠) لايعرى مدى التأثير (٠) بالساعة ٠٤١٠ (توقيت كرينتش) (٠) القيت أربع قنابل ×۱۱۲ باون وحاويتان (قنابل حريق) على رايات من قبل ۳ طائرات.

الاستلام طيران٦/ موصل

الساعة ۱۱۳۰ محلي

في ٥/٥

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ۱۹۲۵-۱۹۳۲ بەڵگەنامەی ژمارە (۱۸)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان --------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ۲۳/ ۱٦۲ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ۷۲ بۆ:- فڕۆکەوانی بەغداد سەرچاوە:- وای/۳٥۳۳ ڕێککەوت:- ٥/٥ کاتژمێر ٠٤٠٠ (بەکاتی گرێنیچ) (.) بە سێ فڕۆکە ڕایات بۆمباباران کرا، کە بۆمبی ٦ ×۱۱۲ پاوەنی تێدا بەکارهاتووە، ئەمە و دوو لەم بۆمبانە نەتەقیونەتەوە (.) ڕادەی کاریگەرییەکەیان دیار نییە (.) لە کاتژمێر ٠٤١٠ (بەکاتی گرێنیچ) (.) لەلایەن سێ فڕۆکەوە چوار بۆمبی ×۱۱۲ پاوەن و دوو بارگر (حاویە)ی (بۆمبی سووتێنەر) فڕێدرانە سەر ڕایات. وەرگرتن فڕۆکەوانی موسڵ کاتژمێر ۱۱۳۰ (ناوخۆ) لە ٥/٥

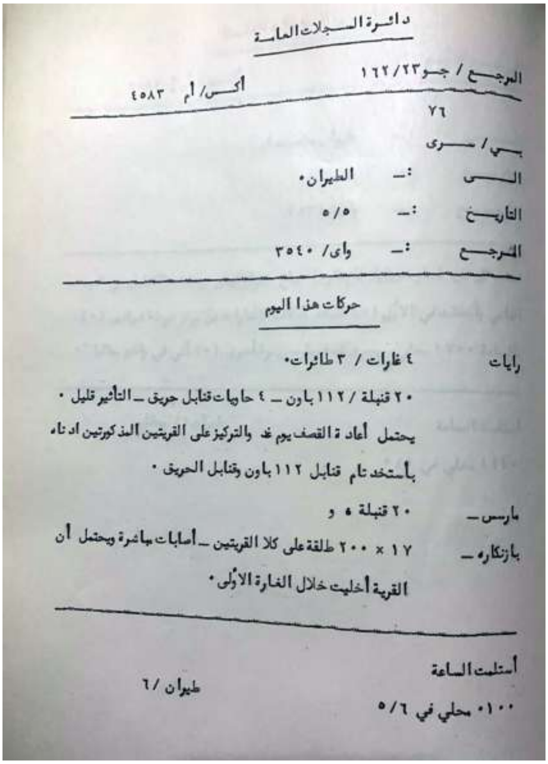

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢   أكس/ أم ٤٥٨٣

٧٦

بي/ سري

الى :- الطيران.

التاريخ :- ٥/٥

المرجع :- واى/ ٣٥٤٠

حركات هذا اليوم

رايات ٤ غارات / ٣ طائرات.

٢٠ قنبلة / ١١٢ باون – ٤ حاويات قنابل حريق – التأثير قليل .

يحتمل أعادة القصف يوم غد والتركيز على القريتين المذكورتين ادناه

بأستخدام قنابل ١١٢ باون وقنابل الحريق .

مارسس – ٢٠ قنبلة ٤ و

بازنكاره – ١٧ × ٢٠٠ طلقة على كلا القريتين – أصابات مباشرة ويحتمل أن

القرية أخليت خلال الغارة الأولى .

أستلمت الساعة

٠١٠٠ محلي في ٥/٦   طيران /٦

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (١٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٣

٧٦

ب/ نهێنی

بۆ:- فڕۆکەوانی

ڕێککەوت:- ٥/٥

سەرچاوە:- وای/٣٥٤٠

چالاکییەکانی ئەمڕۆ

ڕایات/ ٤ هێرش/ سێ فڕۆکە.

٢٠ بۆمبا/ ١١٢ پاوەن- ٤ حاویەی بۆمبی سووتێنەر- کاریگەری کەم.

لەوانەیە سبەی بۆمبابارانکردنەکە دووبارە بکرێتەوە، جەختکردنەوە لە دوو گوندە ناوبراوەکە بە بەکارهێنانی بۆمبی ١١٢ پاوەن و بۆمبی سووتێنەر.

مارسس ٢٠ بۆمب

بازنگارە ١٧×٢٠٠ گوللە بۆ سەر هەردوو گوندەکە- پێکانی ڕاستەوخۆ لەوانەیە گوندەکە لەمیانەی هێرشی یەکەمدا چۆڵ بووبێت.

کاتژمێر ٠١٠٠ (ناوخۆ) لە ٥/٦ وەرگیراوە   فڕۆکەوانی/٦

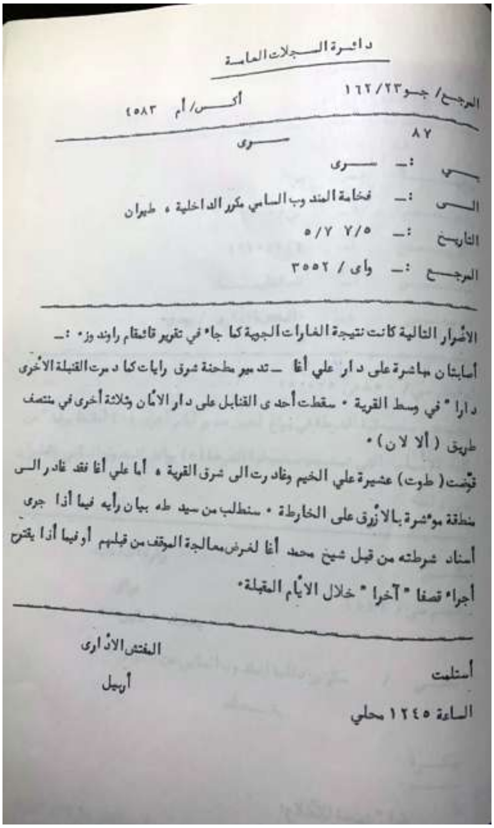

دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٨٢

سري

من :- سري

الى :- فخامة المندوب السامي مكرر الداخلية ، طيران

التاريخ :- ٥/٧ ٧/٥

المرجع :- واى/ ٣٥٥٢

الأضرار التالية كانت نتيجة الغارات الجوية كما جاء في تقرير قائمقام راوندوز :-

أصابتان مباشرة على دار علي أغا - تدمير مطحنة شرق رايات كما دمرت القنبلة الأخرى دارا " في وسط القرية . سقطت أحدى القنابل على دار الأمان وثلاثة أخرى في منتصف طريق (ألالان) .

قوضت (طوت) عشيرة علي الخيم وغادرت الى شرق القرية ، أما علي أغا فقد غادر الى منطقة مؤشرة بالأزرق على الخارطة . سنطلب من سيد طه بيان رأيه فيما أذا جرى أسناد شرطته من قبل شيخ محمد أغا لغرض معالجة الموقف من قبلهم أو فيما أذا يقترح أجراء قصفا " آخرا " خلال الأيام المقبلة.

المفتش الأداري

أربيل

أستلمت

الساعة ١٢٤٥ محلي

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٠)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٨٧

بی/نهێنی

بۆ:- فەخامەتی مەندوبی سامی/ دووبارە ناوخۆ، فڕۆکەوانی

ڕێککەوت:- ٥/٧/ ٢٥

سەرچاوە:- وای/ ٣٥٥٢

ئەو زیانانەی خوارەوە ئەنجامی هێرشە ئاسمانییەکانن، هەروەك لە ڕاپۆرتی قایمقامی ڕەواندزدا هاتووە:-

دوو پێکانی ڕاستەوخۆی خانووی عەلی ئاغا – وێرانکردنی ئاشی ڕۆژهەڵاتی ڕایات، هەروەك بۆمبێکی تر خانووێکی لە ناوەڕاستی گوندەکە وێرانکردووە. یەکێك لە بۆمبەکان کەوتووەتە سەر (دار الامان) و سێی دیکە لە ناوەڕاستی ڕێگای (ئالان) کەوتوون.

عەشیرەتی عەلی چادرەکانیان پێچایەوە و چوونە ڕۆژهەڵاتی گوندەکە، بەڵام عەلی ئاغا چووەتە ناوچەیەك، کە لەسەر نەخشەکە بە ڕەنگی شین نیشانەکراوە. داوا لە سەید تەها دەکەین بۆچوونی خۆی دەرببڕێت لەبارەی ئەوەی ئایا لەلایەن شێخ محەمەد ئاغا پاڵپشتی پۆلیسەکانی بکرێت بەمەبەستی چارەسەرکردنی باردۆخەکە، یا پێشنیار دەکەن بۆمبابارانێکی دیکە لەماوەی چەند ڕۆژی داهاتوودا ئەنجام بدرێت.

وەرگیراوە لە کاتژمێر ١٢:٤٥ (ناوخۆ) پشکنەری کارگێڕی هەولێر

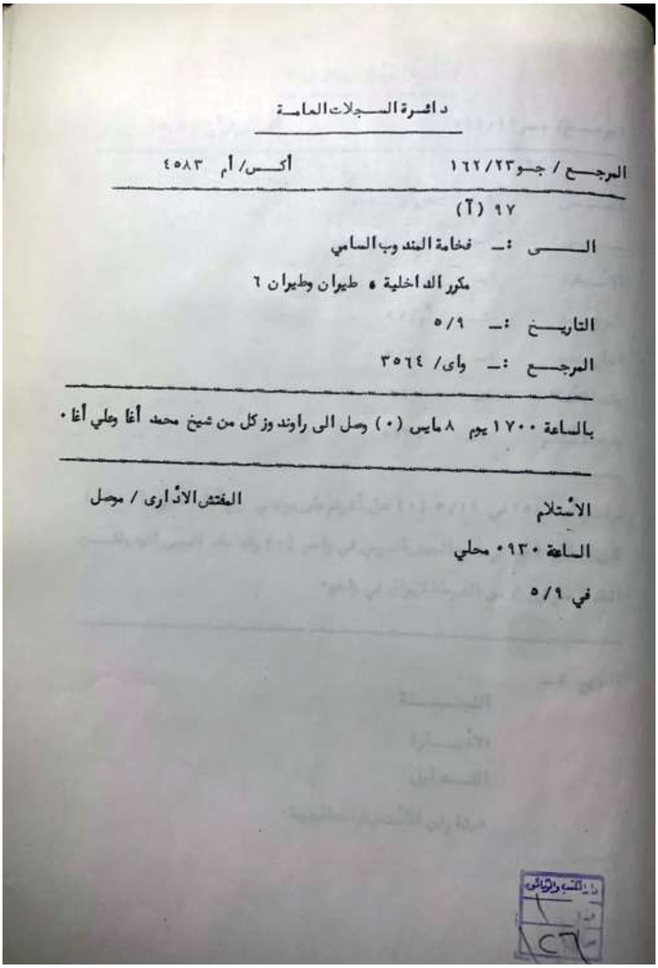

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو٢٣/١٦٢   أكس/ أم ٤٥٨٣

٩٧ (آ)

الى :- فخامة المندوب السامي

مكرر الداخلية ، طيران وطيران ٦

التاريخ :- ٥/٩

المرجع :- واى/ ٣٥٦٤

بالساعة ١٧٠٠ يوم ٨ مايس (٠) وصل الى راوندوز كل من شيخ محمد أغا وعلي أغا ٠

الاستلام   المفتش الاداري / موصل

الساعة ٠٩٣٠ محلي

في ٥/٩

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٣

٩٧ (أ)

بۆ:- فەخامەتی مەندوبی سامی

دووبارە ناوخۆ، فڕۆکەوانی و فڕۆکەوانی٦

ڕێککەوت:- ٥/٩

سەرچاوە:- وای/ ٣٥٦٤

کاتژمێر ١٧٠٠ ی ڕۆژی ٨ی ئایار (.) هەریەك لە شێخ محەمەد ئاغا و عەلی ئاغا گەیشتنە ڕەواندز.

وەرگیراوە لە کاتژمێر ٠٩٣٠(ناوخۆ)   پشکنەری کارگێڕی موسڵ

لە ٥/٩

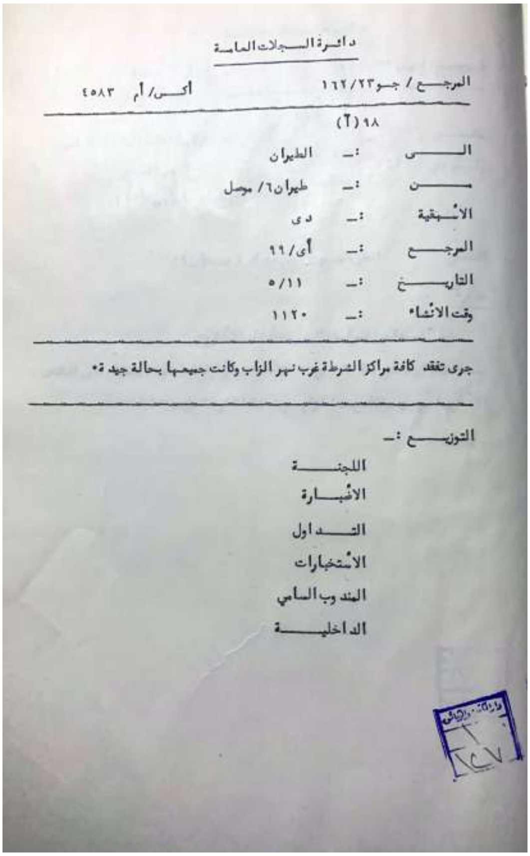

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/١٦٢ — أكس/ أم ٤٥٨٣

٩٨ (آ)

الى :- الطيران

من :- طيران ٦/ موصل

الاسبقية :- دي

المرجع :- أي/ ٩٩

التاريخ :- ٥/١١

وقت الانشاء :- ١١٢٠

جرى تفقد كافة مراكز الشرطة غرب نهر الزاب وكانت جميعها بحالة جيدة.

التوزيع :-

اللجنة

الاضبارة

التداول

الاستخبارات

المندوب السامي

الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ — ئێکس/ ئێم — ٤٥٨٣

٩٨ (أ)

بۆ:- فڕۆکەوانی

لە:- فڕۆکەوانی٦/ موسڵ

پێشینە:- دی

کاتی نووسین:- ١١٢٠

سەرجەم بنکەکانی پۆلیس لە ڕۆژئاوای ڕووباری زاب پشکنران، هەموویان لە دۆخێکی باشدان.

دابەشکردن:

لێژنە

دۆسیە

دەستاودەست

هەواڵگری

مەندوبی سامی

ناوخۆ

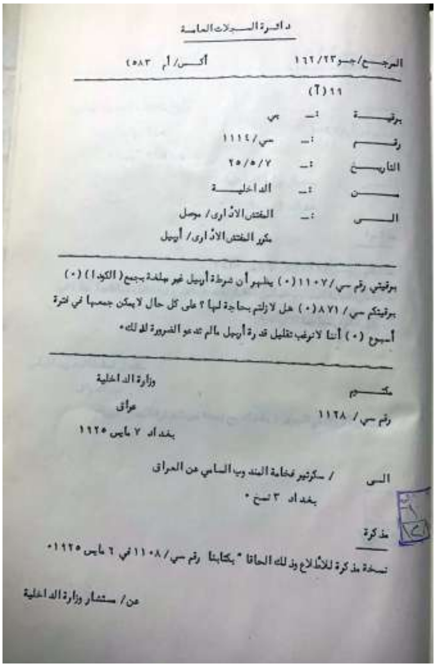

دائرة السجلات العامة

المرجع/جو ٢٣/١٦٢ أكس/أم ٤٥٨٣

٩٩ (آ)

برقية :- بي
رقم :- سي/١١١٤
التاريخ :- ٢٥/٥/٧
من :- الداخلية
الى :- المفتش الاداري/ موصل
مكرر المفتش الاداري/ أربيل

برقيتي رقم سي/١١٠٧ (٠) يظهر أن شرطة أربيل غير مطلقة بجمع (الكودا) (٠) برقيتكم سي/ ٨٧١ (٠) هل لازلتم بحاجة لها ؟ على كل حال لايمكن جمعها في اثرة أسبوع (٠) أننا لانرغب تقليل قدرة أربيل مالم تدعو الضرورة لذلك٠

مكتوم وزارة الداخلية
رقم سي/ ١١٢٨ عراق
بغداد ٧ مايس ١٩٢٥

الى / سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق
بغداد ٣ نسخ٠

مذكرة

نسخة مذكرة للاطلاع وذلك الحاقا بكتابنا رقم سي/١١٠٨ في ٦ مايس ١٩٢٥٠

عن/ مستشار وزارة الداخلية

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٩٩ (أ)

بروسکە:- بی
ژمارە:- سی/ ١١١٤
ڕێککەوت:- ٢٥/٥/٧
لە:- ناوخۆ
بۆ:- پشکنەری کارگێڕی موسڵ
دووبارە پشکنەری کارگێڕی هەولێر

بروسکەم ژمارە سی/ ١١٠٧ (.) وا دەردەکەوێت، کە پۆلیسی هەولێر ئاگادار نەکراوەتەوە بۆ کۆکردنەوەی (کۆدا) (.) بروسکەتان ژمارە سی/ ٨٧١ (.) ئایا تا ئێستا پێویستتان پێی هەیە؟ بەهەر حاڵ ناکرێ لەماوەی هەفتەیەکدا کۆبکرێتەوە (.) ئێمە نامانەوێت لە توانای هەولێر کەم بکەینەوە، ئەگەر زۆر پێویست نەبێت.

نهێنی وەزارەتی ناوخۆ/ عێراق
ژمارە سی/ ١١٢٨ بەغداد/ ٧/ ئایار/ ١٩٢٥

بۆ/ سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق
بەغداد (٣ دانە).

یاداشت:

دانەیەك لە یاداشتەکە بۆ ئاگاداربوون ئەمەش وەك پاشکۆیەك بۆ نووسراومان ژمارە سی/ ١١٠٨ لە ٦ی ئایاری ١٩٢٥.

لەجیاتی/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ

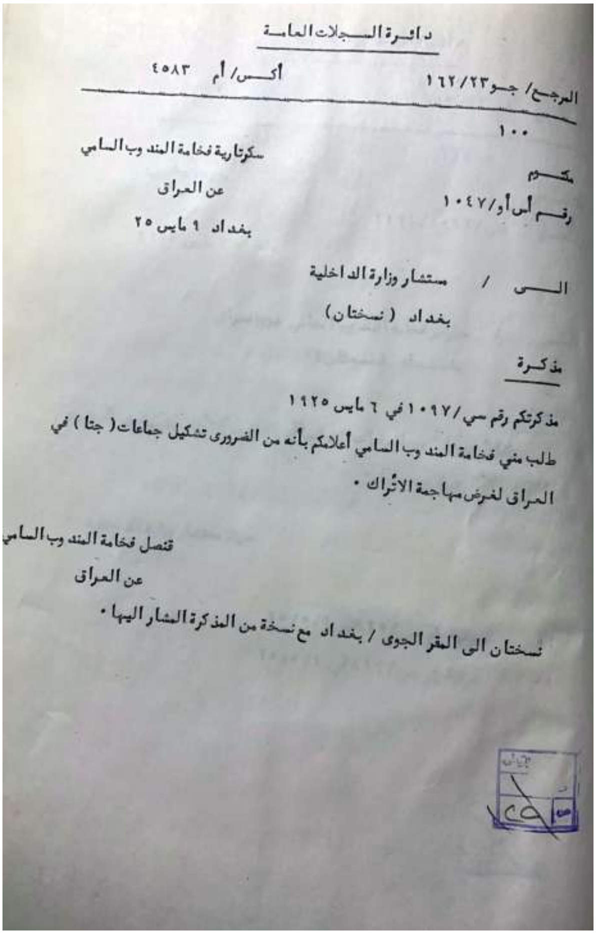

دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو ٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

١٠٠

سكرتارية فخامة المندوب السامي
عن العراق
بغداد ٩ مايس ٢٥

مكتوم
رقم أس أو/ ١٠٤٧

الى / مستشار وزارة الداخلية
بغداد (نسختان)

مذكرة

مذكرتكم رقم سي/ ١٠٩٧ في ٦ مايس ١٩٢٥
طلب مني فخامة المندوب السامي أعلامكم بأنه من الضروري تشكيل جماعات (جتا) في العراق لغرض مهاجمة الاتراك .

قنصل فخامة المندوب السامي
عن العراق

نسختان الى المقر الجوي / بغداد مع نسخة من المذكرة المشار اليها .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٠٠

نهێنی

ژمارە:- ئێس ئۆ/١٠٤٧ سکرتاریەتی فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق

بەغداد/ ٩/ئایار/ ٢٥

بۆ/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ

بەغداد (دوو دانە)

یاداشت:

یاداشتتان ژمارە سی/ ١٠٩٧ لە ٦ی ئایاری ١٩٢٥

فەخامەتی مەندوبی سامی داوای لێکردم ئاگادارتان بکەمەوە،کە پێویستە کۆمەڵەی (جیتا) لە عێراق دامەزرێنن بەمەبەستی هێرشکردنە سەر تورکەکان.

کونسوڵی فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق

دوو دانە بۆ بارەگای ئاسمانی/ بەغداد لەگەڵ دانەیەك لە یاداشتی ئاماژەپێکراو.

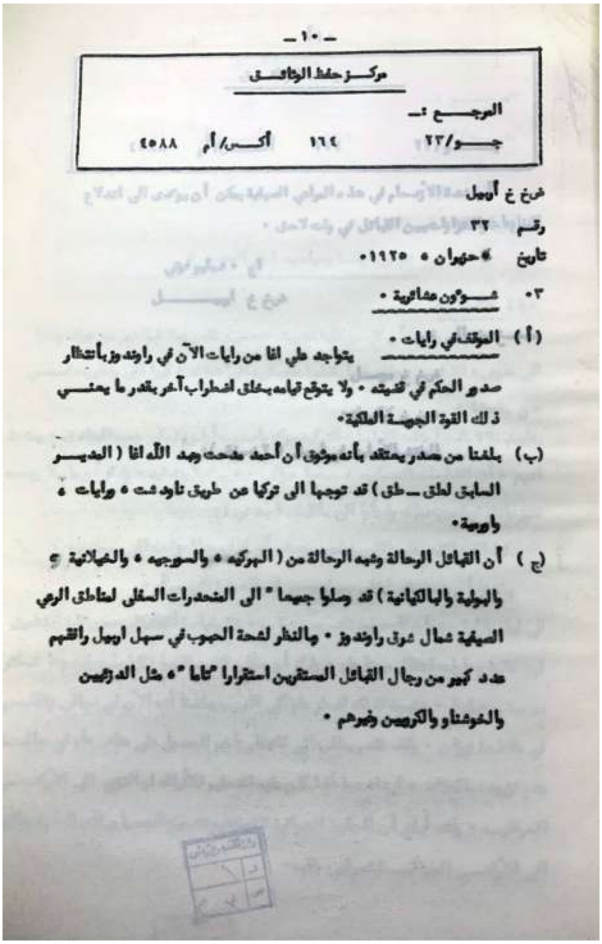

ـ ١٠ ـ

مركـــز حفظ الوثائـــق

المرجــــع :ـ

جــــو/٢٣ ١٦٤ أكـــس/ أم ٤٥٨٨

ضخ خ أربيل

رقم ٣٢

تاريخ ٩ حزيران ١٩٢٥ .

٠٣ شـــؤون عشائرية .

(أ) الموقف في رايات .

يتواجد علي اغا من رايات الآن في راوندوز بأنتظار صدور الحكم في قضيته . ولا يتوقع قيامه بخلق اضطراب آخر بقدر ما يعنـــي ذلك القوة الجويـــة الملكية .

(ب) بلغنا من مصدر يعتقد بأنه موثوق أن أحمد مدحت وعبد الله اغا (المديـــر السابق لطق ـــ طق) قد توجها الى تركيا عن طريق ناودشت ، ورايات ، وارومية .

(ج) أن القبائل الرحالة وشبه الرحالة من (الهركية ، والسورجية ، والخيلانية ، والبولية والبالكيانية) قد وصلوا جميعا " الى المنحدرات السفلى لمناطق الرعي الصيفية شمال شرق راوندوز . وبالنظر لشحة الحبوب في سهل اربيل واقتهم عدد كبير من رجال القبائل المستقرين استقرارا "تاما" ، مثل الدزيين والخوشناو والكرديين وغيرهم .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٥)
ض خ خ هەولێر ژمارە ٣٢ ڕێککەوت/ حوزەیران، ١٩٢٥. ٣. کاروباری هۆزایەتی. (أ) بارودۆخ لە ڕایات. لـە ئێسـتادا عەلـی ئاغـا لـە ڕایاتـە لـە ڕەوانـدز، چاوەڕێـی دەرچوونـی بڕیـارە لەبـارەی دۆسـیەکەی. چـاوەڕێ ناکرێـت پشـێوییەکی دیکـە هەڵبگیرسـێنێت، بەتایبەتـی بەهـۆی بوونـی ئـەو هێزە ئاسـمانییە پاشـایەتییەوە. (ب) لـە سـەرچاوەیەکەوە کـە بـاوەڕ وایـە جێـی دڵنیاییـە، پێمانڕاگەیەنـدراوە، کـە ئەحمـەد مەدحـەت و عەبدوڵـڵا ئاغا (بەڕێوەبـەری پێشـووی تەقتـەق) لەڕێگای ناودەشـت- ڕایـات- ورمێیـەوە ڕوویانکردووەتـە تورکیا. (ج) هــۆزە کۆچــەر و نیمچەکۆچەرەکانــی (هەرکــی، ســوورچی، خەیلانــی، بۆڵــی، باڵەکــی) هەموویــان گەیشــتنە لێوارەکانـی خـوارەوەی ناوچەکانـی لەوەڕگـەی هاوینـە لـە باکووری ڕۆژهەڵاتـی ڕەوانـدز. بەهـۆی کەمـی دانەوێڵـە لە دەشـتی هەولێـر، ژمارەیەکـی زۆر لـە پیاوانـی هـۆزە تـەواو نیشـتەجێبووەکانی وەك دزەیـی و خۆشـناو و گەردییـەکان هاوەڵێتییـان کـردوون.

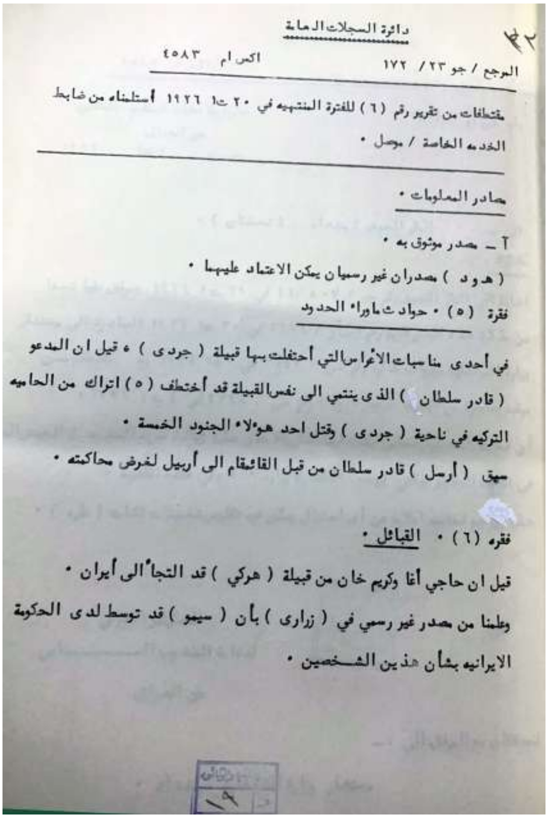

٤٢

دائرة السجلات العامة

الموجع / جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

مقتطفات من تقرير رقم (٦) للفترة المنتهيه في ٢٠ ت١ ١٩٢٦ أستلمناه من ضابط الخدمه الخاصة / موصل •

مصادر المعلومات •

آ ـ مصدر موثوق به •

(هـ و د) مصدران غير رسميان يمكن الاعتماد عليهما •

فقرة (٥) • حوادث ماوراء الحدود

في أحدى مناسبات الاعراس التي أحتفلت بها قبيلة (جردى) ء قيل ان المدعو (قادر سلطان) الذى ينتمي الى نفس القبيلة قد أختطف (٥) اتراك من الحاميه التركيه في ناحية (جردى) وقتل احد هؤلاء الجنود الخمسة • سيق (أرسل) قادر سلطان من قبل القائمقام الى أربيل لغرض محاكمته •

فقره (٦) • القبائل •

قيل ان حاجي أغا وكريم خان من قبيلة (هركي) قد التجأ الى أيران • وعلمنا من مصدر غير رسمي في (زرارى) بأن (سيمو) قد توسط لدى الحكومة الايرانيه بشأن هذين الشخصين •

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٦)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان --------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ بژاردەیەک لە ڕاپۆرتی ژمارە (٦) لە ماوەی کۆتایی لە ٢٠ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٦ لە ئەفسەری خزمەتی گشتی / موسڵ وەرگیراوە. سەرچاوەی زانیاری آ. سەرچاوەی باوەڕپێکراو (هێ و دال) سەرچاوەی نا فەرمی کە دەکرێت پشتی پێ ببەسترێت. بڕگەی (٥). ڕووداوەکانی پشت سنوور --- لە یەکێک لە زەماوەندەکانی هۆزی (گەردی)، دەگوترێت داواکراو (قادر سوڵتان)، کە سەر بە هەمان هۆزە، پێنج سەربازی تورکی لە سەربازگەی تورکیا لە ناحیەی (گەردی) ڕفاندووە، یەکێک لەم پێنج سەربازەی کوشتووە، قادر سوڵتان لەلایەن قایمقامەوە نێردراوەتە هەولێر بە مەبەستی دادگاییکردنی . بڕگەی (٦). هۆزەکان. --- دەگوترێت هادی ئاغا و کەریم خان، کە لە هۆزی هەرکیین، پەنایان بۆ ئێران بردووە، لە سەرچاوەیەکی نافەرمی لە زرارییەوە هاتووە، زانیمان کە سمکۆ نێوەندگیری لەگەڵ حکوومەتی ئێران سەبارەت بەم دوو کەسە کردووە.

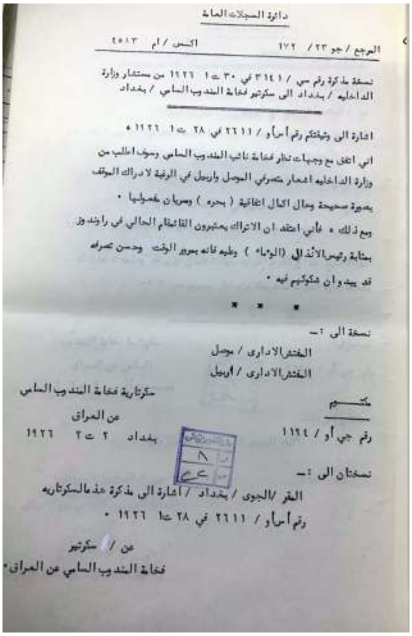

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٦ اكس / ام ٤٥٨٣

نسخة مذكرة رقم سي / ١٤١ / ٣ في ٣٠ ت ١ ١٩٢٦ من مستشار وزارة الداخلية / بغداد الى سكرتير فخامة المندوب السامي / بغداد

اشارة الى وثيقتكم رقم أس/و / ٢٦١١ في ٢٨ ت ١ ١٩٢٦ .

اني اتفق مع وجهات نظر فخامة نائب المندوب السامي وسوف اطلب من وزارة الداخلية اشعار متصرفي الموصل واربيل في الرغبة لادراك الموقف بصورة صحيحة وحال اكمال اغاثية (بحره) وسريان مفعولها .

ومع ذلك . فاني اعتقد ان الاتراك يعتبرون القائمقام الحالي في راوندوز بمثابة رئيس الانذال (الوضاء) وعليه فانه بمرور الوقت وحسن تصرفه قد يبدوا ان شكوكهم فيه .

* * *

نسخة الى :-

المفتش الاداري / موصل

المفتش الاداري / اربيل

مكتوم

رقم جي أو / ١١٩٤

سكرتارية فخامة المندوب السامي عن العراق بغداد ٢ ت ٢ ١٩٢٦

نسختان الى :-

المقر / الجوي / بغداد / اشارة الى مذكرة هذه السكرتارية رقم اس/و / ٢٦١١ في ٢٨ ت١ ١٩٢٦ .

عن / سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق.

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

کۆپییەکی یاداشتنامەی ژمارە (C / ١٤١) لە ٣٠ /١٩٢٦/١٠
لە ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ/بەغداوە، بۆ سکرتێری مەندوبی سامی/ بەغداد

بە ئاماژەدان بە بەڵگەنامەی ژمارە (S/٢٦١١)ی ئێوە، لە ١٩٢٦/١٠/٢٨

هاوڕام لەگەڵ بۆچوونی جەنابی جێگری مەندوبی سامی، و داوا لە وەزارەتی ناوخۆ دەکەم، کە موتەسەریفەکانی موسڵ و هەولێر ئاگادار بکاتەوە، لە خواستی ئەوان و خستنەڕووی هەڵوێستیان بۆ دۆخەکە و تەواوبوونی ڕێککەوتنی (بەحرە) و چوونە بوواری جێبەجێکردنی، سەرەڕای ئەوەش، من پێموایە تورکەکان، قایمقامی قەزای ئێستا لە ڕەواندوز، بە سەردەستەی ئاژاوەگێڕی دەزانن، و بەو پێیەش، لەگەڵ تێپەڕبوونی کات و ڕەفتارە باشەکانی، کەچی وادەردەخەن کە گومانیان لێی هەبێت.

کۆپییەک بۆ: پشکنەری کارگێڕی/ پشکنەری کارگێڕی موسڵ/هەولێر

ئەمینداریەتی جەنابی مەندوبی سامی لە عێراق، بەغداد ٢ T٢ ١٩٢٦.

JO ژمارە / ١١٩٤، دوو جانە بۆ: - بارەگای ئاسمانی / بەغداد / ئاماژە بە یاداشتنامەی سکرتاریەتی ژمارە OR / ٢٦١١ لە ١٩٢٦/١٠/٢٨

لەجیاتی / سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق.

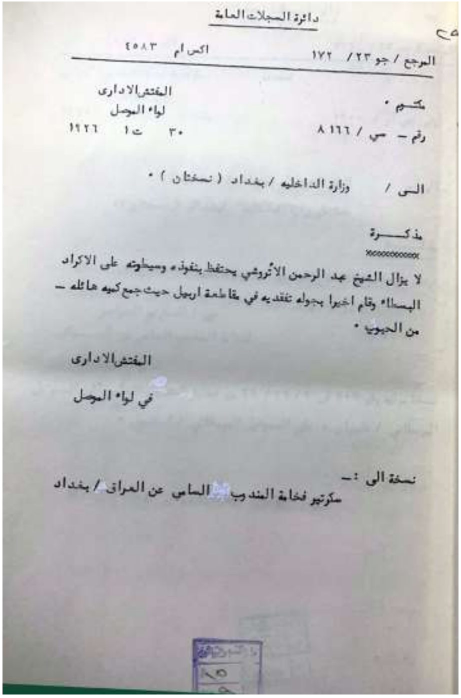
دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

مكتوم . المفتش الاداري
لواء الموصل
رقم – سي / ٨١٦٦ ٣٠ ت ١ ١٩٢٦

الى / وزارة الداخليه / بغداد (نسختان) .

مذكرة

لا يزال الشيخ عبد الرحمن الاتروشي يحتفظ بنفوذه وسيطرته على الاكراد البسطاء وقام اخيرا بجولة تفقدية في مقاطعة اربيل حيث جمع كمية هائلة – من الحبوب .

المفتش الاداري
في لواء الموصل

نسخة الى :–
سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق / بغداد

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

پشکنەری کارگێڕی
لیوای موسڵ
١٩٢٦/١٠/٣٠
ژمارە: سی

٨١٦٦

بۆ وەزارەتی ناوخۆ/بەغداد (دوو دانە)

یاداشت

تائێستا شێخ عەبدولڕەحمان ئەتروشی پارێزگاری لە پێگەکەی خۆی و کۆنترۆلکردنی کوردە سادە و ساکارەکان کردووە. بەم دواییانە، گەشتێکی بەسەرکردنەوانەی بۆ ناوچەی هەولێر کردووە و بڕێکی زۆر لە دانەوێڵەی کۆکردووەتەوە.

پشکنەری کارگێڕی لیوای موسڵ

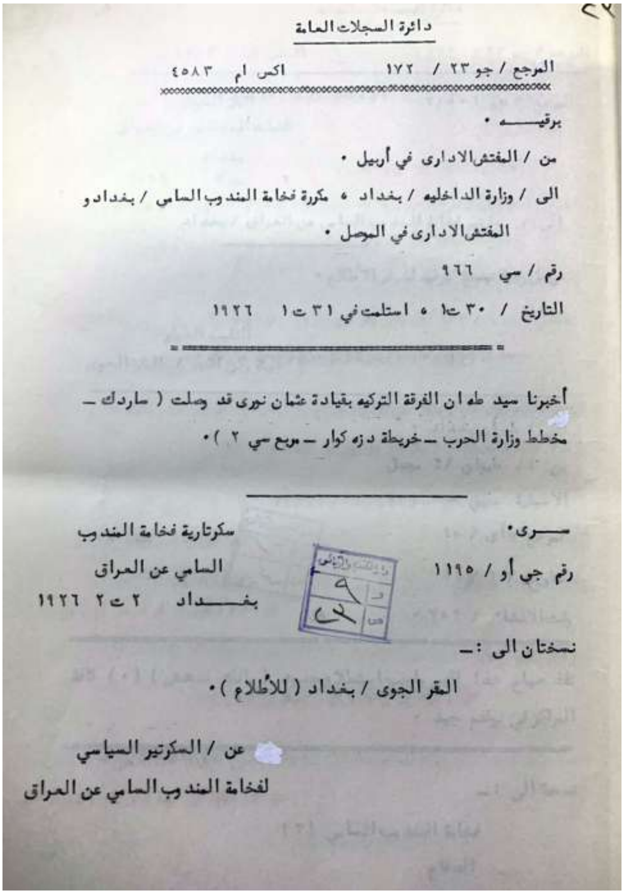

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

برقيــــه •

من / المفتش الادارى في أربيل •

الى / وزارة الداخليه / بغداد ، مكررة فخامة المندوب السامى / بغداد و

المفتش الادارى في الموصل •

رقم / سي ٩٦٦

التاريخ / ٣٠ ت١ ، استلمت في ٣١ ت ١ ١٩٢٦

أخبرنا سيد طه ان الفرقة التركيه بقيادة عثمان نورى قد وصلت (ساردك — مخطط وزارة الحرب — خريطة دزه كوار — مربع سي ٢) •

ســـرى •

رقم جي أو / ١١٩٥

سكرتارية فخامة المندوب
السامي عن العراق
بغـــداد ٢ ت ٢ ١٩٢٦

نسختان الى :—

المقر الجوى / بغداد (للأطلاع) •

عن / السكرتير السياسي
لفخامة المندوب السامي عن العراق

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٢٩)

لە / پشکنەری کارگێڕی لە هەولێرەوە
بۆ / وەزارەتی ناوخۆ / بەغداد
جەنابی فەخامەتی مەندوبی سامی / بەغداد
پشکنەری کارگێڕیی لە موسڵ.
ژمارە : سی ٩٦٦
ڕێککەوت: ٣٠-١٩٢٦/١٠/٣١.

سەید تەها (قایقامی ڕەواندوز)، پێی ڕاگەیاندین، کە تیپێکی سەربازیی تورکیا بە سەرۆکایەتی عوسمان نووری گەیشتوونەتە (ساردکە - پلانی وەزارەتی جەنگ - نەخشەی دزەکوار – چوارگۆشەی ٢).

فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق، بەغداد
١٩٢٦/١١/٢

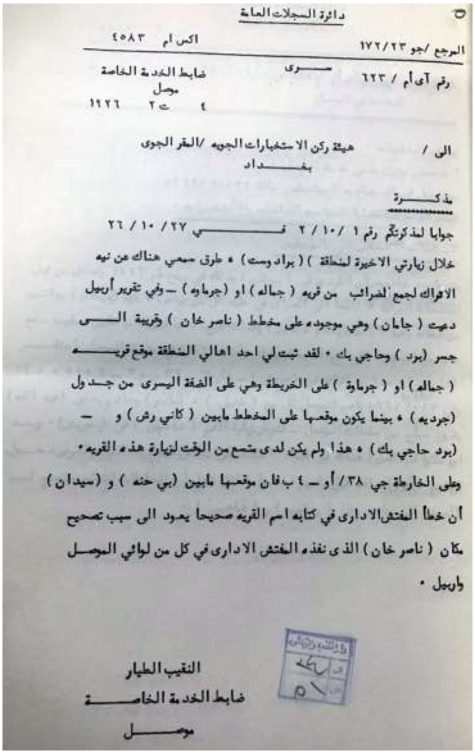

دائرة السجلات العامة

المرجع /جو ١٧٢/٢٣ اكس ام ٤٥٨٣

رقم آى أم / ٦٢٣ سرى ضابط الخدمة الخاصة
موصل
٤ ت٢ ١٩٢٦

الى / هيئة ركن الاستخبارات الجويه /المقر الجوى
بغداد

مذكرة

جوابا لمذكرتكم رقم ١ /١٠/ ٢ في ٢٧/ ١٠ / ٢٦
خلال زيارتي الاخيرة لمنطقة) (برادوست) ، طرق سمعي هناك عن نيه الاتراك لجمع الضرائب من قريه (جماله) او (جرماوه) ــ وفي تقرير أربيل دعيت (جامان) وهي موجوده على مخطط (ناصر خان) وقريبة الى جسر (برد) وحاجي بك ، لقد ثبت لي احد اهالي المنطقة موقع قريه (جماله) او (جرماوة) على الخريطة وهي على الضفة اليسرى من جدول (جرديه) ، بينما يكون موقعها على المخطط مابين (كاني رش) و ــ (برد حاجي بك) ، هذا ولم يكن لدى متسع من الوقت لزيارة هذه القريه.
وعلى الخارطة جي ٣٨ / أو ــ ٤ ب فان موقعها مابين (بي حنه) و (سيدان) أن خطأ المفتش الاداري في كتابه اسم القريه صحيحا يعود الى سبب تصحيح مكان (ناصر خان) الذى نفذه المفتش الاداري في كل من لوائي الموصل واربيل .

النقيب الطيار
ضابط الخدمة الخاصة
موصل

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٠)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

نهێنی
ئەفسەری خزمەتی تایبەت
ژمارە :٦٢٣
٤ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦
بۆ/ دەستەی ڕوکنی هەواڵگریی ئاسمانی/ بارەگای ئاسمانی
یاداشت:

لە وەڵامی یاداشتەکەتان، ژمارە ٢/١٠/١ی ١٩٢٦/١٠/٢.

لە دواییـن سـەردانم بـۆ دەڤـەری برادۆسـت، لـەوێ گوێـم لـە نیـازی تورکـەکان بـوو، بـۆ وەرگرتنـی بـاج لـە گوندەکانـی (چەمـەلا) و (چەرمـاوە) و لـە ڕاپۆرتـی هەولێـردا نـاوم نـاوە (چەمـان) و دەکەوێتـە سـەر پلانـی (نـاسر خـان) و نزیکـە لـە (پـرد) و حاجـی بـەگ. یەکێـک لـە خەڵکی دەڤـەرەکـە شـوێنی گوندەکانـی (چەمەڵـە) و (چەرماوە) ی لەسـەر نەخشـە بـۆ پشتڕاسـتکردمەوە، کـە لـە بـەری چەپـی کانـی (جەردیە)دایـە، شـوێنەکەی لەسـەر پلانەکـە لـە نێـوان (کانـی ڕەش) و (بـەرد حاجـی بـەگ) دایـە. کاتێکـی پێویسـتم نەبـوو بـۆ ئـەوەی سـەردانی ئـەم گونـدە بکـەم. لەسـەر نەخشـەی ٣٨/ یـان -٤ب شـوێنەکەی لـە نێـوان (بـی حنـە) و (سـیدان) دایـە، هەڵـەی پشـکنەری کارگێـڕی، لـە نووسـینی نـاوی گوندەکـە بـە دروسـتی دەگەڕێتـەوە، بـۆ هـۆکاری ڕاسـتکردنەوەی شـوێنی (نـاسر خـان)، کە لـە لایەن پشـکنەری کارگێڕییـەوە لـە هەریـەک لـە قـەزای موسـڵ و هەولێـر ئەنجـام دراوە.

نەقیبی باڵەفڕ
ئەفسەری خزمەتی تایبەت - موسڵ

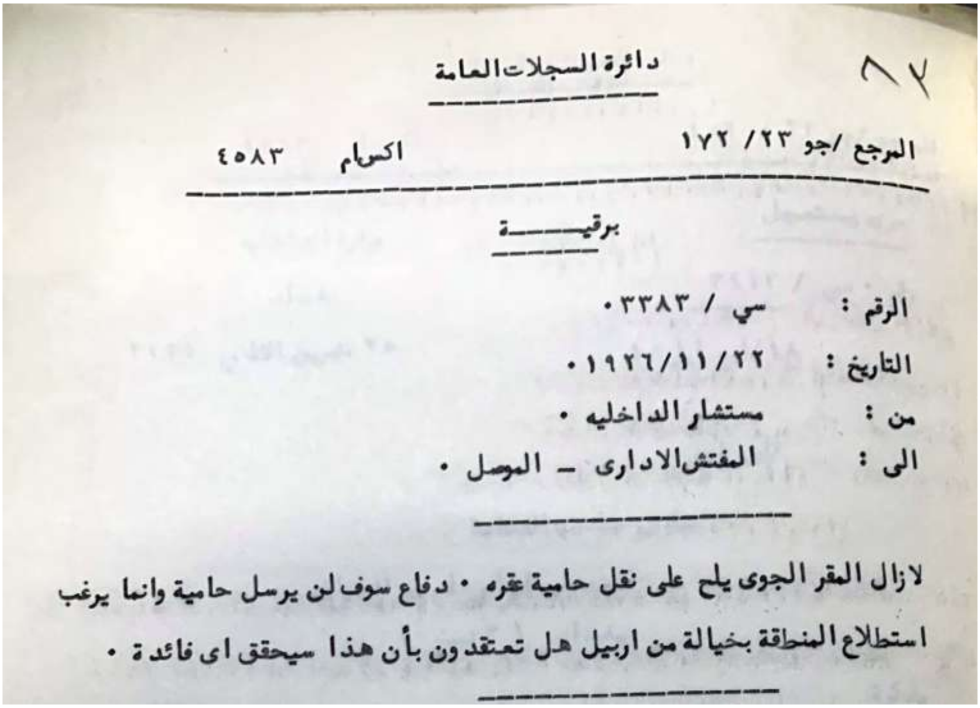

٨٧

دائرة السجلات العامة

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢ اكس/م ٤٥٨٣

برقيـــــة

الرقم : سي / ٣٣٨٣ .

التاريخ : ١٩٢٦/١١/٢٢ .

من : مستشار الداخليه .

الى : المفتش الاداري ـ الموصل .

لازال المقر الجوى يلح على نقل حامية عقره . دفاع سوف لن يرسل حامية وانما يرغب استطلاع المنطقة بخيالة من اربيل هل تعتقدون بأن هذا سيحقق اى فائدة .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئیم ٤٥٨٣

بروسکە

ژمارە: سی/ ٣٣٨٣

ڕێککەوت: ١٩٢٦/١١/٢٢

لە ڕاوێژکاری ناوخۆوە

بۆ پشکنەری کارگێڕی موسڵ

بارەگای ئاسمانی. هێشتا پێداگری لەسەر گواستنەوەی سەربازگەی ئاکرێ دەکات. وەزارەتی بەرگری، سەربازگەکە ناگوازێتەوە، بەڵکو دەیەوێت لە ڕێگەی تیپی سوارەی هەولێرەوە، ناوچەکە بپشکنن، پێتوایە ئەمە هیچ سوودێکی دەبێت.

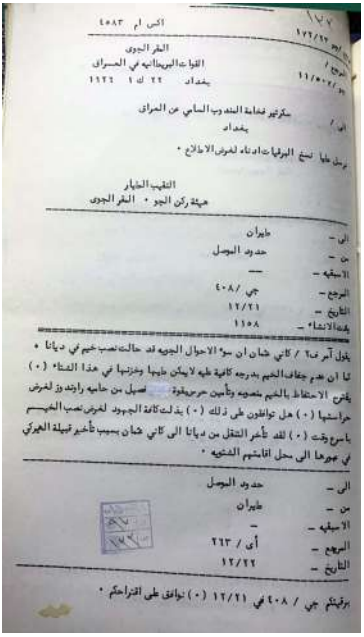
١٧٧

اكس ام ٤٥٨٣

١٧٦/٢٣ جو

المقر الجوى
القوات البريطانيه في العراق
بغداد ٢٢ ك ١ ١٩٢٦

المرجع / ١١/٥٠٧/ جو

الى / سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق
بغداد

نرسل طيا نسخ البرقيات ادناه لغرض الاطلاع ٠

النقيب الطيار
هيئة ركن الجو ٠ المقر الجوى

الى – طيران
من – حدود الموصل
الاسبقيه – ـــ
المرجع – جي /٤٠٨
التاريخ – ١٢/٢١
وقت الانشاء – ١١٥٨

يقول آمر ف٢ / كاني شان ان سوء الاحوال الجويه قد حالت نصب خيم في ديانا ٠ كما ان عدم جفاف الخيم بدرجه كافية طيه لايمكن طيها وخزنها في هذا الشتاء (٠) يقترح الاحتفاظ بالخيم منصوبه وتأمين حرسها بقوة فصيل من حاميه راوندوز لغرض حراستها (٠) هل توافقون على ذلك (٠) بذلت كافة الجهود لغرض نصب الخيم باسرع وقت (٠) لقد تأخر التنقل من ديانا الى كاني شان بسبب تأخير قبيلة الهركي في عبورها الى محل اقامتهم الشتويه ٠

الى – حدود الموصل
من – طيران
الاسبقيه – –
المرجع – أى / ٢٦٣
التاريخ – ١٢/٢٢

برقيتكم جي / ٤٠٨ في ١٢/٢١ (٠) نوافق على اقتراحكم ٠

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٣

بارەگای ئاسمانی هێزەکانی بەریتانیا لە عێراق/ بەغداد
ژمارە: ١١/٥٠٧
٢٢ی کانوونی ١٩٢٦
بۆ/ سکرتێری مەندوبی سامی لە عێراق/ بەغداد
لە خوارەوە دەقی بروسکەیەکتان بۆ دەنێرین، بۆ زانیاریتان

نەقیبی باڵەفڕ
دەستەی ڕوکنی ئاسمانی. بارەگای ئاسمانی
بۆ/ هێزی ئاسمانی
لە سنووری موسڵەوە
سەرچاوە: جی/ ٤٠٨
ڕێککەوت: ١٩٢٦/١٢/٢١
کاتی نووسین: ١١٥٨

فەرمانـدەی فەوجـی دووەم دەڵێـت/ خراپـی کـەش و هـەوای کانـی وەتمـان، ڕێگـری لـە دانانـی چـادرەکان لـە دیانـا کـردووە. هەروەهـا چـادرەکان بـە ڕاددەی پێویسـت وشـک نیـن، ناتوانرێـت لـەم زسـتانەدا دەق بکرێـن و هەڵبگیرێـن (٠)، پێشـنیار دەکرێـت چـادرەکان بـە کراوەیـی بپارێزرێـن و لـە سـەربازگەی ڕەوانـدوزەوە پاسـەوانیان بـۆ دابندرێـت (٠) ئایـا بەمـە ڕازیـن (٠) هەمـوو هەوڵێـک دراوە بـۆ دانانـی چـادرەکان بـە زووتریـن کات (٠) هەرچەنـدە گواسـتنەوە لـە دیانـاوە بـۆ کانـی وەتمـان، دوا دەکەوێـت، ئەمـەش بەهـۆی دواکەوتنـی هـۆزی هەرکییەوەیـە بـۆ شـوێنی نیشـتەجێبوونی زسـتانەیان.

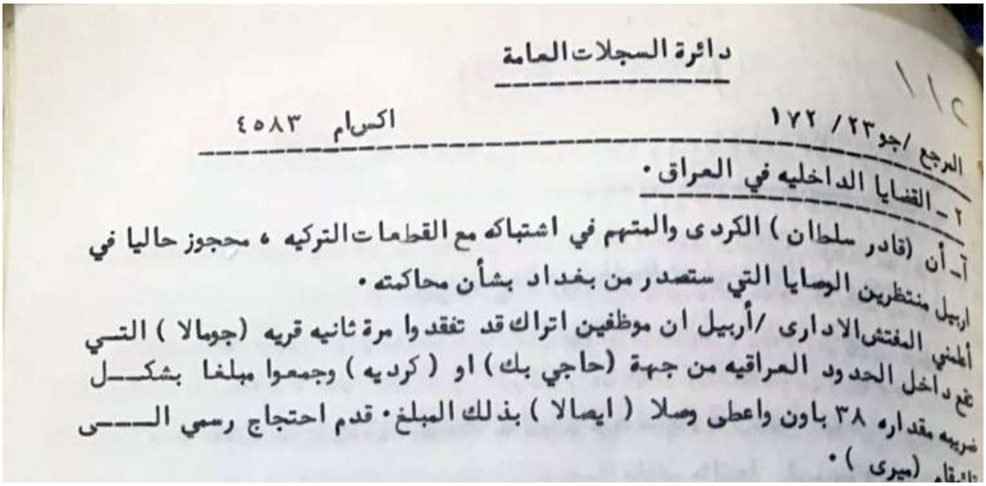

دائرة السجلات العامة

المرجع /جو٢٣/ ١٧٢ اكس‌ام ٤٥٨٣

٢ـ القضايا الداخليه في العراق٠

آـ أن (قادر سلطان) الكردى والمتهم في اشتباكه مع القطعات التركيه ٥ محجوز حاليا في اربيل منتظرين الوصايا التي ستصدر من بغداد بشأن محاكمته٠

المغني المفتش الاداري /أربيل ان موظفين اتراك قد تفقدوا مرة ثانيه قريه (جومالا) التي تقع داخل الحدود العراقيه من جهة (حاجي بك) او (كرديه) وجمعوا مبلغا بشكل ضريبه مقداره ٣٨ باون واعطى وصلا (ايصالا) بذلك المبلغ٠ قدم احتجاج رسمي الى القائمقام (ميرى)٠

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٢- پرسە ناوخۆییەکانی عێراق:

آ. قادر سوڵتان، کوردێکە، کە تۆمەتبارە بە پێکدادان لەگەڵ یەکینەکانی تورکیا، ئێستا لە هەولێر دەستبەسەرە، چاوەڕێی ئەو ڕاسپاردانە دەکەین، کە لە بەغداوە سەبارەت بە دادگاییکردنی، دەردەچێت.

پشکنەری کارگێڕی هەولێر پێی ڕاگەیاندین، کە فەرمانبەرانی تورک، چوونەتە گوندی (چۆمالا)، کە لەناو سنووری عێراق دایە، لە دیوی (حاجی بەگ) و (گەردییە)، بڕێکی زۆر پارەیان لە شێوەی باج کۆکردووەتەوە، کە بڕەکەی (٣٨) پاوەند دەبێت، بە فەرمی ناڕەزایی بەرامبەر بەو کارە بە قایمقام دراوە.

ب- الحركة الوطنيه الكرديه

عاد الى العراق من ايران الشيخ علي رضا وهو الشقيق الاكبر للشيخ سعيد هذا وطلب منه ان يستمر برحلته الى بغداد ٠

القي القبض على امين افندى ابن ملا يوسف وسيق الى بغداد وكان في وقت مايشغل منصب كاتب عند علي رضا ٠

تعليق :- ان تنقل الاخير منذ وصوله الى أربيل يحتاج الى توضيح ، حيث يحتمل بانه كان يبث الدعايه بصفة مبعوث بالنسبه للحركة الكرديه ٠

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٤)

ب- بزاڤی نیشتمانی کوردی

شـێخ عەلـی ڕەزا بـرا گـەورەی شـێخ سـەعید، لـە ئێرانـەوە گەڕایـەوە عێـڕاق، داوای لێکـراوە، لە گەشـتەکەی بـۆ بەغداد بـەردەوام بێت.

ئەمیـن ئەفەنـدی کـوڕی مـەلا یوسـف دەسـتگیرکراوە و ڕەوانـەی بەغـداد کـراوە، لـە سـەردەمێکدا لەگـەڵ عەلـی ڕەزا وەک نووسـەر کاری کـردووە.

سـەرنج: جووڵـەی ئەمـەی دواییـان، لـە دوای گەیشـتنی بـۆ هەولێـر، پێویسـتی بـە ڕوونکردنـەوە هەیـە، بـەو پێیـەی ئەگـەری ئـەوە هەیـە، کـە ئـەو وەک نێردراوێکـی بزووتنـەوەی کـوردی، پڕوپاگەنـدە بڵاوبکاتـەوە.

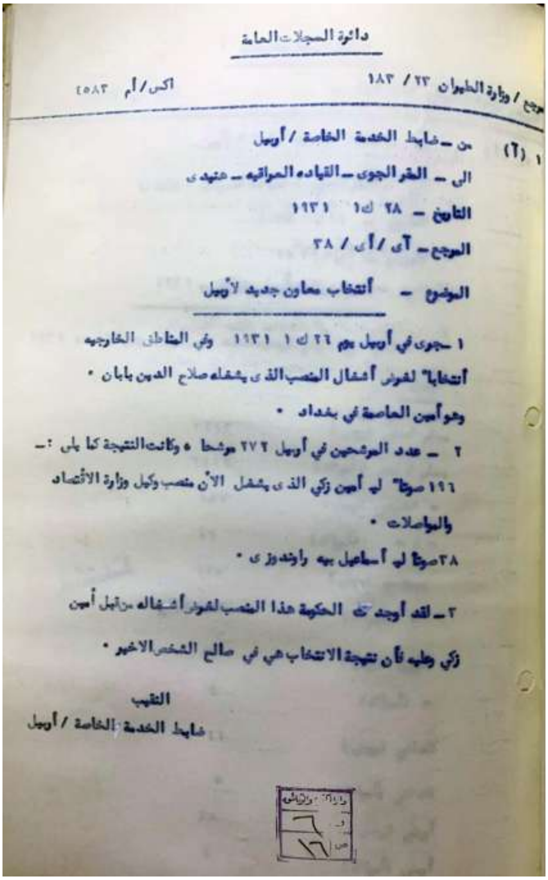

دائرة السجلات العامة

مرجع / وزارة الطيران ٢٣ / ١٨٣   اكس/ام ٤٥٨٣

١ (آ)
من – ضابط الخدمة الخاصة / أربيل
الى – المقر الجوي – القيادة العراقية – هنيدي
التاريخ – ٢٨ ك١ ١٩٣١
المرجع – آي / أي / ٣٨
الموضوع – أنتخاب معاون جديد لأربيل

١ – جرى في أربيل يوم ٢٦ ك ١ ١٩٣١ وفي المناطق الخارجيه أنتخاباً لغرض أشغال المنصب الذي يشغله صلاح الدين بابان • وهو أمين العاصمة في بغداد •

٢ – عدد المرشحين في أربيل ٢٧٢ مرشحاً • وكانت النتيجة كما يلي :–
١٩٦ صوتاً لـ أمين زكي الذي يشغل الآن منصب وكيل وزارة الأقتصاد والمواصلات •
٢٨ صوتاً لـ أسماعيل بيه رواندوزي •

٣ – لقد أوجدت الحكومة هذا المنصب لغرض أشغاله من قبل أمين زكي وعليه فأن نتيجة الانتخاب هي في صالح الشخص الاخير •

النقيب
ضابط الخدمة الخاصة / أربيل

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٥)

لە ئەفسەری خزمەتی تایبەت/ هەولێرەوە بۆ – بارەگای هێزی ئاسمانی - فەرماندەیی عێراقی – هنێدی
ڕێککەوت: ٢٨ی کانوونی یەکەمی ١٩٣١
سەرچاوە: A A/٣٨
بابەت/ هەڵبژاردنی یاریدەدەری نوێ بۆ هەولێر

١. لە ڕێکەوتی ٢٦/ ١/ ١٩٣١، لە ناوەوەی هەولێر و ناوچەکانی دەرەوەیدا، هەڵبژاردن بۆ پۆستی ئەمینداری بەغدادی پایتەخت ئەنجام دراوە، کە لە پێشدا سەلاحەددین بابان ئەو پۆستەی بەڕێوە دەبرد.

٢- ژمارەی کاندیدەکانی هەولێر ٢٧٢ کەس بوو، ئەنجامەکەش بەم شێوەیە بوو: - ١٩٦ دەنگ بۆ ئەمین زەکی، کە لە ئێستادا پۆستی یاریدەدەری ئەمینداری وەزارەتی ئابووری و گواستنەوەی هەیە، ٢٨ دەنگ بۆ ئیسماعیل بەگی ڕەواندزی.

حکومەت ئەم پۆستەی بە مەبەستی پڕکردنەوەی بە ئەمین زەکی دروستکردووە و بەو پێیەش ئەنجامی هەڵبژاردن لە بەرژەوەندی دوا کەسە.

نەقیب
ئەفسەری خزمەتی تایبەت / هەولێر

دائرة السجلات العامة

المرجع /وزارة الطيران ٢٣ / ١٨٣ — اكس / أم ٤٥٨٣

١٢ (أ)

من – ضابط الخدمة الخاصة / أربيل

الى – المقر الجوى / القياده العراقيه / هنيدى

التاريخ – ١٨ ك٢ ١٩٣٢

المرجع – آى / أ / ٢١

الموضوع – عدد نفوس أربيل وضواحيها – ١٩٣١

١ – ما يلي هي الارقام الرسميه لعدد نفوس أربيل وضواحيها لسنه ١٩٣١

أربيل

مسلم / سنى (رجل)	٧٢٦٧
مسلم / سنى (أمراة)	٧٤١٢
= / شيعي (رجل)	١٥٧
= / = (أمراة)	١٦
يهودى (رجل)	١٧٥
= (أمراة)	١٠٤٦
آثورى (رجل)	١٥
= (أمراة)	٦
كلداني (رجل)	١١
كلداني (أمراة)	٥
أرمني (رجل)	١٠
أرمني (أمراة)	٢
كاثوليك (رجل) (أمراة)	٤
بروتستانت	١
المجموع	١٦١٣٠

تابع لصفحة (١٦)

آثورى (رجل)	١٤١
آثورى (أمراة)	١٣٧
أرمني (رجل) (أمراة)	٢

النقيب

ضابط الخدمة الخاصة

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٦)

لە ئەفسەری خزمەتی تایبەت/ هەولێر
بۆ بارەگای ئاسمانی/ سەرکردایەتی عێراقی-هنێدی
ڕێککەوت:١٩٣١/١/١٨
سەرچاوە: ای /٢١/١
بابەت: ژمارەی دانیشتووانی هەولێر و عەنکاوە ساڵی ١٩٣١
ئەوەی لە خوارەوە هاتووە، ژمارەی فەرمی دانیشتووانی هەولێر و عەنکاوەیە ساڵی ١٩٣١

هەولێر
موسڵمان/ سوننە مەزهەب (پیاو) ______٧٢٦٧
موسڵمان/ سوننە مەزهەب (ئافرەت) ______٧٤١٢
موسڵمان/ شیعە مەزهەب (پیاو) ______١٥٧
موسڵمان/ سوننە مەزهەب (ئافرەت) ______١٦
جوولەکە (پیاو)______________٩٧٥
جوولەکە (ئافرەت) ______١٠٤٩
ئاشووری (پیاو)______________١٥
ئاشووری (ئافرەت)____________٦
کلدانی (پیاو)___________١١
کلدانی (ئافرەت)__________٥
ئەرمەنی (پیاو)___________١٠
ئەرمەنی (ئافرەت)__________٢
کاسۆلیک (پیاو و ئافرەت)_________٤
پڕۆستانت________________١
کۆی گشتی : ١٦٩٣٠

عەنکاوە
ئاشووری (پیاو)__________١٤١
ئاشووری (ئافرەت)_______١٣٧
ئەرمەنی__________٢
نەقیب
ئەفسەری خزمەتی تایبەت

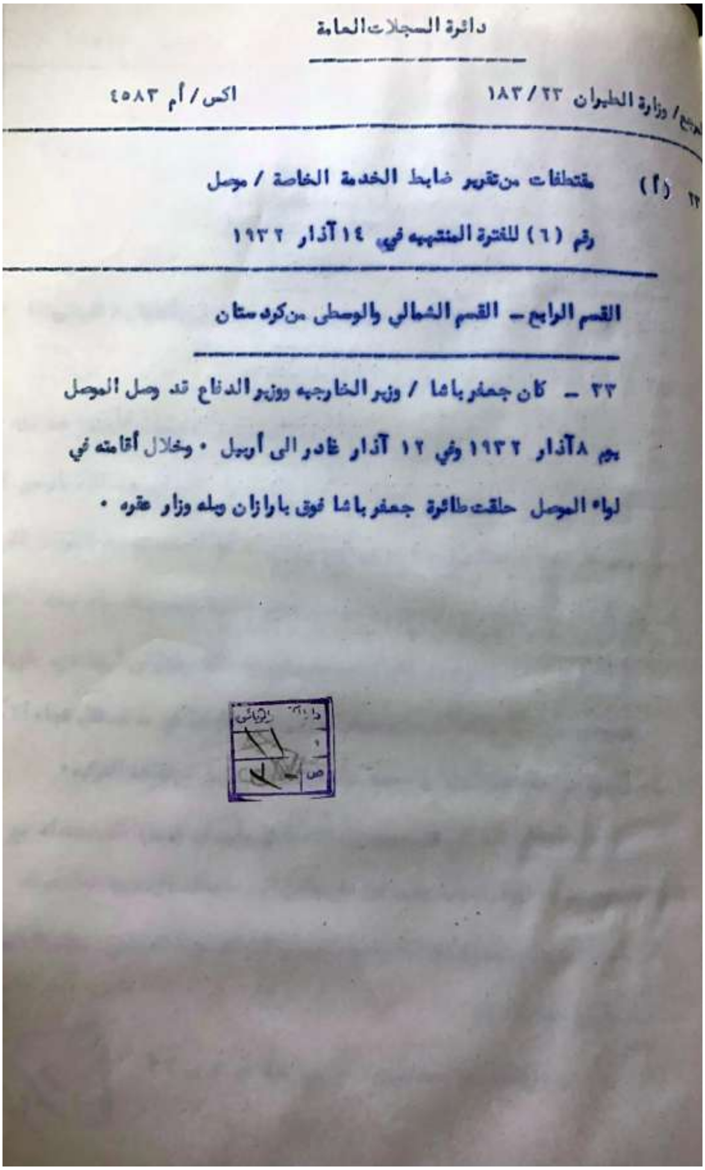

دائرة السجلات العامة

المرجع / وزارة الطيران ٢٣/١٨٣ — اكس / أم ٤٥٨٣

٣٢ (أ) مقتطفات من تقرير ضابط الخدمة الخاصة / موصل

رقم (٦) للفترة المنتهية في ١٤ آذار ١٩٣٢

القسم الرابع ـ القسم الشمالي والوسطى من كردستان

٢٣ ـ كان جعفر باشا / وزير الخارجية ووزير الدفاع قد وصل الموصل يوم ٨ آذار ١٩٣٢ وفي ١٢ آذار غادر الى أربيل . وخلال أقامته في لواء الموصل حلقت طائرة جعفر باشا فوق بارازان وبله وزار عقره .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتە هەواڵگرییەکانی بریتانیادا ١٩٢٥-١٩٣٢ بەڵگەنامەی ژمارە (٣٧)

بەشێک لە ڕاپۆرتی ئەفسەری خزمەتی تایبەت/ موسڵ
ژمارە (٦) بۆ ئەو ماوەیەی کە لە ١٤ی ئازاری ١٩٣٢ کۆتایی پێ دێت
بەشی چوار- بەشی باکوور و ناوەڕاستی کوردستان
٢٣- جەعفەر پاشا/ وەزیری دەرەوە و وەزیری بەرگری لە مانگی ئازاری ساڵی ١٩٣٢ گەیشتبووە موسڵ و لە ١٢ی ئازاردا هەولێری بەجێهێشت. لە ماوەی مانەوەی لە لیوای موسڵ، فڕۆکەکەی جەعفەر پاشا بەسەر (بارزان)دا فڕی و سەردانی ئاکرێی کرد.

جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر

١٩٢٦-١٩٢٧

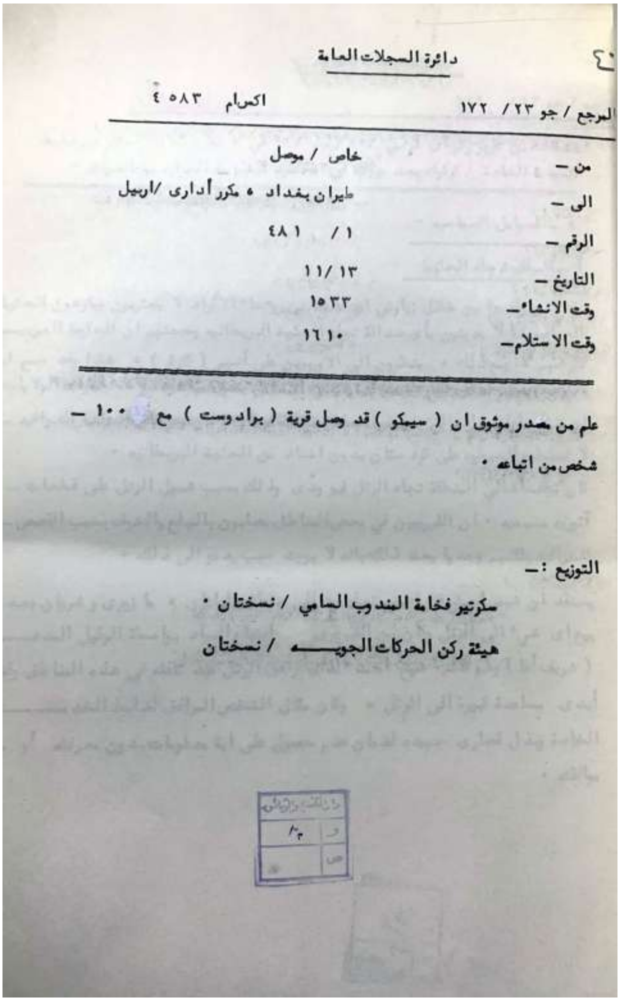

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكرام ٤٥٨٣

من – خاص / موصل

الى – طيران بغداد ، مكرر أداري /اربيل

الرقم – ١ / ٤٨١

التاريخ – ١١/١٣

وقت الانشاء– ١٥٣٣

وقت الاستلام– ١٦١٠

علم من مصدر موثوق ان (سيمكو) قد وصل قرية (برادوست) مع ١٠٠ – شخص من اتباعه ·

التوزيع :–

سكرتير فخامة المندوب السامي / نسختان ·

هيئة ركن الحركات الجويــــه / نسختان

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

بۆ فڕۆکەوانیی بەغداد، دووبارەکراوە/هەولێر
ژمارە: ٤٨١/١
ڕێککەوت: ١١/١٣
کاتی نووسین: ١٥٣٣
کاتی وەرگرتن: ١٦١٠

لە سەرچاوەیەکی باوەڕپێکراو زانیومانە، کە (سمکۆ) گەیشتووەتە گوندی (برادۆست) لەگەڵ سەد کەس لە پیاوانی.

دابەشکردن:
سکرتێری بەڕێز مەندوبی سامی / دوو دانە
دەستەی ڕوکن جووڵەی ئاسمانی: دوو دانە

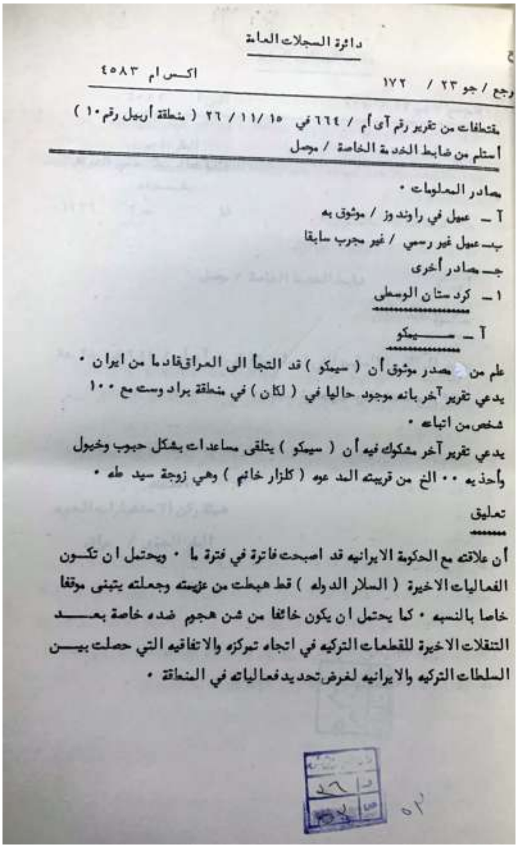

دائرة السجلات العامة

وجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

مقتطفات من تقرير رقم آى ام / ٦٦٤ في ١٥ /١١/ ٢٦ (منطقة أربيل رقم ١٠)
أستلم من ضابط الخدمة الخاصة / موصل

مصادر المعلومات ٠
آ ـ عميل في راوندوز / موثوق به
بـ عميل غير رسمي / غير مجرب سابقا
جـ مصادر أخرى
١ ـ كردستان الوسطى
آ ـ سيمكو
علم من مصدر موثوق أن (سيمكو) قد التجأ الى العراق قادما من ايران ٠
يدعي تقرير آخر بانه موجود حاليا في (لكان) في منطقة براد وست مع ١٠٠ شخص من اتباعه ٠
يدعي تقرير آخر مشكوك فيه أن (سيمكو) يتلقى مساعدات بشكل حبوب وخيول واحذيه ٠٠ الخ من قريبته المدعوه (كلزار خانم) وهي زوجة سيد طه ٠

تعليق
أن علاقته مع الحكومة الايرانيه قد اصبحت فاترة في فترة ما ٠ ويحتمل ان تكون الفعاليات الاخيرة (السلار الدوله) قط هبطت من عزيمته وجعلته يتبنى موقفا خاصا بالنسبه ٠ كما يحتمل ان يكون خائفا من شن هجوم ضده خاصة بعد التنقلات الاخيرة للقطعات التركيه في اتجاه تمركزه والاتفاقيه التي حصلت بين السلطات التركيه والايرانيه لغرض تحديد فعالياته في المنطقة ٠

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

هەندێـک بەشـی ڕاپۆرتـی ژمـارە ئـەی ئێـم ٦٦٤لـە ١٩٢٦/١١/١٥ (ناوچـەی هەولێـر ژمـارە ١٠)، کـە لـە ئەفسـەری خزمەتـی تایبـەت وەرگیـراوە

سەرچاوەی زانیاری

آ. باوەڕپێکراوێک لە ڕەواندز/زانیاری دروست.

ب. باوەڕپێکراوێکی نا فەرمی / پێشتر تاقی نەکراوەتەوە.

ج. سەرچاوەی دیکە.

١. کوردستانی ناوەڕاست.

سمکۆ

لـە سـەرچاوەیەکی باوەڕپێکـراوەوە زانـرا، کـە (سـمکۆ) لـە ئێرانـەوە پەنـای بـۆ عێراق بـردووە. لـە ڕاپۆرتێکـی دیکەدا بـاس لـەوە دەکات، کـە لـە ئێسـتادا لـە (لـەکان)ە لە ناوچـەی برادۆسـت، لەگـەڵ ١٠٠ کـەس لە شـوێنکەوتووانی.

ڕاپۆرتێکـی دیکـە گومانـی ئـەوە دەکات، کـە سـمکۆ، هاوکاری لە شـێوەی دانەوێڵە و ئەسـپ و پێڵاو و ئەوانیدیکەی، لەلایـەن خزمێکـی نزیکییـەوە بەنـاوی (گولیزار خان)ەوە، کە هاوسـەری سـەید تەهایـە، بۆ هاتبێت.

سەرنج:

ماوەیەکـە پەیوەنـدی (سـمکۆ) لەگـەڵ حکوومەتـی ئێـران سـاردی تێکەوتـووە. لەوانەیـە چالاکییەکانی ئـەم دواییەی (سـالار ئەلدەولـە)، بـاوەڕی لاواز کردبێـت و وای لێکردبێـت هەڵوێسـتێکی تایبـەت بگرێتەبـەر، هەروەهـا ئەگـەری ئـەوە هەیـە، کـە ترسـی ئـەوەی هەبێـت، کـە هێـرش بکرێتـە سـەری، بەتایبەتـی دوای جموجۆڵەکانـی ئـەم دواییـەی یەکینەکانـی تورکیـا بـە ئاراسـتەی جێگیربوونیـان، هەروەهـا ئـەو ڕێککەوتنـەی، کـە لـە نێـوان دەسـەڵاتدارانی تورکیا و ئێـران بـە مەبەسـتی دیاریکردنـی چالاکییەکانیـان لـە ناوچەکـەدا کـراوە.

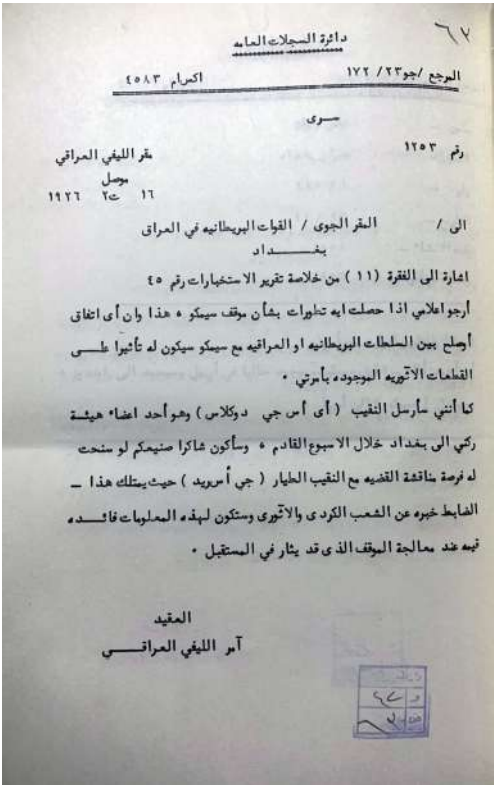

٦٧

دائرة السجلات العامه

المرجع /جو٢٣/ ١٧٢ اكرام ٤٥٨٣

سرى

رقم ١٢٥٣

مقر الليفي العراقي
موصل
١٦ ت٢ ١٩٢٦

الى / المقر الجوى / القوات البريطانيه في العراق
بغـــــداد

اشارة الى الفقرة (١١) من خلاصة تقرير الاستخبارات رقم ٤٥

ارجو اعلامي اذا حصلت ايه تطورات بشأن موقف سيمكو ٠ هذا وان أى اتفاق أصلح بين السلطات البريطانيه او العراقيه مع سيمكو سيكون له تأثيرا علــــى القطعات الاثوريه الموجوده بأمرتي ٠

كما أنني سأرسل النقيب (أى أس جي دوكلاس) وهو أحد اعضاء هيئة ركني الى بغداد خلال الاسبوع القادم ٠ وسأكون شاكرا صنيعكم لو سنحت له فرصة مناقشة القضيه مع النقيب الطيار (جي أس ريد) حيث يمتلك هذا ـ الضابط خبره عن الشعب الكردى والاثورى وستكون لهذه المعلومات فائـــده قيمه عند معالجة الموقف الذى قد يثار في المستقبل ٠

العقيد
آمر الليفي العراقـــــي

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

نووسینگەی لیڤی عێراقی/ موسڵ

نهێنی

ژمارە سی/ ١٢٥٣

ڕێکەوت: ١٦ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦

بۆ/ بارەگای هێزەکانی بەریتانیا لە عێراق/ بەغداد

ئاماژە بە بڕگەی (١١) لە پوختەی ڕاپۆرتی هەواڵگریی ژمارە ٤٥

تکایە ئەگەر پێشهاتێک سەبارەت بە هەڵوێستی سمکۆ هەیە ئاگادارم بکەنەوە، هەر ڕێککەوتنێک یان ئاشتەواییەک لە نێوان دەسەڵاتدارانی بەریتانیا یان عێراق لەگەڵ سمکۆ کاریگەری لەسەر یەکینەکانی ئاشووری دەبێت کە لەژێر دەستی ئێمەدان.

هەروەها کاپتن (ئی. ئێس. جی. دۆگلاس) ئەندامی ستافەکەم لە بەغداد لە هەفتەی داهاتوودا دەنێرم، سوپاسگوزاری چاکەتانم ئەگەر دەرفەتی گفتوگۆی لەگەڵ نەقیبی باڵەفڕ (جی.ئێس.ریـد) بۆ بڕەخسێنن، کە ئەم ئەفسەرە، شارەزای کوردەکان و ئاشوورییەکانە، ئەم زانیارییانە، سوودی زۆری بۆ چارەسەرکردنی ئەو دۆخە دەبێت، کە لەوانەیە لە داهاتوودا سەرهەڵبدات.

عەقید

فەرماندەی لیڤی عێراقی

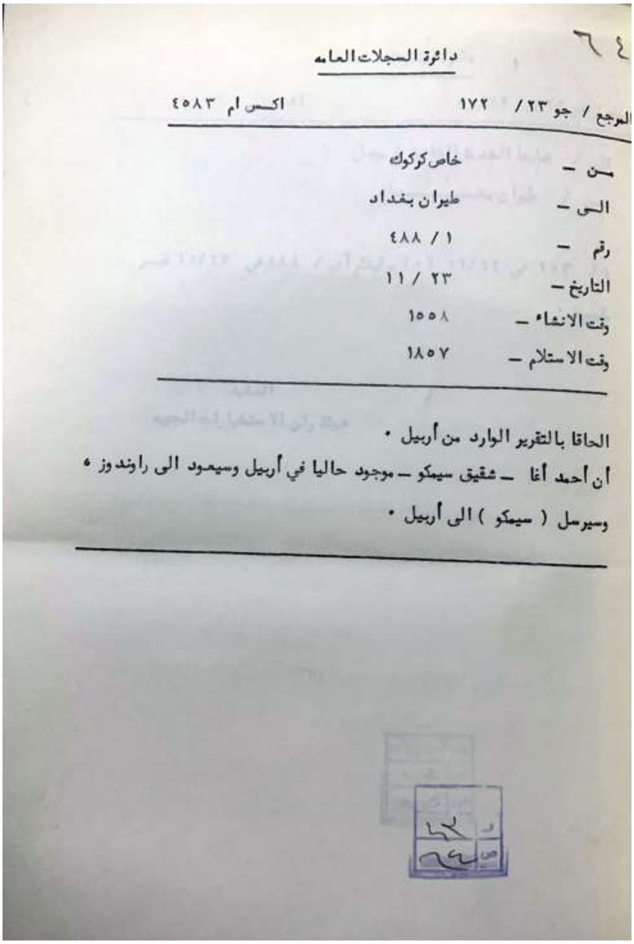

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

من — خاص كركوك

الى — طيران بغداد

رقم — ١ / ٤٨٨

التاريخ — ٢٣ / ١١

وقت الانشاء — ١٥٥٨

وقت الاستلام — ١٨٥٧

الحاقا بالتقرير الوارد من أربيل .

أن أحمد أغا — شقيق سيمكو — موجود حاليا في أربيل وسيعود الى راوندوز .

وسيرسل (سيمكو) الى أربيل .

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

نهێنی

لە: تایبەت کەرکوك

بۆ: فرۆکەوانی بەغداد

ژمارە سی/ ٤٨٨/١

ڕێکەوت: ١١/٢٣

کاتی داڕشتنی: ١٥٥٨

کاتی وەرگرتن: ١٨٥٧

هاوپێچ ڕاپۆرتی هاتوو لە هەولێر

ئەحمەد ئاغا –برای سمکۆ- کە ئێستا لە هەولێرە، دەگەڕێتەوە ڕەواندوز، سمکۆ ڕەوانەی هەولێر دەکرێت.

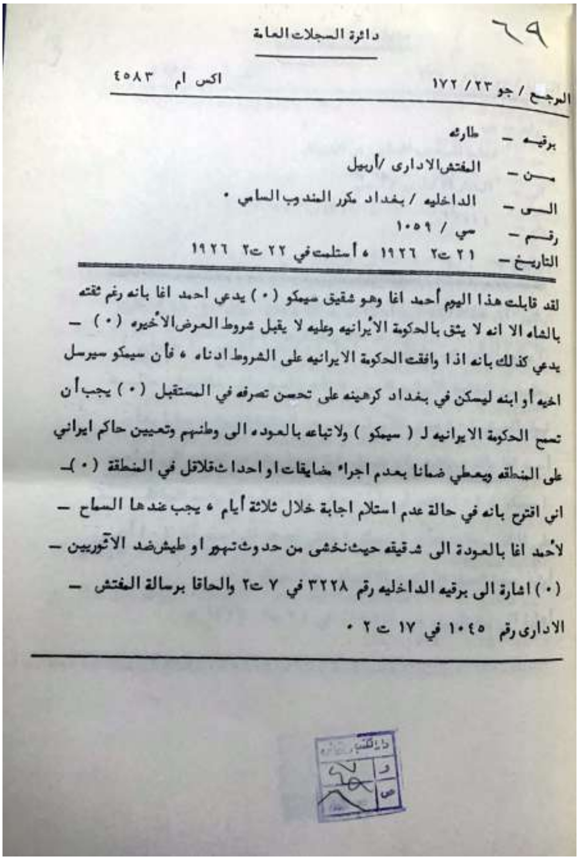

٦٩

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/ ١٧٢   اكس ام ٤٥٨٣

برقيه – طارئه
من – المفتش الاداري /أربيل
الى – الداخليه / بغداد مكرر المندوب السامي •
رقم – سي / ١٠٥٩
التاريخ – ٢١ ت٢ ١٩٢٦ ، أستلمت في ٢٢ ت٢ ١٩٢٦

لقد قابلت هذا اليوم أحمد اغا وهو شقيق سيمكو (٠) يدعي احمد اغا بانه رغم ثقته بالشاه الا انه لا يثق بالحكومة الأيرانيه وعليه لا يقبل شروط العرض الأخيره (٠) – يدعي كذلك بانه اذا وافقت الحكومة الايرانيه على الشروط ادناه ، فأن سيمكو سيرسل اخيه أو ابنه ليسكن في بغداد كرهينه على تحسن تصرفه في المستقبل (٠) يجب أن تسمح الحكومة الايرانيه ل (سيمكو) ولاتباعه بالعوده الى وطنهم وتعيين حاكم ايراني على المنطقه ويعطي ضمانا بعدم اجراء مضايقات او احداث قلاقل في المنطقة (٠) – اني اقترح بانه في حالة عدم استلام اجابة خلال ثلاثة أيام ، يجب عندها السماح – لأحمد اغا بالعودة الى شقيقه حيث نخشى من حدوث تهور او طيش ضد الاثوريين –

(٠) اشارة الى برقيه الداخليه رقم ٣٢٢٨ في ٧ ت٢ والحاقا برسالة المفتش – الاداري رقم ١٠٤٥ في ١٧ ت ٢ •

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/   ١٧٢   ئێکس ئێم ٤٥٨٣
بروسکەی بەپەلە
لە پشکنەری کارگێڕیی هەولێرەوە بۆ وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد و مەندوبی سامی
ژمارە :سی ١٠٥٩
٢١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦
وەرگیراوە لە ٢٢ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦

ئەمڕۆ چاوم بە ئەحمەد ئاغای برای سمکۆ کەوت، ئەحمەد ئاغا بانگەشەی ئەوە دەکات, کە سەرەڕای باوەڕی بە شا، بەڵام متمانەی بە حکوومەتی ئێران نییە و بۆیە مەرجەکانی دوایینیان قبوڵ ناکات، هەروەها بانگەشەی ئەوە دەکات، ئەگەر حکوومەتی ئێران بەو مەرجانەی خوارەوە ڕازی بێت، ئەوا سمکۆ برا یان کوڕەکەی دەنێرێت بۆ ئەوەی لە بەغداد بژی، وەک بارمتەیەک، بەرامبەر باشترکردنی ڕەفتارەکانی لە داهاتوودا، بەڵام دەبێت حکوومەتی ئێرانی ڕێگە بە (سمکۆ) و شوێنکەوتووانی بدات بگەڕێنەوە زێدی خۆیان، هەروەها فەرمانڕەوایەکی ئێرانی لەسەر ناوچەکە دیاری بکات و گەرەنتی بدەن، کە هیچ هەراسانکردن و نائارامییەک لە ناوچەکەدا ڕوونەدات، پێشنیار دەکەم لە ئەگەری وەرنەگرتنی وەڵام لە ماوەی سێ ڕۆژدا، ڕێگە بدرێت ئەحمەد ئاغا بگەڕێتەوە بۆ لای براکەی، کە ترسمان لە دروستبوونی بێباکییەک لە دژی ئاشوورییەکاندا هەیە.
بە ئاماژەدان بە بروسکەی وەزارەتی ناوخۆ ژمارە ٣٢٢٨ لە ٧ی تشرینی دووەم، و هاوپێچ لەگەڵ نووسراوی پشکنەری کارگێڕی ژمارە ١٠٤٥ی ١٧ی تشرینی دووەم.

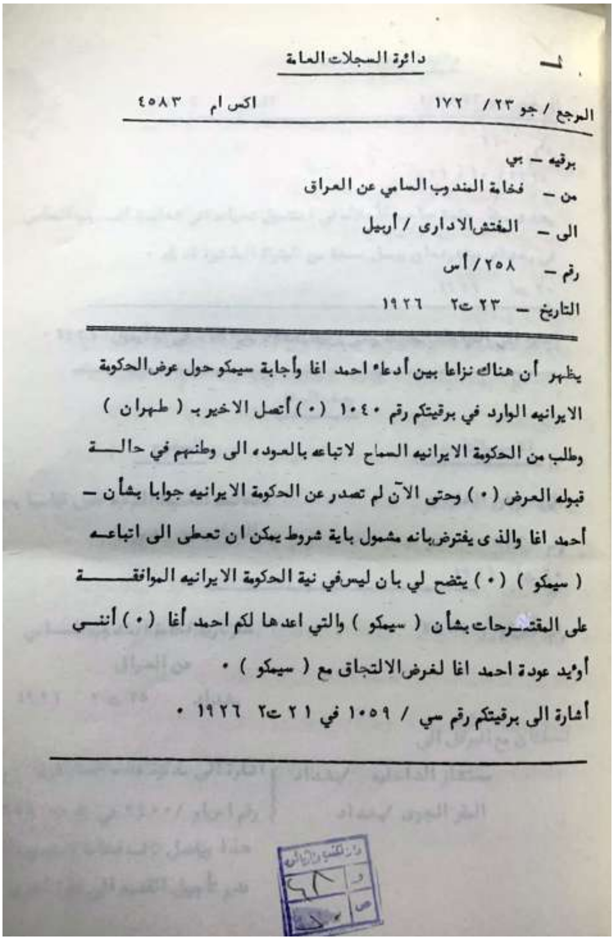

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

برقيه – بي
من – فخامة المندوب السامي عن العراق
الى – المفتش الاداري / أربيل
رقم – ٢٥٨/ أس
التاريخ – ٢٣ ت٢ ١٩٢٦

يظهر أن هناك نزاعا بين أدعاء احمد اغا وأجابة سيمكو حول عرض الحكومة الايرانيه الوارد في برقيتكم رقم ١٠٤٠ (٠) أتصل الاخير ب (طهران) وطلب من الحكومة الايرانيه السماح لاتباعه بالعوده الى وطنهم في حالة قبوله العرض (٠) وحتى الآن لم تصدر عن الحكومة الايرانيه جوابا بشأن – أحمد اغا والذي يفترض بانه مشمول باية شروط يمكن ان تعطى الى اتباعه (سيمكو) (٠) يتضح لي بان ليس في نية الحكومة الايرانيه الموافقة على المقترحات بشأن (سيمكو) والتي اعدها لكم احمد أغا (٠) أنني أؤيد عودة احمد اغا لغرض الالتحاق مع (سيمكو) ٠

أشارة الى برقيتكم رقم سي / ١٠٥٩ في ٢١ ت٢ ١٩٢٦ ٠

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣
بروسکەی بی
لە بەڕێز مەندوبی سامی لە عێراقەوە بۆ پشکنەری کارگێڕیی/ هەولێر
ژمارە: ٢٥٨/ ئێس
ڕێکەوت: ٢٣ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦

وا دیارە ناکۆکی لە نێوان بانگەشەی ئەحمەد ئاغا لەگەڵ وەڵامەکەی سمکۆ هەیە، سەبارەت بە پێشنیاری حکوومەتی ئێران، کە لە بروسکەکەتان بە ژمارە ١٠٤٠ دا هاتووە. ئەوەی دووەمیان پەیوەندی بە (تاران)ەوە کرد و داوای لە حکوومەتی ئێران کرد، کە ئەگەر پێشنیارەکەی قبوڵ کرد، ڕێگە بە شوێنکەوتووانی بدات بگەڕێنەوە زێدی خۆیان. تا ئێستا حکوومەتی ئێران وەڵامێکی سەبارەت بە ئەحمەد ئاغا نەداوەتەوە، کە بڕیارە هەر مەرجێک بگرێتەوە کە بتوانرێت بە شوێنکەوتووانی سمکۆ بدرێت، بەڵام بۆم ڕوونە کە حکوومەتی ئێران بە نیاز نییە بەو پێشنیارانە سەبارەت بە سمکۆ ڕازی بێت. من پشتگیری لە گەڕانەوەی ئەحمەد ئاغا دەکەم بە مەبەستی دانوستان لەگەڵ سمکۆ.
ئاماژە بە بروسکەکەتان ژمارە سی / ١٠٥٩ لە ٢١ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦.

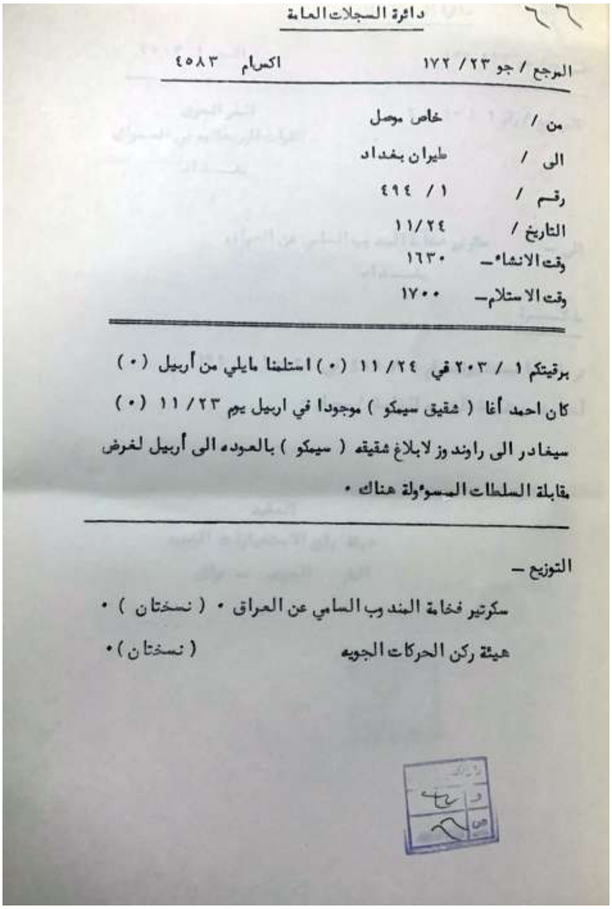
٦٦

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكسام ٤٥٨٣

من / خاص موصل

الى / طيران بغداد

رقم / ١ / ٤٩٤

التاريخ / ١١/٢٤

وقت الانشاء— ١٦٣٠

وقت الاستلام— ١٧٠٠

برقيتكم ١ / ٢٠٣ في ٢٤/ ١١ (٠) استلمنا مايلي من أربيل (٠) كان احمد أغا (شقيق سيمكو) موجودا في اربيل يوم ٢٣/ ١١ (٠) سيغادر الى راوندوز لابلاغ شقيقه (سيمكو) بالعوده الى أربيل لغرض مقابلة السلطات المسؤولة هناك ٠

التوزيع —

سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق ٠ (نسختان) ٠

هيئة ركن الحركات الجويه (نسختان) ٠

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

لە تایبەت/ موسڵ

بۆ هێزی ئاسمانیی بەغداد

ژمارە :٤٩٤/١

١٩٢٦/١١/٢٤

کاتی داڕشتنی: ١٦٣٠

کاتی وەرگرتن: ١٧٠٠

ئەحمەد ئاغای برای سمکۆ لە ١١/٢٣ لە هەولێر بوو، و بەرەو ڕەواندز بەڕێکەوت، بۆ ئەوەی سمکۆی برای ئاگادار بکاتەوە، بگەڕێتەوە هەولێر، بە مەبەستی کۆبوونەوە لەگەڵ بەرپرسانی ئەوێ.

دابەشکردن:

سکرتێری جەنابی مەندوبی سامی لە عێراق (دوو دانە)

دەستەی ڕوکنی جووڵەی ئاسمانی (دوو دانە)

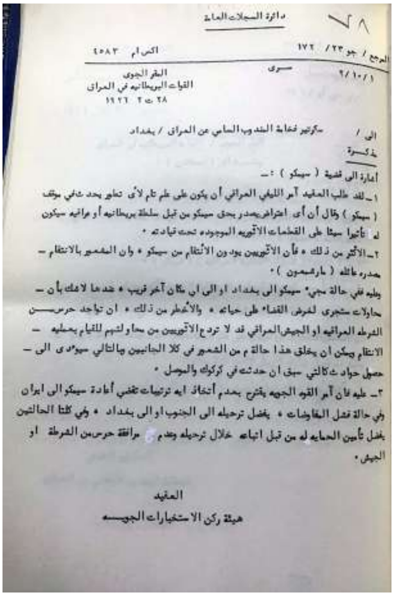

٨

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

١ / ١٠ / ٢ سري

المقر الجوي
القوات البريطانيه في العراق
٢٨ ت ٢ ١٩٢٦

الى / سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق / بغداد

مذكرة

أشارة الى قضية (سمكو) :-

١- لقد طلب العقيد آمر الليفي العراقي أن يكون على علم تام لأى تطور يحدث في موقف (سمكو) وقال أن أى اعتراض يصدر بحق سمكو من قبل سلطة بريطانيه أو عراقيه سيكون له تأثيرا سيئا على القطعات الاثوريه الموجوده تحت قيادته .

٢- الأكثر من ذلك ، فأن الاثوريين يودون الأنتقام من سمكو ، وان المقصود بالانتقام مصدره عائلة (مارشمعون) .

وعليه ففي حالة مجيء سمكو الى بغداد او الى اي مكان آخر قريب ، عندها لاشك بأن محاولات ستجرى لغرض القضاء على حياته ، والأخطر من ذلك ، ان تواجد حرس الشرطه العراقيه او الجيش العراقي قد لا تردع الاثوريين من محاولتهم للقيام بعمليه الانتقام ويمكن ان يخلق هذا حالة م من الشعور في كلا الجانبين وبالتالي سيؤدي الى حصول حوادث كالتي سبق ان حدثت في كركوك والموصل .

٣- عليه فان آمر القوه الجويه يقترح بعدم أتخاذ ايه ترتيبات تقضي أعادة سمكو الى ايران وفي حالة فشل المفاوضات ، يفضل ترحيله الى الجنوب او الى بغداد ، وفي كلتا الحالتين يفضل تأمين الحمايه له من قبل اتباعه خلال ترحيله وعدم مرافقة حرس من الشرطة او الجيش .

العقيد
هيئة ركن الاستخبارات الجويه

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣
بارەگای هێزی ئاسمانی بەریتانی لە عێراق
نهێنی
بۆ بەڕێز سکرتێری مەندوبی سامی لە عێراق- بەغداد
یاداشت
ئاماژە بە مەسەلەی سمکۆ:
ژمارە: ٢/١٠/١
ڕێکەوت: ٢٨ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦

١. عەقیدی فەرماندەی هێزی لیڤی عێراقی داوا دەکات، کە بە تەواوی ئاگاداری هەر پێشهاتێک بکرێتەوە، کە لە هەڵوێستی سمکۆدا ڕوودەدات، هەروەها ڕایگەیاند کە هەر نارەزایەتییەک لە دژی سمکۆ لەلایەن دەسەڵاتی بەریتانی یان عێراقییەوە دەربچێت، کاریگەری خراپی دەبێت لەسەر یەکینەکانی ئاشووری، کە لە ژێر فەرمانی ئەوان دان .

٢. لەوە زیاتر، ئاشوورییەکان، تۆڵە لە سمکۆ دەکەنەوە و سەرچاوەی تۆڵەکردنەوەکە، بنەماڵەی مار شەمعوونن.

بەم پێیە لە ئەگەری هاتنی سمکۆ بۆ بەغداد، یان بۆ هەر شوێنێکی دیکەی نزیک، گومانی تێدا نییە، کە هەوڵی لەناوبردنی دەدرێت، لە هەمووی مەترسیدارتر ئەوەیە کە بوونی پاسەوان لە پۆلیسی عێراق یان سوپای عێراقی، ئاشوورییەکان لە هەوڵی تۆڵەسەندنەوە ڕاناگرێت. هەردوولا هەست بەمە دەکەن، ڕەنگە ئەمەش ببێتە هۆی ڕوودانی ڕووداوی وەک ئەوانەی پێشتر لە کەرکووک و مووسڵ ڕوویانداوە.

٣. بەم پێیە، لە فەرمانی هێزی ئاسمانی، پێشنیازی ئەوە کراوە، کە هیچ کارئاسانییەک بۆ گەڕانەوەی سمکۆ بۆ ئێران نەکرێت و لە ئەگەری شکستی دانوستانەکاندا، بۆ باشووری عێراق یان بۆ بەغداد دووربخرێتەوە و لە هەردوو حاڵەتەکەدا واباشترە لەلایەن شوێنکەوتووانییەوە، پارێزگاری لێبکرێت، لە کاتی دوورخستەوەکەدا، پۆلیس یان پاسەوانی سوپا لەگەڵیدا نەبێت.

عەقیدی دەستەی ئەرکانی هەواڵگری ئاسمانی

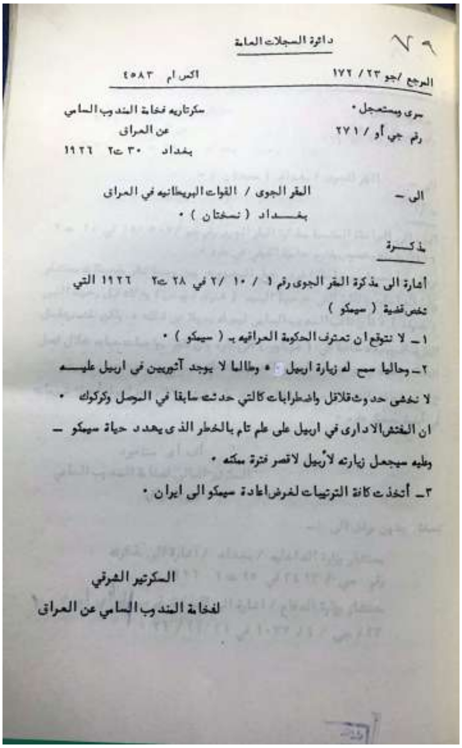

دائرة السجلات العامة

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢   اكس ام ٤٥٨٣

سري ومستعجل •   سكرتاريه فخامة المندوب السامي
رقم جي أو / ٢٧١   عن العراق
بغداد ٣٠ ت٢ ١٩٢٦

الى – المقر الجوى / القوات البريطانيه في العراق
بغــــداد (نسختان) •

مذكــرة

أشارة الى مذكرة المقر الجوى رقم ١ / ١٠ /٢ في ٢٨ ت٢ ١٩٢٦ التي تخص قضية (سيمكو)

١ـ لا نتوقع ان تعترف الحكومة العراقيه بـ (سيمكو) •

٢ـ وحاليا سمح له زيارة اربيل • وطالما لا يوجد آثوريين في اربيل عليــه لا نخشى حدوث قلاقل واضطرابات كالتي حدثت سابقا في الموصل وكركوك • ان المفتش الاداري في اربيل على علم تام بالخطر الذى يهدد حياة سيمكو – وعليه سيجعل زيارته لأربيل لاقصر فترة ممكنه •

٣ـ أتخذت كافة الترتيبات لغرض اعادة سيمكو الى ايران •

السكرتير الشرقي
لفخامة المندوب السامي عن العراق

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/   ١٧٢   ئێکس ئێم ٤٥٨٣

سکرتارییەتی مەندوبی سامی لە عێراق- بەغداد
نهێنی و بەپەلە
بۆ بەڕێز سکرتێری مەندوبی سامی لە عێراق
ژمارە: جی ئۆ /٢٧١
ڕێکەوت: ٣٠ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦

یاداشت:
ئاماژە بە یاداشتی بارەگای ئاسمانی ٢/١٠/١ لە ٢٨ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦ تایبەت بە کێشەی (سمکۆ)
١. لەو باوەڕەدانین، کە حکوومەتی عێراقی دان بە (سمکۆ) بنێت.
٢. لە ئێستادا ڕێگای پێدراوە سەردانی هەولێر بکات، لە کاتێکدا، ئاشوورییەکان لە هەولێر نین و جێگەی ترس و دڵەڕاوکێ نییە، کە ڕووداوێکی وەک موسڵ و کەرکووک ڕووبدات. پشکنەری کارگێڕی لە هەولێر، بە تەواوی ئاگاداری مەترسیەکەیە، کە لەسەر ژیانی سمکۆ هەیە، بۆیە پێویستە سەردانەکەی بۆ هەولێر، تا دەکرێت، کورت بێت.
٣. هەموو شتێک بۆ گێڕانەوەی سمکۆ بۆ ئێران ڕێک بخرێت.

سکرتێری ڕۆژهەڵاتیی
بەڕێز مەندوبی سامی لە عێراق

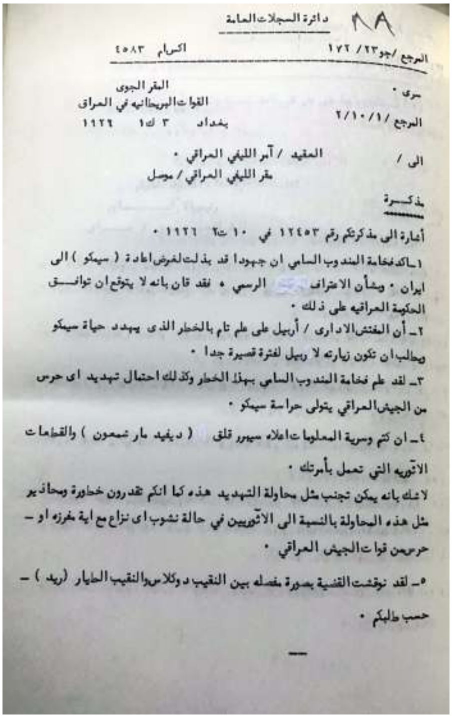

٨٨ دائرة السجلات العامة

المرجع /جو٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

سري ·
المقر الجوى
القوات البريطانيه في العراق
المرجع /١/١٠/٢ بغداد ٣ ك١ ١٩٢٦

الى / العقيد / آمر الليفي العراقي ·
مقر الليفي العراقي / موصل

مذكـــرة

أشارة الى مذكرتكم رقم ١٢٤٥٣ في ١٠ ت٢ ١٩٢٦ ·

١ـ اكد فخامة المندوب السامي ان جهودا قد بذلت لغرض اعادة (سمكو) الى ايران · وبشأن الاعتراف الرسمي · فقد قال بانه لا يتوقع ان توافـــق الحكومة العراقيه على ذلك ·

٢ـ أن المفتش الادارى / أربيل على علم تام بالخطر الذى يهدد حياة سمكو ويطلب ان تكون زيارته لاربيل لفترة قصيرة جدا ·

٣ـ لقد علم فخامة المندوب السامي بهذا الخطر وكذلك احتمال تهديد اى حرس من الجيش العراقي يتولى حراسة سمكو ·

٤ـ ان كتم وسرية المعلومات اعلاه سيبرر قلق (ديفيد مار شمعون) والقطعات الاثوريه التي تعمل بأمرتك ·

لا شك بانه يمكن تجنب مثل محاولة التهديد هذه كما انكم تقدرون خطورة ومحاذير مثل هذه المحاولة بالنسبة الى الاثوريين في حالة نشوب اى نزاع مع اية مفرزة او ـ حرس من قوات الجيش العراقي ·

٥ـ لقد نوقشت القضية بصورة مفصله بين النقيب دوكلاس والنقيب الطيار (ريد) ـ حسب طلبكم ·

—

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣
بارەگای هێزی ئاسمانی بەریتانی لە عێراق
نهێنی
بۆ بەڕێز فەرماندەی لیڤی عێراقی
بارەگای لیڤی عێراقی/ موسڵ
ژمارە: ٢/١٠/١
ڕێکەوت: ٣ی کانوونی یەکەمی ١٩٢٦

یاداشت:
ئاماژە بە یاداشتتان ژمارە ١٢٤٥٣ لە ١٠ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦.
١. جەنابی مەندوبی سامی پشتڕاستی کردەوە، کە هەوڵەکان بە مەبەستی گەڕانەوەی سمکۆ بۆ ئێران دراوە و سەبارەت بە دانپێدانانی فەرمیش، لەو باوەڕە دانییە، کە حکوومەتی عێراق بەم کارە ڕازی بێت.
٢. پشکنەری کارگێڕیی/ هەولێر بە تەواوی ئاگاداری ئەو مەترسییەیە, کە هەڕەشە لەسەر ژیانی سمکۆ دروست دەکات و داوا دەکات سەردانەکەی بۆ هەولێر بۆ ماوەیەکی زۆر کورت بێت.
٣. جەنابی مەندوبی سامی ئاگاداری ئەم مەترسییەیە، هەروەها ئەگەری مەترسی لەسەر هەر پاسەوانێکی سوپای عێراقییدا هەیە، کە پاسەوانی سمکۆ بکات.
٤. نهێنی ئەو زانیارییانەی سەرەوە، پاساو بۆ نیگەرانی (دەیڤید مار شیمۆن) و ئەو یەکە ئاشورییانەی, کە بە فەرمانی ئێوە کار دەکەن، دەهێنێتەوە.
گومانی تێدا نییە، کە دەتوانرێت خۆپارێزی لە هەوڵێکی هەڕەشەئامێزی لەو شێوەیە، لەلایەن ئاشوورییەکانەوە، لەکاتی هەر ڕووبەڕووبوونەوەیەک لەگەڵ هێزەکانی لەشکری عێراق بکرێت.
٥. ئەم کێشەیە بەتەواوی لەنێوان نەقیب دۆگلاس و نەقیبی باڵەفڕ رید تاوتوێ دەکرێت.

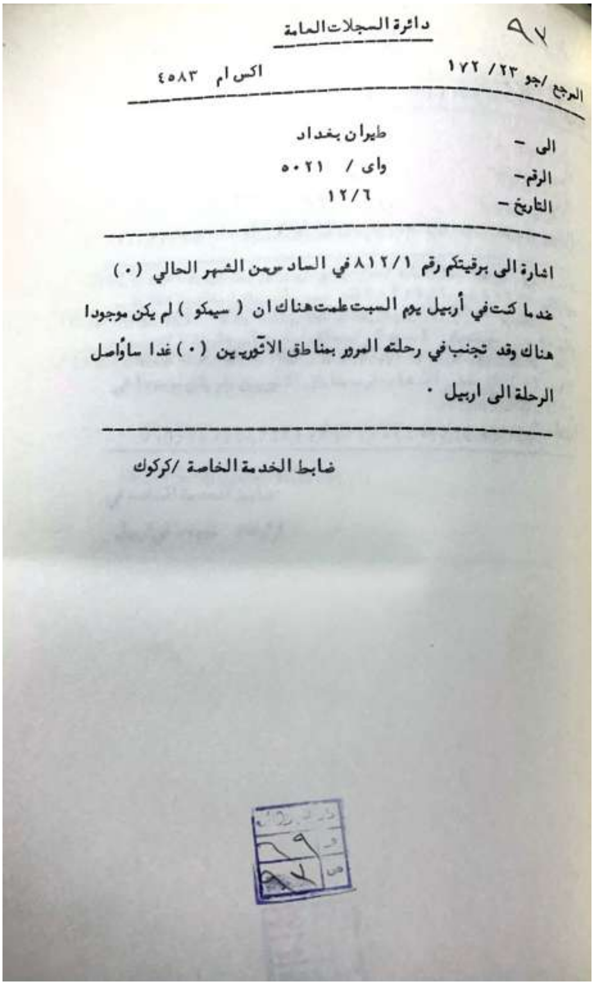

٩٧

دائرة السجلات العامة

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢   اكس ام ٤٥٨٣

الى – طيران بغداد

الرقم– واى / ٥٠٢١

التاريخ – ١٢/٦

اشارة الى برقيتكم رقم ٨١٢/١ في السادس من الشهر الحالي (٠)

عندما كنت في أربيل يوم السبت علمت هناك ان (سيمكو) لم يكن موجودا

هناك وقد تجنب في رحلته المرور بمناطق الاثوريين (٠) غدا ساواصل

الرحلة الى اربيل ٠

ضابط الخدمة الخاصة /كركوك

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/   ١٧٢   ئێکس ئێم ٤٥٨٣

بۆ/ فرۆکەوانیی بەغداد

ژمارە: وای/ ٥٠٢١

ڕێکەوت: ١٢/٢٦

ئاماژە بە بروسکەکەتان ژمارە ٨١٢/١ لە شەشی ئەم مانگە.

کاتێک ڕۆژی شەممە لە هەولێر بووم، زانیم کە سمکۆ لێرە نییە، لە گەشتەکەیدا، خۆی لە ناوچەی ئاشوورییەکان بەدوور گرتووە، بەیانی بەردەوام دەبێت لە گەشتەکەی بۆ هەولێر.

ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە کەرکووک

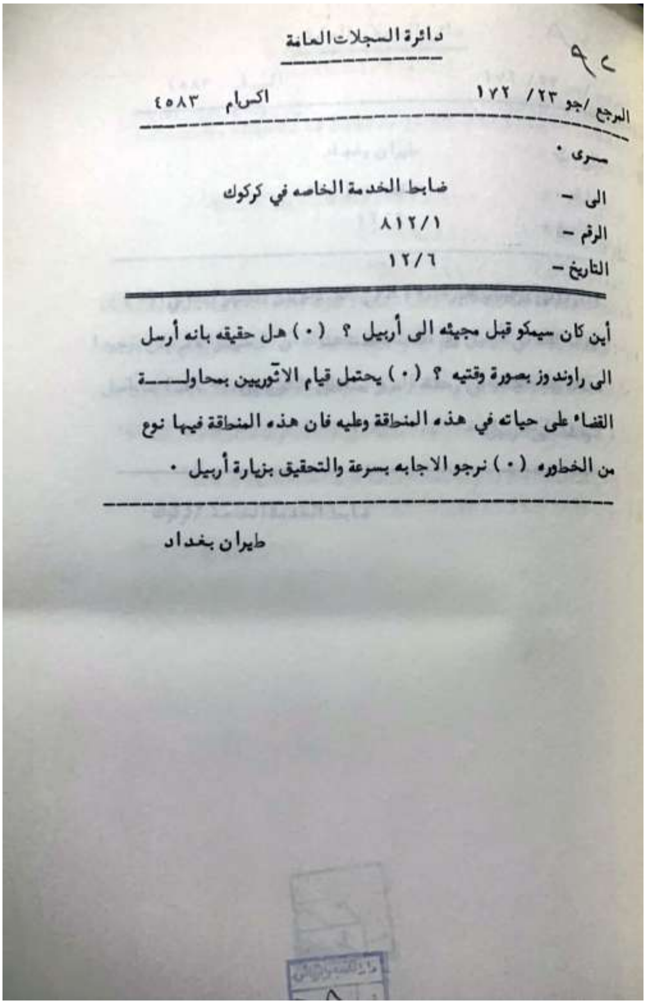

دائرة السجلات العامة

٩٢

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

سري ٠

الى – ضابط الخدمة الخاصه في كركوك

الرقم – ٨١٢/١

التاريخ – ١٢/٦

أين كان سيمكو قبل مجيئه الى أربيل ؟ (٠) هل حقيقه بانه أرسل الى راوندوز بصورة وقتيه ؟ (٠) يحتمل قيام الاثوريين بمحاولـــة القضاء على حياته في هذه المنطقة وعليه فان هذه المنطقة فيها نوع من الخطوره (٠) نرجو الاجابه بسرعة والتحقيق بزيارة أربيل ٠

طيران بغداد

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

نهێنی

بۆ/ ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە کەرکووک

ژمارە: ٨١٢/١

ڕێکەوت: ١٢/٦

سمکۆ بەرلەوەی بێتە هەولێر لە کوێ بوو؟ ئایا ڕاستە بەشێوەیەکی کاتی ڕەوانەی ڕەواندز کراوە؟ ئەگەری ئەوە هەیە ئاشوورییەکان، لەم ناوچەیە، هەوڵی لەناوبردنی بدەن، هەربۆیە ناوچەکە جۆرێک لە مەترسی تێدایە، هیواداریـن وەڵامـمان بدەنـەوە و سـەردانی هەولێـر بکـەن و بەدواداچـوون بکـەن.

هێزی ئاسمانی بەغداد

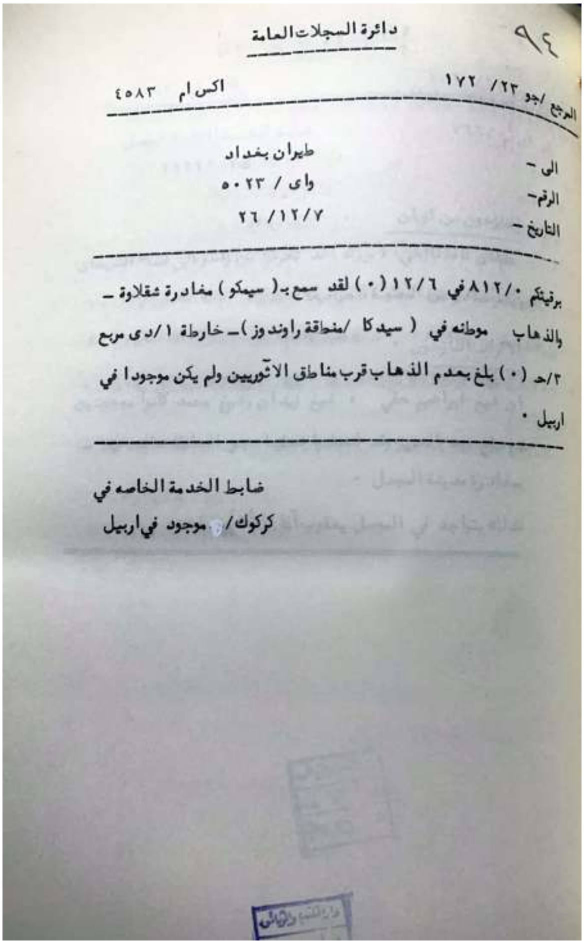
٩٤
دائرة السجلات العامة

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

الى – طيران بغداد
الرقم– واى / ٥٠٢٣
التاريخ – ٢٦/١٢/٧

برقيتكم ٨١٢/٠ في ١٢/٦ (٠) لقد سمع بـ(سيمكو) مغادرة شقلاوة – والذهاب موطنه في (سيدكا /منطاقة راوندوز)– خارطة ١/دى مربع ٣/حـ (٠) بلغ بعدم الذهاب قرب مناطق الاثوريين ولم يكن موجودا في اربيل .

ضابط الخدمة الخاصه في
كركوك/ موجود في اربيل

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان
سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

بۆ/ فڕۆکەوانیی بەغداد
ژمارە: وای/ ٥٠٢٣
ڕێکەوت: ١٩٢٦/١٢/٧

بروسکەتان، ژمارە ٨١٢/٠ لە ڕێکەوتی ١٩٢٦/١٢/٦ .
بیستراوە کە سمکۆ شەقڵاوەی جێهێشتووە و چووەتە ناوچەکەی خۆی لە (سیدەکان- ناوچەی ڕەواندز)، نەخشەی ١/دی چوارگۆشە ٣/ح. لە ناوچەی ئاشوورییەکان نییە و لە هەولێریش نییە.

ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە کەرکووک-
کە ئێستا لە هەولێرە

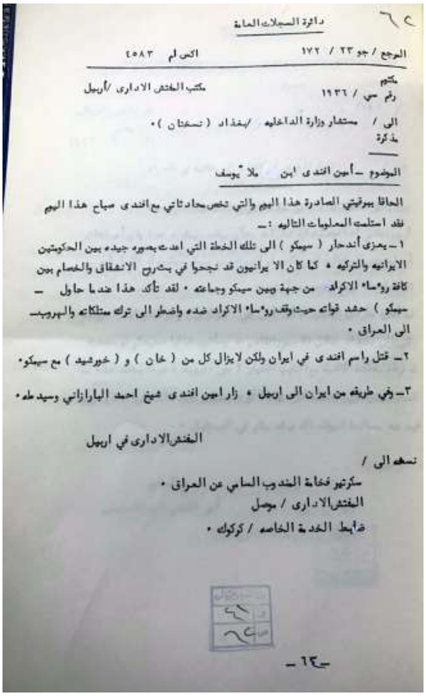

دائرة السجلات العامة

المرجع / جو ٢٣ / ١٧٢ اكس لم ٤٥٨٣

مكتوم
رقم سي / ١٩٣٦ مكتب المفتش الاداري /أربيل

الى / مستشار وزارة الداخليه /بغداد (نسختان).
مذكرة

الموضوع - أمين افندي ابن ملا يوسف

الحاقاً ببرقيتي الصادرة هذا اليوم والتي تخص محادثاتي مع افندي صباح هذا اليوم فقد استلمت المعلومات التاليه :-

١- يعزى أندحار (سمكو) الى تلك الخطة التي اعدت بصوره جيده بين الحكومتين الايرانيه والتركيه . كما كان الايرانيون قد نجحوا في بث روح الانشقاق والخصام بين كافة رؤساء الاكراد من جهة وبين سمكو وجماعته . لقد تأكد هذا عندما حاول - سمكو) حشد قواته حيث وقف رؤساء الاكراد ضده واضطر الى ترك ممتلكاته والهروب الى العراق .

٢- قتل راسم افندي في ايران ولكن لايزال كل من (خان) و (خورشيد) مع سمكو.

٣- وفي طريقه من ايران الى اربيل . زار امين افندي شيخ احمد البارازاني وسيد طه.

المفتش الاداري في اربيل

نسخه الى /
سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق .
المفتش الاداري / موصل
ضابط الخدمة الخاصه / كركوك .

-٦٤-

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

فەرمانگەی تۆماری گشتی
بارەگای ئاسمانی هێزەکانی بەریتانیا لە عێراق/ بەغداد

ژمارە: سی /١٩٣٦
نووسینگەی پشکنەری کارگێڕی هەولێر
بۆ وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد (دوو دانە)
بابەت/ ئەمین ئەفەندی کوڕی مەلا یوسف

هاوپێچ لەگەڵ ئەو بروسکەیەی کە ئەمڕۆ نێردراوە، کە تایبەتە بە گفتوگۆکانی ئەم بەیانییە لەگەڵ ئەفەندی، ئەم زانیاریانەم پێگەیشتووە:

١. شکستی سمکۆ بۆ ئەو پلانە دەگەڕێتەوە، کە لە نێوان حکوومەتی ئێران و تورکیادا بە باشی ئامادەکرابوو، ئێرانییەکان سەرکەوتووبوون لە بڵاوکردنەوەی گیانی ناتەبایی و دووبەرەکی لە نێوان هەموو سەرکردەکانی کورد لە لایەک و لە نێوان سمکۆ و دەستەکەیدا. ئەمەش کاتێک پشتڕاستکرایەوە، کە سمکۆ هەوڵییدا هێزەکانی کۆبکاتەوە، بەو پێیەی سەرکردەکانی کورد لەدژی وەستابوون، بۆیە ناچار بوو کەلوپەلەکانی بەجێبهێڵێت و هەڵبێت بۆ عێراق.
٢. ڕاسیمەفەندی لە ئێران کوژرا، بەڵام هەردوو (خان) و (خورشید) تا ئێستاش لەگەڵ سمکۆن.
٣. ئەمین ئەفەندی لە ڕێگەی سەردانەکەی لە ئێرانەوە بۆ هەولێر، سەردانی شێخ ئەحمەدی بارزانی و سەید تەهای کردووە.

پشکنەری کارگێڕی هەولێر
وێنەیەک بۆ:
- سکرتێری جەنابی مەندوبی سامی لە عێراق
- پشکنەری کارگێڕیی موسڵ.
- ئەفسەری ڕاژەی تایبەت-کەرکووک

دائرة السجلات العامة

١١١

المرجع /جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

(٤) تعين سوار الكلاوي رئيسا لقبيلة مانكو الزيدي .

(د) سيمكو

بعد عودة شقيقة أحمد أغا واجتماعه بالسلطات الحكومية في أربيل . طلب
(سيمكو) تحريريا اعطائه موافقة العودة الى شعبه (١٢٠ عائلة تقريبا)
في (سيد كا) - خارطة آي دي - مربع ٣ حـ وقال بانه يود زيارة أربيل
لفترة قصيرة . لقد أنذر بتجنب الاماكن التي يتواجد بها الاثوريين

(هـ) أماكن القبائل

علم ان قبيلة (هركي) قد وصلت الى سهل حرير .

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

(٤) دانانی سوار ئەلکلاوی وەک سەرۆکی گۆزی مانکو ئەلزەیدی

(د) سمکۆ

دوای گەڕانەوەی خوشکی ئەحمەد ئاغا و کۆبوونەوەی لەگەڵ دەسەڵاتدارانی حکوومەت لە هەولێر، سمکۆ بە نووسراوێک داوای کردووە، ڕەزامەندی پێبدەن بۆ گەڕانەوەی بۆ ناو هۆزەکەی (نزیکەی ١٢٠ خێزان) لە سیدەکان، نەخشەی ئەی دی، چوارگۆشەی ٣، گووتی بۆ ماوەیەکی کورت سەردانی هەولێر بکات، ئاگادارکرایەوە کە خۆی لەو شوێنانە بەدوور بگرێت کە ئاشوورییەکانی لێیە.

(هـ) زاندراوە کە هەرکییەکان گەیشتوونەتە دەشتی هەریر.

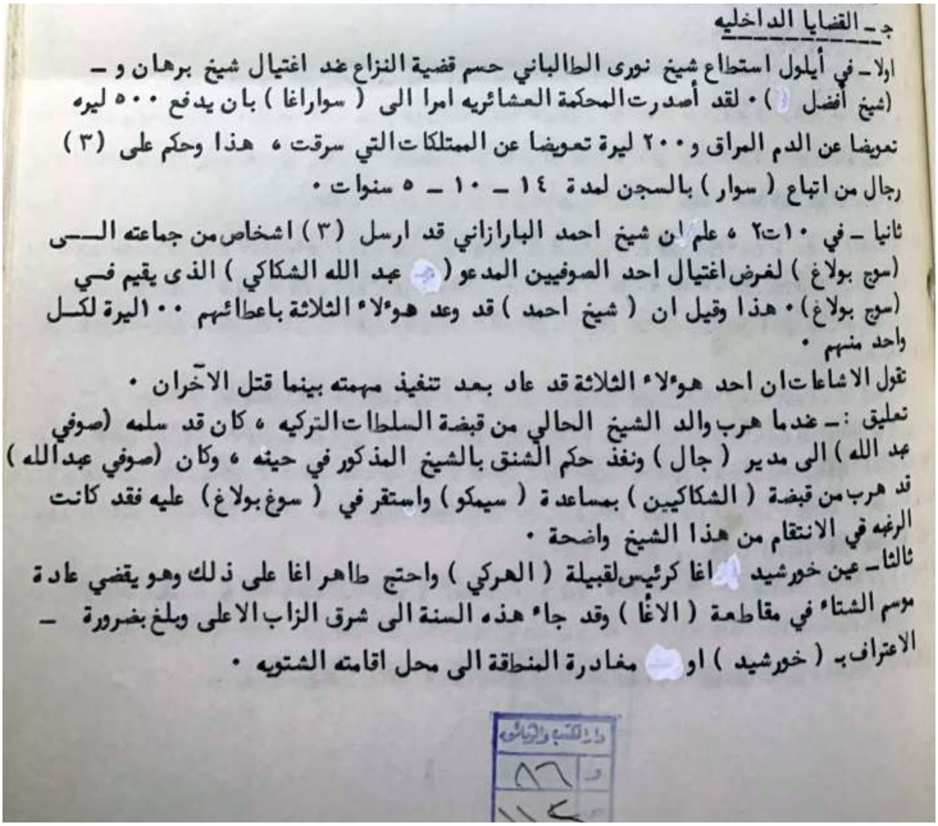

جـ- القضايا الداخليه

اولا- في أيلول استطاع شيخ نورى الطالباني حسم قضية النزاع عند اغتيال شيخ برهان و - (شيخ أفضل ( ) • لقد أصدرت المحكمة العشائريه امرا الى (سواراغا) بان يدفع ٥٠٠ ليره تعويضا عن الدم المراق و ٢٠٠ ليرة تعويضا عن الممتلكات التي سرقت ، هذا وحكم على (٣) رجال من اتباع (سوار) بالسجن لمدة ١٤ - ١٠ - ٥ سنوات •

ثانيا - في ١٠ت٢ ، علم ان شيخ احمد البارازاني قد ارسل (٣) اشخاص من جماعته الـــى (سوج بولاغ) لغرض اغتيال احد الصوفيين المدعو (عبد الله الشكاكي) الذى يقيم فـي (سوج بولاغ) • هذا وقيل ان (شيخ احمد) قد وعد هوءلاء الثلاثة باعطائهم ١٠٠ اليرة لكـل واحد منهم •

تقول الاشاعات ان احد هوءلاء الثلاثة قد عاد بعد تنفيذ مهمته بينما قتل الآخران •

تعليق :- عندما هرب والد الشيخ الحالي من قبضة السلطات التركيه ، كان قد سلمه (صوفي عبد الله) الى مدير (جال) ونفذ حكم الشنق بالشيخ المذكور في حينه ، وكان (صوفي عبد الله) قد هرب من قبضة (الشكاكيين) بمساعدة (سيمكو) واستقر في (سوغ بولاغ) عليه فقد كانت الرغبه في الانتقام من هذا الشيخ واضحة •

ثالثا- عين خورشيد اغا كرئيس لقبيلة (الهركي) واحتج طاهر اغا على ذلك وهو يقضي عادة موسم الشتاء في مقاطعة (الاغا) وقد جاء هذه السنة الى شرق الزاب الاعلى وبلغ بضرورة - الاعتراف بـ (خورشيد) او مغادرة المنطقة الى محل اقامته الشتويه •

دار الكتب والوثائق

دۆسیەی جموجۆڵی سمکۆی شکاک لە لیوای هەولێر ١٩٢٦-١٩٢٧ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٢ ئێکس ئێم ٤٥٨٣

ج. مەسەلە ناوخۆییەکان

یەکەم. لە مانگی ئەیلولدا، شێخ نووری تاڵەبانی توانی ناکۆکی لەسەر کوشتنی شێخ بورهان و شێخ ئەفزەڵ، چارەسەر بکات. دادگای هۆزایەتی، فەرمانی بە (سواراغا) کردووە، کە بڕی (٥٠٠) لیرە قەرەبووی خوێنەکە بدات، هەروەها (٢٠٠) لیرەش لە بری ئەو سامانەی کە دزیویەتی. هەروەها سێ کەس لە پیاوانی سواراغا بە سزای (١٤) بۆ (١٠) بۆ (٥) ساڵ زیندانی بکرێن.

دووەم. لە ڕێککەوتی ١٠ی تشرینی دووەمی ١٩٢٦، زانراوە کە شێخ ئەحمەد بارزانی سێ کەسی لە پیاوەکانی ناردووە بۆ (ساوج بۆلاغ-مەهاباد)، بە مەبەستی کوشتنی یەکێک لە سۆفییەکان بە ناوی (عەبدوڵڵا شکاک)، کە نیشتەجێی ساوج بۆلاقە، دەگوترێت، کە شێخ ئەحمەد بەڵێنی بەم سێ کەسە داوە، بۆ هەر یەکێکیان ١٠٠ لیرەیان پێبدات. دەنگۆی ئەوە هەیە کە یەکێک لەم سێ کەسە، دوای جێبەجێکردنی ئەرکەکەی گەڕاوەتەوە، لە کاتێکدا دووەکەی دیکە کوژراون.

سەرنج: کاتێک باوکی شێخی ئێستا (مەبەستی شێخ عەبدولسەلام بارزانییە، برا گەورەی شێخ ئەحمەدە، نەک باوکی-و)، لە دەست دەسەڵاتی تورک ڕایکردووە، سۆفی عەبدوڵڵا ڕادەستی بەڕێوەبەری (چاڵ)ی کردووەتەوە، ئەوانیش لە سێدارەیان داوە. پاشان سۆفی عەبدوڵڵا، لە ناو شکاکەکان ڕایکردووە و بە هاوکاری سمکۆ، لە (ساوج بۆلاق) گیرساوەتەوە، ئارەزووی تۆڵەکردنەوەی ئەم شێخە، لەم، شتێکی ڕوون بووە.

سێیەم. خورشید ئاغا وەک سەرۆکی هەرکییەکان داندراوە، تاهیر ئاغا بەمە ڕازی نەبووە، زستانەکەی لە ناوچەکەی ئاغادا بەسەربردووە و ئەم ساڵ گواستیویەتییەوە، بۆ ڕۆژهەڵاتی زێی گەورە. ئاگادارکرایەوە، کە پێویستە دان بە خورشید بنێت، یان ناوچەکە بۆ ئەو شوێنە جێبێڵێت (وەک شوێنی نیشتەجێبوونی زستانە).

جووڵانـەوەی شـێخ ئەحمەدی بارزان لە سنووری لیوای هەولێر
١٩٢٥-١٩٢٨

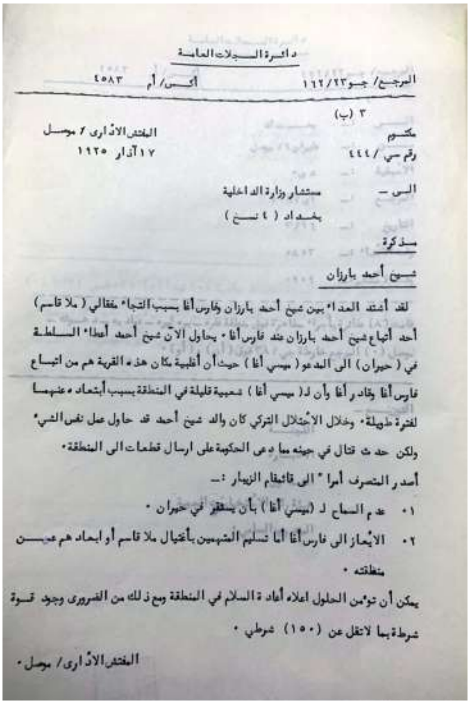
دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٣ (ب)

مكتوم
رقم سي/ ٤٤٤

المفتش الاداري / موصل
١٧ آذار ١٩٢٥

الى — مستشار وزارة الداخلية
بغداد (٤ نسخ)

مذكرة

شيخ أحمد بارزان

لقد أشتد العداء بين شيخ أحمد بارزان وفارس أغا بسبب التجاء مقتالي (ملا قاسم) أحد أتباع شيخ أحمد بارزان عند فارس أغا . يحاول الآن شيخ أحمد أعطاء السلطة في (حيران) الى المدعو (ميسي أغا) حيث أن أغلبية سكان هذه القرية هم من اتباع فارس أغا وقادر أغا وأن لـ (ميسي أغا) شعبية قليلة في المنطقة بسبب أبتعاده عنهما لفترة طويلة. وخلال الأحتلال التركي كان والد شيخ أحمد قد حاول عمل نفس الشيء ولكن حدث قتال في حينه مما دعى الحكومة على ارسال قطعات الى المنطقة.

أصدر المتصرف أمراً الى قائمقام الزيبار :-

١. عدم السماح لـ (ميسي أغا) بأن يستقر في حيران .

٢. الايعاز الى فارس أغا أما تسليم المتهمين بأغتيال ملا قاسم أو ابعادهم عن منطقته .

يمكن أن تؤمن الحلول اعلاه أعادة السلام في المنطقة ومع ذلك من الضروري وجود قوة شرطة بما لاتقل عن (١٥٠) شرطي .

المفتش الاداري/ موصل .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٣ (ب)

نهێنی
ژمارە سی/ ٤٤٤

پشکنەری کارگێڕی موسڵ
١٧/ ئادار/ ١٩٢٥

بۆ/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ
بەغداد (چوار دانە)

یاداشت:

شێخ ئەحمەدی بارزان:

دوژمنایەتی نێوان شێخ ئەحمەدی بارزان و فارس ئاغا بەهۆی پەناهێنانی مفقالی (مەلا قاسم)، کە یەکێکە لە شوێنکەوتەکانی شێخ ئەحمەد، بۆ لای فارس ئاغا، توند بووە. لە ئێستادا شێخ ئەحمەد هەوڵ دەدات لە (حیران) دەسەڵات بداتە کەسێك بەناوی (میسی ئاغا)، ئەمە لەکاتێکدا زۆرینەی خەڵکی ئەو گوندە لە شوێنکەوتەی فارس ئاغا و قادر ئاغان، (میسی ئاغا) خاوەن جەماوەرێکی کەمە لە ناوچەکەدا، ئەمەش بەهۆی ئەوەی ماوەیەکی زۆرە لەوێ دوورکەوتووەتەوە. لەکاتی داگیرکاری تورکیادا باوکی شێخ ئەحمەد ویستی هەمان شت بکات، بەڵام لەو کاتەدا شەڕ ڕوویدا، بۆیە ئەمە وای لە حکوومەت کرد، کە چەند یەکەیەکی سەربازی بۆ ناوچەکە بنێرێت.

موتەسەڕیف فەرمانێکی بۆ قایمقامی زێبار دەرکردووە:

١. ڕێگەنەدرێت میسی ئاغا لە حیران نیشتەجێ بێت.

٢. داوا لە فارس ئاغا بکرێت، یا تۆمەتبارانی تیرۆرکردنی مەلا قاسم بەدەستەوە بدات، یاخود لە ناوچەکە دووریان بخاتەوە.

دەکرێت ئەم چارەسەرییانەی سەرەوە ئاشتی بۆ ناوچەکە بگەڕێنێتەوە، لەگەڵ ئەوەشدا پێویستە هێزێکی پۆلیس، کە لە (١٥٠) پۆلیس کەمتر نەبێت، لە ناوچەکەدا هەبێت.

پشکنەری کارگێڕی موسڵ

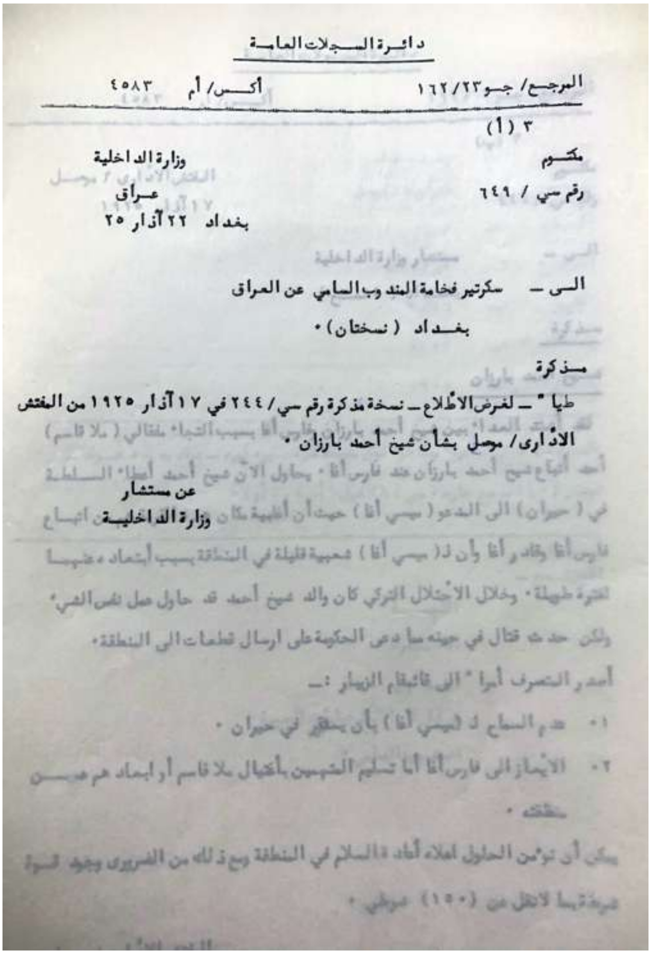

دائرة السجلات العامة

المرجع/ جو٢٣/١٦٢ أكس/ أم ٤٥٨٣

٣ (أ)

مكتوم وزارة الداخلية

رقم سي / ٦٤٩ عراق

بغداد ٢٢ آذار ٢٥

الى — سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق

بغداد (نسختان) .

مذكرة

طيا " — لغرض الاطلاع — نسخة مذكرة رقم سي/ ٢٤٤ في ١٧ آذار ١٩٢٥ من المفتش الاداري/ موصل بشأن شيخ أحمد بارزان .

عن مستشار
وزارة الداخلية

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٣ (أ)

نهێنی وەزارەتی ناوخۆ/ عێراق

ژمارە سی/ ٦٤٩ بەغداد/ ٢٢/ ئادار/ ٢٥

وەرگێڕانی یاداشتی ژمارە ١٦٢ لە ١١/٤/١٩٢٥ لە موتەسەڕیفی موسڵ بۆ وەزارەتی ناوخۆ.

بۆ- سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق

بەغداد (دوو دانە).

یاداشت:

هاوپێچ – بۆ ئاگاداربوون- دانەیەك لە یاداشتی ژمارە سی/ ٢٤٤ لە ١٧ی ئاداری ١٩٢٥ لە پشکنەری کارگێڕی موسڵ دەربارەی شێخ ئەحمەدی بارزان.

لەجیاتی/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ

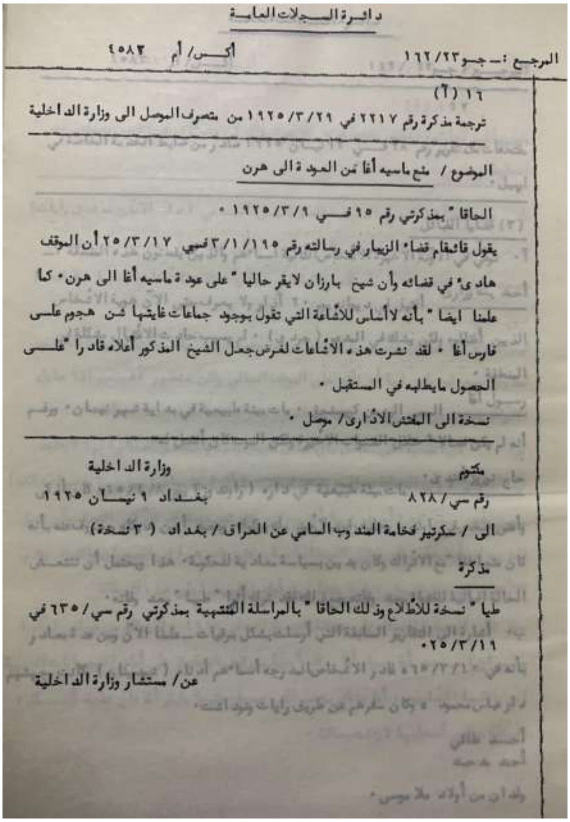
دائرة السجلات العامة

المرجع :- جو٢٣/ ١٦٢   أكس/ أم ٤٥٨٢

١٦ (آ)

ترجمة مذكرة رقم ٢٢١٧ في ٢٩/ ٣/ ١٩٢٥ من متصرف الموصل الى وزارة الداخلية

الموضوع / منع ماسيه أغا من العودة الى هرن

الحاقاً بمذكرتي رقم ٩٥ في ٩/ ٣/ ١٩٢٥ .

يقول قائمقام قضاء الزيبار في رسالته رقم ١٩٥/ ١/ ٣ في ١٧/ ٣/ ٢٥ أن الموقف هادئ في قضائه وأن شيخ بارزان لايقر حالياً على عودة ماسيه أغا الى هرن . كما علمنا ايضاً بأنه لاأساس للاشاعة التي تقول بوجود جماعات غايتها شن هجوم على فارس أغا . لقد نشرت هذه الاشاعات لغرض جعل الشيخ المذكور أعلاه قادراً على الحصول مايطلبه في المستقبل .

نسخة الى المفتش الاداري/ موصل .

مكتوم   وزارة الداخلية

رقم سي/ ٨٢٨   بغداد ٩ نيسان ١٩٢٥

الى / سكرتير فخامة المندوب السامي عن العراق / بغداد (٣ نسخة)

مذكرة

طياً نسخة للاطلاع وذلك الحاقاً بالمراسلة المنتهية بمذكرتي رقم سي/ ٦٣٥ في ١٩/ ٣/ ٢٥.

عن/ مستشار وزارة الداخلية

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان --------------------------------- سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٦٢   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٢ ١٦ (أ) وەرگێڕانی یاداشتی ژمارە ٢٢١٧ لە ١٩٢٥/٣/٢٩ لە موتەسەڕیفی موسڵ بۆ وەزارەتی ناوخۆ بابەت/ ڕێگریکردن لە گەڕانەوەی ماسیە ئاغا بۆ هرن. وەك پاشكۆیەك بۆ هەردوو یاداشتی ژمارە ٩٥ لە ڕێككەوتی ١٩٢٥/٣/٩ قایمقامی قەزای زێبار لە نامەی ژمارە ١٩٥/ ١/ ٣ لە ٢٥/٣/١٧ دەڵێ بارودۆخ لە قەزاکەیدا هێمنە و شێخی بارزان لە ئێستادا لەگەڵ ئەوەشدا نییە ماسیە ئاغا بگەڕێتەوە هرن. هەروەك زانیومانە کە ئەو دەنگۆیە هیچ بنچینەیەکی نییە، کە دەڵێ چەند کۆمەڵەیەك هەن، مەبەستیانە هێرش بکەنە سەر فارس ئاغا. ئەو دەنگۆیانە بۆ ئەوە بڵاوکراونەتەوە، تا شێخی ناوبراو بتوانێت ئەوەی لە داهاتوودا داوای دەکات بەدەستیبهێنێت. وێنەیەك بۆ پشکنەری کارگێڕی/ موسڵ ژمارە/ سی ٨٢٨   وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد   ٩/ نیسان/ ١٩٢٥ بۆ/ سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی لە عێراق/ بەغداد (٣ وێنە). یاداشت: هاوپێچ وێنەیەك بۆ ئاگاداری ئەمەش وەك پاشكۆیەك بۆ نامەگۆڕکێیە کۆتاییپێهاتووەکان لە هەردوو یاداشتی ژمارە سی/ ٦٣٥ لە ٢٥/٣/١٩. لەلایەن/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ

دائرة السجلات العامة

مرجع / جو ٢٣/ ١٧٢ اكس ام ٤٥٨٣

مقتطفات من تقرير رقم آى آر بي /١٠/ جو /١٨ في ٧ ت١ ١٩٢٦ استلم من ضابط الخدمة الخاصة / كركوك بعد جولته في الحدود الشماليه الشرقيه من العراق .

٤ – العوامل السياسيه .

آ – الموقف تجاه الحكومة

لقد كان واضحا من خلال زياراتي ان عددا من روساء الأكراد لا يحترمون ويكرهون الحكومة العراقيه كما لا يبدون بأى صداقة تجاه الحكومة البريطانيه وحجتهم ان الحكومة العربيه تكرههم . ومع ذلك . ينظرون الى الأوربيين على أنهم (كفرة) . هذا وقد سمع لبعض الروساء منهم أمثال شيخ احمد البارازاني التعامل بصوره مباشره مع [illegible] مقرات الولايات ان شيخ بارازان الحالي يعارض التعامل مع القائمقام فقط ويدعي ان الحكومة العراقيه – لا تستطيع السيطره على كردستان بدون اسناد من الحكومة البريطانيه .

كان موقف أهالي المنطقة تجاه الرتل غير ودّى وذلك بسبب شمول الرتل على قطعات – آثوريه مسيحيه . ان القرويين في بعض المناطق مصابون بالهلع والخوف بسبب القصص – الخرافيه ولكنهم وجدوا بعد ذلك بانه لا يوجد سبب يدعو الى ذلك .

يعتقد ان شيخ احمد قد اصدر تعليمات الى مناطق بارازان . ما زوری و شروان بعدم بيع اى شيء الى الرتل وكان من الضروري [illegible] ابتياع المواد بواسطة الوكيل المدعـو (شريف آغا) وهو نائب شيخ احمد الذى رافق الرتل عند تنقله في هذه المناطق وقد أبدى مساعدة كبيرة الى الرتل . وكان مثال الشخص المرافق لضابط الخدمة الخاصة وبذل قصارى جهده لضمان عدم حصول على اية معلومات بدون معرفته او – موافقته .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

بەشێک لە ڕاپۆرتی ژمارە ئەی ئار بی /١٠/ جۆ /١٨ لە ٧ی تشرینی یەکەمی ١٩٢٦ کە لە ئەفسەری خزمەتی تایبەت / کەرکوک وەریگرتووە دوای گەشتەکەی بۆ سنوورەکانی باکووری ڕۆژهەڵاتی عێراق.

٤. هۆکارە سیاسییەکان.

هەڵوێست بەرامبەر حکوومەت.

من لە کاتی سەردانەکەمدا، بەڕوونی ئەوەم ڕاگەیاندووە، کە ژمارەیەک سەرکردەی کورد، ڕێز لە حکوومەتی عێراق ناگرن و ڕقیان لێی دەبێتەوە، هەروەها ئەوان قەرزاری هیچ دۆستایەتییەک، بەرامبەر بە حکوومەتی بەریتانیا نین و پاساوەکەیان ئەوەیە، کە حکوومەتی عەرەبی، ڕقی لێیانە و بەچاوی (کافر) سەیری ئەوروپییەکان دەکەن. لە هەندێک لە سەرکردەکانمان گوێ لێبووە، کە شێخ ئەحمەد بارزانی، ڕاستەوخۆ مامەڵە لەگەڵ بارەگای ویلایەتەکان دەکات و دژی مامەڵەکردنە لەگەڵ قایمقامەکان و بانگەشەی ئەوە دەکات کە حکوومەتی عێراق، بەبێ پاڵپشتی حکوومەتی بەریتانیا ناتوانێت کۆنترۆڵی کوردستان بکات.

هەڵوێستی خەڵکی ناوچەکە بەرامبەر بە کاروانە سەربازییەکان نادۆستانەیە، بەهۆی ئەوەی، کە کاروانەکان، یەکەکانی مەسیحیی ئاشووری لەخۆگرتبوو. گوندنشینەکان لە هەندێک ناوچەدا، لە چیرۆکە ئەفسانەییەکان دەترسن، بەڵام دواتر بۆیان دەردەکەوێت، کە هیچ هۆکارێک نییە بۆ ئەوەی ئەو کارە بکەن.

پێدەچێت شێخ ئەحمەد، ڕێنمایی بە ناوچەکانی بارزان دابێت (مزووری و شێروان)، کە هیچ شتێک بە کاروانەکە نەفرۆشن. ئەگەر پێویست بوو، کەرەستەکان لە ڕێگەی بریکار (شەریف ئاغا)ە بکڕن، کە جێگری شێخ ئەحمەدە و یاوەری کاروانەکە بووە کاتێک لەو ناوچانەدا جوڵەی کردووە و ئەویش هاوکارییەکی زۆری نیشانداوە بۆ کاروانەکە. ئەو نموونەی ئەو کەسە بوو کە یاوەری ئەفسەری خزمەتی تایبەت بوو و هەموو هەوڵێکی خۆی دەدا بۆ ئەوەی هیچ زانیارییەک بەبێ ئاگاداری و ڕەزامەندی ئەو بەدەست نەهێنێت.

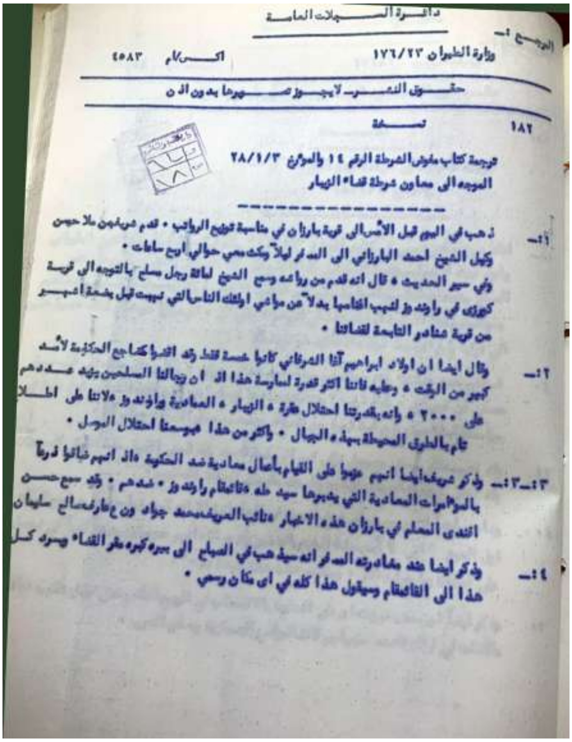
دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر لايجوز تصويرها بدون اذن

١٨٢ نسخة

ترجمة كتاب مفوض الشرطة الرقم ١٤ والمؤرخ ٢٨/١/٣

الموجه الى معاون شرطة قضاء الزيبار

١:- ذهب في اليوم قبل الامس الى قرية بارزان في مناسبة توزيع الرواتب . فقدم شريف ملا حسين وكيل الشيخ احمد البارزاني الى المخفر ليلاً ومكث معي حوالي اربع ساعات . وفي سير الحديث . قال انه قدم من وراءه وسمع الشيخ لمائة رجل مسلح بالتوجه الى قرية كوري في راوندوز لنهب اغنامها بدلاً من مواشي اولئك الناس التي نهبت قبل بضعة اشهر من قرية شانه دهر التابعة لقضائنا .

٢:- وقال ايضا ان اولاد ابراهيم آغا الشرفاني كانوا خمسة فقط وقد اقلقوا الحكومة لأمد كبير من الوقت . وعليه فاننا اكثر قدرة لممارسة هذا اذ ان رجالنا المسلحين يزيد عددهم على ٢٠٠٠ . وانه بمقدرتنا احتلال طرق . الزيبار . العمادية وراوندوز ولاننا على اطلاع تام بالطرق المحيطة بهذه الجبال . واكثر من هذا هو بوسعنا احتلال الموصل .

٣:- وذكر شريف ايضا انهم عزموا على القيام بأعمال معادية ضد الحكومة اذ انهم ضاقوا ذرعاً بالمؤامرات المعادية التي يدبرها سيد طه قائمقام راوندوز ضدهم . وقد سمع حسن افندي المعلم في بارزان هذه الاخبار ونائب العريف محمد جواد ون ع عارف وصالح سليمان

٤:- وذكر ايضا عند مغادرته المخفر انه سيذهب في الصباح الى بيره كبره مقر القضاء ويسرد كل هذا الى القائمقام وسيقول هذا كله في اي مكان وصل .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

وەرگێڕانی نووسراوی ڕێپێدراوی پۆلیس بە ژمارە ١٤ لە ڕێکەوتی ١٩٢٨/١/٣ کە ئاراستەی یاریدەدەری پۆلیسی قەزای زێبار کراوە

دوو ڕۆژ پێش ئێستا بەبۆنەی دابەشکردنی مووچەوە، چوومە گوندی بارزان، شەریف مەلا حەسەن، بریکاری شێخ ئەحمەد بارزانی، شەوێ هات بۆ بنکەی پۆلیس، نزیکەی ٤ کاتژمێر لەگەڵم بوو.

لە درێژەی قسەکانیدا گووتی، شێخ ڕێگەی بە سەد کەس لە چەکدارەکانی داوە, کە بە چەکەوە بچنە گوندی کورزێ لە ڕەواندز، بە مەبەستی تاڵان و بڕۆی مەڕوماڵاتەکان لەبەرامبەر تاڵانکردنی مەڕوماڵاتی خەڵکی گوندی شانەدەری سەر بە قەزاکەمان، کە پێش چەند مانگێک ئەنجام درابوو.

٢. هەروەها گووتی منداڵەکانی ئیبراهیم ئاغای شەڕەفانی، کە تەنها پێنج کەس بوون، ئەوان کاتێکی زۆریان بە گێرمە و کێشە لەگەڵ حکوومەت بەسەر دەبرد، بەو پێیە، ئێمە کە زیاتر لە ٢٠٠٠ پیاوی چەکدارمان هەیە، زیاتر توانای ئەنجامدانی ئەم کارەمان هەیە، دەتوانین دەست بەسەر ئاکرێ و زێبار و ئامێدی و ڕەواندزدا بگرین، چونکە ئێمە بە تەواوی شارەزای ڕێگاکانی دەوروبەری ئەم شاخانەین، زیاتر لەوەش دەتوانین موسڵ داگیر بکەین.

٣. هەروەها شەریف ڕایگەیاند، کە ئەوان بڕیاریان داوە کاری دوژمنکارانە لە دژی حکوومەت ئەنجام بدەن، ئەوان لەو پیلانە دوژمنکارانەی سەید تەهای قایمقامی ڕەواندز بێزار بوون، کە لە دژی ئەوان دایڕشتبوو. حەسەن ئەفەندی مامۆستا لە بارزان ئەم هەواڵەی لە نائیب عەریف محەمەد جەواد و ن.ع عارف و ساڵح سلێمان، بیستووە.

٤. لە کاتی دەرچوونی لە بنکەی پۆلیس، باسی لەوە کرد کە بەیانی دەچێتە بیرەکەپرا ناوەندی قەزا و هەموو ئەمانە بە قایمقام ڕادەگەیەنێت و لە هەموو شوێنێکی فەرمییدا، ئەم بابەتە باس دەکات.

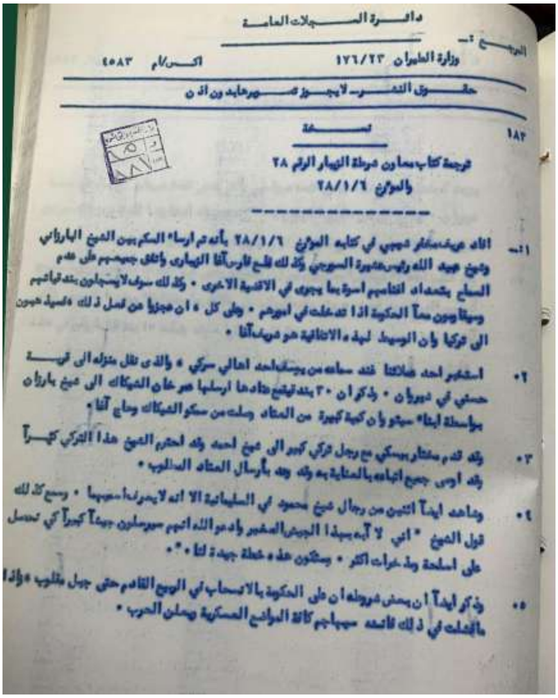

دائـــرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر - لايجوز نشرها بدون اذن

١٨٢ نسخة

ترجمة كتاب معاون شرطة الزيبار الرقم ٢٨ والمؤرخ ٢٨/١/٦

---

١. الاف عريف مختار شيهي في كتابه المؤرخ ٢٨/١/٦ بأنه تم ارساء السلم بين الشيخ البارزاني وشيخ عبيد الله رئيس عشيرة السورجي وكذلك شيخ فارس آغا الزيباري واتفق جميعهم على عدم السلاح بتعداد اقتنائهم اسوة بما يجري في الاقضية الاخرى . وكذلك سوف لايسجلون بنادقهم ويقاومون معاً الحكومة اذا تدخلت في امورهم . وعلى كل ، ان عجزوا عن فعل ذلك فسيلجؤون الى تركيا وان الوسيط لهذه الاتفاقية هو شريف آغا .

٢. استخبر احد ضباطنا ... من يوسف احد اهالي سركي ، والذي نقل منزله الى قرية حسني في شيروان ، وذكر ان ٣٠ بندقية مع عتادها ارسلها عمر خان الشكاك الى شيخ بارزان بواسطة ابناء سيتو وان كمية كبيرة من العتاد وصلت من سمكو الشكاك وحاجي آغا .

٣. وقد قدم مختار بيسكي مع رجل تركي كبير الى شيخ احمد وقد احترم الشيخ هذا التركي كثيراً وقد اوصى جميع اتباعه بالعناية به وقد وعد بارسال العتاد المطلوب .

٤. وشاهد ايضاً اثنين من رجال شيخ محمود في السليمانية الا انه لايعرف اسميهما . وسمع كذلك قول الشيخ "اني لا اريد بهذا الجيش الصغير وادعو الله انهم سيرسلون جيشاً كبيراً كي نحصل على اسلحة وذخيرات اكثر . وستكون هذه خطة جيدة لنا ."

٥. وذكر ايضاً ان بعض شيوخه ان على الحكومة بالانسحاب في الربيع القادم حتى جبل مقلوب واذا ما فشلت في ذلك فانهم سيهاجمون كافة المواقع العسكرية ويعلنون الحرب .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

وەرگێڕانی نووسراوی یاریدەدەری پۆلیسی زێبار بە ژمارە ٢٨ لە ڕێکەوتی ١٩٢٨/١/٦

١. عەریفی بنکەی پۆلیسی (شیهی؟) بە نووسراوێک لە ڕێکەوتی ١٩٢٨/١/٦ ی ڕایگەیاندووە، کە شێخ ئەحمەدی بارزانی و شێخ عوبەیدوڵڵا سەرۆکی خێڵی سورچی و فارس ئاغای زێباری، کۆکن لەسەر ئەوەی کە ڕێگا نەدەن سەرژمێری ئاژەڵەکانیان بکرێت و چەکەکانیان تۆمار بکرێت، ئەگەر حکومەت دەست بخاتە کاروباریانەوە، ئەوا بەیەکەوە بەرپەرچی دەدەنەوە، ئەگەر نەیانتوانی ئەو کارە بکەن، ئەوا دەچنە تورکیا و شەریف ئاغا نێوەندگیرییان بۆ دەکات.
٢. یەکێک لە باوەڕپێکراوانمان لە یوسف ناوێکی خەڵکی (سرکێ)ی گوێ لێبووە، کە ماڵەکەی بردووەتە گوندی (حسنێ) لە شێروان، کە عومەر خانی شکاک ٣٠ تفەنگ و هەندێک جبەخانەی بۆ شێخ ئەحمەدی بارزان، لە ڕێگەی کوڕەکانی سیتۆ ئاغاوە ناردووە، هەروەها ژمارەیەکی زۆری جبەخانەی لە سمکۆی شکاک و حاجی ئاغاوە پێگەیشتووە.
٣. موختاری بێسکی و گەورە پیاوێکی تورک چوونەتە لای شێخ ئەحمەدی بارزان، شێخ ئەحمەد زۆر ڕێزی لەو پیاوە گرتووە و داوای لە لایەنگرانی کردووە، ئاگاداری بن، بەڵێنی ناردنی جبەخانەی پێویستی پێداوە.
٤. دوو لە پیاوانی شێخ مەحموود لە سلێمانی (کە ناویان نەزانراوە) گەواهی ئەوەیان داوە، کە گوێیان لە شێخ بووە، گوتوویەتی: من باکم بەم سوپایە بچووکە نییە، لە خوداش دەپاڕێمەوە کە سوپایەکی گەورە بنێرن بۆ ئەوەی چەک و تەقەمەنی زیاترمان دەست بکەوێت، ئەمەش پلانێکی باش دەبێت بۆ ئێمە.
٥. دیسان هەندێک لە مەرجەکانی خۆی لەسەر حکوومەت بیرهێناوەتەوە، بە کشانەوەی هێزەکانی تاکو چیای مەقلوب، ئەگەر لەوەدا سەرکەوتوو نەبن، ئەوا هێرش دەکاتە سەر ناوەندە سەربازییەکان و شەڕ ڕادەگەیەنێت.

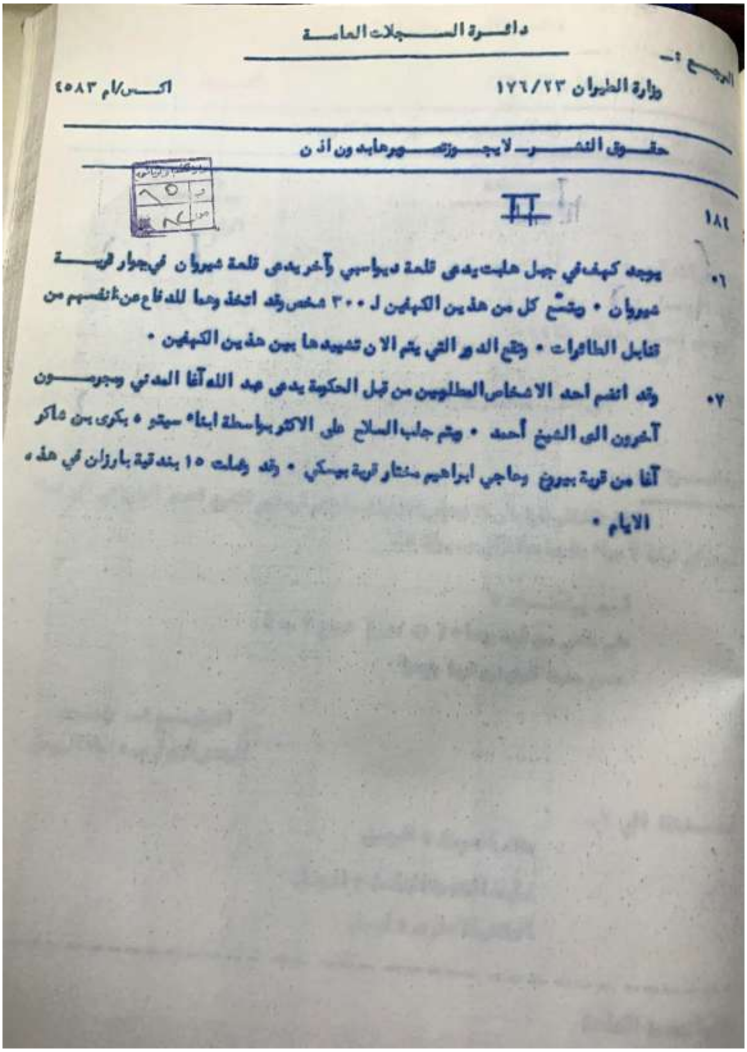

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر - لا يجوز تصويرها بدون اذن

١٨٤

٦. يوجد كهف في جبل هلبت يدعى قلعة ديواسپي وآخر يدعى قلعة شيروان في جوار قرية شيروان . ويتسع كل من هذين الكهفين لـ ٣٠٠ شخص وقد اتخذ وهما للدفاع عن انفسهم من قنابل الطائرات . ويقع الدور التي يتم الان تشييدها بين هذين الكهفين .

٧. وقد انضم احد الاشخاص المطلوبين من قبل الحكومة يدعى عبد الله آغا المدني وبجرمون آخرون الى الشيخ أحمد . ويتم جلب السلاح على الاكثر بواسطة ابناء سيتو و بكري بن شاكر آغا من قرية بيروخ وحاجي ابراهيم مختار قرية بيسكي . وقد وصلت ١٥ بندقية بارزان في هذه الايام .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)
٦. دوو ئەشکەوت لە کێوی هەلبەت هەن، یەکیان پێی دەڵێن قەڵای دێواسپی، ئەویتریان پێی دەڵێن قەڵای شێروان، لە دەوروبەری گوندی شێروان دایە، فراوانییەکەیان لە ئاستی ٣٠٠ کەس دایە، وەک شوێنی داڵدەدان و بەرگری بەرامبەر بۆمبی فڕۆکەکان بەکاردەهێندرێن، ئەو خانووانەی ئێستا دروست دەکرێن، دەکەونە نێوان ئەو دوو ئەشکەوتە. ٧. یەکێک لە داواکراوان بەناوی عەبدوڵڵا ئاغای مەدەنیی، کە لەلایەن حکوومەتەوە داواکراوە، لەگەڵ چەند تاوانبارێکی دیکە پەیوەندییان بە شێخ ئەحمەدی بارزانەوە کردووە. چەک لەڕێگەی کوڕەکانی سیتو و بەکری کوڕی شاکر ئاغا لە گوندی بیرۆخ و حاجی ئیبراهیم موختاری گوندی بیسکی دەهێنرێت. لەم ڕۆژانەدا ١٥ تفەنگ گەیشتووەتە بارزان.

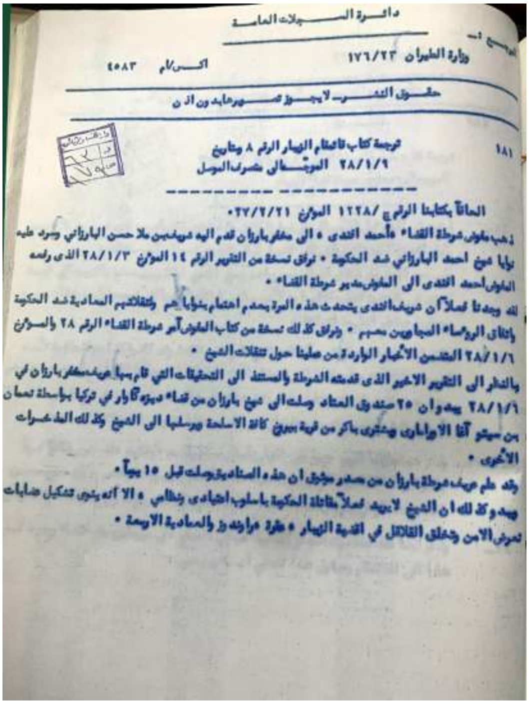
دائـرة السـجلات العامـة
الموضوع :-
وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣
حقـوق النشـر - لا يجـوز نشـرها بـدون اذن
١٨١ ترجمة كتاب قائمقام الزيبار الرقم ٨ وتاريخ ٢٨/١/٩ الموجـه الى متصرف الموصل

الحاقاً بكتابنا الرقم ج/١٢٢٨ المؤرخ ٢٧/٢/٢١ .
ذهب مفوض شرطة القضاء (احمد افندي) الى مخفر بارزان فقدم اليه شريف بن ملا حسن البارزاني وسرد عليه نوايا شيخ احمد البارزاني ضد الحكومة . نرفق نسخة من التقرير الرقم ١٤ المؤرخ ٢٨/١/٣ الذي رفعه المفوض احمد افندي الى المفوض مدير شرطة القضاء .
لقد وجدنا فعلاً ان شريف افندي يتحدث هذه المرة بعدم اهتمام بنواياهم وتنقلاتهم المعادية ضد الحكومة واتفاق الرؤساء المجاورين معهم . ونرفق كذلك نسخة من كتاب المفوض آمر شرطة القضاء الرقم ٢٨ والمؤرخ ٢٨/١/٦ المتضمن الاخبار الواردة من عملينا حول تنقلات الشيخ .
بالنظر الى التقرير الاخير الذي قدمته الشرطة والمستند الى التحقيقات التي قام بها عريف مخفر بارزان في ٢٨/١/٦ يبدو ان ٢٥ صندوق العتاد وصلت الى شيخ بارزان من قضاء ديزه كاوار في تركيا بواسطة نعمان بن سيتو آغا الاورامارى ويشتري باكر من قرية بيرين كافة الاسلحة ويرسلها الى الشيخ وكذلك الذخيرات الاخرى .
وقد علم عريف شرطة بارزان من مصدر موثوق ان هذه العتاد قد وصلت قبل ١٥ يوماً .
ويبدو كذلك ان الشيخ لا يريد فعلاً مقاتلة الحكومة باسلوب اعتيادي ونظامي ، الا انه ينوي تشكيل عصابات تعرض الامن وتخلق القلاقل في اقضية الزيبار ، عقرة ، مركز راوندوز والعمادية الاربعة .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

وەرگێڕانی نووسراوی قایمقامی زێبار بە ژمارە ٨ لە ڕێککەوتی ١٩٢٨/١/٩ کە ئاراستەی موتەسەریفی موسڵ کراوە

هاوپێچ لەگەڵ نووسراومان ژمارە ج/١٢٢٨ لە ڕێکەوتی ١٩٢٧/٢/٢١
ئەحمەد ئەفەندی ڕێپێدراوی پۆلیسی قەزا، چووە بۆ بنکەی پۆلیسی بارزان، شەریف مەلا حەسەن بارزانی نیازی شێخ ئەحمەدی بارزانی دژی حکوومەت پێ ڕاگەیاند. دانەیەک لە ڕاپۆرتەکەتان بە ژمارە ١٤ لە ڕێککەوتی ١٩٢٨/١/٣ بۆتان هاوپێچ دەکەین، کە ئەحمەد ئەفەندی بۆ بەڕێوەبەری پۆلیسی قەزا بەرزی کردووەتەوە.
لە ڕاستییدا بۆمان دەرکەوت، کە ئەمجارەیان شەریف ئەفەندی، بێ ئەوەی بایەخ بە نیازەکانی و هەوڵە دوژمنکارییەکانی دژ بە حکوومەتی عێراقی و هەڤبەندی سەرۆکەکانی ناوچەکە بدات، قسەی کردووە.
نووسراوی ڕێپێدراوی پۆلیسی قەزا بە ژمارە ٢٨ لە ڕێککەوتی ١٩٢٨/١/٦ هاوپێچ کراوە، کە هەواڵی دەربارەی جێگۆڕکێیەکانی شێخ لەخۆ گرتووە.
بە تێڕوانین بۆ دوایین ڕاپۆرتەکانی پۆلیس، کە بە پشتبەستن بەو لێکۆڵینەوانەی کە عەریفی بنکەی پۆلیسی بارزان لە ڕێککەوتی ١٩٢٨/١/٦ ئەنجامی داوە، دەرکەوتووە، کە ٢٥ سندووق تەقەمەنی، لە قەزای (دیزەگاوڕ)ەوە، لە تورکیا لە ڕێگەی نوعمانی کوڕی سێتو ئاغای هۆرەمارییەوە گەیشتووەتە شێخی بارزان، لە گوندی بیرۆن هەموو چەکەکان دەکرێت و دەیانێرێت بۆ شێخ، لەگەڵ کەلوپەلەکانی دیکە.
ئەفسەری پۆلیسی بارزان لە سەرچاوەیەکی باوەڕپێکراوەوە زانیویەتی، کە ئەو سندوقانە لە ماوەی ١٠ ڕۆژ دەگەن، بەڵام شێخ بەڕاستی نایەوێت بە شێوەیەکی سیستەماتیک و ڕێکخراو شەڕی حکوومەت بکات، بەڵکو بەنیازە چەند باندێک دروست بکات. دڵەڕاوکێ و نائارامی لە هەر چوار قەزای زێبار و ئاکرێ و ڕەواندز و ئامێدی دروست بکات.

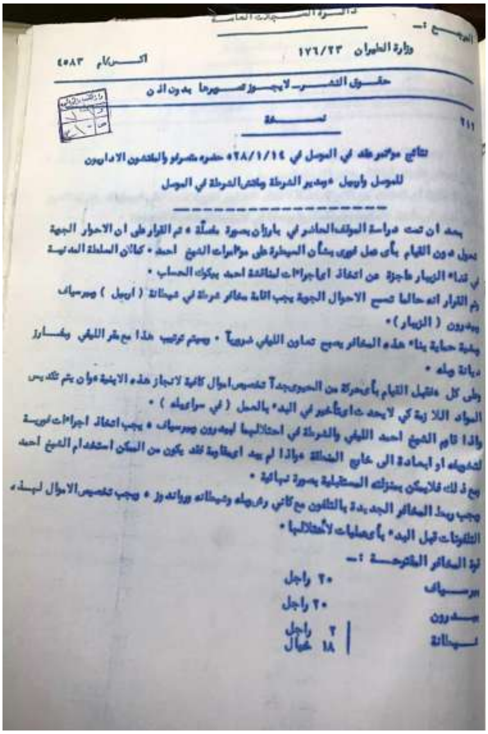
دائرة السجلات العامة
المرجع :-
وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣
حقوق النشر لايجوز تصويرها بدون اذن
٢١١
نسخة
نتائج مؤتمر عقد في الموصل في ١٤/١/٩٢٨ حضره متصرفو والمفتشون الاداريون
للموصل واربيل ومدير الشرطة ومفتش الشرطة في الموصل

بعد ان تمت دراسة الموقف الحاضر في بارزان بصورة مفصلة تم القرار على ان الاحوال الجوية تحول دون القيام بأي عمل قوي بشأن السيطرة على مؤامرات الشيخ احمد. كما ان السلطة المدنية في اثناء الزيبار عاجزة عن اتخاذ اي اجراءات لمناقشة احمد بكوك الحساب.
تم القرار انه حالما تسمح الاحوال الجوية يجب اقامة مخافر شرطة في شيروانه (اربيل) وبيرسياف وبيدرون (الزيبار).
بغية حماية بناء هذه المخافر يصبح تعاون الليفي ضرورياً. ويتم ترتيب هذا مع مقر الليفي [illegible] ديانة وبله.
وعلى كل [illegible] القيام بأي حركة من الضروري جداً تخصيص اموال كافية لانجاز هذه الابنية وان يتم تكديس المواد اللازمة كي لايحدث اي تأخير في البدء بالعمل (في سراي بله).
واذا قام الشيخ احمد الليفي والشرطة في احتلالهما لبيدرون وبيرسياف. يجب اتخاذ اجراءات [illegible] لتشويهه او ابعاده الى خارج المنطقة واذا لم يبد اي مقاومة فقد يكون من الممكن استخدام الشيخ احمد مع ذلك فلايمكن بمنزلته المستقبلية بصورة نهائية.
يجب ربط المخافر الجديدة بالتلفون مع كاني رش وبله وشيروانه ورواندوز. ويجب تخصيص الاموال لهذه التلفونات قبل البدء بأي عمليات لاحتلالها.
قوة المخافر المقترحة :-
بيرسياف ٢٠ راجل
بيدرون ٢٠ راجل
شيروانه ٢ راجل / ١٨ خيال

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

ئەنجامی ئەو کۆنگرەیەی لە موسڵ لە ڕێکەوتی ١٩٢٨/١/١٤ بەسترا، کە جەنابی موتەسەریف و پشکنەرە کارگێڕییەکانی موسڵ و هەولێر و بەڕێوەبەری پۆلیس لە موسڵ تێیدا ئامادەبوون

دوای ئەوەی لێکۆڵینەوەی ورد لە بارودۆخی ئێستای بارزان کرا، بڕیاری ئەوە درا، کە باری کەش و هەوای ناوچەکە ڕێگری لە هەر کارێکی دەستبەجێ، بۆ کۆنترۆڵکردنی پیلانەکانی شێخ ئەحمەد دەکات. هەروەها ئێستا دەسەڵاتی مەدەنی لە قەزای زێبار، ناتوانێت هیچ ڕێوشوێنێک بگرێتەبەر بۆ گفتوگۆکردن. بڕیاردرا، کەی کەشوهەوا ڕێگەی پێدا، بنکەی پۆلیس لە شەیتانە (هەولێر)، بێرسیاڤ، بێدارون (زێبار)، بکەنەوە.

پاراستنی بینایەی ئەم بنکانە، بە هاوکاری هێزی لیڤی زۆر پێویست دەبێت. ئەمەش لەگەڵ بارەگای لیڤی و مەفرەزەکانی دیانا و بلە ڕێکدەخرێت.

بەهەر حاڵ پێش ئەوەی هەر هەنگاوێک بنرێت، زۆر گرنگە پارەی پێویست بۆ تەواوکردنی ئەم بینایانە تەرخان بکرێت و کەرەستەی پێویستی بۆ دابین بکرێت، بۆئەوەی بێ دواکەوتن کارەکان دەستپێبکات (لە سەرای بلە).

ئەگەر هێزی لیڤی و پۆلیس، بەرەنگاری شێخ ئەحمەد لە داگیرکردنی بێداڕۆن و بێرسیاڤ ببنەوە، دەبێت ڕێوشوێنی خێرا بۆ ترساندنی و دەرکردنی لە ناوچەکەدا بگیرێتەبەر.

دەبێت بنکە نوێیەکان بە تەلەفۆنەوە ببەسترێنەوە، لە کانی ڕەش و بلێ و شەیتانە و ڕەواندز، دەبێت پارە بۆ ئەم تەلەفۆنانە تەرخان بکرێت. پێش دەستپێکردنی هەر کردەوەیەکی داگیرکاری.

هێزی بنکەی پۆلیسی پێشنیارکراو:

بێرسیاڤ ٢٠ پیاو
بێداڕۆن ٢٠ پیاو
شەیتانە ٢ پیاو و ١٨ سوارە

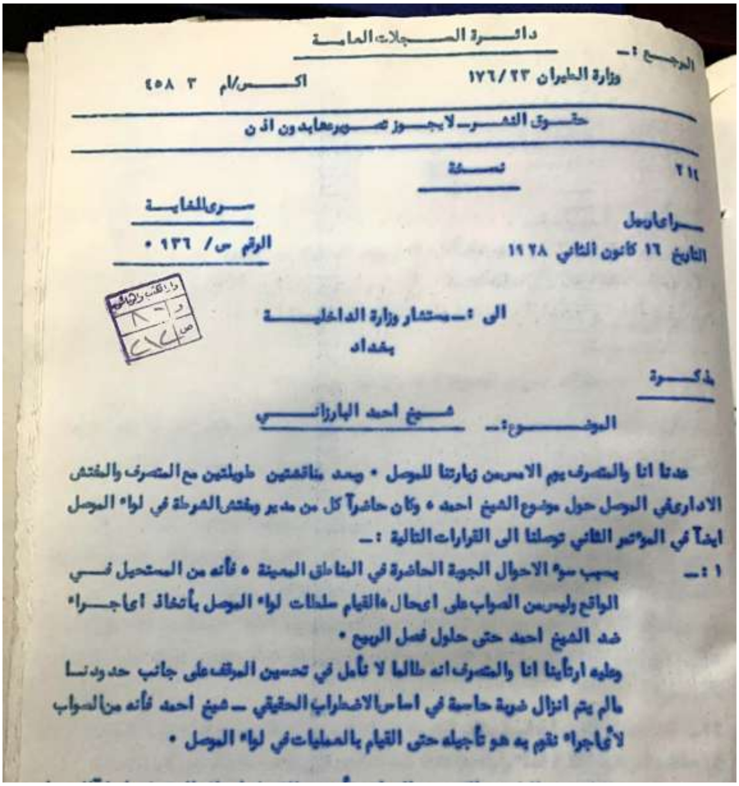
دائـــرة الســجلات العامــة

المرجــع :- وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكـــس/ام ٣ ٤٥٨

حقـوق النشــر- لايجــوز تصـــوير معابدون اذ ن

٢١٤ نسـخة

سـراى اربـل سـرى للغايــة

التاريخ ١٦ كانون الثاني ١٩٢٨ الرقم س/ ٠٩٣٦

الى :- مستشار وزارة الداخليـــة
بغداد

مذكـــرة

الموضـــــوع:- شـيخ احمد البارزانـــــي

عدنا انا والمتصرف يوم الامس من زيارتنا للموصل • وبعد مناقشتين طويلتين مع المتصرف والمفتش الاداري في الموصل حول موضوع الشيخ احمد • وكان حاضراً كل من مدير ومفتش الشرطة في لواء الموصل ايضاً في المؤتمر الثاني توصلنا الى القرارات التالية :-

١ :- بسبب سوء الاحوال الجوية الحاضرة في المناطق المعينة • فانه من المستحيل فـــي الواقع وليس من الصواب على اي حال ما القيام سلطات لواء الموصل بأتخاذ اي اجـــراء ضد الشيخ احمد حتى حلول فصل الربيع •

وعليه ارتأينا انا والمتصرف انه طالما لا تأمل في تحسين الموقف على جانب حدودنـا مالم يتم انزال ضربة حاسمة في اساس الاضطراب الحقيقي — شيخ احمد فانه من الصواب لاي اجراء نقوم به هو تأجيله حتى القيام بالعمليات في لواء الموصل •

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

سەرای هەولێر
ڕێککەوتی ١٦ی کانوونی دووەمی ١٩٢٨
زۆر نهێنی – ژمارە س/ ٠٩٣٦
بۆ / ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ – بەغداد
یاداشت
بابەت/ شێخ ئەحمەدی بارزان

دوێنێ من و موتەسەریف لە سەردانی موسڵ گەراینەوە، بە ئامادەبوونی هەریەک لە بەڕێوەبەر و پشکنەری پۆلیسی لیوای موسڵ پاش دوو گفتوگۆی درێژ لەگەڵ موتەسەریف و پشکنەری کارگێڕیی موسڵ لەبارەی شێخ ئەحمەد، لە کۆنگرەی دووەم گەیشتینە ئەو بڕیارانەی خوارەوە:

١. بەهۆی خراپی کەش و هەوای ئێستا لە ناوچە دیاریکراوەکان، مەحاڵە دەسەڵاتی لیوای موسڵ، تاکوو وەرزی بەهار، هیچ بڕیارێک دژی شێخ ئەحمەد بدات. بەم پێیە من و موتەسەریف، هیچ پێشووەچوونێکی باش لە ناوچە سنوورییەکان نابینین، مەگەر گورزێکی یەکلاکەرەوە لە سەرچاوەی پشێویی ڕاستەقینە، کە شێخ ئەحمەدە نەوەشێنین، وا باشترە ئەو کارەی لەم ڕووەوە ئەنجام دەدرێت، بۆ کردەی سەربازی لە لیوای موسڵ دوابخرێت.

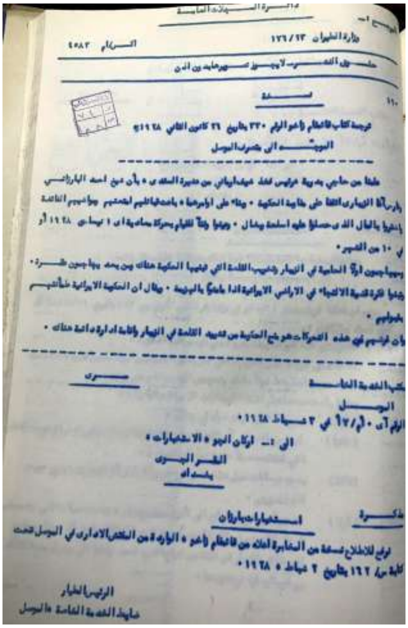

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣   الرقم ٤٥٨٣

سري

ترجمة كتاب قائمقام زاخو المرقم ٣٣٠ بتاريخ ٢٦ كانون الثاني ١٩٢٨

الموجه الى متصرف الموصل

سري

مكتب الخدمة الخاصة

الموصل

الرقم آي. ٥٠/م/١٧ في ٣ شباط ١٩٢٨

الى :- اركان الجو ، الاستخبارات

المقر الجوي

بغداد

مذكرة

استخبارات بارزان

الرئيس الطيار

ضابط الخدمة الخاصة في الموصل

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ۱۹۲۵-۱۹۲۸ بەڵگەنامەی ژمارە (۱۱)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

وەرگێڕانی نووسراوی قایمقامی زاخۆ بە ژمارە ٣٣٠ لە ڕێکەوتی ١٩٢٨/١/٢٦ کە ئاراستەی موتەسەریفی موسڵ کراوە

لە حاجی بەدریە، سەرۆکی باڵی شێف ئارمانیی هۆزی سندی زانیومانە، کە شێخ ئەحمەدی بارزان و فارس ئاغای زێباری لەسەر بەرەنگاربوونەوەی حکوومەت ڕێککەوتوون، لەسەر فەرمانی ئەوان، هۆزەکانیان، ئاژەڵە زیادەکانی خۆیان فرۆشتووە، چەک و هێستریان پێ کڕیوە، چاوەڕوانی دەرفەتێک دەکەن بۆ دەستپێکی جووڵانەوەکەیان دژی حکوومەت لە ١ی نیسانی ١٩٢٨ یان ١٠ی ئەو مانگە.

سەرەتا هێرش دەکەنە سەر ئەو سەربازگەیەی, کە حکوومەت لە زێبار دروستی کردووە و تێکی دەدەن، پاشان هێرش دەکەنە سەر ئاکرێ، هەروەها لە ئەگەری هەر شکستێک، بیرۆکەی پەنابردنە بەر خاکی ئێرانیان هەیە، حکوومەتی ئێران دڵنیایی قبوڵکردنیانی داوە.

ئامانجیان لەم جووڵانەوەیە، ڕێگریکردنە لە حکوومەت لە دروستکردنی قەڵایەک لە زێبار و دانانی کارگێڕییەکی هەمیشەیی لەناویدا.

نووسینگەی خزمەتی تایبەت (نهێنی)

موسڵ

ژمارە ئەی .ئێم/٧ لە ٣ی شوباتی ١٩٢٨

بۆ ئەرکانی هێزی ئاسمانی، هەواڵگری

بارەگای هێزی ئاسمانی- بەغداد

یاداشت

هەواڵگری بارزان

بۆ زانیاریتان، دانەیەک لە هەواڵگرینامەی سەرەوەتان لە قایمقامی زاخۆوە بۆ بەرز دەکەینەوە، کە لەلایەن پشکنەری کارگێڕیی موسڵ لەژێر نووسراوی س/١٦٢ لە ڕێکەوتی ٢ی شوباتی ١٩٢٨ بۆمان هاتووە.

سەرۆکی فڕۆکەوانی

ئەفسەری خزمەتی تایبەت- موسڵ

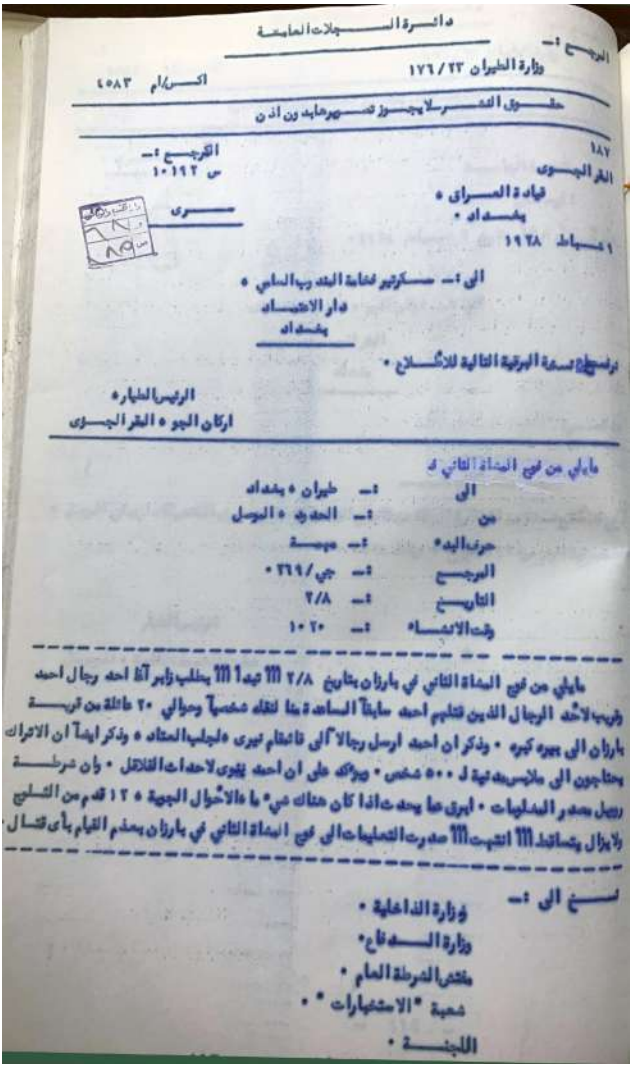

دائـــرة الســـجلات العامـــة

المرجـــع :-

وزارة الطيران ٢٢/١٧٦

اكـــس/م ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر لا يجـــوز تصـــويرها بدون اذن

١٨٧

المرجـــع :-

س ١٠١٩٢

المقر الجـــوي

قيادة العـــراق ،

بغـــداد .

سـري

٩ شـــباط ١٩٢٨

الى :- ســـكرتير فخامة المندوب السامي ،

دار الاعتمـــاد

بغـــداد

نرسل طيه نسخة البرقية التالية للاطـــلاع .

الرئيس الطيار ،

اركان الجو ، المقر الجـــوي

مايلي من ضابط المخابرات الخاص في ...

الى	:-	طيران ، بغداد
من	:-	الحدود ، الموصل
حرف الجد	:-	مهمـــة
المرجـــع	:-	جي/٢٦٩ .
التاريـــخ	:-	٢/٨
وقت الانشـــاء	:-	١٠٢٠

مايلي من ضابط المخابرات الخاص في بارزان بتاريخ ٢/٨ !!! بدأ !!! يطلب زابر آغا احد رجال احمد
وقريب لاحد الرجال الذين قتلهم احمد سابقاً المساعدة منا لقتله شخصياً وحوالي ٢٠ عائلة من قريـــة
بارزان الى بيره كبره . وذكر ان احمد ارسل رجالاً الى قائمقام نيري ،لجلب العتاد ، وذكر ايضاً ان الاتراك
يحتاجون الى ملابس عدتها لـ ٥٠٠ شخص . ويؤكد على ان احمد ينوي لاحداث القلاقل . وان شرطـــة
روبيل مصدر المعلومات . ابرق عما يحدث اذا كان هناك شيء ما ، الاحوال الجوية ، ١٢٠ قدم من الثلوج
ولا يزال يتساقط !!! انتهت !!! صدرت التعليمات الى ضابط المخابرات الخاص في بارزان بعدم القيام بأي قتـال .

نســخ الى :-

وزارة الداخلية .

وزارة الـــدفاع .

مفتش الشرطة العام .

شعبة "الاستخبارات" .

اللجنـــة .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

فەرمانگەی تۆماری گشتی
وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ئێم ٤٥٨٣
مافی بڵاوکردنەوە، ناکرێت بەبێ روخسەت وێنەی لەبەربگیرێتەوە
بارەگای هێزی ئاسمانی
سەرکردایەتی عێراق/ بەغداد
١ی شوباتی ١٩٢٨
بۆ بەڕێز/ سکرتێری فەخامەتی مەندوبی سامی / خانەی الاعتماد-بەغداد
دانەیەک لەو بروسکەیەتان بۆ بەرز دەکەینەوە. بۆ زانیاری

سەرۆکی فڕۆکەوان

ئەرکانی ئاسمانی. بارەگای هێزی ئاسمانی

بۆ فەوجی دووەمی پیادە
بۆ: فڕۆکەوانیی بەغداد
لە سنووری موسڵەوە
پیتی دەستپێک: کردەیەکی گرنگ
سەرچاوە: ج/٢٦٩
ڕێکەوت: ٢/٨
کاتی نووسین: ١٠٢٠

لە خوارەوە لە فەوخی پیادەی دووەم لە بارزان لە ڕێکەوتی ٢/٨ (دەستپێدەکات)، زابر ئاغا یەکێک لە پیاوانی ئەحمەد، وەنزیکی یەکێک لەو پیاوانەی کە لە کاتی خۆیدا ئەحمەد کوشتویەتی، داوا دەکات، کە یارمەتی بدرێت، بە مەبەستی گواستنەوەی خۆی و نزیکەی ٢٠ خێزان، لە گوندی بارزانەوە بۆ بیرە کەپرا. هەروەها ئەوەی بیرهێنایەوە، کە ئەحمەد، پیاوەکانی خۆی ناردووەتە لای قایمقامی نەهری، بۆ هێنانی چەک و جبەخانە، تورکەکان پێویستییان بە جلوبەرگی ناسەربازییانە، بۆ ٥٠٠ کەس هەیە، وە جەختی کردەوە، کە ئەحمەد بە نیازە کێشە دروست بکات، پۆلیس سەرچاوەی زانیارییەکانە، باسی ئەوە کراوە کە چی ڕوودەدات، کەش و هەوا، ١٢ پێ بەفر کەوتووە و بەردەوامیش دەبارێت. ڕێنمایی بۆ فەوجی دووەمی پیادە دەرکراوە، کە شەڕ لە بارزان دەست پێ نەکەن.

دانەیەک بۆ:
وەزارەتی ناوخۆ
وەزارەتی بەرگری
پشکنەری پۆلیس
هۆبەی هەواڵگری

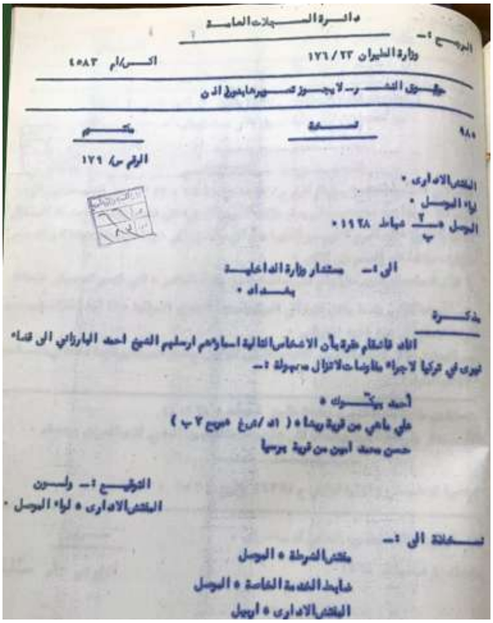
دائرة السجلات العامة
المرجع :- وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكس/ام ٤٥٨٣
حقوق النشر - لا يجوز تصويرها بدون اذن
٩٨٠ نسخة مكتوم
الرقم س/ ١٢٩
المفتش الاداري .
لواء الموصل .
الموصل ٢/ب شباط ١٩٢٨ .
الى :- مستشار وزارة الداخلية
بغداد .
مذكرة
افاد قائمقام عقرة بأن الاشخاص التالية اسماؤهم ارسلهم الشيخ احمد البارزاني الى قضاء نهري في تركيا لاجراء مفاوضات لا تزال مجهولة :-
أحمد بيكوك .
علي ماهي من قرية ريشا . (اد/ش غ مربع ٧ ب)
حسن محمد امين من قرية برسيا
التوقيع :- ولسن
المفتش الاداري . لواء الموصل .
نسخة الى :-
مفتش الشرطة . الموصل
ضابط الخدمة الخاصة . الموصل
المفتش الاداري . اربيل

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

لیوای موسڵ
موسڵ: ٢/ب شوباتی ١٩٢٨

بۆ: ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد
یاداشت
قایمقامی قەزای ئاکرێ ڕایگەیاند، کە ئەم کەسانەی ناویان لە خوارەوە هاتووە، شێخ ئەحمەدی بارزان بۆ قەزای نەهری لە تورکیا ناردوونی، بە مەبەستی دانووستان کە تائێستا نادیارە.
١. ئەحمەد بەگۆک
٢. عەلی ماهی لە گوندی ڕێشا (١د/ش غ، چوارگۆشەی ٧ب)
٣. حەسەن محەمەد ئەمین لە گوندی برسیا

واژوو

پشکنەری کارگێڕیی لیوای موسڵ

دانەیەک بۆ:
پشکنەری پۆلیسی موسڵ
ئەفسەری خزمەتی تایبەت، موسڵ
پشکنەری کارگێڕیی هەولێر

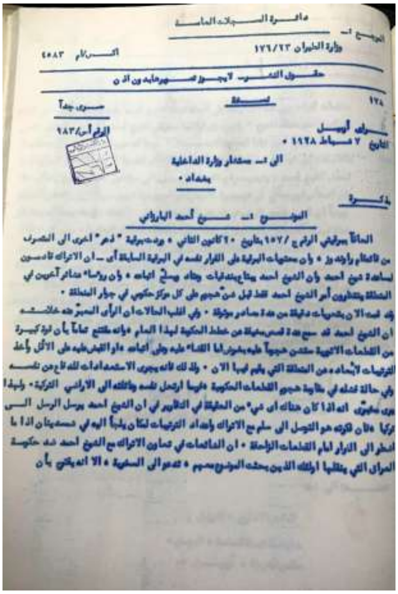
دائرة السجلات العامة
وزارة الطيران ١٧٦/٢٣
اكس/ام ٤٥٨٣
سري جداً
متصرفية اربيل
التاريخ ٧ شباط ١٩٢٨
الرقم أس/١٩٨٣
الى :- مستشار وزارة الداخلية
بغداد.
مذكرة
الموضوع :- شيخ احمد البارزاني

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

سەرای هەولێر
ڕێککەوتی ٧ی شوباتی ١٩٢٨
بۆ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ- بەغداد

زۆر نهێنی
ژمارە ئێس/ ١٩٨٣

یاداشت:
بابەت/ شێخ ئەحمەدی بارزانی

هاوپێچ لەگەڵ بروسکەمان بە ژمارە ٩٥٧، لە ڕێککەوتی ٢٠ی کانوونی دووەم، بروسکەیەکی دیکەی «ترسناک» لە قایمقامی ڕەواندزەوە بۆ موتەسەریف نێردراوە. ناوەڕۆکی بروسکەکە، دەربارەی هەمان بڕیاری بروسکەی پێشووە، تورکەکان بۆ یارمەتیدانی شێخ ئەحمەد پێشڕەویان کردووە، شێخ ئەحمەد، چەکی کڕیوە و لایەنگرانی خۆی چەکدار کردووە، هۆزەکانی ناوچەکە، بۆ هێرشکردنە سەر ناوەندە حکوومییەکانی ناوچەکە، چاوەڕێی فەرمانی ئەو دەکەن. ئێستا لە چەند سەرچاوەیەکی باوەڕپێکراوەوە پشکنینی ورد کراوە. زۆرجار ئەو بۆچوونە دەردەبڕدرێت ،لە زۆربەی حاڵەتەکاندا، ئەو بۆچوونەی دەربڕدراوە ئەوەیە، کە شێخ ئەحمەد چەندین چیرۆکی ترسناکی سەبارەت بە پلانەکانی حکومەت بۆ ئەمساڵ بیستووە و باوەڕی تەواوی بەوە هەیە، کە هێزێکی گەورە لە یەکەکانی ئاشوورییەوە هێرش دەکەنە سەری، بە ئامانجی یان لەناوبردنی خۆی و شوێنکەوتووانی، یان لانیکەم دەست بەسەرداگرتنی، و کارکردن بۆ دوورخستنەوەی، لەو ناوچەیەی، کە ئێستا تێیدا نیشتەجێیە. بۆیە خۆی بۆ بەرگریکردن ئامادە دەکات، بەتایبەت لە ئەگەری ئەوەی، نەتوانێت بەرەنگاری هێرشی حکوومەت ببێتەوە، لەوانەیە لەگەڵ خێزانەکەیدا بڕۆنە خاکی تورکیا. هەر لەبەر ئەمەشە، کە (زانیاریدەر)ەکەم پێی وایە ئەگەر هەر ڕاستییەک لەو ڕاپۆرتانەدا هەبێت، کە دەڵێن شێخ ئەحمەد نێردراوێک بۆ تورکیا دەنێرێت، بۆ ئەوەی بە ئاشتی لەگەڵ تورکەکان ڕێکبکەوێت و ئامادەکاری بۆ ئەوە بکات، کە بچێتە شەمدینان، لەکاتێکدا ئەگەر ناچار بێت لەبەردەم هێرشی سەربازاندا ڕابکات، ئەو دەنگۆیانەی، باس لە هاوکاریی تورکەکان لەگەڵ شێخ ئەحمەد دژی حکوومەتی عێراق دەکەن، ئەو کەسانە دەیگوازنەوە ، کە بەدواداچوون بۆ ئەو بابەتە دەکەن.

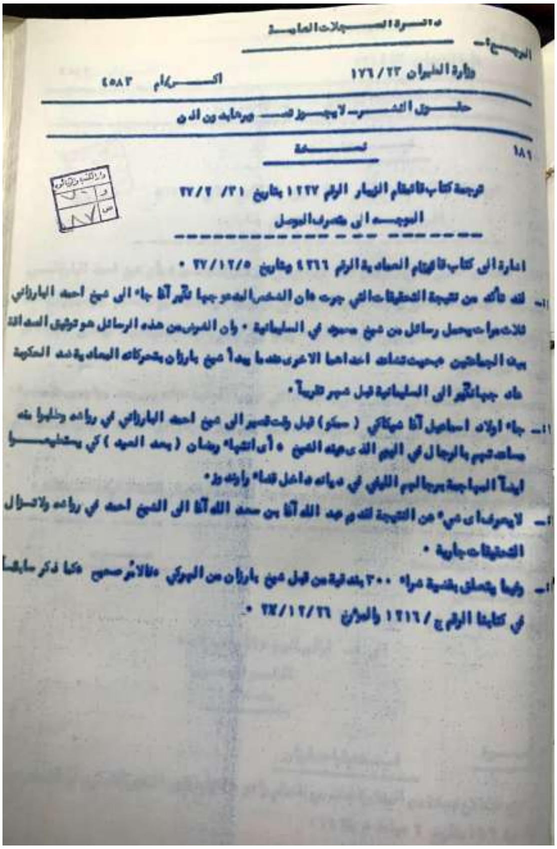

دائرة السجلات العامة
المرجع:-
وزارة الطيران ٢٣/١٧٦   اكس/ام ٤٥٨٣
حقوق النشر - لا يجوز نشره بدون اذن
١٨١
نسخة

ترجمة كتاب قائمقام الزيبار الرقم ١٢٢٧ بتاريخ ٣١/٢/٢٧
الموجه الى متصرف الموصل

اشارة الى كتاب قائمقام العمادية الرقم ٤٢٦٦ وتاريخ ٥/١٢/٢٧ .
١- لقد تأكد من نتيجة التحقيقات التي جرت ان الشخص المدعو جهانگير آغا جاء الى شيخ احمد البارزاني ثلاث مرات يحمل رسائل من شيخ محمود في السليمانية . وان الغرض من هذه الرسائل هو توثيق الصداقة بين الجانبين بحيث تساعد احداهما الاخرى عندما يبدأ شيخ بارزان بحركاته المعادية ضد الحكومة. عاد جهانگير الى السليمانية قبل شهر تقريباً.
٢- جاء اولاد اسماعيل آغا شكاكي (سمكو) قبل وقت قصير الى شيخ احمد البارزاني في رواندوز وطلبوا منه مساعدتهم بالرجال في اليوم الذي يحدده الشيخ او اثناء رمضان (بعد العيد) كي يستطيعوا ايضاً المهاجمة برجالهم الليلي في ديانه داخل قضاء راوندوز.
٣- لا يعرف اي شيء عن النتيجة لقدوم عبد الله آغا بن سعد الله آغا الى الشيخ احمد في رواندوز ولا تزال التحقيقات جارية .
٤- واما يتعلق بقضية شراء ٣٠٠ بندقية من قبل شيخ بارزان من الهركي فالامر صحيح كما ذكر سابقاً في كتابنا الرقم ج/١٢١٦ والمؤرخ ٢٦/١٢/٢٧ .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣   ئێکس/ ئێم   ٤٥٨٣

وەرگێڕانی نووسراوی قایمقامی زێبار بە ژمارە ١٢٢٧ لە ڕێککەوتی ١٩٢٧/٢/٣١٣ کە ئاراستەی موتەسەریفی موسڵ کراوە
ئاماژە بە نووسراوی قایمقامی ئامێدی ژمارە ٤٢٦٦ لە ڕێککەوتی ١٩٢٧/١٢/٥
١. لە ئەنجامی ئەو لێکۆڵینەوانەی، ئەنجامدراون دەرکەوتووە، کە کەسێک بەناوی جانگیر ئاغا، سێ جار هاتووەتە لای شێخ ئەحمەدی بارزان، نامەی شێخ مەحموودی حەفیدی لە سلێمانییەوە هێناوە، کە ئامانج لێی، بەهێزکردنی پەیوەندی نێوان هەردوولا و هەروەها بۆ ئەوەیە، کە لەکاتی جووڵانەوەکەی شێخی بارزان دژی حکوومەت هاوکاری بکات. جانگیر ئاغا پێش مانگێک گەڕاوەتەوە سلێمانی.
٢. پێش ماوەیەکی کەم، کوڕەکانی سمکۆی شکاک، لە ڕەواندز چوونەتە لای شێخ ئەحمەدی بارزان، داوایان لێی کردووە، کە شێخ بەهۆی پیاوەکانییەوە هاوکارییان بکات، تاکوو پاش کۆتایی مانگی ڕەمەزان (پاش جەژن)، بتوانن هێرش بکەنە سەر هێزی لیڤی لە دیانەی ناو قەزای ڕەواندز.
٣. هیچ شتێک لەبارەی ئەنجامی پێشڕەوییەکانی عەبدوڵڵا ئاغای کوڕی سەعدوڵڵا ئاغا بۆ شێخ ئەحمەدی بارزان لە ڕەواندز نازاندرێت، تا ئێستا لێکۆڵینەوە بەردەوامە.
٤. لە بارەی ئەوەی پەیوەندی بە کڕینی ٣٠٠ تفەنگ لەلایەن شێخ ئەحمەدەوە لە هۆزی هەرکییەوە هەیە، ئەوە ڕاستە، لە نووسراوی پێشوومان بە ژمارە ج/١٢١٦ لە ڕێککەوتی ١٩٢٧/١٢/٢٦ ئاماژەمان پێی داوە.

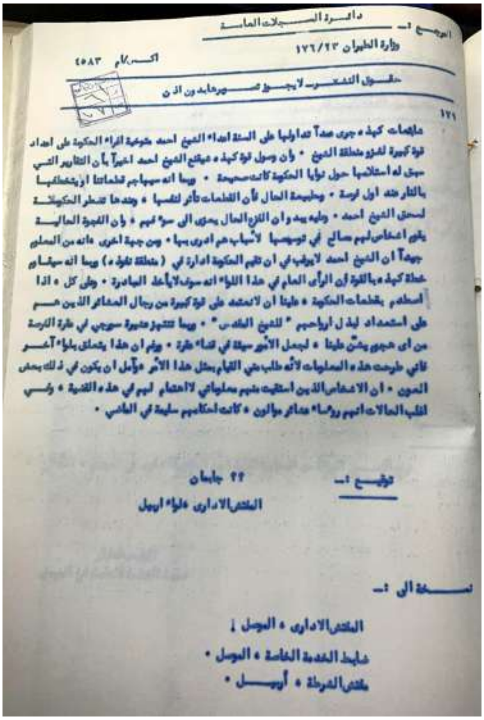

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣

اكس/م/ ٤٥٨٣

حقوق النشر لايجوز تصويرها بدون اذن

١٧١

ما بعمات كهذه جرى صدآ تداولها على السنة اعداء الشيخ احمد حول عزم الحكومة على اعداد قوة كبيرة لغزو منطقة الشيخ . وأن وصول قوة كهذه سيقنع الشيخ احمد اخيراً بأن التقارير التي سبق له استلامها حول نوايا الحكومة كانت صحيحة . وبما انه سيهاجم قطعاتنا او يحتفظها بالنار عند اول فرصة . وبطبيعة الحال فأن القطعات تأثر لنفسها . وعندها تضطر الحكومة لسحق الشيخ احمد . وعليه يبدو ان النزاع الحال يعزى الى سوء فهم . وان الفجوة الحالية يملؤها اشخاص لهم مصالح في توسيعها لأسباب هم ادرى بها . ومن جهة اخرى فانه من المعلوم جهداً ان الشيخ احمد لايرغب في ان تقيم الحكومة ادارة في (منطقة نفوذه) وبما انه سيقاوم خطة كهذه بالقوة لن الرأي العام في هذا اللواء انه سوف لايأخذ المبادرة . وعلى كل ، اذا اصطدم بقطعات الحكومة ، علينا ان لانعتمد على قوة كبيرة من رجال العشائر الذين هم على استعداد لبذل ارواحهم "للشيخ المقدس" . وربما تتجهز عشيرة سورجي في فترة الازمة من اي هجوم يشن علينا ، لنجعل الأمر سهلاً في اثناء فترة . ورغم ان هذا يتعلق بلواء آخر فاني طرحت هذه المعلومات لأنه طلب مني القيام بمثل هذا الأمر وآمل ان يكون في ذلك بعض العون . ان الاشخاص الذين استقيت منهم معلوماتي لا اعتماد لهم في هذه القضية ، وفي اغلب الحالات انهم رؤساء عشائر موالون ، كانت احكامهم سليمة في الماضي .

التوقيع :-

٢٢ حزيران

المفتش الاداري للواء اربيل

نسخة الى :-

المفتش الاداري ، الموصل .

ضابط الخدمة الخاصة ، الموصل .

مفتش الشرطة ، اربيل .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

بەڵام پێشنیازی ئەوە دەکرێت، کە بە ئەنقەست ئەو جۆرە دەنگۆیانە لەنێو دوژمنانی شێخ ئەحمەددا بڵاوبکرێتەوە، بە مەبەستی ڕاکێشانی حکوومەت بۆ ئامادەکردنی هێزێکی گەورە بۆ لەشکرکێشی بۆ ناوچەکەی شێخ ئەحمەد. هاتنی هێزێکی لەو شێوەیە دواجار شێخ ئەحمەد دەخاتە سەر ئەو باوەڕەی, کە ئەو ڕاپۆرتانەی پێشتر لەبارەی نیازی حکوومەتەوە پێی گەیشتبوون، ڕاستن. ڕەنگە لە یەکەم دەرفەتدا هێرش بکاتە سەر کەرتەکانمان یان کاری ڕفاندن ئەنجام بدات. کەرتەکان بەشێوەیەکی سروشتی کاریگەرییان لەسەر خۆیان هەیە، دواتر حکوومەت ناچار دەبێت شێخ ئەحمەد تێکبشکێنێت. بەم پێیە، پێدەچێت، ئەو ترس و دڵەڕاوکێیەی کە ئێستاکە هەیە، بەهۆی هەڵە لێکتێگەیشتنێکەوە بێت، لەلایەن کەسانێکی بەرژەوەندیخوازەوە، بە هۆکاری جیاواز فراوانتر دەکرێت. لە لایەکی دیکەوە، ئەوە ڕوون و ئاشکرایە کە شێخ ئەحمەد نایەوێت حکوومەت هەڵسەنگاندن بۆ کارگێڕێتی ئەو ناوچەیە بکات، کە لەژێر هەژموونی ئەو دایە. ڕەنگە بە زۆر بەرەنگاری پلانێکی وا ببێتەوە. ڕای گشتی لەم لیوایە هیچ دەستپێشخەرییەک ناکات، ئەگەر لەگەڵ یەکەکانی حکوومەتدا بەریەککەوتن ڕووبدات، نابێت پشت بە هێزێکی گەورەی خێڵەکی ببەستین، کە ئامادەن گیانی خۆیان لە پێناو شێخە پیرۆزەکەیاندا بەخت بکەن. ڕەنگە سوود لە خێڵی سورچی لە ئاکرێ وەربگرین، بۆ تێکشکاندنی هەر هێرشێک, کە لە ئاکرێ بکرێتە سەرمان. هەرچەندە ئەمە پەیوەندی بە لیوایەکی دیکەوە هەیە (مەبەستی لیوای موسڵە-و)، بەڵام ئەم زانیارییەم پەیداکرد، چونکە داوایان لێکردم کە کارێکی لەو شێوەیە بکەم و هیوادارم کە یارمەتیدەر بێت، کە ئەو کەسانەی کە زانیارییم لێ وەرگرتوون، جێگەی بایەخی ئەم دۆسیەیە بن، کە زۆربەیان سەرۆک خێڵە دڵسۆزەکانن، ڕابردوویان باشە.

واژوو: چەپمەن

پشکنەری کارگێڕی لیوای هەولێر

وێنەیەک بۆ:

پشکنەری کارگێڕیی موسڵ

ئەفسەری خزمەتگوزاریی تایبەت- موسڵ

پشکنەری پۆلیس- هەولێر

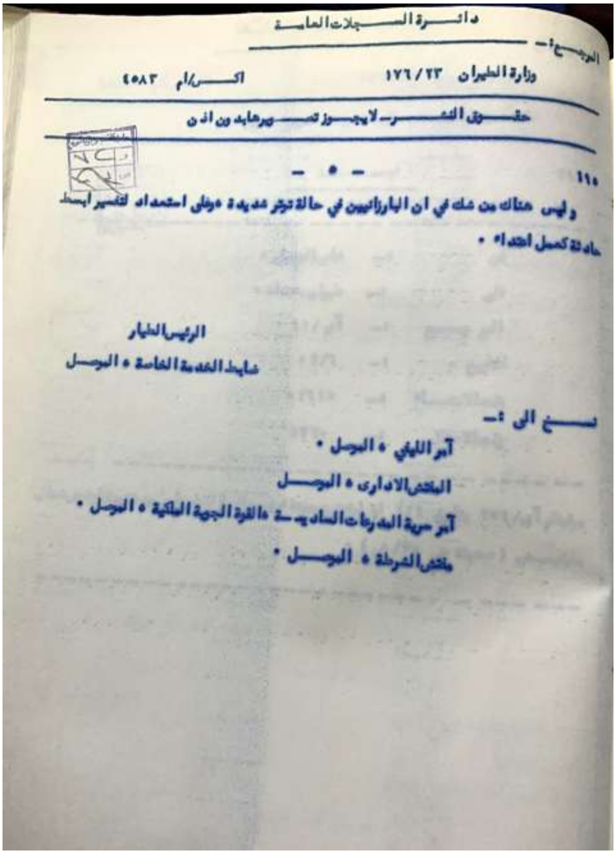

دائرة السجلات العامة

المرجع:-

وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر - لا يجوز تصويرها بدون اذن

١١٠ - • -

وليس هناك من شك في ان البارزانيين في حالة توتر شديدة وعلى استعداد لتفسير ابسط حادثة كعمل اعتداء.

الرئيس الطيار

ضابط الخدمة الخاصة ، الموصل

نسخ الى:-

آمر اللواء ، الموصل

المفتش الاداري ، الموصل

آمر سرية المدرعات السادسة ، القوة الجوية الملكية ، الموصل

مفتش الشرطة ، الموصل

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

هیچ گومان لەودا نییە، کە بارزانییەکان لە حاڵەتێکی دڵەڕاوکێی توند دان، ئامادەییان تێدایە کە ساکارترین ڕووداو، بە کاری دوژمنکارانە لێک بدەنەوە.

سەرۆکی فڕۆکەوانی

ئەفسەری خزمەتی تایبەت- موسڵ

وێنەیەک بۆ:ڤی، موسڵ
پشکنەری کارگێڕی، موسڵ
فەرماندەی نهێنی شەشەم. هێزی ئاسمانی پاشایەتی، موسڵ
پشکنەری پۆلیس، موسڵ

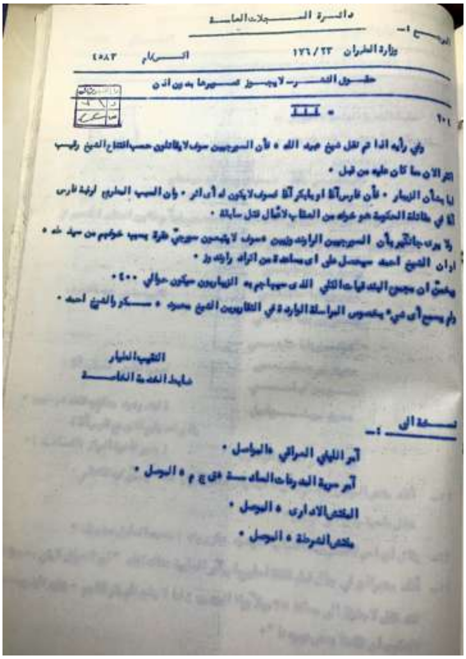
دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق الطبع - لا يجوز تصويرها بدون اذن

٢٠١ III .

وفي رأيه اذا تم نقل شيخ عبد الله ، فأن السورجيين سوف لا يقاتلون حسب اقتراح الشيخ رقيب اكثر الان مما كان عليه من قبل .

اما بشأن الزيبار ، فأن فارس آغا وبابكر آغا سوف لا يكون له أي اثر ، وان السبب الحقيقي لرغبة فارس آغا في مقاتلة الحكومة هو خوفه من العقاب لأعمال قتل سابقة .

ولا يرى جانگير بأن السورجيين الراوندوزيين سوف لا يهاجمون ... بسبب خوفهم من سيد طه ، وان الشيخ احمد سوف لن يحصل على اي مساعدة من افراد راوندوز .

يعتقد ان مجموع البنادق الذي سيهاجم به الزيباريون سيكون حوالي ٤٠٠ .

ولم يسمع أي شيء بخصوص المراسلة الواردة في التقارير بين الشيخ محمود ، سمكو والشيخ احمد .

النقيب الطيار

ضابط الخدمة الخاصة

نسخة الى :-

آمر الليفي العراقي ، الموصل .

آمر سرية المدرعات السادسة ق ج م ، الموصل .

المفتش الاداري ، الموصل .

مفتش الشرطة ، الموصل .

دۆسیەی جوڵانەوەی شێخ ئەحمەدی بارزان لە لیوای هەولێر ١٩٢٥-١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

بەپێی بۆچوونی ئەو، ئەگەر شێخ عوبەیدوڵلا بگوازرێتەوە، ئەوا سورچییەکان، بەپێی ڕاسپاردەی شێخ ڕەقیب، زیاتر لە جاران، خۆیان لە شەڕکردن بەدوور دەگرن.

دەربارەی زێبار، فارس ئاغا و بابەکر ئاغا، هیچ کاریگەرییەکیان نییە، هۆکاری ئەوەی کە فارس ئاغا شەڕ لەگەڵ حکوومەت بکات، بۆ ئەوە دەگەڕێتەوە، دەترسێت لەوەی بەهۆی کارە کوشت و بڕییەکانی پێشووی سزا بدرێت.

جانگیر وای نابینێت، کە سورچییەکانی ڕەواندز، بەهۆی ترسیان لە سەید تەهای نەهری، شوێنپێی سورچییەکانی ئاکرێ بگرن، بەهەمان هۆکار، شێخ ئەحمەد ناتوانێت هیچ هاوکارییەک لە ڕەواندز وەربگرێت.

ئەو تفەنگانەی کە زێبارییەکان، بۆ هێرشکردنە سەر حکوومەت بەکاری دەهێنن، بە نزیکەی ٤٠٠ دانە دەخەملێندرێت.

هیچ شتێک دەربارەی ئەو ڕاپۆرتانە نەبیستراوە، کە لە ڕاپۆرتەکان دەربارەی شێخ مەحموود و سمکۆ و شێخ ئەحمەد، بۆمان هاتووە.

نەقیبی فڕۆکەوان

ئەفسەری خزمەتی تایبەت

وێنەیەک بۆ:
- فەرماندەی لیڤی عێراقی، موسڵ
- فەرماندەی نهێنی زرێپۆشی شەشەم، ق ج م، موسڵ
- پشکنەری کارگێڕیی، موسڵ
- پشکنەری پۆلیس، موسڵ

هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان)ی بریتانیدا ١٩٢٨

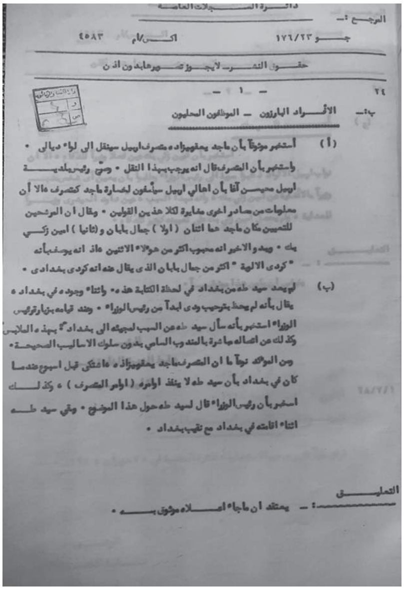

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

جو ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر- لايجوز تصويرها بدون اذن

٢٤ - ١ -

ب:- الافراد البارزون - الموظفون المحليون

(أ) أستخبر موثوقاً بأن ماجد يعقوبزاده متصرف اربيل سينقل الى لواء ديالى . واستخبر بأن المتصرف قال انه يرحب بهذا النقل . ومن رئيس بلدية اربيل محسن آغا بأن اهالي اربيل سيأسفون لخسارة ماجد كمتصرف الا أن معلومات من مصادر اخرى مغايرة لكلا هذين القولين . ويقال ان المرشحين للتعيين مكان ماجد هما اثنان (اولا) جمال بابان و (ثانيا) امين زكي بك . ويعد الاخير انه محبوب اكثر من هؤلاء الاثنين اذ انه يوصف بأنه "كردي الالوية" اكثر من جمال بابان الذي يقال عنه انه كردي بغدادي .

(ب) لم يعد سيد طه من بغداد في لحظة الكتابة هذه . واثناء وجوده في بغداد يقال بأنه لم يحظ بترحيب ودي ابداً من رئيس الوزراء . وعند قيامه بزيارة رئيس الوزراء استخبر بأنه سأل سيد طه عن السبب لمجيئه الى بغداد ؟ بهذه الملابس وكذلك عن اتصاله مباشرة بالمندوب السامي بدون سلوك الاساليب الصحيحة . ومن المؤكد نوعاً ما ان المتصرف ماجد يعقوبزاده اشتكى قبل اسبوع عندما كان في بغداد بأن سيد طه لا ينفذ اوامره (اوامر المتصرف) . وكذلك استخبر بأن رئيس الوزراء قال لسيد طه حول هذا الموضوع . وبقي سيد طه اثناء اقامته في بغداد مع نقيب بغداد .

التعليق :- يعتقد ان ماجاء اعلاه موثوق به .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٢٤ (١)

ب:- کەسە دیارەکان- فەرمانبەرە ناوخۆییەکان

(أ) بەشێوەیەکی متمانەپێکراو هەواڵ هاتووە، کە ماجید یەعقوبزادەی موتەسەڕیفی هەولێر دەگوازرێتەوە بۆ لیوای دیالە. هەواڵ هاتووە کە موتەسەڕیف گوتویەتی ئەو پێشوازی لەو گواستنەوەیە دەکات. موحسین ئاغای سەرۆکی شارەوانی هەولێر لێدوانی داوە، کە خەڵکی هەولێر بەداخن بۆ لەدەستدانی ماجید وەك موتەسەڕیف، بەڵام زانیارییەکانی چەند سەرچاوەیەکی دیکە پێچەوانەی ئەم دوو قسەیەن. دەگوترێ دوو کاندید بۆ شوێنی ماجید دانراون، یەکەمیان جەمال بابان و دووەمیان ئەمین زەکی بەگە. پێدەچێ ئەمەی دوواییان لای خەڵك خۆشەویستتر بێت، بەوە وەسف دەکرێت، کە (کوردێکی لیواکەیە)، ئەمە لەکاتێکدا لەبارەی جەمال بابانەوە دەگوترێت، کە کوردێکی بەغدایییە.

(ب) لە ساتی نووسینی ئەم نووسراوەدا سەید تەها لە بەغداد نەماوە، دەگوترێ لەکاتی مانەوەی لە بەغدادا پێشوازی گەرمی لەلایەن سەرۆك وەزیرانەوە لێنەکراوە. لەکاتی سەردانیکردنی سەرۆك وەزیران هەواڵ هاتووە، کە سەرۆك وەزیران لەبارەی هۆکاری هاتنی بۆ بەغداد لە سەید تەهای پرسیوە و بۆچی بەو جلانە هاتووە. هەروەها پەیوەندیکردنی ڕاستەوخۆی بە مەندوبی سامی بەبێ گرتنەبەری ڕەفتار و شێوازە دروستەکان.

بەدڵنیاییەوە بەشێوەیەك لە لەشێوەکان ماجید یەعقوبزادەی موتەسەڕیف بەر لە هەفتەیەك لەو کاتەی لە بەغداد بووە سکاڵای کردووە، کە سەید تەها فەرمانەکانی (موتەسەڕیف) جێبەجێ ناکات. هەروەك هەواڵ هاتووە، کە سەرۆك وەزیران لەبارەی ئەو بابەتەوە قسەی لەگەڵ سەید تەهادا کردووە. لەکاتی مانەوەی لەبەغداد سەید تەها لەگەڵ نەقیبی بەغداد ماوەتەوە.

سەرنج

--------:- باوەڕ وایە ئەوەی لەسەرەوەدا هاتووە جێگەی متمانەیە.

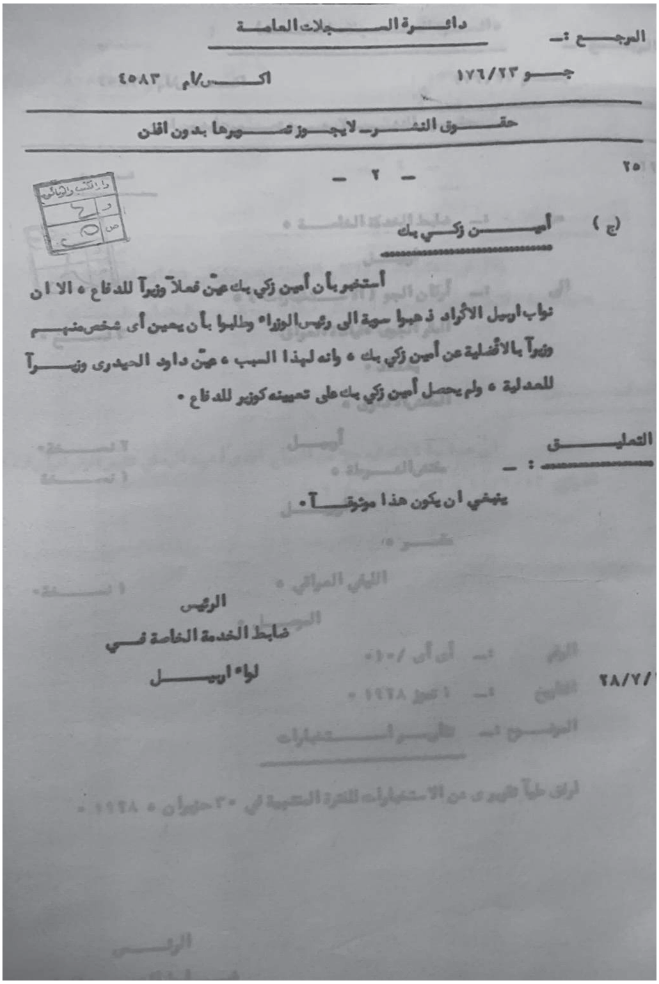
دائـــرة الـــسجلات العامـــة

المرجـــع :ـ
جـــو ١٧٦/٢٣ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــرـ لايجـــوز تصـــويرها بدون اذن

٢٥
ـ ٢ ـ

(ج) أميـــــن زكـــي بك

أستخبر بأن أمين زكي بك عيّن فعلاً وزيراً للدفاع ، الا ان نواب اربيل الاكراد ذهبوا سوية الى رئيس الوزراء وطلبوا بأن يعين أى شخص منهـــم وزيراً بالافضلية عن أمين زكي بك ، وانه لهذا السبب ، عيّن داود الحيدرى وزيـــراً للعدلية ، ولم يحصل أمين زكي بك على تعيينه كوزير للدفاع ،

التعليـــــق :ـ

ينبغي ان يكون هذا موثوقـــاً ،

الرئيس
ضابط الخدمة الخاصة فـــي
لواء اربيـــــل

٢٨/٧/١

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

سەرچاوە/ ئاسمانی ٢٣/ ١٧٦ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

ئەمین زەکی بەگ
هـەواڵ هاتـووە، کـە ئەمیـن زەکـی بـەگ وەك وەزیـری بەرگـری دیاریکـراوە، بـەڵام ئەندامـە کوردەکانـی هەولێـر چوونەتـە لای سـەرۆك وەزیـران و داوایـان کـردووە، ئەگـەر هـەر یەکێـك لـەوان بکرێتـە وەزیـر لـە ئەمیـن زەکـی باشـترە، لەبـەر ئـەم هـۆکارە، داود حەیـدەری وەك وەزیـری داد دەستنیشـانکراوە. ئەمیـن زەکـی بەگیـش پۆسـتی وەزیـری بەرگـری بەدەسـتنەهێناوە.
سەرنج: پێویستە ئەمە جێگەی متمانە بێت.
سەرۆك
ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە لیوای هەولێر
٢٨ /٧/١

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/أم ٤٩٨٣

حقوق النشر لا يجوز تصويرها بدون اذن

٤٨

٣:- الاكراد البارزون - الموظفون المحليون

(أ) سيد طه

وصل سيد طه الى اربيل في الليلة الماضية (٢٨/٦/١٠) في طريقه الى بغداد . وقد منح اجازة لشهر واحد ويرغب في استشارة طبيب عن عينيه . ومن المتوقع اثناء وجوده في اربيل ان يستضيفه ملا افندي في بادا وه كما يحتفي به على ثروت بك ، مدير الشرطة في اربيل . ومن المعلوم جداً بأن السيد طه غير راضي لحد بعيد عما يطلق عليه " امور بغداد السياسية " في الوقت الحاضر ومن المسلّم به انه مستاء جداً من تعيين داود الجيدري الجديد كوزير للعدلية . وربما كنتيجة لكافة انواع الاشاعات المتداولة عن سيد طه هذا الاسبوع - فأن اشدها الحاحاً بأنه سيقدم استقالته عند وصوله الى بغداد . وورد تقرير لاحق موثوق بأن سيد طه سيتوجه الى الموصل من اربيل ومن ثم يتوجه الى بغداد بزورق بخاري .

(ب) ماجد مصطفى زاده

متصرف اربيل موجود الان في بغداد ويتوقع ان يمكث هناك عشرة ايام . استخبر انه يود النقل الى منصبه القديم كمتصرف لكركوك ثانية وأن هذا احد اهدافه من الذهاب الى بغداد . ولا يتعاطف ماجد مع مشاعر القوميين الاكراد مهما كانت ، وانه ربما تقدمي جداً في افكاره . وانه بعيد كل البعد عن الشعور القبلي ويحتقر مروؤسيه . وقد اصبح ماجد اثناء وجوده في اربيل حليفاً قوياً لملا افندي وجماعته وحاول ارضائهم بكل وسيلة ، الا ان قلبه في الحقيقة في كركوك حيث موطنه ايضاً . واستخبر ايضا ان المتصرف الحالي في كركوك مطلع على مشاعر ماجد ، ونتيجة لذلك فان هناك جماعتان - احداهما موالية لماجد والاخرى موالية لعمر نظمي بك (المتصرف الحالي في كركوك) وان الاخير

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٤٨

٣:- کەسە دیارەکان- فەرمانبەرە ناوخۆییەکان

(أ) سەید تەها:

سەید تەها لە شەوی (٢٨/٦/١٠) لەڕێگەی چوونی بۆ بەغداد گەیشتە هەولێر. مۆڵەتی یەك مانگی پێدراوە، دەیەوێت ڕاوێژ بە پزیشکێك لەبارەی چاویەوە بکات. لەوانەیە لەکاتی مانەوەی لە هەولێردا مەلا ئەفەندی لە باداوە میوانداری بکات. هەروەها سەروەت بەگی بەڕێوەبەری پۆلیسی هەولێر پێشوازی لێدەکات. شتێکی زۆر ڕوونە، کە سەید تەها تارادەیەکی زۆر ڕازی نییە بەوەی لە ئێستادا پێی دەگوترێت (کاروباری سیاسی بەغداد). هەروەها زۆر نارەحەتە لە دانانی داود حەیدەری وەك وەزیری داد. لە ئەنجامی ئەو هەموو دەنگۆ بڵاوبووانەی ئەم هەفتەیە لەبارەی سەید تەها، لەوانەیە لەکاتی گەیشتنی بۆ بەغداد دەستلەکاربکێشێتەوە. لە ڕاپۆرتێکی دیکەی متمانەپێکراودا هاتووە، کە سەید تەها لە هەولێرەوە ڕوودەکاتە موسڵ، دواتر بە کەشتییەکی هەڵمی دەگاتە بەغداد.

(ب) ماجد یەعقوبیزادە:

لە ئێستادا موتەسەڕیفی هەولێر لە بەغدایە، پێشبینی دەکەین دە ڕۆژ لەوێدا بمێنێتەوە. هەواڵ هاتووە، کە ئەو دەیەوێت خۆی بگوازێتەوە بۆ پۆستە کۆنەکەی و جارێکی دیکە ببێتەوە موتەسەڕیفی کەرکوك. ئەمە یەکێك لە ئامانجەکانێتی لە چوونی بۆ بەغداد. ماجد لەگەڵ هەستی نەتەوەیی کوردەکان هاوسۆز نییە، جا ئەو هەستە هەر چۆنێك بێت، لەوانەیە ئەو لە بیروبۆچوونەکانیدا کەسێکی زۆر پێشکەوتنخواز بێت. ئەو و زۆربەی ژێردەستەکانی زۆر دوورن لە هەستی هۆزایەتی. ماجد لەکاتی بوونی لە هەولێردا بووەتە هاوپەیمانێکی بەهێزی مەلا ئەفەندی و کۆمەڵەکەی، هەوڵیداوە بە هەموو شێوەیەك ڕازییان بکات. بەڵام لەڕاستیدا دڵی هەر لای کەرکوکە، چونکە ئەوێ شوێنی لەدایکبوونییەتی. هەروەها هەواڵ هاتووە، کە موتەسەڕیفی ئێستای کەرکوك ئاگاداری هەستی ماجدە، لە ئەنجامی ئەوەدا دوو کۆمەڵە هەن، یەکێکیان لایەنگری ماجدە و ئەوی دیکەیان لایەنگری عومەر نەزمی بەگ (موتەسەڕیفی ئێستای کەرکوك)ە.

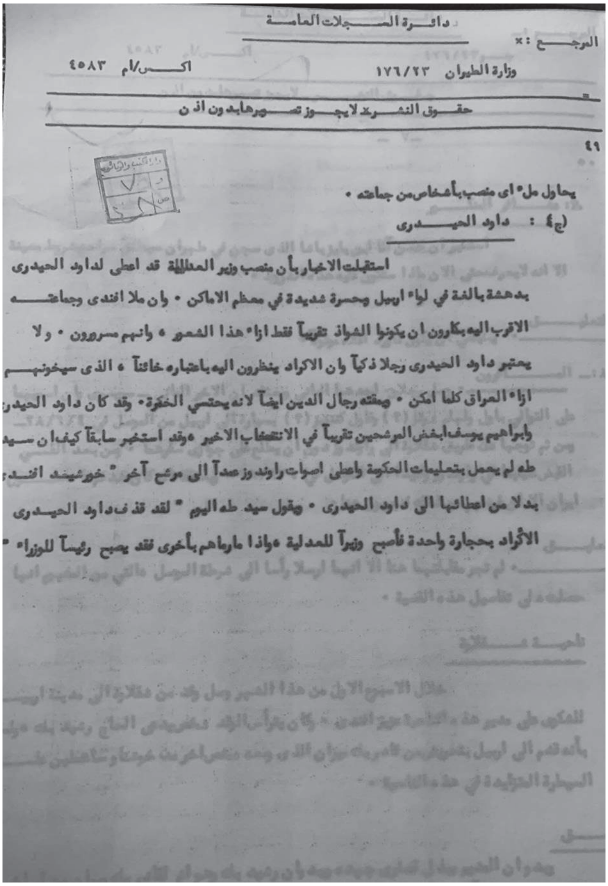

دائـرة السـجلات العامـة

المرجـع :×

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكـس/ام ٤٥٨٣

حقـوق النشـر لايجـوز تصـويرها بدون اذن

٤٩

يحاول مل· اى منصب بأشخاص من جماعته ·

(ج) : داود الحيـدرى

استقبلت الاخبار بأن منصب وزير العدلية قد اعطى لداود الحيدرى بدهشة بالغة في لواء اربيل وحسرة شديدة في معظم الاماكن · وان ملا افندى وجماعتـه الاقرب اليه يكادون ان يكونوا الشواذ تقريباً فقط ازاء هذا الشعور · وانهم مسرورون · ولا يعتبر داود الحيدرى رجلا ذكياً وان الاكراد ينظرون اليه باعتباره خائناً · الذى سيخونهـم ازاء العراق كلما امكن · ويمقته رجال الدين ايضاً لانه يحتسي الخمرة · وقد كان داود الحيدر ... وابراهيم يوسف ابغض المرشحين تقريباً في الانتخاب الاخير · وقد استخبر سابقاً كيف ان سيد طه لم يعمل بتعليمات الحكومة واعطى اصوات راوندوز عمداً الى مرشح آخر " خورشيد افنـد ... بدلا من اعطائها الى داود الحيدرى · ويقول سيد طه اليوم " لقد قذف داود الحيـدرى الأكراد بحجارة واحدة فأصبح وزيراً للعدلية · واذا مارماهم بأخرى فقد يصبح رئيساً للوزراء ·"

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٤)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ٤٩ ئـەوەی دوایـیـان (واتـە عومـەر نەزمـی بەگ-وەرگێـڕ-) هـەوڵ دەدات هەمـوو پۆسـتەکان بـە کەسـانی سـەر بـە کۆمەڵـەی خـۆی پـڕ بکاتـەوە. (ج) داود حەیدەری: هەواڵـی پێدانـی پۆسـتی وەزیـری داد بـۆ داود حەیـدەری بـە سەرسـوڕمانێکی زۆر و داخێکـی گـەورە لـە زۆربـەی شـوێنەکانی لیـوای هەولێـر پێشـوازی لێکـرا. مـەلا ئەفەنـدی و کۆمەڵەکـەی و نزیکەکانـی، لـەم هەسـتەدا ڕێزپـەڕن و ئـەوان خۆشـحاڵن. داود حەیـدەری بـە کەسـێکی زیـرەك ئەژمـار ناکرێـت، کـوردەکان وەك ناپاکێـك لێـی دەڕوانـن، بەشـێوەیەك پێیـان وایـە هـەر کاتـێ پێـی بکرێـت لـە بەرامبـەر عێراقـدا ناپاکـی لەگەڵیانـدا دەکات. هەروەهـا پیاوانی ئاییـنیـش ڕقیـان لێیـە، چونکـە شـەراب دەخواتـەوە. لـەم هەڵبژاردنـەی دواییـدا داود حەیـدەری و ئیبراهیـم یوسـف ڕقلێگیراوتریـن کاندیـد بـوون. پێشـتر هـەواڵ هاتبـوو، کـە چـۆن سـەید تەهـا بەگوێـرەی ڕێنماییەکانـی حکوومـەت کاری نەکـردووە و بەئەنقەسـت دەنگەکانـی ڕەوانـدزی داوەتـە کاندیدێکـی تـر بەنـاوی (خورشـید ئەفەنـدی) لەجیاتی ئـەوەی بیداتـە داود حەیـدەری. ئەمـڕۆ سـەید تەهـا دەڵێـت: «داود حەیـدەری بەردێکـی گرتـە کـورد بـووە وەزیـری داد، ئەگـەر بەردێکـی دیکەیـان تێبگرێـت دەبێتـە سـەرۆك وەزیـران».

مديرية التسجيلات العامة

المرجـــع :ـ

جـــو١٧٦/٢٣ اكـــس/م ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــرـ لايجوز تصويرها بدون اذن

ـ ٧ ـ

٥٠

٧: عشـــائر المنكـــور

استخبر ان حسن آغا ابن بايز باشا الذى سجن في طهران سيطلق سراحه بشروط معينة الا انه لايعرف حتى الان ماذا ستكون عليه هذه الشروط .

التعليـــق

• ينبغي ان يكون ماورد اعلاه موثوقاً .

٨:ـ المسـافرون

• وصل رجلان احدهما الماني ويعتقد ان الاخر الماني ـ سويسرى وان اسميهما على التوالي باول ولهلم شوتز (؟) وفاول كنتيز (؟) بسيارة الى اربيل من الموصل في ٢٨/٦/٤ـ ومن ثم توجها عن طريق شقلاوة الى راوندوز دون ان يطلع على جوازى سفرهما . ومن بعد القي القبض عليهما في راوندوز واعيدا الى الموصل في ٢٨/٦/٦ . ويعتقد انه كان هدفهما دخول ايران الا ان غرضهم من ذلك مجهول هنا .

التعليـــق

• لم تجر مقابلتهما هنا الا انهما ارسلا رأسا الى شرطة الموصل والتي من المفهوم انها حصلت على تفاصيل هذه القضية .

٩: ناحيـــة شـــقلاوة

خلال الاسبوع الاول من هذا الشهر وصل وفد من شقلاوة الى مدينة اربيل للشكوى على مدير هذه الناحية عزيز افندى . وكان يترأس الوفد شخص يدعى الحاج رشيد بك وادعى بأنه قدم الى اربيل بتحريض من قادر بك ميران الذى ومعه شخص اخر من خوشنا وساهطين على السيطرة المتزايدة في هذه الناحية .

التعليـــق

يبدو ان المدير يبذل قصارى جهده ويبدو ان رشيد بك وهو اخ لقادر بك ميران من ام اخرى بمساعدة ويخرج دائماً لاستقبال الموظفين البريطانيين . ولا يتفق هذان الاخوان في تصرفاتهما .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

(٧)

٥٠

- عەشیرەتی مەنگوڕ:

هەواڵ هاتووە کە حەسەن ئاغا کوڕی بایز پاشا، کە لە تاران بەند کرابوو، بەمەرجی دیاریکراو ئازاد دەکرێت، بەڵام تا ئێستا نازانرێت ئەو مەرجانە چین.

سەرنج:

پێویستە ئەوەی لەسەرەوە هاتووە جێی متمانە بێت.

٨- گەشتیاران:

دوو کەس کە پێدەچێ یەکێکیان ئەڵمانی و ئەوی دیکەیان ئەڵمانی- سویسری بێت، ناوەکانیان بریتییە لە پاوڵ ولهلم شوتز (؟) فاول کنتزیز (؟)، لە ٢٨ /٦/٤ بە ئۆتۆمبێل لە موسڵەوە گەیشتنە هەولێر. دواتر لە ڕێگای شەقڵاوەوە روویانکردە ڕەواندز بەبێ ئەوەی پاسپۆرتیان ببینرێت. دواتر لە ڕەواندز گیران و لە ٢٨ /٦/٦ گەڕێندرانەوە موسڵ. پێدەچێ مەبەستیان چوونە ناو ئێران بووبێت، بەڵام ئامانجیان لەمەدا نادیارە.

سەرنج:

لێرەدا چاوپێکەوتنیان لەگەڵدا نەکراوە، بەڵام ڕاستەوخۆ بۆ پۆلیسی موسڵ نێردراون، کە دەبێ ئەوان وردەکاری ئەو مەسەلەیەیان چنگ کەوتبێت.

٩-ناحیەی شەقڵاوە:

لەماوەی هەفتەی یەکەمی ئەم مانگەدا شاندێك لە شەقڵاوەوە گەیشتە شاری هەولێر بۆ سکاڵاکردن لە بەڕێوەبەری ئەم ناحیەیە (عەزیز ئەفەندی)، شاندەکە لەلایەن کەسێك بەناوی حاجی ڕەشید بەگ سەرۆکایەتی کراوە، ئەوەی ڕاگەیاندووە کە بە هاندانی قادر بەگی میران بۆ هەولێر هاتووە و کەسێکی دیکەی خۆشناوی لەگەڵە، نارازین لە کۆنترۆڵکردنی زیاد لە پێویستی ناحیەکە.

سەرنج:

پێدەچێ بەڕێوەبەر هەموو توانای خۆی بخاتەگەڕ، هەروەها ڕەشید بەگ، کە برای قادر بەگی میرانە لە دایکێکی دیکە، هاوکاری دەکات و بەردەوام دەردەچێت بۆ پێشوازیکردن لە فەرمانبەرە بریتانییەکان. ئەم دوو برایە لە ڕەفتارەکانیاندا کۆك و تەبا نین.

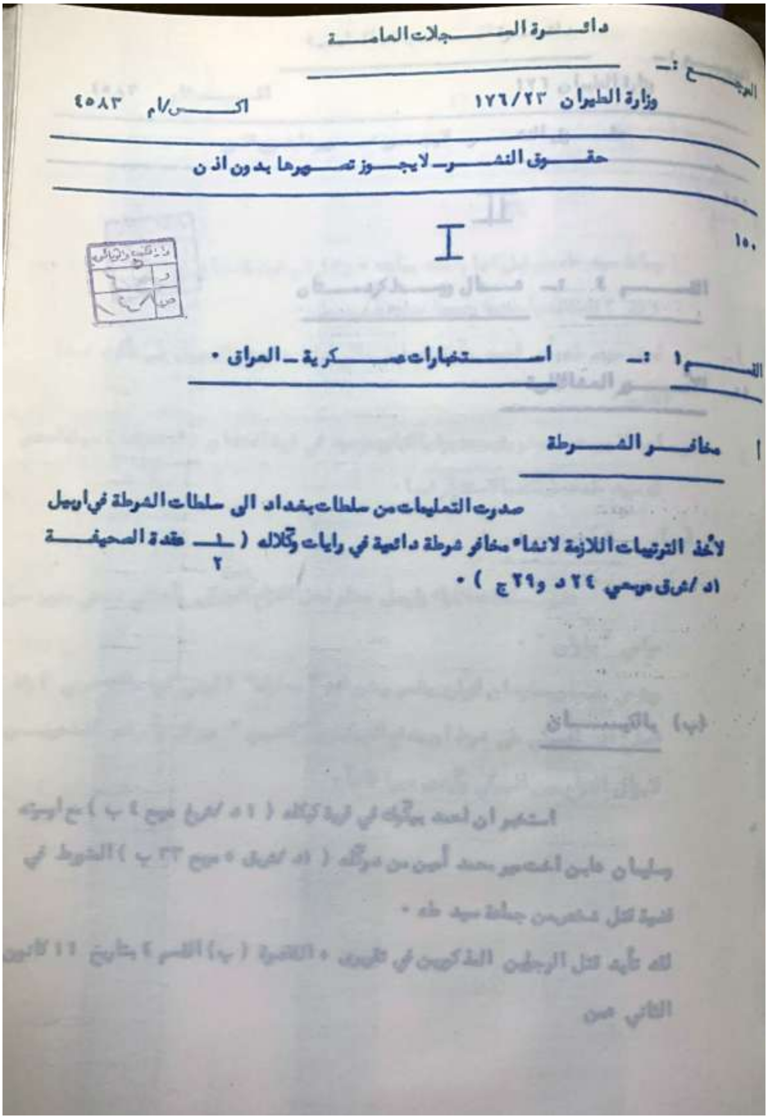

دائـــرة الســـجلات العامـــة

المرجـــع :ـــ

وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر لايجـــوز تصـــويرها بدون اذ ن

I

١٥٠

القســم١ :ـ استخبارات عسكرية ـ العراق .

١ مخافـــر الشـــرطة

صدرت التعليمات من سلطات بغداد الى سلطات الشرطة في اربيل لأخذ الترتيبات اللازمة لانشاء مخافر شرطة دائمية في رايات وگلاله (١/٢ ـ عقدة الصحيفة اد /ش ق مربعي ٢٤ د و٢٩ ج) .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٦)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ١٥٠ بەشی ١: هەواڵگری سەربازی- عێراق ١- بنکەکانی پۆلیس: لە دەسەڵاتدارانی بەغداوە ڕێنمایی بۆ دەسەڵاتدارانی پۆلیس لە هەولێر دەرچووە، کە ئامادەکاری پێویست بکەن بۆ دروستکردنی بنکەی پۆلیسی بەردەوام لە ڕایات و گەڵاڵە (٢/١ گرێ لاپەڕە ١د/ ش.ق چوارگۆشەی ٢٤د و ٢٩ج).

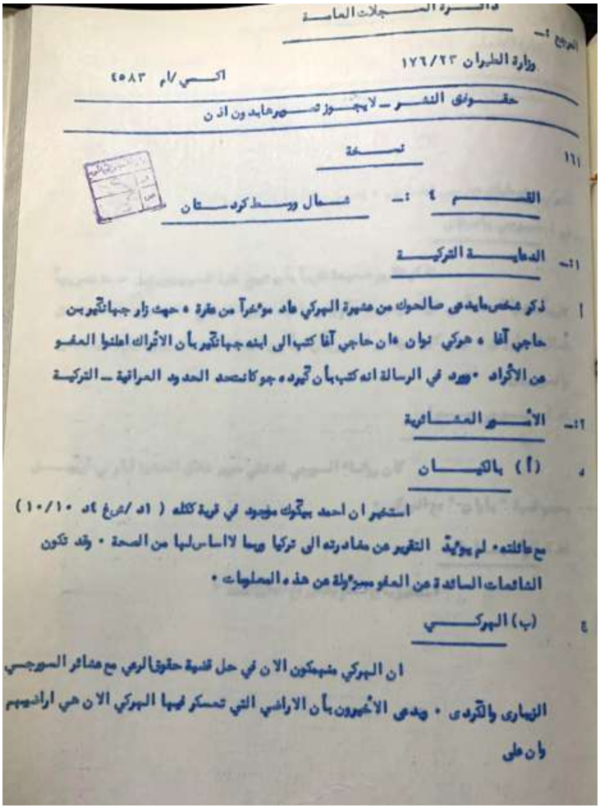

دائـــرة الســجلات العامـــة
المرجع :-
وزارة الطيران ١٧٦/٢٣
اكـــس/م ٤٥٨٣
حقـــوق النشـــر ـ لايجـــوز تصـــوير ها بدون اذ ن
١٦١
نسخة
القســـم ٤ :- شـــمال ووســـط كردســـتان
١:- الدعايـــة التركيـــة
ا ذكر شخص مايدعى صالحوك من عشيرة الهركي عاد مؤخراً من عقرة ، حيث زار جهانكير بن حاجي آغا ، هركي نوان ، ان حاجي آغا كتب الى ابنه جهانكير بأن الاتراك اعلنوا العفـو من الاكراد ، وورد في الرسالة انه كتب بأن تحدد جوكا نتصد الحدود العراقية ـ التركيـة
٢:- الأمـــور العشـــائرية
(أ) بالكيـــان
استخبر ان احمد بيكوك موجود في قرية ككله (اد /ش غ ٤ اد ١٠/١٠) مع عائلته ، لم يؤيد التقرير عن مغادرته الى تركيا وربما لا اساس لها من الصحة ، وقد تكون الشائعات السائدة عن العفو مسؤولة عن هذه المعلومات ،
٤ (ب) الهركـــي
ان الهركي مشغولون الان في حل قضية حقوق الرعي مع عشائر السورجي الزيبارى والكردى ، ويدعى الاخيرون بأن الاراضي التي تعسكر فيها الهركي الان هي اراضيهم وان على

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣
١٦١
بەشی ٤: باکوور و ناوەڕاستی کوردستان
١- پڕوپاگەندەی تورکی:
کەسێك بەناوی ساڵحۆك لە عەشیرەتی هەرکی، بەم دواییانە لە ئاکرێ گەڕاوەتەوە، کە سەردانی (جیهانگیر کوڕی حاجی ئاغای هەرکی نوان)ی کردووە، باسی لەوە کردووە حاجی ئاغا بۆ جیهانگیری کوڕی نووسیوە، کە تورکەکان لێبووردنیان بۆ کوردەکان دەرکردووە. هەروەها لە نامەکەدا هاتووە، کە گردەجوو سنووری نێوان عێراق و تورکیا بووە.
٢- کاروباری عەشیرەتەکان:
(أ) باڵەکیان:
هەواڵ هاتووە کە ئەحمەد بیگۆگ لەگەڵ خێزانەکەی لە گوندی (ککله؟)یە (١د/ ش.غ.٤د ١٠/١٠). ڕاپۆرتەکە ئەوەی پشتڕاستنەکردووەتەوە، کە تورکیای جێهێشتبێت، لەوانەیە ئەمە بەهیچ شێوەیەك ڕاست نەبێت، لەوانەیە ئەو دەنگۆیانەی، کە لەبارەی لێبووردنەوە بڵاودەکرێنەوە بەرپرس بن لەو جۆرە زانیارییانە.
(ب) هەرکی:
لە ئێستادا هەرکییەکان سەرقاڵی چارەسەرکردنی مەسەلەی مافی ئاژەڵ لەوەڕاندنن لەگەڵ عەشیرەتەکانی سوورچی و زێباری و گەردی. ئەمانەی دواییان بانگەشەی ئەوە دەکەن، ئەو زەوییانەی کە ئێستا هەرکییەکان لێی نیشتەجێن، زەوی ئەمانن.

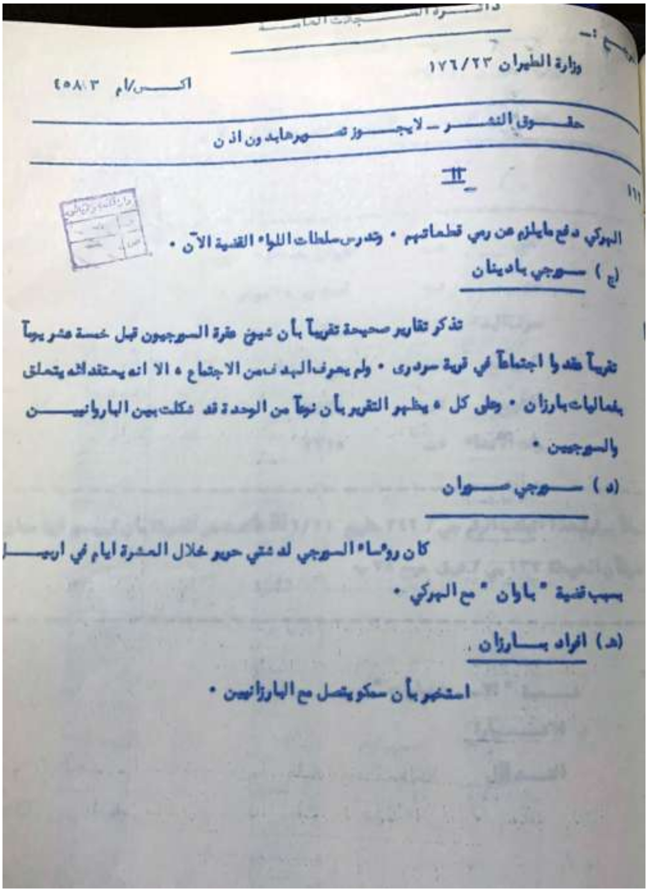
دائرة السجلات العامة

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣

اكس/ام ٤٥٨٠٣

حقوق النشر – لايجوز تصويرها بدون اذن

II

الهركي دفع مايلزم عن رعي قطعانهم • وتدرس سلطات اللواء القضية الآن •

(ج) سورجي بادينان

تذكر تقارير صحيحة تقريباً بأن شيوخ عقرة السورجيون قبل خمسة عشر يوماً تقريباً عقدوا اجتماعاً في قرية سودري • ولم يعرف الهدف من الاجتماع • الا انه يعتقد انه يتعلق بفعاليات بارزان • وعلى كل • يظهر التقرير بأن نوعاً من الوحدة قد شكلت بين البارزانيين والسورجيين •

(د) سورجي صوران

كان رؤساء السورجي له شتي حرير خلال العشرة ايام في اربيل بسبب قضية "باوان" مع الهركي •

(هـ) افراد بارزان

استخبر بأن سمكو يتصل مع البارزانيين

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٦٢

پێویستە هەرکییەکان لە بەرامبەر بەرەڵاکردنی ئاژەڵەکانیان (لەوەڕاندنی ئاژەڵەکانیان لە پاوانی هۆزەکانی تردا -وەرگێڕ-) پارە بدەن. لە ئێستادا دەسەڵاتدارانی لیوا خەریکی لێکۆڵینەوەی مەسەلەکەن.

(ج) سوورچی بادینان:

چەند ڕاپۆرتێك، کە نزیکن لە ڕاستییەوە باسییان لەوە کردووە، نزیکەی پێش پازدە ڕۆژ شێخە سوورچییەکانی ئاکرێ کۆبوونەوەکیان لە گوندی سەردەری گرێداوە، ئامانجی کۆبوونەوەکە نەزانراوە، بەڵام پێدەچێ پەیوەندی بە ڕووداوەکانی بارزانەوە هەبێت، بە هەڕ حاڵ، ڕاپۆرتەکە ئەوە دەردەخات، کە جۆرێك لە یەکبوون لەنێوان بارزانی و سوورچییەکان دروست بووە.

(د) سوورچی سۆران:

سەرۆکانی سوورچییەکانی دەشتی هەریر ماوەی دە ڕۆژ لە هەولێر بوون، ئەمەش بەهۆی کێشەی (پاوان) لەگەڵ هەرکییەکان.

(هـ) ئەندامانی بارزان:

هەواڵ هاتووە سمکۆ پەیوەندی بە بارزانییەکانەوە دەکات.

دائــرة الســجلات العامــة

المرجــــع :ـ

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكسـ/٩م

حقــوق النشــر ـ لايجــوز تصــويرها بدون اذن

١٤ تقرير ضابط الخدمة الخاصة في اربيل

آى أى بتاريخ ٥/٨

ـ٦ـ

ان الحكومة لاتؤيده ، وسيحظى عبد الله المفتي بكسب متماثل ، الذى لم يعين كمرشح الا في ٢٨/٥/٧ ـ انه وهو رئيس بلدية سابق لأربيل ، وانه قريب لداود الحيدرى وتابع لملا افندى . وان داود الحيدرى تابع لملا افندى ايضا الا ان الشيخ عبدالله ليس كذلك .

٠٢ المواصــــــــلات

ان قضاء مخمور هو القضاء الوحيد في اربيل الذى لايرتبط تلفونياً بمدينة اربيل . وقد عرض هذا القائمقام على ضابط الخدمة الخاصة في مناسبة زيارته في ٢٨/٥/٤ ووعد ، برفع تقرير حول القضية التي لابد وان يعرفها الجميع . وسيكون من المناسب جداً اذا امامة خط تلفوني . ويكاد ان تكون الاراضي جميعها في هذا القضاء تعود للحكومة .

٠٣ امور شتى

بالاشارة الى رسالة لم يذكر صاحبها اسمه عليها وردت من اربيل الى ضابط الخدمة الخاصة في السليمانية ، وقد استلم المفتش الادارى في اربيل المعلومات المذكورة في هذه الرسالة ايضا وكذلك من مصدر آخر من قبل ضابط الخدمة الخاصة في اربيل . ويبدو ان التفسير الوحيد هو ان بعض العناصر الجاهلة الجامحة في قضاء رانية ، بعد ان سمعت روايات الاضطراب والقلاقل على الحدود العراقية جوار ميران ومن سهل بشدر ومن الاتصالات بين الشيخ محمود وشيخ احمد البارزاني والاشاعات عن النشاط التركي بقدر ما يتعلق بالتنقلات عند الحدود وعرضهم المساعدة على الشيخ احمد البارزاني ، التي وردت في التقارير ، قد دفعتهم لأن يعتقدوا بأن موقفاً خطيراً يلوح في الافق . ان كاتب الرسالة عميل سابق لضابط خدمة خاصة سابق ولما كانت المعلومات فيه وردت من عدة مصادر . فربما كانت موثوقة .

التعليــــق

لقد اشار المفتش الادارى بما انه من غير المتوقع ان يحل الحادى والثلاثون من نيسان اذ لايوجد تاريخ كهذا في التقويم ولهذا عليهم ان يفكروا في تاريخ آخر للحرب العالمية المزعومة ويؤمل ان يجدد التقويم حتى تاريخ متأخر كثيراً . وعلى كل فستجرى مراقبة المختارين في بيتواتة .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم

٩٤

ڕاپۆرتی ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە هەولێر

ئای ئەی ڕێککەوتی ٥/٨

-٦-

حکوومـەت پشـتگیری نـاکات، عەبدوڵـڵا موفتـی پاڵپشـتییەکی هەمـان شـێوەی هەیـە، کـە لـە ٢٨/٥/٧ وەك کاندیـد دیاریکـراوە- ئـەو سـەرۆکی پێشـووی شـارەوانی هەولێرە، لـە داود حەیـدەری نزیکە و لایەنگـری مەلا ئەفەندییـە. داود حەیدەریـش لایەنگـری مـەلا ئەفەندییـە، بـەڵام شـێخ عەبدوڵـڵا وانییـە.

٢. گەیاندن:

قـەزای مەخمـور تاکـە قەزایـە لـە هەولێـر، کـە لەڕێگـەی تەلەفۆنـەوە بـە شـاری هەولێـر نەبەسـتراوەتەوە. قایمقـام ئەمـەی بـە ئەفسـەری خزمەتـی تایبـەت گوتـوە لەکاتـی سـەردانیکردنی لـە ٥/٤/ ٢٨، بەڵێنـی پێـداوە ڕاپۆرتێـك دەربـارەی مەسـەلەکە بەرزبکاتـەوە، پێویسـتە هەموولایـەك بیزانـن. شـتێکی زۆر گونجـاوە ئەگـەر هێڵـی تەلەفۆنی بۆ ڕابکێشرێـت. نزیکـەی هەمـوو زەوییەکانـی ئـەو قەزایـە موڵکدارێتییـان بـۆ حکوومـەت دەگەڕێتـەوە.

٣. کاروباری جیاواز:

ئامـاژە بـە نامەیـەك، کـە خاوەنەکـەی نـاوی خـۆی لەسـەر نەنووسـیوە و لـە هەولێـرەوە بـۆ ئەفسـەری خزمەتـی تایبـەت لـە سـلێمانی نـاردراوە، هەروەهـا پشـکنەری کارگێـڕی هەولێریـش ئـەو زانیارییانـەی، کـە لـە نامەکـەدا باسـکراون، بەدەسـتی گەیشـتووە. لە سـەرچاوەیەکی دیکەشـەوە بە ئەفسـەری خزمەتی تایبەتی هەولێر گەیشـتووە. پێدەچـێ تاکـە لێکدانـەوە ئـەوە بێـت، کـە هەندێك کەسـی نەزانی بێسـەروبەر لـە قـەزای ڕانیـە، دوای ئـەوەی گوێیان لـە هەندێـك گێڕانـەوە دەربـارەی پشـێوی و نائارمـی سـەر سـنووری عێراقـی لـە چـوار مەریـوان و دەشـتی پشـدەر و لـە پەیوەندییەکانـی نێـوان شـێخ مەحمـود و شـێخ ئەحمـەدی بارزانـی و ئـەو دەنگۆیانـەی دەربـارەی چالاکـی تـورك پەیوەسـت بـە هاتوچۆیـان لەسـەر سـنوور و خسـتنەڕووی هـاوکاری بـۆ شـێخ ئەحمـەد بارزانـی بـووە، کـە لـە ڕاپۆرتەکانـدا هاتـووە، ئەمانـە پاڵینـاون، کـە پێیـان وابێـت بارودۆخێکـی ترسـناك لـە ئاسـۆدا دەردەکەوێـت. نووسـەری نامەکـە بەکرێگیراوێکـی پێشـووی ئەفسـەری خزمەتـی تایبەتـە. لەبـەر ئـەوەی زانیارییەکانـی نێـوی لـە چەندیـن سـەرچاوەوە وەرگیـراون، لەوانەیـە جێگـەی متمانـە بـن.

سەرنج:

پشـکنەری کارگێـڕی ئامـاژەی بـەوە کـردووە، پێشـبینی ناکرێـت سـی و یەکی نیسـان دابێت، چونکـە مێژوویەکـی وا لە ساڵنامەدا نییـە، بۆیـە پێویسـتە لەسـەریان بیـر لـە مێژوویەکـی دیکـە بکەنـەوە بۆ ئـەو جەنگـە جیهانییەی، کـە گوایە ڕوو دەدات. هیـوا وایـە تـا کاتێکـی دواتـر هـەورەکان بڕەوێنـەوە. بـە هـەر حـاڵ چاودێـری موختـارەکان لـە بێتواتـە بکرێت.

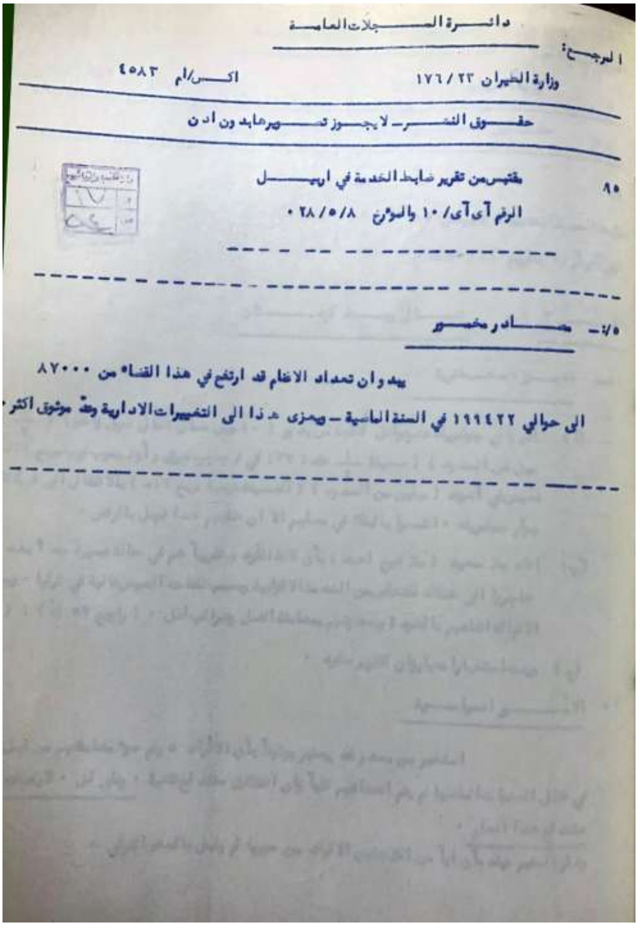

دائـــرة المـــجلات العامـــة

المرجــع:

وزارة الطيران ٢٢ / ١٧٦ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر - لا يجـــوز تصـــويرها بدون اذن

٩٥ مقتبس من تقرير ضابط الخدمة في اربيـــل

الرقم آى آى/ ١٠ والمؤرخ ٨/ ٥/ ٢٨ .

٥/: - مصـــادر مخمـــور

يبدو ان تعداد الاغنام قد ارتفع في هذا القضاء من ٨٧٠٠٠

الى حوالي ١٩٩٤٢٢ في السنة الماضية - ويعزى هذا الى التغييرات الادارية وهو موثوق اكثر .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٠)
فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان -------------------------------- وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣ ٩٥ وەرگیراوە لە ڕاپۆرتی ئەفسەری خزمەتی هەولێر ژمارە ئای ئای/ ١٠ ڕێککەوتی ٢٨/٥/٨ سەرچاوەکانی مەخمور: ساڵی ڕابردوو ژمارەی مەڕ لەم قەزایەدا لە ٨٧٠٠٠ بەرزبووەتەوە بۆ نزیکەی ١٩٩٤٢٢، ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ گۆڕانکارییە کارگێڕییەکان، ئەمەش زیاتر جێگەی متمانەیە.

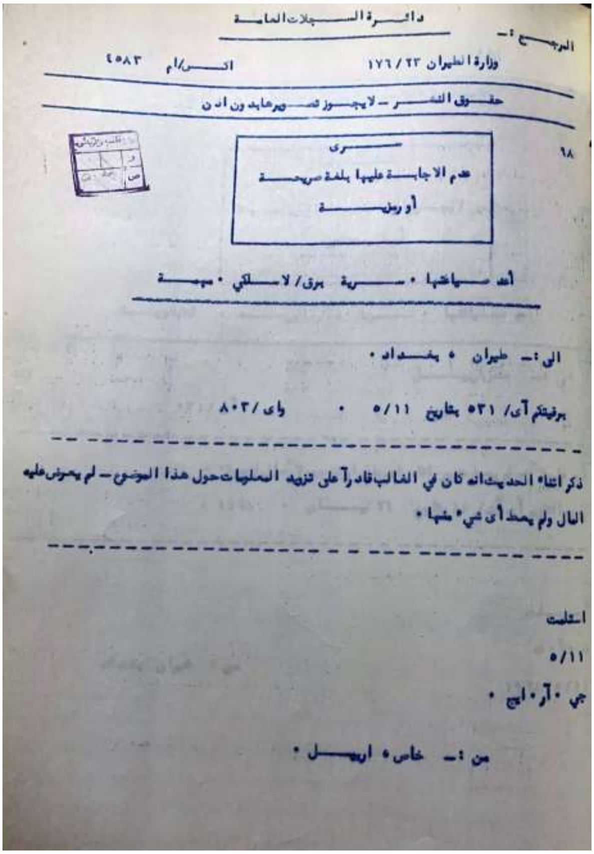

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر - لايجوز تصويرها بدون اذن

٩٨

سري
عدم الاجابة عليها بلغة صريحة
أو رمزية

أعد صياغتها . سرية برق/ لاسلكي . مهمة

الى :- طيران . بغداد .

برقيتكم آي/ ٥٣١ بتاريخ ١١/٥ . واي/ ٨٠٣

ذكر اثناء الحديث انه كان في الغالب قادراً على تزويد المعلومات حول هذا الموضوع - لم يعرض عليه المال ولم يعط أي شيء منها .

استلمت

١١/٥

جي ٠ آر ٠ اج .

من :- خاص . اربيل .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١١)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

٩٨

نهێنی

بە زمانێکی ئاشکرا، یا هێما وەڵام نەدرێتەوە

دووبارە دابڕێژرێتەوە، نهێنی/ لاسلکی. گرنگ

بۆ:- فڕۆکەوانی، بەغداد

بروسکەتان ئای/ ٥٣١ لە ڕێککەوتی ٥/١١ وای/ ٨٣٠

لەکاتی قسەکردندا باسی لەوە کرد، کە ئەو دەتوانێت زانیاری لەبارەی ئەو بابەتە بدات، پارە و هیچ شتێکی پێنەدراوە.

وەرگیراوە

٥/١١

جی.ئاڕ. ئێچ.

لە:- تایبەت، هەولێر.

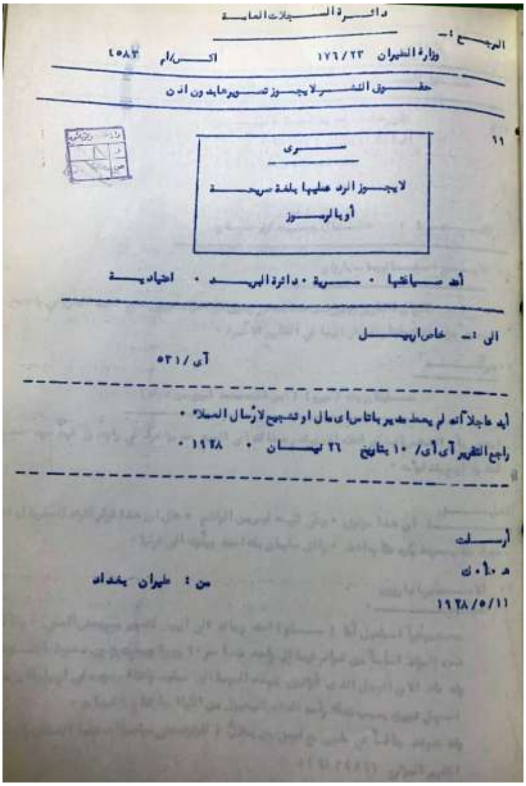

دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر لا يجوز تصوير عائدة ون اذن

٩٩

سري

لا يجوز الرد عليها بلغة صريحة أو بالرموز

أعد صياغتها . سرية . دائرة البريد . اعتيادية

الى :- خاص اربيل

آي / ٥٣١

أيد عاجلاً أنه لم يمنح مدير باتاس أي مال او تشجيع لإرسال العملاء .

راجع التقرير آي آي/ ١٠ بتاريخ ٢٦ نيسان . ١٩٢٨ .

أرسلت

هـ . أ . ك

من : طيران بغداد

١٩٢٨/٥/١١

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٢)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئیم ٤٥٨٣

٩٩

نهێنی

نابێ بە زمانێکی ئاشکرا، یا بە هێما وەڵام بدرێتەوە

دووبارە دابڕێژرێتەوە، نهێنی/ فەرمانگەی پۆستە. ئاسایی

بۆ:- تایبەت، هەولێر

ئای/ ٥٣١

زوو پشتگیری لەوە کرد، کە هیچ بڕە پارەیەك بە بەڕێوەبەری باتاس نەدراوە، یا هاندرابێت بۆ ئەوەی بەکرێگیراو بنێرێت.

بگەڕێوە بۆ ڕاپۆرتی ئای ئای/ ١٠ لە ڕێککەوتی ٢٨ی نیسانی ١٩٢٨.

ناردراوە

هـ.أ.ك

١٩٢٨/٥/١١ لە:- فڕۆکەوانی، بەغداد

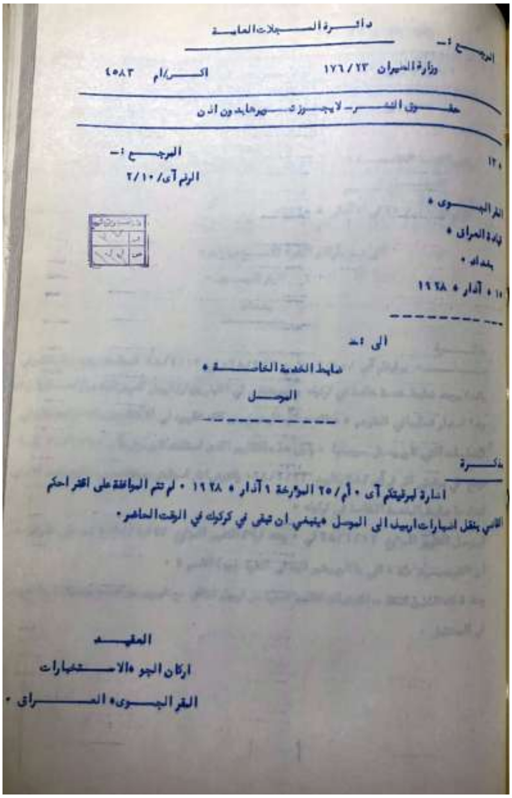
دائرة السجلات العامة

المرجع :-

وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكس/ام ٤٥٨٣

حقوق النشر - لا يجوز نشرها بدون اذن

المرجع :-
الرقم آی/ ٢/١٠

١٣٥

المقر الجوي .
قيادة العراق .
بغداد .
١٥ . آذار . ١٩٢٨

الى :-
ضابط الخدمة الخاصة .
الموصل

مذكرة

اشارة لبرقيتكم آی . أم/ ٢٥ المؤرخة ٩ آذار . ١٩٢٨ . لم تتم الموافقة على اقتراحكم الخاص بنقل اضبارات اربيل الى الموصل فينبغي ان تبقى في كركوك في الوقت الحاضر .

العقيد
اركان الجو ، الاستخبارات
المقر الجوي ، العراق .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٣)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٣٥ سەرچاوە:- ژمارە ئای/ ٢/١٠

بارەگای ئاسمانی

سەرکردایەتی عێراق

بەغداد

/١٥ ئادار/ ١٩٢٨

بۆ/ ئەفسەری خزمەتی تایبەت، موسڵ

یاداشت:

ئاماژە بە بروسکەتان ئای ئێم/ ٢٥ لە ڕێککەوتی ٩ی ئاداری ١٩٢٨، ڕەزامەندی نەدرا لەسەر پێشنیارتان بۆ گواستنەوەی دۆسیەکانی هەولێر بۆ موسڵ، پێویستە لە ئێستادا لە کەرکوك بمێننەوە.

عەقید

ئەرکانی ئاسمانی، هەواڵگری

بارەگای ئاسمانی، عێراق

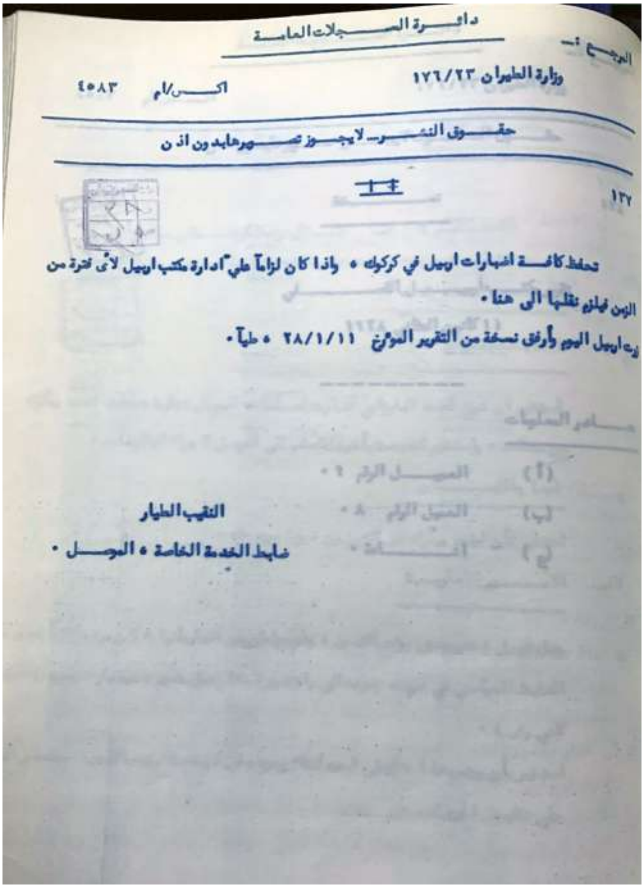

دائـــرة الســـجلات العامـــة

المرجع :-

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر لايجـــوز تصـــويرها بدون اذن

١٣٧

تحفظ كافـــة اضبارات اربيل في كركوك ، واذا كان لزاماً علي ادارة مكتب اربيل لأي فترة من الزمن فيلزم نقلها الى هنا .

زرت اربيل اليوم وأرفق نسخة من التقرير المؤرخ ٢٨/١/١١ ، طياً .

النقيب الطيار

ضابط الخدمة الخاصة ، الموصــل .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٤)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٣٧

سەرجەم دۆسیەکانی هەولێر لە کەرکوك دەپارێزرێن، ئەگەر بۆ هەر ماوەیەك ئەرکی بەڕێوەبردنی نووسینگەی هەولێر بە من بسپێردرێت، ئەوا پێویستە دۆسیەکان بگوازرێنەوە بۆ ئێرە.
ئەمڕۆ سەردانی هەولێرم کرد، دانەیەك لە ڕاپۆرتی ڕێککەوتی ٢٨/١/١١ هاوپێچ دەکەم.

نەقیبی فڕۆکەوان

ئەفسەری خزمەتی تایبەت، موسڵ

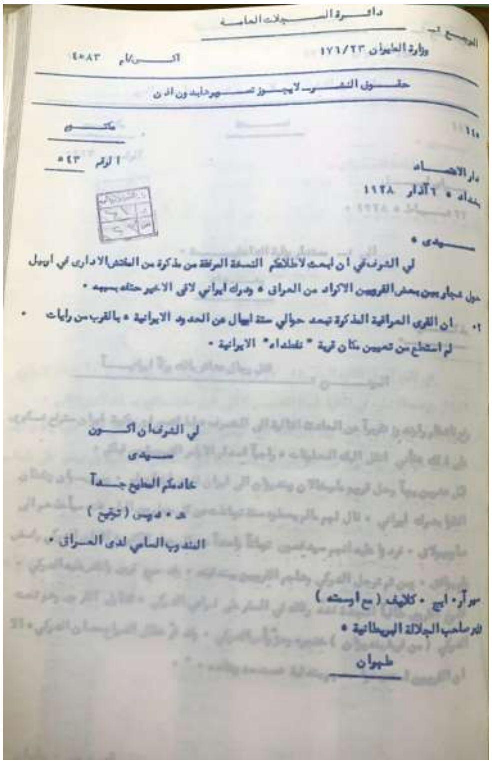

دائـــرة السجلات العامـــة

المرجـــع

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر لا يجـــوز تصـــوير دون اذن

١٤٥ مكتـــوم

دار الاعتمـــاد الرقم ٥٤٣

بغداد ٦ آذار ١٩٢٨

سيـــدي ٠

لي الشرف في ان ابعث لاطلاعكم النسخة المرفقة من مذكرة من المفتش الاداري في اربيل حول شجار بين بعض القرويين الاكراد من العراق ٠ ودرك ايراني لاقى الاخير حتفه بسببه ٠

٢٠ ان القرى العراقية المذكورة تبعد حوالي ستة اميال من الحدود الايرانية ٠ بالقرب من رايات ٠ لم استطع من تعيين مكان قرية " نفتداء " الايرانية ٠

لي الشرف بان اكـــون
سيـــدي
خادمكم المطيع جـــداً
هـ ٠ دوبس (توقيع)
المندوب السامي لدى العـــراق ٠

سر آر ٠ ايج ٠ كلايف (مع اوسمة)
وزير صاحب الجلالة البريطانية ٠
طهران

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٥)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٤٥ نهێنی

خانەی ئیعتیماد ژمارە/ ٥٤٣

بەغداد، ٦ی ئاداری ١٩٢٨

گەورەم:

شەرەفمەندم کە ئاگادارتان بکەمەوە لە دانەیەکی هاوپێچکراوی یاداشتی پشکنەری کارگێڕی هەولێر دەربارەی شەڕی نێوان هەندێك گوندنشینی کوردی عێراق و پۆلیسێکی ئێرانی، کە بەهۆیەوە ئەمەی دوایی گیانی لەدەستدا.

٢. ئەو گوندە عێراقییە ناوبراوانە نزیکەی شەش میل لە سنووری ئێران دوورن، لە نزیك ڕایات، نەمتوانی شوێنی گوندی (نفتداه)ی ئێرانی دیاری بکەم.

شەرەفمەندم گەورەم، کە ببمە خزمەتکاری زۆر ملکەچتان
ه. دۆبس (واژوو)
مەندوبی سامی لە عێراق

سێر.ئار. ئێچ کلایف (لەگەڵ مەدالیاکانی)
وەزیری خاوەنشکۆی بریتانیا
تاران

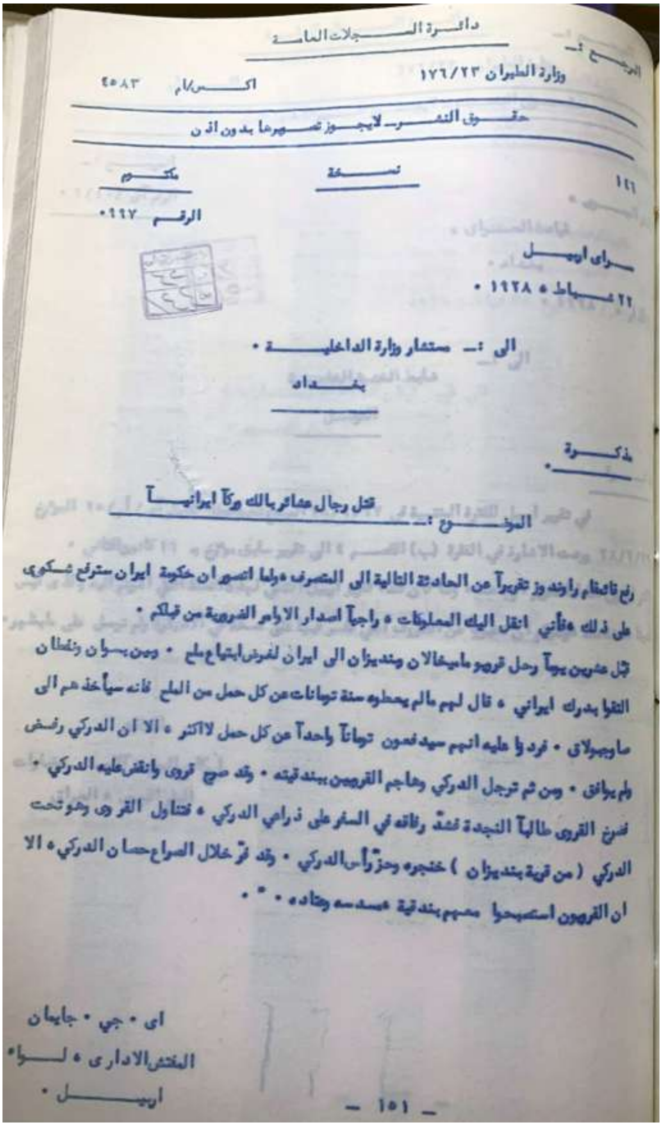

دائـــرة الســـجلات العامـــة

المرجـــع :ـ وزارة الطيران ٢٣/١٧٦ اكـــس/م ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر ـ لايجـــوز تصـــويرها بدون اذ ن

١٤٦ نســـخة مكتـــوم

الرقـــم ٠٩٩٧

ســراى اربيـــل

٢٢ شـــباط ، ١٩٢٨ .

الى :ـ مستشار وزارة الداخليـــــة .

بغـــداد

مذكـــرة .

الموضـــوع :ـ قتل رجال عشائر بالك وكآ ايرانيـــآ

رفع قائمقام راوندوز تقريرآ عن الحادثة التالية الى المتصرف ، ولما اتصور ان حكومة ايران سترفع شكوى على ذلك ، فأني انقل اليك المعلومات ، راجيآ اصدار الاوامر الضرورية من قبلكم .

قبل عشرين يومآ رحل قروهو مامیخالان وبندیزان الى ايران لغرض ابتياع ملح . ومن بسوان رنفطان التقوا بدرك ايراني ، قال لهم مالم يعطوه ستة تومانات عن كل حمل من الملح فانه سيأخذهم الى ساوجبلاق . فردوا عليه انهم سيدفعون تومانآ واحدآ عن كل حمل لااكثر ، الا ان الدركي رفض ولم يوافق . ومن ثم ترجل الدركي وهاجم القرويين ببندقيته . وقد صح قروى وانقض عليه الدركي فصرخ القروى طالبآ النجدة فشدّ رفاقه في السفر على ذراعي الدركي ، فتناول القروى وهو تحت الدركي (من قرية بنديزان) خنجره وحزّ رأس الدركي . وقد فرّ خلال الصراع حصان الدركي ، الا ان القرويون استصحبوا معهم بندقية مسدسه وعتاده . " .

اى . جي . جايمان

المفتش الاداری ، لـــواء

اربيـــل .

— ١٥١ —

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٦)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣
١٤٦ دانە نهێنی
ژمارە ٠٩٩٧

سەرای هەولێر
٢٢ی شوباتی ١٩٢٨
بۆ/ ڕاوێژکاری وەزارەتی ناوخۆ/ بەغداد
یاداشت:
بابەت/ کوشتنی پۆلیسێکی ئێرانی لەلایەن پیاوانی عەشیرەتی باڵەك

قایمقامی ڕەواندز ڕاپۆرتێکی لەبارەی ئەم ڕووداوەی خوارەوە بۆ موتەسەڕیف بەرزکردووەتەوە، لەبەرئەوەی پێم وایە حکوومەتی ئێران سکاڵایەك لەسەر ئەمە بەرزدەکاتەوە، بۆیە ئەم زانیارییانەت بۆ دەگوازمەوە، بەهیوای دەرچوونی فەرمانی پێویست لەلایەن بەڕێزتانەوە.

بەر لە بیست ڕۆژ گوندنشینانی مامخالان و بندایزان بەمەبەستی کڕینی خوێ ڕۆیشتنە ئێران. لەنێوان بسوان و نەفتان گەیشتنە پۆلیسێکی ئێرانی، پۆلیسەکە پێی گوتون ئەگەر لە بەرامبەر هەر بارێکی خوێ شەش تومەنی پێنەدەن، ئەوا دەیانباتە ساوجبولاق، ئەوانیش وەڵامیان داوەتەوە، کە لە بەرامبەر هەر بارێك لە تومەنێك زیاتر نادەن. پۆلیسەکە ڕەتیکردووەتەوە و ڕازی نەبووە. پاشان پۆلیسەکە لە ئەسپەکەی دابەزیوە و بە تفەنگەکەی هێرشی کردووەتە سەر گوندنیشنەکان. گوندنشینێك قسەی کردووە و پۆلیسەکە هێرشی کردووەتە سەر. گوندنیشنەکەش هاواری کردووە و داوای بە هاناوەچوونی کردووە، هاوڕێ و هاوسەفەرەکانی توند قۆڵی پۆلیسەکەیان گرتووە، گوندنیشنەکە (خەڵکی گوندی بندایزان بووە)، کە لەژێر پۆلیسەکە بووە خەنجەرەکەی دەرهێناوە و سەری پۆلیسەکەی بڕیوە. لەمیانەی شەڕەکەدا ئەسپی پۆلیسەکە ڕایکردووە، بەڵام گوندنیشنەکان تفەنگ و دەمانچە و فیشەکەکانیان لەگەڵ خۆیان هێناوە.

ئەی. جی.جایمان
پشکنەری کارگێڕی لیوای هەولێر

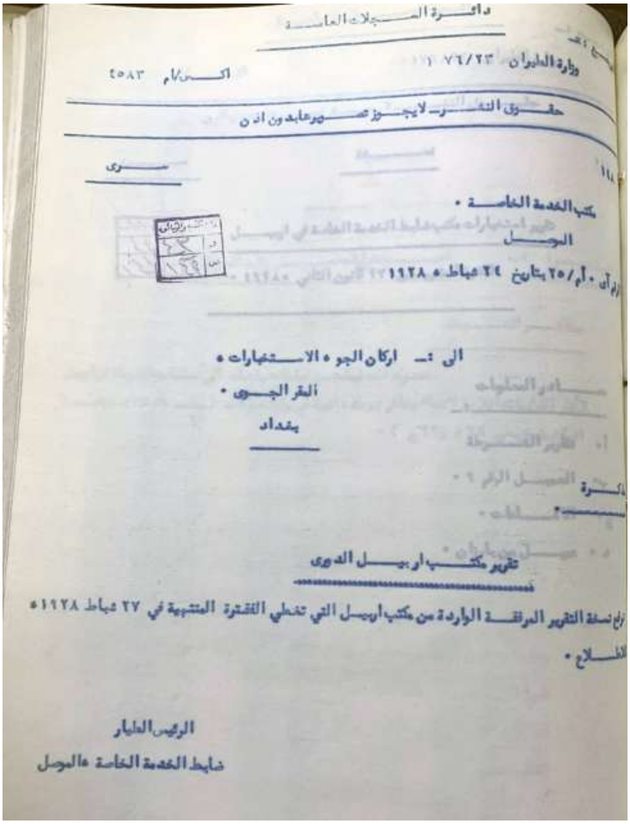
دائـرة السجلات العامـة

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣

اكس/م ٤٥٨٣

حقوق النشر لا يجوز نشرها بدون اذن

سري

١٤٨

مكتب الخدمة الخاصة .

الموصل

رقم آي. أم/٢٥ بتاريخ ٢٤ شباط ١٩٢٨

الى :- اركان الجو . الاستخبارات .

المقر الجوي .

بغداد

مذكرة

تقرير مكتب اربيل الدوري

ارفع نسخة التقرير المرفقة الواردة من مكتب اربيل التي تغطي الفترة المنتهية في ٢٧ شباط ١٩٢٨ للاطلاع .

الرئيس الطيار

ضابط الخدمة الخاصة بالموصل

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٧)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٤٨ نهێنی

نووسینگەی خزمەتی تایبەت

موسڵ

ژمارە.ئای. ئێم/٢٥ لە ڕێککەوتی ٢٤ی شوباتی ١٩٢٨

بۆ/ ئەرکانی ئاسمانی، هەواڵگری

بارەگای ئاسمانی

بەغداد

یاداشت:

ڕاپۆرتی دەوری نووسینگەی هەولێر

دانەیەك لە ڕاپۆرتی هاوپێچکراوتان بۆ بەرزدەکەینەوە، کە لە نووسینگەی هەولێرەوە هاتووە و ڕووماڵی ماوەی کۆتایی هاتوو لە ٢٧ی شوباتی ١٩٢٨ دەکات، بۆ ئاگاداری.

سەرۆکی فڕۆکەوان

ئەفسەری خزمەتی تایبەتی موسڵ

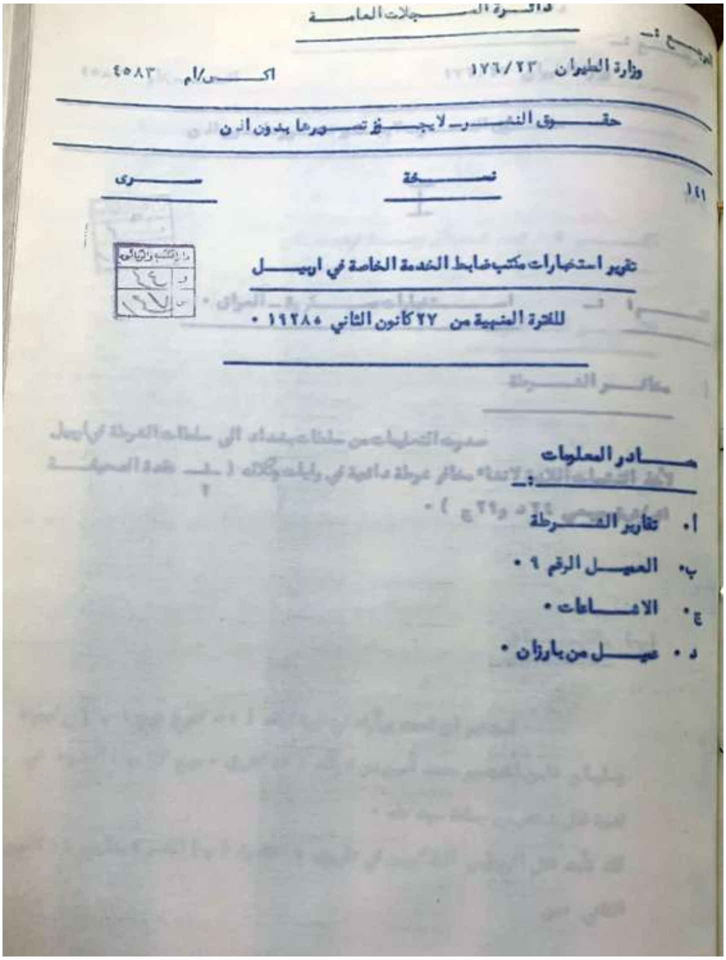

دائـــرة الســـجلات العامـــة

وزارة الطيران ١٧٦/٢٣ اكـــس/ام ٤٥٨٣

حقـــوق النشـــر لايجـــوز تصـــويرها بدون اذن

١٤١ نسخـــة ســـري

تقرير استخبارات مكتب ضابط الخدمة الخاصة في اربيـــل

للفترة المنتهية من ٢٧ كانون الثاني ١٩٢٨ .

مصـــادر المعلومات :-

أ. تقارير الشـــرطة

ب. العميـــل الرقم ٩ .

ج. الاشـــاعات .

د . عميـــل من بارزان .

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٨)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣

١٤٩ دانە نهێنی

ڕاپۆرتی هەواڵگری نووسینگەی ئەفسەری خزمەتی تایبەت لە هەولێر

بۆ ماوەی کۆتایی هاتوو لە ٢٧ی کانوونی دووەمی ١٩٢٨.

سەرچاوەکانی زانیارییەکان:-

أ. ڕاپۆرتەکانی پۆلیس.

ب. بەکرێگیراوی ژمارە ٩.

ج. دەنگۆکان.

د. بەکرێگیراوێك لە بارزان.

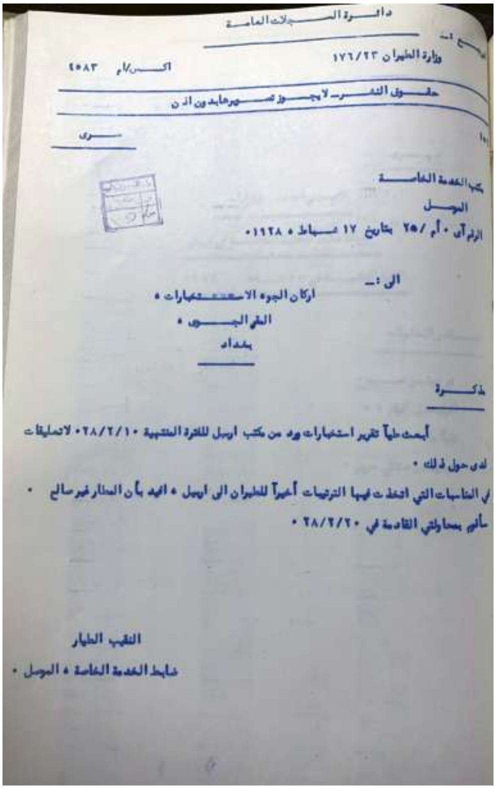
دائـــرة الســـجلات العامـــة
وزارة الطيران ١٧٦/٢٣
اكـــس/ام ٤٥٨٣
حقـــوق النشـــر- لايجـــوز تصـــوير بدون اذن
١٥٩
ســـري
مكتب الخدمة الخاصـــة
الموصـــل
الرقم آي ٠ أم/ ٢٥ بتاريخ ١٧ شـــباط ٠ ١٩٢٨٠
الى :ـ
اركان الجوه الاستخبارات ٠
المقر الجـــوى ٠
بغداد
مذكـــرة
أبعث طيآ تقرير استخبارات ورد من مكتب اربيل للفترة المنتهية ٢٨/٢/١٠٠ لاتعليقات
لدى حول ذلك ٠
في المناسبات التي اتخذت فيها الترتيبات أخيرآ للطيران الى اربيل ٠ افيد بأن المطار غير صالح ٠
سأقوم بمحاولتي القادمة في ٢٨/٢/٢٠ ٠
النقيب الطيار
ضابط الخدمة الخاصة ٠ الموصل ٠

دۆسیەی هەولێر لە ڕاپۆرتی (باکوور و ناوەڕاستی کوردستان) ی بریتانییدا/ ١٩٢٨ بەڵگەنامەی ژمارە (١٩)

فەرمانگەی تۆمارە گشتییەکان

وەزارەتی فڕۆکەوانی ١٧٦/٢٣ ئێکس/ ئێم ٤٥٨٣
١٥٩
نهێنی

نووسینگەی خزمەتی تایبەت
موسڵ
ژمارە ئای. ئێم/ ٢٥ لە ڕێککەوتی ١٧ی شوباتی ١٩٢٨.
بۆ/ ئەرکانی ئاسمانی، هەواڵگری
بارەگای ئاسمانی
بەغداد
یاداشت:-
هاوپێچ ڕاپۆرتێکی هەواڵگریتان بۆ دەنێرم، کە لە نووسینگەی هەولێرەوە هاتووە بۆ ماوەی کۆتایی هاتووی ٢٨/٢/١٠، هیچ لێدوانێکم لەبارەیەوە نییە.
لەم بۆنانەی دوایی، کە ڕێکخستن و ئامادەکاری بۆ فڕۆکەوانی لە هەولێر کراوە، ڕایدەگەیەنم، کە فڕۆکەخانەکە بە کەڵک نایەت. هەوڵی دواترم لە ٢٨/٢/٢٠ دەدەم.
نەقیبی فڕۆکەوان
ئەفسەری خزمەتی تایبەتی موسڵ

السيــرة الــذاتيــة

د. نــوزاد يـحـيـى سعيـد خــدر أليـاس مـحمـد بـاجـگـر

1) ولد في 28 شباط 1948 م.

2) بكر الوالدين يحيى سعيد باجكر و مكيه أحمد صمد سعدالله و لي ثلاث اشقاء وأربعه شقيقات.

3) درست الابتدائية في مدرسة الفيصلية ثم أربيل الاولى .. إبن خلكان. باللغة الكردية و معلمي الاول استاذ ناصح داود و فؤاد معلم الرسم.

4) ثم دراسة المتوسطة في متوسطة أربيل و مدرسي الاول استاذ مكى.

5) ثم اعدادية في اعدادية أربيل ومدرسي الاول الاستاذ خليل عبدالله.

6) دخلت جامعة موصل - كلية طب خريف 1967 .

7) تخرجت طبيباً عاماً 1974-1973 م.

8) تعينت طبيباً مقيماً 1974 – 1975 و رئيس الاطباء المقيمون . يعتبر من أحلى سنوات عمري .

9) شاركت في مؤتمر التأسيس لاتحاد كتاب الاكراد في بغداد 1970 - 1971.

10) التحقت بالخدمة العسكرية اللازمية 1975 - 1976 جندي طبيب. وخدمت في قوات الحدود في زاخو .. أربيل و رواندوز .

11) قضيت طبيب قرى والارياف في كلاله من احلى أيام عمري 1976 - 1977 .

12) طبيب ممارس عام مستوصف سيتاقان .

13) طبيب طواري في مستشفى أربيل الجمهوري.

14) طبيب متدرب في جراحة الصدر والقلب والاوعية الدموية وفتحت العيادة الخاصة مساءً.

15) فتح أول مركز لجراحة الصدر والقلب والاوعية الدموية في كوردستان أربيل مع د. وليد خالد في مستشفى أربيل الجمهوري سنة 1982.

16) نقل ملاكي من وزارة الصحة الى وزارة التعليم العالي كلية الطب جامعة صلاح الدين في 1982.

17) تنسيب لتدريب جراحة القلب والصدر في مدينة الطب بغداد . تحت رعاية استاذ يوسف النعمان 1983 .. ودراسة الاختصاص في جراحة الصدر والقلب 1983 – 1987 في جامعة بغداد كلية الطب – مدينة الطب الطابق التاسع, سنتان تقويميتان و سنتان دراسة و تدريب.

18) منحت لقب طبيب جراح اختصاص بعد إتمام دراستي العليا في مدينةالطب – كلية الطب جامعة بغداد في تشرين الاول 1987 .

19) رجعت الى أربيل طبيب جراح اختصاص جراح القلب والصدر كلية الطب جامعة صلاح الدين.

20) وجراح اختصاص في مستشفى صدام التعليمي في أربيل 1987 – 1988 .

21) نقلت الى كلية الطب جامعة مستنصرية مستشفى يرموك , فتحت العيادة الخاصة في بغداد. شارع مشجر .. عماده باقر الباقر. 1988 – 1996 .

22) مارست الرسم في شقتي الخاصة في مجمع سولي على البحر المتوسط حيث رسمت 69 لوحة تشكيلية . مرسمي الخاص. و كتبت كثير من الشعر الحر الكردي والعربي .

23) رجعنا 2003 الى الديار في أربيل وتوسع نشاطات الخدمات التجارية والخدمية و التعليمية لكافة مدن كوردستان والعراق.

24) تنشيط الحركة الاقتصادية والاستثمار لكردستان والعراق.

25) إنشاء شركات عالمية في دبي , مرسين , عراق , سريلانكا و انكلترا.

26) تأسيس جامعة جيهان – أربيل 2007 م.

27) تأسيس بنك جيهان للاستثمار 2009 في العراق.

28) تأسيس جيهان للابتدائية والمتوسطة والاعدادية.

29) رئيس مجلس الادارة لشركة جيهان للاعمار.

30) رئيس مجلس الادارة لشركة جيهان للخدمات النفطية.

31) رئيس مجلس الادارة لشركة جيهان للتأمين.

32) تأسيس اذاعة وتلفزيون جيهان 2008 أربيل .

33) تأسيس جامعة جيهان سليمانية 2011 .

34) تأسيس جامعة جيهان في دهوك 2013.

35) تأسيس مركز البحوث والاستشارات العلمية والقانونية للقتل الجماعي.

36) تأسيس نادي جامعة جيهان الرياضي 2010.

37) عضو جمعية جراح القلب العالمي.

38) عضو جمعية جراحي القلب الاسيوية.
39) عضو في نقابات الاطباء . الصحفين وغرف التجارة.
40) مؤسس جمعية الرفق بالحيوان.
41) مؤسس جمعية حماية البيئة.
42) صاحب امتياز مجلة جامعة جيهان .
43) صدر له عشرة كتب هي (أزرع الكلمات , ووشة دةضيَنم , الله, الموت مع الالبوم فن التشكيلي.
44) كتب تحت الطبع و هي: (السلام), يقول المعلم, ليلى, الفكر.
45) رئيس مجلس الامناء جامعات جيهان (أربيل, سليمانية, دهوك) .
46) من مؤسسي اتحاد مستثمرين كوردستان.
47) من مؤسس سوق الأوراق المالية في أربيل ESX .
48) عضو منظمة السلام العالمي.
49) مشاريع مستقبلية:
أ- مشروع فتح جامعات في الدول الفقيرة. صومال, بنكلاديش وذالك لتواصل الثقافي والعلمي بين الامم.
ب- فتح جامعات في كافة مدن الكبيرة في العراق.
ج-التعليم هو الحل والسلام هو النتيجة.
د- تدريس حقوق الطفل والمرأة في مدارس والجامعات.
هـ- نشر مبدء نبذ العنف الاسرة.المرأة , الطفل.
و- انشاء مستشفى جيهان التعليمي و لاحقاً فتح كليات الطب والصيدلية, والاسنان والتمريض.